แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง (พ.ศ. 2571 - 2575)

คณะทำงานจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง

สิงหาคม 2569

คำนำ

ตามกฎกระทรวงการแบ่งส่วนราชการ สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ.2552 สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด มีภารกิจในการศึกษา วิเคราะห์ และจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด ด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้เป็นแผนแม่บท ในการแปลงนโยบายของรัฐบาล นโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ไปสู่การปฏิบัติเพื่อแก้ไขปัญหาและพัฒนาการเกษตรให้สอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่และตอบสนองต่อความต้องการของเกษตรกรมากที่สุด

แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง (พ.ศ. 2571-2575) จึงเป็นแผนเชิงกลยุทธ์ที่ครอบคลุมการพัฒนาการเกษตรของจังหวัดระนองในทุกบริบทที่มีความสำคัญ ภายใต้เป้าหมายการพัฒนา **“เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดี มั่นคง มั่งคั่ง มุ่งสู่เกษตรมูลค่าสูง ด้วยเกษตรสมัยใหม่ บนพื้นฐานทรัพยากรเกษตรยั่งยืน”** ทั้งนี้ มีพื้นฐานความคิดมาจาก “กลยุทธ์น่านน้ำสีขาว (White Ocean Strategy)”“เศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว (Bio-Circular-Green (BCG) Economy)” และ “เกษตรมูลค่าสูง” โดยที่กลยุทธ์น่านน้ำสีขาว มุ่งสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืน เติบโตอย่างมีคุณธรรมและมีสติ ในขณะเดียวกันเศรษฐกิจชีวภาพ ฯ เป็นการพัฒนาเศรษฐกิจใน 3 รูปแบบ ได้แก่ เศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว ซึ่งอาศัยฐานศักยภาพและความเข้มแข็งของจังหวัด อันประกอบด้วยความหลากหลายทางชีวภาพและความหลากหลายทางวัฒนธรรม พร้อมกับการใช้ประโยชน์จากองค์ความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรมในการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลผลิตทางการเกษตร เพื่อผลักดันให้ภาคการเกษตรมีการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน เชื่อมโยงสู่เกษตรมูลค่าสูงใน 6 ด้าน (เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น เกษตรปลอดภัย เกษตรชีวภาพ เกษตรแปรรูป เกษตรอัจฉริยะ และระบบนิเวศการเกษตร) ด้วยการบริหารจัดการสินค้าเกษตรและพื้นที่เกษตรกรรมอย่างเป็นระบบ ตลอดจนการพัฒนาเกษตรกรให้ก้าวไปสู่การเป็นเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer) และอยู่บนพื้นฐานของความสมดุลระหว่างความต้องการของมนุษย์กับทรัพยากรที่มีอยู่ และการเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

ขอขอบคุณทุกภาคีเครือข่ายที่ให้ความอนุเคราะห์ข้อมูลและให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในทุกขั้นตอนของกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง (พ.ศ. 2571-2575) ซึ่งจะได้นำไปใช้เป็นเครื่องมือในการจัดทำคำของบประมาณ การเชื่อมโยงแหล่งงบประมาณ การติดตามประเมินผลและการขับเคลื่อนการพัฒนาภาคเกษตรร่วมกันต่อไป

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง
สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
สิงหาคม 2569

สารบัญ

	หน้า
ส่วนที่ 1 บทนำ	**1**
1. ความเป็นมา	1
2. ความเชื่อมโยงทิศทาง นโยบายและยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องฯ	
2.1 ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ.2561-2580)	2
2.2 แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ.2566 - 2580) (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม) ประเด็นการเกษตร	6
2.3 แผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง)	14
2.4 นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. 2566– 2570)	15
2.5 (ร่าง) กรอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 14 (พ.ศ. 2571 - 2575)	16
2.6 นโยบายรัฐบาลที่เกี่ยวข้องกับภาคเกษตร	19
2.7 ป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs) แห่งสหประชาชาติ	23
2.8 แผนการพัฒนาเกษตรและสหกรณ์ระยะ 20 ปี (พ.ศ.2560 – 2579)	26
2.9 (ร่าง) กรอบแผนปฏิบัติการด้านการเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. 2571 – 2575	27
2.10 (ร่าง) แผนปฏิบัติราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2571 – 2575)	34
2.11 แผนปฏิบัติราชการ พ.ศ. 2570 ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	37
2.12 นโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	39
2.13 (ร่าง) กรอบเป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาคใต้ พ.ศ. 2571 – 2575	41
2.14 (ร่าง) แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน พ.ศ.2571-2575 (ระนอง พังงา ภูเก็ต กระบี่ ตรัง และสตูล)	43
2.15 (ร่าง) แนวทางการขับเคลื่อนการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษ 4 ภาค	48
2.16 (ร่าง) เป้าหมายการพัฒนาจังหวัดระนอง 20 ปี (พ.ศ. 2566 – 2585) ฉบับปรับปรุง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2571	49
2.17 (ร่าง) แผนพัฒนาจังหวัดระนอง พ.ศ. 2571 – 2575	52
2.18 แผนพัฒนาท้องถิ่น พ.ศ. 2566 - 2570 องค์การบริหารส่วนจังหวัดระนอง	59
2.19 แผนปฏิบัติการภายใต้แผนงานความมั่นคงอาหารมุ่งสู่ปี พ.ศ. 2573	61
2.20 แผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาระบบโลจิสติกส์ภาคการเกษตร (พ.ศ. 2566 – 2570)	61
2.21 แผนปฏิบัติการด้านเกษตรอินทรีย์ พ.ศ. 2566 – 2570	62
2.22 แผนแม่บทรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ พ.ศ. 2558 – 2593	64

หน้า

2.23 แผนปฏิบัติการด้านการเกษตรเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ พ.ศ. 2566-2570 กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ 66
2.24 การขับเคลื่อนภาคการเกษตรด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ 70
2.25 แผนงานการพัฒนาเขตเศรษฐกิจสามฝ่ายอินโดนีเซีย - มาเลเซีย - ไทย (IMT-GT) ระยะเวลา 5 ปี พ.ศ. 2565 – 2569 71
2.26 กรอบยุทธศาสตร์ด้านการจัดการอาหารของประเทศไทย ฉบับที่ 2 (พ.ศ.2561-2580) 79
2.27 แผนแม่บทการดำเนินการแก้ไขปัญหาแรงงานในภาคประมง 79
2.28 ไทยแลนด์ 4.0 80
3. วัตถุประสงค์ในการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง 81
4. คำนิยาม 81
5. แนวทางการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด 82
ส่วนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปและข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญของจังหวัดระนอง 83
1. ข้อมูลทั่วไปของจังหวัด
1.1 ด้านกายภาพ 83
1.1.1 ลักษณะทางภูมิศาสตร์ 83
1.1.2 ลักษณะภูมิอากาศ 84
1.1.3 แหล่งน้ำธรรมชาติ 90
1.1.4 ทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญ 91
1.1.5 ปัญหาสาธารณภัยจากธรรมชาติ 104
1.2 ด้านการปกครอง 111
1.2.1 การแบ่งเขตการปกครอง 111
1.2.2 ประชากร 111
1.3 โครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภค 113
1.3.1 การคมนาคมขนส่ง 113
1.3.2 ด่านกักกันของจังหวัด 114
1.3.3 ไฟฟ้า 115
1.3.4 โทรศัพท์ 115
1.3.5 ไปรษณีย์หรือการสื่อสารหรือการขนส่งและวัสดุครุภัณฑ์ 115
1.3.6 ประปา 115
1.3.7 ทรัพยากรน้ำบาดาล 116
1.3.8 โครงสร้างการผลิตภาคอุตสาหกรรม 120

หน้า

1.4 ด้านสังคม 121

1.4.1 การศึกษา 121

1.4.2 การศาสนา 123

1.4.3 การสาธารณสุข 124

1.4.4 ประเพณีและวัฒนธรรม 125

1.4.5 ข้อมูลแรงงานของจังหวัดระนอง 126

1.4.6 ครัวเรือนยากจนของจังหวัดระนอง ตามระบบ TPMAP 130

1.5 ด้านเศรษฐกิจ 130

1.5.1 ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดระนอง ปี 2567 130

1.5.2 รายงานภาวะเศรษฐกิจการคลังจังหวัดระนอง 133

1.5.3 สรุปภาวะการค้าชายแดนไทย – เมียนมา ด้านจังหวัดระนอง 145

1.5.4 สถิติสินค้า นำเข้า- ส่งออก-ผ่านแดน ด่านศุลกากรระนอง ปีงบประมาณ 2568 154

1.5.5 สรุปข้อมูลและสถานการณ์การนำเข้า - ส่งออก สินค้าเกษตร 156

1.5.6 ภาวะเศรษฐกิจการเกษตร ปี พ.ศ. 2568 และแนวโน้ม ปี พ.ศ. 2569 158

1.5.7 สถานการณ์สินค้าเกษตรที่สำคัญ ปี พ.ศ. 2568 และแนวโน้มปี พ.ศ. 2569 161

1.5.8 ภาวะเศรษฐกิจการเกษตรไตรมาส 2 ปี พ.ศ.2569 และแนวโน้มปี พ.ศ. 2569 163

2. ข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญของจังหวัด 165

2.1 โครงสร้างพื้นฐานภาคการเกษตร 165

1) ทรัพยากรดิน 165

2) เขตปฏิรูปที่ดินในจังหวัดระนอง 169

3) พื้นที่ชลประทานและระบบชลประทาน 170

4) การใช้ที่ดินเพื่อการเกษตร 172

5) การประมง 173

2.2 สังคมเกษตร 177

1) ครัวเรือนเกษตรกร 177

2) รายได้เฉลี่ยและรายจ่ายเฉลี่ยของคนจังหวัดระนอง ปี 2568 178

3) การขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ปี 2568 179

4) องค์กรเกษตรกร 180

5) อาสาสมัครเกษตรของจังหวัด 184

หน้า

6) การสำรวจและคัดกรองเกษตรกร/บุคลากรภาครัฐของจังหวัดระนอง ตามนโยบาย Smart Farmer/Smart Officer 185

7) สมาชิกสภาเกษตรกรจังหวัด 186

8) ปราชญ์ชาวบ้านของจังหวัดภายใต้โครงการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ โดยยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 187

9) ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน 188

10) ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน (คจช.) 189

11) กลุ่มส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชนตามพระราชดำริฯ 190

12) ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) และ เครือข่าย ศพก. ในพื้นที่จังหวัดระนอง 191

13) พื้นที่ดำเนินงานระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่จังหวัดระนอง (รายอำเภอ) ตั้งแต่ปี 2559-2568 193

14) โครงการ 1 ตำบล 1 กลุ่มเกษตรทฤษฎีใหม่ (งบเงินกู้โควิด) จังหวัดระนอง ปีงบประมาณ พ.ศ.2564 196

15) โครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน (บ่อจิ๋ว) โดยการขุดสระน้ำในไร่นา ขนาด 1,260 ลูกบาศก์เมตร ในพื้นที่จังหวัดระนอง ปี 2549-2568 196

16) จำนวนผลิตภัณฑ์ OTOP ที่เข้าร่วมการคัดสรรสุดยอดหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ไทย ปี 2567 ประเภทอาหาร จังหวัดระนอง 197

17) ผลิตภัณฑ์ที่เข้ารับการคัดสรรสุดยอดหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ไทย ปี พ.ศ. 2567 198

18) ประกาศผลและมอบเกียรติบัตรแก่ผู้ได้รับการคัดสรรสุดยอดผลิตภัณฑ์ OTOP เด่น 198

2.3 ข้อมูลสำคัญ ด้านพืช ปศุสัตว์ และประมง 199

1) การเกษตรกรรม 200

2) การปศุสัตว์ 210

3) การประมง 212

2.4 การบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรมตามเขตความเหมาะสมสำหรับสินค้าเกษตรจังหวัดระนอง 214

2.5 สถานประกอบการเกี่ยวเนื่องกับภาคการเกษตร 215

2.6 การขับเคลื่อนอาหารปลอดภัยของจังหวัดระนอง 217

2.7 สินค้าสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (Geographical Indication : GI) ด้านการเกษตรของจังหวัดระนอง 229

หน้า

ส่วนที่ 3 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด 233

1. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน 233

1.1 จุดแข็ง (Strengths: S) 233

1.2 จุดอ่อน (Weakness: W) 234

2. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก 237

2.1 โอกาส (Opportunity: O) 237

2.2 อุปสรรค (Threats: T) 238

3. การจัดทำ TOWS Matrix 241

3.1 กลยุทธ์เชิงรุก (SO) 241

3.2 กลยุทธ์เชิงป้องกัน (ST) 242

3.3 กลยุทธ์เชิงแก้ไข (WO) 243

3.4 กลยุทธ์เชิงรับ (WT) 244

4. บริบทการเปลี่ยนแปลงของสภาวะแวดล้อม 256

4.1 นโยบายและแผนในระดับต่างๆ 256

4.2 ด้านเศรษฐกิจ 256

4.3 ด้านสังคม 265

4.4 ด้านเทคโนโลยี 269

4.5 ด้านกฎหมาย 272

4.6 ด้านสิ่งแวดล้อม 272

ส่วนที่ 4 แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง (พ.ศ. 2571 - 2575) 277

- พื้นฐานแนวคิด 277
- การประยุกต์ใช้ “กลยุทธ์น่านน้ำสีขาว” “เศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว (Bio-Circular-Green (BCG) Economy)” และ “เกษตรมูลค่าสูง” กับการพัฒนาภาคเกษตรของจังหวัดระนอง” 277
- กรอบแนวคิด 278
- หลักการของแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง 279

1. เป้าหมายการพัฒนา 279

2. พันธกิจ (Mission) 280

3. เป้าประสงค์หลัก (Goals) 280

4. ประเด็นการพัฒนา (Strategic Issue) 281

หน้า

5. สรุปประเด็นการพัฒนา ภายใต้แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง (พ.ศ.2571 – พ.ศ.2575) 291

6. แผนที่แสดงความสอดคล้องของแผนพัฒนาการเกษตรฯ (พ.ศ. 2571-2575) กับแผน 3 ระดับ 293

7. ค่าเป้าหมายและตัวชี้วัดด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด (พ.ศ. 2571 – 2575) 299

8. โครงการภายใต้ประเด็นยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง (พ.ศ. 2571-2575) 302

- สรุปโครงการด้านการเกษตรและสหกรณ์ที่สำคัญของจังหวัด พ.ศ. 2571 – 2575 303

ประเด็นการพัฒนาที่ 1 เสริมสร้างศักยภาพเกษตรกร สถาบันเกษตรกร ให้เข้มแข็งอย่างยั่งยืน พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ 304

ประเด็นการพัฒนาที่ 2 ยกระดับการผลิตสู่เกษตรปลอดภัย และยั่งยืน 311

ประเด็นการพัฒนาที่ 3 การสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรมูลค่าสูงด้วยการแปรรูปและการตลาด 317

ประเด็นการพัฒนาที่ 4 การพัฒนาระบบนิเวศทางการเกษตรเพื่อความมั่นคง 322

ส่วนที่ 5 แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea) ของโครงการด้านการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2571 **334**

ประเด็นการพัฒนาที่ 1 เสริมสร้างศักยภาพเกษตรกร สถาบันเกษตรกร ให้เข้มแข็งอย่างยั่งยืน พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ 337

ประเด็นการพัฒนาที่ 2 ยกระดับการผลิตสู่เกษตรปลอดภัย และยั่งยืน 340

ประเด็นการพัฒนาที่ 3 การสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรมูลค่าสูงด้วยการแปรรูปและการตลาด 347

ประเด็นการพัฒนาที่ 4 การพัฒนาระบบนิเวศทางการเกษตรเพื่อความมั่นคง 353

ภาคผนวก 1 คำสั่งต่างๆ **369**

ภาคผนวก 2 สภาพภูมิอากาศ (รายเดือน) จังหวัดระนอง ปี พ.ศ.2560-2568 และรายชื่อหมู่บ้านที่มีรอยเลื่อนพาดผ่าน **383**

ประมวลภาพกิจกรรม **390**

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 1 แสดงลักษณะภูมิประเทศของพื้นที่ 84
ตารางที่ 2 แสดงปริมาณน้ำฝน (เฉลี่ยรายปี) ปี 2552-2568 85
ตารางที่ 3 แสดงอุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์สูงสุด-ต่ำสุด (เฉลี่ยรายปี) ปี 2552-2568 86
ตารางที่ 4 แสดงชื่อป่าสงวนแห่งชาติ อุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เขตห้ามล่าสัตว์ป่าและสวนป่า 91
ตารางที่ 5 แสดงชื่อป่าชุมชนและที่ตั้ง ในจังหวัดระนอง 94
ตารางที่ 6 แสดงการแบ่งพื้นที่ในพื้นที่สงวนชีวมณฑลระนอง 102
ตารางที่ 7 แสดงสถิติความเสียหายจากอุทกภัย ปี พ.ศ. 2562-2567 104
ตารางที่ 8 แสดงสถิติความเสียหายจากวาตภัยและดินเลื่อนไหล ปี พ.ศ. 2564 – 2567 105
ตารางที่ 9 แสดงสถิติสถานการณ์ภัยแล้งจังหวัดระนองในรอบ 3 ปีที่ผ่านมา (ปี พ.ศ. 2566-2568) 107
ตารางที่ 10 แสดงข้อมูลแหล่งน้ำ อ่างเก็บน้ำ (ขนาดใหญ่ ขนาดกลาง ขนาดเล็ก)และฝายที่สำคัญในพื้นที่ 107
ตารางที่ 11 แสดงพื้นที่มีโอกาสหลุมยุบของจังหวัดระนอง 110
ตารางที่ 12 แสดงการแบ่งเขตการปกครองของจังหวัดระนอง 112
ตารางที่ 13 แสดงจำนวนประชากรครัวเรือนเกษตรกร ของจังหวัดระนอง 112
ตารางที่ 14 แสดงที่ทำการไปรษณีย์ในพื้นที่จังหวัดระนอง 115
ตารางที่ 15 แสดงจำนวนบ่อบาดาลและการใช้น้ำบาดาลที่ขออนุญาตกับสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมจังหวัดระนอง ปี พ.ศ. 2568 116
ตารางที่ 16 แสดงจำนวนบ่อบาดาลและการใช้น้ำบาดาลข้อมูลจากสำนักทรัพยากรน้ำบาดาล เขต 6 (ตรัง) 117
ตารางที่ 17 แสดงพื้นที่โครงการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล (คทช.) 118
ตารางที่ 18 แสดงจำนวนโรงงานแยกตามหมวดอุตสาหกรรม 121
ตารางที่ 19 แสดงจำนวนสถานศึกษาจำแนกตามสังกัดเป็นรายอำเภอ 122
ตารางที่ 20 แสดงจำนวนนักเรียนและครูจำแนกตามสังกัดเป็นรายอำเภอ 122
ตารางที่ 21 แสดงจำนวนผู้เรียน/นักเรียน ในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยจำแนกตามกิจกรรมการศึกษาและเพศเป็นรายอำเภอ 122
ตารางที่ 22 แสดงจำนวนสถานศึกษา อาจารย์ และนักเรียนในระดับอาชีวศึกษา และอุดมศึกษาจำแนกตามสังกัดและเพศ 123
ตารางที่ 23 แสดงจำนวนวัด สำนักสงฆ์ โบสถ์คริสต์ มัสยิด และสามเณร เป็นรายอำเภอ 123
ตารางที่ 24 แสดงจำนวนประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป จำแนกตามสถานภาพแรงงานและเพศ จังหวัดระนอง 127
ตารางที่ 25 แสดงจำนวนผู้มีงานทำจังหวัดระนอง จำแนกตามประเภทอุตสาหกรรม ปี 2568 128
ตารางที่ 26 แสดงกลุ่มเป้าหมาย ตามมิติของปัญหา ทั้ง 5 มิติ 130

หน้า

ตารางที่ 27 แสดงผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดระนอง ณ ราคาประจำปี 2560 – 2567 (จำแนกตามสาขาการผลิต) 131
ตารางที่ 28 แสดงรายการสินค้าส่งออก ชายแดนไทย-เมียนมา ด้านจังหวัดระนอง 146
ตารางที่ 29 แสดงรายการสินค้านำเข้า ชายแดนไทย-เมียนมา ด้านจังหวัดระนอง 10 อันดับแรก เดือนธันวาคม 2568 147
ตารางที่ 30 แสดงรายการสินค้าส่งออก ชายแดนไทย-เมียนมา ด้านจังหวัดระนอง 10 อันดับแรก เดือนมิถุนายน 2569 150
ตารางที่ 31 แสดงรายการสินค้านำเข้า ชายแดนไทย-เมียนมา ด้านจังหวัดระนอง 10 อันดับแรก เดือนมิถุนายน 2569 151
ตารางที่ 32 แสดงสถิติสินค้านำเข้า 10 อันดับ ณ ด่านศุลกากรระนอง ปีงบประมาณ 2568 (เดือนตุลาคม 2567 - กันยายน 2568) 154
ตารางที่ 33 แสดงสถิติสินค้าส่งออก 10 อันดับ ณ ด่านศุลกากรระนอง ปีงบประมาณ 2568 (เดือนตุลาคม 2567 - กันยายน 2568) 155
ตารางที่ 34 แสดงสินค้าด้านพืช ที่ผ่านด่านตรวจพืชท่าเรือระนอง ปี พ.ศ.2566 – 2568 156
ตารางที่ 35 แสดงสินค้าด้านปศุสัตว์ที่ผ่านด่านกักกันสัตว์ระนอง ปีงบประมาณ 2567-2568 157
ตารางที่ 36 แสดงมูลค่าสินค้าปศุสัตว์ส่งออก ปี พ.ศ. 2567-2568 158
ตารางที่ 37 แสดงเนื้อที่ยืนต้น เนื้อที่ให้ผลผลิต และผลผลิตต่อไร่ ปาล์มน้ำมัน 161
ตารางที่ 38 แสดงพยากรณ์ร้อยละผลผลิตรายเดือน ปี 2569 ปาล์มน้ำมัน 161
ตารางที่ 39 แสดงเนื้อที่ยืนต้น เนื้อที่ให้ผลผลิต และผลผลิตต่อไร่ของยางพารา 161
ตารางที่ 40 แสดงพยากรณ์ร้อยละผลผลิตรายเดือน ปี 2569 ของยางพารา 161
ตารางที่ 41 แสดงเนื้อที่ยืนต้น เนื้อที่ให้ผลผลิต ผลผลิตต่อไร่ของทุเรียน ปี 2568-2569 161
ตารางที่ 42 แสดงพยากรณ์ร้อยละผลผลิตรายเดือน ปี 2569 ทุเรียน ในพื้นที่จังหวัดระนอง 162
ตารางที่ 43 แสดงเนื้อที่ยืนต้น เนื้อที่ให้ผลผลิต ผลผลิตต่อไร่ของมังคุด ปี 2568-2569 162
ตารางที่ 44 แสดงพยากรณ์ร้อยละผลผลิตรายเดือน ปี 2569 มังคุด ในพื้นที่จังหวัดระนอง 162
ตารางที่ 45 แสดงเนื้อที่ยืนต้น เนื้อที่ให้ผลผลิต ผลผลิตต่อไร่ของเงาะ ปี 2568-2569 162
ตารางที่ 46 แสดงพยากรณ์ร้อยละผลผลิตรายเดือน ปี 2569 เงาะ ในพื้นที่จังหวัดระนอง 162
ตารางที่ 47 แสดงเนื้อที่ยืนต้น เนื้อที่ให้ผลผลิต ผลผลิตต่อไร่ของ ลองกอง ปี 2568 - 2569 162
ตารางที่ 48 แสดงพยากรณ์ร้อยละผลผลิตรายเดือน ปี 2569 ลองกอง ในพื้นที่จังหวัดระนอง 163
ตารางที่ 49 แสดงทรัพยากรดินในพื้นที่จังหวัดระนอง 165
ตารางที่ 50 แสดงกลุ่มชุดดินที่พบในจังหวัดระนอง 166

หน้า

ตารางที่ 51 แสดงการกระจายของกลุ่มดินที่พบในพื้นที่ 5 อำเภอ 167
ตารางที่ 52 แสดงสภาพการใช้ประโยชน์ที่ดินปัจจุบันของจังหวัดระนอง 168
ตารางที่ 53 แสดงพื้นที่ปลูกพืชเศรษฐกิจที่มีพื้นที่ปลูกมาก 4 ลำดับแรกของจังหวัดระนอง (ปี 64) 169
ตารางที่ 54 แสดงพื้นที่ที่ได้ดำเนินการมอบ สปก 4-01 จังหวัดระนอง 169
ตารางที่ 55 แสดงข้อมูลโครงการขับเคลื่อนมอบโฉนดที่ดินเพื่อการเกษตร ในพื้นที่จังหวัดระนอง ปี 2567 170
ตารางที่ 56 แสดงการใช้ที่ดินเพื่อการเกษตรแยกตามรายอำเภอจังหวัดระนอง ปี 2568 172
ตารางที่ 57 แสดงข้อมูลเรือประมงพื้นบ้าน จำแนกเป็นอำเภอ ปี 2568 174
ตารางที่ 58 แสดงประเภทเครื่องมือประมง ที่ขอรับใบอนุญาตในปีการประมง 2569 – 2570 174
ตารางที่ 59 แสดงธุรกิจต่อเนื่องด้านการประมงที่สำคัญของจังหวัดระนอง ปี 2568 174
ตารางที่ 60 แสดงพื้นที่การเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง จำแนกเป็นรายอำเภอ ปี 2568 175
ตารางที่ 61 แสดงพื้นที่การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด จำแนกเป็นรายอำเภอ ปี 2568 176
ตารางที่ 62 แสดงปริมาณผลผลิตการเลี้ยงสัตว์น้ำจืด จังหวัดระนอง จำแนกเป็นรายอำเภอ ปี 2568 176
ตารางที่ 63 ข้อมูลองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่น จำแนกเป็นรายอำเภอปี 2568 177
ตารางที่ 64 แสดงข้อมูลจำนวนที่พื้นที่รักษาพันธุ์สัตว์น้ำ จังหวัดระนองปี 2568 177
ตารางที่ 65 แสดงจำนวนท่าเทียบเรือของจังหวัดระนอง 177
ตารางที่ 66 แสดงครัวเรือนเกษตรกรจำแนกรายอำเภอ 178
ตารางที่ 67 แสดงรายได้ และรายจ่ายเฉลี่ย ของคนจังหวัดระนอง ปี 2568 178
ตารางที่ 68 แสดงการปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ปี 2568 (ครัวเรือน) และเป้าหมายการปรับปรุงฯ ปี พ.ศ. 2569 179
ตารางที่ 69 แสดงการปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 และเป้าหมาย ปี พ.ศ. 2569 179
ตารางที่ 70 แสดงการปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ (ทบ.1) ประจำปีงบประมาณ 2568 180
ตารางที่ 71 แสดงปรับปรุงฐานข้อมูลเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนชาวสวนยาง และข้อมูลพื้นที่ปลูกยางพารา ปี 2568 180
ตารางที่ 72 แสดงจำนวนเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนกับการยางแห่งประเทศไทยจังหวัดระนอง ประจำปี พ.ศ. 2568 จำแนกรายอำเภอ 180
ตารางที่ 73 แสดงประเภทสหกรณ์และจำนวนสมาชิก 180
ตารางที่ 74 แสดงสถานะสหกรณ์ 181
ตารางที่ 75 แสดงรายชื่อสหกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับภาคเกษตร (สหกรณ์การเกษตรและสหกรณ์บริการ) 181
ตารางที่ 76 แสดงจำนวนและสมาชิกกลุ่มเกษตรกรจังหวัดระนอง 182

หน้า

ตารางที่ 77 แสดงรายชื่อกลุ่มเกษตรภายในจังหวัดระนอง 182
ตารางที่ 78 แสดงกลุ่มอาชีพในจังหวัดระนอง 183
ตารางที่ 79 แสดงสถานะกลุ่มเกษตรกรจังหวัดระนอง 183
ตารางที่ 80 แสดงจำนวนกลุ่มและสมาชิกของสถาบันเกษตรกรจังหวัดระนอง (รายอำเภอ) 184
ตารางที่ 81 แสดงอาสาสมัครเกษตรของจังหวัดระนอง 184
ตารางที่ 82 แสดงจำนวนกลุ่มและสมาชิกกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร (รายอำเภอ) 184
ตารางที่ 83 แสดงจำนวน Smart Farmer และ Young Smart Farmer จำแนกรายอำเภอ ปี 2567-2568 185
ตารางที่ 84 แสดง Smart Officer จังหวัดระนอง 185
ตารางที่ 85 แสดงรายชื่อสมาชิกสภาเกษตรกรจังหวัดระนอง 186
ตารางที่ 86 แสดงรายชื่อศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน 188
ตารางที่ 87 แสดงศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน (คจช.) 189
ตารางที่ 88 แสดงกลุ่มส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชนตามพระราชดำริฯ 190
ตารางที่ 89 แสดงศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.หลัก) 191
ตารางที่ 90 แสดงศูนย์เครือข่าย ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก. เครือข่ายฯ) 191
ตารางที่ 91 แสดงพื้นที่ดำเนินงานระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ตั้งแต่ ปี 2559 - 2568 193
ตารางที่ 92 แสดงเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ 1 ตำบล 1 กลุ่มเกษตรทฤษฎีใหม่ (งบเงินกู้โควิด) 196
ตารางที่ 93 แสดงข้อมูลเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการแหล่งน้ำในไร่นาฯ ขนาดบ่อ/ปริมาตรเก็บน้ำ 1,260 ลบ.ม. ในพื้นที่จังหวัดระนอง ตั้งแต่ปี 2549 - 2568 จำแนกรายอำเภอและตำบล 197
ตารางที่ 94 แสดงจำนวนผลิตภัณฑ์ OTOP ปี 2567 ประเภทอาหารจำแนกรายอำเภอ 197
ตารางที่ 95 แสดงการคัดสรรสุดยอดหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ไทย ปี พ.ศ. 2567 ของจังหวัดระนอง 198
ตารางที่ 96 แสดงข้อมูลพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดระนอง ปี 2568 199
ตารางที่ 97 แสดงข้อมูลการปลูกปลูกทุเรียน จังหวัดระนอง 200
ตารางที่ 98 แสดงข้อมูลการปลูกปาล์มน้ำมัน จังหวัดระนอง 201
ตารางที่ 99 แสดงข้อมูลการปลูกยางพารา จังหวัดระนอง 201
ตารางที่ 100 แสดงข้อมูลการปลูกมังคุด จังหวัดระนอง 202
ตารางที่ 101 แสดงข้อมูลการปลูกสะตอ จังหวัดระนอง 202
ตารางที่ 102 แสดงข้อมูลการปลูกกาแฟโรบัสต้า จังหวัดระนอง 203
ตารางที่ 103 แสดงข้อมูลการปลูกมะพร้าว จังหวัดระนอง 203
ตารางที่ 104 แสดงข้อมูลการปลูกหมาก จังหวัดระนอง 204
ตารางที่ 105 แสดงการปลูกกลองกอง จังหวัดระนอง 204
ตารางที่ 106 แสดงข้อมูลการปลูกมะม่วงหิมพานต์ จังหวัดระนอง 205

หน้า

ตารางที่ 107 แสดงข้อมูลปลูกผักเหลียง (ผักเหมียง) จังหวัดระนอง 205
ตารางที่ 108 แสดงข้อมูลการปลูกจำปาดะ จังหวัดระนอง 205
ตารางที่ 109 แสดงข้อมูลการปลูกสับปะรด จังหวัดระนอง 206
ตารางที่ 110 แสดงข้อมูลการปลูกข้าวนาปี จังหวัดระนอง 206
ตารางที่ 111 แสดงพื้นที่ส่งเสริมการปลูกข้าว ปี 2563/2564 - ปี 2567/2568 207
ตารางที่ 112 แสดงพื้นที่ส่งเสริมการปลูกข้าว ปีเพาะปลูก 2565/2566 , 2566/2567ฯ 208
ตารางที่ 113 แสดงข้อมูลการปลูกเงาะ จังหวัดระนอง 209
ตารางที่ 114 แสดงข้อมูลการเลี้ยงผึ้งโพรง จังหวัดระนอง 209
ตารางที่ 115 แสดงข้อมูลการเลี้ยงชันโรง จังหวัดระนอง 210
ตารางที่ 116 แสดงข้อมูลเป้าหมายการปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ปีก พ.ศ. 2568-2569 210
ตารางที่ 117 แสดงการส่งออกสัตว์มีชีวิตออกนอกราชอาณาจักร ณ ปี 2568 210
ตารางที่ 118 แสดงการส่งซากสัตว์ออกนอกราชอาณาจักร (ร.9) ด่านกักกันสัตว์ระนอง 211
ตารางที่ 119 แสดงปริมาณและมูลค่าของสัตว์ที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจ จังหวัดระนอง ปี 2566-2568 211
ตารางที่ 120 แสดงข้อมูลโรงฆ่าสัตว์ในพื้นที่จังหวัดระนอง 211
ตารางที่ 121 แสดงจำนวนปศุสัตว์ในจังหวัดระนอง ปี 2567 และปี 2568 211
ตารางที่ 122 แสดงปริมาณและมูลค่าสัตว์น้ำจากการทำการประมงพาณิชย์ ที่ขึ้นท่าเทียบเรือฝั่งอันดามันฯ 212
ตารางที่ 123 แสดงปริมาณและมูลค่าสัตว์น้ำจากการทำการประมงพาณิชย์ที่ขึ้นท่าเทียบเรือในจังหวัดระนองจำแนกตามกลุ่มสัตว์น้ำ ปี 2568 213
ตารางที่ 124 แสดงปริมาณและมูลค่าสัตว์น้ำจากการทำการประมงพาณิชย์ที่ขึ้นท่าเทียบเรือในจังหวัดระนอง จำแนกตามประเภทเครื่องมือประมงปี 2568 213
ตารางที่ 125 แสดงข้อมูลการนำเข้า-ส่งออก สินค้าสัตว์น้ำผ่านด่านตรวจประมงระนอง ปี พ.ศ. 2568 214
ตารางที่ 126 แสดงจำนวนสถานประกอบการที่เกี่ยวเนื่องกับภาคการเกษตร 215
ตารางที่ 127 แสดงจำนวนโรงงานอุตสาหกรรมที่เกี่ยวเนื่องจากปาล์มน้ำมัน 216
ตารางที่ 128 แสดงข้อมูลสินค้าเกษตรที่ได้รับการรับรองมาตรฐานอินทรีย์ 217
ตารางที่ 129 แสดงโรงงานปลาป่น ได้รับรองมาตรฐาน GMP 218
ตารางที่ 130 แสดงสินค้าเกษตร ด้านพืช ได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP ในพื้นที่จังหวัดระนอง 219
ตารางที่ 131 แสดงโรงงานคัดบรรจุ ตัดแต่ง ผัก/ผลไม้ ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน 220
ตารางที่ 132 แสดงสินค้าเกษตรด้านปศุสัตว์ ที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP 221
ตารางที่ 133 แสดงข้อมูลสินค้าเกษตรด้านประมงที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน 221
ตารางที่ 134 แสดงข้อมูลสินค้าเกษตรที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP 222

หน้า

ตารางที่ 135 แสดงข้อมูลสินค้าเกษตรที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP ปี พ.ศ. 2566 – 2568 (พืช ประมง และปศุสัตว์) 222
ตารางที่ 136 แสดงจำนวนร้านอาหารวัตถุดิบปลอดภัยเลือกใช้สินค้า Q รายอำเภอ 223
ตารางที่ 137 แสดงจำนวนสถานที่จำหน่ายสินค้า Q ประเภทแผงร้านค้าในตลาดสด 224
ตารางที่ 138 แสดงจำนวนสถานที่จำหน่ายสินค้า Q ประเภทร้านค้าหน้าฟาร์ม 224
ตารางที่ 139 แสดงจำนวนสถานที่จำหน่ายอาหาร ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน “อาหารสะอาด รสชาติอร่อย (Clean Food Good Taste)” 225
ตารางที่ 140 แสดงสถานที่จำหน่ายอาหาร ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน “อาหารสะอาด รสชาติอร่อย (Clean Food Good Taste Plus)” 225
ตารางที่ 141 แสดงโรงแรมที่ผ่านมาตรฐานโรงแรมที่เป็นมิตรกับสุขภาพและสิ่งแวดล้อม GREEN Health Hotel 226
ตารางที่ 142 แสดงข้อมูลสถานที่จำหน่าย ไข่สดปลอดภัย (ไข่ OK) และเนื้อสัตว์ปลอดภัย (ปศุสัตว์ OK) 227
ตารางที่ 143 แสดงจำนวนกลุ่มส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร 228
ตารางที่ 144 แสดงการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน โดยใช้ Mc Kinsey’s 7S+ 1 (จุดแข็ง–จุดอ่อน) 235
ตารางที่ 145 แสดงการวิเคราะห์ภายนอกด้วย PESTEL (โอกาส–อุปสรรค) 239
ตารางที่ 144 สรุปการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก โดยใช้ PESTEL Analysis 235
ตารางที่ 145 การวิเคราะห์ภายนอกด้วย PESTEL (โอกาส–อุปสรรค) 239
ตารางที่ 146 Tows Matrix เพื่อกำหนดกลยุทธ์ 245

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพที่ 1 แผนที่จังหวัดระนอง 84
ภาพที่ 2 แหล่งน้ำธรรมชาติที่สำคัญ 90
ภาพที่ 3 ลักษณะหน้าตัดดินที่มาสายควอต์ผุ (เส้นไข่ปลาสีขาว) และรอยเลื่อนตัดผ่าน (เส้นประสีดำ)ฯ ในพื้นที่แหล่ง “เขาทรายแดง” 99
ภาพที่ 4 แผนที่แสดงตำแหน่งพื้นที่แหล่งธาตุหายาก 3 แหล่ง ในจังหวัดระนอง 99
ภาพที่ 5 พลับพลึงธาร หรือ หอมน้ำ (Onion plant) 100
ภาพที่ 6 ปูเจ้าฟ้า หรือ ปูสิรินธร 100
ภาพที่ 7 ดาราพิลาส (Cute Star Flower) 101
ภาพที่ 8 แม่หอบ (Mud lobster, Mangrove lobster) 101
ภาพที่ 9 แผนที่รอยเลื่อนมีพลังกลุ่มรอยเลื่อนระนอง 111
ภาพที่ 10 แผนผังโครงสร้างประชากรจังหวัดระนอง 128
ภาพที่ 11 แผนที่แสดงการแบ่งเขตแหล่งทำประมงไทย 173
ภาพที่ 12 สัญลักษณ์สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (Geographical Indication : GI) 229
ภาพที่ 13 ทุเรียนในวงระนอง (Naiwong Ranong Durian) 230
ภาพที่ 14 มังคุดในวงระนอง (Mung Kud Naiwong Ranong หรือ Naiwong Ranong Mangosteen) 231
ภาพที่ 15 กาแฟระนอง Ranong Coffee / Ka Fae Ranong 232

ส่วนที่ 1
บทนำ

1. ความเป็นมา

1.1 รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 หมวด 6 แนวนโยบายแห่งรัฐ มาตรา 65 กำหนดให้รัฐพึงจัดให้มียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน ตามหลักธรรมาภิบาลเพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่าง ๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการกันเพื่อให้เกิดเป็นพลังผลักดันร่วมกันไปสู่เป้าหมายดังกล่าว มาตรา 72 กำหนดให้รัฐพึงดำเนินการเกี่ยวกับที่ดิน ทรัพยากรน้ำ และพลังงาน (1) วางแผนการใช้ที่ดินของประเทศให้เหมาะสมกับสภาพของพื้นที่และศักยภาพของที่ดินตามหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน (3) จัดให้มีมาตรการกระจายการถือครองที่ดินเพื่อให้ประชาชนสามารถมีที่ทำกินได้อย่างทั่วถึงและเป็นธรรม (4) จัดให้มีทรัพยากรน้ำที่มีคุณภาพและเพียงพอต่อการอุปโภคบริโภคของประชาชน รวมทั้งการประกอบเกษตรกรรมอุตสาหกรรม และอื่น ๆ มาตรา 73 กำหนดให้รัฐพึงจัดให้มีมาตรการหรือกลไกที่ช่วยให้เกษตรกรประกอบเกษตรกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพได้ผลผลิตที่มีปริมาณและคุณภาพสูง มีความปลอดภัย โดยใช้ต้นทุนต่ำและสามารถแข่งขันในตลาดได้ และพึงช่วยเหลือเกษตรกรผู้ยากไร้ให้มีที่ทำกินโดยการปฏิรูปที่ดินหรือวิธีอื่นใด มาตรา 75 กำหนดให้รัฐพึงจัดระบบเศรษฐกิจให้ประชาชนมีโอกาสได้รับประโยชน์จากความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจไปพร้อมกันอย่างทั่วถึง เป็นธรรม และยั่งยืน สามารถพึ่งพาตนเองได้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ขจัดการผูกขาดทางเศรษฐกิจที่ไม่เป็นธรรมและพัฒนาความสามารถในการแข่งขันของเศรษฐกิจของประชาชนและประเทศ โดยรัฐพึงส่งเสริม สนับสนุน คุ้มครองและสร้างเสถียรภาพให้แก่ระบบสหกรณ์ประเภทต่าง ๆ และกิจการวิสาหกิจขนาดย่อมและขนาดกลางของประชาชนและชุมชน รวมถึงมาตรา 76 กำหนดให้รัฐพึงพัฒนาระบบการบริหารราชการแผ่นดินทั้งส่วนราชการส่วนภูมิภาค ส่วนท้องถิ่น และงานของรัฐอย่างอื่น ให้เป็นไปตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี โดยหน่วยงานของรัฐต้องร่วมมือและช่วยเหลือในการปฏิบัติหน้าที่ เพื่อให้การบริหารราชการแผ่นดิน การจัดทำบริการสาธารณะและการใช้จ่ายเงินงบประมาณมีประสิทธิภาพสูงสุด เพื่อประโยชน์สุขของประชาชน

1.2 เพื่อให้การขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศเป็นไปอย่างมีทิศทางและเป็นระบบ แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ฉบับนี้ จึงได้กำหนดกรอบแนวทางการดำเนินงานให้สอดคล้องและยึดโยงกับ ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580) ซึ่งมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาประเทศให้มีความ “มั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน” อันเป็นกรอบสำคัญในการกำหนดทิศทางการพัฒนาภาคการเกษตรและสหกรณ์ให้สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาประเทศในระยะยาว

1.3 นอกจากนี้ ยังเป็นไปตามทิศทางการพัฒนาตาม (ร่าง) กรอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 14 ซึ่งมีวัตถุประสงค์หลัก คือ “เศรษฐกิจขยายตัวสูงขึ้น อย่างทั่วถึง และยั่งยืน” และกำหนดธีมการพัฒนาของแผน คือ การเพิ่มผลิตภาพและความสามารถในการแข่งขัน ด้วยการซ่อมและเสริมรากฐานให้มั่นคงควบคู่ไปกับการสร้างความพร้อมและโอกาสสำหรับอนาคต ประกอบกับทิศทาง **(ร่าง) กรอบแผนปฏิบัติการด้านการเกษตรและสหกรณ์ (พ.ศ. 2571 - 2575) กำหนดวิสัยทัศน์การพัฒนาภาคการเกษตร คือ “เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดี เกษตรไทยสู่เกษตรสมัยใหม่ที่มั่นคง ปลอดภัย และแข่งขันได้ ขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม”** โดยมุ่งปรับโครงสร้างภาคการเกษตรจากการผลิตเชิงปริมาณสู่การผลิตที่เน้นประสิทธิภาพ มูลค่าเพิ่มและความยั่งยืนภายใต้บริบทการเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจโลก สภาพภูมิอากาศ เทคโนโลยีดิจิทัล และโครงสร้างประชากร อย่างไรก็ตาม เนื่องจาก (ร่าง) กรอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 14 และ (ร่าง) กรอบแผนปฏิบัติการด้านการเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. 2571 – 2575 ยังอยู่ระหว่างกระบวนการพิจารณาให้ความเห็นชอบตามขั้นตอน

ของกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ฉบับนี้ จึงอ้างอิงกรอบแนวทางตามร่างดังกล่าวเป็นหลัก และจะมีการปรับปรุงให้สอดคล้องกับสาระสำคัญของแผนที่ได้รับความเห็นชอบอย่างเป็นทางการต่อไป ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดความยืดหยุ่นในการบริหารจัดการและคงไว้ซึ่งความสอดคล้องเชิงยุทธศาสตร์ในทุกระดับ

1.4 วัตถุประสงค์ของการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง เพื่อให้ได้แผนซึ่งแสดงถึงทิศทาง แนวทางและเป้าหมายการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดในอนาคต ที่มีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2566 - 2580) ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายรัฐบาล แผนปฏิบัติการด้านการเกษตรและสหกรณ์ แผนปฏิบัติราชการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์และนโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รวมทั้งเป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด/จังหวัด และแผนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยแสดงถึงเป้าหมายการพัฒนา ประเด็นการพัฒนา วัตถุประสงค์ ค่าเป้าหมายและตัวชี้วัดแนวทางการพัฒนา และโครงการสำคัญในการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด

ดังนั้น เพื่อให้การพัฒนาภาคการเกษตรของประเทศบรรลุตามเป้าหมายและการขับเคลื่อนการพัฒนาภาคการเกษตรในระดับพื้นที่เกิดผลสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จึงมอบหมายให้สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดทุกจังหวัด เป็นหน่วยงานหลักในการบูรณาการการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมจากทุกภาคีเครือข่ายโดยต้องมีความสอดคล้องเชื่อมโยงกับนโยบายและการพัฒนาในระดับต่าง ๆ ในขณะเดียวกันก็ตอบสนองต่อความต้องการในการพัฒนาของประชาชนและศักยภาพของพื้นที่ แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง (พ.ศ. 2571 - 2575) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2571 จึงเป็นศูนย์รวมการพัฒนาภาคการเกษตรที่ครอบคลุมในทุกบริบทของการพัฒนาที่มีความสำคัญ โดยจังหวัดระนองขับเคลื่อนการจัดทำแผนดังกล่าวผ่านคณะทำงานจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง (ซึ่งเป็นคณะทำงานฯ ภายใต้คณะอนุกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด) คณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับจังหวัด (SCP) และคณะทำงานขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับอำเภอ (SCD)

2. ความเชื่อมโยง ทิศทาง นโยบาย และยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด

เพื่อให้การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด เป็นไปตามกรอบยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ.2561-2580) และ (ร่าง) กรอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 14 (พ.ศ.2571-2575) นโยบายรัฐบาล แผนการพัฒนาเกษตรและสหกรณ์ระยะ 20 ปี แผนพัฒนาการเกษตรในช่วงแผนพัฒนาฯ นโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จึงกำหนดกรอบแนวคิดหลักในการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด โดยมุ่งเน้นให้มีความเชื่อมโยงสอดคล้องกับนโยบายและแผนพัฒนาในระดับต่างๆ ดังนี้

<u>แผนระดับที่ 1</u>

2.1 ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ.2561 - 2580)[1]

เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ **“ประเทศมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศที่พัฒนาแล้วด้วยการพัฒนาตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง”** นำไปสู่การพัฒนาให้คนไทยมีความสุข และตอบสนองต่อการบรรลุ

---

[1]ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ.2561-2580) (2561, ตุลาคม)

ซึ่งผลประโยชน์แห่งชาติ ในการที่จะพัฒนาคุณภาพชีวิตสร้างรายได้ระดับสูงเป็นประเทศพัฒนาแล้ว และสร้างความสุขของคนไทย สังคมมีความมั่นคง เสมอภาคและเป็นธรรม ประเทศสามารถแข่งขันได้ในระบบเศรษฐกิจ ประกอบด้วยยุทธศาสตร์ชาติ 6 ด้าน ดังนี้

1) ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง

2) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน

3) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์

4) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม

5) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

6) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

โดยมีเป้าหมายการพัฒนาประเทศ คือ “ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน” โดยยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ พัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม สร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และมีภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม โดยการประเมินผลการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ ประกอบด้วย

1) ความอยู่ดีมีสุขของคนไทยและสังคมไทย

2) ขีดความสามารถในการแข่งขัน การพัฒนาเศรษฐกิจ และการกระจายรายได้

3) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ

4) ความเท่าเทียมและความเสมอภาคของสังคม

5) ความหลากหลายทางชีวภาพ คุณภาพสิ่งแวดล้อม และความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติ

6) ประสิทธิภาพการบริหารจัดการและการเข้าถึงการให้บริการของภาครัฐ

โดยมีความเกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ 5 ยุทธศาสตร์ ได้แก่ (1) ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง **(2) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน (หลัก)** (4) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม (5) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และ (6) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐซึ่งยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขันอันเป็นยุทธศาสตร์หลักมีรายละเอียด ดังนี้

1) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน

มีเป้าหมายการพัฒนาที่มุ่งเน้นการยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ บนพื้นฐานแนวคิด 3 ประการ ได้แก่ (1) “ต่อยอดอดีต”โดยมองกลับไปที่รากเหง้าทางเศรษฐกิจ อัตลักษณ์ วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต และจุดเด่นทางทรัพยากรธรรมชาติที่หลากหลาย รวมทั้งความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบของประเทศในด้านอื่น ๆ นำมาประยุกต์ผสมผสานกับเทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อให้สอดรับกับบริบทของเศรษฐกิจและสังคมโลกสมัยใหม่ (2)“ปรับปัจจุบัน” เพื่อปูทางสู่อนาคต ผ่านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของประเทศในมิติต่าง ๆ ทั้งโครงข่ายระบบคมนาคมและขนส่ง โครงสร้างพื้นฐานวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และดิจิทัล และการปรับสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมและบริการอนาคต และ (3)“สร้างคุณค่าใหม่ในอนาคต” ด้วยการเพิ่มศักยภาพของผู้ประกอบการ พัฒนาคนรุ่นใหม่ รวมถึงปรับรูปแบบธุรกิจ เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของตลาด ผสมผสานกับยุทธศาสตร์ที่รองรับอนาคต บนพื้นฐานของการต่อยอดอดีตและปรับปัจจุบัน พร้อมทั้งการส่งเสริมและสนับสนุนจากภาครัฐให้ประเทศไทยสามารถสร้างฐานรายได้

และการจ้างงานใหม่ ขยายโอกาสทางการค้าและการลงทุนในเวทีโลก ควบคู่ไปกับการยกระดับรายได้และการกินดีอยู่ดีรวมถึงการเพิ่มขึ้นของคนชั้นกลาง และลดความเหลื่อมล้ำของคนในประเทศได้ในคราวเดียวกัน

ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขันจึงกำหนดแนวทางการพัฒนาที่ให้ความสำคัญกับการพัฒนากลไกขับเคลื่อนเศรษฐกิจเพื่ออนาคตที่สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มได้ทั้งในภาคเกษตร อุตสาหกรรม และบริการและการท่องเที่ยว โดยให้ประเทศสามารถยกระดับการผลิตทางการเกษตรเพื่อสร้างมูลค่าให้สูงขึ้น ขณะที่มีอุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคตที่จะเป็นกลไกขับเคลื่อนประเทศไทยไปสู่ประเทศพัฒนาแล้วด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยีแห่งอนาคต รวมทั้งรักษาการเป็นจุดหมายปลายทางของการท่องเที่ยวระดับโลกในขณะเดียวกันจำเป็นต้องพัฒนาปัจจัยสนับสนุนต่าง ๆ ทั้งในส่วนของโครงสร้างพื้นฐานทางกายภาพในด้านโครงข่ายคมนาคม พื้นที่และเมือง รวมถึงเทคโนโลยี และโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจ เพื่ออำนวยความสะดวกและลดต้นทุนในการเคลื่อนย้ายสินค้า บริการ เงินทุน บุคลากร และเชื่อมโยงประเทศไทยกับประชาคมโลกและรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสู่อนาคต

(1) เป้าหมาย

(1.1) ประเทศไทยเป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว เศรษฐกิจเติบโตอย่างมีเสถียรภาพและยั่งยืน

(1.2) ประเทศไทยมีขีดความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้น

(2) ตัวชี้วัด

(2.1) รายได้ประชาชาติ การขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ และการกระจายรายได้

(2.2) ผลิตภาพการผลิตของประเทศ ทั้งในปัจจัยการผลิตและแรงงาน

(2.3) การลงทุนเพื่อการวิจัยและพัฒนา

(2.4) ความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

(2) ประเด็นยุทธศาสตร์ ที่เกี่ยวข้อง คือ

(2.1) การเกษตรสร้างมูลค่าประเทศไทยเป็นหนึ่งในผู้เล่นสำคัญด้านการผลิตและการค้าสินค้าเกษตรในเวทีโลกด้วยพื้นฐานทางพืชเกษตรเขตร้อน และมีข้อได้เปรียบด้านความหลากหลายทางชีวภาพที่สามารถพัฒนาต่อยอดโครงสร้างธุรกิจการเกษตรด้วยการสร้างมูลค่าเพิ่ม เน้นเกษตรคุณภาพสูงและขับเคลื่อนการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม ที่ให้ความสำคัญกับการเพิ่มผลิตภาพการผลิตทั้งเชิงปริมาณและมูลค่าและความหลากหลายของสินค้าเกษตร เพื่อรักษาฐานรายได้เดิมและสร้างฐานอนาคตใหม่ ที่สร้างรายได้สูงทั้ง **เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น เกษตรปลอดภัย เกษตรชีวภาพ เกษตรแปรรูป** และ**เกษตรอัจฉริยะ** เพื่อให้เกษตรกรมีรายได้สูงขึ้น

(2.2) อุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต อุตสาหกรรมและบริการไทยต้องพร้อมรับมือและสร้าง โอกาสจากความท้าทายที่เกิดขึ้นจากการปฏิวัติอุตสาหกรรมครั้งที่ 4 ที่เป็นผลของการหล่อหลอมเทคโนโลยี ดิจิทัล เทคโนโลยีชีวภาพ และเทคโนโลยีทางกายภาพเข้าด้วยกัน ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและ สังคมอย่างรวดเร็วเป็นวงกว้างและลึกซึ้งทั้งระบบอย่างที่ไม่เคยปรากฏมาก่อน ประเทศไทยจึงจำเป็นต้อง เปลี่ยนแปลงพื้นฐานโครงสร้างอุตสาหกรรมและบริการ โดยสร้างอุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต ที่ขับเคลื่อนประเทศไทยไปสู่ประเทศพัฒนาแล้วด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยีแห่งอนาคตเพิ่มบุคลากรที่มีทักษะ และความรู้ตามความต้องการของตลาด สร้างระบบนิเวศอุตสาหกรรมและบริการที่เหมาะสม และสนับสนุน การพัฒนาอุตสาหกรรมและบริการอย่างยั่งยืน ประกอบด้วย **อุตสาหกรรมชีวภาพ** สร้างประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพเพื่อต่อยอดจากภาคเกษตรไทยและมุ่งสู่อุตสาหกรรมบนฐานชีวภาพที่เป็น

มิตรกับสิ่งแวดล้อม รวมถึงพลังงานชีวมวล **อุตสาหกรรมและบริการการแพทย์ครบวงจร อุตสาหกรรมและบริการดิจิทัล ข้อมูล และปัญญาประดิษฐ์ อุตสาหกรรมและบริการขนส่งและโลจิสติกส์ อุตสาหกรรมความมั่นคงของประเทศ**

(2.3) สร้างความหลากหลายด้านการท่องเที่ยว โดยรักษาการเป็นจุดหมายปลายทางที่สำคัญของ การท่องเที่ยวระดับโลกที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวทุกระดับและเพิ่มสัดส่วนของนักท่องเที่ยวที่มีคุณภาพสูง มุ่งพัฒนา ธุรกิจด้านการท่องเที่ยวให้มีมูลค่าสูงเพิ่มมากยิ่งขึ้น ด้วยอัตลักษณ์และวัฒนธรรมไทย และใช้ประโยชน์จากข้อมูล และภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อสร้างสรรค์คุณค่าทางเศรษฐกิจและความหลากหลายของการท่องเที่ยวให้สอดรับกับ ทิศทางและแนวโน้มของตลาดยุคใหม่ โดยการสร้างและใช้ประโยชน์จากข้อมูลขนาดใหญ่ รวมทั้งเทคโนโลยีและนวัตกรรมในการส่งเสริมการตลาด การดูแลความปลอดภัยและอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยวทุกกลุ่ม รวมถึงคนพิการและผู้สูงอายุ การใช้ประโยชน์จากการท่องเที่ยวให้เอื้อต่อผลิตภัณฑ์ชุมชนและเศรษฐกิจต่อเนื่อง พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเดิมและสร้างแหล่งท่องเที่ยวใหม่ที่มีเอกลักษณ์เฉพาะโดยคำนึงถึงศักยภาพของแต่ละ พื้นที่การส่งเสริมการท่องเที่ยวพำนักระยะยาว ตลอดจนส่งเสริมการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ระบบนิเวศและทรัพยากรที่เอื้อต่อการเติบโตของการท่องเที่ยวที่มีคุณภาพเพื่อกระจายโอกาสในการสร้างรายได้ไปสู่ชุมชนและเมืองอย่างทั่วถึงและยั่งยืนและพัฒนาการเชื่อมโยงการท่องเที่ยวไทยกับประเทศอื่นๆ ในภูมิภาคเพื่อการเป็นแม่เหล็กดึงดูดนักท่องเที่ยวอย่างประทับใจตลอดการท่องเที่ยวจนเกิดการท่องเที่ยวซ้ำและแนะนำต่อ ประกอบด้วย **ท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม ท่องเที่ยวเชิงธุรกิจ ท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม และแพทย์แผนไทย ท่องเที่ยวสำราญทางน้ำ ท่องเที่ยวเชื่อมโยงภูมิภาค**

(2.4) โครงสร้างพื้นฐาน เชื่อมไทย เชื่อมโลก โครงสร้างพื้นฐานเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับประเทศไทย ในการก้าวสู่การเป็นศูนย์กลางเศรษฐกิจอาเซียนและเป็นจุดเชื่อมต่อที่สำคัญของภูมิภาคเอเชียในยุคของการเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีอย่างรวดเร็วและรุนแรงโครงสร้างพื้นฐานจะครอบคลุมถึงโครงสร้างพื้นฐานทางกายภาพในด้านโครงข่ายคมนาคมพื้นที่และเมืองรวมถึงเทคโนโลยีตลอดจนโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจเพื่ออำนวยความสะดวกและลดต้นทุนในการเคลื่อนย้ายสินค้า บริการ เงินทุน บุคลากรและเชื่อมโยง ประเทศไทยกับประชาคมโลก **เชื่อมโยงโครงข่ายคมนาคมไร้รอยต่อ สร้างและพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ เพิ่มพื้นที่และเมืองเศรษฐกิจ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเทคโนโลยีสมัยใหม่ รักษาและเสริมสร้างเสถียรภาพทางเศรษฐกิจมหภาค**

(2.5) พัฒนาเศรษฐกิจบนพื้นฐานผู้ประกอบการยุคใหม่ สร้างและพัฒนาผู้ประกอบการยุคใหม่ไม่ว่าจะเป็นผู้ประกอบการรายใหญ่ กลาง เล็ก วิสาหกิจเริ่มต้นวิสาหกิจชุมชน หรือวิสาหกิจเพื่อสังคม รวมทั้งเกษตรกรให้เป็นผู้ประกอบการยุคใหม่ที่มีทักษะและจิตวิญญาณของการเป็นผู้ประกอบการที่มีความสามารถในการแข่งขันและมีอัตลักษณ์ชัดเจนโดยมีนวัตกรรมใน 3 ด้าน คือ นวัตกรรมในการสร้างโมเดลธุรกิจ นวัตกรรมในเชิงสินค้าและบริการและนวัตกรรมในเชิงกระบวนการผลิตและบริการ พร้อมทั้งเป็นนักการค้าที่เข้มแข็งที่จะนำไปสู่การสนับสนุนการเป็นชาติการค้ามีความสามารถในการเข้าถึงตลาดทั้งในและต่างประเทศเป็นผู้ประกอบการที่ “ผลิตเก่ง ขายเก่ง” หรือ “ซื้อเป็น ขายเป็น” บริการเป็นเลิศสามารถขยายการค้าและการลงทุนไปต่างประเทศรวมทั้งส่งเสริมให้ผู้ประกอบการมีธรรมาภิบาล **สร้างผู้ประกอบการอัจฉริยะ สร้างโอกาสเข้าถึงบริการทางการเงิน สร้างโอกาสเข้าถึงตลาด สร้างโอกาสเข้าถึงข้อมูล ปรับบทบาทและโอกาสการเข้าถึงบริการภาครัฐ**

<u>แผนระดับที่ 2</u>

2.2 แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ.2566-2580) (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม)[2]

(3) ประเด็นการเกษตร

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติเป็นส่วนสำคัญในการถ่ายทอดเป้าหมายและประเด็นยุทธศาสตร์ของยุทธศาสตร์ชาติลงสู่แผนระดับต่าง ๆ ในลักษณะที่มีการบูรณาการและเชื่อมโยงระหว่างยุทธศาสตร์ชาติด้านที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้หน่วยงานสามารถนำไปใช้เป็นกรอบในการดำเนินการที่เกี่ยวข้องให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาประเทศตามที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติภายในปี 2580 โดยแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ มีทั้งหมด 23 ฉบับ เกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จำนวน 16 ฉบับ ได้แก่ (01) ความมั่นคง(02) ต่างประเทศ **(03) การเกษตร (หลัก)** (05) การท่องเที่ยว (06) พื้นที่และเมืองน่าอยู่อัจฉริยะ (07) โครงสร้างพื้นฐานระบบโลจิสติกส์ และดิจิทัล (08) ผู้ประกอบการและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมยุคใหม่ (09) เขตเศรษฐกิจพิเศษ (15) พลังทางสังคม (16) เศรษฐกิจฐานราก (18) การเติบโตอย่างยั่งยืน (19) การบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ (20) การบริการประชาชนและประสิทธิภาพภาครัฐ (21) การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ (22) กฎหมายและกระบวนการยุติธรรม และ (23) การวิจัยและพัฒนานวัตกรรมซึ่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นหน่วยงานรับผิดชอบหลักในแผนแม่บทการเกษตร

โดยในแผนแม่บทภายใต้**ยุทธศาสตร์ชาติประเด็นการเกษตร** จะให้ความสำคัญกับการยกระดับการผลิตให้เข้าสู่คุณภาพมาตรฐานความปลอดภัย การใช้ประโยชน์จากความโดดเด่นและเอกลักษณ์ของสินค้าเกษตร รวมถึงความหลากหลายทางชีวภาพในแต่ละพื้นที่ การพัฒนาสินค้าเกษตรและการแปรรูปสินค้าเกษตร เพื่อสร้างมูลค่าและคุณค่าให้กับสินค้าเกษตร การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรรมสมัยใหม่ในการผลิตและการจัดทำฟาร์ม นอกจากนี้ ยังมีการสนับสนุนและส่งเสริมการพัฒนาระบบนิเวศของภาคเกษตร เพื่อเสริมสร้างให้การพัฒนามีการเติบโตอย่างต่อเนื่องและเข้มแข็ง โดยมีเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติประเด็นการเกษตรดังนี้

(1) เป้าหมายระดับประเด็น /ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

(1.1) ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศในสาขาเกษตรเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด คือ อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศสาขาเกษตร (ร้อยละต่อปี)

ขยายตัว ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 4.5 (ปี 2566-2570) ,

ขยายตัว ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 4.5 (ปี 2571-2575)

ขยายตัว ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 4.5 (ปี 2576-2580)

(1.2) ผลิตภาพการผลิตของภาคเกษตรเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด คือ อัตราผลิตภาพการผลิตของภาคเกษตร (เฉลี่ยร้อยละ)

เพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 1.0 (ปี 2566-2570)

เพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 1.2 (ปี 2571-2575)

เพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 1.3 (ปี 2576-2580)

และมีแผนย่อยของแผนแม่บทภายใต้**ยุทธศาสตร์ชาติประเด็น การเกษตร ประกอบด้วย 6 แผนย่อย** ดังนี้

---

[2]แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ.2566-2580) (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม) (2566, กุมภาพันธ์)

1) แผนย่อยเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น ส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่มีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่นด้วยการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น เทคโนโลยีและนวัตกรรม การขึ้นทะเบียนและคุ้มครองสิทธิให้กับสินค้าและผลิตภัณฑ์ การพัฒนาคุณภาพมาตรฐานของสินค้าและผลิตภัณฑ์ และการสร้างความเข้มแข็งของเกษตรกรและชุมชนในการพัฒนาอัตลักษณ์พื้นถิ่น รวมทั้งสร้างอัตลักษณ์หรือเรื่องราวแหล่งกำเนิด สร้างความแตกต่างและความโดดเด่น และสร้างแบรนด์ให้กับสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น และส่งเสริมการบริโภคสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นทั้งในระดับประเทศและเพื่อการส่งออกการพัฒนาและต่อยอดสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นซึ่งครอบคลุมสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรที่มีเอกลักษณ์โดดเด่นเฉพาะพื้นที่ สินค้าจากภูมิปัญญาท้องถิ่นของไทย สินค้าศิลปาชีพ สินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ รวมถึงสินค้าสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ และพืชผลเกษตรและผลไม้เขตร้อน โดยการนำจุดเด่นของอัตลักษณ์พื้นถิ่นและภูมิปัญญาท้องถิ่นของไทยมาใช้ในการผลิตและจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีมูลค่าเพิ่มสูงรวมทั้งสินค้าที่ได้รับการรับรองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ ซึ่งมีความโดดเด่นจากทำเลที่ตั้งในเขตโซนร้อน และความหลากหลายของผลผลิตทางการเกษตรของไทยในแต่ละพื้นที่ที่มีเอกลักษณ์ และนำมาผสมผสานภูมิปัญญาท้องถิ่นมีแนวทางการพัฒนา ดังนี้

(1) ส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น ด้วยการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญานวัตกรรมและเทคโนโลยีการพัฒนากระบวนการผลิตและบรรจุภัณฑ์ เพื่อให้มีสินค้าอัตลักษณ์พื้นถิ่นออกสู่ตลาดสม่ำเสมอรวมถึงสินค้าเกษตรนอกฤดูกาล ตลอดจนส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานที่ตอบสนองต่อความต้องการของผู้บริโภคที่หลากหลาย

(2) ส่งเสริมการพัฒนาและยกระดับความสามารถของเกษตรกรและชุมชนในการพัฒนาสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น เพื่อสร้างรายได้ให้กับเกษตรกร และผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชนท้องถิ่นอย่างยั่งยืน

(3) สร้างอัตลักษณ์หรือนำเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับแหล่งกำเนิดให้กับสินค้า รวมทั้งการสร้างความแตกต่างและโดดเด่นของสินค้าในแต่ละท้องถิ่น และสร้างตราสินค้าของเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น ตลอดจนใช้ประโยชน์จากเอกลักษณ์แต่ละพื้นที่ในการเชื่อมโยงไปสู่ภาคการผลิตอื่น เช่น การท่องเที่ยวและบริการและส่งเสริมการบริโภคสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นในระดับประเทศ และเพื่อการส่งออกไปยังตลาดโลก

โดยมี**เป้าหมายของแผนย่อย** คือ **สินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นมีมูลค่าเพิ่มขึ้น**

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย คือ อัตราการขยายตัวของมูลค่าของสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น (เฉลี่ยร้อยละ)

อัตราการขยายตัวของมูลค่าของสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น (เฉลี่ยร้อยละ)		
(ปี 66-70)	(ปี 71-75)	(ปี 76-80)
ไม่น้อยกว่า 10	ไม่น้อยกว่า 13	ไม่น้อยกว่า 15

2) แผนย่อยเกษตรปลอดภัย พัฒนาคุณภาพมาตรฐานและระบบการรับรองความปลอดภัยในระดับต่างๆ รวมถึงการตรวจสอบย้อนกลับให้เป็นที่ยอมรับของตลาดทั้งในและต่างประเทศ ส่งเสริมและสนับสนุนการผลิตสินค้าเกษตรที่ได้คุณภาพมาตรฐานความปลอดภัย เพิ่มความสามารถในการเข้าถึงอาหารอย่างทั่วถึงและปลอดภัยสร้างความตระหนักรู้ของผู้ผลิตและผู้บริโภคถึงความสำคัญของเกษตรปลอดภัยและส่งเสริมด้านการขยายตลาดบริโภคสินค้าเกษตรปลอดภัย รวมทั้งสนับสนุนการทำเกษตรอินทรีย์ตั้งแต่ระดับอินทรีย์วิถีชาวบ้านเพื่อต่อยอดสู่เกษตรอินทรีย์เชิงพาณิชย์ที่ได้มาตรฐานเกษตรอินทรีย์ทั้งในระดับประเทศและระดับสากล

ผลจากกฎกติกาการค้าระหว่างประเทศ และกระแสการบริโภคที่ให้ความสำคัญกับความปลอดภัยอาหารทำให้การผลิตสินค้าเกษตรต้องมีการปรับตัวให้เข้าสู่ระบบคุณภาพมาตรฐานความปลอดภัยของอาหาร เพื่อสร้างความเชื่อมั่นและภาพลักษณ์ที่ดีต่อสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องตลอดห่วงโซ่ที่มีคุณภาพและความปลอดภัยมีแนวทางการพัฒนา ดังนี้

(1) สนับสนุนการบริหารจัดการฐานทรัพยากรทางเกษตรและระบบการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ทั้งจากการลด ละ เลิกการใช้สารเคมีที่เป็นอันตราย ตลอดจนส่งเสริมการผลิตในระบบเกษตรกรรมยั่งยืน อาทิ เกษตรผสมผสาน เกษตรธรรมชาติ เกษตรอินทรีย์ เกษตรทฤษฎีใหม่ และวนเกษตร เป็นต้น เพื่อลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ไม่มีการปนเปื้อนของสารเคมีอันตรายในสินค้าเกษตรและอาหารและสร้างความปลอดภัยและมั่นคงด้านอาหารในระดับครัวเรือน

(2) พัฒนาระบบคุณภาพมาตรฐานความปลอดภัยและระบบการตรวจรับรองคุณภาพจากสถาบันที่มีความน่าเชื่อถือในระดับต่างๆ รวมถึงการพัฒนาคุณค่าทางโภชนาการของสินค้าเกษตรและอาหาร ตลอดจนพัฒนาระบบการตรวจสอบย้อนกลับให้เป็นที่ยอมรับกับความต้องการของตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศ

(3) ส่งเสริมและสนับสนุนเกษตรกร ชุมชน ท้องถิ่น รวมถึงผู้ประกอบการ ให้สามารถผลิตสินค้าเกษตรและอาหารที่มีคุณภาพมาตรฐาน ทั้งมาตรฐานที่เป็นขั้นพื้นฐานตามหลักการปฏิบัติที่ดีทางการเกษตรและพัฒนาต่อยอดไปจนถึงมาตรฐานขั้นสูง เช่น มาตรฐานเกษตรอินทรีย์ เป็นต้น ตลอดจนส่งเสริมการวิจัยพัฒนาสินค้า พร้อมทั้งดูแลการผลิตอาหารภายใต้มาตรฐานความปลอดภัย และการคุ้มครองผู้บริโภคและการค้าระดับสากล

(4) สร้างความตระหนักรู้ของผู้ผลิตและผู้บริโภคถึงความสำคัญของความปลอดภัยเพื่อสุขภาวะและโภชนาการที่เหมาะสม และการส่งเสริมด้านการขยายตลาดการบริโภคสินค้าเกษตรและอาหารปลอดภัย

(5) สนับสนุนการทำเกษตรอินทรีย์วิถีชาวบ้าน เพื่อต่อยอดสู่เกษตรอินทรีย์เชิงพาณิชย์ควบคู่กับการขยายตลาดเกษตรอินทรีย์ทั้งในและต่างประเทศ

โดยมีเป้าหมายของแผนย่อย คือ **สินค้าเกษตรปลอดภัยมีมูลค่าเพิ่มขึ้น** และ**ผลิตภัณฑ์เกษตรปลอดภัยของไทยได้รับการยอมรับด้านคุณภาพความปลอดภัยและคุณค่าทางโภชนาการสูงขึ้น** และมีตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย คือ

อัตราการขยายตัวของมูลค่าของสินค้าเกษตรปลอดภัยที่ได้รับการรับรอง (เฉลี่ยร้อยละ)		
(ปี 66-70) มูลค่าสินค้าเกษตรที่ผ่านการตรวจรับรอง GAP ขยายตัว ไม่น้อยกว่า 5 มูลค่าสินค้าอินทรีย์ขยายตัว ไม่น้อยกว่า 5	(ปี 71-75) มูลค่าสินค้าเกษตรที่ผ่านการตรวจรับรอง GAP ขยายตัว ไม่น้อยกว่า 5 มูลค่าสินค้าอินทรีย์ขยายตัว ไม่น้อยกว่า 5	(ปี 76-80) มูลค่าสินค้าเกษตรที่ผ่านการตรวจรับรอง GAP ขยายตัว ไม่น้อยกว่า 5 มูลค่าสินค้าอินทรีย์ขยายตัว ไม่น้อยกว่า 5

การจัดอันดับดัชนีคุณภาพและความปลอดภัยภายใต้ดัชนีความมั่นคงทางอาหาร (อันดับของโลก)		
(ปี 66-70) ไม่เกิน 70	(ปี 71-75) ไม่เกิน 68	(ปี 76-80) ไม่เกิน 65

3) แผนย่อยเกษตรชีวภาพ สนับสนุนการอนุรักษ์ทรัพยากรชีวภาพทางการเกษตรเพื่อนำไปสู่การผลิตและขยายผลเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม ส่งเสริมการวิจัยพัฒนาองค์ความรู้ และประยุกต์ใช้นวัตกรรมจากภูมิปัญญาท้องถิ่นและเทคโนโลยีที่คำนึงถึงสิ่งแวดล้อมเพื่อการแปรรูปสินค้าจากความหลากหลายชีวภาพ ส่งเสริมและสนับสนุนการผลิต การแปรรูปและพัฒนาผลิตภัณฑ์จากฐานเกษตรกรรมและฐานทรัพยากรชีวภาพ รวมถึงพัฒนาเชื่อมโยงไปสู่ภาคอุตสาหกรรมต่อเนื่อง และใช้ฐานการทำเกษตรกรรมยั่งยืนเพื่อใช้ประโยชน์และต่อยอดไปสู่สินค้าเกษตรชีวภาพ รวมทั้งส่งเสริมการปลูกพืชสมุนไพรให้เป็นพืชเศรษฐกิจตามความเหมาะสมและส่งเสริมให้มีการนำวัตถุดิบเหลือทิ้งทางการเกษตรมาใช้ประโยชน์ในอุตสาหกรรมและพลังงานที่เกี่ยวเนื่องกับชีวภาพ

การพัฒนาและส่งเสริมการสร้างมูลค่าเพิ่มจากเกษตรชีวภาพซึ่งครอบคลุมการทำเกษตรที่อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติเกษตรชีวภาพ ปลอดสารพิษ และคำนึงถึงสิ่งแวดล้อม เพื่ออนุชนรุ่นหลัง และผลิตอาหารที่ปลอดภัยจากสารพิษและเกษตรอินทรีย์ รวมถึงการใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพในการผลิตและแปรรูปสินค้าเกษตรด้วยกระบวนการทางชีวภาพ เพื่อนำไปสู่ผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่าสูงมีแนวทางการพัฒนาดังนี้

(1) สนับสนุนการใช้ประโยชน์จากการอนุรักษ์ทรัพยากรชีวภาพ พันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ และเชื้อจุลินทรีย์ เพื่อนำไปสู่การผลิตและขยายผลเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม

(2) ส่งเสริมและสนับสนุนการผลิต การแปรรูป และการพัฒนาสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์จากฐานเกษตรกรรม และฐานทรัพยากรชีวภาพ มีการยกระดับให้เกษตรกรเป็นผู้ประกอบการวิสาหกิจการเกษตรขนาดกลางและเล็กบนฐานทรัพยากรชีวภาพ ตลอดจนมีการใช้ฐานจากการทำเกษตรกรรมยั่งยืนซึ่งเป็นระบบการผลิตที่คำนึงถึงระบบนิเวศ สภาพแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพเพื่อใช้ประโยชน์และต่อยอดไปสู่สินค้าเกษตรชีวภาพ ตลอดจนสนับสนุนให้มีการนำวัตถุดิบเหลือทิ้งทางการเกษตรมาใช้ในอุตสาหกรรมและพลังงานที่เกี่ยวเนื่องกับชีวภาพได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(3) ส่งเสริมการปลูกพืชสมุนไพรให้เป็นพืชเศรษฐกิจตามความเหมาะสมของสภาพแวดล้อมในแต่ละพื้นที่ มุ่งแปรรูปเพื่อป้อนในตลาดอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร สินค้าประเภทโภชนาเภสัชผลิตภัณฑ์ประเภทเวชสำอาง และผลิตภัณฑ์กลุ่มเครื่องสำอาง รวมถึงการสร้างมูลค่าเพิ่มจากผลิตภัณฑ์สมุนไพรเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม

(4) ส่งเสริมการทำการตลาดผ่านการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์จากเกษตรชีวภาพตลอดจนประโยชน์และสรรพคุณของสมุนไพรไทย โดยใช้โอกาสจากความต้องการของผู้บริโภคในปัจจุบันที่หันมาใส่ใจสุขภาพ และการรักษาสิ่งแวดล้อมทั้งตลาดภายในประเทศและต่างประเทศ

โดยมีเป้าหมายของแผนย่อย คือ **สินค้าเกษตรชีวภาพมีมูลค่าเพิ่มขึ้น** และ**วิสาหกิจการเกษตรจากฐานชีวภาพและภูมิปัญญาท้องถิ่นมีการจัดตั้งในทุกตำบลเพิ่มขึ้น** และมีตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย คือ

อัตราการขยายตัวของมูลค่าสินค้าเกษตรชีวภาพ (เฉลี่ยร้อยละ)		
(ปี 66-70) ไม่น้อยกว่า 15	(ปี 71-75) ไม่น้อยกว่า 18	(ปี 76-80) ไม่น้อยกว่า 20

การจดทะเบียนดำเนินการของวิสาหกิจชุมชนที่เกี่ยวกับเกษตรชีวภาพ (เฉลี่ยร้อยละ)		
(ปี 66-70) วิสาหกิจเกษตรชีวภาพมีการจดทะเบียนดำเนินการเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า 15	(ปี 71-75) วิสาหกิจเกษตรชีวภาพมีการจดทะเบียนดำเนินการเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า 20	(ปี 76-80) วิสาหกิจเกษตรชีวภาพมีการจดทะเบียนดำเนินการเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า 25

4) แผนย่อยเกษตรแปรรูป สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมการแปรรูปสินค้าเกษตรขั้นสูงที่มีคุณค่าเฉพาะและผลิตภัณฑ์คุณภาพสูงที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดและผลักดันเทคโนโลยีและนวัตกรรมไปสู่การผลิตเชิงพาณิชย์ ตลอดจนให้ความสำคัญกับตราสินค้าและปกป้องสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา ส่งเสริมการใช้วัตถุดิบและผลิตผลทางการเกษตรเพื่อแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ใหม่โดยการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้ในกระบวนการผลิตตลอดห่วงโซ่อุปทานให้แก่เกษตรกรและสถาบันเกษตรกร รวมทั้งสนับสนุนการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมสมัยใหม่มาใช้ในการควบคุมคุณภาพและความปลอดภัย ติดตามผลิตภัณฑ์ระหว่างขนส่ง และยืดอายุของอาหารและสินค้าเกษตรในบรรจุภัณฑ์เพื่อเพิ่มมูลค่าให้แก่สินค้า

การสร้างมูลค่าโดยการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการผลิตและแปรรูปสินค้าเกษตรตลอดห่วงโซ่อุปทาน เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตร ตลอดจนมีการสนับสนุนต่อยอดไปสู่สินค้าเกษตรขั้นสูงที่มีคุณค่าเฉพาะและผลิตภัณฑ์คุณภาพสูงมีแนวทางการพัฒนา ดังนี้

ส่งเสริมการพัฒนาและใช้วัตถุดิบและผลิตผลทางการเกษตรที่เชื่อมโยงไปสู่กระบวนการแปรรูปในอุตสาหกรรมต่อเนื่องที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นวัตถุดิบในการแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ใหม่ที่มีมูลค่าสูงโดยการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้ในกระบวนการผลิตตลอดห่วงโซ่อุปทานให้แก่เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร

(2) ส่งเสริมการแปรรูปโดยประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม รวมถึงองค์ความรู้และภูมิปัญญาที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพในการแปรรูป สร้างความแตกต่าง และเพิ่มมูลค่าในผลิตภัณฑ์และสินค้าเกษตร รวมทั้งการผลักดันเทคโนโลยีและนวัตกรรมการแปรรูปสินค้าเกษตรขั้นสูงที่มีคุณค่าเฉพาะและผลิตภัณฑ์คุณภาพสูงที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดไปสู่การผลิตเชิงพาณิชย์

(3) สนับสนุนการนำเทคโนโลยี นวัตกรรมสมัยใหม่มาใช้ในกระบวนการผลิตหลังการเก็บเกี่ยวและการแปรรูป อาทิ บรรจุภัณฑ์อัจฉริยะ ควบคุมคุณภาพและความปลอดภัย ติดตามผลิตภัณฑ์ระหว่างขนส่งและยืดอายุของอาหารและสินค้าเกษตรในบรรจุภัณฑ์ เพื่อเพิ่มมูลค่าให้แก่สินค้า

(4) ส่งเสริมการสร้างตราสินค้าและขยายช่องทางการตลาดด้วยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศรวมทั้งให้ความสำคัญกับการสร้างเครื่องหมายทางการค้าและการปกป้องสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา

โดยมีเป้าหมายของแผนย่อย คือ **สินค้าเกษตรแปรรูปและผลิตภัณฑ์มีมูลค่าเพิ่มขึ้น** และมีตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย คือ

อัตราการขยายตัวของมูลค่าสินค้าเกษตรแปรรูปและผลิตภัณฑ์ (เฉลี่ยร้อยละ)		
(ปี 66-70) ไม่น้อยกว่า 4	(ปี 71-75) ไม่น้อยกว่า 5	(ปี 76-80) ไม่น้อยกว่า 6

5) แผนย่อยเกษตรอัจฉริยะ ส่งเสริมการวิจัยพัฒนาพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ ปัจจัยการผลิต เครื่องจักรกลและอุปกรณ์ทางการเกษตร รวมถึงเทคโนโลยีและนวัตกรรมเกษตรแห่งอนาคต เพื่อนำมาใช้ในกระบวนการผลิตและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตการเกษตรทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมพัฒนาศักยภาพเกษตรกรให้เข้าถึงและใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตร เทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ เทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อวางแผนการเกษตรและพัฒนาเกษตรกรให้เป็นเกษตรกรอัจฉริยะที่มีขีดความสามารถในการแข่งขัน รวมทั้งสนับสนุนและส่งเสริมการทำระบบฟาร์มอัจฉริยะโดยถ่ายทอดและสนับสนุนเทคโนโลยีให้แก่เกษตรกรในราคาที่สามารถเข้าถึงได้ ควบคู่กับการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและการใช้ประโยชน์จากข้อมูลในการวางแผนการปรับเปลี่ยนกระบวนการผลิตสินค้าที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาด

การพัฒนาศักยภาพการผลิต เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพโดยอาศัยเทคโนโลยีและนวัตกรรมการเกษตรในรูปแบบต่าง ๆ รวมถึงการใช้และการเข้าถึงเทคโนโลยีการเกษตร เทคโนโลยีดิจิทัลและระบบข้อมูลสำหรับวางแผนการผลิต เพื่อพัฒนาเกษตรกรให้เป็นเกษตรกรอัจฉริยะที่สามารถนำองค์ความรู้ไปประยุกต์ใช้พัฒนาไปสู่รูปแบบฟาร์มอัจฉริยะมีแนวทางการพัฒนา ดังนี้

(1) ส่งเสริมการพัฒนาพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ ปัจจัยการผลิต เครื่องจักรกลและอุปกรณ์การเกษตร รวมทั้งเทคโนโลยีและนวัตกรรมการเกษตรแห่งอนาคต อาทิ เกษตรแม่นยำ เกษตรในร่ม และเกษตรแนวตั้ง เพื่อนำมาใช้ในกระบวนการผลิต และเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตการเกษตรทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ ตลอดจนเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม รองรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และทดแทนแรงงานภาคเกษตรที่ลดลงและเข้าสู่สังคมสูงอายุ

(2) พัฒนาศักยภาพเกษตรกรในการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตร การจัดการภาคเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม รวมถึงองค์ความรู้ด้านการผลิตและการตลาดต่าง ๆ ตลอดจนการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ เทคโนโลยีดิจิทัล ฐานข้อมูลสารสนเทศทางการเกษตรต่างๆ เพื่อการวางแผนการเกษตรและพัฒนาเกษตรกรให้เป็นเกษตรกรอัจฉริยะที่มีขีดความสามารถในการแข่งขัน

(3) สนับสนุนและส่งเสริมการทำระบบฟาร์มอัจฉริยะ โดยการถ่ายทอดและสนับสนุนให้เข้าถึงองค์ความรู้และเทคโนโลยีแก่เกษตรกรในราคาที่สามารถเข้าถึงได้ ควบคู่กับการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและการใช้ประโยชน์จากข้อมูลในการวางแผนการปรับเปลี่ยนกระบวนการผลิตสินค้าที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดเพื่อเพิ่มผลิตภาพการผลิต เพิ่มผลผลิตทางการเกษตรในเชิงมูลค่าและปริมาณต่อพื้นที่สูงสุดและทดแทนการผลิตดั้งเดิม

โดยมีเป้าหมายของแผนย่อย คือ **สินค้าที่ได้จากเทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะมีมูลค่าเพิ่มขึ้น** และ**ผลผลิตต่อหน่วยของฟาร์มหรือแปลงที่มีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะเพิ่มขึ้น** และมีตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย คือ

มูลค่าสินค้าที่มีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะ (เฉลี่ยร้อยละ)		
(ปี 66-70) เพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่า 5	(ปี 71-75) เพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่า 6	(ปี 76-80) เพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่า 7

ผลผลิตต่อหน่วยของฟาร์มหรือแปลงที่มีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะ (เฉลี่ยร้อยละ)		
(ปี 66-70) เพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่า 15	(ปี 71-75) เพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่า 20	(ปี 76-80) เพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่า 25

6) แผนย่อยการพัฒนาระบบนิเวศการเกษตร ให้ความสำคัญกับมาตรการสนับสนุนที่จะช่วยให้การสร้างมูลค่าในภาคเกษตรดำเนินการได้อย่างต่อเนื่องและเป็นรูปธรรม อาทิ การเพิ่มประสิทธิภาพและการจัดการทรัพยากรทางการเกษตร และการพัฒนาฐานข้อมูลทรัพยากรทางการเกษตร เพื่อนำไปสู่การบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรมอย่างเหมาะสม การพัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศการเกษตรและระบบติดตามเฝ้าระวังและเตือนภัยสินค้าเกษตรให้ทันกับสถานการณ์ การส่งเสริมการรวมกลุ่มเกษตรกรการส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่สนับสนุนภาคการเกษตรที่สอดคล้องกับความต้องการและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในเชิงพาณิชย์ การพัฒนาคุณภาพมาตรฐานสินค้าและผลิตภัณฑ์ที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดหรือกลุ่มผู้บริโภค การส่งเสริมและขยายตลาดสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์เกษตรในรูปแบบต่างๆ การเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการทางการค้าและอำนวยความสะดวกแก่ผู้ประกอบการให้มีความรวดเร็ว และการพัฒนาระบบโลจิสติกส์การเกษตร เพื่อลดขั้นตอนและระยะเวลาในการส่งสินค้า

เพื่อสนับสนุนให้เกิดการพัฒนาเกษตรกรและภาคเกษตรมีการปรับตัวไปสู่กระบวนการผลิตที่มีคุณภาพมาตรฐาน และสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์ เพื่อให้มีการเจริญเติบโตอย่างต่อเนื่องและเข้มแข็ง จึงต้องมีการสนับสนุนส่งเสริมระบบนิเวศของภาคเกษตรในด้านต่างๆ มีแนวทางการพัฒนา ดังนี้

(1) เพิ่มประสิทธิภาพและการจัดการฐานทรัพยากรทางการเกษตร อนุรักษ์และรักษาฐานทรัพยากรทางการเกษตรที่สำคัญ เพื่อสนับสนุนการสร้างมูลค่าและความมั่นคงอาหาร อาทิ ทรัพยากรน้ำ ทรัพยากรดิน ให้มีความอุดมสมบูรณ์ การคุ้มครองที่ดินทางการเกษตร การจัดการนำเพื่อการเกษตรและชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนใช้ประโยชน์จากฐานข้อมูลทรัพยากรทางการเกษตร เพื่อนำมาวางแผนการผลิตให้สอดคล้องกับข้อมูลสารสนเทศทางการเกษตร และนำไปสู่การบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรมอย่างเหมาะสมสอดคล้องกับแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก

(2) สร้างความมั่นคงอาหารให้กับครัวเรือนเกษตรกรและชุมชน โดยสร้างความมั่นคงด้านอาหารและโภชนาการให้เกิดขึ้นในระดับครัวเรือน ชุมชน ท้องถิ่น และประเทศ สนับสนุนให้ชุมชนทำการเกษตรของท้องถิ่น เพื่อเป็นแหล่งอาหารของชุมชน ลดการพึ่งพาอาหารจากภายนอก ส่งเสริมการทำการเกษตรตามหลักการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อให้ครัวเรือนสามารถพึ่งพาตนเองได้ และเป็นฐานในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมอย่างยั่งยืน สนับสนุนให้หน่วยงานของรัฐหรือท้องถิ่นในพื้นที่มีบทบาทดำเนินการให้เกิดความมั่นคงด้านอาหารในมิติต่างๆ รวมถึงการดูแลโภชนาการของประชาชนในทุกช่วงวัย สร้างเสถียรภาพด้านรายได้ของเกษตรกรและประชาชน เพื่อให้สามารถเข้าถึงอาหารอย่างเพียงพอและเหมาะสมรวมทั้งการมีมาตรการรองรับสำหรับผู้มีรายได้น้อยให้สามารถเข้าถึงสินค้าเกษตรและอาหารได้อย่างทั่วถึง การติดตามการเปลี่ยนแปลงของราคาอาหารและผลกระทบ

(3) พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศ และการเฝ้าระวังและเตือนภัยสินค้าเกษตร ส่งเสริมให้มีการพัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศการเกษตรที่มีมาตรฐานและครบวงจร ทั้งเรื่องเกษตรกร ข้อมูลอุปสงค์และอุปทานสินค้าเกษตรที่มุ่งเน้นการตลาดนำการผลิต ข้อมูลพื้นที่เกษตรกรรม และข้อมูลมูลค่าสินค้าเกษตร รวมทั้งการพัฒนาระบบติดตามเฝ้าระวังและวางระบบเตือนภัย และกลไกการจัดการปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นกับ

สินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ในมิติต่าง ๆ ทั้งด้านอุปสงค์และอุปทาน อาทิ เสถียรภาพราคาสินค้า กฎระเบียบการค้าระหว่างประเทศ ภัยพิบัติธรรมชาติ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ความมั่นคงอาหาร โดยกำหนดมาตรการรองรับ มาตรการเตือนภัย มาตรการการปรับตัว ระบบสำรองอาหารในภาวะวิกฤต และการประกันความเสี่ยงให้ทันกับสถานการณ์ รวมทั้งให้เกษตรกรและผู้ใช้ประโยชน์สามารถเข้าถึงข้อมูลได้ง่าย ตลอดจนเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานที่มีประสิทธิภาพ วิเคราะห์แนวโน้มการผลิตสินค้าเกษตร

(4) ส่งเสริมการรวมกลุ่มเกษตรกร เพื่อสร้างความเข้มแข็งและพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือระหว่างวิสาหกิจชุมชนและสหกรณ์ รวมถึงเชื่อมโยงไปถึงผู้ประกอบการ ภาคเอกชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาด้านการผลิตและด้านการตลาดของสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ รวมทั้งสนับสนุนการขยายเครือข่ายธุรกิจของวิสาหกิจชุมชนและสหกรณ์ และสนับสนุนให้มีโอกาสในการเข้าถึงแหล่งทุนภายใต้เงื่อนไขที่ผ่อนปรนมากขึ้น เพื่อยกระดับการพัฒนาเกษตรกรไปสู่การเป็นผู้ประกอบการเกษตรที่มีความเข้มแข็ง ตลอดจนการให้มีกลไกในการดูแลให้เกษตรกรได้รับประโยชน์จากการรวมกลุ่มและการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรอย่างแท้จริง

(5) วิจัยพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมสนับสนุนภาคเกษตร สนับสนุนและส่งเสริมการวิจัยพื้นฐานรวมถึงการวิจัยเชิงประยุกต์ในด้านต่างๆ เพื่อรองรับการพัฒนาการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์ต่าง ๆทั้งในส่วนของปัจจัยการผลิต เทคโนโลยีการเกษตร เครื่องจักรกลและอุปกรณ์การเกษตร รวมถึงเทคโนโลยีและนวัตกรรมผลิตภัณฑ์ที่รองรับกับบริบทการเปลี่ยนแปลงที่อาจจะเกิดขึ้นและส่งผลกระทบต่อภาคเกษตร และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในเชิงพาณิชย์ พัฒนาศักยภาพเกษตรกรในการเข้าถึงองค์ความรู้และเทคโนโลยีด้านการผลิตและการตลาด เทคโนโลยีดิจิทัล และข้อมูลสารสนเทศ โดยใช้ประโยชน์จากศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรในท้องถิ่น เพื่อพัฒนาการผลิตและยกระดับเป็นผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร

(6) พัฒนาคุณภาพมาตรฐานสินค้าและผลิตภัณฑ์ ยกระดับการผลิตสินค้าและผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพมาตรฐาน สอดคล้องกับความต้องการของตลาดหรือกลุ่มผู้บริโภค รวมทั้งจัดให้มีระบบการตรวจรับรองคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตรอย่างเพียงพอ มีขั้นตอนการตรวจสอบที่รวดเร็ว และมีราคาเหมาะสม รวมถึงการวางระบบตรวจสอบย้อนกลับ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้บริโภค

(7) ส่งเสริมด้านการตลาดสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์การเกษตร โดยใช้เทคโนโลยีและเครื่องมือต่าง ๆ ในการส่งเสริมและขยายตลาดสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์เกษตรในรูปแบบต่าง ๆ โดยการใช้สื่อแบบดั้งเดิมและบนอินเทอร์เน็ตทั้งในและต่างประเทศ การจัดนิทรรศการและงานแสดงสินค้า การรณรงค์ให้ความรู้ความเข้าใจถึงคุณค่าหรือเรื่องราวของสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ และการสร้างตราสินค้าไทยให้เป็นที่ยอมรับระดับสากลรวมทั้งสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีนวัตกรรมและแนวคิดสร้างสรรค์ในการออกแบบบรรจุภัณฑ์ให้มีความสวยงาม โดยคำนึงถึงประโยชน์ต่อการใช้งาน ความต้องการของผู้บริโภค และสิ่งแวดล้อมตลอดจนยกระดับการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาทั้งในและต่างประเทศตลอดห่วงโซ่การผลิต

(8) อำนวยความสะดวกทางการค้าและพัฒนาระบบโลจิสติกส์การเกษตร เพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการทางการค้าและอำนวยความสะดวกแก่ผู้ประกอบการให้มีความรวดเร็วและไม่เป็นภาระค่าใช้จ่ายในการทำธุรกรรมทางการค้า รวมทั้งการพัฒนาด้านโลจิสติกส์การเกษตร เพื่อลดการสูญเสียระหว่างการขนส่ง ลดขั้นตอนและระยะเวลาในการส่งสินค้า ตลอดจนเตรียมความพร้อมของสถานที่เก็บรวบรวม/รักษาคุณภาพสินค้าและผลิตภัณฑ์เกษตรที่ได้คุณภาพและมาตรฐาน

โดยมีเป้าหมายของแผนย่อย คือ **ประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรต่อหน่วยมีการปรับตัวเพิ่มขึ้น** และ**สถาบันเกษตรกร (สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน และกลุ่ม เป้าหมาย) ที่ขึ้นทะเบียนกับกระทรวงเกษตรฯ มีความเข้มแข็งในระดับมาตรฐานเพิ่มขึ้น** และมีตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย คือ

ผลผลิตสินค้าเกษตรต่อหน่วย (เฉลี่ยร้อยละ)		
(ปี 66-70) เพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่า 15	(ปี 71-75) เพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่า 20	(ปี 76-80) เพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่า 25

สถาบันเกษตรกร (สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน และกลุ่มเกษตรกร) ที่ขึ้นทะเบียนกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีความเข้มแข็งในระดับมาตรฐาน (เฉลี่ยร้อยละ)		
(ปี 66-70) สหกรณ์เข้มแข็งระดับ 1 และ 2 ไม่น้อยกว่า 50 วิสาหกิจชุมชนมีศักยภาพระดับดี ไม่น้อยกว่า 35 กลุ่มเกษตรกรเข้มแข็งระดับ 1 และ 2 ไม่น้อยกว่า 35	(ปี 71-75) สหกรณ์เข้มแข็งระดับ 1 และ 2 ไม่น้อยกว่า 55 วิสาหกิจชุมชนมีศักยภาพระดับดี ไม่น้อยกว่า 40 กลุ่มเกษตรกรเข้มแข็งระดับ 1 และ 2 ไม่น้อยกว่า 40	(ปี 76-80) สหกรณ์เข้มแข็งระดับ 1 และ 2 ไม่น้อยกว่า 60 วิสาหกิจชุมชนมีศักยภาพระดับดี ไม่น้อยกว่า 45 กลุ่มเกษตรกรเข้มแข็งระดับ 1 และ 2 ไม่น้อยกว่า 45

2.3 แผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง)[3]

แผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ต้องดำเนินการเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย 3 ประการ ตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ประกอบด้วย (1) ประเทศชาติมีความสงบเรียบร้อย มีความสามัคคีปรองดอง มีการพัฒนาอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และมีความสมดุลระหว่างการพัฒนาด้านวัตถุกับการพัฒนาด้านจิตใจ (2) สังคมมีความสงบสุข เป็นธรรม และมีโอกาสอันทัดเทียมกันเพื่อขจัดความเหลื่อมล้ำและ (3) ประชาชนมีความสุข มีคุณภาพชีวิตที่ดีและมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศและการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 3 ธันวาคม 2562 ที่เห็นชอบการปรับปรุงแผนการปฏิรูปประเทศให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทฯ และมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องโดยกำหนดประเด็นในการปรับปรุง 6 ประเด็นได้แก่ (1) การกำหนดเป้าหมายและตัวชี้วัดในระดับแผนให้ชัดเจน สามารถวัดผลการดำเนินการได้ (2) การปรับตัดกิจกรรมที่เข้าข่ายเป็นภารกิจปกติของหน่วยงานและคัดเลือกเฉพาะกิจกรรมปฏิรูปประเทศที่จะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ (Big Rock) ซึ่งเป็นกิจกรรมที่มีความสำคัญเร่งด่วนและดำเนินการร่วมกันหลายหน่วยงานสามารถดำเนินการและวัดผลได้อย่างเป็นรูปธรรม (3) การทบทวนกฎหมายภายใต้แผนการปฏิรูปประเทศ โดยคัดเลือกเฉพาะกฎหมายที่มีความสำคัญ รวมทั้ง จัดลำดับความสำคัญของการเสนอกฎหมาย (4) การทบทวนข้อเสนอให้จัดตั้งหน่วยงานของรัฐตามแผนการปฏิรูปประเทศ ตามมติคณะรัฐมนตรี (5) พิจารณาความเห็นของหน่วยงานรับผิดชอบตามแผนการปฏิรูปประเทศ (6) ปรับเค้าโครงของแผนการปฏิรูปประเทศแต่ละด้านให้เป็นรูปแบบเดียวกันโดยแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) มีจำนวน 13 ฉบับ

---

[3]แผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) (2564,กุมภาพันธ์)

มีความเกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จำนวน 5 ฉบับได้แก่ **(5) เศรษฐกิจ (หลัก)เน้นกิจกรรม Big Rock การสร้างเกษตรมูลค่าสูง** (6) ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (7) สาธารณสุข (9) สังคมและ (10) พลังงาน โดยแผนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ **กิจกรรมปฏิรูปที่ 1 การสร้างเกษตรมูลค่าสูง**

เป้าหมาย "ยกระดับรายได้ภาคการเกษตร อาหารแปรรูป และผลิตภัณฑ์ชีวภาพ" โดยมีตัวชี้วัด คือ

1) อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศสาขาเกษตรขยายตัวเฉลี่ย ร้อยละ 3.8

2) มูลค่าของสินค้าเกษตรแปรรูป เกษตรชีวภาพและเกษตรที่ได้จากเทคโนโลยีสมัยใหม่คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 20 ของ GDP ภาคเกษตร ภายใน 5 ปี

3) รายได้เงินสดสุทธิทางการเกษตรเพิ่มขึ้นร้อยละ 5 ต่อปี

โดย 8 ประเด็นสำคัญในการปฏิรูปด้านการสร้างเกษตรมูลค่าสูง ประกอบด้วย 1) ปรับเปลี่ยนพื้นที่จากการทำเกษตรมูลค่าต่ำและไม่เหมาะสมกับพื้นที่ไปสู่การปลูกพืชเลี้ยงปศุสัตว์และประมงที่มีมูลค่าสูง 2) สนับสนุนการทำการเกษตรแบบรวมผลิตและรวมจำหน่าย (เกษตรแปลงใหญ่หรือสหกรณ์) 3) ขยายพื้นที่ชลประทานให้เกษตรกรมีน้ำใช้สำหรับการผลิตสินค้าเกษตรอย่างเหมาะสม เพียงพอ ทั่วถึงและเป็นธรรม 4) พัฒนาคลัสเตอร์พันธุ์พืช พันธุ์สัตว์และส่งเสริมให้มีความหลากหลายทางชีวภาพการเกษตร 5) พัฒนาสหกรณ์การเกษตรให้มีความเข้มแข็งและส่งเสริมให้เกิดผู้ให้บริการด้านการจัดการเกษตรสมัยใหม่ อย่างครบวงจร 6) สร้างผู้ประกอบการเกษตร (Smart Farmer) 7) ส่งเสริมเกษตรกรให้สามารถเข้าถึงข้อมูล BIG DATA ด้านการเกษตรและใช้ประโยชน์จากดิจิทัลแพลตฟอร์ม 8) เพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรไปสู่อุตสาหกรรมอาหารและเศรษฐกิจชีวภาพตามแนวทาง BCG

2.4 นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. 2566– 2570)[4]

เป็นแผนระยะปานกลาง 5 ปี ที่มีสถานะเป็นแผนระดับที่ 2 รองรับการดำเนินการในห้วงที่สองของยุทธศาสตร์ชาติ (แผนระดับที่ 1) โดยนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติฉบับนี้มีความเชื่อมโยงและประสานสอดคล้องกับ ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นความมั่นคง และประเด็น การต่างประเทศ ตลอดจนกำหนดขอบเขตและหลักเกณฑ์พิจารณา "ประเด็นความมั่นคง" เพื่อตอบสนอง ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายที่ต้องเห็นผลสัมฤทธิ์ภายในปี 2570 การยกระดับขีดความสามารถในการป้องกัน และแก้ไขปัญหาความมั่นคง โดยมุ่งขยายผลกรอบแนวคิดความมั่นคงแบบองค์รวม เพื่อให้หน่วยงานของรัฐมีกรอบ จัดทำและขับเคลื่อนแผนระดับที่ 3 โดยนำเป้าหมายและตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ไปกำหนดแผนงาน โครงการ กิจกรรม หรือการดำเนินการอื่น ๆ ไปสู่การปฏิบัติได้อย่างชัดเจนและมีประสิทธิภาพมากขึ้น นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. 2566 – 2570) จึงให้ความสำคัญกับการวางรากฐานความมั่นคงของประเทศ โดยเริ่มต้นจากหน่วยย่อยของสังคม คือ สถาบันครอบครัวและสถาบันการศึกษา โดยส่งเสริมการเข้ามามีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน เพื่อให้เกิดการบูรณาการการทำงานร่วมกัน โดยเฉพาะภาคประชาชน **มีวิสัยทัศน์** คือ "ประเทศชาติมีเสถียรภาพ ประชาชนอยู่ดีมีสุข ปลอดภัยจากภัยคุกคามทุกรูปแบบ มีศักยภาพบริหารจัดการความมั่นคงแบบองค์รวม และรักษาไว้ซึ่งผลประโยชน์แห่งชาติอย่างยั่งยืน" **วัตถุประสงค์** 1) เพื่อเป็นกรอบทิศทางในการดำเนินการป้องกัน แจ้งเตือน แก้ไข หรือระงับยับยั้งภัยคุกคาม เพื่อธำรงไว้ซึ่งความมั่นคงแห่งชาติ

---

[4]นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. 2566 – 2570) (2566,มีนาคม)

2) เพื่อถ่ายทอดยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคงไปสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรมและเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ 3) เพื่อให้หน่วยงานของรัฐใช้เป็นกรอบทิศทางการจัดทำและขับเคลื่อนแผนระดับที่ 3 (แผนปฏิบัติการด้านต่าง ๆ แผนปฏิบัติราชการของหน่วยงาน แผนพัฒนาในระดับพื้นที่) ที่เกี่ยวข้องกับด้านความมั่นคงได้อย่างสอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน **เป้าหมายในภาพรวม** ประเทศไทยมีความมั่นคงและมีเสถียรภาพมากขึ้น ประชาชนดำรงชีวิตโดยปกติสุข รวมทั้งมีการพัฒนาศักยภาพบริหารจัดการ เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงแบบองค์รวมและรักษาไว้ซึ่งผลประโยชน์แห่งชาติ ความสำเร็จของการบรรลุค่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ในแต่ละตัวชี้วัดย่อยของ **17 นโยบายและแผนความมั่นคง ประกอบด้วย** 1) การเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ 2) การปกป้องอธิปไตยและผลประโยชน์ของชาติและการพัฒนาศักยภาพการป้องกันประเทศ 3) การรักษาความมั่นคงและผลประโยชน์ของชาติพื้นที่ชายแดน 4) การรักษาความมั่นคงและผลประโยชน์ของชาติทางทะเล 5) การป้องกันและแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ 6) การบริหารจัดการผู้หลบหนีเข้าเมืองและผู้โยกย้ายถิ่นฐานแบบไม่ปกติ 7) การป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ 8) การป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด 9) การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย 10) การป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคงทางไซเบอร์ 11) การป้องกันและแก้ไขปัญหาการก่อการร้าย 12) การสร้างดุลยภาพระหว่างประเทศ 13) การบริหารจัดการภาวะฉุกเฉินด้านสาธารณสุขและโรคติดต่อ อุบัติใหม่ 14) การพัฒนาศักยภาพการเตรียมพร้อมแห่งชาติ และการบริหาร จัดการวิกฤตการณ์ระดับชาติ 15) การพัฒนาระบบข่าวกรองแห่งชาติ 16) การบูรณาการข้อมูลด้านความมั่นคง และ17) การเสริมสร้างความมั่นคงเชิงพื้นที่ มุ่งเน้นการป้องกัน และแก้ไขปัญหาความมั่นคงในพื้นที่เป้าหมายระดับตำบลเพื่อให้เกิดความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน โดยขยายแนวคิดการพัฒนาพื้นที่เพื่อเสริมความมั่นคงของชาติและแผนตำบล มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ให้เป็นรูปธรรม โดยพัฒนาคุณภาพชีวิตและเสริมสร้างภูมิคุ้มกันด้านความมั่นคงเชิงพื้นที่ให้แก่ประชาชน

ซึ่งระดับพื้นที่ ให้ความสำคัญกับการขับเคลื่อนที่เกี่ยวข้องกับกลไกการบริหารแผนพัฒนาในระดับพื้นที่ตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการโดยมีหน่วยงาน/กลไกที่รับผิดชอบ ได้แก่ กระทรวงมหาดไทย คณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.จ.) และคณะอนุกรรมการจัดทำแผนงานด้านความมั่นคงจังหวัด

2.5 (ร่าง) กรอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 14 (พ.ศ. 2571 - 2575)[5]

สืบเนื่องจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 - 2570) กำลังจะสิ้นสุดระยะเวลาการบังคับใช้ในเดือนกันยายน พ.ศ. 2570 สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) จึงได้ดำเนินการยกร่างกรอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 14 (พ.ศ. 2571 - 2575) เพื่อเป็นแผนระดับ 2 ในการกำหนดทิศทางการพัฒนาประเทศให้มีความต่อเนื่องและสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (ร่าง) กรอบแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 14 จัดทำขึ้นภายใต้สภาวการณ์โลกและภายในประเทศที่มีความผันผวนและเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ไม่ว่าจะเป็นการก้าวเข้าสู่สังคมสูงวัย ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีแบบก้าวกระโดด และความท้าทายด้านภูมิรัฐศาสตร์และสิ่งแวดล้อม โดยมุ่งเน้นการปรับเปลี่ยนแนวทางการพัฒนาจากการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า สู่การจัดโครงสร้างพื้นฐานและกลไกเชิงระบบภายใต้แนวคิดหลัก (Theme) คือ “การเพิ่มผลิตภาพและความสามารถในการแข่งขัน ด้วยการซ่อมและเสริมรากฐานเพื่อสร้างอนาคต” ทั้งนี้ ปัจจุบัน ยังอยู่ในระหว่างการดำเนินกระบวนการจัดทำแผนให้แล้วเสร็จ

---

[5] (ร่าง) กรอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 14 (พ.ศ.2571-2575) (ณ 5 กุมภาพันธ์ 2569)

เพื่อให้แผนพัฒนาฯ ดังกล่าวเป็นแผนที่เกิดจาก กระบวนการมีส่วนร่วมของภาคีการพัฒนาทุกภาคส่วนอย่างแท้จริง (สศช.) จึงได้กำหนดให้มีการรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อรวบรวมข้อมูล ข้อเสนอแนะและสร้างแนวร่วมในการขับเคลื่อนประเทศสู่เป้าหมายการเป็นประเทศที่พัฒนาแล้วที่มีความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืนในระยะต่อไปโดยสรุปสาระสำคัญของ (ร่าง) กรอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 14 (พ.ศ. 2571 - 2575)

1) วัตถุประสงค์ : เศรษฐกิจขยายตัวสูงขึ้น อย่างทั่วถึง และยั่งยืน โดยให้ความสำคัญกับคุณภาพการเติบโตที่ลดความเปราะบางและไม่เพิ่มความเหลื่อมล้ำ ซึ่งได้กำหนดเป้าหมายการพัฒนาหลัก ดังนี้

1.1) เศรษฐกิจขยายตัวสูงขึ้น จากการยกระดับผลิตภาพการผลิตและบริการผ่านการลงทุนในเทคโนโลยีและนวัตกรรม การยกระดับคุณภาพและทักษะฝีมือแรงงาน และการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคธุรกิจ

1.2) ประชาชนมีส่วนร่วมและได้รับประโยชน์จากการขยายตัวทางเศรษฐกิจอย่างทั่วถึง ความเหลื่อมล้ำลดลงในทุกมิติ โดยประชาชนทุกกลุ่มมีโอกาสในการทำงาน มีรายได้ที่มั่นคง และเข้าถึงระบบสวัสดิการอย่างเป็นธรรม

1.3) เศรษฐกิจเติบโตอย่างยั่งยืน ไม่ส่งผลกระทบเชิงลบต่อสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ เกิดสมดุลและการพัฒนาที่เชื่อมโยงกันอย่างเป็นองค์รวมระหว่างการเติบโตทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม

2) ธีมการพัฒนา (Theme) : การเพิ่มผลิตภาพและความสามารถในการแข่งขัน ด้วยการซ่อมและเสริมรากฐานให้มั่นคง ควบคู่ไปกับการสร้างความพร้อมและโอกาสสำหรับอนาคต ทั้งนี้ เพื่อเพิ่มความพร้อมของประเทศในการรับมือกับแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงในอนาคต อันจะนำไปสู่การขับเคลื่อนการเจริญเติบโตของประเทศให้มีคุณภาพมีส่วนร่วมและยั่งยืนต่อไป

3) หลักคิดนำทาง (Guiding Principles) : ประกอบด้วย 4 ประการ ดังนี้

3.1) การมุ่งยกระดับผลิตภาพของประเทศ (Productivity) การดำเนินงานภายใต้ทุกเสาการพัฒนา ต้องมุ่งเพิ่มผลิตภาพและความสามารถในการแข่งขันของประเทศ เพื่อให้การขยายตัวทางเศรษฐกิจมีรากฐาน ที่มั่นคงและยั่งยืน โดยมุ่งเน้นการลงทุนและใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีและนวัตกรรม การยกระดับศักยภาพของคน และการเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของภาคธุรกิจ

3.2) การสร้างประโยชน์อย่างทั่วถึงแก่ประชาชน (Inclusivity) ทุกกลยุทธ์ มาตรการและแผนงานโครงการต่าง ๆ ต้องมุ่งสร้างโอกาสให้ประชาชนทุกกลุ่มและทุกพื้นที่มีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาและได้รับประโยชน์จากการเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างเสมอภาค เพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางรายได้ โอกาส และคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ รวมถึงเสริมสร้างศักยภาพของประชาชนให้สามารถพึ่งพาตนเองได้

3.3) การเสริมสร้างความสามารถในการปรับตัว (Adaptability) ให้พร้อมรับกับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในทุกมิติ การดำเนินงานภายใต้แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 14 ต้องมุ่งสร้างขีดความสามารถในการปรับตัวของประเทศ ภาคธุรกิจ และประชาชนให้พร้อมรับกับพลวัตของโลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทั้งด้านเทคโนโลยี การค้าการลงทุน และการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยทุกกลยุทธ์และมาตรการ ต้องไม่จำกัดอยู่เพียงการเพิ่มผลิตภาพหรือการขยายตัวทางเศรษฐกิจในระยะสั้นเท่านั้น แต่ต้องนำไปสู่การปรับตัวเชิงโครงสร้างที่ยกระดับศักยภาพของประเทศในระยะยาว ให้สามารถพึ่งพาตนเองและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน

3.4) การสร้างภูมิคุ้มกันและความมั่นคง (Immunity) ให้สามารถรองรับต่อความผันผวนและแรงปะทะจากภายนอก โดยคำนึงถึงความสมดุลระหว่างความสามารถในการแข่งขัน ความร่วมมือระหว่างประเทศและการพึ่งพาตนเอง การดำเนินงานภายใต้แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 14 ต้องคำนึงถึงการสร้างระบบเศรษฐกิจและสังคมที่มีภูมิคุ้มกันต่อความผันผวนและแรงปะทะจากภายนอก ทั้งในระดับครัวเรือน ธุรกิจ และประเทศ โดยส่งเสริมความสมดุลระหว่างความสามารถในการแข่งขันกับต่างประเทศ ความร่วมมือระหว่างประเทศ และการพึ่งพาตนเอง เพื่อให้ประเทศเติบโตได้ ในระยะยาว

ทั้งนี้ เพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดลำดับของสิ่งที่ต้องดำเนินการ

4) เสาหลักการพัฒนา : แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 14 กำหนดธีมการพัฒนาของแผน คือ การเพิ่มผลิตภาพและความสามารถในการแข่งขัน ด้วยการซ่อมและเสริมรากฐานให้มั่นคง ควบคู่ไปกับการสร้างความพร้อมและโอกาสสำหรับอนาคต เพื่อเพิ่มความพร้อมของประเทศในการยกระดับศักยภาพในการขยายตัวของเศรษฐกิจให้สูงขึ้น และสามารถรับมือกับแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงในอนาคต โดยกำหนดให้มีการพัฒนาใน **5 ด้านหลัก หรือเรียกว่า “5 เสาหลักการพัฒนา”** ซึ่งมีความจำเป็นต่อการผลักดันการเพิ่มผลิตภาพ และความสามารถในการแข่งขันของประเทศ และนำไปสู่การขยายตัวทางเศรษฐกิจอย่างทั่วถึงและยั่งยืน ดังนี้

เสาหลักที่ 1 : การพลิกโฉมโครงสร้างเศรษฐกิจ (Transform the Economy)

โครงสร้างเศรษฐกิจแบบดั้งเดิมไม่สามารถสร้างการขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศได้ จึงจำเป็นที่จะต้องปรับโครงสร้างเศรษฐกิจรายสาขาด้วยการมุ่งเพิ่มผลิตภาพและสร้างมูลค่าเพิ่มในภาคการผลิตเดิมที่มีศักยภาพ พร้อมทั้งยกระดับเครื่องยนต์ทางเศรษฐกิจใหม่ พัฒนาระบบนิเวศที่สร้างแรงจูงใจและเงื่อนไขที่เอื้ออำนวยต่อการปรับตัวของแรงงาน ภาคธุรกิจ และภาครัฐ ตามบริบทที่เปลี่ยนแปลงเร็ว ลดสัดส่วนของเศรษฐกิจนอกระบบ พัฒนา SMEs ให้มีโอกาสในการแข่งขันอย่างเป็นธรรม รวมถึงการรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ เพื่อให้ประเทศไทยสามารถเปลี่ยนผ่านสู่โครงสร้างเศรษฐกิจที่สามารถแข่งขันได้และเติบโตอย่างยั่งยืน

เสาหลักที่ 2 : การปฏิรูปภาครัฐ (Reform the Public Sector)

ภาครัฐมีบทบาทโดยตรงในการกำหนดกรอบกติกา นโยบาย แรงจูงใจ และกลไกสนับสนุนต่าง ๆ ที่มีผลต่อต้นทุนในการดำเนินธุรกิจและความเชื่อมั่นของนักลงทุน โดยในการปฏิรูปภาครัฐต้องให้ความสำคัญกับการปฏิรูปการบริหารจัดการภาครัฐทั้งในด้านของโครงสร้างและการบริหารจัดการ และวิธีการทำงานและวัฒนธรรมขององค์กร การปรับปรุงระเบียบ ขั้นตอน และกฎหมายให้สอดคล้องกับบริบทเศรษฐกิจยุคใหม่ ตลอดจนการสร้างบทบาทใหม่ของรัฐให้เชื่อมโยงและสนับสนุน รวมทั้งการแก้ไขปัญหาทุจริตคอร์รัปชัน เพื่อให้ภาครัฐสามารถเป็นกลไกหลักในการยกระดับผลิตภาพและความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

เสาหลักที่ 3 : การยกระดับทุนมนุษย์ (Upgrade Human Capital)

เป็นปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนการขยายตัวทางเศรษฐกิจและกำหนดความทั่วถึงของการเติบโต โดยให้ความสำคัญกับการส่งเสริมการมีจำนวนประชากรรองรับการพัฒนาประเทศ การปรับแนวคิดและรูปแบบการจัดการศึกษาและการเรียนรู้ การปรับกลไกการพัฒนาทักษะแรงงานที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ ตลอดจนการวางรากฐานสวัสดิการที่มั่นคงเพื่อยกระดับผลิตภาพของทุนมนุษย์ให้เป็นพลังสำคัญของการพัฒนาประเทศ

เสาหลักที่ 4 : การบริหารจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน (Sustain Resources and the Environment)

เป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการเพิ่มความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจภายใต้บริบทใหม่ และการเติบโตอย่างยั่งยืนของประเทศ โดยให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้เป็นฐานในการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศอย่างยั่งยืน ครอบคลุมทั้งทรัพยากรน้ำทรัพยากรธรรมชาติและความหลากหลายทางชีวภาพ การแก้ไขปัญหา PM 2.5 การจัดการขยะและของเสีย และการใช้กลไกทางเศรษฐศาสตร์เพื่อการอนุรักษ์ รวมถึงการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจและสังคมไทย และการมุ่งสู่สังคมคาร์บอนต่ำเพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน

เสาหลักที่ 5 : การถ่ายทอดและลงทุนในวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรม (Transfer and Invest in Research, Technology and Innovation)

ซึ่งเป็นเงื่อนไขสำคัญในการยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันและขับเคลื่อนประเทศสู่เศรษฐกิจฐานนวัตกรรมอย่างยั่งยืน การพัฒนาในเสานี้จึงมุ่งให้ความสำคัญกับการลงทุนพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรม และการพัฒนาระบบนิเวศ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรมที่ครอบคลุมทั้งทางด้านกลไกและเครื่องมือในการสร้างแรงจูงใจ การสร้างความร่วมมือ การใช้ประโยชน์และขยายผล จากการวิจัย โครงสร้างพื้นฐานทางคุณภาพ และกลไกทรัพย์สินทางปัญญาและระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

2.6 นโยบายรัฐบาลที่เกี่ยวข้องกับภาคเกษตร

นายอนุทิน ชาญวีรกูล นายกรัฐมนตรี ได้แถลงนโยบายต่อรัฐสภา เมื่อวันพฤหัสบดีที่ 9 เมษายน 2569 ถึงแนวทางการบริหารราชการแผ่นดินที่รัฐบาลจะดำเนินการ และเจตนารมณ์ ยุทธศาสตร์และนโยบายของรัฐบาล โดยยึดหลักสำคัญ 3 ประการ ได้แก่

1) พิทักษ์รักษาไว้ซึ่งสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์

2) ยึดมั่นการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

3) ยึดมั่นในหลักนิติธรรม การบังคับใช้กฎหมายอย่างเป็นธรรม และการบริหารราชการแผ่นดินบนพื้นฐานของธรรมาภิบาล เพื่อประโยชน์ของพี่น้องประชาชน

เมื่อปัจจุบันสถานการณ์เฉพาะหน้าของประเทศไทย ที่เผชิญ คือ (1) สงครามในภูมิภาคตะวันออกกลาง (2) ราคาพลังงานน้ำมันเชื้อเพลิงแพงขึ้น (3) เศรษฐกิจโลกและเศรษฐกิจไทยมีแนวโน้มชะลอตัว (4) ประชาชนดำเนินชีวิตลำบาก

และพื้นฐานของประเทศไทยต้องเผชิญ 4 ภัย คือ (1) ภัยด้านเศรษฐกิจ วิกฤตหนี้ครัวเรือน ข้อจำกัดของโครงสร้างเศรษฐกิจ การปรับตัวไม่ทันเทคโนโลยี และผลิตภาพโดยรวมที่ถดถอย (2) ภัยได้สังคม การเข้าสู่สังคมผู้สูงวัยโดยสมบูรณ์ อัตราเด็กเกิดใหม่ต่ำ ยาเสพติด ความไม่เข้มแข็งของสถาบันครอบครัว ความเหลื่อมล้ำในสังคม ข้อจำกัดของทุนมนุษย์และระบบสวัสดิการ (3) ภัยด้านสิ่งแวดล้อม การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การเกิดภัยพิบัติอย่างต่อเนื่อง (4) ภัยด้านความมั่นคง ภัยคุกคามทางไซเบอร์ ความขัดแย้งทางภูมิรัฐศาสตร์และทางอาวุธ การก่อการร้ายและอาชญากรรมข้ามชาติ

การบริหารราชการแผ่นดินของรัฐบาลในวาระนี้ คือ (1) ต่อยอดแก้ปัญหาเฉพาะหน้าควบคู่กับการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ (2) ปรับรูปแบบการบริหารภาครัฐระบบบูรณาการแบบกลุ่มยุทธศาสตร์ (Cluster) (3) รัฐบาลจะทำหน้าที่รวมพลังภาครัฐและภาคเอกชน (4) ปรับบทบาทภาครัฐเป็นผู้สนับสนุนและอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน เร่งรัดต่อยอดการพัฒนาระบบดิจิทัลภาครัฐ

นโยบายสำคัญที่จะแก้ไขปัญหาเร่งด่วนของประเทศ ซึ่งรัฐบาลระบุว่าเป็นไป **"เพื่อเพิ่มความเชื่อมั่นและความสุขให้กับพี่น้องคนไทย" มี 5 ด้าน 23 แนวนโยบาย** สรุปใจความสำคัญได้ ดังนี้

<u>ด้านเศรษฐกิจ</u>

1. สร้างโอกาสการเริ่มต้นและเติบโตอย่างทั่วถึงให้กับทุกกลุ่มอย่างเท่าเทียมเพื่อสร้างงานสร้างอาชีพให้กับคนไทย

1.1 เร่งจัดการวาระที่บั่นทอนศักยภาพการเติบโตของคนไทย เพื่อให้ทุกคนสามารถตั้งต้นและไปต่อได้

1.2 สนับสนุนการเข้าถึงองค์ความรู้ แหล่งทุน และเทคโนโลยีตามความต้องการของแต่ละกลุ่ม

1.3 ส่งเสริมให้ผู้ประกอบการโดยเฉพาะผู้ประกอบการ SMEs เข้าสู่ธุรกิจและแหล่งเงินทุนในระบบ

1.4 ส่งเสริมบทบาทท้องถิ่นในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในพื้นที่

2. ปรับโครงสร้างเศรษฐกิจไทยให้เติบโต แข่งขันได้อย่างยั่งยืน เสริมศักยภาพการเติบโตของประเทศให้พ้นจากกับดักประเทศรายได้ปานกลาง

2.1 ยกระดับศักยภาพเศรษฐกิจและสังคมไทย รวมถึงคนไทยให้ได้ประโยชน์สูงสุดจากเศรษฐกิจดิจิทัล

2.2 ปรับระบบส่งเสริมการลงทุนให้เอื้อต่อการพัฒนาและการปรับโครงสร้างไปสู่อุตสาหกรรมเป้าหมายของประเทศ

2.3 ยกระดับวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมสู่การวางรากฐานเศรษฐกิจใหม่อย่างยั่งยืน

2.4 เพิ่มบทบาทภาคเอกชนและเพิ่มมทางเลือกในการระดมทุนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

2.5 ยกระดับตลาดเงินตลาดทุนให้ทันสมัย โปร่งใส และแข่งขันได้ในระดับสากล

3. ด้านการค้า "เชื่อมไทยสู่เศรษฐกิจโลก สร้างพันธมิตรการค้า" โดย

3.1 สร้างความสามารถในการแข่งขันและโอกาสให้กับผู้ประกอบการไทย

3.2 ผลักดันสินค้าและบริการไทยสู่สากลโดยทีมประเทศไทย

3.3 บริหารจัดการความเสี่ยงและเพิ่มสมดุลเชิงโครงสร้างการค้า

3.4 ส่งเสริมการค้าภาคบริการ

4. ด้านการเกษตร "เปลี่ยนผ่านจากเกษตรกรรมแบบดั้งเดิม" ไปสู่ "เกษตรแม่นยำ เกษตรมั่นคง เกษตรยั่งยืน" ควบคู่กับการสร้างมูลค่าเพิ่มตลอดห่วงโซ่อุปทานเพื่อยกระดับรายได้และคุณภาพชีวิตของเกษตรกรไทยอย่างยั่งยืน โดย

4.1 สร้างแรงจูงใจให้เกษตรกรปรับเปลี่ยนวิถีการเกษตรให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด ศักยภาพของดินและแหล่งน้ำในพื้นที่พัฒนาการทำการเกษตรแม่นยำด้วย AI และเทคโนโลยีชีวภาพ

4.2 พัฒนาข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) และ AI ในการวางแผนการผลิตและจำหน่ายสินค้าเกษตรตั้งแต่ต้นน้ำจนถึงปลายน้ำ เชื่อมโยงการผลิตสินค้าเกษตรกับอุตสาหกรรมแปรรูป โดยใช้ความต้องการของตลาดทั้งในและต่างประเทศเป็นตัวกำหนดทิศทาง เพื่อให้ราคาสินค้าเกษตรอยู่ในระดับที่เหมาะสม

4.3 สร้างเสถียรภาพและยกระดับอุตสาหกรรมเกษตรและอาหารไทย ให้เป็นศูนย์กลางความมั่นคงทางอาหารของโลกเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่สินค้าเกษตรอย่างยั่งยืน

5. ด้านการท่องเที่ยว “สร้างไทยเป็นจุดหมายการเดินทางสำคัญในภูมิภาค ยกระดับภาคการท่องเที่ยวจากการเน้นปริมาณไปสู่การสร้างมูลค่าสูง” โดย

5.1 ปรับโครงสร้างการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยวและวัฒนธรรมของประเทศ

5.2 พัฒนาให้ไทยเป็นจุดหมายในการเดินทาง ๓๖๕ วัน (Destination Thailand) โดยนำเสนอประสบการณ์การท่องเที่ยวที่สร้างความประทับใจ ความทรงจำที่ดีงามและความปลอดภัยให้กับนักท่องเที่ยวทั้งในและต่างประเทศ เพื่อให้นักท่องเที่ยวกลับมาเยี่ยมเยือน

5.3 ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวโดยคนในชุมชนได้รับประโยชน์และมีความพร้อมในการร่วมกันดูแลและรักษาอย่างยั่งยืน

5.4 สนับสนุนให้คนไทยท่องเที่ยวในประเทศมากขึ้นโดยสนับสนุนการยกระดับเมืองน่าเที่ยวผ่านมาตรการจูงใจด้านภาษีและสิทธิประโยชน์ด้านการเดินทาง และส่งเสริมให้ภาคเอกชนและชุมชนท้องถิ่นร่วมพัฒนาผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวที่สะท้อนอัตลักษณ์ท้องถิ่น เชื่อมโยงกับสินค้า GI (สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์) เพื่อเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจให้แก่ชุมชน และกระจายรายได้อย่างทั่วถึงและยั่งยืน

5.5 ยกระดับความปลอดภัยและสร้างความมั่นใจให้กับนักท่องเที่ยว

<u>ด้านการต่างประเทศและความมั่นคง</u>

6. เร่งเสริมสร้างสถานะและความเชื่อมั่นต่อไทยในเวทีโลก รัฐบาลจะขับเคลื่อนนโยบายต่างประเทศที่ดำเนินไปในทุกมิติ ครอบคลุมทุกทิศทางและไปให้ไกลกว่าประเทศไทย (Beyond Thailand) เพื่อแสดงบทบาทเชิงรุกในเวทีโลกอย่างสร้างสรรค์

7. เสริมสร้างเสถียรภาพ โดยยึดผลประโยชน์ของไทยเป็นที่ตั้งและรักษาปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับทุกขั้วอำนาจ ในบริบทโลกหลายขั้ว กระชับความสัมพันธ์กับมหาอำนาจขนาดกลางและพันธมิตรใหม่ในภูมิภาคต่าง ๆ

8. ขับเคลื่อนการทูตเศรษฐกิจที่ขยายโอกาสให้ประชาชนและธุรกิจไทย ผ่านการบูรณาการการทำงานในลักษณะ “ทีมประเทศไทย” ทั้งในประเทศและต่างประเทศและเร่งผลักดันไทยเข้าเป็นสมาชิก OECD ภายในปี พ.ศ. 2571

9. ส่งเสริมความมั่นคงชายแดนให้ปราศจากภัยคุกคามทุกรูปแบบและแก้ไขปัญหาข้ามพรมแดนร่วมกับประเทศเพื่อนบ้านและประเทศในภูมิภาค เพื่อสร้างความสงบสุขให้กับสังคมไทย

10. สร้างความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน เพื่อให้ประชาชนปลอดภัยจากอาชญากรรมในรูปแบบต่าง ๆ อาทิ ยาเสพติด การฉ้อโกง การก่อการร้าย การหลอกลวงทางไซเบอร์ การฟอกเงิน

11. พัฒนาระบบการป้องกันประเทศและพัฒนาศักยภาพของกองทัพ ให้มีความพร้อมเหมาะสมและสอดคล้องกับบริบทความมั่นคงทั้งในปัจจุบันและอนาคต

12. พัฒนาระบบทหารอาสาและการปฏิรูประบบเกณฑ์ทหาร

<u>ด้านสังคม</u>

13. เรียนฟรีมีจริง เรียนฟรีมีงานทำ และเรียนรู้ได้ทุกที่ ทุกเวลา

14. พัฒนาระบบประกันสุขภาพของคนไทยให้สามารถรักษาทุกที่ได้ทันที

15. สร้างเสริมสถาบันครอบครัวอันเป็นองค์ประกอบพื้นฐานที่สำคัญของสังคมและสร้างชุมชนเข้มแข็งเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรไทย

<u>ด้านภัยพิบัติและสิ่งแวดล้อม</u>

16. บริหารจัดการน้ำและป้องกันภัยพิบัติอย่างเป็นระบบ

17. พัฒนาระบบประกันภัยพิบัติแห่งชาติ ที่ครอบคลุมประชาชนทุกครัวเรือนเพื่อสร้างหลักประกันและลดความเสี่ยงจากภัยธรรมชาติ โดยออกแบบกลไกการบริหารจัดการ ที่เหมาะสมกับบริบทของประเทศ

18. ผลักดันให้ประเทศบรรลุเป้าหมายการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิ ให้เป็นศูนย์ภายในปี พ.ศ. 2593 (ค.ศ. 2050)

19. การอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติอย่างมีคุณค่าและสมดุล

<u>ด้านการบริหารภาครัฐ การปฏิรูปกฎหมาย</u>

20. ราชการทันใจ มุ่งเปลี่ยนผ่านสู่ “ระบบดิจิทัลอัจฉริยะ” อย่างเป็นรูปธรรม ผ่านการเร่งพัฒนารัฐบาลดิจิทัลที่เชื่อมโยงกันทั้งระบบ และผลักดันการเปิดเผยข้อมูลเปิดของภาครัฐปรับกระบวนการทำงานของภาครัฐให้สามารถตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนได้อย่างทันท่วงที โปร่งใส ตรวจสอบได้

21. การปฏิรูประบบราชการ เสริมสร้างวินัยทางการเงินและการคลังของรัฐอย่างเป็นระบบ

22. การพัฒนากฎหมายเพื่อให้ประชาชนมีชีวิตที่ดีขึ้น

23. แก้ปัญหาคอร์รัปชันเชิงโครงสร้างอย่างจริงจัง โดยกำหนดมาตรการทางจริยธรรมและประพฤติมิชอบเพื่อให้ปลอดจากการทุจริต ปฏิรูประบบกระบวนการอนุมัติ อนุญาต ให้มีความรวดเร็ว โปร่งใส ตรวจสอบได้

โดยรัฐบาลได้กำหนดให้มีกลไกการบริหารราชการแผ่นดินภายใต้แนวคิดการบริหารภาครัฐด้วยระบบบูรณาการแบบกลุ่มยุทธศาสตร์ (Cluster) ซึ่งในระยะเริ่มต้นจะแบ่งออกเป็น 5 กลุ่ม ดังนี้

1) ด้านเศรษฐกิจมหภาค การลงทุน และอุตสาหกรรมแห่งอนาคต เร่งสร้างความมั่งคั่งและเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ ลงทุนเพื่ออนาคต ขับเคลื่อนเศรษฐกิจดิจิทัลและ AI ตลอดจนพัฒนากฎหมายระเบียบ เพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

2) ด้านการผลิต การค้าและบริการ เร่งเพิ่มผลิตภาพและคุณภาพการผลิต ภาคเกษตร เกษตรแปรรูป พัฒนาและเชื่อมโยงห่วงโซ่การผลิตและการตลาดอย่างเป็นระบบ และผลักดัน SMEs ให้เติบโตและเชื่อมโยงกับห่วงโซ่คุณค่าระดับประเทศ รวมทั้งการสร้างมูลค่าเพิ่มในสินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยวของประเทศ

3) ด้านโครงสร้างพื้นฐานและทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เร่งขับเคลื่อนสู่ Net Zero ภายในปี พ.ศ.2593 (ค.ศ. 2050) เพื่อให้กับคนไทยสามารถรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงสามารถแข่งขันภายใต้กติกาใหม่ของโลก

4) ด้านสังคมและสวัสดิการ ยกระดับทุนมนุษย์และพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนอย่างทั่วถึงและยั่งยืน และสร้างสมดุลระหว่างความมั่นคงทางการคลังและการคุ้มครองทางสังคม

5) ด้านการต่างประเทศและความมั่นคง ยกระดับสถานะและบทบาทไทยในเวทีโลก รักษาผลประโยชน์และเสถียรภาพในบริบทโลกหลายขั้ว และเสริมความมั่นคงภายใน–ชายแดน–กองทัพให้พร้อมรับภัยคุกคามสมัยใหม่

โดยรัฐบาลพร้อมที่เพื่อแก้ปัญหาปากท้องของพี่น้องประชาชนและนำพาประเทศไทยก้าวสู่การพัฒนาที่เต็มศักยภาพ เพื่อให้ประชาชนทุกคนสามารถมีส่วนร่วม และเป็นพลังขับเคลื่อนการเจริญเติบโตของประเทศในระยะยาว รัฐบาลจะขับเคลื่อนให้ประเทศไทยมั่นคงจากภายใน “รัฐบาลพูดแล้วทำ ประเทศไทยมั่นคงจากภายใน คนไทยตั้งตัวได้ เศรษฐกิจแข่งขันได้ และโลกเชื่อมั่นประเทศไทย”

2.7 เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs) แห่งสหประชาชาติ [6]

เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs) แห่งสหประชาชาติ เป็นกรอบ การพัฒนาของโลกเพื่อร่วมกันขับเคลื่อนบรรลุเป้าหมายการพัฒนาทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม อย่างสมดุลและยั่งยืน โดยไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง ภายในปี ค.ศ. 2030 (พ.ศ. 2573) โดยเป้าหมายการพัฒนา ที่ยั่งยืน ประกอบด้วย 17 เป้าหมาย 169 เป้าหมายย่อย (SDG Targets) ดังนี้

ประเทศไทยในฐานะสมาชิกขององค์การสหประชาชาติได้นำเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนมาเป็นทิศทางในการพัฒนาประเทศ **โดยมีเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาภาคการเกษตร จำนวน 6 เป้าหมาย** ดังนี้

<u>เป้าหมายที่ 2</u> ยุติความหิวโหย บรรลุความมั่นคงทางอาหาร และยกระดับโภชนาการ และส่งเสริมเกษตรกรรมยั่งยืน (หลัก)

เป้าหมายย่อย 2.1 ยุติความหิวโหยและสร้างหลักประกันให้ทุกคน โดยเฉพาะกลุ่มยากจน และกลุ่มที่อยู่ในสถานการณ์เปราะบางรวมถึงทารก ได้เข้าถึงอาหารที่ปลอดภัย มีโภชนาการ และเพียงพอตลอด ทั้งปี

เป้าหมายย่อย 2.2 ยุติภาวะทุพโภชนาการทุกรูปแบบและแก้ไขปัญหาความต้องการสารอาหารของหญิงวัยรุ่น หญิงตั้งครรภ์ และให้นมบุตร และผู้สูงอายุ ภายในปี 2573 รวมถึงบรรลุเป้าหมายที่ตกลงร่วมกันว่าด้วยภาวะเตี้ยแคระแกร็นและผอมแห้งในเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี

---

[6] เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs) แห่งสหประชาชาติ https://thailand.un.org/th/sdgs

เป้าหมายที่ 2.3 เพิ่มผลิตภาพทางการเกษตรและรายได้ของผู้ผลิตอาหารรายเล็ก โดยเฉพาะผู้หญิง คนพื้นเมือง ครัวเรือนเกษตรกร เกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ และชาวประมง ให้เพิ่มขึ้นเป็น 2 เท่า โดยรวมถึงการเข้าถึงที่ดินและทรัพยากรและปัจจัยการผลิต ความรู้บริการทางการเงิน ตลาดและโอกาสในการสร้างมูลค่าเพิ่มและการจ้างงานนอกภาคการเกษตรอย่างมั่นคงและเท่าเทียม

เป้าหมายย่อยที่ 2.4 สร้างหลักประกันว่าจะมีระบบการผลิตอาหารที่ยั่งยืนและดำาเนินการตามแนวปฏิบัติทางการเกษตรที่มีภูมิคุ้มกันเพื่อเพิ่มผลิตภาพและการผลิตซึ่งจะช่วยรักษาระบบนิเวศเสริมขีดความสามารถในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ สภาวะอากาศรุนแรงสุดขั้วภัยแล้งอุทกภัย และภัยพิบัติอื่น ๆ และจะช่วยพัฒนาที่ดินและคุณภาพดินอย่างต่อเนื่อง

เป้าหมายย่อย 2.5 คงความหลากหลายทางพันธุกรรมของเมล็ดพันธุ์พืชที่ใช้เพาะปลูกสัตว์ในไร่นา และที่เลี้ยงตามบ้านเรือนและชนิดพันธุ์ตามธรรมชาติรวมถึงให้มีธนาคารพืชและเมล็ดพันธุ์ที่มีการจัดการที่ดีและมีความหลากหลายทั้งในระดับประเทศ ระดับภูมิภาค และระดับนานาชาติ และสร้างหลักประกันว่าจะมีการเข้าถึงและแบ่งปันผลประโยชน์ที่เกิดจากการใช้ทรัพยากรทางพันธุกรรมและองค์ความรู้ท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นธรรมและเท่าเทียมตามที่ตกลงกันระหว่างประเทศ

เป้าหมายย่อย 2.a เพิ่มการลงทุนรวมถึงการยกระดับความร่วมมือระหว่างประเทศในด้านโครงสร้าง พื้นฐานในชนบท การวิจัยและการส่งเสริมการเกษตร การพัฒนาเทคโนโลยี และการทำาธนาคารเชื้อพันธุ์พืชและสัตว์เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการผลิตสินค้าเกษตรในประเทศกำลังพัฒนาโดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเทศพัฒนาน้อยที่สุด

เป้าหมายย่อย 2.b แก้ไขและป้องกันการกีดกันและการบิดเบือนทางการค้าในตลาดเกษตรโลก รวมถึง การขจัดการอุดหนุนสินค้าเกษตรเพื่อการส่งออกทุกรูปแบบและมาตรการ เพื่อการส่งออกทุกแบบที่ให้ผลในลักษณะเดียวกันโดยให้เป็นไปตามอาณัติของรอบการพัฒนาโดฮา

เป้าหมายย่อย 2.c ใช้มาตรการเพื่อสร้างหลักประกันว่าตลาดโภคภัณฑ์อาหารและตลาดอนุพันธ์สามารถทำงานได้อย่างเหมาะสมและอำนวยความสะดวกในการเข้าถึงข้อมูลของตลาดรวมถึงข้อมูลคลังสำรองอาหารได้อย่างทันการณ์เพื่อจำากัดความผันผวนของราคาอาหารอย่างรุนแรง

<u>เป้าหมายที่ 3</u> สร้างหลักประกันว่าคนมีชีวิตที่มีสุขภาพดี และส่งเสริมสวัสดิภาพสำหรับทุกคนในทุกช่วงวัย

เป้าหมายย่อย 3.9 จำนวนการตายและการเจ็บป่วยจากสารเคมีอันตรายและจากมลพิษและการปนเปื้อนทางอากาศ น้ำ และดิน ให้ลดลงอย่างมากภายในปี 2573 โดยประเทศไทยมีการนำเข้าสารเคมีเพื่อใช้ประโยชน์ในด้านการเกษตรเพิ่มขึ้น แต่ยังขาดการควบคุมอย่างเป็นระบบตั้งแต่การนำเข้าสารตั้งต้น การผลิตการนำไปใช้ประโยชน์ ตลอดจนการทำลายกากของเสียจากการใช้งาน อีกทั้งยังตรวจพบสารเคมีตกค้างในสิ่งแวดล้อมทั้งในดิน น้ำ และตะกอน โดยเฉพาะสารเคมีกำจัดศัตรูพืช เกษตรกรจำนวนมากที่ขาดความเข้าใจถึงอันตราย ที่อาจเกิดขึ้นจากการใช้สารเคมีที่มีต่อสุขภาพของตนเองและผู้บริโภค ส่งผลให้เกิดปัญหามลพิษและการปนเปื้อนของสารเคมีขึ้นอย่างต่อเนื่อง

<u>เป้าหมายที่ 8</u> ส่งเสริมการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่ต่อเนื่อง ครอบคลุม และยั่งยืน การจ้างงานเต็มที่และ มีผลิตภาพ และการมีงานที่มีคุณค่าสำหรับทุกคน

เป้าหมายย่อย 8.1 ทำให้การเติบโตทางเศรษฐกิจต่อหัวประชากรมีความยั่งยืนตามบริบทของประเทศ

เป้าหมายย่อย 8.2 พัฒนาเศรษฐกิจให้มีผลิตภาพการผลิตที่สูงขึ้นผ่านการสร้างความหลากหลาย การยกระดับเทคโนโลยีและนวัตกรรมรวมถึงการมุ่งเน้นภาคการผลิตที่มีมูลค่าเพิ่มสูงและการผลิตที่ใช้แรงงานเข้มข้น

เป้าหมายย่อย 8.3 ส่งเสริมนโยบายที่มุ่งเน้นการพัฒนาที่สนับสนุนกิจกรรมที่มีผลิตภาพการสร้างงานที่มีคุณค่า ความเป็นผู้ประกอบการ ความสร้างสรรค์และนวัตกรรมและให้การสนับสนุนการรวมตัวและการเติบโตของวิสาหกิจ รายย่อย ขนาดเล็ก และขนาดกลาง ผ่านการเข้าถึงบริการทางการเงิน

เป้าหมายย่อยที่ 8.5 ปรับปรุงประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากรของโลกในการบริโภคและการผลิตอย่างต่อเนื่องและพยายามที่จะแยกการเติบโตทางเศรษฐกิจออกจากความเสื่อมโทรมของสิ่งแวดล้อม

<u>เป้าหมายที่ 12</u> สร้างหลักประกันให้มีแบบแผนการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน

เป้าหมายย่อย 12.3 ลดขยะอาหารของโลกในระดับค้าปลีกและผู้บริโภคลงครึ่งหนึ่งและลดการสูญเสียอาหารตลอดกระบวนการผลิตและห่วงโซ่อุปทานรวมถึงการสูญเสียหลังการเก็บเกี่ยวโดยลดปริมาณการสูญเสียผลิตภัณฑ์เกษตรและอาหารตลอดห่วงโซ่คุณค่ารวมถึงการสูญเสียหลังการเก็บเกี่ยวเพื่อส่งเสริมความมั่นคงทางอาหารและการใช้ทรัพยากรในระบบการผลิตอาหารมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

<u>เป้าหมายที่ 14</u> อนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากมหาสมุทร ทะเล และทรัพยากรทางทะเลอย่างยั่งยืน เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

เป้าหมายย่อย 14.4 ให้กำกับการทำการประมงอย่างมีประสิทธิผลและยุติการประมงเกินขีดจำกัดการประมงที่ผิดกฎหมายขาดการรายงานและไร้การควบคุม (IUU) และแนวปฏิบัติ ด้านการประมงที่เป็นไปในทางทำลายรวมทั้งดำเนินการให้เป็นผลตามแผนการบริหารจัดการที่อยู่บนฐานวิทยาศาสตร์เพื่อจะฟื้นฟูมวลสัตว์น้ำ (Fish Stock) อย่างน้อยที่สุดให้อยู่ในระดับผลผลิตสูงสุดที่ยั่งยืน (Maximum Sustainable Yield) ตามคุณลักษณะทางชีววิทยาของสัตว์น้ำเหล่านั้นภายในเวลาที่สั้นที่สุดที่จะเป็นไปได้

เป้าหมายย่อย 14.6 ยับยั้งการอุดหนุนการประมงบางรูปแบบที่มีส่วนทำให้เกิดการประมงเกินขีดจำกัด ขจัดการอุดหนุนที่มีส่วนทำให้เกิดการประมงที่ผิดกฎหมาย ขาดการรายงาน และไร้การควบคุม และระงับการริเริ่มการอุดหนุนในลักษณะดังกล่าวโดยตระหนักว่าการปฏิบัติที่เป็นพิเศษและแตกต่างที่เหมาะสมและมีประสิทธิผลสำหรับประเทศกำลังพัฒนาและประเทศพัฒนาน้อยที่สุด ควรเป็นส่วนควบในการเจรจาการอุดหนุนการประมง ขององค์การการค้าโลก

เป้าหมายย่อย 14.7 เพิ่มผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจจากการใช้ทรัพยากรทางทะเลอย่างยั่งยืนรวมถึงผ่านทางการบริหารจัดการอย่างยั่งยืนในด้านการประมง การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ และการท่องเที่ยว

เป้าหมายย่อย 14.b จัดให้ชาวประมงพื้นบ้านรายเล็กเข้าถึงทรัพยากรทางทะเลและตลาด

<u>เป้าหมายที่ 15</u> ปกป้อง ฟื้นฟู และสนับสนุนการใช้ระบบนิเวศบนบกอย่างยั่งยืน จัดการป่าไม้อย่างยั่งยืน ต่อสู้การกลายสภาพเป็นทะเลทราย หยุดการเสื่อมโทรมของที่ดินและฟื้นฟูสภาพกลับมาใหม่ และหยุดการสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพ

เป้าหมายย่อย 15.3 ต่อต้านการกลายสภาพเป็นทะเลทรายฟื้นฟูที่ดินและดินที่เสื่อมโทรมรวมถึงที่ดินที่ได้รับผลกระทบจากการกลายสภาพเป็นทะเลทราย ความแห้งแล้งและอุทกภัยและพยายามที่จะบรรลุความสมดุลของการจัดการทรัพยากรที่ดินอย่างยั่งยืน

<u>แผนระดับ 3</u>

2.8 แผนการพัฒนาเกษตรและสหกรณ์ระยะ 20 ปี (พ.ศ.2560 - 2579)[7]

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้จัดทำแผนเกษตรและสหกรณ์ระยะ 20 ปี (พ.ศ.2560 - 2579) เพื่อเป็นกรอบแนวทางในการพัฒนาภาคเกษตรให้สามารถดำเนินการได้อย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ โดยมุ่งในการแก้ไขจุดอ่อนและเสริมจุดแข็งให้เอื้อต่อการพัฒนาภาคการเกษตรในระยะยาว เพื่อบรรลุวิสัยทัศน์ “เกษตรกรมั่นคง ภาคการเกษตรมั่งคั่ง ทรัพยากรการเกษตรยั่งยืน” โดยมีประเด็นการพัฒนาที่สำคัญ ดังนี้

ประเด็นการพัฒนาที่ 1 สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร

<u>แนวทางการพัฒนา</u>

1) สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร Smart Farmer, Smart Group,Smart Enterprise

2) เสริมสร้างความภูมิใจและความมั่นคงในการประกอบอาชีพเกษตรกรรม

3) บริหารจัดการแรงงานภาคเกษตรและเทคโนโลยีเพื่อทดแทนแรงงานอย่างเป็นระบบรองรับสังคมเกษตรผู้สูงอายุ

ประเด็นการพัฒนาที่ 2 เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับมาตรฐานสินค้า

<u>แนวทางการพัฒนา</u>

1) พัฒนาประสิทธิภาพการผลิตและคุณภาพมาตรฐานสินค้าสู่มาตรฐานระดับสากล โดยใช้วิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและความรู้แบบองค์รวม

2) ส่งเสริมการเกษตรตลอดโซ่อุปทานสอดคล้องกับความต้องการของตลาดและมูลค่าสูง มุ่งสู่การเป็นฟาร์มอัจฉริยะ

ประเด็นการพัฒนาที่ 3 เพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม

<u>แนวทางการพัฒนา</u>

1) พัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อการขับเคลื่อนเกษตร 4.0 ภายใต้ Thailand 4.0

2) บริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเกษตรให้เกษตรกรเข้าถึงและนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างทั่วถึง

3) พัฒนางานวิจัยและสารสนเทศให้ไปสู่เชิงพาณิชย์ ประชาสัมพันธ์และเชื่อมโยงเครือข่ายข้อมูลในระดับโลก

ประเด็นการพัฒนาที่ 4 บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน

<u>แนวทางการพัฒนา</u>

1) บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรอย่างยั่งยืนที่สอดคล้องกับ SDGs (Sustainable Development Goals)

2) ฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรการเกษตรให้มีความสมดุลและยั่งยืน

---

[7]แผนการพัฒนาเกษตรและสหกรณ์ระยะ 20 ปี (พ.ศ.2560-2579) (2560, เมษายน)

ประเด็นการพัฒนาที่ 5 พัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ

<u>แนวทางการพัฒนา</u>

1) พัฒนาบุคลากรและนักวิจัย ให้เป็น Smart Officer และ Smart Researchers
2) เชื่อมโยงและบูรณาการการทำงานของหน่วยงานทุกภาคส่วนโดยกลไกประชารัฐ และปรับระบบบริหารงานให้ทันสมัย
3) ปรับปรุงและพัฒนากฎหมายด้านการเกษตรเพื่อรองรับบริบทการเปลี่ยนแปลง

2.9 (ร่าง) กรอบแผนปฏิบัติการด้านการเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. 2571 – 2575 [8]

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ในฐานะหน่วยงานที่มีภารกิจหลักด้านการวางแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของประเทศ ซึ่งเป็นไปตามพระราชบัญญัติเศรษฐกิจการเกษตร พ.ศ. 2522 ภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ ได้จัดทำ (ร่าง) กรอบแผนปฏิบัติการด้านการเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. 2571 – 2575 เพื่อให้เป็นแผนพัฒนาประเทศรายสาขาการเกษตร โดยมีความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) (ร่าง) กรอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 14 (พ.ศ. 2571 - 2575) และแผนอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับภาคการเกษตร ซึ่ง (ร่าง) กรอบแผนปฏิบัติการด้านการเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. 2571 – 2575 จะเป็นกรอบกำหนดทิศทางและยุทธศาสตร์การพัฒนาการเกษตรของประเทศ ใน 5 ปีข้างหน้า เพื่อให้ส่วนราชการ องค์การมหาชน รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาภาคเกษตรทั้งในและนอกกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ใช้เป็นแนวทางในการจัดทำรายละเอียดแผนงานโครงการในส่วนที่เกี่ยวข้อง ทั้งในฐานะหน่วยงานเจ้าภาพและหน่วยงาน สนับสนุน ซึ่งจะนำ ไปสู่การจัดทำคำของบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติและแผนระดับต่าง ๆ ต่อไป ภายใต้กรอบแนวคิดของการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของภาคเกษตร โดยการวิเคราะห์ปัจจัยภายในด้วยการวิเคราะห์จุดแข็งและจุดอ่อนที่มีต่อภาคเกษตร และการวิเคราะห์ปัจจัยภายนอกด้วยการวิเคราะห์โอกาสและอุปสรรครวมทั้งแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ ในอนาคตที่อาจส่งผลต่อการพัฒนาภาคเกษตรซึ่งจะช่วยให้สามารถวิเคราะห์ได้ครอบคลุมในทุกมิติรวมทั้งพิจารณาจากยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (ร่าง) กรอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 14 (พ.ศ. 2571 - 2575) และแผนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับภาคการเกษตร

วิสัยทัศน์ คือ **“เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดี เกษตรไทยสู่เกษตรสมัยใหม่ที่มั่นคง ปลอดภัย และแข่งขันได้ ด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม”**

วัตถุประสงค์

1) ยกระดับคุณภาพชีวิตและความมั่นคงในอาชีพให้แก่เกษตรกร
2) พัฒนาสถาบันเกษตรกรและผู้ประกอบการธุรกิจเกษตรให้เติบโตอย่างยั่งยืน
3) เพิ่มผลิตภาพและศักยภาพการแข่งขันของภาคเกษตรไทย ด้วยเทคโนโลยี นวัตกรรม และระบบการผลิตที่มีประสิทธิภาพ สู่เกษตรอัจฉริยะ ปลอดภัย และยั่งยืน

---

[8] เอกสารสำหรับประกอบการสัมมนาเชิงปฏิบัติการ เรื่อง แผนปฏิบัติการด้านการเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. 2571 – 2575 (4 ภาค) ครั้งที่ 2 จังหวัดนครศรีธรรมราช วันที่ 19 มีนาคม 2569

4) สร้างมูลค่าเพิ่มด้วยการแปรรูปสินค้าเกษตรมูลค่าสูง ขยายภาคอุตสาหกรรมเกษตร การตลาดเชิงรุกและเศรษฐกิจเกษตรเชื่อมโลก

5) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบนิเวศที่มั่นคงและรองรับความเสี่ยงในอนาคต

เป้าหมาย

1) เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องและมีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ แรงงานภาคเกษตรมีผลิตภาพเพิ่มขึ้น

2) สถาบันเกษตรกรและผู้ประกอบการธุรกิจเกษตรมีความเข้มแข็งและสามารถบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3) ยกระดับคุณภาพการผลิตและมาตรฐานสินค้าเกษตรให้ได้ตามมาตรฐานสากล

4) เพิ่มการแปรรูปสินค้าเกษตรสู่ผลิตภัณฑ์มูลค่าสูง อาหาร และผลิตภัณฑ์ที่ตอบโจทย์ตลาดโลก

5) พื้นที่เกษตรเข้าถึงโครงสร้างพื้นฐานและระบบนิเวศที่ยั่งยืน ลดผลกระทบสิ่งแวดล้อม และรับมือการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายภาพรวม

1) อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศสาขาเกษตรและเกษตรแปรรูป เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 4.5 ต่อปี

2) ผลิตภาพการผลิตของภาคเกษตร เพิ่มขึ้นเฉลี่ยไม่น้อยกว่าร้อยละ 1.2

3) ดัชนีความผาสุกของเกษตรกรเพิ่มขึ้น อยู่ที่ระดับ 90 ภายในปี 2575

4) รายได้เงินสดสุทธิครัวเรือนเกษตร ไม่ต่ำกว่า 537,000 บาทต่อครัวเรือน ภายในปี 2575

ประเด็นการพัฒนา

ประเด็นการพัฒนาที่ 1 เสริมสร้างศักยภาพเกษตรกร สถาบันเกษตรกร และผู้ประกอบการธุรกิจเกษตรให้เข้มแข็งอย่างยั่งยืน

ประเด็นการพัฒนาที่ 2 ยกระดับการผลิตสู่เกษตรอัจฉริยะ ปลอดภัย และยั่งยืน

ประเด็นการพัฒนาที่ 3 การสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรมูลค่าสูงด้วยการแปรรูปและการตลาด

ประเด็นการพัฒนาที่ 4 การพัฒนาระบบนิเวศทางการเกษตรเพื่อความมั่นคง

<u>มีรายละเอียดประเด็นการพัฒนา</u> ดังนี้

<u>ประเด็นการพัฒนาที่ 1</u> เสริมสร้างศักยภาพเกษตรกร สถาบันเกษตรกร และผู้ประกอบการธุรกิจเกษตรให้เข้มแข็งอย่างยั่งยืน ตัวชี้วัด จำนวน 7 ดังนี้

1) ผลิตภาพแรงงานภาคการเกษตร (มูลค่า GDPภาคเกษตร/จำนวนแรงงานภาคเกษตร) เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ... ต่อปี

2) สัดส่วนหนี้สินต่อทรัพย์สินเกษตรลดลง ร้อยละ ... ภายในปี 2575

3) สถาบันเกษตรกรมีความเข้มแข็ง

3.1) สหกรณ์มีความเข้มแข็งระดับ 1 และ 2 ไม่น้อยกว่าร้อยละ 55

3.2) วิสาหกิจชุมชนที่มีศักยภาพในระดับดี ไม่น้อยกว่าร้อยละ 40

3.3) กลุ่มเกษตรกรที่มีความเข้มแข็งในระดับที่ 1 และ 2 ไม่น้อยกว่าร้อยละ 40

4) จำนวนผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร เพิ่มขึ้นอย่างน้อย ปีละ ... ราย

5) เกษตรกรได้รับสิทธิ์ทำประโยชน์ในที่ดิน จำนวน ... รายต่อปี

แนวทางการพัฒนา จำนวน 4 แนวทาง ดังนี้

1) พัฒนาทักษะให้แก่เกษตรกรอย่างทั่วถึง

1.1) พัฒนาทักษะใหม่ให้สอดคล้องกับบริบทโลกยุคใหม่ (Reskill)

1.2) ยกระดับศักยภาพและเสริมทักษะเดิมให้ก้าวทันการเปลี่ยนแปลง (Upskill)

2) พัฒนาและยกระดับผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร

2.1) พัฒนาเกษตรกรสู่ผู้ประกอบการ

2.2) ยกระดับผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร

3) สนับสนุนการเข้าถึงปัจจัยการผลิตทางการเกษตร ที่ดิน แรงงาน ทุน พันธุ์พืชและพันธุ์สัตว์ ปุ๋ยและสารเคมีทางการเกษตร

4) เสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับสถาบันเกษตรกร สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน กลุ่มเกษตรกร และกลุ่มส่งเสริมอื่น ๆ

<u>ประเด็นการพัฒนาที่ 2</u> ยกระดับการผลิตสู่เกษตรอัจฉริยะ ปลอดภัย และยั่งยืน

ตัวชี้วัด จำนวน 3 ตัวชี้วัด ดังนี้

1) ผลผลิตสินค้าเกษตร (พืช / ปศุสัตว์ / ประมง) ต่อหน่วยเพิ่มขึ้นเฉลี่ยไม่น้อยกว่าร้อยละ 20 ต่อปี

2) พื้นที่การเกษตรที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน (GAP / อินทรีย์ / ...) เพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่าร้อยละ ... ของพื้นที่เกษตรทั้งหมด

3) อัตราการขยายตัวของมูลค่าสินค้าเกษตรที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน (GAP / อินทรีย์ / ...) เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ... ต่อปี

แนวทางการพัฒนา จำนวน 5 แนวทาง ดังนี้

1) พัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

1.1) พัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการเกษตร

1.2) พัฒนาเทคโนโลยีเครื่องจักรกลทางการเกษตร

2) ยกระดับกระบวนการผลิตสินค้าเกษตร

2.1) ส่งเสริมการทำเกษตรกรรมยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.2) ส่งเสริมการผลิตตามมาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (Good Agricultural Practices: GAP)

2.3) ส่งเสริมเกษตรอินทรีย์

2.4) ส่งเสริมการเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

2.5) ส่งเสริมการทำการเกษตรที่เหมาะสมกับพื้นที่

2.6) ส่งเสริมการทำการเกษตรแบบแปลงใหญ่

3) ส่งเสริมและพัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง

3.1) ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาสินค้าเกษตร

3.2) ส่งเสริมการขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (Geographical Indication: GI)

3.3) ส่งเสริมการปลูกพืชตามความเหมาะสมของพื้นที่ (Zoning)

3.4) สร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างสถาบันวิจัย

3.5) ส่งเสริมการปลูกพืชและเลี้ยงสัตว์มูลค่าสูง

4) เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการอุปสงค์และอุปทานสินค้าเกษตร

5) ยกระดับมาตรฐานและพัฒนาระบบตรวจสอบย้อนกลับสินค้าเกษตรและอาหาร

<u>ประเด็นการพัฒนาที่ 3</u> การสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรมูลค่าสูงด้วยการแปรรูปและการตลาด ตัวชี้วัด จำนวน 3 ดังนี้

1) อัตราการขยายตัวของมูลค่าสินค้าเกษตรแปรรูปและอาหารเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า ร้อยละ ...ต่อปี

2) มูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ...ต่อปี

3) ดุลการค้าสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์เกินดุลเพิ่มขึ้น เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ... ต่อปี

แนวทางการพัฒนา จำนวน 3 แนวทาง ดังนี้

1) ยกระดับการแปรรูปสินค้าเกษตรจากขั้นต้นสู่อุตสาหกรรมเกษตรมูลค่าสูง

1.1) ยกระดับการแปรรูปสินค้าเกษตรจากขั้นต้นสู่อุตสาหกรรมเกษตร

1.2) ผลักดันอุตสาหกรรมอาหารเพื่อสุขภาพและอาหารแห่งอนาคต

2) การตลาดเชิงรุก

2.1) การเชื่อมโยงตลาดสินค้าเกษตรด้วยเทคโนโลยีดิจิทัลและแพลตฟอร์ม ออนไลน์ตลอดห่วงโซ่อุปทาน

2.2) เปิดตลาดส่งออกสินค้าเกษตรใหม่

3) พัฒนาการท่องเที่ยงเชิงเกษตรเอกลักษณ์ไทย

3.1) พัฒนาสินค้าและสร้างแบรนด์พื้นถิ่นด้วยสถาบันเกษตรกรเพื่อจำหน่ายเป็นของฝากแก่นักท่องเที่ยว

3.2) จัดตั้งคลัสเตอร์การท่องเที่ยวเชิงเกษตรในแต่ละภูมิภาคตามจุดเด่นของแต่ละพื้น

3.3) ส่งเสริมการจัดตั้งและพัฒนาเครือข่ายสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร/วิสาหกิจชุมชน เพื่อบริการท่องเที่ยวเชิงเกษตรแบบมีส่วนร่วมของชุมชน

3.4) พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและเส้นทางการท่องเที่ยวเฉพาะของพื้นที่ควบคู่ไปกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

3.5) จัดโปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงเรียนรู้ ตั้งแต่การปลูก เก็บเกี่ยว แปรรูป จนถึง การปรุงอาหาร

3.6) พัฒนาฟาร์มสเตย์ที่ผสมผสานระหว่างการใช้ชีวิตในฟาร์มกับกิจกรรม

3.7) สร้างมาตรฐานการท่องเที่ยวเชิงเกษตร "Thai Agritourism Excellence" ครอบคลุมความปลอดภัย คุณภาพการบริการ และความเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

3.8) บูรณาการและเชื่อมโยงข้อมูลฟาร์ม สินค้า กิจกรรม และบริการ ตลอดจน รวบรวมข้อมูลพฤติกรรมนักท่องเที่ยว เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถเชื่อมโยงข้อมูลไปใช้ประโยชน์อื่น ๆ ได้

3.9) การสร้างภาพลักษณ์การท่องเที่ยวเชิงเกษตรไทยในระดับโลก ผ่านการสร้าง Storytelling เกษตรไทยเชื่อมโยงกับสื่อดิจิทัลระดับโลก โดยชูจุดเด่นการท่องเที่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง สร้างเนื้อหาการตลาดแบบ Seasonal Marketing เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวตลอดทั้งปี

3.10) พัฒนาระบบการสื่อสารแบบบูรณาการ จัดตั้งหน่วยงานกลางสำหรับการประสานงานในการสื่อสารทุกช่องทาง สำหรับการท่องเที่ยวเชิงเกษตรไทย

3.11) พัฒนาแพลตฟอร์มการสื่อสารแบบ Multi-channel ที่เชื่อมโยงทั้งสื่อดั้งเดิมและสื่อดิจิทัล และการพัฒนาระบบ Content Management System เพื่อการผลิตและกระจาย เนื้อหาอย่างมีประสิทธิภาพ

ประเด็นการพัฒนาที่ 4 การพัฒนาระบบนิเวศทางการเกษตรเพื่อความมั่นคง ตัวชี้วัด จำนวน 5 ดังนี้

1) ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากภาคการเกษตรลดลงร้อยละ ...ภายในปี 2575

2) พื้นที่เกษตรที่เข้าถึงแหล่งน้ำชลประทานเพิ่มขึ้น (รวมนอกและในเขต ชลประทาน) จำนวน ... ไร่ ภายในปี 2575

3) พื้นที่เกษตรกรรมได้รับการบริหารจัดการด้วยเทคโนโลยีด้านการพัฒนาที่ดิน ให้เกิดความสมดุลและยั่งยืน ไม่น้อยกว่า... ล้านไร่ ภายในปี 2570

4) สัดส่วนงานวิจัยเทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านการเกษตรที่มีการนำไปใช้ประโยชน์เทียบกับงานวิจัยที่แล้วเสร็จ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 30

5) ความไม่มั่นคงทางอาหารในระดับบุคคลลดลงน้อยกว่าร้อยละ ... ในปี 2575 (ร้อยละ 7.1 ใน ปี 63)

แนวทางการพัฒนา จำนวน 8 แนวทาง ดังนี้

1) การอนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรทางการเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพ

1.1) การบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ

1.2) การบริหารจัดการทรัพยากรดินเพื่อความยั่งยืน

2) การสร้างความมั่นคงด้านอาหาร

2.1) เสริมสร้างความมั่นคงอาหารในระดับครัวเรือน/ท้องถิ่น

2.2) พัฒนาระบบบริหารจัดการข้อมูลและการลดความสูญเสีย

2.3) การบริหารจัดการอาหารในภาวะวิกฤตอย่างยืดหยุ่น

3) การพัฒนาระบบโลจิสติกส์สินค้าเกษตรครบวงจร

3.1) ส่งเสริมสถาบันเกษตรกรและผู้ประกอบการที่มีศักยภาพให้เป็น ศูนย์ให้บริการด้านโลจิสติกส์ครบวงจร

3.2) ยกระดับศักยภาพบุคลากรด้านโลจิสติกส์ให้สามารถวางแผน ตัดสินใจ และ ปรับปรุงกิจกรรมโลจิสติกส์ให้เหมาะสมกับประเภทสินค้าและบริบทของธุรกิจ

3.3) ส่งเสริมการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการโลจิสติกส์ การจัดทำฐานข้อมูลโลจิสติกส์เชื่อมโยงกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องตลอดโซ่อุปทาน

3.4) ส่งเสริมการดำเนินงานโลจิสติกส์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยมุ่งลด การใช้พลังงาน ลดของเสีย และลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก

3.5) ส่งเสริมมาตรการทางการเงินและสินเชื่อธุรกิจเพื่อช่วยเพิ่มสภาพคล่องแก่ เกษตรกรและผู้ประกอบการในโซ่อุปทาน และส่งเสริมระบบประกันภัยการขนส่งสินค้าเกษตร

3.6) สนับสนุนการลงทุนและปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐาน เช่น รถห้องเย็น คลังสินค้า ศูนย์กระจายสินค้า ระบบ Cold Chain และระบบบริหารจัดการโลจิสติกส์

4) การพัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศทางการเกษตร

4.1) พัฒนาระบบเตือนภัยอัจฉริยะ (Smart Alert) และใช้ แบบจำลองคู่เสมือน (Digital Twin คือ จำลองสถานการณ์ความเสี่ยงและผลกระทบของภัยพิบัติได้อย่างแม่นยำและทันท่วงที ก่อนการตัดสินใจเชิงนโยบายและการปฏิบัติการในพื้นที่)

4.2) พัฒนาระบบสารสนเทศและฐานข้อมูลเกษตรที่เป็นเอกภาพบนเทคโนโลยี คลาวด์โดยมีฐานข้อมูลเอกภาพ (Single Source of Truth) บนแพลตฟอร์มคลาวด์ (Cloud-based) และ ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีบล็อกเชน (Blockchain) เพื่อเพิ่มความน่าเชื่อถือของการตรวจสอบย้อนกลับ (Traceability) และข้อมูลในห่วงโซ่อุปทาน

4.3) เสริมสร้างสมรรถนะบุคลากรและเกษตรกรสู่ยุคดิจิทัล โดยการพัฒนาทักษะด้าน Data Science และ Cybersecurity สำหรับบุคลากรภาครัฐ พร้อมทั้งจัดทำหลักสูตรและเครื่องมือดิจิทัลที่เข้าถึงง่าย (Digital Literacy/Skills) เพื่อถ่ายทอดทักษะให้แก่เกษตรกรทุกช่วงวัย

(4.4) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่าง ๆ และการเปิดเผยข้อมูล (Open Data) ด้วยการผลักดันนโยบายข้อมูลเปิด (Open Data) สำหรับข้อมูลที ไม่เป็นความลับ เพื่อให้เอกชนและ Startups นำไปต่อยอดสร้างนวัตกรรม Agri-Tech

(4.5) ยกระดับความมั่นคงปลอดภัยของข้อมูลและธรรมาภิบาลข้อมูล (Data Governance) โดยมีกรอบธรรมาภิบาลข้อมูล (Data Governance Framework) ที่ชัดเจน เพื่อกำกับดูแลการใช้ ข้อมูลและการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (PDPA Compliance) ควบคู่ไปกับการยกระดับ Cybersecurity

5) การส่งเสริมและต่อยอดการวิจัยและพัฒนาด้านการเกษตร

5.1) ส่งเสริมการวิจัยเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตร เช่น สินค้าที่มีแนวโน้มเติบโตในอนาคต อาทิ อาหารทางการแพทย์ อาหารเพื่อสุขภาพ ยาและเวชภัณฑ์ อาหารฟังก์ชัน

5.2) การวิจัยเพื่อการจัดการทรัพย์กรและสิ่งแวดล้อม พัฒนาสายพันธุ์พืช สัตว์ ที่ทนทานต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

5.3) ส่งเสริมและต่อยอดผลงานวิจัยสู่การใช้ประโยชน์ทางพาณิชย์จากหน่วย งานวิจัย สถาบันการศึกษา ภาคเอกชน และองค์กรเกษตรกร เพื่อให้เกิดการใช้ประโยชน์จากผลงานวิจัยที่สอดคล้องกับศักยภาพในแต่ละพื้นที่

5.4) สร้างการมีส่วนร่วมในการวิจัยเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้พัฒนางานวิจัยและผู้ใช้งาน

5.5) สนับสนุนการวิจัยพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมการผลิตและแปรรูปในประเทศเพื่อลดการพึ่งพาทางเทคโนโลยีจากต่างประเทศ

6) การพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือทั้งในและต่างประเทศ

6.1) พัฒนาเครือข่ายความร่วมมือระหว่างภาครัฐ เอกชนและสถาบันวิจัย เพื่อขับเคลื่อนการยกระดับมาตรฐานอย่างเป็นระบบ ตั้งแต่การอบรมเกษตรกร การให้คำปรึกษาทางเทคนิค ไปจนถึง การสร้างเครือข่ายห้องแล็บตรวจสอบคุณภาพอาหารทั่วประเทศ

6.2) แสวงหาความร่วมมือระหว่างประเทศทั้งทวิภาคี ภูมิภาค พหุภาคี และองค์การระหว่างประเทศ เพื่อเพิ่มความสามารถในการพัฒนาและแข่งขันของประเทศด้านการเกษตร ครอบคลุมด้านการ เปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การพัฒนาที่ยั่งยืนและความมั่นคงและปลอดภัยด้านสินค้าเกษตรและอาหาร

6.3) ยกระดับการเข้าถึงตลาด การค้าเกษตรระหว่างประเทศ และการผลิตตลอดโซ่ คุณค่าให้สอดคล้องกับมาตรฐานระหว่างประเทศ เช่น สุขอนามัยและสุขอนามัยพืช GAP GMP Carbon footprint Organic เป็นต้นเพื่อลดข้อกีดกันและอุปสรรคทางการค้า

6.4) สนับสนุนการใช้ประโยชน์จาก FTA เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

6.5) เตรียมความพร้อมให้ผู้ประกอบการสอดคล้องกับมาตรการสิ่งแวดล้อมใหม่ของ ยุโรป เช่น EUDR และ CBAM

6.6) เพิ่มประสิทธิภาพการลงทุนรูปแบบ Public–Private Partnership (PPP) โดย รัฐลงทุนโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์ เอกชนลงทุนระบบแปรรูปและตลาด และให้บริการแก่กลุ่มเกษตรกรผ่านค่าบริการ มุ่งเน้นการเพิ่มศักยภาพการบริการเครื่องจักรกลการเกษตรสู่เกษตรกรรายย่อย

7) การพัฒนากฎระเบียบให้เอื้อต่อการพัฒนาภาคการเกษตร

7.1) ปรับปรุงกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับภาคเกษตรให้ทันสถานการณ์ และปิดช่องโหว่ของกฎหมาย โดยการวิเคราะห์ผลกระทบในการออกกฎหมาย (Regulatory Impact Assessment: RIA) และประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายทุกรอบระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด

7.2) ทบทวนและปรับปรุงกฎหมายที่ส่งผลกระทบต่อภาคการเกษตร ทั้งด้านบวกและลบโดยการสำรวจกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับภาคการเกษตรทั้งหมด รวบรวมข้อ ร้องเรียนและปัญหาจากพื้นที่ วิเคราะห์ความซ้ำซ้อนและความขัดแย้งของกฎหมาย

7.3) ลดความซ้ำซ้อนและความขัดแย้งของระเบียบและกฎหมาย โดยการยกเลิก กฎหมายที่มีความซ้ำซ้อน และขัดต่อกฎหมายอื่น ๆ

8) ควบคุมดูแลการลักลอบนำเข้าและการสวมสิทธิ์สินค้าเกษตรอย่างเป็นระบบ

8.1) เพิ่มความเข้มงวดที่ด่านและจุดผ่านแดนถาวร–ชั่วคราว โดยเพิ่มการตรวจสอบ เพิ่มจุดตรวจแบบสุ่ม และเสริมเจ้าหน้าที่ที่ด่านหรือจุดผ่านแดนที่เสี่ยงสูง

8.2) พัฒนาระบบตรวจสอบด้วยเทคโนโลยี เช่น X-Ray AI วิเคราะห์การขนส่ง และ Big Data

8.3) เชื่อมโยงข้อมูลการนำเข้าส่งออกกับฐานข้อมูลสินค้าเกษตร (มาตรฐาน/ ใบอนุญาต)

8.4) ลงทุนระบบแสกนสินค้า ระบบแจ้งเตือนอัตโนมัติเมื่อพบความผิดปกติของ คอนเทนเนอร์หรือเอกสาร

8.5) สร้างความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านในการแลกเปลี่ยนข่าวกรอง และ ป้องกันการใช้พื้นที่ชายแดนเป็นช่องทางชายแดนและเส้นทางทางทะเล/อากาศที่ใช้ลักลอบ

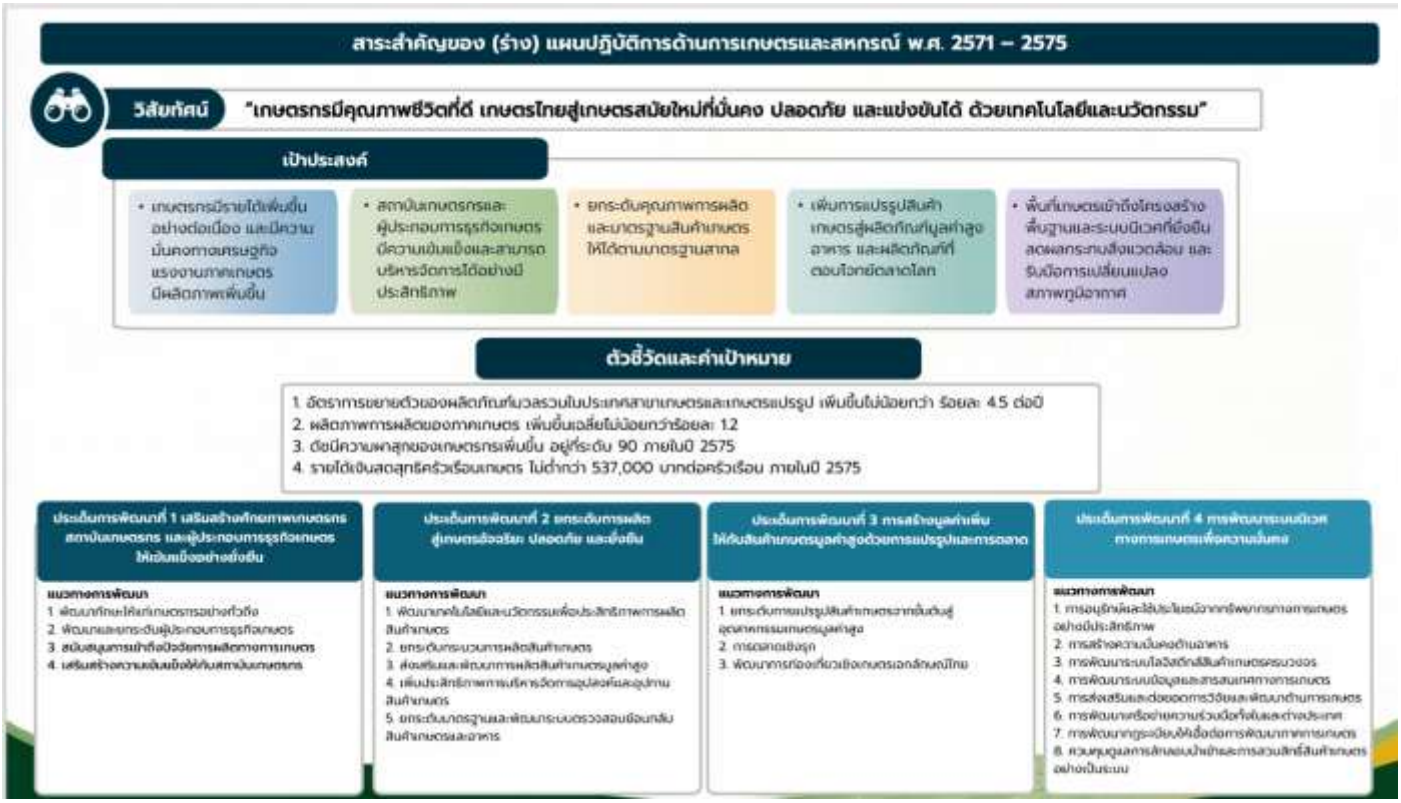
8.6) ดำเนินการลงโทษตามกฎหมายสำหรับผู้ลักลอบขนสินค้าเถื่อน

8.7) สนับสนุนการติดตามเส้นทางการเงิน (Financial Investigation) เพื่อยึดทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการค้าสินค้าเถื่อน

8.8) ส่งเสริมการทำงานร่วมกันของคณะทำงานเฉพาะกิจร่วมเพื่อประสานงาน ปฏิบัติการเชิงรุก

8.9) พัฒนาช่องทางร้องเรียนและให้รางวัลแก่ผู้แจ้งเบาะแส พร้อมมาตรการคุ้มครองและจ่ายรางวัลตามความเสี่ยงของข้อมูล

8.10) รณรงค์ให้ผู้บริโภคไม่สนับสนุนสินค้าเถื่อน โดยเน้นผลกระทบของสินค้าเถื่อนนต่อสุขภาพ มาตรฐาน ความปลอดภัย ผลกระทบต่อเกษตรกรไทย และการใช้ QR code ให้ผู้บริโภค ตรวจสอบที่มาสินค้า

2.10 (ร่าง) แผนปฏิบัติราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2571 – 2575)

วิสัยทัศน์ : "เกษตรกรปรับตัวเท่าทันเทคโนโลยี มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีรายได้มั่นคง"

พันธกิจ: 1. ยกระดับคุณภาพชีวิตเกษตรกรให้มีความมั่นคง

2. พัฒนาเศรษฐกิจภาคการเกษตรและสหกรณ์ให้เติบโตอย่างมีเสถียรภาพ

3. วางแผนการผลิตด้วยหลักการตลาดนำการผลิต

4. บริหารจัดการสินค้าเกษตรตลอดห่วงโซ่อุปทานอย่างมีประสิทธิภาพ

5. ส่งเสริมงานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมเพื่อนำมาใช้ประโยชน์ได้จริง

6. ส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน

7. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางการเกษตรและสิ่งอำนวยความสะดวก ให้มีประสิทธิภาพสูงสุด

เป้าประสงค์ : 1. เกษตรกรกินดีอยู่ดี มีทักษะมีความเชี่ยวชาญและมีความมั่นคงในการประกอบอาชีพเกษตรกรรม

2. สถาบันเกษตรกร มีความเข้มแข็งและเป็นผู้ประกอบการธุรกิจการเกษตร

3. เศรษฐกิจการเกษตรของประเทศเติบโต อย่างเข้มแข็ง มีขีดความสามารถในการแข่งขันและปรับตัวได้ต่อการเปลี่ยนแปลงได้ด้วยข้อมูล ดิจิทัล เทคโนโลยี และนวัตกรรม มุ่งผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูงที่ตอบสนองความต้องการของตลาดและสร้างมูลค่าเพิ่มตลอดห่วงโซ่คุณค่า

4. ภาคการเกษตรเติบโตอย่างยั่งยืนบนฐานการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างสมดุลเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และมีความสามารถในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

5. การบริหารจัดการภาครัฐมีความทันสมัยโปร่งใส และมีประสิทธิภาพ

เป้าหมาย: 1. ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศสาขาเกษตรเพิ่มขึ้น

2. ผลิตภาพการผลิตของภาคเกษตรเพิ่มขึ้น

3. รายได้เงินสดสุทธิครัวเรือนเกษตรเพิ่มขึ้น

4. สถาบันเกษตรกรมีศักยภาพเพิ่มขึ้น

5. การบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการผลิตทางการเกษตรมีความสมดุล

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

1. อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศสาขาเกษตร เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 3 ต่อปี

2. อัตราผลิตภาพการผลิตของภาคเกษตร เพิ่มขึ้นเฉลี่ยไม่น้อยกว่าร้อยละ 1.2 ต่อปี

3. รายได้เงินสดสุทธิครัวเรือนเกษตร เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ต่อปี

4. สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน และกลุ่มเกษตรกร ที่ขึ้นทะเบียนกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีความเข้มแข็งในระดับมาตรฐาน

(1) สหกรณ์มีความเข้มแข็งระดับ 1 และ 2 ไม่น้อยกว่าร้อยละ 55

(2) วิสาหกิจชุมชนมีศักยภาพในระดับดี ไม่น้อยกว่าร้อยละ 40

(3) กลุ่มเกษตรกรที่มีความเข้มแข็งระดับ 1 และ 2 ไม่น้อยกว่าร้อยละ 40

5. ครัวเรือนเกษตรได้รับประโยชน์จากการบริหารจัดการดินและน้ำรวมไม่น้อยกว่า .....ครัวเรือน ต่อปี

ประเด็นการพัฒนาการพัฒนา 4 ประเด็นการพัฒนา ประกอบด้วย

ประเด็นการพัฒนาที่ 1 เสริมสร้างความมั่นคงทางการเกษตรและอาหาร

แนวทางการพัฒนา:

1. การป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงทางการประมง

2. เสริมสร้างความมั่นคง ด้านการเกษตรในจังหวัดชายแดนภาคใต้

3. เสริมสร้างความมั่นคงทางอาหารของประเทศ

4. การป้องกันและปราบปรามสินค้าเถื่อนเกษตรผิดกฎหมาย และคุ้มครองผลประโยชน์ของเกษตรกรไทย

ประเด็นการพัฒนาที่ 2 ยกระดับความสามารถในการแข่งขันภาคเกษตร

แนวทางการพัฒนา:

1. เกษตรสร้างมูลค่า

2. การยกระดับศักยภาพเกษตรกร

3. การสร้างความเข้มแข็งให้กับสถาบันเกษตรกร

4. พัฒนาระบบมาตรฐานและการตรวจสอบย้อนกลับเพื่อรองรับกฎระเบียบการค้าโลก

5. การตลาดสินค้าเกษตร

6. เกษตรท่องเที่ยว

7. การพัฒนาระบบโลจิสติกส์สินค้าเกษตร

8. การพัฒนาการเกษตรในเขตเศรษฐกิจพิเศษ

ประเด็นการพัฒนาที่ 3 สร้างความเสมอภาคและกระจายความเท่าเทียมทางสังคมเกษตร

แนวทางการพัฒนา

1. การเสริมสร้างทุนทางสังคม
2. การรองรับสังคมเกษตรสูงวัย
3. การสร้างสภาพแวดล้อมและกลไกที่ส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก
4. สวัสดิการเกษตรกร

ประเด็นการพัฒนาที่ 4 บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

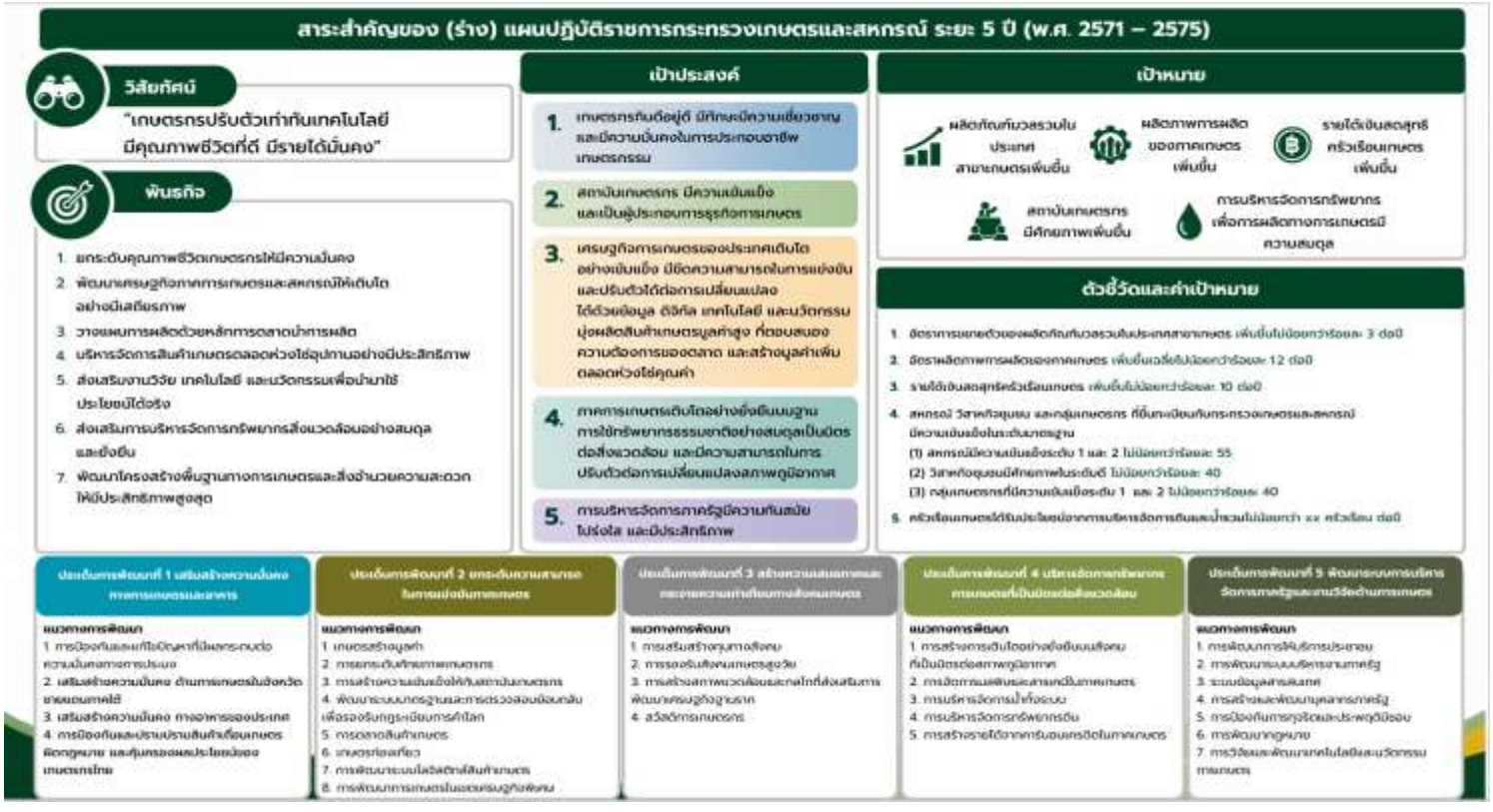
แนวทางการพัฒนา

1. การสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศ
2. การจัดการมลพิษและสารเคมีในภาคเกษตร
3. การบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ
4. การบริหารจัดการทรัพยากรดิน
5. การสร้างรายได้จากคาร์บอนเครดิตในภาคเกษตร

ประเด็นการพัฒนาที่ 5 พัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐและงานวิจัยด้านการเกษตร

แนวทางการพัฒนา

1. การพัฒนาการให้บริการประชาชน
2. การพัฒนาระบบบริหารงานภาครัฐ
3. ระบบข้อมูลสารสนเทศ
4. การสร้างและพัฒนาบุคลากรภาครัฐ
5. การป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ
6. การพัฒนากฎหมาย
7. การวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมการเกษตร

2.11 แผนปฏิบัติราชการ พ.ศ. 2570 ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ [9]

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้จัดทำได้จัดทำแผนปฏิบัติราชการ พ.ศ. 2570 ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางการขับเคลื่อนการดำเนินงานของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยแผนปฏิบัติราชการฯ ดังกล่าวจะเป็นแผนหลักในการขับเคลื่อนภารกิจของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ไปสู่การปฏิบัติที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรม รวมทั้งนำไปใช้เป็นข้อมูลประกอบการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2570 และนำไปใช้ในการติดตามและประเมินผลโครงการสำคัญประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2570 เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ ยุทธศาสตร์ชาติและแผนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ภายใต้ วิสัยทัศน์ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ **“เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีรายได้เพิ่มขึ้น”**

พันธกิจของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

1) ยกระดับคุณภาพชีวิตเกษตรกรให้มีความมั่นคง

2) พัฒนาเศรษฐกิจภาคการเกษตรและสหกรณ์ให้เติบโตอย่างมีเสถียรภาพ

3) วางแผนการผลิตด้วยหลักการตลาดนำการผลิต

4) บริหารจัดการสินค้าเกษตรตลอดห่วงโซ่อุปทานอย่างมีประสิทธิภาพ

5) ส่งเสริมงานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมเพื่อนำมาใช้ประโยชน์ได้จริง

6) ส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน

7) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางการเกษตรและสิ่งอำนวยความสะดวกให้มีประสิทธิภาพสูงสุด

เป้าประสงค์

1) เกษตรกรกินดีอยู่ดี มีทักษะ มีความเชี่ยวชาญ และมีความมั่นคงในการประกอบอาชีพเกษตรกรรม

2) สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน และกลุ่มเกษตรกร มีความเข้มแข็ง และเป็นผู้ประกอบการธุรกิจการเกษตร

3) การพัฒนาเศรษฐกิจการเกษตรของประเทศไทยให้ดีขึ้น และปรับตัวได้ทันตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง รวมทั้งเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมการเกษตรสมัยใหม่

เป้าหมาย

1) ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศสาขาเกษตรเพิ่มขึ้น

2) ผลิตภาพการผลิตของภาคเกษตรเพิ่มขึ้น

3) รายได้เงินสดสุทธิครัวเรือนเกษตรเพิ่มขึ้น

4) สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน และกลุ่มเกษตรกร มีศักยภาพเพิ่มขึ้น

5) การบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการผลิตทางการเกษตรมีความสมดุล

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

1) อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศสาขาเกษตร เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 3

2) อัตราผลิตภาพการผลิตของภาคเกษตร เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 1

3) รายได้เงินสดสุทธิครัวเรือนเกษตร เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 10

---

[9]แผนปฏิบัติราชการ พ.ศ. 2570 ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (2568, ตุลาคม)

4) สถาบันเกษตรกร (สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน และกลุ่มเกษตรกร) ที่ขึ้นทะเบียนกับกระทรวง เกษตรและสหกรณ์ มีความเข้มแข็งในระดับมาตรฐาน ได้แก่

(1) สหกรณ์มีความเข้มแข็งระดับ 1 และ 2 ไม่น้อยกว่าร้อยละ 50

(2) วิสาหกิจชุมชนมีศักยภาพในระดับดี ไม่น้อยกว่าร้อยละ 35 และ

(3) กลุ่มเกษตรกร มีความเข้มแข็งในระดับที่ 1 และ 2 ไม่น้อยกว่าร้อยละ 35 ต่อจำนวนสถาบันเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ทั้งหมด

5) ครัวเรือนเกษตรได้รับประโยชน์จากการบริหารจัดการน้ำรวม 2,140,000 ครัวเรือน

ประเด็นการพัฒนา ประกอบด้วย 5 ประเด็นการพัฒนา 28 แนวทางการพัฒนา

ประเด็นการพัฒนาที่ 1 เสริมสร้างความมั่นคงทางการเกษตร

แนวทางการพัฒนา การป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงทางการเกษตร เน้นการป้องกันและ แก้ไขปัญหาการทำประมงที่ผิดกฎหมาย (Illegal, Unreported and Unregulated Fishing : IUU Fishing) ปัญหาแรงงานต่างด้าวและการค้ามนุษย์ โดยเฉพาะปัญหาที่ มีผลกระทบต่อความมั่นคงทางการเกษตร ปัญหาความมั่นคงทางไซเบอร์ ส่งเสริมและสนับสนุนให้น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและศาสตร์พระราชา มาใช้เป็นกรอบแนวทางในการส่งเสริมการประกอบอาชีพด้านการเกษตรในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้

ประเด็นการพัฒนาที่ 2 ยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคเกษตร

แนวทางการพัฒนา 1) เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น 2) เกษตรปลอดภัย 3) เกษตรชีวภาพ 4) เกษตรแปรรูป 5) เกษตรอัจฉริยะ 6) การพัฒนาระบบนิเวศการเกษตร 7) ท่องเที่ยวเกษตรเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม 8) โครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์การเกษตร 9) การสร้างความเข้มแข็งของสถาบันเกษตรกร (สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน กลุ่มเกษตรกร) ให้เป็นผู้ประกอบการยุคใหม่ 10) การพัฒนาการเกษตรในเขตเศรษฐกิจพิเศษ

ประเด็นการพัฒนาที่ 3 สร้างความเสมอภาคและกระจายความเท่าเทียมทางสังคมเกษตร

แนวทางการพัฒนา 1) การเสริมสร้างทุนทางสังคม 2) การรองรับสังคมเกษตรสูงวัยเชิงรุก 3) การยกระดับศักยภาพของเกษตรกรรายย่อยให้เป็นผู้ประกอบการธุรกิจ 4) การสร้างสภาพแวดล้อมและกลไกที่ส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก

ประเด็นการพัฒนาที่ 4 บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน

แนวทางการพัฒนา 1) การพัฒนาพื้นที่เกษตรกรรมเชิงนิเวศ 2) การสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจสีเขียว 3) การสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจภาคทะเล 4) การสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศ 5) การจัดการมลพิษที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และสารเคมีในภาคเกษตรทั้งระบบให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล 6) การพัฒนาการจัดการน้ำเชิงลุ่มน้ำทั้งระบบเพื่อเพิ่มความมั่นคงด้านน้ำของประเทศ 7) การเพิ่มผลิตภาพของน้ำทั้งระบบ ในการใช้น้ำอย่างประหยัด รู้คุณค่า และสร้างมูลค่าเพิ่ม จากการใช้น้ำให้ทัดเทียมกับระดับสากล

ประเด็นการพัฒนาที่ 5 พัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐและงานวิจัยด้านการเกษตร

แนวทางการพัฒนา 1) การพัฒนารูปแบบการให้บริการประชาชน 2) การพัฒนาระบบบริหารงานภาครัฐ 3) การสร้างและพัฒนาบุคลากรภาครัฐ 4) การป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ 5) การพัฒนากฎหมาย 6) การวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมการเกษตร

2.12 นโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์[10]

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ นายสุริยะ จึงรุ่งเรืองกิจ มอบนโยบายขับเคลื่อนงานกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พร้อมด้วยรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ นายวัชระพล ขาวขำ และนางสาวปิยะรัฐย์ ติยะไพรัช ในวันที่ 8 เมษายน 2569 ณ ห้องประชุม 134-135 ชั้น 3 กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยมีผู้บริหารระดับสูงของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เข้าร่วมรับนโยบาย ดังกล่าวมีสาระสำคัญ ดังนี้

หน้าที่ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ไม่เพียงแต่มุ่งเน้นการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า แต่ต้องร่วมกันปรับกระบวนทัศน์ในการพัฒนาภาคเกษตรเพื่อยกระดับรายได้และคุณภาพชีวิตของพี่น้องเกษตรกรให้มีความมั่นคงและยั่งยืนด้วยการขับเคลื่อนภาคเกษตรสู่เกษตรอัจฉริยะและเกษตรแม่นยำด้วยการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมที่เหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่และความต้องการของเกษตรกรในแต่ละกลุ่ม เพื่อให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม รวมทั้งสืบสานโครงการพระราชดำริเพื่อสร้างรากฐานความเข้มแข็งให้แก่พี่น้องเกษตรกร โดยมีนโยบายหลัก “เกษตรนวัตกรรมเพื่อความยั่งยืนเกษตรกรไทย” เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาด้านการเกษตร 5 ด้าน ดังนี้

1) ยกระดับการผลิตด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม ปรับเปลี่ยนจากการทำเกษตรแบบดั้งเดิมเป็นการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ โดยผลักดันการใช้ Big Data ร่วมกับเทคโนโลยีดิจิทัล และ AI มาบริหารจัดการการผลิตแบบแม่นยำ เพื่อลดต้นทุนการผลิต เพิ่มผลผลิตต่อหน่วย และเพิ่มคุณภาพมาตรฐานให้สูงขึ้น พร้อมทั้งสนับสนุนให้มีผู้ให้บริการทางการเกษตร

2) เพิ่มรายได้เกษตรกร ทำให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น มีผลตอบแทนจากการลงทุนและสินทรัพย์สูงขึ้น และมีความมั่นคงในอาชีพ ผ่านการแปรรูปและสร้างมูลค่าเพิ่ม (Value Added) และสร้างโอกาสการเข้าสู่ห่วงโซ่อุปทานสินค้าเกษตรมูลค่าสูงให้กับสินค้าเกษตรไทย นอกจากนี้ ต้องเตรียมความพร้อมให้เกษตรกรปรับตัวเข้ากับกติกาการค้าโลกใหม่ ๆ ทั้งเรื่องมาตรฐานสุขอนามัยพืช สุขอนามัยสัตว์ มาตรฐานความปลอดภัยสินค้าเกษตร อาหารและโภชนาการ มาตรฐานสิ่งแวดล้อมและเศรษฐกิจสีเขียว เพื่อสร้างตลาดและขยายโอกาสในการแข่งขัน

3) พัฒนาศักยภาพเกษตรกร สร้างทักษะสมัยใหม่ องค์ความรู้ทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมอย่างเป็นระบบ ผ่านหลักสูตร Reskill และ Upskill ที่ตอบสนองความต้องการของเกษตรกรทุกระดับ ตั้งแต่องค์ความรู้วิทยาศาสตร์พืช ปศุสัตว์ ประมง การใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีเกษตรสมัยใหม่ การจัดการบัญชีและรายได้ในครัวเรือน พร้อมทั้งส่งเสริมการรวมกลุ่มในรูปแบบสหกรณ์หรือวิเศษกิจชุมชนเพื่อสร้างอำนาจต่อรอง ทั้งการซื้อปัจจัยการผลิตและการจำหน่ายผลผลิต ไปจนถึงการยกระดับเกษตรกรที่มีศักยภาพให้เป็นผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร และสามารถบริหารและกำกับดูแลหน่วยผลิตที่ดี

4) ตลาดนำการผลิต ปรับโครงสร้างผลิตสินค้าเกษตรให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด เพื่อให้ผลผลิตขายได้จริง ได้ราคาที่สะท้อนคุณภาพ และลดความเสี่ยงด้านอัตรากำไรสุทธิที่ลดน้อยลง โดยมีข้อมูลตลอดห่วงโซ่อุปทาน ตั้งแต่การวางแผนการผลิต การคัดแยก การแปรรูป และ

---

[10]รายงานการประชุมมอบนโยบายขับเคลื่อนงานกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กองนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร 17 เมษายน 2569

ข้อกำหนดมาตรฐานบรรจุภัณฑ์และสินค้า ไปจนถึงระบบขนส่งที่มีประสิทธิภาพ รวมถึงหลักฐานอ้างอิงด้านโภชนาการและสุขภาพเพื่อเชื่อมโยงผลผลิตจากหน้าฟาร์มไปสู่ผู้บริโภคหรือผู้ประกอบการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5) บริหารจัดการทรัพยากรน้ำทั้งระบบอย่างยั่งยืน จัดทำแผนการบริหารจัดการน้ำในระดับภูมิภาคให้เหมาะสมกับความต้องการใช้น้ำที่แตกต่างกันในแต่ละลุ่มน้ำทั้งในปัจจุบันและอนาคต เพื่อรองรับภัยธรรมชาติ ทั้งน้ำท่วมและน้ำแล้งที่มีความรุนแรงมากขึ้น ให้ความสำคัญกับการเติมน้ำในเขื่อนหลักแหล่งกักเก็บน้ำในชุมชน ไร่นา ไปจนถึงระบบกระจายน้ำเข้าสู่แปลงเกษตรอย่างทั่วถึง รวมทั้งเพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำทั้งในระบบชลประทานและครัวเรือนเกษตรกร การจัดการข้อมูลน้ำแม่นยำ ตลอดจนพัฒนาระบบเตือนภัยน้ำอัจฉริยะ เพื่อสร้างความมั่นคงด้านน้ำในอนาคต เกษตรกรสามารถวางแผนการผลิตและปรับแผนการผลิตได้อย่างทันท่วงที สามารถลดความเสี่ยงจากความแปรปรวนของสภาพภูมิอากาศ และสร้างความมั่นใจว่าจะมีน้ำใช้อย่างเพียงพอ

ทั้งนี้ นโยบายหลักทั้ง 5 ด้านดังกล่าว จะขับเคลื่อนผ่านการบูรณาการระหว่างหน่วยงานภาครัฐและทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เน้นการทำงานเชิงรุก ลดขั้นตอนที่ไม่จำเป็นลง เร่งการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาช่วยในการทำงานให้มีความคล่องตัวมากขึ้น พร้อมอำนวยความสะดวกให้กับเกษตรกรได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ โดย**มีประเด็นสำคัญที่จะต้องดำเนินการอย่างเร่งด่วน 6 เรื่อง เพื่อให้เห็นผลอย่างเป็นรูปธรรมโดยเร็วที่สุด** ดังนี้

(1) มาตรการเพื่อรับมือสถานการณ์ตะวันออกกลาง ปรับเปลี่ยนสัดส่วนการใช้ปุ๋ยของเกษตรกรให้มีความเหมาะสมกับสภาพพื้นที่และชนิดพืช พร้อมทั้งเร่งเจรจาขยายแหล่งนำเข้าปุ๋ยจากต่างประเทศ ตลอดจนสนับสนุนการศึกษาวิจัยและส่งเสริมการผลิตปุ๋ยชีวภาพและปุ๋ยอินทรีย์ทดแทนเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนและลดต้นทุนการผลิตให้แก่เกษตรกร

(2) บริหารจัดการสินค้าเกษตรเพื่อการส่งออก และการบริโภคภายในประเทศ แก้ไขปัญหาข้อติดขัดในกระบวนการส่งออก โดยบูรณาการความร่วมมือเพื่อจัดทำช่องทางพิเศษ (Fast Lane) ลดขั้นตอนเอกสารและระยะเวลาการส่งออกให้รวดเร็ว และผลักดันการนำระบบตรวจสอบย้อนกลับ (Traceability) ในรูปแบบดิจิทัลมาใช้อย่างเต็มรูปแบบ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นในมาตรฐานและความปลอดภัยของสินค้าเกษตรไทยต่อประเทศคู่ค้า

(3) บริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตร นำระบบบริหารจัดการน้ำอัจฉริยะมาประยุกต์ใช้ในการติดตามและบริหารจัดการสถานการณ์น้ำทั้งระบบ พร้อมทั้งเร่งรัดโครงการพัฒนาแหล่งน้ำและระบบชลประทานเพื่อเตรียมความพร้อมในการกักเก็บน้ำและรับมือกับผลกระทบจากปรากฏการณ์เอลนีโญ ตลอดจนวิกฤตภัยแล้งที่อาจเกิดขึ้น

(4) บริหารจัดการดินและที่ดิน เร่งรัดกระบวนการจัดสรรและมอบเอกสารสิทธิ์ที่ดินทำกินให้แก่เกษตรกร เพื่อสร้างความมั่นคงในอาชีพและทรัพย์สิน ควบคู่ไปกับการเร่งฟื้นฟูและปรับปรุงคุณภาพดินให้เหมาะสมแก่การเพาะปลูก รวมถึงการกำหนดมาตรการเชิงรุกในการเพิ่มพื้นที่เกษตรกรรมปลอดการเผา (Zero Burn) อย่างเป็นระบบ

(5) สร้าง Smart Farmer รุ่นใหม่ มุ่งเน้นการพัฒนาและเสริมสร้างขีดความสามารถของเกษตรกรรุ่นใหม่ให้เป็นผู้ประกอบการเกษตรที่มีความพร้อม สามารถนำเทคโนโลยี นวัตกรรมสมัยใหม่ และ

องค์ความรู้ด้านการบริหารจัดการธุรกิจ มาประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพได้อย่างเป็นรูปธรรมและมีประสิทธิภาพ

(6) แก้ปัญหา PM 2.5 กำหนดมาตรการสนับสนุนและสร้างแรงจูงใจในการนำเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรมาแปรรูปเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม หรือแปลงสภาพเป็นพลังงานทางเลือก ตลอดจนส่งเสริมให้เกษตรกรและชุมชนมีส่วนร่วมในโครงการลดก๊าซเรือนกระจก เพื่อสร้างรายได้เสริมจากการประเมินและรับรองคาร์บอนเครดิต (Carbon Credit)

2.13 (ร่าง) กรอบเป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาคใต้ พ.ศ. 2571 – 2575 [11]

จากบริบทการเปลี่ยนแปลงทั้งด้านภูมิรัฐศาสตร์ การเข้าสู่สังคมสูงวัย การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและพลวัตความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีดิจิทัลและปัญญาประดิษฐ์ สะท้อนให้เห็นว่าความท้าทายของภาคใต้ในระยะต่อไป มิได้จำกัดอยู่เพียงการรักษาและยกระดับการเติบโตทางเศรษฐกิจ หากแต่เกี่ยวข้องโดยตรงกับความสามารถของพื้นที่ในการรองรับการดำรงชีวิตที่มีคุณภาพ การทำงานที่ดี และการประกอบกิจกรรมทางเศรษฐกิจของประชาชนอย่างต่อเนื่องและมีคุณภาพ การพัฒนาภาคใต้ในระยะต่อไปจำเป็นต้องขับเคลื่อนการพัฒนาภายใต้กรอบ “ความเป็นอยู่ที่ดีของคนพื้นที่” โดยมุ่งเสริมสร้างความสมดุลและความเชื่อมโยงระหว่างมิติทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม เพื่อให้พื้นที่สามารถรองรับการประกอบธุรกิจ การทำงานและการอยู่อาศัยของประชาชนได้อย่างมั่นคงและมีคุณภาพ มีภูมิคุ้มกันจากปัจจัยภายนอก เพิ่มขีดความสามารถในการปรับตัวต่อความเสี่ยงทุกมิติและยกระดับคุณภาพชีวิตควบคู่กับการเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของเศรษฐกิจในระยะยาว

หลักคิดและกรอบทิศทางการพัฒนาภาคใต้ พ.ศ. 2571 – 2575 กำหนดขึ้นภายใต้วัตถุประสงค์และเป้าหมายหลักของประเทศที่มุ่งให้เศรษฐกิจขยายตัวสูงขึ้น จากการยกระดับผลิตภาพการผลิตและบริการ ประชาชนทุกพื้นที่และภาคได้รับประโยชน์จากการขยายตัวทางเศรษฐกิจอย่างทั่วถึง ลดความเหลื่อมล้ำทุกมิติ มีโอกาสในการทำงานที่ดีและมีรายได้และสวัสดิการที่มั่นคง และการเติบโตทางเศรษฐกิจมีความยั่งยืน โดยลดผลกระทบเชิงลบต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และมีความสมดุลอย่างเป็นองค์รวม ภายใต้บริบทการเปลี่ยนแปลงหลากมิติจากภายนอกและส่งผลต่อการกำหนดกรอบทิศทางการพัฒนาประเทศอย่างมีนัยสำคัญ เป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาคใต้จึงครอบคลุมประเด็นสำคัญในการยกระดับผลิตภาพและขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคใต้ โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาและยกระดับการท่องเที่ยวมูลค่าสูง โดยเฉพาะการขยายและเพิ่มมูลค่าในห่วงโซ่คุณค่าของการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพการเปลี่ยนผ่านการผลิตภาคเกษตรสู่เกษตรมูลค่าสูง การยกระดับอุตสาหกรรมสีเขียวที่มีมาตรฐานและมูลค่าสูงการค้าชายแดนและโลจิสติกส์ที่เชื่อมโยงอย่างมีประสิทธิภาพ การพัฒนาทุนมนุษย์ในเชิงคุณภาพ และการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน โดยมีการสร้างโอกาสจากการเติบโตทางเศรษฐกิจของภาคอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม สามารถยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนทุกกลุ่มอย่างทั่วถึงและยั่งยืน โดยภาคใต้ **“มุ่งขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจสุขภาพ (Wellness Economy) เพื่อสร้างการเติบโตทางเศรษฐกิจของภาคใต้อย่างทั่วถึงและยั่งยืน”** ดังนั้น เพื่อถ่ายทอดหลักคิดและกรอบทิศทางการพัฒนาภาคใต้ไปสู่การปฏิบัติอย่างมีประสิทธิผลและเป็นรูปธรรม และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การพัฒนาของประเทศ

---

[11] (ร่าง) กรอบเป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค พ.ศ. 2571-2575 ฝ่ายเลขานุการ ก.น.บ. สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เมษายน 2569

จึงกำหนดแนวทางการพัฒนาภาคใต้ในช่วงปี พ.ศ. 2571 - 2575 ดังนี้

แนวทางการพัฒนาที่ 1 พัฒนาการท่องเที่ยวและบริการคุณภาพสูงให้มีความหลากหลาย สร้างประสบการณ์และสามารถสร้างการเติบโตได้อย่างยั่งยืน

มีแนวทางเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนา ดังนี้

1.1) พัฒนาภาคใต้สู่ศูนย์กลางการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพระดับโลก

1.2) พัฒนารูปแบบการท่องเที่ยวที่หลากหลาย

1.3) พัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการและชุมชนท่องเที่ยว

1.4) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและบริหารจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

แนวทางการพัฒนาที่ 2 พัฒนาภาคเกษตรกรรมของภาคใต้ตลอดห่วงโซ่อุปทานสู่เศรษฐกิจมูลค่าสูงที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและยั่งยืน

มีแนวทางเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนา ดังนี้

2.1) พัฒนาและยกระดับศักยภาพการผลิตภาคเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม

2.2) พัฒนาและยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตรของภาคเพื่อรองรับอุตสาหกรรมเกษตรในอนาคต (ยางพารา ปาล์มน้ำมัน ไม้ผล สัตว์น้ำ และปศุสัตว์)

2.3) สร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตรของภาคและเชื่อมโยงตลาดอย่างครบวงจร

แนวทางการพัฒนาที่ 3 ยกระดับภาคอุตสาหกรรมด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและเติบโตอย่างยั่งยืน

มีแนวทางเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนา ดังนี้

3.1) พัฒนาประสิทธิภาพและมาตรฐานการผลิตภาคอุตสาหกรรมสู่การเป็นอุตสาหกรรมสีเขียวที่มีขีดความสามารถในการแข่งขัน

3.2) ยกระดับอุตสาหกรรมหลักของภาคใต้สู่การเป็นอุตสาหกรรมการผลิตสินค้ามูลค่าสูงโดยให้ความสำคัญกับ (1) อุตสาหกรรมยางพาราแปรรูปขั้นปลาย (2) อุตสาหกรรมน้ำมันปาล์ม (3) อุตสาหกรรมแปรรูปอาหารทะเล (4) อุตสาหกรรมไม้ยางพาราแปรรูป (5) อุตสาหกรรมชุมชนและผู้ประกอบการท้องถิ่น

แนวทางการพัฒนาที่ 4 ยกระดับด่านชายแดนและเศรษฐกิจพื้นที่รอบด่านสู่ประตูเศรษฐกิจภูมิภาค

มีแนวทางเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนา ดังนี้

4.1) ยกระดับด่านชายแดนสู่ระบบอัจฉริยะและเสริมการเชื่อมโยงโครงข่ายคมนาคมหลายรูปแบบ (Multimodal Transport)

4.2) พัฒนาเศรษฐกิจพื้นที่รอบด่านชายแดนและเชื่อมโยงเศรษฐกิจข้ามพรมแดน

4.3) พัฒนากลไกการบริหารจัดการและศักยภาพบุคลากร มุ่งเสริมสร้างความเป็นเอกภาพและการบูรณาการของระบบด่านชายแดนและพื้นที่รอบด่านชายแดน

แนวทางการพัฒนาที่ 5 ยกระดับทักษะฝีมือแรงงานให้สอดคล้องกับความต้องการของภาคการผลิตและบริการในพื้นที่ พัฒนาทุนมนุษย์ในเชิงคุณภาพอย่างเสมอภาคและยกระดับคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชนอย่างครอบคลุมและทั่วถึง

มีแนวทางเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนา ดังนี้

5.1) ยกระดับทักษะแรงงาน ผลิตภาพแรงงาน และคุณภาพการศึกษา เพื่อเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคใต้และรองรับการขับเคลื่อนเศรษฐกิจสุขภาพ

5.2) พัฒนาระบบบริการสาธารณสุขที่มีคุณภาพเพื่อให้ประชาชนเข้าถึงบริการสุขภาพอย่างทั่วถึงเท่าเทียม และมีสุขภาวะที่ดีตลอดช่วงชีวิต

5.3) ยกระดับและกระจายรายได้ของครัวเรือนเพื่อเสริมความเข้มแข็งของเศรษฐกิจฐานราก

5.4) แก้ไขปัญหาอาชญากรรม ป้องกันและปราบปรามปัญหายาเสพติดอย่างบูรณาการและยั่งยืน

แนวทางการพัฒนาที่ 6 บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อการเติบโตอย่างยั่งยืน มีแนวทางเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนา ดังนี้

6.1) อนุรักษ์ ฟื้นฟู และใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน

6.2) บริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบและการพัฒนาเมืองที่ยืดหยุ่นต่อสภาพภูมิอากาศ

6.3) บูรณาการแก้ไขปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งอย่างยั่งยืน

6.4) ส่งเสริมและสนับสนุนการเติบโตบนฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน

2.14 (ร่าง) แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน พ.ศ.2571-2575 (ระนอง พังงา ภูเก็ต กระบี่ ตรัง และสตูล)[12]

1) เป้าหมายการพัฒนา“ศูนย์กลางเศรษฐกิจสีน้ำเงิน (Blue Economy) บนฐานการท่องเที่ยวที่เน้นคุณค่าสู่ความเป็นสากล และเกษตรแนวใหม่ เพื่อสังคมแห่งความสุขและวิถีชีวิตที่ยั่งยืน”

<u>นิยาม</u>

เศรษฐกิจสีน้ำเงิน (Blue Economy) คือ แนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจบนพื้นฐานการใช้ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งอย่างยั่งยืน เป็นแนวทางการขับเคลื่อนให้เกิดการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่ควบคู่ไปกับการดูแลรักษาระบบนิเวศทางทะเลอย่างยั่งยืน

การท่องเที่ยวเน้นคุณค่าสู่สากล หมายถึง การท่องเที่ยวที่มีทรัพยากรธรรมชาติเป็นฐาน (Sun Sand Sea) โดยเพิ่มคุณค่าสู่สากลให้นักท่องเที่ยวด้วยต้นทุนที่มีอยู่หรือที่สร้างขึ้นใหม่ที่มีมาตรฐาน เช่น การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม การท่องเที่ยวชุมชน ฯลฯ

การเกษตร หมายถึง ประมง พืช และปศุสัตว์ เกษตรแนวใหม่ คือ การนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้ร่วมกับการวางแผนอย่างเป็นระบบ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ ลดต้นทุนการผลิต และสร้างความยั่งยืนในการทำเกษตร โดยมีเป้าหมายเพื่อเพิ่มรายได้และลดความเสี่ยงจากปัจจัยภายนอก เช่น สภาพอากาศแปรปรวน เกษตรแนวใหม่นี้ยังรวมถึงการทำเกษตรทฤษฎีใหม่ซึ่งเป็นการจัดการที่ดินแบบผสมผสาน และการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ เช่น โดรน, เซ็นเซอร์ และระบบอัตโนมัติ

สังคมแห่งความสุข หมายถึง สังคมที่สมาชิกในชุมชนมีความรัก ความสามัคคี และช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ทำให้สภาพสังคมโดยรวมมีคุณภาพดี สมาชิกในสังคมรู้สึกพึงพอใจ มีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน เคารพซึ่งกันและกัน สามารถอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข ปลอดภัยจากภัยทางสังคม และร่วมมือกันพัฒนาชุมชนให้เจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้น บนพื้นฐานปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

วิถีชีวิตที่ยั่งยืน หมายถึง การดำเนินชีวิตที่ตอบสนองความต้องการของคนในปัจจุบัน โดยไม่กระทบต่อความสามารถของคนรุ่นต่อไปในการตอบสนองความต้องการของตนเอง ซึ่งเกี่ยวข้องกับการสร้างสมดุลระหว่างการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างมีประสิทธิภาพ การดูแลรักษาสภาพแวดล้อมให้ดี และการสร้างสังคมที่เท่าเทียมและเป็นธรรม

ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง แนวคิดและปรัชญาในการดำรงชีพ ที่ได้รับพระราชทานจากพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช

2) เป้าประสงค์รวม (Objectives)

2.1) เพื่อยกระดับการพึ่งพาตนเองภายในท้องถิ่น เน้นการสร้างเศรษฐกิจรูปแบบใหม่ ๆ ที่หลากหลาย เช่น การส่งเสริมการท่องเที่ยวเน้นมูลค่าที่มีมาตรฐานและปลอดภัย การใช้การเกษตรยั่งยืนและเกษตรแนวใหม่อย่างครบวงจร เพื่อเพิ่มมูลค่าในการผลิตของห่วงโซ่มูลค่า (Value chain) ในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

2.2) เพื่อให้สังคมมีความสุขถ้วนหน้า ไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง มีความมั่นคงในทุกมิติ มีความยืดหยุ่นสามารถนำพาตนเองและครอบครัวให้ก้าวผ่านวิกฤติต่าง ๆ รวมทั้งใช้ประโยชน์จากการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น (Resilience)

2.3) เพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารภาครัฐที่ตอบสนองกับความต้องการของประชาชน

3) ตัวชี้วัดความสำเร็จตามเป้าหมายการพัฒนากลุ่มจังหวัด

ตัวชี้วัดของประเด็นการพัฒนา (3)	ค่าฐาน (4)	ค่าเป้าหมาย					
		พ.ศ. 2571 (5)	พ.ศ. 2572	พ.ศ.2573	พ.ศ. 2574	พ.ศ. 2575	พ.ศ. 2571-2575 (6)
ตชว.1.1 อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมของกลุ่มจังหวัด (GPCP)	ปี 2562 - 2567 เพิ่มขึ้นร้อยละ 2.5	614,258 (2.5)	629,614 (2.5)	645,354 (2.5)	661,488 (2.5)	678,025 (2.5)	+2.5%/ปี
ตชว. 1.2 อัตราการเพิ่มขึ้นของรายได้เฉลี่ยต่อหัวของประชากรในกลุ่มจังหวัด (Per capita)	ปี 2562 - 2567 เพิ่มขึ้นร้อยละ 2.5	242,163 (2.5)	248,217 (2.5)	254,422 (2.5)	260,782 (2.5)	267,303 (2.5)	+2.5%/ปี
ตชว. 1.3 ดัชนีความก้าวหน้าของคน (Human Achievement Index: HAI) ของทุกจังหวัดเฉลี่ยดีขึ้น	ปี 2562 - 2567 ลดลงร้อยละ 0.92	0.6324 (0.0007)	0.6331 (0.0006)	0.6337 (0.0006)	0.6343 (0.0006)	0.6350 (0.0007)	+0.0006/ปี

หมายเหตุ :

-GPCP ย่อมาจาก Gross Provincial Cluster Product : มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมของกลุ่มจังหวัด (cluster of provinces) ซึ่งเป็นตัวชี้วัดทางเศรษฐกิจในระดับกลุ่มจังหวัด คล้ายกับ GDP ของประเทศ และ GPP ของจังหวัด จึงได้กำหนดค่าเป้าหมาย GPCP ไม่เกิน GDP ของประเทศ

-รายได้เฉลี่ยต่อหัวของประชากรในกลุ่มจังหวัด (Per capita) : สามารถหาได้จากผลิตภัณฑ์มวลรวมกลุ่มจังหวัดต่อหัว (GPCP per capita) ซึ่งเป็นตัวชี้วัดความสามารถในการสร้างรายได้เฉลี่ยของประชากรในกลุ่มจังหวัดนั้นๆ

-ดัชนีความก้าวหน้าของคน (Human Achievement Index - HAI) : เป็นดัชนีที่สะท้อน ความก้าวหน้าการพัฒนาคนในระดับกลุ่มจังหวัดของประเทศไทย

---

[12]เอกสารประกอบการประชุมปรึกษาหารือร่วมกันเพื่อรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน พ.ศ. 2571-2575 (ระนอง พังงา ภูเก็ต กระบี่ ตรัง และสตูล)

4) ประเด็นการพัฒนาของกลุ่มจังหวัด

แผนยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2571-2575) ได้กำหนดประเด็นการพัฒนาตามหลักการข้างต้น เพื่อให้บรรลุความสำเร็จตามเป้าหมายการพัฒนากลุ่มจังหวัด ดังต่อไปนี้

<u>ประเด็นการพัฒนาที่ 1</u> : ยกระดับการท่องเที่ยวเน้นคุณค่าเชิงฟื้นฟูสู่ระดับสากล บนฐานเศรษฐกิจสีน้ำเงิน (Blue Economy) ที่ยั่งยืน

1.1 เป้าประสงค์ของประเด็นการพัฒนาที่ 1 เพื่อยกระดับการท่องเที่ยวเน้นคุณค่าสูง หมุดหมายระดับโลก บนฐานเศรษฐกิจสีน้ำเงิน (Blue Economy) ที่ยั่งยืน

1.2 ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายของประเด็นการพัฒนาที่ 1

ตัวชี้วัดของ ประเด็นการพัฒนา (3)	ค่าฐาน (4)	ค่าเป้าหมาย					
		พ.ศ. 2571 (5)	พ.ศ. 2572	พ.ศ.2573	พ.ศ. 2574	พ.ศ. 2575	พ.ศ. 2571-2575 (6)
ตชว. 1.1 รายได้จากผู้เยี่ยมเยือนชาวไทยและชาวต่างชาติเพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้า	ปี 2563 - 2567 เพิ่มขึ้นร้อยละ +2.5/ปี	776,828 +2.5%	792,365 +2.5%	812,174 +2.5%	832,478 +2.5%	853,290 +2.5%	+2.5%/ปี
ตชว. 1.2 ปริมาณขยะลดลง	ปี 2563 - 2567 = เพิ่มขึ้นร้อยละ +1/ปี	3,465 - 0.1%	3,462 - 0.1%	3,459 - 0.1%	3,455 - 0.1%	3,452 - 0.1%	0.1% /ปี
ตชว. 1.3 อัตราการเพิ่มขึ้นของผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคการบริการ ที่พักและอาหาร (GPCP) เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า	ปี 2563 - 2567 เพิ่มขึ้นร้อยละ +2.5/ปี	191,000 +2.5%	195,775 +2.5%	200,669 +2.5%	205,686 +2.5%	210,828 +2.5%	+2.5%/ปี

1.3 แนวทางการพัฒนา

1.3.1 เพื่อยกระดับสู่การท่องเที่ยวเชิงคุณค่าและสุขภาพทางทะเลระดับโลก

1.3.2 เพื่อพัฒนาโครงข่ายคมนาคมเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวทางทะเล ให้มีมาตรฐาน ความปลอดภัย

1.3.3 เพื่อศึกษาวิจัยและสร้างนวัตกรรมการท่องเที่ยวเน้นคุณค่า

1.3.4 เพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานท่าเรือ ท่าเทียบเรือ และระบบโลจิสติกส์

1.3.5 เพื่อพัฒนากำลังคนด้านการท่องเที่ยวและกิจการเกี่ยวเนื่อง

1.3.6 เพื่อฟื้นฟูและปกป้องระบบนิเวศชายฝั่ง มุ่งสู่จุดหมายปลายทางท่องเที่ยวคาร์บอนต่ำ

1.3.7 เพื่อสร้างการตลาดการท่องเที่ยวในระดับโลก

1.4 แผนงาน โครงการสำคัญ และกิจกรรม

1.4.1 แผนงานพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานรองรับท่องเที่ยวอันดามัน

1.4.2 แผนงานพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวและกีฬาอันดามันสู่สากล

1.4.3 แผนงานพัฒนาและบริหารจัดการระบบรักษาความปลอดภัยให้แก่นักท่องเที่ยว และประชาชน

1.4.4 แผนงานบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

1.4.5 แผนงานแผนงานพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพอันดามันสู่สากล

ประเด็นการพัฒนาที่ 2 : ส่งเสริมการเกษตรยั่งยืนและเกษตรสมัยใหม่ให้มีประสิทธิภาพ

2.1 เป้าประสงค์ของประเด็นการพัฒนาที่ 2 เพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจสีน้ำเงิน (Blue Economy) บนฐานนวัตกรรมเกษตรและประมงชายฝั่งมูลค่าสูง ยกระดับโครงสร้างพื้นฐานที่ยั่งยืน และพัฒนาศักยภาพกลุ่มเกษตรกรยุคใหม่ให้พึ่งพาตนเองด้วยปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและการตลาดนำการผลิต

2.2 ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายของประเด็นการพัฒนาที่ 2

ตัวชี้วัดของประเด็นการพัฒนา (3)	ค่าฐาน (4)	ค่าเป้าหมาย					
		พ.ศ. 2571 (5)	พ.ศ. 2572	พ.ศ.2573	พ.ศ. 2574	พ.ศ. 2575	พ.ศ. 2571-2575 (6)
ตชว. 2.1 อัตราการเพิ่มขึ้นของผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคเกษตร (GPCP) เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า	ปี 2563 - 2567 = เพิ่มขึ้นร้อยละ +5/ปี	127,293 + 5%	133,658 + 5%	140,341 + 5%	147,357 + 5%	154,725 + 5%	+ 5% /ปี

2.3 แนวทางการพัฒนา

2.3.1 พัฒนาและฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ โครงสร้างพื้นฐาน โลจิสติกส์ ระบบสาธารณูปโภคที่สนับสนุนการเกษตรสมัยใหม่และเกษตรยั่งยืนอย่างครบวงจร

2.3.2 วิจัยและพัฒนานวัตกรรมทางการเกษตรสมัยใหม่ และเกษตรยั่งยืนด้วยศาสตร์พระราชาและหลักการเศรษฐกิจ BCG

2.3.3 พัฒนาเกษตรกรยุคใหม่ (Smart Farmers) และส่งเสริมการรวมกลุ่ม

2.3.4 พัฒนาและยกระดับการทำเกษตร และอุตสาหกรรมการแปรรูปสินค้าเกษตร ด้วย นวัตกรรมเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม

2.3.5 ยกระดับและพัฒนาแนวทางการตลาดสำหรับสินค้าเกษตร สู่ตลาดโลก โดยใช้หลักการ “ตลาดนำ นวัตกรรมเสริม เพิ่มรายได้”

2.4 แผนงาน โครงการสำคัญ และกิจกรรม

2.4.1. แผนงานพัฒนาคุณภาพด้านการเกษตรครบวงจร

2.4.2 แผนงานพัฒนาศักยภาพเกษตรกรยุคใหม่ (Smart Farmer) นักท่องเที่ยวและประชาชน

ประเด็นการพัฒนาที่ 3 การพัฒนาสังคมและความมั่นคงในทุกมิติ

3.1 เป้าประสงค์ของประเด็นการพัฒนาที่ 3 เพื่อยกระดับสังคมอันดามันสู่เมืองปลอดภัยเท่าเทียม และมีภูมิคุ้มกันรอบด้าน บนฐานระบบบริการอัจฉริยะและทุนมนุษย์สมรรถนะสูง ขับเคลื่อนด้วยเศรษฐกิจสีน้ำเงิน และท่องเที่ยวเชิงฟื้นฟู เพื่อลดความเหลื่อมล้ำและสร้างคุณภาพชีวิตที่ยั่งยืน

3.2 ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายของประเด็นการพัฒนาที่ 3

ตัวชี้วัดของประเด็นการพัฒนา (3)	ค่าฐาน (4)	ค่าเป้าหมาย					
		พ.ศ. 2571 (5)	พ.ศ. 2572	พ.ศ.2573	พ.ศ. 2574	พ.ศ. 2575	พ.ศ. 2571-2575 (6)
ตชว. 3.1 อัตราการลดลงของคนจนเป้าหมายเมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า	ค่าเฉลี่ยระหว่างปี 2565-2569 ร้อยละ 5/ปี	ร้อยละ 5	ร้อยละ 5	ร้อยละ 5	ร้อยละ 5	ร้อยละ 5	ร้อยละ 5/ปี
ตชว. 3.2 คดีอาชญากรรมและยาเสพติดต่อประชากรลดลง	ค่าเฉลี่ยระหว่างปี 2560-2564 ร้อยละ 6/ปี	ร้อยละ 6	ร้อยละ 6	ร้อยละ 6	ร้อยละ 6	ร้อยละ 6	ร้อยละ 6/ปี

ตัวชี้วัดของ ประเด็นการพัฒนา (3)	ค่าฐาน (4)	ค่าเป้าหมาย					
		พ.ศ. 2571 (5)	พ.ศ. 2572	พ.ศ.2573	พ.ศ. 2574	พ.ศ. 2575	พ.ศ. 2571-2575 (6)
ตชว. 3.3 อัตราการเกิดโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง NCDs เฉลี่ยลดลง	ค่าเฉลี่ยระหว่างปี 2565-2567 ร้อยละ 0.64	ร้อยละ 1	ร้อยละ 1	ร้อยละ 1	ร้อยละ 1	ร้อยละ 1	ร้อยละ 1/ปี

3.3 แนวทางการพัฒนา

3.3.1 ยกระดับโครงสร้างพื้นฐานและการบริหารจัดการ ให้เป็นเมืองน่าอยู่อย่างทั่วถึง ยั่งยืน และเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ด้วยเทคโนโลยีที่ทันสมัย

3.3.2 บริหารจัดการพลังงานและทรัพยากรธรรมชาติ ให้มีความสมดุล และยั่งยืน

3.3.3 พัฒนาทุนมนุษย์ทุกช่วงวัย เพื่อสร้างโอกาสในการแข่งขัน มีความยืดหยุ่น (Resilience) และมีทักษะในศตวรรษที่ 21

3.3.4 ลดความเหลื่อมล้ำ เพื่อสังคมแห่งโอกาสและความเสมอภาค

3.3.5 สร้างภูมิคุ้มกันทางสังคม ด้วยพื้นฐานครอบครัวที่อบอุ่น และหลักการ “บวร” เพื่อคุณภาพชีวิต สังคมที่ดีและยั่งยืน

3.3.6 เตรียมความพร้อมป้องกัน และรับมือการเปลี่ยนแปลงทุกรูปแบบ

3.3.7 การบริหารจัดการภาครัฐที่มีประสิทธิภาพ

3.4 แผนงาน โครงการสำคัญและกิจกรรม

3.4.1 แผนงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต และทรัพยากรมนุษย์ทุกช่วงวัย เพื่อรองรับ ต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างยั่งยืน

3.4.2 แผนงานส่งเสริมและพัฒนาระบบการแพทย์ ทันสมัย รักษาโรคซับซ้อนเพื่อรองรับ โรคอุบัติใหม่ภัยพิบัติ การแพทย์ฉุกเฉิน และการเข้าสู่สังคมผู้สูงวัย

5) ตำแหน่งทางยุทธศาสตร์ (Strategic Positioning) จากการวิเคราะห์จุดแข็งและความพร้อมของแต่ละจังหวัดในกลุ่มอันดามัน โดยแยกเป็นศักยภาพร่วม และศักยภาพเฉพาะจังหวัด จึงกำหนดจุดยืนของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน ดังนี้

5.1) World Class Wellness Tourism แหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพด้วยทรัพยากรธรรมชาติระดับโลก

5.2) Sustainable High-Value Agriculture แหล่งเกษตรกรรมมูลค่าสูงที่ยั่งยืน เพื่อความมั่นคงทางอาหาร ปลอดภัย และยั่งยืน

5.3) Andaman Seafood Paradise แหล่งอาหารประมงทะเลชั้นนำของประเทศ

2.15 (ร่าง) แนวทางการขับเคลื่อนการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษ 4 ภาค[13]

คณะกรรมการนโยบายการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ (กพศ.) ในคราวประชุมครั้งที่ 1/2565 เมื่อวันที่ 5 พฤษภาคม 2565 และคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 20 กันยายน 2565 ได้มีมติที่เกี่ยวข้องกับ การพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษ ซึ่งได้กำหนดพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษ 4 ภาคมีขอบเขตเป็นระดับจังหวัด (รวม 16 จังหวัด) โดยจังหวัดระนอง เป็นหนึ่งจังหวัดในระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคใต้ (Southern Economic Corridor: SEC) (พื้นที่จังหวัดชุมพร ระนอง สุราษฎร์ธานี และนครศรีธรรมราช) เพื่อพัฒนาเป็นศูนย์กลางของภาคใต้เชื่อมโยงการค้าและโลจิสติกส์กับพื้นที่เศรษฐกิจหลักของประเทศและภูมิภาคฝั่งทะเลอันดามันเป็นฐานการพัฒนาอุตสาหกรรมชีวภาพและการแปรรูปเกษตรมูลค่าสูง และยกระดับคุณภาพและมาตรฐานการท่องเที่ยวสู่ระดับนานาชาติและมีมติเกี่ยวกับการขับเคลื่อนการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษตามองค์ประกอบของการพัฒนา 5 ด้าน ได้แก่ การให้สิทธิประโยชน์และการอำนวยความสะดวกการลงทุนการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การพัฒนาและเชื่อมโยงห่วงโซ่การผลิตและบริการ การพัฒนาแรงงานและสนับสนุนผู้ประกอบการและการวิจัยและพัฒนาและการถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องใช้เป็นกรอบในการพัฒนาแต่ละพื้นที่และสามารถบูรณาการการดำเนินงานภายใต้ขอบเขตพื้นที่ให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ความก้าวหน้าการดำเนินการ จากการประชุม ครม. เมื่อวันที่ 31 มกราคม 2566 มีมติเห็นชอบผลการประชุม กพศ. ครั้งที่ 2/2565 เมื่อวันที่ 25 ตุลาคม 2565 ตามที่ กพศ. เสนอ โดยมีมติเห็นชอบคลัสเตอร์อุตสาหกรรมเป้าหมายของแต่ละระเบียงฯ และสิทธิประโยชน์ ซึ่งระเบียงฯ ภาคใต้**ส่งเสริมคลัสเตอร์อุตสาหกรรมเป้าหมาย** ได้แก่ **(1) อุตสาหกรรมเกษตรและอาหาร** เช่น กิจการผลิตอาหารอินทรีย์ สารสกัดจากวัตถุดิบทางธรรมชาติที่ใช้เทคโนโลยีการสกัดขั้นสูง รวมถึงนิคมอุตสาหกรรมเกษตรและอาหาร **(2) อุตสาหกรรมชีวภาพ** เช่น ผลิตภัณฑ์เคมีชีวภาพ (ผลิตภัณฑ์โอเลโอเคมิคัล) จากวัตถุดิบปาล์มน้ำมัน สารสกัดจากยางพารา และ **(3) อุตสาหกรรมท่องเที่ยวและท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ (Wellness Tourism)** เช่น ศูนย์แสดงศิลปะวัฒนธรรม พิพิธภัณฑ์ และศูนย์การแพทย์แผนไทย ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคใต้ (SEC) เน้นการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการขนส่งและโลจิสติกส์เพื่อสนับสนุนการเป็น ประตูการค้าฝั่งตะวันตกเชื่อมโยง BIMSTEC และเชื่อมโยงอันดามัน-อ่าวไทย ภาคใต้ และ EEC โดยเชื่อมโยงโครงข่ายคมนาคมขนส่งทางบก (ระบบถนน/ระบบราง) ทางน้ำ(ท่าเรือ) และทางอากาศ (สนามบิน) ให้ได้มาตรฐานและเชื่อมกันอย่างเป็นระบบ โครงสร้างพื้นฐานที่สนับสนุนการวิจัย พัฒนาและการถ่ายทอดเทคโนโลยีในภาคการเกษตร โดยเฉพาะอุตสาหกรรมเกษตรและแปรรูปอาหารและอุตสาหกรรมชีวภาพ เช่น เคมีภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (ผลิตภัณฑ์โอเลโอเคมิคอล) ผลิตภัณฑ์จากสาร สกัดจากวัตถุดิบทางธรรมชาติรวมทั้งโครงสร้างพื้นฐานที่สนับสนุนการท่องเที่ยวธรรมชาติ ประวัติศาสตร์และการท่องเที่ยวเชิง

---

[13](ร่าง) แนวทางการขับเคลื่อนการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษ 4 ภาค (มกราคม, 2566) สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

สุขภาพ (Wellness Tourism) เพื่อยกระดับคุณภาพและมาตรฐานการท่องเที่ยวสู่นานาชาติ ตัวอย่างการดำเนินโครงการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชนที่ได้มีการพัฒนาโครงการสำคัญและดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่สนับสนุนการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคใต้ เช่น โครงการก่อสร้างขยายทางหลวงหมายเลข 4 เป็น 4 ช่องทางจราจร สายชุมพร – ระนอง และโครงการก่อสร้างขยายทางหลวงหมายเลข 4006 สายราชกรูด (จ.ระนอง) - หลังสวน (จ.ชุมพร) เป็น 4 ช่องทางจราจร โครงการพัฒนาถนนเลียบ ชายฝั่งทะเล (Royal Coast) เส้นทางสมุทรสงคราม–เพชรบุรี–ประจวบฯ–ชุมพร–ระนอง (659 กิโลเมตร) โครงการก่อสร้างรถไฟทางคู่ช่วงนครปฐม-ชุมพร และโครงการรถไฟสายใหม่ช่วงชุมพร-ระนอง การพัฒนาและเชื่อมโยงห่วงโซ่การผลิตและบริการ โดยส่งเสริมและพัฒนาเครือข่าย กิจกรรมทางเศรษฐกิจเชื่อมโยงในพื้นที่กับพื้นที่โดยรอบและกับพื้นที่เศรษฐกิจแห่งอื่น ในประเทศและประเทศในภูมิภาค ทั้งในส่วนของกิจกรรมหลักและกิจกรรมสนับสนุน เพื่อกระจายประโยชน์ทางเศรษฐกิจในลักษณะของห่วงโซ่มูลค่าหรือห่วงโซ่อุปทาน โดยระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคใต้ ส่งเสริมคลัสเตอร์อุตสาหกรรมเป้าหมาย ได้แก่ (1) อุตสาหกรรมเกษตรและอาหาร (2) อุตสาหกรรมชีวภาพ และ (3) อุตสาหกรรมท่องเที่ยว และท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ (Wellness Tourism) การพัฒนาแรงงานและสนับสนุนผู้ประกอบการ (กระทรวงแรงงาน และกระทรวงพาณิชย์) โดยมีมาตรการส่งเสริมการพัฒนาแรงงานเพื่อรองรับกิจการเป้าหมายในพื้นที่การพัฒนา โดย SEC เน้นการพัฒนาแรงงานภาคการเกษตรและแปรรูป ประมง การค้าและท่องเที่ยวและควรกำหนดมาตรการบริหารจัดการแรงงานต่างด้าวภายใต้สถานการณ์ปัจจุบันอย่างเหมาะสม ซึ่งรวมถึงด้านสาธารณสุขและด้านการตรวจคนเข้าเมืองเพื่อจัดระเบียบและเสริมสร้างความมั่นคงชายแดน เนื่องจากพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษในบางพื้นที่ครอบคลุมพื้นที่ชายแดนหลักของประเทศ

2.16 (ร่าง) เป้าหมายการพัฒนาจังหวัดระนอง 20 ปี (พ.ศ. 2566 – 2585) ฉบับปรับปรุง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2571[14]

ด้วยสถานการณ์การพัฒนาในมิติต่าง ๆ ของจังหวัดระนอง **ด้านสถานการณ์ด้านเศรษฐกิจที่สำคัญ** จังหวัดระนองมีผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP) ณ ราคาประจำปี 2567 เท่ากับ 34,016 ล้านบาท ประกอบด้วย ภาคเกษตร 16,095 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 47.3 และภาคนอกเกษตร 17,921 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 52.7 โดยภาคบริการมีมูลค่า 14,273 ล้านบาท (ร้อยละ 42.0) และภาคอุตสาหกรรม 3,649 ล้านบาท (ร้อยละ 10.7) ทำให้ผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดระนองเป็นอันดับที่ 70 ของประเทศ และอันดับ 14 ของภาคใต้ และมีผลิตภัณฑ์จังหวัดเฉลี่ยต่อหัว (GPP Per Capita) เท่ากับ 114,911 บาท/คน/ปี เป็นอันดับที่ 48 ของประเทศ และอันดับที่ 11 ของภาคใต้ (ที่มา : สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, ข้อมูล ณ 28 พฤษภาคม 2569) และข้อจำกัดเชิงพื้นที่จากกฎหมายและระเบียบที่ยังไม่เอื้อต่อการค้าการลงทุนและการขยายการพัฒนาเศรษฐกิจของเมือง พร้อมทั้งระบบการจัดการเศรษฐกิจชายแดนและการเชื่อมโยงการค้าการคมนาคมและโลจิสติกส์ที่ยังไม่สามารถรองรับกับความท้าทายของจังหวัดได้ ในขณะที่การพัฒนาเศรษฐกิจจากฐานการเกษตรเริ่มปรากฏให้เห็นอย่างเด่นชัดมากขึ้นจากวิกฤตความเสียหายของผลผลิตทางการเกษตรที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศโลก ข้อจำกัดของประโยชน์

---

[14](ร่าง) เป้าหมายการพัฒนาจังหวัดระนอง 20 ปี (พ.ศ. 2566 – 2585) ฉบับปรับปรุง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2571 (เอกสารประกอบการประชุมเชิงปฏิบัติการจัดทำเป้าหมายการพัฒนาจังหวัดระนอง 20 ปี แผนพัฒนาจังหวัด 5 ปี (พ.ศ. 2571-2575) และแผนปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2571 ของจังหวัดระนอง วันที่ 22-23 มิถุนายน 2569 ณ โรงแรมเฮอริเทจ แกรนด์ คอนเวนชั่น)

และการทำกินในพื้นที่การเกษตร ต้นทุนการทำการเกษตรที่สูงมากขึ้นและการเพิ่มขึ้นของคู่แข่งทางการเกษตรที่เพิ่มขึ้นเช่นกัน **สถานการณ์ด้านสังคมที่สำคัญ** จังหวัดยังมีสถานการณ์และวิกฤตสำคัญที่คุกคามต่อคุณภาพชีวิตและการสร้างสังคมให้มีความเป็นระเบียบเรียบร้อยนั้นคือวิกฤตปัญหายาเสพติด และการเปลี่ยนแปลงจากสภาพภูมิอากาศโลก และวิกฤตรายได้ครัวเรือนลดลงพร้อมทั้งหนี้สินครัวเรือนสูงขึ้น และยังมีความไม่พร้อมในการปรับตัวเพื่อก้าวสู่จังหวัดที่เป็นสังคมสูงอายุที่สมบูรณ์ **สถานการณ์ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่สำคัญ** จังหวัดระนอง มีเนื้อที่ทั้งหมด 1,499.70 ตารางกิโลเมตร (937,313 ไร่) พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นป่าและภูเขาสลับซับซ้อน คิดเป็นร้อยละ 86 ของพื้นที่ มีพื้นที่ราบร้อยละ 14 ป่าชายเลนของจังหวัดระนองได้รับการยอมรับ ในระดับนานาชาติ ภายใต้โครงการมนุษย์และชีวมณฑลขององค์กรยูเนสโก (UNESCO Man and the Biosphere : MAB Programmed) ให้เป็น “พื้นที่สงวนชีวมณฑลป่าชายเลนระนอง (Ranong Biosphere Reserve)” นอกจากนี้ ยังมีแหล่งพลับพลึงธาร ซึ่งเป็นพืชที่พบได้เฉพาะในประเทศไทยและพบได้เฉพาะในเขตจังหวัดระนองและจังหวัดพังงาและมีวิกฤตสำคัญที่จังหวัดกำลังเผชิญอยู่คือการลดลงของพื้นที่ป่าชายเลนทั้งจากภัยจากน้ำมือมนุษย์และภัยที่เปลี่ยนแปลงจากสภาพภูมิอากาศโลก จังหวัดระนองมีปริมาณขยะมูลฝอย ปี 2566 จำนวน 234.39 ตัน/วัน มีการนำขยะมูลฝอยไปใช้ประโยชน์ จำนวน 145.3 ตัน/วัน คิดเป็นร้อยละ 61.99 (ปี 2565 ร้อยละ 60.63) และมีปริมาณขยะมูลฝอยสะสมจำนวน 27,427 ตัน โดยองค์การบริหารส่วนจังหวัดระนอง เป็นเจ้าภาพหลักในการเก็บรวบรวมของเสียอันตรายชุมชน สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยในพื้นที่จังหวัดระนอง มีจำนวน 12 แห่ง ซึ่งเป็นการกำจัดขยะมูลฝอยที่ไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการทั้งหมด ประกอบด้วย (1) การกำจัดขยะมูลฝอยโดยการเทกองกลางแจ้ง (Open Dump) จำนวน 11 แห่ง และ (2) การเผาด้วยเตาเผาขนาดเล็ก ที่ไม่มีระบบบำบัดมลพิษทางอากาศ จำนวน 1 แห่ง ขยะจึงเป็นปัญหาวิกฤตสำคัญของจังหวัดที่ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและโดยเฉพาะการท่องเที่ยวสุขภาวะและส่งผลต่อคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อม

เป้าหมายการพัฒนาจังหวัด 20 ปี (พ.ศ. 2566 – 2585) :

“ระนองเมืองน่าอยู่ยั่งยืน ต้นแบบการพัฒนาเมืองสุขภาวะของประเทศ ระบบนิเวศเศรษฐกิจเข้มแข็ง เชื่อมโยงอันดามัน และนานาชาติ”

คำนิยามวิสัยทัศน์ (Vision Meaning)

"ระนองเมืองน่าอยู่ยั่งยืน" หมายถึง การพัฒนาให้ระนองเป็นเมืองที่ประชาชนทุกช่วงวัยมีคุณภาพชีวิตที่ดี เข้าถึงบริการสุขภาพ การศึกษา และสาธารณูปโภคพื้นฐานอย่างทั่วถึง เป็นเมืองที่สงบ ปลอดภัย และน่าอยู่ บนฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ได้รับการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์อย่างสมดุล มุ่งสู่เมืองคาร์บอนต่ำที่เติบโตอย่างยั่งยืน

"ต้นแบบการพัฒนาเมืองสุขภาวะของประเทศ" หมายถึง การยกระดับระนองสู่การเป็นเมืองสุขภาวะ (Healthy/Wellbeing City) ที่เป็นต้นแบบของประเทศ โดยตั้งอยู่บนฐานและครอบคลุมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ซึ่งใช้ทรัพยากรน้ำพุร้อน แพทย์ทางเลือก แพทย์แผนไทย และธรรมชาติที่สมบูรณ์ เป็นแกนในการพัฒนาบริการและผลิตภัณฑ์เชิงสุขภาพให้ได้มาตรฐานระดับสากล ควบคู่กับการสร้างสภาพแวดล้อมและวิถีชีวิตที่ส่งเสริมสุขภาวะของประชาชน อันเป็นการขับเคลื่อนวิสัยทัศน์ 20 ปี "ระนองเมืองท่องเที่ยวเชิงสุขภาพระดับโลก" ให้เป็นจริงเชิงสุขภาพให้ได้มาตรฐานระดับสากล ควบคู่กับการสร้างสภาพแวดล้อมและวิถีชีวิตที่ส่งเสริมสุขภาวะของประชาชน อันเป็นการขับเคลื่อนวิสัยทัศน์ 20 ปี "ระนองเมืองท่องเที่ยวเชิงสุขภาพระดับโลก" ให้เป็นจริง

แผนที่นำทาง (Road Map)

พ.ศ. 2571 –2575 เป้าหมายการพัฒนาจังหวัด (5 ปี):“ระนองเมืองน่าอยู่ เมืองท่องเที่ยวเชิงสุขภาพระดับสากล เศรษฐกิจทางทะเลเติบโต เชื่อมโยงการค้าสู่นานาชาติ”

- **ตัวชี้วัด:**

- GPP ขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อย 1 (ท่องเที่ยว เกษตร อุตสาหกรรม การค้า และการลงทุน การค้าชายแดน)
- ดัชนีความก้าวหน้าของคน (HAI)
- ดัชนีความอยู่เย็นเป็นสุข
ดัชนีการพัฒนาสิ่งแวดล้อม

- **แผนงานสำคัญ:**

- แผนงานการพัฒนาระนองเมืองน่าอยู่ เมืองแห่งการมีอายุยืน
- แผนงานการเสริมสร้างการพัฒนา ลดความเหลื่อมล้ำ สร้างโอกาสใหม่ให้ทุกคน
- แผนงานการพัฒนาสู่ศูนย์กลางการท่องเที่ยวเชิงสุขภาวะ
- แผนงานการพัฒนาเกษตรสุขภาวะและนวัตกรรมอาหารมูลค่าสูง
- แผนงานการสร้างสรรค์นวัตกรรมทางเศรษฐกิจ
- แผนงานการพัฒนาเมืองชายฝั่งสีเขียว นิเวศป่าเขาสมบูรณ์ นิเวศชุมชน พัฒนายั่งยืน
- แผนงานการพัฒนาการค้า เศรษฐกิจใหม่ เชื่อมโยงการพัฒนากับอันดามัน อ่าวไทย และนานาชาติ

พ.ศ. 2566 - 2570 เป้าหมายการพัฒนาจังหวัด (5 ปี):“พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ”

- **ตัวชี้วัด:**

- GPP ขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อย 1 (ท่องเที่ยว เกษตร อุตสาหกรรม การค้า และการลงทุน การค้าชายแดน)
- ดัชนีความก้าวหน้าของคน (HAI)
- ดัชนีความอยู่เย็นเป็นสุข
- ดัชนีการพัฒนาสิ่งแวดล้อม

- **แผนงานสำคัญ**

- แผนงานพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกแหล่งท่องเที่ยว

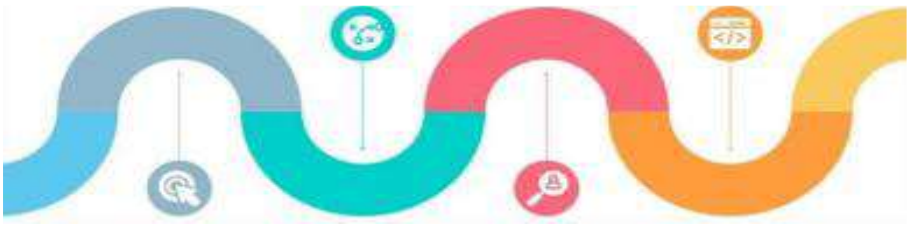
พ.ศ. 2580 - 2585 เป้าหมายการพัฒนาจังหวัด (5 ปี): “ระนองเมืองน่าอยู่ยั่งยืน ต้นแบบการพัฒนาเมืองสุขภาวะของประเทศ ระบบนิเวศน์เศรษฐกิจเข้มแข็ง เชื่อมโยงอันดามัน และนานาชาติ”

- **ตัวชี้วัด:**

- GPP ขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อย 1 (ท่องเที่ยว เกษตร อุตสาหกรรม การค้า และการลงทุน การค้าชายแดน)
- ดัชนีความก้าวหน้าของคน (HAI)
- ดัชนีความอยู่เย็นเป็นสุข
- ดัชนีการพัฒนาสิ่งแวดล้อม

- **แผนงานสำคัญ:**

- แผนงานการพัฒนาระนองเมืองน่าอยู่ เมืองแห่งการมีอายุยืน
- แผนงานการเสริมสร้างการพัฒนา ลดความเหลื่อมล้ำ สร้างโอกาสใหม่ให้ทุกคน
- แผนงานการพัฒนาสู่ศูนย์กลางการท่องเที่ยวเชิงสุขภาวะ
- แผนงานการพัฒนาเกษตรสุขภาวะและนวัตกรรมอาหารมูลค่าสูง
- แผนงานการสร้างสรรค์นวัตกรรมทางเศรษฐกิจ
- แผนงานการพัฒนาเมืองชายฝั่งสีเขียว นิเวศป่าเขาสมบูรณ์ นิเวศชุมชน พัฒนายั่งยืน
- แผนงานการพัฒนาการค้า เศรษฐกิจใหม่ เชื่อมโยงการพัฒนากับอันดามัน อ่าวไทย และนานาชาติ

เป้าหมายการพัฒนาจังหวัด 20 ปี “ระนองเมืองน่าอยู่ยั่งยืน ต้นแบบการพัฒนาเมืองสุขภาวะของประเทศ ระบบนิเวศเศรษฐกิจเข้มแข็ง เชื่อมโยง อันดามัน และนานาชาติ”

พ.ศ. 2576 – 2580 เป้าหมายการพัฒนาจังหวัด (5 ปี):“ระนองเมืองน่าอยู่ศูนย์กลางการท่องเที่ยวเชิงสุขภาวะ นวัตกรรมเศรษฐกิจทางทะเลเข้มแข็ง มุ่งสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน”

- **ตัวชี้วัด**

- GPP ขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อย 1 (ท่องเที่ยว เกษตร อุตสาหกรรม การค้า และการลงทุน การค้าชายแดน)
- ดัชนีความก้าวหน้าของคน (HAI)
- ดัชนีความอยู่เย็นเป็นสุข
- ดัชนีการพัฒนาสิ่งแวดล้อม

- **แผนงานสำคัญ**

- แผนงานการพัฒนาระนองเมืองน่าอยู่ เมืองแห่งการมีอายุยืน
- แผนงานการเสริมสร้างการพัฒนา ลดความเหลื่อมล้ำสร้างโอกาสใหม่ให้ทุกคน
- แผนงานการพัฒนาสู่ศูนย์กลางการท่องเที่ยวเชิงสุขภาวะ
- แผนงานการพัฒนาเกษตรสุขภาวะและนวัตกรรมอาหารมูลค่าสูง
- แผนงานการสร้างสรรค์นวัตกรรมทางเศรษฐกิจ
- แผนงานการพัฒนาเมืองชายฝั่งสีเขียว นิเวศป่าเขาสมบูรณ์ นิเวศชุมชน พัฒนายั่งยืน
- แผนงานการพัฒนาการค้า เศรษฐกิจใหม่ เชื่อมโยงการพัฒนากับอันดามัน อ่าวไทย และนานาชาติ

"ระบบนิเวศเศรษฐกิจเข้มแข็ง" หมายถึง การสร้างระบบเศรษฐกิจที่เชื่อมโยงเกื้อกูลกันและมีความเข้มแข็งยืดหยุ่น โดยบูรณาการเศรษฐกิจการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ เศรษฐกิจฐานทะเล (Blue Economy) ทั้งประมงและการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ การเกษตรมูลค่าสูงตามแนวเศรษฐกิจ BCG การค้าการลงทุนและผู้ประกอบการท้องถิ่น เข้าเป็นห่วงโซ่คุณค่าเดียวกัน เพื่อกระจายรายได้สู่ชุมชนและสร้างภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจที่ยั่งยืน

"เชื่อมโยงอันดามัน และนานาชาติ" หมายถึง การใช้ทำเลที่ตั้งยุทธศาสตร์ในฐานะประตูอันดามันและการมีท่าเรือ ยกระดับการเชื่อมโยงการค้า การลงทุน การท่องเที่ยว และโลจิสติกส์ ทั้งภายในกลุ่มจังหวัดอันดามัน ภูมิภาค (BIMSTEC/อาเซียน) และนานาชาติ รวมถึงการเตรียมความพร้อมรองรับระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้และโครงการแลนด์บริดจ์อย่างสมดุล เพื่อยกระดับระนองเป็นประตูเศรษฐกิจและโลจิสติกส์ฝั่งอันดามันสู่เวทีนานาชาติ

2.17 (ร่าง) แผนพัฒนาจังหวัดระนอง พ.ศ. 2571 – 2575[15]

การกำหนดทิศทางการพัฒนาจังหวัดระนอง พ.ศ. 2571–2575 เป็นการสังเคราะห์ผลจากบทวิเคราะห์บริบทอย่างรอบด้าน ทั้งความจำเป็นเชิงนโยบายระดับชาติ ความต้องการและปัญหาเชิงพื้นที่ของประชาชนรายอำเภอ ความได้เปรียบ โอกาส ความท้าทาย และฉากทรรศน์ ความเปลี่ยนแปลงในอนาคต ตลอดจนการวิเคราะห์ศักยภาพภายในและสภาพแวดล้อมภายนอก เพื่อให้ทิศทางการพัฒนามีฐานความชอบธรรมเชิงนโยบายและเหตุผลความจำเป็นที่หนักแน่นเพียงพอต่อการขอรับการจัดสรรงบประมาณแผ่นดิน ทิศทางที่กำหนดขึ้นนี้ยึดวิสัยทัศน์ 20 ปี **"ระนองสังคมคุณภาพ เมืองท่องเที่ยวเชิงสุขภาพระดับสากล เศรษฐกิจทางทะเลเติบโต เชื่อมโยงการค้าสู่นานาชาติ"** พร้อมเป้าหมาย 5 ปี คือ "การพัฒนาและยกระดับด้านบริการและผลิตภัณฑ์เชิงสุขภาพ" โดยมุ่งแก้ปัญหาฐานรากของพื้นที่ควบคู่กับการยกระดับสู่เศรษฐกิจมูลค่าสูงอย่างสมดุล

<u>วิสัยทัศน์</u>

" ระนองเมืองน่าอยู่ เมืองท่องเที่ยวเชิงสุขภาพระดับสากล เศรษฐกิจทางทะเลเติบโต เชื่อมโยงการค้าสู่นานาชาติ "

<u>คติพจน์ (Motto)</u>

"เมืองสุขภาพ ทะเลสร้างค่า การค้าเชื่อมโลก"

คำนิยามวิสัยทัศน์ (Vision Meaning)

"ระนองเมืองน่าอยู่" หมายถึง การพัฒนาให้ระนองเป็นเมืองที่ประชาชนทุกช่วงวัยมีคุณภาพชีวิตที่ดี เข้าถึงบริการสุขภาพ การศึกษา และสาธารณูปโภคพื้นฐานอย่างทั่วถึง เป็นเมืองที่สงบ ปลอดภัย และน่าอยู่ บนฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ได้รับการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์อย่างสมดุล มุ่งสู่เมืองคาร์บอนต่ำที่เติบโตอย่างยั่งยืน

"เมืองท่องเที่ยวเชิงสุขภาพระดับสากล"หมายถึง การยกระดับบริการและผลิตภัณฑ์เชิงสุขภาพบนฐานทรัพยากรน้ำพุร้อน แพทย์ทางเลือก และธรรมชาติที่สมบูรณ์ ให้มีคุณภาพและมาตรฐานระดับสากล

---

[15](ร่าง) แผนพัฒนาจังหวัดระนอง พ.ศ. 2571 – 2575 (เอกสารประกอบการประชุมเชิงปฏิบัติการจัดทำเป้าหมายการพัฒนาจังหวัดระนอง 20 ปี แผนพัฒนาจังหวัด 5 ปี (พ.ศ. 2571-2575) และแผนปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2571 ของจังหวัดระนอง วันที่ 22-23 มิถุนายน 2569 ณ โรงแรมเฮอริเทจ แกรนด์ คอนเวนชั่น)

สามารถแข่งขันในตลาดท่องเที่ยวเชิงสุขภาพโลกที่มีมูลค่าสูง ภายใต้การมีส่วนร่วมและการกระจายรายได้สู่ชุมชน

“เศรษฐกิจทางทะเลเติบโต” หมายถึง การพัฒนาเศรษฐกิจฐานทะเล (Blue Economy) ให้เติบโตอย่างยั่งยืน ครอบคลุมการประมง การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง อุตสาหกรรมต่อเนื่องด้านประมง การแปรรูปอาหารทะเลมูลค่าสูง และการท่องเที่ยวทางทะเล โดยใช้ประโยชน์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งอย่างสมดุล ควบคู่กับการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และการมุ่งสู่เมืองคาร์บอนต่ำ บนฐานทรัพยากรที่อุดมสมบูรณ์ของจังหวัด

“เชื่อมโยงการค้าสู่นานาชาติ” หมายถึง การใช้ทำเลที่ตั้งยุทธศาสตร์ในฐานะประตูอันดามันและการมีท่าเรือ ยกระดับการค้าชายแดนและการลงทุนเชื่อมโยงกับกลุ่มประเทศ BIMSTEC อาเซียน และนานาชาติ รวมถึงการเตรียมความพร้อมรองรับระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้และโครงการแลนด์บริดจ์อย่างสมดุล เพื่อยกระดับระนองเป็นประตูเศรษฐกิจและโลจิสติกส์ฝั่งอันดามันสู่เวทีนานาชาติ

เป้าประสงค์สูงสุด (Ultimate Goals) ตัวชี้วัด และค่าเป้าหมายรายปี

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย ปี พ.ศ. 2571-2575				
	ปี 2571	ปี 2572	ปี 2573	ปี 2574	ปี 2575
มิติที่ 1 การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพและชุมชนอย่างยั่งยืน					
เป้าประสงค์สูงสุด: รายได้จากการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพเพิ่มขึ้นอย่างยั่งยืนภายใต้การมีส่วนร่วมของชุมชนและบริการ/ผลิตภัณฑ์เชิงสุขภาพได้รับการยกระดับสู่มาตรฐานสากล					
1) อัตราการเพิ่มขึ้นของรายได้จากการท่องเที่ยว	ร้อยละ/ปี 5	ร้อยละ/ปี 5	ร้อยละ/ปี 6	ร้อยละ/ปี 6	ร้อยละ/ปี 7
2) จำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น	ร้อยละ/ปี 4	ร้อยละ/ปี 4	ร้อยละ/ปี 5	ร้อยละ/ปี 5	ร้อยละ/ปี 6
3) จำนวนสถานบริการ/ผลิตภัณฑ์เชิงสุขภาพที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน (สะสม)	แห่ง/รายการ ค่าฐาน	+10%	+20%	+30%	+40%
4) ร้อยละชุมชนท่องเที่ยว (CBT) ที่มีรายได้เพิ่มขึ้น	ร้อยละ 60	ร้อยละ 65	ร้อยละ 70	ร้อยละ 75	ร้อยละ 80
มิติที่ 2 พัฒนาการเกษตรมูลค่าสูง					
■**เป้าประสงค์สูงสุด:** เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น ต้นทุนการผลิตลดลง และผลผลิตได้รับการยกระดับมาตรฐานและเพิ่มมูลค่าเพื่อสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขัน					
1) ร้อยละที่ลดลงของต้นทุนการผลิตขององค์กรเกษตรกร/กลุ่มเกษตร	ร้อยละ/ปี 5	ร้อยละ/ปี 5	ร้อยละ/ปี 5	ร้อยละ/ปี 5	ร้อยละ/ปี 5
2) ร้อยละผลผลิตเกษตรที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน (GAP/GMP/HACCP)	ร้อยละ สะสม 20	ร้อยละ สะสม 30	ร้อยละ สะสม 40	ร้อยละ สะสม 50	ร้อยละ สะสม 60
3) มูลค่าผลิตภัณฑ์เกษตรแปรรูป/เพิ่มมูลค่าที่เพิ่มขึ้น	ร้อยละ/ปี 5	ร้อยละ/ปี 6	ร้อยละ/ปี 7	ร้อยละ/ปี 8	ร้อยละ/ปี 10
4) จำนวน Smart Farmer/Young Smart Farmer (สะสม)	ราย ค่าฐาน	ราย +15%	ราย +30%	ราย +45%	ราย +60%

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย ปี พ.ศ. 2571-2575				
	ปี 2571	ปี 2572	ปี 2573	ปี 2574	ปี 2575
■ **มิติที่ 3** ยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน					
■**เป้าประสงค์สูงสุด:**ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี เป็นเมืองสุขภาพที่น่าอยู่ ปลอดภัย และเข้าถึงบริการสุขภาพและสาธารณูปโภคพื้นฐานอย่างทั่วถึง					
1) ดัชนีความสุขมวลรวมเฉลี่ยของประชาชน	คะแนน (เต็ม 10) 8.30	คะแนน (เต็ม 10) 8.35	คะแนน (เต็ม 10) 8.40	คะแนน (เต็ม 10) 8.45	คะแนน (เต็ม 10) 8.50
2)อัตราการลดลงของคดีอาชญากรรมสำคัญต่อประชากรแสนคน	ร้อยละ/ปี 5	ร้อยละ/ปี 5	ร้อยละ/ปี 5	ร้อยละ/ปี 5	ร้อยละ/ปี 5
3) อัตราส่วนแพทย์ต่อประชากร (ค่าน้อย = ดีขึ้น)	1:2,650 คน	1:2,600 คน	1:2,500 คน	1:2,400 คน	1:2,300 คน
4) ร้อยละหมู่บ้านที่มีโครงสร้างพื้นฐานจำเป็นครบถ้วน (น้ำ–ถนน–ไฟฟ้า)	ร้อยละ ค่าฐาน	+5	+10	+15	+20
มิติที่ 4 อนุรักษ์และใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุล					
■ **เป้าประสงค์สูงสุด:** ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้รับการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และใช้ประโยชน์อย่างสมดุล มุ่งสู่เมืองสุขภาพคาร์บอนต่ำที่ยั่งยืน					
1) ร้อยละพื้นที่ป่าไม้ที่ได้รับการอนุรักษ์/ฟื้นฟู	ร้อยละ 53.3	ร้อยละ 53.5	ร้อยละ 53.8	ร้อยละ 54.0	ร้อยละ 54.3
2) ร้อยละการนำขยะมูลฝอยไปใช้ประโยชน์	ร้อยละ 65	ร้อยละ 68	ร้อยละ 72	ร้อยละ 76	ร้อยละ 80
3) พื้นที่ป่าชายเลนที่เข้าสู่โครงการคาร์บอนเครดิต (สะสม)	ไร่ 5,000	ไร่ 15,000	ไร่ 30,000	ไร่ 50,000	ไร่ 70,000
4) ร้อยละการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกเทียบกรณีปกติ (BAU)	ร้อยละ 10	ร้อยละ 12	ร้อยละ 14	ร้อยละ 16	ร้อยละ 18
■ **มิติที่ 5** การเชื่อมโยงการค้ากับภูมิภาคเอเชีย					
■ **เป้าประสงค์สูงสุด:** มูลค่าการค้าชายแดนและการลงทุนเชื่อมโยงกับภูมิภาคเอเชีย (BIMSTEC/อาเซียน) เพิ่มขึ้น ยกระดับระนองเป็นประตูเศรษฐกิจฝั่งอันดามัน					
1) มูลค่าการค้าชายแดนไทย–เมียนมา (ไม่ต่ำกว่า)	ลบ./ปี 24,000	ลบ./ปี 25,000	ลบ./ปี 26,000	ลบ./ปี 27,000	ลบ./ปี 28,000
2) อัตราการขยายตัวของ GPP	ร้อยละ/ปี 1.0	ร้อยละ/ปี 1.0	ร้อยละ/ปี 1.5	ร้อยละ/ปี 1.5	ร้อยละ/ปี 2.0
3) จำนวนผู้ประกอบการที่ได้รับการส่งเสริม BOI/Business Matching กับ BIMSTEC–อาเซียน (สะสม)	ราย ค่าฐาน	+15%	+30%	+45%	+60%
4) มูลค่าการลงทุนใหม่ในพื้นที่ (รวมระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้/แลนด์บริดจ์)	ลบ.สะสม ค่าฐาน	ตามความคืบหน้าโครงการ			

ประเด็นการพัฒนาของจังหวัดและแนวทางการพัฒนา ประเด็นการพัฒนา ประกอบด้วย 5 ประเด็นการพัฒนา ดังนี้

<u>ประเด็นการพัฒนาที่ 1</u> ยกระดับการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพและชุมชนสร้างสรรค์สู่สากลอย่างยั่งยืน

แนวทางการพัฒนาและแนวทางการดำเนินงาน

แนวทางการพัฒนาที่ 1.1 พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการท่องเที่ยวสู่มาตรฐานสากล พัฒนาและปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวและเส้นทางเชื่อมโยงให้ได้มาตรฐานและเข้าถึงสะดวก พัฒนาท่าเทียบเรือ จุดบริการนักท่องเที่ยว และระบบขนส่งสาธารณะเชื่อมแหล่งท่องเที่ยว ออกแบบสิ่งอำนวยความสะดวกด้วยหลักอารยสถาปัตย์ (Universal Design) เพื่อรองรับผู้สูงอายุและผู้ฟื้นฟูสุขภาพ และพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (Green Facilities)

แนวทางการพัฒนาที่ 1.2 ยกระดับบริการและผลิตภัณฑ์เชิงสุขภาพสู่มาตรฐานสากล พัฒนาบ่อน้ำแร่ร้อนและสถานบริการเชิงสุขภาพคุณภาพสูง พัฒนาศูนย์เวชศาสตร์ฟื้นฟูโดยแพทย์ทางเลือกและแพทย์แผนไทย พัฒนาที่พักระยะยาว (Long Stay/Wellness Residence) สำหรับผู้สูงอายุและผู้รับการฟื้นฟู พัฒนาผลิตภัณฑ์จากน้ำแร่และสมุนไพรสู่ "มหานครน้ำแร่" (Mineral Water City) และส่งเสริมการรับรองมาตรฐานสถานบริการและผลิตภัณฑ์

แนวทางการพัฒนาที่ 1.3 พัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการ บุคลากร และชุมชนท่องเที่ยวสร้างสรรค์ ได้แก่ เพิ่มศักยภาพบุคลากรด้านการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพทั้งการแพทย์ทางเลือกและการแพทย์สมัยใหม่ พัฒนาทักษะผู้ประกอบการและทักษะภาษา ส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชน (CBT) และเศรษฐกิจสร้างสรรค์บนฐานอัตลักษณ์เมืองเก่าระนองและวัฒนธรรมไทย–จีน–พม่า สู่ซอฟต์พาวเวอร์

แนวทางการพัฒนาที่ 1.4 ส่งเสริมการตลาด ประชาสัมพันธ์ และสร้างแบรนด์เมืองสุขภาพ ได้แก่ สร้างแบรนด์ "ระนองเมืองสุขภาพคาร์บอนต่ำ" ส่งเสริมการตลาดสู่กลุ่มนักท่องเที่ยวมูลค่าสูงและผู้พำนักระยะยาว ประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อออนไลน์/ออฟไลน์ และจัดทำงานวิจัยตลาดเพื่อใช้เป็นข้อมูลอ้างอิงเชิงนโยบายแก้ปัญหาการประชาสัมพันธ์ที่ขาดข้อมูลอ้างอิง

แนวทางการพัฒนาที่ 1.5 ส่งเสริมการท่องเที่ยวสุขภาพดิจิทัลและตลอดปีอย่างยั่งยืน ได้แก่ นำเทคโนโลยีดิจิทัล AI และการแพทย์ทางไกล (Telemedicine) มาสนับสนุนบริการและการตลาด พัฒนาผลิตภัณฑ์ท่องเที่ยวที่ทำได้ตลอดปี (365-day Wellness) และส่งเสริมงานวิจัยและพัฒนาอุตสาหกรรมการแพทย์และสุขภาพเพื่อเพิ่มมูลค่า

<u>ประเด็นการพัฒนาที่ 2</u> ขับเคลื่อนเศรษฐกิจทางทะเลและเกษตรมูลค่าสูงด้วยนวัตกรรมและเศรษฐกิจ BCG

แนวทางการพัฒนาและแนวทางการดำเนินงาน

แนวทางการพัฒนาที่ 2.1 ลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต แนวทางการดำเนินงาน ได้แก่ พัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรแบบครบวงจร ทั้งการขุดลอก พัฒนา ปรับปรุง และฟื้นฟูแหล่งน้ำเดิม รวมถึงจัดทำที่กักเก็บน้ำตามธรรมชาติเพื่อแก้ปัญหาการขาดแคลนน้ำในฤดูแล้ง ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีเกษตรสมัยใหม่ เครื่องจักรกลทางการเกษตร และนวัตกรรมเพื่อทดแทนแรงงานและลดต้นทุน ถ่ายทอดองค์ความรู้ทางวิชาการเพื่อลดต้นทุนการผลิตและการใช้ปุ๋ย/ปัจจัยการผลิตอย่างมีประสิทธิภาพ และส่งเสริมการรวมกลุ่มเพื่อบริหารจัดการต้นทุนร่วมกัน

แนวทางการพัฒนาที่ 2.2 ยกระดับมาตรฐานและส่งเสริมเกษตรปลอดภัย แนวทางการดำเนินงาน ได้แก่ ส่งเสริมให้เกษตรกรผลิตพืชผลและสัตว์น้ำตามระบบมาตรฐาน GAP/GMP/HACCP เพื่อสร้างความเชื่อมั่นและขยายตลาด ถ่ายทอดความรู้การใช้ผลิตภัณฑ์ทดแทนสารเคมีและการทำเกษตรปลอดภัย/เกษตรอินทรีย์ จัดให้มีการตรวจสุขภาพประจำปีแก่เกษตรกรเพื่อตรวจหาสารเคมีตกค้างในร่างกายและแก้ปัญหาเฉพาะที่กระทบมาตรฐาน เช่น การตัดทุเรียนอ่อน ด้วยการตรวจหาปริมาณแป้งและน้ำตาลก่อนเก็บเกี่ยว

แนวทางการพัฒนาที่ 2.3 เพิ่มมูลค่าด้วยการแปรรูปและนวัตกรรมเศรษฐกิจ BCG แนวทางการดำเนินงาน ได้แก่ ส่งเสริมและผลักดันให้เกิดการแปรรูปผลิตภัณฑ์เกษตรและประมงที่มีคุณภาพเพื่อเพิ่มราคาและลดความเสี่ยงจากราคาผลผลิตปฐมภูมิที่ผันผวน พัฒนาผลิตภัณฑ์มูลค่าสูงจากฐานทรัพยากรชีวภาพและทรัพยากรเฉพาะถิ่นตามหลักเศรษฐกิจหมุนเวียนและสีเขียว ส่งเสริมการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นร่วมกับเทคโนโลยีสมัยใหม่ในการผลิตสินค้าให้ได้คุณภาพแข่งขันได้ในตลาดอาเซียน และยกระดับมาตรฐานบรรจุภัณฑ์และตราสินค้า (Branding) เพื่อสร้างเอกลักษณ์สินค้าเกษตรระนอง

แนวทางการพัฒนาที่ 2.4 พัฒนาเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร แนวทางการดำเนินงาน ได้แก่ ปลูกฝังความภาคภูมิใจในอาชีพเกษตรกรและสร้างแรงจูงใจแก่เกษตรกรรุ่นใหม่ (Young Smart Farmer) สู่ Smart Farmerถ่ายทอดองค์ความรู้จากรุ่นสู่รุ่นเพื่อทดแทนแรงงานที่เข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ พัฒนาแรงงานภาคเกษตรให้มีคุณภาพและเพิ่มสวัสดิการเพื่อป้องกันการเคลื่อนย้ายแรงงานออกจากภาคเกษตรไปสู่ภาคการผลิตอื่น และสนับสนุนให้มีสัญญาณอินเทอร์เน็ตในพื้นที่ห่างไกล พร้อมเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการข้อมูลสารสนเทศ เพื่อให้เกษตรกรเข้าถึงข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการผลิตและการตลาด

แนวทางการพัฒนาที่ 2.5 เชื่อมโยงตลาดและห่วงโซ่คุณค่าสู่การท่องเที่ยวสุขภาพ แนวทางการดำเนินงานได้แก่ จัดตั้งตลาดกลางการเกษตรประจำอำเภอและจุดรวบรวมผลผลิตให้เพียงพอ พร้อมบริหารจัดการจุดรับซื้อที่มีอยู่ให้มีประสิทธิภาพและเชื่อมโยงด้านการตลาด จัดหาช่องทางตลาดตามแนวทางประชารัฐและเชื่อมตลาดอาเซียนบริหารจัดการผลผลิตตามฤดูกาลเพื่อป้องกันราคาตกเมื่อผลผลิตออกสู่ตลาดพร้อมกันและเชื่อมโยงสินค้าเกษตรและอาหารปลอดภัยเข้าสู่ห่วงโซ่การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ทั้งร้านอาหารสุขภาพ ผลิตภัณฑ์ของฝากเชิงสุขภาพ และการท่องเที่ยวเชิงเกษตร (Agro-tourism) เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและกระจายรายได้สู่ชุมชน

<u>ประเด็นการพัฒนาที่</u> 3 ยกระดับคุณภาพชีวิตและทุนมนุษย์สู่เมืองสุขภาพน่าอยู่และปลอดภัย

แนวทางการพัฒนา และแนวทางการดำเนินงาน

แนวทางการพัฒนาที่ 3.1 พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภคเมืองน่าอยู่ แนวทางการดำเนินงาน ได้แก่ กำหนดและดำเนินโครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานสาธารณูปโภคที่จำเป็นให้ครอบคลุมพื้นที่ บำรุงและซ่อมแซมถนน จัดทำไหล่ทางและไฟฟ้าส่องสว่างเพื่อป้องกันอุบัติเหตุ เปลี่ยนสายไฟฟ้าแรงสูงจากแบบเปลือยเป็นแบบหุ้มฉนวนและจัดระเบียบสายไฟในเขตเมืองเก่า ขยายระบบประปาและน้ำสะอาดให้ทั่วถึงพื้นที่ห่างไกล และปรับปรุงภูมิทัศน์เมืองให้เป็นระเบียบเรียบร้อยรองรับการเป็นเมืองสุขภาพน่าอยู่

แนวทางการพัฒนาที่ 3.2 ยกระดับบริการสาธารณสุขและการเข้าถึง แนวทางการดำเนินงาน ได้แก่ เพิ่มบุคลากรและอุปกรณ์ทางการแพทย์ให้เพียงพอ กระจายบุคลากรทางการแพทย์ให้ทั่วถึงโดยเน้นการป้องกันมากกว่าการรักษา ให้ความสำคัญกับแพทย์ทางเลือกเพื่อเพิ่มโอกาสการเข้าถึงบริการ นำการแพทย์

ทางไกล (Telemedicine) มาเชื่อมแพทย์เฉพาะทางจากศูนย์การแพทย์ใหญ่เพื่อชดเชยข้อจำกัดเชิงพื้นที่ และพัฒนาระบบการแพทย์ฉุกเฉินให้ครอบคลุม

แนวทางการพัฒนาที่ 3.3 พัฒนาทุนมนุษย์ ทักษะแรงงาน และการศึกษา แนวทางการดำเนินงาน ได้แก่ บูรณาการกับสถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดโครงการ Reskill/Upskill กำลังแรงงานและส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต พัฒนาทักษะภาษาและทักษะดิจิทัล เพิ่มโอกาสทางการศึกษาโดยขยายพื้นที่สถานศึกษาและลดข้อจำกัดในการเข้าถึง (ค่าใช้จ่าย การคมนาคม) และส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาทางเลือก เพื่อเตรียมกำลังคนรองรับเศรษฐกิจบริการสุขภาพ

แนวทางการพัฒนาที่ 3.4 ดูแลกลุ่มเปราะบางและสวัสดิการสังคม แนวทางการดำเนินงาน ได้แก่ พัฒนาผู้สูงอายุแบบองค์รวมครอบคลุมทั้งด้านร่างกาย จิตใจ และปัญญา สร้างกลุ่มอาชีพให้ผู้สูงอายุเกิดคุณค่าและพึ่งพาตนเอง ส่งเสริมการเข้าถึงประกันสังคมและการออมในวัยเกษียณ ดูแลเยาวชนและแรงงานนอกระบบ และส่งเสริมกระบวนการให้ประชาชนทุกเพศทุกวัยได้ใช้ศักยภาพและภูมิปัญญาเพื่อสร้างค่านิยมในการรู้คุณค่าของชีวิต

แนวทางการพัฒนาที่ 3.5 เสริมสร้างความปลอดภัย ความมั่นคง และป้องกันยาเสพติด แนวทางการดำเนินงาน ได้แก่ ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดเชิงรุกด้วยการสร้างการรับรู้ตั้งแต่ระดับครัวเรือน หมู่บ้าน และกลุ่มเยาวชนที่กำลังศึกษา จัดระเบียบประชากรแฝงและแรงงานต่างด้าวอย่างเป็นระบบ บังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัดและบูรณาการเจ้าหน้าที่ลงพื้นที่ร่วมกัน และเสริมสร้างความมั่นคงและความสงบเรียบร้อยร่วมกับ กอ.รมน.จังหวัด ตำรวจ ตรวจคนเข้าเมือง และ ศรชล. เพื่อรักษาเสถียรภาพทางสังคมที่เป็นทุนของเมืองสุขภาพ

ประเด็นการพัฒนาที่ 4 บริหารทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลสู่เมืองคาร์บอนต่ำที่ยั่งยืน

แนวทางการพัฒนา และแนวทางการดำเนินงาน

แนวทางการพัฒนาที่ 4.1 อนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้และป่าชายเลน แนวทางการดำเนินงาน ได้แก่ ฟื้นฟูและเพิ่มพื้นที่ป่าและป่าชายเลน เฝ้าระวังและป้องกันการบุกรุกพื้นที่ป่าและไฟป่า ส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรร่วมกับชุมชน (ป่าชุมชน) และคุ้มครองความหลากหลายทางชีวภาพและพืชเฉพาะถิ่น เช่น พลับพลึงธาร เพื่อรักษาคุณค่าของระบบนิเวศที่เป็นจุดขายของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและสุขภาพ

แนวทางการพัฒนาที่ 4.2 จัดการขยะมูลฝอยและน้ำเสียที่ถูกหลักวิชาการ แนวทางการดำเนินงาน ได้แก่ ลงทุนพัฒนาระบบกำจัดขยะที่ถูกหลักวิชาการแทนการเทกองกลางแจ้งและเตาเผาที่ไม่มีระบบบำบัดมลพิษ ส่งเสริมการคัดแยกและนำขยะกลับมาใช้ประโยชน์ (Circular Economy) พัฒนาระบบบำบัดน้ำเสียชุมชนรองรับการขยายตัวของเมือง และพิจารณาดำเนินการในรูปแบบโครงการระดับกลุ่มจังหวัด (เช่น โรงไฟฟ้าขยะ) เพื่อความคุ้มค่าและลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากภาคของเสีย

แนวทางการพัฒนาที่ 4.3 พัฒนาคาร์บอนเครดิตและลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก แนวทางการดำเนินงาน ได้แก่ จัดทำโครงการคาร์บอนเครดิตป่าชายเลน (Blue Carbon) ร่วมกับชุมชนและภาคเอกชนให้ผ่านการรับรองมาตรฐาน ส่งเสริมการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากภาคพลังงาน ภาคขนส่ง และภาคของเสีย ส่งเสริมพลังงานสะอาดและการขนส่งคาร์บอนต่ำ และจัดทำฐานข้อมูลคาร์บอนระดับจังหวัดเพื่อติดตามความก้าวหน้าสู่เป้าหมาย Net Zero

แนวทางการพัฒนาที่ 4.4 บริหารจัดการน้ำและรับมือการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยพิบัติ แนวทางการดำเนินงาน ได้แก่ พัฒนาระบบกักเก็บและบริหารจัดการน้ำต้นทุนให้เกิดประโยชน์สูงสุด พัฒนาระบบเตือนภัยและแผนเผชิญเหตุภัยพิบัติ (อุทกภัย วาตภัย ดินถล่ม) โดยเฉพาะอำเภอชายฝั่ง เสริมโครงสร้างป้องกันการกัดเซาะชายฝั่ง และฟื้นฟูป่าชายเลนเป็นแนวกันคลื่นตามธรรมชาติเพื่อการปรับตัว (Adaptation) ต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

แนวทางการพัฒนาที่ 4.5 ส่งเสริมการมีส่วนร่วม ผังเมือง และเมืองคาร์บอนต่ำ แนวทางการดำเนินงาน ได้แก่ เร่งรัดโครงการวางและจัดทำผังเมืองรวมจังหวัดระนองเพื่อควบคุมการใช้ประโยชน์ที่ดิน ส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม สร้างความตระหนักและพฤติกรรมเมืองคาร์บอนต่ำ และผลักดันมาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมเข้าสู่กระบวนการประเมินผลกระทบ (EIA/EHIA) ของโครงการพัฒนาขนาดใหญ่ในพื้นที่

ประเด็นการพัฒนาที่ 5 ยกระดับระนองสู่ประตูเศรษฐกิจและโลจิสติกส์อันดามัน เชื่อมโยงการค้าสู่ภูมิภาคเอเชีย

แนวทางการพัฒนา และแนวทางการดำเนินงาน

แนวทางการพัฒนาที่ 5.1 ส่งเสริมการค้าชายแดนและพัฒนาด่าน/จุดผ่อนปรน แนวทางการดำเนินงาน ได้แก่ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภคบริเวณท่าเทียบเรือระนอง ปรับพื้นที่บริเวณปากคลองและก่อสร้างกำแพงกันตลิ่งเพื่อแก้ปัญหาท่าเรือตื้นเขิน จัดตั้งจุดผ่อนปรนการค้าตามแนวชายแดนเพื่อลดการลักลอบขนถ่ายสินค้าและการหลบหนีเข้าเมือง และจัดทำจุดพักรถรับ–ส่งสินค้าบริเวณท่าเรือ เพื่ออำนวยความสะดวกและจัดระเบียบการค้าชายแดน

แนวทางการพัฒนาที่ 5.2 ส่งเสริมการลงทุนและจับคู่ธุรกิจกับ BIMSTEC/อาเซียน แนวทางการดำเนินงาน ได้แก่ ส่งเสริมการลงทุนผ่านสิทธิประโยชน์ BOI จัดทำ Business Matching กับกลุ่มประเทศ BIMSTEC และอาเซียน พัฒนาและส่งเสริมผู้ประกอบการให้มีศักยภาพในการค้าการลงทุนระหว่างประเทศ และใช้โอกาสจากบทบาทประธานอาเซียน ๒๕๗๑ เสนอระนองเป็นพื้นที่นำร่องความร่วมมือด้านการค้าและสุขภาพระดับภูมิภาค

แนวทางการพัฒนาที่ 5.3 เตรียมความพร้อมรองรับระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้/แลนด์บริดจ์อย่างสมดุล แนวทางการดำเนินงาน ได้แก่ เตรียมพื้นที่ บุคลากร แรงงาน และบริการสาธารณะรองรับการลงทุนขนาดใหญ่ จัดกระบวนการรับฟังความคิดเห็นที่โปร่งใสและบริหารการมีส่วนร่วมของชุมชน กำหนดมาตรการลดผลกระทบสิ่งแวดล้อมและคุ้มครองวิถีชีวิต/การประมงพื้นบ้าน และผลักดันมาตรการเหล่านี้เข้าสู่รายงาน EIA/EHIA เพื่อให้การพัฒนาเดินหน้าได้โดยไม่ทำลายอัตลักษณ์เมืองสุขภาพ

แนวทางการพัฒนาที่ 5.4 พัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการและระบบโลจิสติกส์ดิจิทัล แนวทางการดำเนินงาน ได้แก่ พัฒนาขีดความสามารถของผู้ประกอบการการค้าการลงทุน ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ ยกระดับระบบโลจิสติกส์และการเชื่อมโยงการขนส่ง (ทางบก ทางน้ำ ทางอากาศ) และพัฒนาระบบอำนวยความสะดวกทางการค้า (Trade Facilitation) เพื่อลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพการค้า

แนวทางการพัฒนาที่ 5.5 เชื่อมโยงเศรษฐกิจการค้ากับวิสัยทัศน์เมืองสุขภาพและการมีส่วนร่วม แนวทางการดำเนินงาน ได้แก่ ออกแบบการพัฒนาเศรษฐกิจการค้าและโลจิสติกส์ให้เกื้อกูลการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ เช่น การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่ใช้ประโยชน์ร่วมกัน บริหารสมดุลระหว่างการพัฒนากับการคุ้มครองทรัพยากรธรรมชาติที่เป็นทุนของเมืองสุขภาพ และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนเพื่อให้การเติบโตทางเศรษฐกิจกระจายประโยชน์สู่ประชาชนอย่างทั่วถึงและยั่งยืน

2.18 แผนพัฒนาท้องถิ่น พ.ศ.2566 - 2570 องค์การบริหารส่วนจังหวัดระนอง[16]

1) เป้าหมายการพัฒนา

"เป็นองค์กรหลักในการรวมพลังเพื่อพัฒนาท้องถิ่นจังหวัดระนอง ให้เจริญ มั่นคง ยั่งยืน ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง"

2) ประเด็นการพัฒนา ประกอบด้วย 7 ประเด็นการพัฒนา ดังนี้

ประเด็นการพัฒนาที่ 1 : การพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการ

เป้าประสงค์

1) การบริหารงานให้มีประสิทธิภาพและมีการบูรณาการทุกภาคส่วน

2) เป็นหน่วยงานหลักในการประสานงาน การแก้ไขปัญหาและวางแผนพัฒนาท้องถิ่น

3) การพัฒนาศักยภาพของหน่วยงาน

แนวทางการพัฒนา

1) พัฒนาประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน

2) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน

3) พัฒนาศักยภาพของหน่วยงาน

ประเด็นการพัฒนาที่ 2: การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน สาธารณูปโภคและสาธารณูปการ

เป้าประสงค์

1) พัฒนาเส้นทางคมนาคม

2) การแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำในฤดูแล้ง

3) การแก้ไขปัญหาการระบายน้ำ

แนวทางการพัฒนา

1) พัฒนาเส้นทางคมนาคมให้มีมาตรฐาน

2) การแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำในฤดูแล้ง

3) การแก้ไขปัญหาน้ำท่วมขังและการระบายน้ำ

4) การจัดวางผังเมืองและใช้ประโยชน์ในที่ดิน

ประเด็นการพัฒนาที่ 3 : การพัฒนาสังคมและส่งเสริมคุณภาพชีวิต

เป้าประสงค์

1) พัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนทุกระดับ

2) การเสริมสร้างสุขภาพของประชาชนและป้องกันโรคติดต่อ

3) การพัฒนาอาชีพและสร้างรายได้ของประชาชน

4) จัดและส่งเสริมการศึกษาและให้ความรู้แก่ประชาชนทุกระดับ

5) การเสริมสร้างความเข้มแข็งของครอบครัว

---

[16]แผนพัฒนาท้องถิ่น พ.ศ.2566-2570 องค์การบริหารส่วนจังหวัดระนอง

แนวทางการพัฒนา

1) การเสริมสร้างสุขภาพของประชาชน

2) การป้องกันและควบคุมโรคติดต่อ

3) การพัฒนาการกีฬา จำนวนกีฬาที่จัดการส่งเสริมหรือแข่งขัน

4) การจัดเตรียมความพร้อมของสังคมและสวัสดิการแก่เด็กสตรี คนชรา ผู้ด้อยโอกาส

5) การพัฒนาอาชีพของประชาชน

6) การพัฒนาคุณภาพทางการศึกษา

7) การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมเด็ก เยาวชนและประชาชน

8) การสร้างเข้มแข็งให้กับสถาบันครอบครัวและชุมชน

ประเด็นการพัฒนาที่ 4 : การจัดระเบียบชุมชนและการรักษาความสงบเรียบร้อย

เป้าประสงค์

1) การเสริมสร้างความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน

2) การพัฒนาประชาธิปไตย

3) การแก้ไขปัญหายาเสพติด

แนวทางการพัฒนา

1) ส่งเสริมประชาธิปไตย ความเสมอภาคและสิทธิเสรีภาพของประชาชน

2) การจัดระบบการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

3) การแก้ไขปัญหายาเสพติด

4) การรักษาความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน

ประเด็นการพัฒนาที่ 5 : การส่งเสริมการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยว

เป้าประสงค์

1) การพัฒนาสถานที่ท่องเที่ยวให้มีศักยภาพ

2) การพัฒนาระบบบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยว

แนวทางการพัฒนา

1) พัฒนาสถานที่ท่องเที่ยว

2) การพัฒนาระบบบริหารจัดการการท่องเที่ยว

3) การประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว

ประเด็นการพัฒนาที่ 6 : การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

เป้าประสงค์

1) ทรัพยากรธรรมชาติมีความอุดมสมบูรณ์

2) ประชาชนมีจิตสำนึก และหวงแหนในทรัพยากรธรรมชาติ

3) การจัดการสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสม

แนวทางการพัฒนา

1) การสร้างจิตสำนึกของประชาชน

2) การพัฒนา ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ

3) การป้องกันและควบคุมมลพิษ

ประเด็นการพัฒนาที่ 7 : การอนุรักษ์ศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น

เป้าประสงค์

1) การอนุรักษ์ สืบทอด วัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น

2) การจัดกิจกรรมทำนุบำรุงศาสนา

แนวทางการพัฒนา

1) การอนุรักษ์สืบทอดวัฒนธรรม ประเพณี อันดีงาม และภูมิปัญญาท้องถิ่น

2) การส่งเสริมและทำนุบำรุงศาสนา

แผนอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

2.19 แผนปฏิบัติการภายใต้แผนงานความมั่นคงอาหารมุ่งสู่ปี พ.ศ. 2573 [18]

เป็นเอกสารสำคัญในการพัฒนาการดำเนินงานด้านความมั่นคงอาหารในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก เมื่อต้องเผชิญกับความท้าทายที่เกิดจากการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 และให้สมาชิกเอเปคมีแผนที่ชัดเจน มีเป้าหมายและวัดผลได้และสามารถบรรลุความมั่นคงอาหารและโภชนาการได้ภายในปี พ.ศ. 2573 โดยกำหนดประเด็นสำคัญ 6 หัวข้อ ได้แก่ (1) เทคโนโลยีดิจิทัลและนวัตกรรม (2) ผลิตภาพ (3) ความครอบคลุม (4) ความยั่งยืน (5) ความเป็นหุ้นส่วนระหว่างภาครัฐและเอกชน (6) การกำหนดเป้าหมายที่ชาญฉลาด และการดำเนินการตามแผนงานความมั่นคงอาหารมุ่งสู่ปี พ.ศ. 2573 ทั้งนี้ ได้มีการรับรองแผนปฏิบัติการภายใต้แผนงานความมั่นคงอาหารมุ่งสู่ปี พ.ศ. 2573 ในการประชุมรัฐมนตรีความมั่นคงอาหารเอเปค ครั้งที่ 7 เมื่อวันที่ 26 สิงหาคม พ.ศ. 2565 โดยประเทศไทย มุ่งหวังที่จะสนับสนุนให้เอเปค มีการเจริญเติบโตในระยะยาว มีภูมิคุ้มกัน มีความครอบคลุม ความสมดุล และความยั่งยืนซึ่งสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ปุตราจายา พ.ศ. 2583แผนปฏิบัติการอาโอทีอาโรอา รวมถึง หัวข้อหลักของการเป็นเจ้าภาพเอเปคของไทย คือ “OPEN. CONNECT. BALANCE.” หรือ “เปิดกว้างสร้างสัมพันธ์ เชื่อมโยงกัน สู่สมดุล” และแนวคิดเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน เศรษฐกิจสีเขียว Bio-Circular-Green Economy หรือ BCG Model

2.20 แผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาระบบโลจิสติกส์ภาคการเกษตร (พ.ศ. 2566 – 2570)[19]

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้จัดทำแผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาระบบ โลจิสติกส์ภาคการเกษตร (พ.ศ. 2566 - 2570) ซึ่งเป็นแผนระดับที่ 3 เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางการพัฒนาระบบโลจิสติกส์สาขาเกษตรเชื่อมโยงกับกรอบแผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาระบบโลจิสติกส์ของประเทศไทย (พ.ศ. 2566 -2570) ที่ครอบคลุมโลจิสติกส์ทุกสาขาทั้งอุตสาหกรรมการค้าและการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานและการคมนาคมและการท่องเที่ยวและบริการ โดยแผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาระบบโลจิสติกส์ภาคการเกษตร (พ.ศ.2566-2570) มีความสอดคล้องกับแผนระดับที่ 1 ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561–2580 แผนระดับที่ 2 แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติและแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566-2570) ซึ่งการพัฒนาระบบโลจิสติกส์ ภาคการเกษตรเป็นสาขาหนึ่งที่สนับสนุนการพัฒนาระบบโลจิสติกส์ของประเทศ เนื่องจากต้นทุนโลจิสติกส์เกษตรเกิดขึ้นในทุกกิจกรรมการเกษตรและเกี่ยวเนื่องกับอุตสาหกรรมเกษตรตลอดโซ่อุปทานตั้งแต่การผลิตต้นทางผ่านกระบวนการแปรรูปกลางทางและส่งขายไปยังผู้บริโภคปลายทางซึ่งต้นทุนดังกล่าวมีส่วนสำคัญต่อการบริหารจัดการของเกษตรกร สถาบันเกษตรกร

---

[18]แผนปฏิบัติการภายใต้แผนงานความมั่นคงอาหารมุ่งสู่ปี พ.ศ. 2573 (กันยายน, 2565)

[19] แผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาระบบโลจิสติกส์ภาคการเกษตร (พ.ศ. 2566 – 2570) (มีนาคม, 2565)

ผู้ประกอบธุรกิจเกษตร ผู้ประกอบการโลจิสติกส์หรือผู้ให้บริการด้านการเกษตรและด้วยข้อจำกัดของสินค้าเกษตร **แผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาระบบโลจิสติกส์ภาคการเกษตร (พ.ศ. 2566 - 2570)** ได้มีการกำหนดนิยามของ "โลจิสติกส์เกษตร" ตามขอบเขตภารกิจของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ให้ครอบคลุมกระบวนการวางแผนการบริหารจัดการและควบคุมการเคลื่อนย้าย รวบรวม กระจาย และจัดเก็บสินค้าเกษตรตั้งแต่กระบวนการหลังกรเก็บเกี่ยวจนถึงปลายทางผู้บริโภค เพื่อให้ได้รับสินค้าที่มีคุณภาพ จัดส่งครบจำนวนตรงตามเวลาที่กำหนดมีต้นทุนโลจิสติกส์ที่เหมาะสม และตอบสนองความพึงพอใจของลูกค้า โดยมี

วิสัยทัศน์ คือ **"ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางโลจิสติกส์เกษตรของภูมิภาคอาเซียน"**

เป้าหมาย คือ **ลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพโลจิสติกส์ภาคการเกษตร**

ตัวชี้วัด

1) ต้นทุนโลจิสติกส์สินค้าเกษตรที่สำคัญต่อยอดขายลดลงไม่น้อยกว่าร้อยละ 3 ต่อปี

2) มูลค่าการดำเนินธุรกิจรวบรวมของสหกรณ์เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 3 ต่อปี

3) การอำนวยความสะดวกและให้บริการด้านโลจิสติกส์เกษตรเป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนดร้อยละ 100

ประเด็นการพัฒนา

1) สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกร สถาบันเกษตรกร และผู้ประกอบการในการบริหารจัดการโลจิสติกส์เกษตร

2) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและการอำนวยความสะดวกด้านโลจิสติกส์เกษตร

3) ส่งเสริมการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้ในการขับเคลื่อนโลจิสติกส์ภาคการเกษตร

2.21 แผนปฏิบัติการด้านเกษตรอินทรีย์ พ.ศ. 2566 - 2570 [20]

ความจำเป็นของแผนปฏิบัติการด้านเกษตรอินทรีย์ พ.ศ. 2566 - 2570 เนื่องจากเกษตรินทรีย์เป็นแนวทางการบริหารจัดการผลผลิตทางการเกษตรแบบองค์รวม ให้ความสำคัญกับเกษตรกร ผู้ผลิต และชุมชนท้องถิ่น มุ่งหวังที่จะสร้างความมั่นคงในการทำการเกษตร เน้นคุณภาพและความปลอดภัยอาหารของผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งผู้ผลิต ผู้บริโภค รวมทั้งเป็นการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน ซึ่งสอดคล้องกับกระแสโลกในปัจจุบัน คณะรัฐมนตรีจึงได้มีมติมอบหมายให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นหน่วยงานหลักดำเนินการภายใต้คณะกรรมการพัฒนาเกษตรอินทรีย์แห่งชาติ ทำหน้าที่กำหนดนโยบายและแผนปฏิบัติการที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) เพื่อผลักดันและขับเคลื่อนการพัฒนาเกษตรอินทรีย์ของประเทศ ดำเนินการบูรณาการแนวทาง มาตรการ แผนงานและงบประมาณกับส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ซึ่งแผนปฏิบัติการด้านเกษตรอินทรีย์ พ.ศ. 2560-2565 กำลังจะสิ้นสุดในปี 2565 คณะกรรมการพัฒนาเกษตรอินทรีย์แห่งชาติ จึงได้แต่งตั้งคณะทำงานจัดทำแผนปฏิบัติการด้านเกษตรอินทรีย์ พ.ศ. 2566 - 2570 เพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการด้านเกษตรอินทรีย์ พ.ศ. 2566 - 2570 เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางในการพัฒนาเกษตรอินทรีย์ของประเทศไทยสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นำไปใช้เป็นข้อมูลประกอบการจัดทำแผนงาน/โครงการ เพื่อขับเคลื่อนเกษตรอินทรีย์ของประเทศไทยเป็นไปอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ โดยมี **วิสัยทัศน์** คือ **"ประเทศไทยเป็นผู้นำเกษตรอินทรีย์ของภูมิภาคอาเซียน บนพื้นฐานการพัฒนาที่ยั่งยืนภายในปี 2570"**

---

[20] แผนปฏิบัติการด้านเกษตรอินทรีย์ พ.ศ. 2566 – 2570 (ตุลาคม,2565) คณะกรรมการพัฒนาเกษตรอินทรีย์แห่งชาติ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

วัตถุประสงค์

1) เพื่อส่งเสริมระบบการผลิตเกษตรอินทรีย์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม สอดคล้องกับวิถีธรรมชาติรักษาความสมดุลให้กับระบบนิเวศ มีความปลอกภัยนำไปสู่ความเป็นอยู่และสุขภาพที่ดีของผู้ผลิตและผู้บริโภค

2) เพื่อยกระดับการผลิตเกษตรอินทรีย์ให้ได้มาตรฐานในระดับชุมชน ระดับประเทศ และระดับสากลให้เป็นที่ยอมรับของผู้บริโภคทั้งในและต่างประเทศ รวมทั้งเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของภาคเกษตร

เป้าหมาย

สินค้าเกษตรอินทรีย์ของไทยมีคุณภาพและมาตรฐาน เป็นที่ยอมรับทั้งในระดับชุมชน ระดับประเทศและระดับสากล สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรและยกระดับรายได้ให้เกษตรกร นำไปสู่ความเป็นอยู่และสุขภาพที่ดีอย่างยั่งยืน

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย คือ อัตราการขยายตัวของมูลค่าของสินค้าเกษตรอินทรีย์ที่ได้รับการรับรองเฉลี่ยร้อยละ 5 ต่อปี

ประเด็นการพัฒนา 4 ประเด็นการพัฒนา ประกอบด้วย

1) พัฒนาศักยภาพการผลิตและการบริหารจัดการตลอดโซ่อุปทานเกษตรอินทรีย์ มีแนวทางการพัฒนา 8 แนวทางการพัฒนา คือ

1.1) ถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับเกษตรอินทรีย์ตลอดโซ่อุปทานให้แก่เกษตรกร สถาบันเกษตรกรและผู้ที่เกี่ยวข้อง

1.2) เสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพด้านเกษตรอินทรีย์ให้กับบุคลากร ผู้นำเกษตรกรในระดับชุมชนและท้องถิ่น

1.3) ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดทำหลักสูตรความรู้พื้นฐานด้านเกษตรอินทรีย์

1.4) พัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่สู่เกษตรอินทรีย์ (Young Organic Smart Farmer)

1.5) สร้างความเข้มแข็งให้กลุ่มเกษตรกรผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์

1.6) ส่งเสริมและสนับสนุนปัจจัยการผลิตเกษตรอินทรีย์แบบครบวงจร

1.7) พัฒนาและยกระดับการผลิต การแปรรูปสินค้าเกษตรอินทรีย์

1.8) สนับสนุนการบริหารจัดการระบบโลจิสติกส์ของสินค้าเกษตรอินทรีย์และผลิตภัณฑ์

2) ยกระดับมาตรฐานและระบบการตรวจสอบรับรองเกษตรอินทรีย์ โดยการผลักดันมาตรฐานเกษตรอินทรีย์และ**ระบบการตรวจรับรองเกษตรอินทรีย์ ใน 3 ระดับ** ได้แก่ **ระดับชุมชน** คือ ระบบการรับรองแบบมีส่วนร่วม (Participatory Guarantee System: PGS) **ระดับประเทศ** คือ มาตรฐานเกษตรอินทรีย์ไทย **ระดับภูมิภาคและระดับสากล** ได้แก่ มาตรฐานเกษตรอินทรีย์ของอาเซียนมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ IFOAM มาตรฐานเกษตรอินทรีย์ประเทศอื่นๆ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับสินค้าเกษตรอินทรีย์และผลิตภัณฑ์แก่ผู้บริโภคทั้งในและต่างประเทศ ซึ่งมีแนวทางการพัฒนา 3 แนวทางการพัฒนา คือ

2.1) ยกระดับมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ไทยให้เทียบเท่ามาตรฐานเกษตรอินทรีย์ระดับภูมิภาค หรือระดับสากล

2.2) ยกระดับการตรวจสอบรับรองตามมาตรฐานเกษตรอินทรีย์

2.3) พัฒนาระบบตรวจสอบย้อนกลับสินค้าเกษตรอินทรีย์ (Traceability System)

3) พัฒนาการตลาดและสร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับเกษตรอินทรีย์ มีแนวทางการพัฒนา 5 แนวทางการพัฒนา คือ

3.1) ส่งเสริมและเชื่อมโยงตลาดสินค้าเกษตรอินทรีย์

3.2) ส่งเสริมและสนับสนุนการส่งออกสินค้าเกษตรอินทรีย์และผลิตภัณฑ์ในประชาคมอาเซียนและประเทศคู่ค้าที่สำคัญ

3.3) ส่งเสริมการสร้างตราสินค้าเกษตรอินทรีย์ (Branding) ให้กับผู้ผลิตและผู้ประกอบการเพื่อสร้างความเชื่อมั่นและยอมรับของผู้บริโภค โดยการสร้างเรื่องราว (Storytelling) และผลักดันให้สินค้าเกษตรอินทรีย์จดทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (Geographical Indications: GI) เป็นสินค้าอินทรีย์พรีเมียม

3.4) ประชาสัมพันธ์แหล่งผลิตและจำหน่ายสินค้าเกษตรอินทรีย์ของไทยทั้งในประเทศและต่างประเทศ

3.5) สร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับเกษตรอินทรีย์

4) ส่งเสริมการวิจัย พัฒนาเทคโนโลยี นวัตกรรม และฐานข้อมูลเกษตรอินทรีย์ มีแนวทางการพัฒนา 2 แนวทางการพัฒนา คือ

4.1) ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมเกษตรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วมตลอดโซ่อุปทาน

4.2) พัฒนาและจัดการฐานข้อมูลเกษตรอินทรีย์

2.22 แผนแม่บทรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ พ.ศ. 2558 – 2593[21]

แผนแม่บทฯ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้มีกรอบแนวทางระยะยาวของประเทศที่ครอบคลุมในการแก้ไขปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ครอบคลุมประเด็นสำคัญทั้งด้านการปรับตัวต่อผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและการส่งเสริมรูปแบบการเติบโตที่ปล่อยคาร์บอนต่ำตามแนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืน เพื่อใช้เป็นกรอบในเชิงนโยบาย (policy framework) ที่จะนำไปสู่การสร้างกลไกและเครื่องมือ เพื่อให้หน่วยงานของรัฐและองค์กรที่เกี่ยวข้องสามารถใช้เป็นกรอบแนวทางในการจัดทำแผนปฏิบัติการในรายละเอียดเพื่อให้หน่วยงานที่รับผิดชอบการบริหารจัดการงบประมาณใช้เป็นกรอบในการจัดสรรงบประมาณ

การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (climate change) ตามความหมายทางอุตุนิยมวิทยา หมายถึง การเปลี่ยนแปลงลักษณะอากาศเฉลี่ยในพื้นที่หนึ่ง ลักษณะอากาศเฉลี่ย หมายความรวมถึงลักษณะทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับอากาศ เช่น อุณหภูมิฝน ลม เป็นต้น แต่ในความหมายตามกรอบอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (United Nations Framework Convention on Climate Change: UNFCCC) หมายถึง การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศอันเป็นผลทางตรงหรือทางอ้อมจากกิจกรรมต่างๆ ของมนุษย์ที่ทำให้องค์ประกอบของบรรยากาศเปลี่ยนแปลงไป ความหมายที่ใช้ในคณะกรรมการระหว่างรัฐบาลว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Intergovernmental Panel on Climate Change: IPCC) หมายถึง การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศไม่ว่าจะเนื่องมาจากความผันแปรตามธรรมชาติหรือจากกิจกรรมของมนุษย์ (กรมอุตุนิยมวิทยา 2556, กัณฑรีย์ บุญประกอบ 2554)

ความเชื่อมโยงกับปัจจัยการพัฒนา การปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากกิจกรรมของมนุษย์นับเป็นสาเหตุหลักที่ก่อให้เกิดปรากฏการณ์ภาวะเรือนกระจกและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยเราสามารถ

---

[21]แผนแม่บทรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ พ.ศ. 2558 – 2593 (กรกฎาคม, 2558) สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

จำแนกสาขาของกิจกรรมมนุษย์ที่มีการปล่อยก๊าซเรือนกระจก แบ่งเป็น 7 สาขา ได้แก่ (1) การ ผลิตและจัดหาพลังงาน (2) การคมนาคมขนส่ง (3) อุตสาหกรรม (4) เกษตรกรรม (5) การใช้พลังงาน ในอาคารที่พักอาศัยและอาคารพาณิชย์ (6) ป่าไม้และการเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดิน และ (7) ขยะและน้ำเสีย (IPCC 2007) ซึ่งสาขาเหล่านี้ล้วนแล้วแต่เป็นกิจกรรมการพัฒนาหรือเป็นผลมาจากกิจกรรมการพัฒนาทั้งสิ้น ดังนั้น

การพิจารณาการแก้ไขปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศจึงมี ความจำเป็นที่จะต้องคำนึงถึงทิศทางหรือรูปแบบของการพัฒนา ซึ่งมักจะได้รับอิทธิพลจากการลงทุน และนโยบายด้านโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภคต่างๆ ของประเทศ โดยเฉพาะโครงสร้างพื้นฐานทางด้านพลังงาน การคมนาคมขนส่งและอาคารรวมถึงการสนับสนุนการลงทุนในภาคการผลิตและบริการที่เป็นปัจจัยหลักในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ

การเปลี่ยนแปลงในประเทศไทยมีการศึกษาทั้งในเชิงสถิติและการคาดการณ์โดยแบบจำลองภูมิอากาศ ข้อมูลการตรวจวัดที่ผิวพื้นและในบรรยากาศจากสถานีอุตุนิยมวิทยาทั่วประเทศ บ่งชี้ว่าอุณหภูมิในประเทศไทยในรอบ 55 ปีที่ผ่านมา (พ.ศ. 2497 – 2552) เพิ่มสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ (ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 หรือค่า $p<0.001$) โดยค่าเฉลี่ยรายปีของอุณหภูมิสูงสุด อุณหภูมิเฉลี่ยและอุณหภูมิต่ำสุดมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น 0.86 0.95 และ 1.45 องศาเซลเซียส ตามลำดับ และมีอัตราการเปลี่ยนแปลงต่อทศวรรษเท่ากับ 0.156 0.174 และ 0.263 องศาเซลเซียส ตามลำดับ ซึ่งอัตราการเพิ่มขึ้นของอุณหภูมิเฉลี่ยต่อทศวรรษของไทย (0.174 องศาเซลเซียสต่อทศวรรษ) มีอัตราการเพิ่มขึ้นสูงกว่าของโลก (0.126 องศาเซลเซียสต่อทศวรรษ) (อัศมน ลิ่มสกุล และแสงจันทร์ ลิ้มจิรกาล 2554) อุณหภูมิผิวน้ำทะเลเฉลี่ยในอ่าวไทยและทะเลอันดามันมีแนวโน้มสูงขึ้นประมาณ 0.1 องศาเซลเซียสต่อทศวรรษ ในรอบ 50 ปี (พ.ศ. 2510 – 2549) สำหรับระดับน้ำทะเลเฉลี่ยในอ่าวไทยมีแนวโน้มสูงขึ้น โดยข้อมูลจากสถานีวัดระดับน้ำ 4 สถานีในอ่าวไทยในรอบกว่า 60 ปี (พ.ศ. 2438 – 2547) พบว่า ระดับน้ำทะเลเฉลี่ยในอ่าวไทยมีแนวโน้มสูงขึ้นด้วยอัตรา 3.0 – 5.0 มิลลิเมตรต่อปี ขณะที่ข้อมูลจากจานดาวเทียมวัดระดับน้ำทะเลในรอบ 17 ปี (พ.ศ. 2536 – 2552) แสดงอัตราเพิ่มขึ้นของระดับน้ำทะเลเฉลี่ยที่สอดคล้องในทิศทางเดียวกัน แต่สำหรับในทะเลอันดามันยังไม่มีการศึกษาอย่างชัดเจน (ปัทมา สิงหรักษ์และธชณัฐ ภัทรสถาพรกุล 2554) นอกจากนี้ค่าเฉลี่ยรายปีของความชื้นสัมพัทธ์และอุณหภูมิมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ในขณะที่อัตราการระเหยของน้ำกลับลดลง สำหรับปริมาณฝนสะสมรายปีของประเทศไทยในรอบ 55 ปีที่ผ่านมา มีแนวโน้มลดลงเพียงเล็กน้อยซึ่งไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 แต่พบว่าการเปลี่ยนแปลงของปริมาณฝนสะสมของประเทศไทยมีความเชื่อมโยงกับปรากฏการณ์เอ็นโซ่ โดยจะมีปริมาณฝนสะสมรายปีต่ำกว่าปกติในปีที่เกิดเหตุการณ์เอลนีโญ่ และปริมาณฝนสะสมรายปีจะเพิ่มขึ้นในปีที่ตรงกับเหตุการณ์ลานีญ่า (สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย 2554)

แผนแม่บทรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ พ.ศ. 2558-2593 มีการ **กำหนดวิสัยทัศน์ 2593 “ประเทศไทยมีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและมีการเติบโตที่ปล่อยคาร์บอนต่ำตาม แนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืน”**

พันธกิจ

(1) พัฒนาฐานข้อมูล องค์ความรู้และเทคโนโลยีเพื่อสนับสนุนการรองรับและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ รวมถึงการพัฒนาแบบปล่อยคาร์บอนต่ำอย่างยั่งยืน

(2) สร้างภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในการพัฒนาประเทศ โดยผลักดันให้เกิดการบูรณาการแนวทางและมาตรการในการปรับตัวเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในทุกภาคส่วนและทุกระดับ

(3) ลดอัตราการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของประเทศ และสร้างกลไกให้เกิดการเติบโตแบบปล่อยคาร์บอนต่ำอย่างยั่งยืน

(4) เสริมสร้างศักยภาพและความตระหนักรู้ของภาคีการพัฒนาในทุกระดับ เพื่อสร้างความพร้อมในการดำเนินมาตรการตามนโยบายและแผนด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

แนวทางการดำเนินงาน

(1) การปรับตัวต่อผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ได้แก่ การจัดการน้ำ อุทกภัย และภัยแล้ง การเกษตรและความมั่นคงทางอาหาร การท่องเที่ยว สาธารณสุข การจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และการตั้งถิ่นฐานและความมั่นคงของมนุษย์

(2) การลดก๊าซเรือนกระจกและส่งเสริมการเติบโตที่ปล่อยคาร์บอนต่ำ ได้แก่ การผลิตไฟฟ้า การคมนาคมขนส่ง การใช้พลังงานภายในอาคาร ภาคอุตสาหกรรม ภาคของเสีย ภาคการเกษตร ภาคป่าไม้ และภาคการจัดการเมือง

(3) การสร้างขีดความสามารถด้านการบริหารจัดการการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ได้แก่ การพัฒนาข้อมูลงานศึกษาวิจัยและเทคโนโลยี การพัฒนากลไกสนับสนุนการดำเนินงานด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การสร้างการตระหนักรู้และเสริมสร้างศักยภาพด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และแนวทางความร่วมมือระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

2.23 แผนปฏิบัติการด้านการเกษตรเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ พ.ศ. 2566-2570 กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ [22]

เป็นแผนปฏิบัติการฯ ฉบับแรกที่มีการวางเป้าหมายลดก๊าซเรือนกระจกเพื่อแสดงความมุ่งมั่นของภาคเกษตรในการมีส่วนร่วมการบรรลุเป้าหมายที่ประเทศไทยกำหนด (Nationally Determined Contributions: NDCs) เป้าหมายยุทธศาสตร์ระยะยาวในการพัฒนาแบบปล่อยก๊าซเรือนกระจกต่ำ คือ ประเทศไทยจะเป็นกลางทางคาร์บอน (Carbon Neutrality) ภายในปี พ.ศ. 2593 (ค.ศ. 2050) และมีการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ (Net-zero Carbon Emissions) ในปี พ.ศ. 2608 (ค.ศ. 2065)
ซึ่งมี **วิสัยทัศน์ “ ภาคเกษตรไทยมีสมรรถนะและภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศบนพื้นฐานของสารสนเทศและสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวย”** โดยมี **พันธกิจ 5 ด้าน** ได้แก่

1) ยกระดับขีดความสามารถในการปรับตัวของเกษตรกรและภาคธุรกิจที่เกี่ยวข้องตลอดห่วงโซ่อุปทานสินค้าเกษตร

2) มีส่วนร่วมในการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกตลอดห่วงโซ่อุปทานสินค้าเกษตรเพื่อลดผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในระยะยาว

3) พัฒนาฐานข้อมูล องค์ความรู้ และสนับสนุนการสร้างความตระหนักรู้ถึงผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และความสำคัญในการปรับตัวและการมีส่วนร่วมในการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก

4) พัฒนาศักยภาพกำลังคนในภาคเกษตรและส่งเสริมความร่วมมือของภาคีเครือข่ายเพื่อรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในทุกภาคส่วนและทุกระดับ

---

[22] แผนปฏิบัติการด้านการเกษตรเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ พ.ศ. 2566-2570 กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (ตุลาคม, 2566) คณะกรรมการขับเคลื่อนนโยบายการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศด้านการเกษตร

5) ผลักดันและขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

เป้าหมายพันธกิจ

1) ขีดความสามารถในภาคเกษตรตลอดห่วงโซ่อุปทานได้รับการยกระดับขีดความสามารถในการปรับตัวเพิ่มขึ้นพร้อมทั้งผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศลดลง

2) มีการปรับเปลี่ยนการทำงานตลอดห่วงโซ่อุปทาน เพื่อลดผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสนับสนุนการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของภาคเกษตร

3) งานวิจัย องค์ความรู้ และข้อมูลเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศถูกจัดเก็บรวบรวมไว้ในฐานข้อมูลที่มีการเชื่อมโยงระหว่างหน่วยงานและง่ายต่อการเข้าถึงในทุกภาคส่วนในสังคม

4) สมรรถนะของกำลังคนในภาคเกษตรเพิ่มขึ้นในทุกระดับ และเกิดความร่วมมือของภาคีเครือข่ายในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

5) สภาพแวดล้อมเอื้อต่อการผลักดันการปรับตัวและการสร้างภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในภาคเกษตรให้ประสบผลสำเร็จ

ตัวชี้วัดหลัก 1) มูลค่าความเสียหายและการช่วยเหลือด้านภัยพิบัติทางการเกษตรลดลงร้อยละ 20 ในช่วง พ.ศ. 2566 - 2570 เมื่อเทียบกับช่วง พ.ศ. 2560 - 2565

2) ผลผลิตของสินค้าเกษตรสำคัญเสียหายน้อยลงจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศร้อยละ 20 เมื่อเทียบกับช่วง พ.ศ. 2560 – 2565

3) มูลค่าตลาดของสินค้าเกษตรคาร์บอนต่ำเติบโตร้อยละ 5 ต่อปี

4) ภาคเกษตรลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกปริมาณ 1 ล้านตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า

5) คาร์บอนเครดิตในภาคเกษตรสามารถซื้อขายได้ในตลาดต่างประเทศ

6) นักวิจัยปัจจุบันที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในสาขาที่ขาดแคลนได้รับการพัฒนาศักยภาพอย่างน้อยจำนวน 100 รายต่อปี

7) ภาคเกษตรมีนักวิจัยรุ่นใหม่ด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในสาขาที่ขาดแคลนเพิ่มขึ้นอย่างน้อยจำนวน 100 รายต่อปี

8) มีฐานข้อมูลเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

ประเด็นการพัฒนาที่ 1. การยกระดับขีดความสมารถในการปรับตัวของเกษตรกร และภาคธุรกิจที่เกี่ยวข้องตลอดห่วงโซ่อุปทานสินค้าเกษตร

แนวทางการพัฒนา

1.1 ยกระดับการปรับตัวด้วยเกษตรเท่าทันภูมิอากาศ

1.2 เพิ่มการยอมรับและปรับใช้เทคโนโลยีตลอดห่วงโซ่อุปทานของสินค้าเกษตร

1.3 เพิ่มความอุดมสมบูรณ์ของดินและระบบนิเวศและความเพียงพอและการเข้าถึงแหล่งน้ำ

ประเด็นการพัฒนาที่ 2 การมีส่วนร่วมในการปล่อยก๊าซเรือนกระจกตลอดห่วงโซ่อุปทานสินค้าเกษตรเพื่อลดผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในระยะยาว

แนวทางการพัฒนา

2.1 สนับสนุนการผลิตสินค้าเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและคาร์บอนต่ำที่สอดคล้องกับ NDC และ Long Term Strategies

2.2 สนับสนุนด้านการตลาดสินค้าเกษตรคาร์บอนต่ำ

ประเด็นการพัฒนาที่ 3 การพัฒนาฐานข้อมูล องค์ความรู้และสนับสนุนการสร้างความตระหนักรู้ถึงผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและความสำคัญในการปรับตัวและการมีส่วนร่วมในการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก

แนวทางการพัฒนาที่

3.1 พัฒนาระบบการบริหารจัดการทรัพยากรและความเสี่ยงให้มีประสิทธิภาพ

3.2 เพิ่มองค์ความรู้และงานวิจัย

3.3 พัฒนาฐานข้อมูลและถ่ายทอดองค์ความรู้

ประเด็นการพัฒนาที่ 4 การพัฒนาศักยภาพกำลังคนในภาคเกษตรและส่งเสริมความร่วมมือของภาคีเครือข่ายเพื่อรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในทุกภาคส่วนและทุกระดับ

แนวทางการพัฒนาที่

4.1 สร้างความตระหนักรู้ต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

4.2 เสริมสร้างสมรรถนะของบุคลากรที่สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่

ประเด็นการพัฒนาที่ 5 การผลักดันและขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

แนวทางการพัฒนาที่

5.1 ยกระดับการบูรณาการกับหน่วยงานนอกสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

5.2 ยกระดับการบูรณาการกับหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

5.3 การปรับปรุงและพัฒนากฎระเบียบ กฎหมาย มาตรฐาน แรงจูงใจและสิ่งแวดล้อมเพื่อปรับปรุงพฤติกรรม

สำหรับจังหวัดระนอง จากการประชุมคณะทำงานด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศระดับจังหวัด จังหวัดระนอง ครั้งที่ 5/2566 ภายใต้โครงการการพัฒนาศักยภาพสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดเพื่อพัฒนาแผนงานด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศระดับจังหวัด[23] เมื่อวันที่ 21 ธันวาคม 2566 ณ ห้องประชุมรัตนรังสรรค์ ชั้น 5 ศาลากลางจังหวัดระนอง โดยมีผู้อำนวยการสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดระนอง เป็นประธานการประชุมฯ นั้น ทีมนักวิจัยของมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ จังหวัดนครศรีธรรมราชได้รายงานผลการศึกษาโดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

1) ผลการประเมินการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของจังหวัดในปีฐาน (พ.ศ. 2562) ซึ่งพบว่าจังหวัดระนองมีการปล่อยก๊าซเรือนกระจก 447,413 tCO_2eq และมีความเข้มการปล่อยก๊าซเรือนกระจก (GHG Intensity) 2.31 tCO_2eq/คน (ค่าเฉลี่ยประเทศไทย เท่ากับ 3.8 tCO_2eq/คน และค่าเฉลี่ยโลก เท่ากับ 4.7 tCO_2eq/คน) โดยการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจังหวัดระนอง มาจากกิจกรรม อันดับที่ (1) กิจกรรมด้านพลังงาน (2) การขนส่ง (3) การจัดการของเสีย (4) การเกษตร ป่าไม้ และการใช้ประโยชน์ที่ดิน

---

[23]เอกสารประกอบการประชุมคณะทำงานด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศระดับจังหวัด จังหวัดระนองครั้งที่ 5/2566 ภายใต้โครงการการพัฒนาศักยภาพสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดเพื่อพัฒนาแผนงานด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศระดับจังหวัด เมื่อวันที่ 21 ธันวาคม 2566

2) ผลการคาดการณ์ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในอนาคต (พ.ศ. 2573) **จะปรับตัวเป็น 639,109 tCO_2eq** หากไม่มีการใช้มาตรการใดๆ โดยจะมีการปรับแต่ละกิจกรรม ดังนี้

-ภาคพลังงาน ปี 62 =49.17% ---> ปี 73 เป็น 34.59%

-ภาคการขนส่งปี 62 =22.83% ---> ปี 73 เป็น 49.67%

-ภาคการจัดการของเสีย ปี 62 =16.27% ---> ปี 73 เป็น 10.89%

-ภาคเกษตร ป่าไม้ฯ ปี 62 = 4.43% ---> ปี 73 เป็น 4.85%

3) โดยจังหวัดระนองตั้งเป้าหมายในการลดก๊าซเรือนกระจก 30 % เมื่อเทียบกับ BAU ภายในปี พ.ศ. 2573 และจังหวัดมีมาตรการและศักยภาพการลดก๊าซเรือนกระจก 158,968 tCO_2eq ณ ปี พ.ศ. 2573 จาก 26 มาตรการ (24.87%) ดังนี้

3.1) การเพิ่มประสิทธิภาพพลังงาน จำนวน 7 มาตรการ มีศักยภาพการลดฯ 32,383 tCO_2eq

3.2) การพัฒนาพลังงานทางเลือก จำนวน 5 มาตรการ มีศักยภาพการลดฯ 15,264 tCO_2eq

3.3) การจัดการในภาคขนส่ง จำนวน 2 มาตรการ มีศักยภาพการลดฯ 4,476 tCO_2eq

3.4) การจัดการขยะมูลฝอย สิ่งปฏิกูล และวัสดุเหลือใช้ จำนวน 6 มาตรการ มีศักยภาพการลดฯ 79,442 tCO_2eq

3.5) ป่าไม้และพื้นที่สีเขียว จำนวน 2 มาตรการ มีศักยภาพการลดฯ 16,874 tCO_2eq

3.6) การเกษตร จำนวน 4 มาตรการ มีศักยภาพการลดฯ 10,528 tCO_2eq

4) ความเสี่ยงของผลกระทบและแผนปฏิบัติการปรับตัวต่อผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ จำแนกเป็นรายสาขา ดังนี้

4.1) สาขาท่องเที่ยว มีผลกระทบต่อภาพลักษณ์การท่องเที่ยวถูกทำลาย/ผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องสูญเสียรายได้

4.2) สาขาเกษตรและความมั่นคงทางอาหาร มีผลกระทบต่อผลผลิตตกต่ำ รายได้ลดลง และการขาดแคลนอาหาร

4.3) สาขาการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ มีผลกระทบต่อการสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพ รายได้ของเกษตรกรและชาวประมงลดลง

4.4) สาขาสาธารณสุข มีผลกระทบต่อสุขภาพประชากรทรุดโทรม ค่าใช้จ่ายด้านสุขภาพเพิ่มมากขึ้น

4.5) สาขาการจัดการน้ำ มีผลกระทบต่อความเสี่ยงการขาดแคลนแหล่งน้ำเพื่ออุปโภคบริโภค และสูญเสียชีวิตหรือทรัพย์สินจากน้ำท่วม

4.6) สาขาการตั้งถิ่นฐานและความมั่นคงของมนุษย์ มีผลกระทบต่อความเสียหายทางด้านเศรษฐกิจและทรัพย์สิน การย้ายถิ่นฐานของชุมชนเกาะ

5) แผนปฏิบัติการปรับตัวต่อผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในระดับพื้นที่มีจำนวน 6 สาขา 32 มาตรการ ดังนี้

5.1) สาขาการจัดการทรัพยากรน้ำ มีแผนปฏิบัติการ จำนวน 6 มาตรการ

5.2) สาขาเกษตรและความมั่นคงทางอาหาร มีแผนปฏิบัติการ จำนวน 5 มาตรการ ดังนี้ (1) พัฒนาการจัดการประมงให้สอดคล้องกับแนวโน้มของการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศเพื่อลดความเสี่ยงของการสูญพันธุ์ของสัตว์น้ำทางเศรษฐกิจ (2) พัฒนาและปรับปรุงการจัดการน้ำของพื้นที่เกษตรกรรมที่มีความ

เสี่ยงต่อการได้รับผลกระทบจากอุทกภัยและภัยแล้งให้มีประสิทธิภาพ (3) ส่งเสริมการเกษตรแบบผสมผสานร่วมกับการปรับเปลี่ยนรูปแบบการผลิตพืชให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (4) ส่งเสริมการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และบำรุงรักษาความอุดมสมบูรณ์ของดินในพื้นที่เกษตรกรรม โดยการส่งเสริมการใช้ปุ๋ยชีวภาพ ปุ๋ยอินทรีย์ ถ่ายทอดความรู้การใช้ผลิตภัณฑ์ต่างๆ ทดแทนการใช้สารเคมี (5) เพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรด้วยแนวคิดโมเดลเศรษฐกิจสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน BCG

5.1) สาขาการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ มีแผนปฏิบัติการ จำนวน 5 มาตรการ

5.2) สาขาการท่องเที่ยว มีแผนปฏิบัติการ จำนวน 6 มาตรการ

5.3) สาขาสาธารณสุข มีแผนปฏิบัติการ จำนวน 5 มาตรการ

5.4) สาขาการตั้งถิ่นฐานและความมั่นคงของมนุษย์ มีแผนปฏิบัติการ จำนวน 5 มาตรการ

2.24 การขับเคลื่อนภาคการเกษตรด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

การขับเคลื่อนภาคการเกษตรด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG ของกระทรวงเกษตรฯ โดยมีมติ ครม. เมื่อวันที่ 19 มกราคม พ.ศ. 2564 เห็นชอบให้การขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน เศรษฐกิจ สีเขียว (Bio-Circular-Green Economy: BCG Model) โมเดลเศรษฐกิจสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน เป็นวาระแห่งชาติ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2564 เป็นต้นมาและให้คณะกรรมการบริหารการพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน เศรษฐกิจสีเขียว (BCG Model) ส่วนราชการ และหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ พิจารณากำหนดและดำเนินแผนงาน/โครงการ (ตามอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบ) ให้ถูกต้องเหมาะสมและสอดคล้องกับแผนปฏิบัติการด้านการขับเคลื่อนประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG (พ.ศ. 2564 - 2570) กระทรวงเกษตรฯ ขับเคลื่อน BCG Model ภายใต้นโยบาย **“ตลาดนำการผลิต”** โดยมีเป้าหมายเพื่อ**ปรับเปลี่ยนระบบการเกษตรของประเทศไทย สู่ 3 สูง** คือ **ประสิทธิภาพสูง มาตรฐานสูง รายได้สูง** โดยโมเดล BCG **ภายใต้ประเด็นยุทธศาสตร์ BCG 4 ประเด็นยุทธศาสตร์** ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 สร้างความยั่งยืนของฐานทรัพยากรและความหลากหลาย ทางชีวภาพด้วยการจัดสมดุลระหว่างการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาชุมชนและเศรษฐกิจฐานรากให้เข้มแข็งด้วยทุนทรัพยากร อัตลักษณ์ ความคิดสร้างสรรค์และเทคโนโลยีสมัยใหม่

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การยกระดับการพัฒนาอุตสาหกรรมภายใต้เศรษฐกิจ BCG ให้สามารถแข่งขันอย่างยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การเสริมสร้างความสามารถในการตอบสนองต่อกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลก

แนวทางการพัฒนาของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีแนวทางการขับเคลื่อนภาคการเกษตรด้วย BCG Model เป้าหมายเพื่อปรับเปลี่ยนระบบการเกษตรของ**ประเทศไทยสู่ 3 สูง “ประสิทธิภาพสูง มาตรฐานสูง รายได้สูง”** จำนวน 4 แนวทาง ดังนี้

แนวทางที่ 1 อนุรักษ์และใช้ทรัพยากรทางการเกษตร ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน อนุรักษ์ ฟื้นฟู ดินและน้ำ สิ่งแวดล้อม และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรชีวภาพอย่างสมดุล สร้างเทคโนโลยีและนวัตกรรมการผลิตด้วยเทคโนโลยีชีวภาพ สร้างระบบเศรษฐกิจหมุนเวียน การผลิตและการบริโภคอย่างยั่งยืน สร้างการรับรู้ และการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

แนวทางที่ 2 ส่งเสริมเกษตรสมัยใหม่และการผลิตสินค้าเกษตรและบริการมูลค่าสูง นำวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรมมายกระดับการเกษตรดั้งเดิมสู่เกษตรสมัยใหม่ ส่งเสริมการผลิตที่มีคุณภาพ มาตรฐาน และปลอดภัยเป็นที่ยอมรับของผู้บริโภคทั้งในและต่างประเทศ บูรณาการความร่วมมือกับภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง

แนวทางที่ 3 พัฒนาเกษตรกรมืออาชีพและเสริมสร้างความเชี่ยวชาญของบุคลากรภาครัฐ เพิ่มขีดความสามารถให้แก่เกษตรกร (Smart Farmer) เพิ่มขีดความสามารถให้แก่บุคลากรภาครัฐ (Smart Officer)

แนวทางที่ 4 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก สนับสนุนการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐาน สนับสนุนแหล่งเงินทุน พัฒนากฎหมายที่เกี่ยวข้องส่งเสริมและพัฒนางานวิจัยทางการเกษตรส่งเสริมการตลาดเชิงรุก

BCG Value Chain ภาคการเกษตรขับเคลื่อนภายใต้นโยบาย “ตลาดนำการผลิต” มีเป้าหมายเพื่อปรับเปลี่ยนระบบการเกษตรของประเทศไทยสู่ 3 สูง คือ ประสิทธิภาพสูง ด้วยการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมผสานภูมิปัญญา มุ่งยกระดับผลผลิตเกษตรสู่ มาตรฐานสูง ครอบคลุมทั้งด้านคุณภาพ โภชนาการ ความปลอดภัย และระบบการผลิตที่ยั่งยืน เพื่อเป้าหมายให้การทำการเกษตรเป็นอาชีพที่สร้างรายได้สูงด้วยการผลิตสินค้าเกษตรที่เน้นความเป็นพรีเมี่ยมมีความหลากหลาย และกำหนดราคาขายได้ตามคุณภาพของผลผลิตเกษตร ที่เชื่อมโยงตั้งแต่ต้นทาง กลางทาง และปลายทาง ใน 3 กรอบ คือ Bio (การสร้างมูลค่า: Value Creation) Circular (ของเสีย/ขยะเป็นศูนย์: Zero Waste) Green (สมดุลและยั่งยืน: Balanced and Sustainability) โดยมีปัจจัยสนับสนุน ได้แก่ คน โครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก ระบบโลจิสติกส์การเกษตร เทคโนโลยีและนวัตกรรม กฎหมาย กฎระเบียบข้อบังคับและสิทธิประโยชน์ทางภาษี การวิจัยและพัฒนา คุณภาพมาตรฐาน Big Data และแหล่งเงินทุน

2.25 แผนงานการพัฒนาเขตเศรษฐกิจสามฝ่ายอินโดนีเซีย - มาเลเซีย - ไทย (IMT-GT) ระยะเวลา 5 ปี พ.ศ. 2565 – 2569[24]

แผนงานการพัฒนาเขตเศรษฐกิจสามฝ่าย อินโดนีเซีย-มาเลเซีย-ไทย (Indonesia-Malaysia-Thailand Growth Triangle: IMT-GT) ก่อตั้งเมื่อปี พ.ศ. 2536 ครอบคลุมพื้นที่ 14 จังหวัดภาคใต้ 11 รัฐภาคเหนือและตะวันตกของมาเลเซีย และ 10 จังหวัดในเกาะสุมาตราของอินโดนีเซีย มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจในระดับภูมิภาค โดยแสวงหาประโยชน์จากข้อได้เปรียบทางจากความใกล้เคียงและคล้ายคลึงกันทางสภาพภูมิศาสตร์ สิ่งแวดล้อม ศาสนา วัฒนธรรมประเพณีและภาษา และปัจจุบันแผนงาน IMT-GT ดำเนินงานอยู่ **ภายใต้วิสัยทัศน** พ.ศ. 2579 **“อนุภูมิภาคแห่งบูรณาการ การพัฒนาที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม ความเหลื่อมล้ำน้อย และเติบโตอย่างยั่งยืน ในป พ.ศ. 2579”** เป็นแผนขับเคลื่อนความร่วมมือไปสู่การปฏิบัติ โดยมีเนื้อหาประกอบด้วย (1) การพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจเพื่อ การบูรณาการในระดับภูมิภาค (2) การเจริญเติบโตที่ขับเคลื่อนโดยภาคเอกชน (3) การจัดตั้งกลไกเชิงสถาบันที่มุ่งเน้นการตอบสนอง (4) การเติบโตแบบครอบคลุม และ (5) การนำใช้หลักการเศรษฐกิจ สีเขียว เศรษฐกิจสีน้ำเงิน และเศรษฐกิจหมุนเวียนมาใช้ในการพัฒนาอนุภูมิภาค

ประเด็นการพัฒนาที่สำคัญ

1) ระเบียงเศรษฐกิจ (Economic Corridors) แผนงาน IMT-GT มุ่งเน้นการสร้างความเชื่อมโยงด้านคมนาคมขนส่ง ควบคู่ไปกับการส่งเสริมให้เกิดการเชื่อมโยงเครือข่ายการผลิตและการค้าข้ามพรมแดนในอนุภูมิภาค โดยมี 6 ระเบียง ดังนี้

1.1) ระเบียงสงขลา-ปีนัง-เมดาน (EC1)

1.2) ระเบียงคาบสมุทรมะละกา (EC2) ซึ่งเชื่อมโยงพื้นจากกระบี่ (ไทย) – มะละกา (มาเลเซีย)

1.3) ระเบียงอาเจะห์-เมดาน-เปกันบารู-ปาเล็มบัง (EC3)

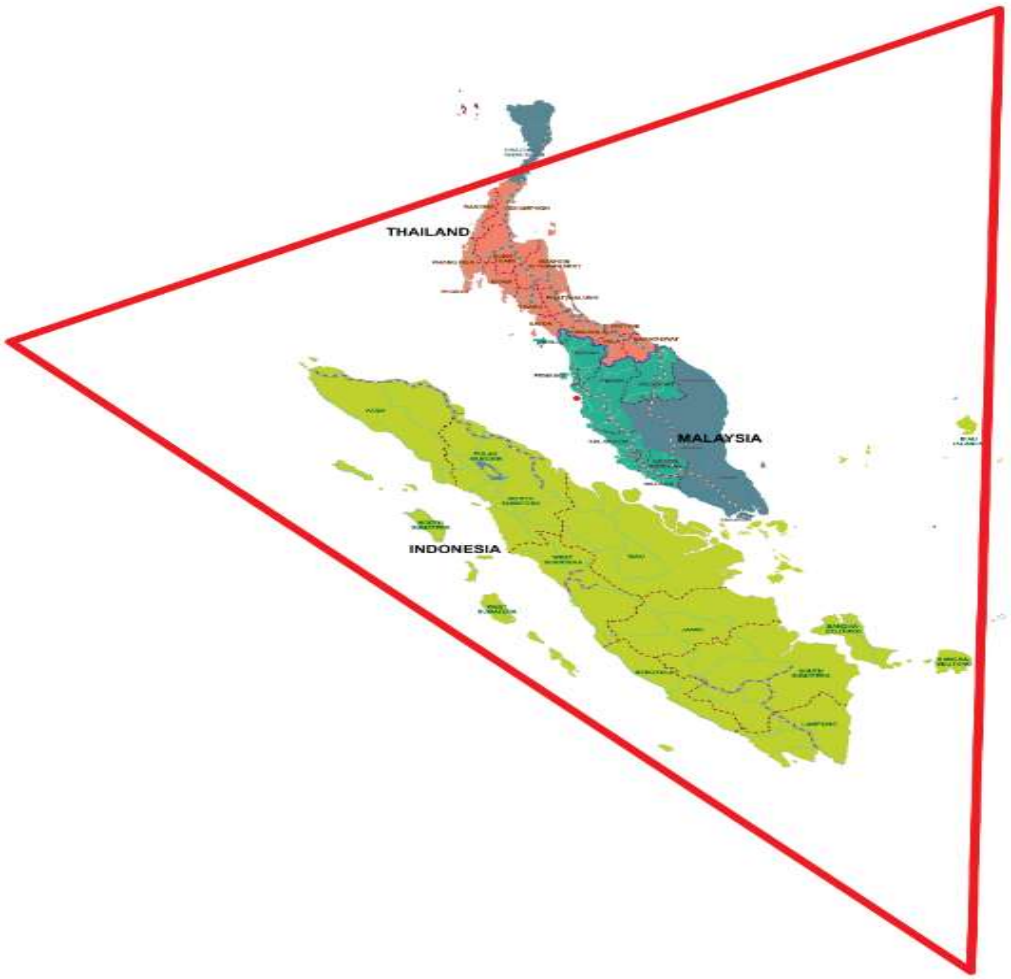
---

[24]แผนงานการพัฒนาเขตเศรษฐกิจสามฝ่ายอินโดนีเซีย - มาเลเซีย - ไทย (IMT-GT) (2565,มีนาคม)

1.4) ระเบียงมะละกา-ดูไม (EC4)

1.5) ระเบียงระนอง-ภูเก็ต-อาเจะห์ (EC5)

1.6) ระเบียงปัตตานี-ยะลา-นราธิวาส-กลันตัน-เปรัก-พื้นที่ตอนใต้ของเกาะสุมาตรา (EC6)

EC	ประธาน	แนวระเบียงเศรษฐกิจ	สมาชิก (จังหวัด/รัฐ)
EC1	ไทย	แนวระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้ของประเทศไทย–มาเลเซียตอนเหนือ–สุมาตราเหนือ (ขยายระเบียงเศรษฐกิจสงขลา–ปีนัง–เมดาน)	สุมาตราเหนือ ปีนัง เคดาห์ เปอร์ลิส **สงขลา*** นครศรีธรรมราช ชุมพร สุราษฎร์ธานี และพัทลุง
EC2	มาเลเซีย	แนวระเบียงเศรษฐกิจทะเลอันดามัน–ช่องแคบมะละกา (ระเบียงเศรษฐกิจช่องแคบมะละกา)	รัฐเปอร์ลิส เประ ปีนัง สลังงอร์ **เคดาห์*** มะละกา กระบี่ พังงา ตรัง ยะลา และสตูล
EC3	อินโดนีเซีย	แนวระเบียงเศรษฐกิจทรานส์-สุมาตรา (ระเบียงเศรษฐกิจบันดาอาเจะห์–เมดาน–เปกันบารู–ปาเล็มบัง)	**อาเจะห์*** สุมาตราเหนือ เรียว สุมาตราตะวันตก จัมบี สุมาตราใต้ เบงกูลู และลัมปุง
EC4	อินโดนีเซีย	แนวระเบียงเศรษฐกิจสุมาตรากลาง–มาเลเซียตอนใต้ (ระเบียงเศรษฐกิจมะละกา–ดูไม)	**เรียว*** สุมาตราตะวันตก มะละกา และยะโฮร์

EC	ประธาน	แนวระเบียงเศรษฐกิจ	สมาชิก (จังหวัด/รัฐ)
EC5	*ไทย*	***แนวระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้ฝั่งตะวันตกของประเทศไทย–สุมาตราเหนือ–มาเลเซียฝั่งตะวันตกเฉียงเหนือ (ระเบียงเศรษฐกิจระนอง–ภูเก็ต–อาเจะห์)***	อาเจะห์ เคดาห์ ***ระนอง ภูเก็ต**** กระบี่ และพังงา
EC6	มาเลเซีย	แนวระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้สุดของไทย–มาเลเซียตะวันออก–สุมาตราใต้	สุมาตราใต้ หมู่เกาะเรียว บังกาเบลิตุง **กลันตัน*** ตรังกานู ปะหัง เประ สลังงอร์ มะละกา ยะโฮร์ ปัตตานี ยะลา นราธิวาส

*** ประธานในแต่ละแนวระเบียงเศรษฐกิจ**

ที่มา: http://www.cmgfthailand.psu.ac.th/index.php/2023-04-07-08-54-24/2023-04-07-08-54-44 สำนักงานฝ่ายเลขานุการฯ CMGF (CMGF Secretariat Thailand)

2. การเจริญเติบโตที่ขับเคลื่อนโดยภาคเอกชนและรัฐบาลท้องถิ่น

ให้ความสำคัญกับการมุ่งเน้นการสร้างบทบาทความร่วมมือระหว่างภาคเอกชนของทั้งสามประเทศ รวมทั้งการให้ความสำคัญต่อบทบาทของมุขมนตรีและผู้ว่าราชการจังหวัด เพื่อเป็นกลไกหลักใน การขับเคลื่อนการพัฒนาที่สามารถสะท้อนความต้องการและจุดมุ่งเน้นของภาคเอกชนและประชาชนในพื้นที่ที่มีต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมภายใต้แผนงาน IMT-GT ได้อย่างแท้จริง

3. โครงการเชื่อมโยงทางกายภาพ (Physical Connectivity Projects: PCPs)

เป็นโครงการลงทุนเพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของประเทศสมาชิกแผนงาน IMT-GT ครอบคลุมทั้ง ถนน สนามบิน ท่าเรือ และนิคมอุตสาหกรรม เพื่อให้เกิดความเชื่อมโยงและการบูรณาการทางเศรษฐกิจและสังคมระหว่างกัน รวมทั้งสนับสนุนให้การเชื่อมโยงระเบียงเศรษฐกิจให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม ปัจจุบันจำนวนโครงการ PCPs 36 โครงการ มูลค่าการลงทุนรวม 5.7 หมื่นล้านเหรียญสหรัฐ (ราว 2.05 ล้านล้านบาท)

4. กรอบการพัฒนาเมืองที่ยั่งยืน (Sustainable Development Framework: SUDF)

SUDF เป็นกรอบการลงทุนเพื่อส่งเสริมการพัฒนาเครือข่ายเมืองสีเขียวและการลงทุนสีเขียวที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม อาทิ การใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ การลดมลพิษจากภาคการขนส่ง และการใช้ประโยชน์ควบคู่กับการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ ทั้งนี้ กรอบการลงทุนดังกล่าวมีระยะเวลาดำเนินการระหว่าง ค.ศ. 2019-2036

ความคืบหน้ารายสาขาความร่วมมือ

1. สาขาการเกษตรและอุตสาหกรรมการเกษตร (Agriculture and Argo-Based Industry: WGAA) เป็น 1 ใน 3 สาขาที่มีบทบาทนำในแผนงาน IMT-GT โดยมีกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นหน่วยงานประสานหลักของไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมให้ภาคการเกษตรมีความยั่งยืน ครอบคลุม และมีนวัตกรรมและส่งเสริมให้ภาคอุตสาหกรรมมีความสามารถในการแข่งขัน มีนวัตกรรม และก้าวหน้า

ประเด็นเชิงยุทธศาสตร์

1.1 ส่งเสริมการเกษตรที่ยั่งยืนและมีองค์ความรู้

1.2 พัฒนาอุตสาหกรรมการเกษตรที่มีความสำคัญ อาทิ อาหาร ยางพารา น้ำมันปาล์ม สมุนไพร พลังงาน ชีวมวลจากปาล์มน้ำมัน ผลไม้ที่มีคุณค่าทางโภชนาการสูง

1.3 บูรณาการแนวคิดเศรษฐกิจสีเขียว เศรษฐกิจภาคทะเล และเศรษฐกิจหมุนเวียน เข้ากับห่วงโซ่อุปทานการเกษตรของ IMT-GT

ประเด็นความคืบหน้าล่าสุด

ทั้ง 3 ประเทศอยู่ระหว่างเร่งรัดการดำเนินงานเพื่อให้เป็นไปตามบันทึกความเข้าใจว่าด้วยโครงการเมืองยางพาราและความร่วมมือด้านอุตสาหกรรมยางในอนุภูมิภาค IMT-GT เพื่อกระตุ้นการลงทุนและเพิ่มการพัฒนาประสิทธิภาพของผลิตภัณฑ์ยางพารา ซึ่งจะส่งผลให้เกิดการอำนวยความสะดวกการดำเนินธุรกิจและเกิดการกระจายรายได้สู่เกษตรกรผู้ปลูกยางพารา นอกจากนี้ ยังให้ความสำคัญกับความมั่นคงทางอาหารและการพัฒนาเกษตรกรรุ่นเยาว์ในอนุภูมิภาค IMT-GT ผ่านนวัตกรรมและการเสริมสร้างทักษะด้านการเกษตรสมัยใหม่

2. สาขาการท่องเที่ยว ด้วยลักษณะของพื้นที่ในอนุภูมิภาค IMT-GT อุดมไปด้วยความมั่งคั่งทางด้านวัฒนธรรมและทรัพยากรธรรมชาติสูง ดังนั้นแผนงาน IMT-GT จึงมุ่งพัฒนาการเชื่อมโยงระหว่างพื้นที่ทางยุทธศาสตร์เพื่อสนับสนุนการพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวข้ามแดน เพื่อยกระดับความยั่งยืน ความเท่าเทียมกัน และขีดความสามารถในการแข่งขันของอนุภูมิภาค โดยมีเป้าหมายสำคัญคือการเป็นการท่องเที่ยวจุดหมายเดียว (Single Destination)

ประเด็นเชิงยุทธศาสตร์

2.1 การปรับปรุงการเชื่อมโยงระหว่างพื้นที่ทางยุทธศาสตร์ของอนุภูมิภาคเพื่อสนับสนุนการพัฒนาเส้นทางข้ามแดนด้านการท่องเที่ยว

2.2 การยกระดับความยั่งยืนความเท่าเทียมและการแข่งขันของอนุภูมิภาคในฐานะแหล่งท่องเที่ยวปลายทางเดียว

2.3 การส่งเสริมและทำการตลาดในอนุภูมิภาคให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวปลายทางเดียว

2.4 การส่งเสริมการท่องเที่ยวภายในประเทศและภายในอนุภูมิภาครวมทั้งเปลี่ยนแปลงภาคการท่องเที่ยวจากการท่องเที่ยวต้นทุนต่ำและมีนักท่องเที่ยวมากเป็นมีจำนวนนักท่องเที่ยวน้อยแต่มีศักยภาพสูง

2.5 การอำนวยความสะดวกเพื่อเปิดการท่องเที่ยวที่ปลอดภัย

ประเด็นความคืบหน้าล่าสุด

การดำเนินโครงการและกิจกรรมภายใต้แคมเปญปีแห่งการท่องเที่ยว IMT-GT พ.ศ. 2566-2568 ผ่านการเสริมสร้างการตระหนักรู้ในเวทีต่าง ๆ และการร่วมกันจัดทำตัวชี้วัดการดำเนินงาน ซึ่งครอบคลุมการจัดทำแผนการสื่อสารด้านการตลาดการท่องเที่ยวและการจัดเก็บข้อมูลเกี่ยวกับนักท่องเที่ยวในอนุภูมิภาค นอกจากนี้ ยังได้มีการหารือถึงความร่วมมือกับคณะทำงานสาขาความเชื่อมโยงด้านคมนาคมขนส่งเพื่อพัฒนาความเชื่อมโยงเส้นทางการท่องเที่ยวของกลุ่มประเทศ IMT-GT

3. ผลิตภัณฑ์และบริการฮาลาล (Halal Products & Services) เป็น 1 ใน 3 สาขาที่มีบทบาทนำในแผนงาน IMT-GT โดยมุ่งเความร่วมมือในเรื่องการเพิ่มจำนวนการรับรองกิจกรรมทางเศรษฐกิจฮาลาล อย่างครอบคลุม รวมถึงพัฒนาศักยภาพของบุคลากรในธุรกิจฮาลาลเพื่อสนับสนุนธุรกิจฮาลาลให้มีการเติบโตและสามารถส่งออกเพื่อส่งเสริมการเข้าถึงผลิตภัณฑ์ฮาลาล ทั้งนี้ เป้าหมายสำคัญ ได้แก่ การยกระดับการค้าและการลงทุนด้านสินค้าและบริการฮาลาล พร้อมทั้งสนับสนุนความร่วมมือด้านการสร้างมาตรฐานฮาลาลร่วมกันเพื่อการสร้างโอกาสทางด้านเศรษฐกิจและการค้า

ประเด็นเชิงยุทธศาสตร์

3.1 อำนวยความสะดวกและส่งเสริมให้มีสัญลักษณ์ มาตรฐาน และแนวทางการรับรองสำหรับผลิตภัณฑ์และบริการฮาลาลระดับประเทศ

3.2 ประชาสัมพันธ์สัญลักษณ์ฮาลาล และดำเนินปฏิบัติการความร่วมมือเพื่อส่งเสริมความตระหนักรู้ด้านผลิตภัณฑ์และบริการฮาลาลของประเทศสมาชิก

3.3 พัฒนาหลักสูตรฮาลาล

3.4 แลกเปลี่ยนผู้เชี่ยวชาญฮาลาล

3.5 สนับสนุนความร่วมมือระหว่างวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมกับบริษัทขนาดใหญ่ในระดับท้องถิ่นและระหว่างประเทศ

3.6 ส่งเสริมกิจกรรมการค้าฮาลาลใน IMT-GT

3.7 ให้ความรู้ด้านฮาลาลแก่บุคลากรในภาคอุตสาหกรรมฮาลาล

3.8 ปรับปรุงศักยภาพของกระบวนการของฮาลาล

3.9 ส่งความร่วมมือข้ามสาขาในด้านการเข้าถึงข้อมูล

ประเด็นความคืบหน้าล่าสุด

ปัจจุบันได้มีการดำเนินการภายใต้ Strategic Halal Industry Collaboration Task Force อย่างต่อเนื่อง เพื่อเป็นกลไกการพัฒนาด้านการค้าและการลงทุนในอุตสาหกรรมฮาลาล รวมทั้งอยู่ระหว่างการดำเนินงานร่วมกันในการพัฒนาโครงการ Halal route เพื่อเสริมสร้างความเชื่อมโยงของวิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อม และรายย่อยด้านฮาลาลของทั้ง 3 ประเทศ และรับทราบความก้าวหน้าด้านการรับรองมาตรฐานอาหาร สินค้าและบริการฮาลาลเพื่อช่วยขับเคลื่อนอุตสาหกรรมฮาลาลใน IMT-GT ให้เป็นที่ยอมรับของตลาดโลก

4. การค้าและการลงทุน ความร่วมมือในสาขาการอำนวยความสะดวกด้านการค้าและการลงทุน (Trade & Investment Facilitation) ให้ความสำคัญกับการอำนวยความสะดวกทางการค้าและการลงทุนและการเชื่อมโยงการค้าการลงทุนเพื่อการผลิตข้ามพรมแดนอย่างลื่นไหลและลดต้นทุนการทำธุรกรรม โดยมีคณะทำงานย่อยด้านพิธีการศุลกากร การตรวจคนเข้าเมือง และการตรวจโรคพืชและสัตว์ (Sub-working Group of CIQ) เพื่อส่งเสริมให้เกิดการการพัฒนาปรับปรุงกฎระเบียบในการอำนวยความสะดวก และคณะทำงานย่อยด้านฐานข้อมูลการค้าการลงทุน และการท่องเที่ยว (Sub-working Group on ITITD) ทำหน้าที่จัดเก็บและการประมวลผลข้อมูลเชิงสถิติด้านการค้าการลงทุนและการท่องเที่ยวของแต่ละประเทศ

ประเด็นเชิงยุทธศาสตร์

4.1 ส่งเสริมความโปร่งใส โดยการแบ่งปันข้อมูลเกี่ยวกับมาตรการทางการค้าและการค้าใหม่ที่นำมาใช้รับมือกับการระบาดของ Covid-19

4.2 กำหนดแนวทางการประสานงานเพื่อสนับสนุนข้อริเริ่มในการอำนวยความสะดวกการค้าข้ามพรมแดน

4.3 การใช้กรอบความร่วมมือ IMT-GT ด้านการศุลกากรการตรวจคนเข้าเมืองและการกักกัน

4.4 กำหนดมาตรฐานสำหรับการติดตามผลการปฏิบัติงาน

4.5 รับรอง “แนวทางความร่วมมือระหว่างคู่แข่ง” ตามข้อเสนอแนะของธนาคารพัฒนาเอเชีย

ประเด็นความคืบหน้าล่าสุด

ทั้ง 3 ประเทศได้สรุปรายละเอียดกรอบความร่วมมือระหว่างรัฐบาลอินโดนีเซีย มาเลเซีย และไทย ด้านศุลกากร การตรวจคนเข้าเมืองและการกักกัน (FoC in CIQ) เพื่ออำนวยความสะดวกในการเคลื่อนย้ายข้ามพรมแดนของสินค้าและบุคคลในอนุภูมิภาค IMT-GT แล้วเสร็จ และเจ้าหน้าที่อาวุโสของทั้ง 3 ประเทศ เห็นพ้องต้องกันที่จะเร่งรัดให้มีการลงนามในกรอบความร่วมมือดังกล่าวภายในปี 2567

5. การเชื่อมโยงด้านการขนส่ง สาขาความเชื่อมโยงด้านการขนส่งให้ความสำคัญกับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทั้งในมิติการเชื่อมโยงทางกายภาพ เพื่อนำไปสู่การคมนาคมและการอำนวยความสะดวกในการคมนาคมขนส่งที่ไร้รอยต่อ ลดความเหลื่อมล้ำ มีความยั่งยืน ปลอดภัย และมีเครือข่ายโทรคมนาคมที่มั่นคงสามารถเชื่อมโยงกับระดับนานาชาติ นอกจากนี้ยังให้ความสำคัญกับการเชื่อมโยงด้านกฎระเบียบ เพื่อทำให้การเชื่อมโยงของโครงสร้างพื้นฐานเชิงกายภาพสามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างเต็มศักยภาพ

ประเด็นเชิงยุทธศาสตร์

5.1 ให้สัตยาบันกรอบความตกลงอาเซียนว่าด้วยการอำนวยความสะดวกในการขนส่งข้ามแดน

5.2 อำนวยความสะดวกในการขนส่งผู้โดยสารข้ามพรมแดน โดยยานพาหนะทางถนน

5.3 ปรับใช้บันทึกความเข้าใจว่าด้วยความเชื่อมโยงทางอากาศ ฉบับปรับปรุง ปี ค.ศ. 2018

5.4 ส่งเสริมความเชื่อมโยงทางทะเลโดยเฉพาะเรือเฟอร์รี่บรรทุกรถยนต์และเรือสำราญ

5.5 เร่งรัดโครงการเชื่อมโยงทางกายภาพ (PCPs) ในหกระเบียงเศรษฐกิจ

ประเด็นความคืบหน้าล่าสุด

ปัจจุบันหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของประเทศสมาชิกอยู่ระหว่างการขับเคลื่อนโครงการความเชื่อมโยงทางกายภาพ (Physical Connectivity Projects: PCPs) ให้มีความก้าวหน้าอย่างเป็นรูปธรรม โดยเฉพาะโครงการลำดับความสำคัญสูงคือ สะพานข้ามแม่น้ำโก-ลก แห่งที่ 2 (สุไหงโก-ลก-รันเตาปันยัง) และโครงการก่อสร้างรถไฟรางคู่หาดใหญ่–ปะดังเบซาร์ อย่างไรก็ตาม แผนงาน IMT-GT ได้เล็งเห็นถึงความท้าทายในการพัฒนาโครงการความเชื่อมโยงร่วมกันทั้ง 3 ประเทศ ในการพัฒนาโครงข่ายระบบคมนาคมให้เชื่อมต่อกันอย่างไร้รอยต่ออย่างมีคุณภาพและคำนึงถึงสิ่งแวดล้อม

6. การเปลี่ยนผ่านด้านดิจิทัล ภายใต้แผนปฏิบัติการ (Implementation Blueprint 2022 – 2026) ฉบับใหม่ คณะทำงานสาขา Digital Transformation ได้มีการกำหนดแผนกลยุทธ์และขอบเขตการดำเนินงานของคณะทำงาน เพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัล นวัตกรรมดิจิทัล การพาณิชย์ดิจิทัล และทักษะด้านเทคโนโลยีดิจิทัล และได้กำหนดเป้าหมายการดำเนินแผนงานของคณะทำงานฯ เพื่อส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและ ICT อย่างครอบคลุมและพัฒนาการเติบโตทางเศรษฐกิจให้สามารถแข่งขันกับเวทีโลกได้

ประเด็นเชิงยุทธศาสตร์

6.1 ส่งเสริมการภาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ เสริมสร้างทักษะแรงงานและเพิ่มโอกาสการเติบโต

6.2 เร่งรัดการดำเนินโครงการที่เกี่ยวข้องกับความตกลงอาเซียนว่าด้วยการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์

6.3 ส่งเสริมเทคโนโลยี 4IR สำหรับพัฒนาศักยภาพและผลผลิตของภาคธุรกิจ

6.4 ปรับปรุงและยกระดับโครงสร้างพื้นฐานและบริการด้านดิจิทัลและเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

ประเด็นความคืบหน้าล่าสุด

คณะทำงานการเปลี่ยนผ่านด้านดิจิทัลกำลังดำเนินการเพื่อพัฒนาแพลตฟอร์ม e-Commerce ใน IMT-GT ร่วมกับสภาธุรกิจ IMT-GT เพื่อเป็นช่องทางการใช้เทคโนโลยี/นวัตกรรมเพื่อสนับสนุน SMEs และเพิ่มมูลค่าการค้าข้ามพรมแดนในอนุภูมิภาค โดยแพลตฟอร์มดังกล่าวจะขยายผลและพัฒนาไปสู่ IMT-GT Mall ในอนาคต อย่างไรก็ตาม ยังคงต้องมีการพิจารณาการจัดทำ Business Model และการหารือเพิ่มเติมเกี่ยวกับกฎเกณฑ์การค้าและระบบโลจิสติกส์ระหว่างประเทศเพื่อสร้างระบบนิเวศทางธุรกิจเพื่อรองรับการใช้งานแอปพลิเคชันดังกล่าว

7. การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การศึกษา และวัฒนธรรม คณะทำงานสาขาการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การศึกษา และวัฒนธรรม มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาความสามารถในการแข่งขันของแรงงาน ส่งเสริมการบูรณาการมาตรฐานทักษะแรงงานให้สอดคล้องกัน และแบ่งปันข้อมูลด้านตลาดแรงงานอย่างมีประสิทธิภาพ โดยกรมความร่วมมือระหว่างประเทศ ได้รับมอบหมายให้เป็นหน่วยงานประสานหลักของคณะทำงานสาขาพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การศึกษา และวัฒนธรรมของประเทศไทย โดยมีกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน กระทรวงแรงงาน เป็นหน่วยงานดำเนินกิจกรรม/โครงการ

ประเด็นเชิงยุทธศาสตร์

7.1 การฝึกอบรมทักษะที่ขับเคลื่อนด้วยอุปสงค์

7.2 การสร้างขีดความสามารถและแลกเปลี่ยนความรู้

7.3 การนำร่องความตระหนักรู้ถึงความสามารถทักษะวิชาชีพใน IMT-GT

7.4 ส่งเสริมการเคลื่อนย้ายแรงงานผ่านระบบแบ่งปันข้อมูลตลาดแรงงาน IMT-GT

ประเด็นความคืบหน้าล่าสุด

มีการดำเนินโครงการร่วมกัน (Regional Projects) เพื่อพัฒนาความสามารถในการแข่งขันของแรงงานและส่งเสริมการบูรณาการมาตรฐานทักษะแรงงานให้สอดคล้องกัน อย่างไรก็ตาม เห็นควรพัฒนาความร่วมมือกับบริษัทชั้นนำเพื่อให้สามารถพัฒนาทักษะแรงงานในอนุภูมิภาค IMT-GT ให้ตรงกับความต้องการของตลาด พร้อมทั้งยังคงให้ความสำคัญกับการผลิตและพัฒนาทักษะแรงงานอาชีวศึกษา (TVET)

8. สิ่งแวดล้อม สิ่งแวดล้อม (Environment) มีเป้าหมายสำคัญในการมุ่งพัฒนาเมืองที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืนที่มีระบบเศรษฐกิจคาร์บอนต่ำ โดยมีโครงการเมืองสีเขียวเป็นโครงการหลักในการขับเคลื่อน

ประเด็นเชิงยุทธศาสตร์

8.1 การรับรอง SUDF

8.2 การดำเนินการร่วมกันเพื่อการจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืนใน IMT-GT อาทิ ป่าไม้ น้ำ และสัตว์ป่า

8.3 ส่งเสริมความร่วมมือในการจัดการและฟื้นฟูระบบนิเวศที่อยู่ติดกัน อาทิ แหล่งน้ำแหล่งเพาะพันธ์ และเส้นทางอพยพของสัตว์

ประเด็นความคืบหน้าล่าสุด

ทั้ง 3 ประเทศได้มีการนำเสนอความริเริ่มใหม่ ๆ ด้านสิ่งแวดล้อมที่ต้องการดำเนินการภายใต้ IB 2022-2026 พร้อมทั้งมีการดำเนินการพัฒนาโครงการด้านสิ่งแวดล้อมร่วมกับพันธมิตรเพื่อการพัฒนา อาทิ อินเดีย และ UN-ESCAP ในการจัดทำโครงการพื้นที่นำร่องและมีบทบาทหลักในโครงการขับเคลื่อนโมเดล BCG สู่การปฏิบัติในเมืองนำร่องสีเขียว (Green Cities)

ที่มา : https://inter.nesdc.go.th/imt-gt/ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

การประชุมวางแผนยุทธศาสตร์ ครั้งที่ 19 เพื่อขับเคลื่อนแผนงานการพัฒนาเขตเศรษฐกิจสามฝ่าย อินโดนีเซีย-มาเลเซีย-ไทย (IMT-GT)

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ในฐานะฝ่ายเลขานุการระดับชาติของประเทศไทย ภายใต้แผนงานการพัฒนาเขตเศรษฐกิจสามฝ่าย อินโดนีเซีย–มาเลเซีย–ไทย (IMT-GT) เป็นเจ้าภาพจัดการประชุมวางแผนยุทธศาสตร์ ครั้งที่ 19 และการประชุมที่เกี่ยวข้อง ระหว่างวันที่ 24–26 กุมภาพันธ์ 2569 ณ กรุงเทพมหานคร เพื่อหารือแนวทางเร่งรัดการดำเนินงานในปีสุดท้ายของแผนปฏิบัติการระยะห้าปี พ.ศ. 2565 – 2569 โดยการประชุมมี**นางสาวศศิธร พลัตถเดช รองเลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ** ในฐานะเจ้าหน้าที่อาวุโสฝ่ายไทยเป็นประธานการประชุม พร้อมด้วยเจ้าหน้าที่อาวุโสจากอีก 2 ประเทศ ได้แก่ **นายวีนาร์ดี ฮานาฟี ลักคี กงสุลใหญ่สาธารณรัฐอินโดนีเซียประจำจังหวัดสงขลา** และ **ดาตุ๊ก มาเรียม บินตี อิเลียส ผู้อำนวยการกองพัฒนาเศรษฐกิจภูมิภาค กระทรวงเศรษฐกิจแห่งมาเลเซีย** และผู้แทนธนาคารพัฒนาเอเชีย สำนักเลขาธิการอาเซียน ศูนย์ประสานความร่วมมือ IMT-GT ตลอดจนหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และสถาบันการศึกษาจากสามประเทศ รวมกว่า 250 คน

ที่ประชุมได้รับทราบความก้าวหน้าการดำเนินงานภายใต้ **Implementation Blueprint (IB) 2022–2026** และเห็นชอบทิศทางการขับเคลื่อนใน **ปี 2569 ซึ่งเป็นปีสุดท้ายของแผนปัจจุบัน** โดยเน้นการเร่งรัดโครงการที่ยังไม่แล้วเสร็จ ผลักดันตัวชี้วัดที่ยังไม่บรรลุเป้าหมาย และยกระดับระบบติดตามประเมินผลให้สามารถสะท้อนผลลัพธ์ได้อย่างเป็นรูปธรรม พร้อมทั้งส่งเสริมการดำเนินงานแบบบูรณาการข้ามสาขา และเพิ่มบทบาทของภาคเอกชนและภาควิชาการในการขับเคลื่อนความร่วมมือของอนุภูมิภาคใน**มิติด้านเศรษฐกิจ การค้า และความเชื่อมโยง** ที่ประชุมให้ความสำคัญกับการขับเคลื่อนความร่วมมือด้าน**เกษตรและอุตสาหกรรมการเกษตร** โดยเฉพาะน้ำมันปาล์มและยางพารา รวมถึงการยกระดับเกษตรกรรายย่อยสู่ห่วงโซ่คุณค่าระดับภูมิภาค การส่งเสริม**การท่องเที่ยว**ผ่านการจัดเวทีความร่วมมือด้านการท่องเที่ยวครั้งที่ 2 และการพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวข้ามพรมแดนควบคู่กับการอำนวยความสะดวกด้านคมนาคมการยกระดับ**อุตสาหกรรมและบริการฮาลาล**เพื่อเพิ่มศักยภาพการแข่งขันและแก้ไขข้อจำกัดด้านการรับรองข้ามแดน ตลอดจนการผลักดัน**การค้าและการลงทุน**ผ่านความร่วมมือด้านศุลกากร ตรวจคนเข้าเมืองและกักกันโรค พร้อมจัดกิจกรรมแสดงสินค้าและจับคู่ธุรกิจในห้วงการประชุมระดับรัฐมนตรี IMT-GT ครั้งที่ 32 ณ ประเทศอินโดนีเซีย ในเดือนกันยายน 2569 เพื่อขยายบทบาทของภาคเอกชนในอนุภูมิภาคใน**มิติด้านการพัฒนาอย่างยั่งยืนและการเสริมสร้างศักยภาพระยะยาว**ที่ประชุมเน้นการพัฒนา**คมนาคมขนส่ง**ที่ลดการปล่อยคาร์บอน และปรับปรุงกฎระเบียบเพื่ออำนวยความสะดวกการขนส่งข้ามแดน การสนับสนุน**การเปลี่ยนผ่านด้านดิจิทัล**ของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ผ่านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและทักษะ การยกระดับ**การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์**ผ่านการฝึกอบรมอาชีวะและการรับรองมาตรฐานทักษะ รวมถึงการพัฒนาฐานข้อมูลตลาดแรงงาน และการขับเคลื่อน**สิ่งแวดล้อม**ภายใต้แนวคิดเศรษฐกิจหมุนเวียน สีน้ำเงิน และสีเขียว ควบคู่กับการจัดการของเสียและมลพิษทางทะเล โดยมี**สภาธุรกิจ IMT-GT (JBC)** และ**เครือข่ายมหาวิทยาลัย IMT-GT (UNINET)** สนับสนุนการบูรณาการงานวิจัย นวัตกรรม และการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน นอกจากนี้ ในวันแรกของการประชุมได้มีการระดมความเห็นเพื่อเตรียมจัดทำแผนปฏิบัติการระยะห้าปีฉบับใหม่ **Implementation Blueprint 2027–2031** โดยมีผู้แทนคณะทำงานรายสาขา ภาคเอกชน และภาคการศึกษาของประเทศสมาชิกเข้าร่วมอย่างกว้างขวาง ที่ประชุมได้ทบทวนบทเรียน ความสำเร็จ และความท้าทายจากแผนฉบับปัจจุบัน เพื่อกำหนดยุทธศาสตร์และแนวทางการดำเนินงานในระยะต่อไปให้สอดคล้องกับ

บริบทเศรษฐกิจโลกและภูมิภาคที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทั้งนี้ ผลการหารือจะนำไปสู่การยกร่างแผนฉบับใหม่เพื่อนำเสนอในกระบวนการพิจารณาของ IMT-GT ต่อไป

ที่มา: https://www.nesdc.go.th/isc24-26022569/ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

2.26 กรอบยุทธศาสตร์ด้านการจัดการอาหารของประเทศไทย ฉบับที่ 2 (พ.ศ.2561-2580)

กรอบยุทธศาสตร์การจัดการด้านอาหารฯ ฉบับนี้ได้เชื่อมโยงทุกมิติที่เกี่ยวข้องกับอาหารจากภาคการเกษตร การแปรรูป การบริการ สู่โภชนาการ สุขภาพผู้บริโภค ตลอดจนถึงวัฒนธรรม การท่องเที่ยว การบริการและการค้า โดยน้อมนำหลัก “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” มาเป็นหลักคิดพื้นฐานในการวางกลยุทธ์เพื่อให้เกิดการพัฒนาในทุกมิติอย่างสมดุล เน้นการนำความรู้และปัญญามาสู่การปฏิบัติที่มีคุณธรรมและจริยะธรรม โดยกรอบยุทธศาสตร์การจัดการด้านอาหารของประเทศไทยฉบับนี้ กำหนดวิสัยทัศน์ คือ “ประเทศไทยมีความมั่นคงด้านอาหารและโภชนาการ เป็นแหล่งอาหารที่มีคุณภาพสูง ปลอดภัย และมีคุณค่าทางโภชนาการเพื่อชาวไทยและชาวโลกอย่างยั่งยืน” มีวัตถุประสงค์เพื่อให้เกิดการบริหารจัดการฐานทรัพยากรการผลิตอย่างมีประสิทธิภาพตลอดจนเสริมสร้างองค์ความรู้ตลอดห่วงโซ่อาหารเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและพัฒนาผู้ที่เกี่ยวข้องตลอดห่วงโซ่รวมถึงผู้บริโภค และก่อให้เกิดความมั่นคงด้านอาหารและโภชนาการในทุกระดับทั้งในภาวะปกติและวิกฤต ประกอบด้วย 4 ยุทธศาสตร์หลัก ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 ด้านความมั่นคงอาหาร มีเป้าประสงค์เพื่อก่อให้เกิดความมั่นคงอาหารและโภชนาการอย่างยั่งยืน อันเป็นพื้นฐานเศรษฐกิจชีวภาพ ด้วยการบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการผลิตอาหารอย่างมีประสิทธิภาพและการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

ยุทธศาสตร์ที่ 2 ด้านคุณภาพและความปลอดภัยอาหาร มีเป้าประสงค์เพื่อสร้างความมั่นใจในอาหารที่มีคุณภาพสูง ปลอดภัยและมีคุณค่าทางโภชนาการ เพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคและการค้าทั้งในและต่างประเทศ

ยุทธศาสตร์ที่ 3 ด้านอาหารศึกษา มีเป้าประสงค์เพื่อส่งเสริมการพัฒนาและวิจัยให้เกิดความรู้ความตระหนักแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องตลอดห่วงโซ่อาหาร เพื่อให้เกิดการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพและสร้างความตระหนักในการบริโภคอาหาร เพื่อให้เกิดพฤติกรรมที่พึงประสงค์ในการบริโภคอาหารเพื่อสุขภาวะ

ยุทธศาสตร์ที่ 4 ด้านการบริหารจัดการ มีเป้าประสงค์เพื่อพัฒนาการจัดการด้านอาหารของประเทศตลอดห่วงโซ่อาหารอย่างเป็นระบบ สร้างความเข้มแข็งของการดำเนินงานทุกภาคส่วนให้สามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงและภัยคุกคามต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพประสิทธิผลและสอดคล้องกับกติกาการค้าสากล

2.27 แผนแม่บทการดำเนินการแก้ไขปัญหาแรงงานในภาคประมง (ตามมติคณะกรรมการนโยบายการจัดการปัญหาแรงงานต่างด้าวและการค้ามนุษย์ หรือ กนร.)

คณะอนุกรรมการ กนร. ได้มีมติเปิดให้ผู้ใช้แรงงานด้านการประมงเข้ามาลงทะเบียนผู้ใช้แรงงานพร้อมกับการจัดให้มีการขึ้นทะเบียนเรือ โดยมูลค่าการส่งออกด้านประมงมีมากถึงปีละกว่า 270,000 ล้านบาททั้งนี้ได้มีการเชิญภาคเอกชนที่มีส่วนเกี่ยวข้องเข้าร่วมหารือเพื่อกำหนดแผนแม่บทและแนวทางปฏิบัติด้านแรงงานที่ดี (GLP) ซึ่งเป็นระบบมาตรฐานที่ได้รับการยอมรับจากองค์การแรงงานระหว่างประเทศ และให้องค์การแรงงานระหว่างประเทศ (ILO) เป็นผู้ตรวจสอบและติดตาม

อย่างไรก็ตาม แผนแม่บทการดำเนินการแก้ไขปัญหาแรงงานในภาคประมง ประกอบด้วย

1) การขยายผลการปฏิบัติตามแนวปฏิบัติการใช้แรงงานที่ดี หรือ GLP แบบเต็มรูปแบบให้ครอบคลุมทั้งสายการผลิต ตั้งแต่สถานแปรรูปเบื้องต้น โรงงานแปรรูป ฟาร์มเพาะเลี้ยงกุ้งทะเลและเรือประมง

โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรือประมงนอกน่านน้ำ เรือประมงพาณิชย์ในน่านน้ำและเรือขนถ่ายสัตว์น้ำที่ควรมีการสอดส่องดูแลอย่างเข้มงวด เนื่องจากเป็นกลุ่มที่เสี่ยงต่อการกระทำผิดด้านแรงงาน

2) การจัดทำ GLP Platform ร่วมกันกับกระทรวงแรงงานภายใต้ความร่วมมือกับองค์การแรงงานต่างประเทศหรือ ILO เพื่อให้เป็นศูนย์กลางของการขยายผล GLP ในภาคประมงอย่างยั่งยืน

3) จัดระเบียบเรือประมงไทยเพื่อป้องกันการประมงที่ผิดกฎหมาย (IUU) และการค้ามนุษย์ในภาคการประมง ซึ่งที่ผ่านมาได้มีการออกหน่วยเคลื่อนที่ หรือ Mobile Unit ร่วมกับกรมเจ้าท่าในการจดทะเบียนเรือเพื่อเร่งรัดให้ผู้ประกอบการเรือประมงมาขอจดอาชญาบัตรทำการประมงให้ถูกต้องกับกรมประมง

4) สนับสนุนการบูรณาการตรวจร่วมเรือประมงและแรงงานประมง

5) การตรวจตราเรือประมงพาณิชย์ในน่านน้ำที่เข้า – ออกจากท่า

6) การสนับสนุนจากกองทัพเรือ ช่วยตรวจตราเรือประมงร่วมกับประเทศเพื่อนบ้านในลักษณะ Joint Patrol เพื่อสอดส่องดูแล เพื่อป้องกันและปราบปรามการทำประมงที่ผิดกฎหมาย (IUU) และปัญหาการค้ามนุษย์บนเรือประมงนอกน่านน้ำ

7) จัดการฝึกอบรมให้ความรู้ความเข้าใจแก่เจ้าหน้าที่รัฐและผู้ประกอบการเรือประมงในเรื่องที่เกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ควบคู่ไปด้วย

8) การส่งเสริมภาพลักษณ์และสร้างความเชื่อมั่นต่อสินค้าประมงของไทยในต่างประเทศผ่านการประชุมหรือแสดงสินค้าและอาหารทะเลต่าง ๆ รวมถึงกรมประมงได้มีการจัดทำเว็บไซต์ Good Fisheries Labour Practices (GLP)

2.28 ไทยแลนด์ 4.0

การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศที่แบ่งออกเป็น 4 ยุค คือ Thailand 1.0 ยุคแรกจะเน้นภาคเกษตร Thailand 2.0 เน้นภาคอุตสาหกรรมเบา และ Thailand 3.0 เน้นภาคอุตสาหกรรมหนักและการส่งออกทั้ง 3 โมเดลที่ผ่านมา ทำให้ประเทศไทยจัดอยู่ในกลุ่มประเทศ“รายได้ปานกลางขั้นสูง” แต่ก็หยุดอยู่แค่นั้น“หยุดนานจนเกินไป” ทำให้มีแนวคิด **Thailand 4.0** คือเศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรมอันหมายความว่าเราจะเปลี่ยนจากการผลักดันสินค้าโภคภัณฑ์ไปสู่สินค้าเชิงนวัตกรรมทุกอย่างจะต้องมีเรื่องราวมีคุณค่าและมูลค่าจะต้องผูกโยงกับเทคโนโลยี ความคิดสร้างสรรค์ และเปลี่ยนจากการเน้นภาคการผลิตสินค้าไปสู่การเน้นภาคบริการมากขึ้นโดยเฉพาะภาคเกษตร “เราจะเปลี่ยนจากเกษตรแบบดั้งเดิมสู่เกษตรสมัยใหม่ เน้นบริหารจัดการและเทคโนโลยี เตรียมปั้นเกษตรกรเป็นผู้ประกอบการ ทั้งยังเป็นเกษตรกรที่มีฐานะร่ำรวย”

โดยรัฐบาลจะใช้นโยบาย**“ประชารัฐ”**คือการร่วมมือกันระหว่างภาครัฐ เอกชน และประชาชน “เป้าหมายที่ได้จากโมเดลนี้คือเปลี่ยนประเทศไทยที่จัดอยู่ในกลุ่มประเทศ“รายได้ปานกลางขั้นสูง” ให้กลายเป็นกลุ่ม “ประเทศที่มีรายได้สูง” ด้วยนวัตกรรมที่ช่วยยกระดับคุณภาพของเศรษฐกิจ จากกลไกต่างๆ เน้นการนำเทคโนโลยีเข้ามาปรับใช้ ผสมกับภูมิปัญญาต่างๆ”รัฐบาลหวังจะใช้ภาคเกษตรเป็นตัวขับเคลื่อนเศรษฐกิจ เพราะ**“เกษตร คือประเทศไทย”** เป็นจุดเริ่มต้นของเศรษฐกิจต่างๆมากมาย เช่น อาหาร พลังงาน ฯลฯ “ประเทศไทยจะต้องขับเคลื่อนด้วยภาคเกษตร” ประเทศไทย 4.0 จึงเป็นการเปลี่ยนผ่านทั้งระบบใน 4 องค์ประกอบสำคัญ คือ

1) เปลี่ยนจากอุตสาหกรรมดั้งเดิม (Traditional Farming) ในปัจจุบัน ไปสู่การเกษตรสมัยใหม่ที่เน้นการบริหารจัดการและเทคโนโลยี (Smart Faming) โดยเกษตรกรต้องร่ำรวยขึ้น และเป็นเกษตรกรแบบเป็นผู้ประกอบการ (Entrepreneur)

2) เปลี่ยนจาก Traditional SMEs หรือ SMEs ที่มีอยู่ที่รัฐต้องให้ความช่วยเหลืออยู่ตลอดเวลา ไปสู่การเป็น Smart Enterprises และ Startups ที่มีศักยภาพสูง

3) เปลี่ยนจาก Traditional Servicers ซึ่งมีการสร้างมูลค่าค่อนข้างต่ำ ไปสู่ High Value Servicers

4) เปลี่ยนจากแรงงานทักษะต่ำไปสู่แรงงานที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และทักษะสูง

3. วัตถุประสงค์ในการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง

3.1 เพื่อเป็นกรอบแนวทางในการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด

3.2 เพื่อเป็นกรอบในการจัดทำคำของบประมาณของส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง

3.3 เพื่อเป็นเครื่องมือในการเชื่อมโยงไปสู่แหล่งงบประมาณ (อาทิ แผนพัฒนาจังหวัดและแหล่งงบประมาณอื่นๆ ในพื้นที่) และการติดตามแผนงาน/โครงการในการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด

4. คำนิยาม

แผนพัฒนาจังหวัด หมายความว่า รายการเกี่ยวกับการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อกำหนดเป้าหมายการพัฒนาประเด็นการพัฒนา แนวทางการพัฒนา แผนงาน และโครงสร้างสำคัญของจังหวัด ที่จำเป็นต้องจัดทำเพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมายการพัฒนาจังหวัดยี่สิบปี (มาตรา 4 แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ พ.ศ. 2565)

เป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค หมายความว่า รายการที่เกี่ยวกับการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อกำหนดเป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาคที่สอดคล้องเชื่อมโยงกับแผนระดับชาติและนโยบายรัฐบาล มีการพัฒนาเชิงพื้นที่ครอบคลุมทุกมิติเป็นเครื่องมือบูรณาการแผนของราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานอื่น ของรัฐ เพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ แผนระดับชาติ นโยบายของรัฐบาล และประเด็นการพัฒนาภาคสู่การปฏิบัติ ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประเทศ และตอบสนองความต้องการของประชาชนในพื้นที่ (มาตรา 4 แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ พ.ศ. 2565)

แผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัด หมายความว่า แผนที่แปลงแผนพัฒนาจังหวัดสู่การปฏิบัติโดยระบุโครงการต่าง ๆ ที่จำเป็นต้องดำเนินการในจังหวัดในแต่ละปีงบประมาณเพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมายการพัฒนาจังหวัดยี่สิบปีและแนวทางการการพัฒนาจังหวัด (มาตรา 4 แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ พ.ศ. 2565)

แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด หมายความว่า แผนซึ่งแสดงถึงทิศทาง แนวทาง และเป้าหมายการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดในอนาคต ที่มีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2566 - 2580) ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาตินโยบายรัฐบาล แผนปฏิบัติการด้านการเกษตรและสหกรณ์ แผนปฏิบัติราชการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์และนโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รวมทั้งเป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด/จังหวัด และแผนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยแสดงถึงเป้าหมายการพัฒนาประเด็นการพัฒนา วัตถุประสงค์ ค่าเป้าหมายและตัวชี้วัดแนวทางการพัฒนาและโครงการสำคัญในการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด

5. แนวทางการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด

การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ในระดับจังหวัดเป็นการกำหนดภาพรวมของการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ในจังหวัด ดังนั้น ในการจัดทำจะต้องคำนึงถึงสิ่งดังต่อไปนี้

5.1 ความสอดคล้องเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี สอดคล้องกับ (ร่าง) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 14 นโยบายรัฐบาล แผนการพัฒนาเกษตรและสหกรณ์ระยะ 20 ปี (ร่าง) แผนปฏิบัติราชการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ระยะ 5 ปี (ร่าง) แผนปฏิบัติการด้านการเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. 2571 - 2575 นโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัดรวมทั้งสอดคล้องกับศักยภาพ โอกาส สภาพปัญหาความต้องการของเกษตรกรและภาคส่วนต่างๆ ในจังหวัด

5.2 การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด จะต้องผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน มีการรับฟังข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ ที่มีต่อแผน จากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ได้แก่ ผู้แทนหน่วยงานใน-นอกสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรภาคเอกชน สถาบันเกษตรกร สภาเกษตรกรจังหวัด ผู้แทนเกษตรกร ฯลฯ

5.3 การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด ต้องมีการทบทวนและปรับปรุงให้สอดคล้องกับสภาพการเปลี่ยนแปลงของทุกบริบทเป็นประจำทุกปี

ส่วนที่ 2
ข้อมูลทั่วไปและข้อมูลด้านเกษตรที่สำคัญของจังหวัดระนอง

1. ข้อมูลทั่วไปของจังหวัด

1.1 ด้านกายภาพ

จังหวัดระนอง เป็นเมืองที่มีความสำคัญในฐานะที่เป็นเมืองที่มีทรัพยากรแร่ในปริมาณมาก โดยเฉพาะแร่ดีบุก จึงได้ชื่อว่า “เมืองแร่นอง” เดิมเป็นหัวเมืองที่เป็นเมืองขึ้นของชุมพรตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยา ซึ่งแบ่งการปกครองออกเป็นเมืองระนอง และเมืองตระ ต่อมาในปี 2405 เมื่อประเทศสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา ได้ตกเป็นเมืองขึ้นของประเทศอังกฤษ พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว จึงให้ยกเมืองระนองและเมืองตระเป็นหัวเมืองจัตวา ขึ้นตรงต่อกรุงเทพมหานคร เพื่อความสะดวกในการรักษาราชการทางชายแดน และในปี 2420 ระนองมีฐานะ เป็นหัวเมืองอิสระ และต่อมาได้ยกฐานะเป็นจังหวัด โดยยุบเมืองตระเป็น “อำเภอกระบุรี” และขึ้นกับจังหวัดระนอง ตั้งแต่นั้นมา

1.1.1 ลักษณะทางภูมิศาสตร์

1) ที่ตั้ง ขนาดพื้นที่

จังหวัดระนองเป็นจังหวัดภาคใต้ตอนบนตั้งอยู่ฝั่งทะเลอันดามันและมีชายแดนติดกับสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาตั้งอยู่ระหว่างเส้นรุ้งที่ 10 องศา 47 ลิปดาถึง 9 องศา 18 ลิปดาเหนือและเส้นแวงที่ 97 องศา 49 ลิปดาถึง 95 องศา 58 ลิปดาตะวันออกห่างจากกรุงเทพมหานครโดยทางหลวงหมายเลข 4 (ถนนเพชรเกษม) ประมาณ 568 กิโลเมตรมีเนื้อที่ประมาณ 3,298.045 ตารางกิโลเมตรหรือ 2,061,278 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 0.63 ของเนื้อที่ทั้งประเทศเป็นจังหวัดที่มีพื้นที่มากเป็นอันดับที่ 60 ของประเทศ

2) อาณาเขต

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ	อำเภอท่าแซะ จังหวัดชุมพร
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ	อำเภอเมือง อำเภอสวี อำเภอพะโต๊ะ จังหวัดชุมพรและ อำเภอไชยา อำเภอท่าฉาง อำเภอบ้านตาขุน อำเภอวิภาวดี จังหวัดสุราษฎร์ธานี
ทิศใต้	ติดต่อกับ	อำเภอคุระบุรี จังหวัดพังงา และอำเภอคีรีรัฐนิคม จังหวัดสุราษฎร์ธานี
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ	จังหวัดเกาะสองสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาและ ทะเลอันดามัน

จังหวัดระนองมีลักษณะรูปร่างเรียวยาวและแคบ จากทิศเหนือสุดจดใต้สุดยาว 169 กิโลเมตร มีส่วนที่กว้างที่สุดที่เป็นพื้นดิน ประมาณ 25 กิโลเมตร และมีส่วนแคบที่สุดอยู่ที่คอคอดกระอำเภอกระบุรี กว้าง 9 กิโลเมตร ลักษณะภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นภูเขาสลับซับซ้อนประมาณ 86% ของพื้นที่ และเป็นพื้นที่ราบเพียง 14% และเป็นป่าปกคลุมทางทิศตะวันออกของจังหวัด พื้นที่ลาดเอียงลงสู่ทะเลอันดามันทางทิศตะวันตก ซึ่งมีสภาพเป็นป่าชายเลนภูเขาที่สูงที่สุดของจังหวัด คือ ภูเขาพ่อตาโชงโดง สูง 1,700 ฟุต และยังมีหมู่เกาะต่าง ๆ กระจายอยู่ในทะเลอันดามัน จำนวน 62 เกาะ และมีแม่น้ำกระบุรีกั้นพรมแดนระหว่างประเทศไทยกับสาธารณรัฐแห่ง

สหภาพเมียนมานอก จากนี้ ยังมีลำน้ำต่างๆ ที่สำคัญ ได้แก่ คลองจั่น คลองลำเลียง และคลองละอุ่น ทำให้พื้นที่บริเวณดังกล่าวเหมาะสมกับการทำการเกษตร

ภาพที่ 1 แผนที่จังหวัดระนอง

ตารางที่ 1 ลักษณะภูมิประเทศของพื้นที่

ลักษณะภูมิประเทศของพื้นที่	จำนวน (ไร่)
พื้นที่ราบ เกือบราบ มีความลาดชัน 0-2%	288,580
พื้นที่ราบลูกคลื่นลอนลาด มีความลาดชันเล็กน้อย (2-8%)	756,170
พื้นที่ลูกคลื่นลอนชัน ได้แก่ พื้นที่ซึ่งมีความลาดชันปานกลาง (8-16%)	590,590
พื้นที่ที่เป็นเขา เป็นพื้นที่มีความลาดชันมาก คือ 16-35%	380,722
พื้นที่สูงชัน ได้แก่ พื้นที่มีความลาดชัน 35-50%	42,050
พื้นที่สูงชันมาก ได้แก่ พื้นที่มีความลาดชัน 50-70%	1,954
พื้นที่สูงชันมากที่สุด ได้แก่ พื้นที่มีความลาดชันมากกว่า 75%	1,212
รวม	**2,061,278**

1.1.2 ลักษณะภูมิอากาศ

จังหวัดระนองเป็นจังหวัดที่ได้ชื่อว่า “ฝนแปดแดดสี่” เนื่องจากอยู่ทางด้านตะวันตก และติดกับทะเลอันดามัน จึงได้รับอิทธิพลจากมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ซึ่งพัดปกคลุมประเทศไทยระหว่างกลางเดือนพฤษภาคม ถึงเดือนตุลาคม ทำให้มีเมฆมากและฝนตกทั่วไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งตามบริเวณชายฝั่งทะเลจังหวัดระนอง และเทือกเขาด้านรับลมจะมีฝนมากกว่าบริเวณอื่น โดยปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย 4,068.4 มิลลิเมตรต่อปี มีฝนตกประมาณ 196 วันเดือนที่มีฝนตกมากที่สุดคือเดือนสิงหาคมซึ่งมีฝนรวมเฉลี่ย 789.1 มิลลิเมตรและมีฝนตกเฉลี่ย 28 วัน ฝนตกในแต่ละปีประมาณ 8 เดือน ตั้งแต่เดือนเมษายน – พฤศจิกายน หรือบางปีมากกว่าและ

ตกมากที่สุดในช่วงเดือนพฤษภาคม – ตุลาคม เฉลี่ยช่วงนี้เดือนละ 25.02 วัน อุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย 32.2 องศาเซลเซียส อุณหภูมิสูงสุดที่เคยวัดได้ 39.6 องศาเซลเซียส อุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ย 23.6 องศาเซลเซียส อุณหภูมิต่ำสุดที่เคยวัดได้ 16.1 องศาเซลเซียส อุณหภูมิเฉลี่ยตลอดปีประมาณ 27.1 องศาเซลเซียส

1) ฤดูกาล

ฤดูกาลของจังหวัดระนอง แบ่งตามลักษณะลมฟ้าอากาศของประเทศไทยออกได้เป็น 3 ฤดู คือ

ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่กลางเดือนกุมภาพันธ์ ถึงกลางเดือนพฤษภาคม ระยะนี้เป็นช่องว่างของฤดูมรสุมจะมีลมจากทิศตะวันออกเฉียงใต้พัดปกคลุม ทำให้อากาศร้อนทั่วไป อากาศจะร้อนที่สุดในเดือนเมษายน แต่ไม่ร้อนมากนัก เนื่องจากภูมิประเทศเป็นคาบสมุทรอยู่ใกล้ทะเล กระแสลมและไอน้ำจากทะเลทำให้อากาศคลายความร้อนลงไปมาก

ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่กลางเดือนพฤษภาคม ถึงกลางเดือนตุลาคม จะมีลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้พัดปกคลุมประเทศไทย และร่องความกดอากาศต่ำจะพาดผ่านภาคใต้เป็นระยะๆทำให้มีฝนตกมากตลอดฤดู และมีฝนตกชุกที่สุดในรอบปีในเดือนกรกฎาคม - สิงหาคม

ฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่กลางเดือนตุลาคม ถึงกลางเดือนกุมภาพันธ์ ในระยะนี้จะมีลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือซึ่งเย็นและแห้งจากประเทศจีนพัดปกคลุมประเทศไทย ทำให้อุณหภูมิลดลงทั่วไปและมีอากาศหนาวเย็น แต่เนื่องจากจังหวัดระนองอยู่ใกล้ทะเลอุณหภูมิจึงลดลงเล็กน้อยเป็นครั้งคราว อากาศจะไม่หนาวเย็นมากนัก และมีฝนจากฝั่งอ่าวไทยข้ามมาตกได้บ้างแต่มีปริมาณและการกระจายไม่มาก

2) ปริมาณน้ำฝน*

ตารางที่ 2 ปริมาณน้ำฝน (เฉลี่ยรายปี) ปี พ.ศ. 2552 - 2568

ปี พ.ศ.	ปริมาณน้ำฝน (มิลลิเมตร)	ปี พ.ศ.	ปริมาณน้ำฝน (มิลลิเมตร)
2552	367.08	2561**	412.94
2553	276.27	2562**	319.06
2554	345.96	2563**	253.48
2555	463.73	2564**	460.83
2556	377.90	2565**	394.82
2557	400.13	2566**	321.75
2558	299.66	2567**	271.43
2559	445.60	2568**	310.44
2560**	392.04		

ที่มา: สถานีอุตุนิยมวิทยาระนอง, 2568

หมายเหตุ: ** ปริมาณน้ำฝน จำแนกรายเดือน ระหว่าง ปี 2560-2568 แสดงในภาคผนวก

* ข้อมูลนี้เป็นเพียงข้อมูลเบื้องต้น ไม่สามารถใช้ประกอบนิติกรรมได้

3) อุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์* (ข้อมูล 16 ปี)

ตารางที่ 3 อุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์สูงสุด-ต่ำสุด (เฉลี่ยรายปี) ปี พ.ศ. 2552-2568

ปี พ.ศ.	อุณหภูมิเฉลี่ย (°C)			ความชื้นสัมพัทธ์ (%)		
	สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ยทั้งปี	สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ยทั้งปี
2552	34.00	21.70	27.18	95.00	47.83	78.43
2553	33.26	23.21	27.60	95.67	45.83	78.81
2554	33.58	21.63	29.48	97.08	48.17	79.83
2555	33.65	21.31	27.16	96.58	50.75	81.51
2556	31.95	23.45	27.35	95.92	50.67	80.67
2557	32.19	23.92	28.08	94.92	79.50	89.32
2558	34.54	22.35	28.25	95.5	80.75	90.03
2559	34.79	22.60	28.25	94.66	80.83	91.78
2560**	33.87	21.41	27.19	96.50	49.25	81.38
2561**	34.02	22.19	27.31	96.17	50.58	80.34
2562**	34.48	22.67	27.66	95.08	48.67	78.44
2563**	34.89	22.42	27.80	95.58	45.33	77.08
2564**	34.28	21.79	27.31	95.58	45.33	77.08
2565**	33.77	21.99	27.20	96.25	50.25	80.41
2566**	34.83	22.54	27.78	94.33	45.83	78.01
2567**	35.01	23.27	28.22	95.42	46.42	77.58
2568**	34.10	21.83	27.39	95.33	44.75	78.07

ที่มา: สถานีอุตุนิยมวิทยาระนอง, 2568

หมายเหตุ: ** อุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์ จำแนกรายเดือน ระหว่างปี 2560-2568 แสดงในภาคผนวก

* ข้อมูลนี้เป็นเพียงข้อมูลเบื้องต้น ไม่สามารถใช้ประกอบนิติกรรมได้

4) คาดหมายอากาศเพื่อการเกษตรราย 3 เดือน ระหว่างเดือนมีนาคม - พฤษภาคม พ.ศ. 2569 ของประเทศไทย

ในระยะ 3 เดือนนี้คาดว่าปริมาณฝนรวมบริเวณประเทศไทยส่วนใหญ่จะต่ำกว่าค่าปกติ ประมาณร้อยละ 5 เว้นแต่บริเวณภาคกลาง ภาคตะวันออก รวมทั้งกรุงเทพฯและปริมณฑล จะมี ปริมาณฝนรวมต่ำกว่าค่าปกติประมาณร้อยละ 10 โดยภาคเหนือจะมีปริมาณฝนรวม ประมาณ 240 - 290 มิลลิเมตร (ค่าปกติ 275 มม.) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประมาณ 280 - 330 มิลลิเมตร (ค่า ปกติ 321 มม.) ภาคกลาง ประมาณ 210 - 260 มิลลิเมตร (ค่าปกติ 256 มม.) กรุงเทพมหานคร และปริมณฑล ประมาณ 290 - 340 มิลลิเมตร (ค่าปกติ 350 มม.) ภาคตะวันออก ประมาณ 310 - 360 มิลลิเมตร (ค่าปกติ 370 มม.) ภาคใต้ฝั่งตะวันออก ประมาณ 270 - 320 มิลลิเมตร (ค่าปกติ 306 มม.) และภาคใต้ฝั่งตะวันตก ประมาณ 530 – 590 มิลลิเมตร (ค่าปกติ 593 มม.) สำหรับอุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ยของประเทศไทยส่วนใหญ่จะต่ำกว่าค่าปกติเล็กน้อย แต่อุณหภูมิเฉลี่ยของทั้งประเทศยังคงใกล้เคียงค่าปกติ โดยทางตอนบนของประเทศจะมีอุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย 34 - 36 องศาเซลเซียส (ค่าปกติ35.5 องศาเซลเซียส) ในขณะที่ภาคใต้จะมีอุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย 32 - 34 องศาเซลเซียส

(ค่าปกติ33.7 องศาเซลเซียส) ส่วนอุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ยบริเวณประเทศไทยประมาณ 24 - 26 องศาเซลเซียส (ค่าปกติ 24.7 องศาเซลเซียส)

ลักษณะอากาศทั่วไปของประเทศไทยในช่วง 3 เดือนนี้ (เป็นลักษณะทางสถิติของประเทศไทยจากค่าเฉลี่ยในคาบ 30 ปี พ.ศ. 2534 - 2563) เดือนมีนาคม มีอากาศร้อนอบอ้าวและแห้ง ความชื้นในอากาศมีน้อยและมีอากาศร้อนจัดเป็น บางวัน โดยเฉพาะบริเวณประเทศไทยตอนบน เนื่องจากลมที่พัดปกคลุมประเทศไทยส่วนใหญ่เป็นลมใต้ แต่ในบางช่วงอาจมีมวลอากาศเย็นจากประเทศจีนแผ่ลงมาปะทะกับมวลอากาศร้อนที่ปกคลุมประเทศไทย ทำให้เกิดพายุฤดูร้อน โดยเฉพาะบริเวณประเทศไทยตอนบน พายุฤดูร้อนมักเกิดใน ช่วงเวลาสั้นๆ เป็นบริเวณแคบแต่จะมีลมกระโชกแรงเกิดขึ้นฉับพลันและมีความรุนแรงถึงขั้นทำความเสียหายแก่ชีวิตและทรัพย์สินได้

เดือนเมษายน เป็นเดือนที่อบอ้าวที่สุดในรอบปี โดยเฉพาะประเทศไทยตอนบน ซึ่งมักมีอุณหภูมิสูงและมีอากาศร้อนถึงร้อนจัดโดยทั่วไป จากอิทธิพลของหย่อมความกดอากาศต่ำ เนื่องจากความร้อนที่ปกคลุมประเทศไทยตอนบนและเป็นช่วงที่ดวงอาทิตย์แผ่รังสี ตั้งฉากกับพื้นที่ของประเทศไทยทำให้เกิดพายุฤดูร้อนขึ้นสำหรับในเดือนนี้โดยทั่วไปมีฝนเพิ่มมากขึ้นกว่าเดือนที่ผ่านมาในทุกภาคของประเทศ

เดือนพฤษภาคม เป็นช่วงเปลี่ยนจากฤดูร้อนเป็นฤดูฝน ปกติสภาวะอากาศในระยะครึ่งแรกของเดือนจะยังคงมีอากาศร้อนอบอ้าวทั่วไป และมักเกิดพายุฝนฟ้าคะนองหรือพายุฤดูร้อนได้บ่อยครั้งและในบางครั้งอาจมีลูกเห็บตกได้ จากอิทธิพลของความกดอากาศต่ำเนื่องจากความร้อน ส่วนระยะครึ่งหลังของเดือนเริ่มเข้าสู่ฤดูฝน อุณหภูมิจะลดลงและมีฝนตกชุกเพิ่มมากขึ้น โดยลมที่พัดปกคลุมประเทศไทยเริ่มเปลี่ยนเป็นลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ส่วนร่องความกดอากาศต่ำที่พาดผ่านประเทศ มาเลเซียได้เลื่อนขึ้นมาพาดผ่านภาคใต้และภาคกลางของประเทศไทยตามลำดับ นอกจากนี้อาจมีพายุ ไซโคลนก่อตัวในทะเลอันดามันหรืออ่าวเบงกอลแล้วเคลื่อนเข้ามาใกล้หรือเข้าสู่ทางด้านตะวันตกของประเทศได้

ช่วงปลายเดือนเมษายนและพฤษภาคม อาจจะมีหย่อมความกดอากาศต่ำก่อตัวขึ้นบริเวณทะเลอันดามัน และอาจทวีกำลังแรงขึ้นเป็นพายุดีเปรสชั่นและพายุไซโคลน โดยมีการเคลื่อนตัวทางทิศเหนือค่อนไปทางตะวันออกและอาจเข้าใกล้ด้านตะวันตกของประเทศไทย ซึ่งจะทำให้บริเวณด้านตะวันตกของทั้งภาคเหนือและภาคกลางรวมทั้งภาคใต้จะมีฝนเพิ่มมากขึ้น

คาดหมายอุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย อุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ย จำนวนชั่วโมงที่มีแสงแดด ปริมาณน้ำระเหย ปริมาณฝน และจำนวนวันฝนตก

ภาค		มีนาคม	เมษายน	พฤษภาคม
ภาคใต้ฝั่งตะวันตก	อุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย (°ซ.)	33-35	33-35	32-34
	อุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ย (°ซ.)	23-25	24-26	24-26
	จำนวนชั่วโมงที่มีแสงแดด (ชม./วัน)	8-9	7-8	5-7
	ปริมาณน้ำระเหย (มม./วัน)	5-6	4-5	4-5
	ปริมาณฝน (มม.)	80-110	150-200	240-300
	จำนวนวันฝนตก (วัน)	7-9	13-15	18-20

ผลกระทบต่อการเกษตรภาคใต้

เดือนมีนาคม เป็นช่วงต้นฤดูร้อนอากาศจะร้อนอบอ้าว ลมจะเริ่มเปลี่ยนเป็นลมใต้ อุณหภูมิจะสูงขึ้นในตอนกลางวันจนมีอากาศร้อนถึงร้อนจัด สภาพอากาศแห้ง น้ำระเหยมีมาก ปริมาณและการกระจายของฝนมีน้อย บางพื้นที่ช่วงที่ฝนไม่ตกมีระยะเวลายาวนาน อนึ่ง บางช่วงอาจมีพายุฤดู ร้อนเกิดขึ้นโดยมีลักษณะฝนฟ้าคะนองลมกระโชกแรงบางพื้นที่

สำหรับสภาพอากาศที่ร้อน ผู้ที่เลี้ยงสัตว์ควรลดอุณหภูมิภายในโรงเรือน โดยติดตั้งพัดลมเป่า และดูดอากาศภายในโรงเรือนทั้งแนวตั้งและแนวนอน เพื่อลดอุณหภูมิภายในโรงเรือน หากมีน้ำ เพียงพอควรฉีดน้ำบริเวณหลังคาโรงเรือน หรือฉีดน้ำเป็นฝอยบริเวณโรงเรือน ถ้ามีน้ำน้อยอาจใช้วัสดุ อุ้มน้ำชุบน้ำแล้วนำไปไว้ในโรงเรือน เมื่อน้ำระเหยจะนำความร้อนส่วนหนึ่งออกไปด้วยทำให้อุณหภูมิ บริเวณรอบข้างลดลงได้

ส่วนเกษตรกรที่ต้องการปลูกพืชในระยะนี้ควรมีน้ำสำรองให้พืชในระยะเจริญเติบโต หากพืชได้รับน้ำไม่เพียงพอจะทำให้ผลผลิตลดลงและด้อยคุณภาพ โดยเฉพาะในช่วงที่พืชให้ผลผลิตเป็นช่วงที่ พืชต้องการน้ำมากกว่าระยะอื่นๆ หากพืชขาดน้ำเป็นเวลานานจะทำให้ต้นพืชตายสูญเสียผลผลิตโดย สิ้นเชิง รวมทั้งควรใช้น้ำอย่างประหยัดและวางแผนการใช้น้ำที่เก็บกักไว้ให้เหมาะสม เพื่อจะได้มีน้ำใช้ ทางด้านการเกษตรในช่วงแล้ง โดยอาจให้น้ำพืชแบบมีประสิทธิภาพ เช่น การให้น้ำพืชแบบระบบน้ำ หยดจะประหยัดน้ำได้มากขึ้น หรือให้น้ำพืชในช่วงเย็นและค่ำ เพื่อลดอัตราการสูญเสียน้ำโดยการ ระเหย รวมทั้งควรคลุมดินบริเวณแปลงปลูกพืชและโคนต้นพืชด้วยวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร เช่น ใบไม้ ฟางข้าว และหญ้าแห้ง เป็นต้น เพื่อลดการอัตราการระเหยของน้ำบริเวณผิวดินและรักษา ความชื้นภายในดินและรักษาอุณหภูมิดิน

สำหรับสภาพอากาศที่แห้ง เกษตรกรควรระวังและป้องกันศัตรูพืชจำพวกปากดูด เช่น เพลี้ย และไรต่างๆ ซึ่งตัวอ่อนและตัวเต็มวัยจะดูดกินน้ำเลี้ยงจากพืชทำให้ต้นพืชทรุดโทรม ผลผลิตลดลงและด้อยคุณภาพ รวมทั้งควรระวังและป้องกันการเกิดอัคคีภัยและไฟป่า โดยทำแนวกันไฟรอบพื้นที่การเกษตรและอาคารบ้านเรือน นอกจากนี้ควรหลีกเลี่ยงการจุดไฟ หากมีความจำเป็นต้องติดไฟควรดับให้สนิททุกครั้งหลังเลิกใช้งาน เพื่อป้องกันไฟลุกลาม โดยเฉพาะบริเวณสวนยางพาราควรดูแลเป็นพิเศษ เนื่องจากไฟจะลุกลามได้ง่าย

อนึ่ง ในบางช่วงอาจมีพายุฤดูร้อนโดยมีลักษณะ ฝนฟ้าคะนอง ลมกระโชกแรงและลูกเห็บตกบางพื้นที่ เกษตรกรควรระวังอันตรายและป้องกันความเสียหายจากสภาวะดังกล่าว โดยหลีกเลี่ยงการเข้าใกล้สิ่งปลูกสร้างที่ไม่แข็งแรง ต้นไม้ใหญ่ และป้ายโฆษณาสูงๆขณะลมแรง รวมทั้งไม่ควรอยู่กลางแจ้งและปล่อยให้สัตว์เลี้ยงอยู่ในที่โล่งขณะฝนฟ้าคะนอง รวมทั้งดูแลโรงเรือนเลี้ยงสัตว์ให้อยู่ในสภาพมั่นคงแข็งแรง ส่วนชาวสวนผลไม้ควรผูกยึดและค้ำยันกิ่งและลำต้นของไม้ผลให้มั่นคงแข็งแรงเพื่อป้องกันกิ่งฉีกหักและต้นโค่นล้มเมื่อมีลมแรง

เดือนเมษายน เป็นช่วงฤดูร้อน ลมที่พัดจะเป็นลมใต้ อากาศร้อนอบอ้าว ปริมาณและการกระจายของฝนจะมีน้อย ปริมาณการระหยของน้ำจะมีมาก สภาพอากาศแห้ง สำหรับในระยะปลายเดือนปริมาณและการกระจายของฝนจะเพิ่มขึ้น อนึ่ง บางช่วงอาจมีพายุฤดูร้อนเกิดขึ้นโดยมีลักษณะฝนฟ้าคะนอง ลมกระโชกแรงบางพื้นที่

สำหรับสภาพอากาศที่ร้อน เกษตรกรควรหลีกเลี่ยงการทำกิจกรรมกลางแจ้ง เป็นเวลานานรวมทั้งระวังและป้องกันโรคที่เกี่ยวกับระบบทางเดินอาหารโดยรับประทานแต่อาหารที่สะอาดและปรุงสุกใหม่ ส่วนผู้ที่เลี้ยงสัตว์ควรลดอุณหภูมิภายในโรงเรือน โดยติดตั้งพัดลมเป่าและดูดอากาศภายใน โรงเรือนทั้งแนวตั้งและแนวนอน เพื่อลดอุณหภูมิภายในโรงเรือน หากมีน้ำเพียงพอควรฉีดน้ำบริเวณ หลังคาโรงเรือน หรือฉีดน้ำเป็น

ฝอยบริเวณโรงเรือน ถ้าน้ำมีน้อยอาจใช้วัสดุอุ้มน้ำชุบน้ำแล้วนำไปไว้ใน โรงเรือน เมื่อน้ำระเหยจะนำความร้อนส่วนหนึ่งออกไปด้วยทำให้อุณหภูมิบริเวณรอบข้างลดลงได้

ส่วนเกษตรกรที่ต้องการปลูกพืชในช่วงฤดูฝนนี้ควรเตรียมดินเอาไว้ให้พร้อม เมื่อมีฝนตกสม่ำเสมอหรือดินมีความชื้นเพียงพอก็สามารถปลูกพืชได้ นอกจากนี้ควรดูแลให้น้ำแก่พืชอย่างเหมาะสมหากพืชขาดน้ำจะทำให้ต้นพืชตายสูญเสียผลผลิตโดยสิ้นเชิง รวมทั้งควรวางแผนการใช้น้ำที่เก็บกักไว้ให้เหมาะสม โดยอาจให้น้ำพืชแบบมีประสิทธิภาพ เช่น การให้น้ำพืชแบบระบบน้ำหยดจะประหยัดน้ำได้มากขึ้น หรือให้น้ำพืชในช่วงเย็นและค่ำ เพื่อลดอัตราการสูญเสียน้ำโดยการระเหยรวมทั้งควรคลุมดินบริเวณแปลงปลูกพืชและโคนต้นพืชด้วยวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร เช่น ใบไม้ ฟางข้าว และหญ้าแห้ง เป็นต้น เพื่อลดการอัตราการระเหยของน้ำบริเวณผิวดินและรักษาอุณหภูมิดิน สำหรับสภาพอากาศที่แห้ง เกษตรกรควรระวังและป้องกันศัตรูพืชจำพวกปากดูด เช่น เพลี้ย และไรต่างๆ ซึ่งจะดูดกินน้ำเลี้ยงจากพืชทำให้ต้นพืชทรุดโทรม ผลผลิตลดลง และด้อยคุณภาพ รวมทั้งควรระวังและป้องกันการเกิดอัคคีภัยและไฟป่า โดยทำแนวกันไฟรอบพื้นที่การเกษตร อาคารบ้านเรือน และโรงเก็บพืชผลทางการเกษตร โดยเฉพาะบริเวณสวนยางพาราควรหลีกเลี่ยงการจุดไฟ หากมีความจำเป็นต้องติดไฟควรดับให้สนิททุกครั้งหลังเลิกใช้งาน เพื่อป้องกันไฟลุกลาม

อนึ่ง ในบางช่วงอาจมีพายุฤดูร้อนโดยมีลักษณะ ฝนฟ้าคะนอง ลมกระโชกแรง และลูกเห็บตกบางพื้นที่ เกษตรกรควรระวังอันตรายและป้องกันความเสียหายจากสภาวะดังกล่าว โดยหลีกเลี่ยงการเข้าใกล้สิ่งปลูกสร้างที่ไม่แข็งแรง ต้นไม้ใหญ่ และป้ายโฆษณาสูงๆขณะลมแรง รวมทั้งไม่ควรอยู่กลางแจ้งและปล่อยให้สัตว์เลี้ยงอยู่ในที่โล่งขณะฝนฟ้าคะนอง และดูแลโรงเรือนเลี้ยงสัตว์ให้อยู่ในสภาพมั่นคงแข็งแรง นอกจากนี้ควรผูกยึดและค้ำยันกิ่งและลำต้นของไม้ผลให้มั่นคงแข็งแรงเพื่อป้องกันกิ่งฉีกหักและต้นโค่นล้มเมื่อมีลมแรง

เดือนพฤษภาคม เป็นช่วงปลายฤดูร้อนและต้นฤดูฝน ลมที่พัดจะเป็นลมใต้ในระยะต้นเดือนและจะค่อยเปลี่ยนเป็นลมตะวันตกเฉียงใต้ซึ่งจะพัดแน่ทิศและสม่ำเสมอขึ้นจนเป็นมรสุม อากาศจะค่อยๆ คลายความร้อนอบอ้าวลง สำหรับปริมาณและการกระจายของฝนจะเพิ่มขึ้นจากเดือนที่ผ่านมาโดยเฉพาะทางฝั่งตะวันตกซึ่งเป็นด้านรับลมจะมีปริมาณและการกระจายของฝนมากกว่าทางฝั่งตะวันออก กับมีฝนตกหนักถึงหนักมากบางพื้นที่ อนึ่ง ในบางพื้นที่อาจมีพายุฝนฟ้าคะนอง ลมกระโชกแรง และอาจมีลูกเห็บตกบางพื้นที่

เดือนนี้เป็นช่วงเปลี่ยนจากฤดูร้อนเข้าสู่ฤดูฝนสภาพอากาศจะแปรปรวนโดยจะมีอากาศร้อนสลับกับมีฝนตกในบางวัน เกษตรกรควรดูและรักษาสุขภาพให้แข็งแรง เพื่อป้องกันการเจ็บป่วย ส่วนเกษตรกรที่ต้องการปลูกพืชในช่วงฤดูฝนนี้ควรเตรียมดินและแปลงปลูกพืชเอาไว้ให้พร้อม เมื่อมีฝนตก สม่ำเสมอและดินมีความชื้นเพียงพอจึงค่อยลงมือปลูกส่วนพื้นที่การเกษตรที่อยู่ในที่ลุ่ม เกษตรกรควรทำทางระบายน้ำออกจากแปลงปลูก เพื่อป้องกันน้ำขังในแปลงปลูกพืชและโคนต้นพืชนาน ในช่วงที่มี ฝนตกชุก ทำให้รากพืชขาดอากาศต้นพืชตายได้ สำหรับในระยะครึ่งแรกของเดือนยังคงมีอากาศร้อน เกษตรกรควรรักษาสุขภาพให้แข็งแรง เพื่อป้องกันการเจ็บป่วย รวมทั้งหลีกเลี่ยงการทำกิจกรรมในที่โล่งแจ้งตอนกลางวันเป็นเวลานาน และควรดื่มน้ำบ่อยๆ เพื่อป้องกันร่างกายขาดน้ำ ส่วนผู้ที่เลี้ยงสัตว์ควรลดอุณหภูมิในโรงเรือนและเพิ่ม ปริมาณน้ำกินสำหรับสัตว์เนื่องจากในฤดูร้อนสัตว์เลี้ยงต้องการน้ำมากกว่าช่วงอื่นๆ รวมทั้งดูแลความ สะอาดของน้ำกินและอาหารสัตว์

ส่วนในระยะครึ่งหลังของเดือนปริมาณและการกระจายของฝนจะเพิ่มขึ้น กับมีฝนตกหนักถึงหนักมากบางพื้นที่ เกษตรกรควรระวังอันตรายและป้องกันความเสียหายจากสภาวะดังกล่าว รวมทั้ง เกษตรกรควรซ่อมแซมหลังคาโรงเรือนและแผงกำบังฝนสาดให้อยู่ในสภาพใช้งานได้ตามปกติ เพื่อ ป้องกันสัตว์เลี้ยงเปียก

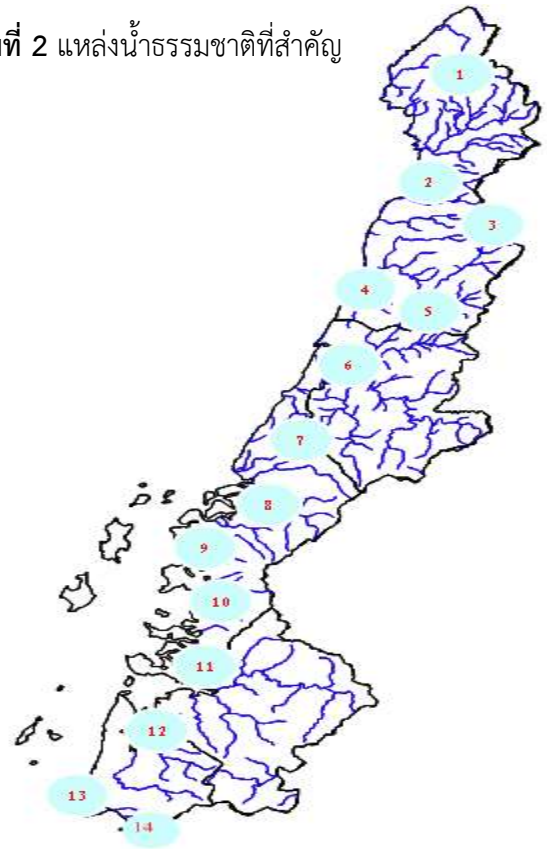
ฝน หนาวเย็นจนอ่อนแอ และเป็นโรคได้ง่าย รวมทั้งไม่ควรปล่อยให้สัตว์เลี้ยงอยู่ ในที่ชื้นแฉะเป็นเวลานาน เพราะจะทำให้สัตว์เลี้ยงอ่อนแอและเป็นโรคได้ง่าย นอกจากนี้ควรหมั่น สังเกตบริเวณโรงเรือนเลี้ยงสัตว์เพราะอาจมีสัตว์มีพิษหรือศัตรูสัตว์ เช่น งู ตะขาบ และแมงป่อง เป็นต้น เข้ามาอาศัยหลบฝนบริเวณโรงเรือนทำให้สัตว์เลี้ยงตื่นและอาจทำร้ายสัตว์เลี้ยงได้ หากพบ ควรรีบจัดการให้ออกไปจากโรงเรือน อนึ่ง ในบางช่วงอาจมีพายุฝนฟ้าคะนอง ลมกระโชกแรง และลูกเห็บตกบางพื้นที่ เกษตรกร ควรระวังอันตรายและป้องกันความเสียหายจากสภาวะดังกล่าว โดยหลีกเลี่ยงการเข้าใกล้สิ่งปลูกสร้าง ที่ไม่แข็งแรง ต้นไม้ใหญ่ และป้ายโฆษณาสูงๆขณะลมแรง รวมทั้งไม่ควรอยู่กลางแจ้งและปล่อยให้สัตว์ เลี้ยงอยู่ในที่โล่งขณะฝนฟ้าคะนองและดูแลโรงเรือนเลี้ยงสัตว์ให้อยู่ในสภาพมั่นคงแข็งแรง นอกจากนี้ ควรผูกยึดและค้ำยันกิ่งและลำต้นของไม้ผลให้มั่นคงแข็งแรงเพื่อป้องกันกิ่งฉีกหักและต้นโค่นล้มเมื่อมีลมแรง

ที่มา: กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม กรมอุตุนิยมวิทยา ออกประกาศ มีนาคม 2569

1.1.3 แหล่งน้ำธรรมชาติ

จังหวัดระนองมีแม่น้ำลำคลองที่เกิดจากเทือกเขาทางด้านทิศตะวันออกเป็นส่วนใหญ่ มีลักษณะเป็นทางน้ำสายสั้นๆไหลลงสู่ทะเลอันดามันทางด้านทิศตะวันตก มีแม่น้ำ ห้วย ลำธาร คลอง 272 สาย ซึ่งในจำนวนนี้มีที่ใช้งานในฤดูแล้ง 261 สาย มีหนองบึง 21 แห่ง ที่มีสภาพใช้งานได้ในฤดูแล้ง 20 แห่งมีน้ำพุน้ำซับ 2 แห่ง ที่มีสภาพใช้งานได้ในฤดูแล้ง 2 แห่ง และแหล่งน้ำอื่นๆ ที่มีสภาพใช้งานได้ในฤดูแล้ง 2 แห่ง

ภาพที่ 2 แหล่งน้ำธรรมชาติที่สำคัญ

1. **แม่น้ำกระบุรี**
2. **คลองกระบุรี**
3. **คลองปากจั่น**
4. **คลองวัน**
5. **คลองลำเลียง**
6. **คลองละอุ่น**
7. **คลองหาดส้มแป้น**
8. **คลองบางริ้น**
9. **คลองละออง**
10. **คลองราชกรูด**
11. **คลองกะเปอร์**
12. **คลองบางหิน**
13. **คลองนาคา**
14. **คลองกำพวน**

1) แม่น้ำกระบุรี เป็นแม่น้ำสายสำคัญกั้นพรมแดนระหว่างประเทศไทย และประเทศสหภาพเมียนมาร์ ต้นน้ำเกิดจากเขาตุ่น และเขาจอมแหทางทิศเหนือ ไหลลงสู่ทะเลอันดามันที่บริเวณตำบลปากน้ำ จังหวัดระนอง ความยาวประมาณ 95 กิโลเมตร

2) คลองกระบุรี ต้นน้ำเกิดจากเขาผักแว่น เขตจังหวัดชุมพร - จังหวัดระนอง ไหลผ่านอำเภอกระบุรีลงสู่แม่น้ำกระบุรีที่บ้านน้ำจืด อำเภอกระบุรี ความยาวประมาณ 20 กิโลเมตร

3) คลองจั่น ต้นน้ำเกิดจากเขาปลายคลองบางนาทางทิศเหนือ ไหลลงสู่แม่น้ำกระบุรีที่บ้านนาน้อย ความยาวประมาณ 20 กิโลเมตร

4) คลองวัน ต้นน้ำเกิดจากเขาหินลุทางทิศเหนือของจังหวัด ไหลลงสู่แม่น้ำกระบุรีที่บ้านทับหลี ความยาวประมาณ 20 กิโลเมตร

5) คลองลำเลียง ต้นน้ำเกิดจากเทือกเขาบางใหญ่ และเขาแดนทางทิศเหนือ ไหลลงสู่แม่น้ำกระบุรีที่บ้านลำเลียง ความยาวประมาณ 20 กิโลเมตร

6) คลองละอุ่น ต้นน้ำเกิดจากเขาห้วยเสียด และเขาหินด่างทางทิศตะวันออก ไหลลงสู่แม่น้ำกระบุรีที่บ้านเขาฝาชี ความยาวประมาณ 50 กิโลเมตร

7) คลองหาดส้มแป้น ต้นน้ำเกิดจากเทือกเขาจอมแหลม และเขานมสาว ไหลลงสู่แม่น้ำกระบุรีที่บ้านเกาะกลาง ความยาวประมาณ 19 กิโลเมตร

8) คลองบางริ้น ต้นน้ำเกิดจากเขานมสาว และเขาพ่อตาเขาสูง ไหลลงสู่แม่น้ำกระบุรีที่บ้านบางริ้น ความยาวประมาณ 25 กิโลเมตร

9) คลองละออง ต้นน้ำเกิดจากเขานมสาว ไหลลงสู่ทะเลอันดามันที่บ้านละออง ความยาวประมาณ 12 กิโลเมตร

10) คลองราชกรูด ต้นน้ำเกิดจากเขาพ่อตาโชงโดง ไหลลงสู่ทะเลอันดามันที่บ้านราชกรูด ความยาวประมาณ 12 กิโลเมตร

11) คลองกะเปอร์ ต้นน้ำเกิดจากเขายายหม่อน ไหลลงสู่ทะเลอันดามันที่บ้านบางลำพู ความยาวประมาณ 32 กิโลเมตร

12) คลองบางหิน ต้นน้ำเกิดจากคลองเคียนงาม ไหลลงสู่คลองกะเปอร์ ความยาวประมาณ 6.6 กิโลเมตร

13) คลองนาคา ต้นน้ำเกิดจากเขานาคา และเขาพระหมี ไหลลงสู่ทะเลอันดามันที่บ้านนาพรุ ความยาวประมาณ 30 กิโลเมตร

14) คลองกำพวน ต้นน้ำเกิดจากเขาพระหมี ไหลลงสู่ทะเลอันดามันที่บ้านกำพวน ความยาวประมาณ 19 กิโลเมตร

1.1.4 ทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญ

จังหวัดระนองมีป่าสงวนแห่งชาติ จำนวน 13 ป่า รวมเนื้อที่ประมาณ 1,437,370 ไร่ อยู่ในความดูแลของกรมป่าไม้ เป็นพื้นที่อุทยานแห่งชาติ จำนวน 4 แห่ง เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า จำนวน 4 แห่ง พื้นที่เตรียมการประกาศเป็นเขตห้ามล่าสัตว์ป่า จำนวน 1 แห่ง และสวนรุกขชาติ จำนวน 1 แห่ง อยู่ในความดูแลของกรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่าและพันธุ์พืช และมีสวนป่าที่องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ปลูกและรับผิดชอบ จำนวน 1 โครงการ แสดงดัง **ตารางที่ 4**

ตารางที่ 4 ป่าสงวนแห่งชาติ อุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เขตห้ามล่าสัตว์ป่าและสวนป่า

ลำดับที่	ชื่อป่า	ท้องที่อำเภอ	เนื้อที่ (ไร่)	หมายเหตุ
1. ชื่อป่าสงวนแห่งชาติ				
1.1	ป่าน้ำขาว	อำเภอกระบุรี	164,521	ประกาศเป็นเขตรักษาพันธ์สัตว์ป่า อุทยานเสด็จในกรมฯ เนื้อที่ 106,875 ไร่
1.2	ป่าน้ำจืด ป่ามะมุ และป่าปากจั่น	อำเภอกระบุรี	76,513	ประกาศเป็นเขตรักษาพันธ์สัตว์ป่า ทุ่งระยะ–นาสัก เนื้อที่ 25,600 ไร่

ลำดับที่	ชื่อป่า	ท้องที่อำเภอ	เนื้อที่ (ไร่)	หมายเหตุ
1.3	ป่าลำเลียง	อำเภอกระบุรี	143,406	ประกาศเป็นเขตรักษาพันธ์สัตว์ป่าทุ่งระยะ-นาสัก เนื้อที่ 69,125 ไร่
1.4	ป่าคลองลำเลียง-ละอุ่น	อำเภอกระบุรี อำเภอละอุ่น อำเภอเมือง	27,712.25	ประกาศเป็นอุทยานแห่งชาติลำน้ำกระบุรี เนื้อที่ 16,700 ไร่
1.5	ป่าละอุ่นและป่าราชกรูด	อำเภอละอุ่น อำเภอเมือง อำเภอกะเปอร์	429,922	ประกาศเป็นอุทยานแห่งชาติลำน้ำกระบุรี เนื้อที่ 31,700 ไร่ ประกาศเป็นเขตอุทยานแห่งชาติน้ำตกหงาว เนื้อที่ 245,300 ไร่ ประกาศเป็นเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าควนแม่ยายหม่อน เนื้อที่ 19,000 ไร่
1.6	ป่าคลองเส็ดกวดป่าเขาหินช้าง	อำเภอเมือง	19,412	ประกาศเป็นอุทยานแห่งชาติลำน้ำกระบุรี เนื้อที่ 8,500 ไร่
1.7	ป่าคลองหัวเขียวและป่าคลองเกาะสุย	อำเภอเมือง	77,031	ประกาศเป็นเขตอุทยานแห่งชาติลำน้ำกระบุรี เนื้อที่ 274,020 ไร่
1.8	ป่าเกาะช้าง	อำเภอเมือง	12,434	ประกาศเป็นอุทยานแห่งชาติเกาะพยาม เนื้อที่ 4,500 ไร่
1.9	ป่าเกาะพยาม	อำเภอเมือง	10,875	ประกาศเป็นอุทยานแห่งชาติเกาะพยาม เนื้อที่ 4,500 ไร่
1.10	ป่าเขาน้ำตกหงาว	อำเภอเมือง	1,831.25	ประกาศเป็นอุทยานแห่งชาติน้ำตกหงาว เนื้อที่ 1,550 ไร่
1.11	ป่าคลองหินกองและป่าคลองม่วงกลวง	อำเภอเมือง	72,712.25	ประกาศเป็นอุทยานแห่งชาติเกาะพยาม เนื้อที่ 42,387 ไร่
1.12	ป่าเลนคลองม่วงกลวงและแหลมคลองหน้าทุ่ง	อำเภอกะเปอร์ อำเภอสุขสำราญ	100,000	ประกาศเป็นเขตห้ามล่าสัตว์ป่าป่าเลนคลองม่วงกลวง เนื้อที่ 81,900 ไร่
1.13	ป่ากะเปอร์	อำเภอกะเปอร์	256,000	ประกาศเป็นเขตรักษาพันธ์สัตว์ป่าคลองนาคา เนื้อที่ 216,000 ไร่ ประกาศเป็นเขตรักษาพันธ์สัตว์ป่าควนแม่ยายหม่อน เนื้อที่ 50,900 ไร่
รวมเนื้อที่			**1,437,370**	
2. อุทยานแห่งชาติ				
2.1	อุทยานแห่งชาติแหลมสน	อำเภอกะเปอร์ อำเภอเมือง อำเภอสุขสำราญ	196,875	อยู่ในเขตจังหวัดระนองและชุมพร ส่วนที่อยู่ในจังหวัดระนอง มีเนื้อที่ 183,345.5 ไร่
2.2	อุทยานแห่งชาติหมู่เกาะระนอง	อำเภอเมือง	222,938	
2.3	อุทยานแห่งชาติลำน้ำกระบุรี	อำเภอเมือง อำเภอละอุ่น	100,000	

ลำดับที่	ชื่อป่า	ท้องที่อำเภอ	เนื้อที่ (ไร่)	หมายเหตุ
2.4	อุทยานแห่งชาติ น้ำตกหงาว	อำเภอเมือง อำเภอละอุ่น	417,500	ตั้งอยู่ในเขตจังหวัดระนองและจังหวัดชุมพร ส่วนที่อยู่ในจังหวัดระนอง มีเนื้อที่ 250,000 ไร่
2.5	อุทยานแห่งชาติศรีพังงา	สุขสำราญ	153,800	ตั้งอยู่ในเขตจังหวัดระนองและจังหวัดพังงา ส่วนที่อยู่ในจังหวัดระนอง มีเนื้อที่ 1,071.82 ไร่
รวมเนื้อที่			**1,091,113**	
3. เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าและห้ามล่าสัตว์ป่าท้องที่จังหวัดระนอง				
3.1	เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าคลองนาคา	อำเภอกะเปอร์ อำเภอสุขสำราญ	331,456	
3.2	เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าทุ่งระยะ-นาสัก	อำเภอกระบุรี	211,650	อยู่ในจังหวัดระนอง มีเนื้อที่ 109,170.76 ไร่
3.3	เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าอุทยานเสด็จในกรม กรมหลวงชุมพร ด้านทิศใต้	อำเภอกระบุรี	196,875	อยู่ในจังหวัดระนอง มีเนื้อที่ 120,807.75 ไร่
3.4	เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าควนแม่ยายหม่อน	อำเภอเมือง อำเภอกะเปอร์	290,000	อยู่ในจังหวัดระนอง มีเนื้อที่ 88950.01 ไร่
3.5	เขตห้ามล่าสัตว์ป่าป่าเลนคลองม่วงกลวง	อำเภอกะเปอร์ อำเภอสุขสำราญ	87,491.15	เตรียมประกาศ - ทับเขตป่าสงวนแห่งชาติ ป่าเลนคลองม่วงกลวง
รวมเนื้อที่			**1,117,472.15**	
4. สวนรุกขชาติ				
4.1	สวนรุกขชาติรักษะวาริน	อำเภอเมือง	768	
รวมเนื้อที่			**768**	
5. สวนป่า				
5.1	<u>สวนป่าที่กรมป่าไม้ปลูก</u> 5.1.1 สวนป่าคลองบางใหญ่	อำเภอกระบุรี อำเภอละอุ่น	5,270	
	5.1.2 โครงการปลูกสร้างสวนป่าด้วยเงินนอกงบประมาณ โครงการที่1	อำเภอกระบุรี	3,750	
	5.1.3 โครงการปลูกสร้างสวนป่าด้วยเงินนอกงบประมาณ โครงการที่2	อำเภอกระบุรี	4,550	

ลำดับที่	ชื่อป่า	ท้องที่อำเภอ	เนื้อที่ (ไร่)	หมายเหตุ
	5.1.4 โครงการปลูกสร้างสวนป่าด้วยเงินนอกงบประมาณ โครงการที่4	อำเภอละอุ่น	1,000	
	5.1.5 โครงการพัฒนาพื้นที่ป่าชายเลนอนุรักษ์ โครงการที่ 4	อำเภอสุขสำราญ	2,570	
	5.1.6 โครงการสวนป่า พีระศักดิ์ อดิศรประเสริฐ	อำเภอเมือง	3,050	
	5.1.7 สวนป่าคลองเส็ดกวด	อำเภอเมือง	4,450	
	5.1.8 โครงการปลูกป่าด้วยเงินนอกงบประมาณ ป่าสงวนแห่งชาติป่าน้ำจืด ป่าพะมุและป่าปากจั่น	อำเภอกระบุรี	200	
5.2	<u>สวนป่าที่องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ปลูกและรับผิดชอบ</u> 5.2.1 สวนป่าละอุ่น 5.2.2 สวนป่ากะเปอร์	 อำเภอเมือง อำเภอกะเปอร์	 3,005 7,226	
รวมเนื้อที่			**30,871**	

จังหวัดระนองมีป่าชุมชน จำนวน 57 แห่ง แสดงดัง **ตารางที่ 5**

ตารางที่ 5 ชื่อป่าชุมชนและที่ตั้ง ในจังหวัดระนอง

ลำดับ	ลำดับที่หมู่บ้าน	ลำดับที่โครงการ	ปีงบประมาณ	ชื่อป่าชุมชน	ที่ตั้ง				เนื้อที่รวม
					ชื่อหมู่บ้าน	หมู่ที่	ตำบล	อำเภอ	
1	14	14	2561	ป่าชุมชนบ้านเขานางหงส์	เขานางหงส์	5	ปากน้ำ	เมืองระนอง	51-1-95
2	56	56	2562	ป่าชุมชนบ้านเขาฝาชี	เขาฝาชี	4	บางแก้ว	ละอุ่น	146-1-31
3	2	2	2559	ป่าชุมชนบ้านเขาพริกไทย (บางนอนเดิม)	เขาพริกไทย	2	บางนอน	เมืองระนอง	19-0-0
4	34	34	2562	ป่าชุมชนบ้านคลองเงิน	คลองเงิน	7	ปากจั่น	กระบุรี	112-3-96
5	50	50	2562	ป่าชุมชนบ้านคลองจั่นพัฒนา	คลองจั่นพัฒนา	8	จ.ป.ร.	กระบุรี	97-2-6
6	21	21	2562	ป่าชุมชนบ้านคลองวัน	คลองวัน	5	มะมุ	กระบุรี	117-1-97
7	57	57	2562	ป่าชุมชนบ้านคลองหลีก	คลองหลีก	11	ปากจั่น	กระบุรี	64-0-55
8	45	45	2562	ป่าชุมชนบ้านควนไทรงาม	ควนไทรงาม	4	นาคา	สุขสำราญ	17-0-13
9	9	9	2561	ป่าชุมชนบ้านคอกช้าง	คอกช้าง	10	กะเปอร์	กะเปอร์	141-3-60
10	40	40	2562	ป่าชุมชนบ้านคอกช้าง	คอกช้าง	2	ในวงเหนือ	ละอุ่น	69-0-14

ลำดับ	ลำดับที่หมู่บ้าน	ลำดับที่โครงการ	ปีงบประมาณ	ชื่อป่าชุมชน	ที่ตั้ง				เนื้อที่รวม
					ชื่อหมู่บ้าน	หมู่ที่	ตำบล	อำเภอ	
11	47	47	2562	ป่าชุมชนบ้านชาคลี	ชาคลี	1	บางหิน	กะเปอร์	541-1-30
12	55	55	2562	ป่าชุมชนบ้านด่าน	ด่าน	6	ละอุ่นใต้	ละอุ่น	33-1-69
13	44	44	2562	ป่าชุมชนบ้านโตนกลอย	โตนกลอย	6	กำพวน	สุขสำราญ	300-2-6
14	1	1	2558	ป่าชุมชนบ้านทรายแดง	ทรายแดง	1	ทรายแดง	เมืองระนอง	100-0-0
15	48	48	2562	ป่าชุมชนบ้านทะเลนอก	ทะเลนอก	1	กำพวน	สุขสำราญ	241-2-42
16	27	27	2562	ป่าชุมชนบ้านทับจาก	ทับจาก	4	บางใหญ่	กระบุรี	37-0-48
17	37	37	2562	ป่าชุมชนบ้านทับเหนือ	ทับเหนือ	3	ในวงใต้	ละอุ่น	21/3/1994
18	51	51	2562	ป่าชุมชนบ้านนายาว	นายาว	1	ละอุ่นเหนือ	ละอุ่น	47-3-53
19	33	33	2562	ป่าชุมชนบ้านน้ำขาว (แปลงที่ 1-2)	น้ำขาว	6	จ.ป.ร.	กระบุรี	155-2-7
20	7	7	2560	ป่าชุมชนบ้านนิคมผัง 3	นิมคมผัง 3	3	จ.ป.ร.	กระบุรี	70-2-96
21	36	36	2562	ป่าชุมชนบ้านเนินทอง	เนินทอง	2	ในวงใต้	ละอุ่น	131-2-77
22	16	16	2561	ป่าชุมชนบ้านในกรัง	ในกรัง	9	จ.ป.ร.	กระบุรี	19-0-93
23	10	10	2561	ป่าชุมชนบ้านในไร่	ในไร่	1	บางพระเหนือ	ละอุ่น	227-0-81
24	19	19	2561	ป่าชุมชนบ้านบกกราย	บกกราย	8	น้ำจืด	กระบุรี	396-1-7
25	38	38	2562	ป่าชุมชนบ้านบางแกะ	บางแกะ	4	ละอุ่นใต้	ละอุ่น	434-3-90
26	11	11	2561	ป่าชุมชนบ้านบางขุนแพ่ง (แปลงที่ 1-2)	บางขุนแพ่ง	2	บางพระเหนือ	ละอุ่น	472-0-37
27	15	15	2561	ป่าชุมชนบ้านบางไทร	บางไทร	8	มะมุ	กระบุรี	386-2-75
28	3	3	2559	ป่าชุมชนบ้านบางนอนนอก (แปลงที่ 1-2)	บางนอนนอก	3	บางนอน	เมืองระนอง	124-3-97
29	30	30	2562	ป่าชุมชนบ้านบางนา	บางนา	9	ลำเลียง	กระบุรี	391-2-97
30	54	54	2562	ป่าชุมชนบ้านบางนา	บางนา	3	บางพระใต้	ละอุ่น	101-0-73
31	25	25	2562	ป่าชุมชนบ้านบางสองรา	บางสองรา	1	บางใหญ่	กระบุรี	174-1-13
32	52	52	2562	ป่าชุมชนบ้านบางสังโต้ง	บางสังโต้ง	3	ละอุ่นเหนือ	ละอุ่น	56-1-54
33	28	28	2562	ป่าชุมชนบ้านบางใหญ่ล่าง	บางใหญ่ล่าง	5	บางใหญ่	กระบุรี	154-2-84
34	26	26	2562	ป่าชุมชนบ้านบางใหญ่เหนือ	บางใหญ่เหนือ	3	บางใหญ่	กระบุรี	315-2-68
35	35	35	2562	ป่าชุมชนบ้านบุรีรัมย์	บุรีรัมย์	1	ในวงใต้	ละอุ่น	19/3/1984

ลำดับ	ลำดับที่หมู่บ้าน	ลำดับที่โครงการ	ปีงบประมาณ	ชื่อป่าชุมชน	ที่ตั้ง				เนื้อที่รวม
					ชื่อหมู่บ้าน	หมู่ที่	ตำบล	อำเภอ	
36	53	53	2562	ป่าชุมชนบ้านปากแพรก	ปากแพรก	5	ละอุ่นเหนือ	ละอุ่น	176-1-48
37	39	39	2562	ป่าชุมชนบ้านผาพิง	ผาพิง	1	ในวงเหนือ	ละอุ่น	28/1/1935
38	22	22	2562	ป่าชุมชนบ้านฝ่ายท่า	ฝ่ายท่า	4	กะเปอร์	กะเปอร์	144-2-31
39	42	42	2562	ป่าชุมชนบ้านพรุตาโรย (แปลงที่ 1-2)	พรุตาโรย	5	บางแก้ว	ละอุ่น	110-2-46
40	29	29	2562	ป่าชุมชนบ้านแพรกขวา	แพรกขวา	8	ลำเลียง	กระบุรี	227-0-96
41	24	24	2562	ป่าชุมชนบ้านภูเขาทอง	ภูเขาทอง	4	กำพวน	สุขสำราญ	98-0-63
42	5	5	2560	ป่าชุมชนบ้านรังแตน	รังแตน	7	จ.ป.ร.	กระบุรี	87-0-37
43	6	6	2560	ป่าชุมชนบ้านรังแตนใต้	รังแตนใต้	11	จ.ป.ร.	กระบุรี	83-1-93
44	32	32	2562	ป่าชุมชนบ้านราชกรูด	ราชกรูด	3	ราชกรูด	เมืองระนอง	271-3-28
45	46	46	2562	ป่าชุมชนบ้านไร่ใน	ไร่ใน	7	นาคา	สุขสำราญ	123-0-44
46	17	17	2561	ป่าชุมชนบ้านลำเลียง	ลำเลียง	1	ลำเลียง	กระบุรี	44-2-65
47	13	13	2561	ป่าชุมชนบ้านลำเลียงใน	ลำเลียงใน	4	ลำเลียง	กระบุรี	87-1-41
48	18	18	2561	ป่าชุมชนบ้านหนองจิก	หนองจิก	3	ปากจั่น	กระบุรี	85-0-53
49	41	41	2562	ป่าชุมชนบ้านหมอลำ (แปลงที่ 1-2)	หมอลำ	3	ในวงเหนือ	ละอุ่น	125-3-12
50	12	12	2561	ป่าชุมชนบ้านหลุมถ่าน	หลุมถ่าน	4	บางนอน	เมืองระนอง	97-1-43
51	31	31	2562	ป่าชุมชนบ้านห้วยไทรงาม	ห้วยไทรงาม	10	ลำเลียง	กระบุรี	142-3-54
52	49	49	2562	ป่าชุมชนบ้านห้วยยายชี (แปลงที่ 1-2)	ห้วยยายชี	7	ลำเลียง	กระบุรี	57-3-89
53	23	23	2562	ป่าชุมชนบ้านห้วยเสียด	ห้วยเสียด	2	กะเปอร์	กะเปอร์	79-1-41
54	4	4	2560	ป่าชุมชนบ้านหาดตุ่น	หาดตุ่น	8	ปากจั่น	กระบุรี	1,666-1-52
55	8	8	2561	ป่าชุมชนบ้านหินขาว	หินขาว	9	กะเปอร์	กะเปอร์	53-0-0
56	20	20	2562	ป่าชุมชนบ้านหินซอง (แปลงที่ 1-2)	หินซอง	1	จ.ป.ร.	กระบุรี	680-2-36
57	43	43	2562	ป่าชุมชนบ้านแหลมพ่อตา (แปลงที่ 1-2)	แหลมพ่อตา	2	บางหิน	กะเปอร์	197-2-2

ที่มา: สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ 11 (สุราษฎร์ธานี), 2568

ทรัพยากรป่าชายเลนจังหวัดระนองอยู่ติดกับทะเลอันดามัน ชายฝั่งมีน้ำทะเลท่วมถึงทำให้เกิดสภาพป่าอีกชนิดหนึ่งเรียกว่าป่าชายเลนเป็นป่าที่มีสภาพทางนิเวศวิทยาที่สำคัญมาก เป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์น้ำวัยอ่อน จากข้อมูลการแปลภาพถ่ายดาวเทียมกรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่าและพันธุ์พืช พ.ศ. 2547 พบว่าพื้นที่ป่าชายเลนจังหวัดระนอง 250.9 ตารางกิโลเมตร คิดเป็นร้อยละ 0.076 ของพื้นที่ทั้งหมดของจังหวัด ป่าชายเลนของจังหวัดระนองได้รับการรับรองให้เป็นพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระหว่างประเทศ ประกอบด้วยระบบนิเวศพื้นที่ชุ่มน้ำหลายแบบที่ผสมผสานกันเป็นพื้นที่ชุ่มน้ำผืนใหญ่ ได้แก่ หาดเลน หาดทราย แหล่งปะการัง แหล่งหญ้าทะเลและป่าชายเลนดึกดำบรรพ์ มีความอุดมสมบูรณ์มากแห่งหนึ่งของประเทศไทยพบต้นโกงกางขนาดใหญ่ที่มีอายุมากกว่า 300 ปี เป็นแหล่งที่อยู่อาศัยหลบภัยและขยายพันธุ์ของสิ่งมีชีวิตนานาชนิด ความหลากหลายทางชีวภาพสูงมากซึ่งระบบนิเวศดังกล่าวล้วนมีความสำคัญต่อสิ่งมีชีวิตที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ชายฝั่งเพราะเป็นแหล่งที่อยู่อาศัย แหล่งอาหาร แหล่งขยายพันธุ์และอนุบาลสัตว์วัยอ่อนสิ่งมีชีวิตทุกขนาดตั้งแต่ขนาดเล็กขนาดใหญ่จนถึงมนุษย์ได้ใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติจากป่าชายเลน ป่าชายหาดแหล่งหญ้าทะเล และแนวปะการัง ทั้งทางตรงและทางอ้อมในการดำรงชีวิต นอกจากนี้ป่าชายเลนบริเวณปากแม่น้ำกระบุรี ยังเป็นศูนย์กลางการศึกษาวิจัยระดับนานาชาติเกี่ยวกับป่าชายเลนได้รับประกาศเป็นพื้นที่สงวนชีวมณฑล ลำดับที่ 4 ของประเทศไทยจัดเป็นพื้นที่สงวนชีวมณฑลประเภทป่าชายเลนแห่งแรกของโลก

จังหวัดระนอง เป็นจังหวัดที่มีทรัพยากรธรรมชาติ ระบบนิเวศ และความหลากหลายทางชีวภาพที่อุดมสมบูรณ์ มีเอกลักษณ์โดดเด่น ทั้งในระดับชาติและระดับนานาชาติอันได้แก่ เขตสงวนชีวมณฑลระนอง (Ranong Biosphere Reserve) ซึ่งได้รับการประกาศจากองค์การศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมสหประชาชาติ (ยูเนสโก) ร่วมกับรัฐบาลไทยเมื่อปี พ.ศ. 2540 นอกจากนี้ พื้นที่ชุ่มน้ำอุทยานแห่งชาติแหลมสนปากแม่น้ำกระบุรี และปากคลองกะเปอร์ จังหวัดระนอง ยังได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระหว่างประเทศ หรือแรมซาร์ไซต์ ลำดับที่ 1183 เมื่อวันที่ 14 สิงหาคม 2545

จังหวัดระนอง มีแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 7 พฤศจิกายน 2532 จำนวน 6 แห่ง ได้แก่ หาดแหลมสน หาดประพาส ถ้ำพระขยางค์ น้ำตกหงาว น้ำตกปุญญบาล และน้ำร้อนธรรมชาติ อีกทั้ง จังหวัดระนองมีพลับพลึงธาร (*Crinum thaianum* Schultze) ซึ่งเป็นพืชน้ำเฉพาะถิ่นที่อยู่ในสถานะถูกคุกคามอย่างหนัก และใกล้สูญพันธุ์ตาม Thailand Data Red List ของสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

นอกจากนี้ จังหวัดระนองยังจัดเป็นเมืองเก่ากลุ่มที่ 2 ตามความเห็นของคณะอนุกรรมการกลั่นกรองและพิจารณาแผนการดำเนินงานในพื้นที่เก่า เมื่อวันที่ 28 มกราคม 2554 เนื่องจากจังหวัดระนองเป็นแหล่งรวมของศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี ตลอดจนโบราณสถานที่สวยงามและมีคุณค่าควรแก่การอนุรักษ์ เช่น สุสานเจ้าเมืองระนอง เนินประวัติศาสตร์ซึ่งเป็นที่ตั้งพระที่นั่งรัตนรังสรรค์ กำแพงเมืองระนอง พระปรมาภิไธยย่อ จ.ป.ร. รัชกาลที่ 5 ตลอดจนอาคารเก่าแก่อายุ 100 ปี เป็นต้น อีกทั้งในปี 2554 จังหวัดระนองได้รับการเสนอให้เป็นจังหวัดนำร่อง “แหล่งมรดกของชาติไทย (Thai National Heritage)” โดยสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ทรัพยากรธรณี ของจังหวัดระนองที่สำคัญ เหมืองแร่แร่ที่สำคัญของจังหวัดในปัจจุบัน ได้แก่ แร่ดีบุกและดินขาว ซึ่งปัจจุบันมีการนำทรัพยากรแร่ขึ้นมาใช้ประโยชน์อยู่ จำนวน 2 ชนิด ได้แก่

1. แร่ดินขาวผู้ได้รับอนุญาตประทานบัตรตั้งอยู่ในเขตตำบลหาดส้มแป้น อำเภอเมืองระนอง จังหวัดระนอง

2. แร่ดีบุก วุลแฟรม และดินขาว แร่ดีบุกเคยได้รับอนุญาตประทานบัตร ปัจจุบันประทานบัตรได้สิ้นอายุลงหมดแล้ว (ปัจจุบันจะเป็นใบอนุญาตแร่ร่อน) โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1) ประทานบัตร มีทั้งหมดจำนวน 6 แปลง เปิดดำเนินการ จำนวน 4 แปลง

1.1) แร่ดีบุก วุลแฟรม และดินขาว จำนวน 1 แปลง

1.2) แร่ดินขาว จำนวน 3 แปลง ยังไม่ได้เปิดดำเนินการ จำนวน 2 แปลง (เพิ่งได้รับอนุญาตประทานบัตรแร่ดินขาว)

2) คำขอประทานบัตรแร่ดินขาว จำนวน 13 แปลง

3) คำขออาชญาบัตรผูกขาดสำรวจแร่ จำนวน 1 แปลง

4) คำขออาชญาบัตรพิเศษ จำนวน – แปลง

5) โรงแต่งแร่ดินขาว จำนวน 2 โรง

6) ร้านซื้อแร่ จำนวน 2 ราย

7) ใบอนุญาตมีแร่ไว้ในครอบครอง จำนวน 6 ราย

8) โรงงานโม่ บด และย่อยหิน มีใบอนุญาต จำนวน – โรง

9) ใบอนุญาตร่อนแร่ดีบุก จำนวน 462 ราย

แหล่งแร่หายากของจังหวัดระนอง

แหล่ง “**เขาทรายแดง (RE_M3)**” (ขนาดพื้นที่ 4 ตร.กม.) อยู่ในเขต ต.ทรายแดง อ.เมือง จ.ระนอง มีลักษณะทางธรณีวิทยารองรับด้วยหินมัสโคไวต์-ไบโอไทต์แกรนิต แทรกดันเข้ามาในชั้นหินตะกอนของกลุ่มหินแก่งกระจานที่ประกอบด้วยหินโคลนกึ่งแปรสภาพ หินทรายกึ่งแปรสภาพและหินควอร์ตซีสต์ โดยเนื้อหินแกรนิตมักแสดงการเรียงตัวของเม็ดแร่ในแนวทิศตะวันออกเฉียงเหนือ-ตะวันตกเฉียงใต้ ซึ่งเป็นผลจากแรงเฉือนตามแนวรอยเลื่อนระนอง มีปริมาณทรัพยากรธาตุหายากรวม (TEYs) ประมาณ 21,500 ตันโลหะที่ความสมบูรณ์เฉลี่ย 505 ppm โดยมีศักยภาพของการพัฒนาแหล่งอยู่ในระดับปานกลาง และมีชั้นความเชื่อมั่นของการประเมินปริมาณทรัพยากรเบื้องต้นตามหลักการของ UNFC-2009 เทียบเท่าระดับ 333

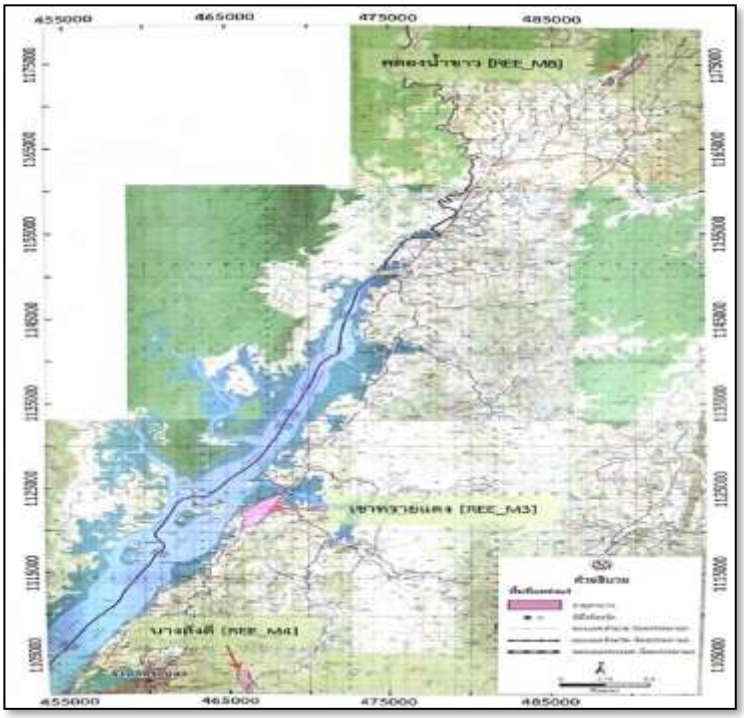
แหล่ง “**บางสังตี (RE_M4)**” (ขนาพื้นที่ 1 ตร.กม.) อยู่ในเขต ต.หาดส้มแป้น อ.เมือง จ.ระนอง มีลักษณะทางธรณีวิทยารองรับด้วยหินแกรนิตหลายเนื้อ ประกอบด้วย มัสโคไวต์-ไบโอไทต์ แกรนิตเนื้อดอก ไบโอไทต์- มัสโคไวต์แกรนิต มัสโคไวต์แกรนิต ทัวร์มาลีน-มัสโคไวต์แกรนิต และทัวร์มาลีนแกรนิต แทรกดันเข้ามาในชั้นหินตะกอนของกลุ่มหินแก่งกระจานที่ประกอบด้วยหินโคลนกึ่งแปรสภาพ หินทรายกึ่งแปรสภาพ และหินฮอร์นเฟลส์ มีปริมาณทรัพยากรธาตุหายากรวม (TEYs) ประมาณ 1,869 ตันโลหะ ที่มีความสมบูรณ์เฉลี่ย 337 ppm โดยมีศักยภาพของการพัฒนาแหล่งอยู่ในระดับปานกลาง และมีชั้นความเชื่อมั่นของการประเมินปริมาณทรัพยากรเบื้องต้นตามหลักการของ UNFC-2009 เทียบเท่าระดับ 333

แหล่ง “**คลองน้ำขาว (RE_M8)**” (ขนาดพื้นที่ 0.5 ตร.กม.) อยู่ในเขต ต.จ.ป.ร. อ.กระบุรี จ.ระนอง ลักษณะทางธรณีวิทยาเป็นชั้นตะกอนทางน้ำและตะกอนเชิงเขาอายุควอเทอร์นารีซึ่งมีการสะสมตัวของแร่หนักโดยเป็นแนวสัมผัสระหว่างหินแกรนิตกับหินท้องที่ซึ่งเป็นหินตะกอนอายุไซลูเรียนถึงเพอร์เมียน จัดเป็นแหล่งธาตุหายากแบบลานแร่สัมพันธ์กับแหล่งแร่ดีบุก มีปริมาณทรัพยากรธาตุหายากรวม (TEYs)

ประมาณ 114 ตัน $TREE_2O_3$ โดยมีศักยภาพของการพัฒนาแหล่งที่อยู่ในระดับต่ำ และมีชั้นความเชื่อมั่นของการประเมินปริมาณทรัพยากรเบื้องต้นตามหลักการของ UNFC-2009 เทียบเท่าระดับ 332

ภาพที่ 3 ลักษณะหน้าตัดดินที่มาสายควอต์ผุ (เส้นไข่ปลาสีขาว) และรอยเลื่อนตัดผ่าน (เส้นประสีดำ) เข้ามาในเนื้อหินมัสโควไวต์-ไบโอไทต์ผุยุ่ย ในพื้นที่แหล่ง “เขาทรายแดง”

ภาพที่ 4 แผนที่แสดงตำแหน่งพื้นที่แหล่งธาตุหายาก 3 แหล่ง ใน จ.ระนอง

เนื่องจากสภาพภูมิประเทศเป็นเทือกเขาจำนวนมาก และมีฝนตกชุกเกือบตลอดปี จึงทำให้มีสภาพป่าหลายชนิดอยู่ในพื้นที่ป่า ส่วนใหญ่จะเป็นป่าดงดิบชื้น และป่าเบญจพรรณอยู่ทั่วไป นอกจากนั้นจะเป็นทุ่งหญ้าเป็นหย่อม ๆ พรรณไม้ที่พบจำนวนมาก ได้แก่ ยาง ยูง ตะเคียน หลุมพอ ตะแบก กระบาก จำปา ป่าเสียดช่อ ตาเสือ อินทนิล กอ ส่วนไม้พื้นล่าง ได้แก่ ไผ่ ปาล์ม เต่าร้าง หมากป่า ระกำ หวาย เฟิร์น และเถาวัลย์ต่าง ๆ พรรณไม้ที่เป็นอาหารของสัตว์ป่า ได้แก่ เหรียง สะตอ มะขามป้อม มะกอก ไทร และคอแลน เป็นต้น

พลับพลึงธาร หรือ หอมน้ำ (Onion plant) ชื่อวิทยาศาสตร์ *Crinum thaianum* อยู่ในวงศ์พลับพลึง (Amaryllidaceae) จัดเป็นพืชอวบน้ำดอกมีสีขาว มี 6 กลีบ ในก้านชูดอกหนึ่งๆ จะมีหลายก้านดอก จะทะยอยบานติดต่อกันไป ดอกหนึ่งๆ จะมีก้านเกสร 6 อัน มีเกสรสีเหลืองที่ปลายก้านเกสร ตรงกลางดอกจะมีก้านเกสรตัวเมียโผล่มาจากแกนกลางของดอก หลังจากผสมเกสร กระเปาะเมล็ดจะเจริญเติบโตที่โคนก้านดอก กระเปาะหนึ่งจะมีจำนวนเมล็ดที่ไม่เท่ากัน มีลักษณะบูดเบี้ยวเป็นทรงที่ไม่แน่นอน พอเมล็ดแก่จะหลุดออกจากกระเปาะ

พัฒนาสายรกออกด้านใดด้านหนึ่งของเมล็ด ตรงปลายสายรกจะพัฒนาเป็นต้นใหม่และมีรากยึดติดกับพื้นคลอง ในระหว่างที่รากยังไม่สามารถเกาะยึดพื้นคลองได้ เมล็ดจะเป็นแหล่งอาหารให้กับต้นอ่อนได้นาน 3-4 เดือน หัวมีลักษณะคล้ายหัวหอม จึงมีชื่อเรียกว่า "หอมน้ำ" หัวจะโผล่ขึ้นเหนือผิวดินประมาณ 1 ใน 3 เพื่อป้องกันการเน่า ใบจะเป็นสีเขียวเรียวยาวเหมือนริบบิ้น ความยาวขึ้นอยู่กับระดับน้ำ บางพื้นที่ที่น้ำลึกใบอาจจะยาวได้ถึง 4 เมตร พลับพลึงธารเป็นพืชน้ำเฉพาะถิ่นที่อยู่ในสถานะถูกคุกคามอย่างหนัก สามารถพบได้เพียงแห่งเดียวในโลกตั้งแต่จังหวัดระนอง ตอนล่างถึงพังงาตอนบนเท่านั้น ปัจจุบันสำนักนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติ จัดอันดับให้พลับพลึงธารอยู่ในสภาวะเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์ (endangered species) และเป็น 1 ใน 10 ชนิดพันธุ์พืช ที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ประกาศให้มีมาตรการคุ้มครองชนิดพันธุ์รวมทั้งปกป้องถิ่นที่อยู่อาศัยโดยจังหวัดระนองได้มีประกาศเรื่อง ห้ามขุดลอกคลองที่เป็นแหล่งที่พบพลับพลึงธาร ลงวันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2560 โดยห้ามบุคคลใดหรือหน่วยงานของรัฐขุดลอกคลอง เว้นแต่มีเหตุภัยพิบัติร้ายแรงที่มีผลกระทบในวงกว้าง จังหวัดระนองจะได้พิจารณาเป็นกรณีไป ได้แก่ คลองบางปรุ และคลองกะเปอร์ อำเภอกะเปอร์ จังหวัดระนอง คลองบางมัน และคลองนาคา อำเภอสุขสำราญ จังหวัดระนอง

ภาพที่ 5 พลับพลึงธาร หรือ หอมน้ำ (Onion plant)

ปูเจ้าฟ้า หรือปูสิรินธร หรือปูน้ำตก (Panda crab) ชื่อวิทยาศาสตร์:*Phricotelphusasirindhorn* เป็นปูน้ำตกพบที่อุทยานแห่งชาติน้ำตกหงาว อำเภอเมือง จังหวัดระนอง เมื่อวันที่ 6 ธันวาคม พ.ศ. 2529 เป็นปูที่มีสีสันสวยงาม กระดองและก้ามทั้งสองข้างเป็นสีขาว ขาเดินทั้งสี่คู่ เบ้าตา และบริเวณปากเป็นสีม่วงดำ มีลักษณะปล้องท้องและอวัยะเพศผู้คู่ที่ 1 ต่างจากปูชนิดอื่น ได้รับพระราชทานพระราชานุญาตอัญเชิญพระนามาภิไธยของสมเด็จพระกนิษฐา- ธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เป็นชื่อวิทยาศาสตร์ของปูชนิดนี้ เพื่อเฉลิมพระเกียรติในวโรกาสเสด็จพระราชดำเนินมาทรงเปิดพิพิธภัณฑสถานธรรมชาติวิทยาแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อวันที่ 24 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2531 ปัจจุบัน เป็นสัตว์ป่าคุ้มครองในพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่าแห่งประเทศไทย พุทธศักราช 2535

ภาพที่ 6 ปูเจ้าฟ้า หรือปูสิรินธร

ดาราพิลาส (Cute Star Flower) ชื่อวิทยาศาสตร์: Lasianthus *ranongensis Sinbumroong & Napiroon* โดยได้ตั้งให้เป็นเกียรติแก่ จ.ระนอง พื้นที่ที่ค้นพบครั้งแรก และทีมผู้ศึกษาค้นพบ ซึ่งได้ถูกตอบรับตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารวิชาการทางวิทยาศาสตร์ชีวภาพด้านชีววิทยาพืช PeerJ (Section Plant biology) ของสหรัฐอเมริกา ส่วนหนึ่งได้รับการสนับสนุนการวิจัยจากความร่วมมือในโครงการ Flora of Thailand

ดาราพิลาส เป็นหนึ่งในสมาชิกพืชสกุลกำลังเจ็ดช้างสาร วงศ์เข็มหรือวงศ์กาแฟ (Rubiaceae) หลายชนิดในสกุลนี้เป็นพืชป่าสมุนไพรที่อุดมไปด้วยสารสำคัญทางพฤกษเคมี เช่น สารสโคโปเลตินที่พบในปริมาณสูง ซึ่งจากจำนวนกลีบดอกตามหลักชีววิทยาของพืชหรือพฤกษศาสตร์ จำนวนกลีบดอกไม่ได้อยู่ในเกณฑ์ 4-5 กลีบดอก หรือเป็นทวีคูณของจำนวนดังกล่าวตามลักษณะพืชใบเลี้ยงคู่ทั่วไป แต่ปรากฏให้เห็นอยู่ในป่าเขตร้อนของไทย โดยมีลักษณะของส่วนสืบพันธุ์ที่แตกต่างจากชนิดใกล้เคียงภายในสกุลเดียวกัน รวมถึงส่วนประกอบอื่น ๆ ของพืช เช่น ลักษณะรูปใบ สิ่งปกคลุมพื้นผิวกลีบดอกแบบขนสายสร้อยลูกปัด กลีบเลี้ยง ลักษณะรูปทรงหูใบ เป็นต้น ลักษณะเหล่านี้เป็นลักษณะที่มีการควบคุมโดยพันธุกรรม และบ่งบอกเอกลักษณ์ความเป็นชนิดได้เป็นอย่างดีในทางชีววิทยาวิวัฒนาการและพฤกษศาสตร์

ภาพที่ 7 ดาราพิลาส (Cute Star Flower)

แม่หอบ (Mud lobster, Mangrove lobster) อีกหนึ่งชีวิตที่มีความสำคัญต่อระบบนิเวศป่าชายเลน ลักษณะส่วนหัวเหมือนกุ้งมีขนาดใหญ่ ลำตัวสีแดงเข้มเป็นปล้องๆ คล้ายกั้ง ท้องขนาดเล็กยาวเรียวไม่มีแพนหางขนาดความยาวประมาณ 20-30 เซนติเมตร โดยขาคู่แรกจะมีขนาดใหญ่คล้ายก้ามปู นอกจากใช้เดินแล้วยังทำหน้าที่ขุดรูและขนดินออกมากองคล้ายจอมปลวกและอาศัยอยู่ด้านใต้กองดินตามพื้นป่าชายเลน กินอาหารจำพวกอินทรียสารที่อยู่ในดินเลนบทบาทสำคัญของแม่หอบต่อระบบนิเวศโดยการย่อยสลายซากพืชการสร้างจอมหอบซึ่งเกิดจากการขุดรูขนดินออกมากองถือเป็นการหมุนเวียนแร่ธาตุในระบบนิเวศและแม่หอบยังช่วยเพิ่มความหลากหลายของพันธุ์ไม้ในพื้นที่ช่วยเร่งกระบวนการฟื้นฟูป่าชายเลนให้เร็วขึ้นจากการที่มีไม้ป่าบกเกิดขึ้นทดแทนตามธรรมชาติในบริเวณจอมหอบในประเทศไทยพบเฉพาะป่าชายเลนทางภาคใต้ โดยเฉพาะฝั่งทะเลอันดามัน

ภาพที่ 8 แม่หอบ (Mud lobster, Mangrove lobster)

เขตสงวนชีวมณฑล (Biosphere Reserve)

พื้นที่สงวนชีวมณฑลระนอง ตั้งอยู่ในเขตอำเภอเมือง ทิศเหนือจรดคลองระนองและปากน้ำระนอง ทิศใต้จรดทะเลอันดามันและคลองทรายขาว ทิศตะวันออกจรดอุทยานแห่งชาติน้ำตกหงาว ทิศตะวันตกจรดทะเลอันดามัน ครอบคลุมพื้นที่ตำบลหงาว บางส่วนของตำบลปากน้ำ ตำบลบางริ้น และตำบลราชกรูด ภาพพื้นที่ป่าชายเลนยังมีสภาพสมบูรณ์ที่สุดแห่งหนึ่งของประเทศไทย มีพื้นที่รวมทั้งสิ้น 303.09 ตารางกิโลเมตร หรือ 189,431 ไร่ ซึ่งเป็นป่าชายเลนผืนใหญ่ที่มีความอุดมสมบูรณ์ มีความหลากหลายทางชีวภาพสูง รัฐบาลไทยจึงได้จัดทำโครงการร่วมกับประเทศสมาชิกยูเนสโก้ประกาศพื้นที่ชายฝั่งบริเวณนี้เป็น เขตสงวนชีวมลฑลโลก (International Coastal and Marine Biosphere Reserve) ซึ่งเป็นแห่งที่ 4 ของประเทศไทย โดยมีจุดประสงค์หลักเพื่อเป็นที่สงวนความหลากหลายทางธรรมชาติ โดยพื้นที่ของชายฝั่งเกิดจากการจมตัวของชายฝั่งทะเลอันเนื่องมาจากการ เกิดรอยเลื่อน (fault) ต่าง ๆ ในบริเวณคาบสมุทร ทำให้เกิดพื้นที่ดินเลนกว้างขวางและได้รับอิทธิพลจากการท่วมถึงของน้ำทะเลเป็นประจำจนกลายเป็นป่าชายเลนในเวลาต่อมามีน้ำขึ้นลงวันละ 2 ครั้ง แบบน้ำคู่ (Semi-diurnal tide)

ปัจจุบันอยู่ในความดูแลของศูนย์วิจัยและถ่ายทอดเทคโนโลยีทรัพยากรป่าชายเลนที่ 3 (ระนอง) กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง มีการแบ่งพื้นที่อาศัยภูมิประเทศและความสมบูรณ์ของป่า กิจกรรมการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำการมีส่วนร่วมของชุมชน โดยแบ่งออกเป็น 3 เขต คือพื้นที่แกนกลาง พื้นที่กันชน และพื้นที่เปลี่ยนสภาพ

ตารางที่ 6 การแบ่งพื้นที่ในพื้นที่สงวนชีวมณฑลระนอง

การแบ่งพื้นที่	ลักษณะสำคัญ	พื้นที่	
		ตารางกิโลเมตร	ไร่
พื้นที่แกนกลาง (Core Zone)	เป็นป่าที่สมบูรณ์และไม่ถูกรบกวนจากมนุษย์ เหมาะสมเป็นแหล่งสงวนและอนุบาลสัตว์น้ำและป้องกันการพังทลายของชายฝั่ง	65.22	40,762
พื้นที่กันชน (Buffer Zone)	พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นป่าชายเลน บางส่วนเป็นพื้นที่นากุ้งและเกษตรกรรม รวมทั้งป่าบก	42.79	26,744
พื้นที่เปลี่ยนสภาพ (Transition Zone)	พื้นที่ส่วนนี้ถูกเปลี่ยนเป็นถนน สวนยาง สวนปาล์ม สวนมะพร้าว และที่อยู่อาศัย	65.09	40,681
รวม	-	**173.10**	**108,187**

ที่มา : กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง, 2561

“น้ำแร่ร้อน” เป็นปรากฏการณ์ของธรรมชาติที่น้ำใต้ดินบริเวณหินอัคนีหรือหินภูเขาไฟที่ได้รับความร้อนและแร่ธาตุใต้พื้นดินแทรกตัวขึ้นมาบนพื้นผิวโลกจนทำให้บริเวณดังกล่าวเกิดเป็นแหล่งน้ำแร่ร้อนซึ่งน้ำแร่ร้อนในแต่ละที่ก็จะมีอุณหภูมิความร้อนและแร่ธาตุแตกต่างกันออกไป จังหวัดระนองเป็นเมืองแห่งน้ำแร่ธรรมชาติที่มีชื่อเสียง โดยน้ำแร่ของจังหวัดระนองไม่เหม็นกลิ่นกำมะถัน ทั้งยังประกอบด้วยแร่ธาตุสำคัญ เช่น แคลเซียม โซเดียมซัลเฟต แมกนีเซียม ช่วยบำบัดโรคได้หลายอย่าง **จังหวัดระนองมีแหล่งน้ำแร่ 7 แห่ง** โดยแหล่งน้ำแร่ร้อนรักษะวารินและแหล่งน้ำแร่ร้อนบ้านพรรั้งเป็นที่นิยมมากกว่าแหล่งอื่น

1) แหล่งน้ำแร่ร้อนรักษะวาริน เป็นน้ำพุร้อนที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ ตั้งอยู่ในสวนสาธารณะรักษะวาริน ริมคลองหาดส้มแป้น ห่างจากตัวเมืองระนองเพียง 2 กิโลเมตร บางคนเรียกว่าแหล่ง

น้ำแร่ร้อนวัดตโปทาราม เพราะอยู่ใกล้วัดนี้ มีบ่อน้ำแร่ทั้งหมด 3 บ่อ บ่อใหญ่สุดเรียกบ่อพ่อมีเส้นผ่านศูนย์กลางเกือบ 3 เมตร รองลงมาคือบ่อลูก มีเส้นผ่านศูนย์กลาง 2 เมตร บ่อเล็กที่สุดคือบ่อแม่ มีเส้นผ่านศูนย์กลาง 1.5 เมตร น้ำแร่ร้อนมีอุณหภูมิ 65 องศาเซลเซียส ที่นี่เป็นบ่อน้ำแร่ร้อนที่มีชื่อเสียงที่สุดของจังหวัด น้ำในบ่อค่อนข้างใส มีสีอมฟ้า มีสารแคลเซียมคาบอร์เนตปนอยู่ในน้ำซึ่งทำให้สารแขวนลอยในน้ำตกตะกอนน้ำเลยใส แต่ก็ไม่สามารถทานได้เพราะมีหินปูนอยู่ในน้ำ สังเกตได้จากขอบบ่อมีหินปูนสีเหลืองเกาะอยู่ปริมาณมาก แหล่งน้ำแร่ร้อนรักษะวาริน มีสภาพแวดล้อมอย่างสวยงาม สะอาด สะดวกสบายสำหรับการแช่น้ำแร่ มีทั้งแบบบ่อแช่รวม แบบตักอาบ และมีบ่อแช่เท้าบริการ

2) แหล่งน้ำแร่ร้อนบ้านพรรั้ง ตั้งอยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติน้ำตกหงาว บ้านพรรั้ง ตำบลบางริ้น อำเภอเมืองระนอง ห่างจากตัวเมืองราว 10 กิโลเมตร มีบรรยากาศร่มรื่นด้วยไม้ใหญ่ แหล่งนี้มีบ่อน้ำแร่ 3บ่อ อุณหภูมิน้ำแร่ 54-55 องศาเซลเซียส และยังมีตาน้ำแร่ร้อนผุดขึ้นมาสบกับธารน้ำเย็นพรรั้งเกิดเป็นแอ่งน้ำอุ่น มีบ่อแช่น้ำแร่อย่างเป็นสัดส่วน สะอาด ทั้งบ่อแช่เท้า บ่อแช่ตัวและห้องอาบน้ำกลางแจ้ง พร้อมห้องเปลี่ยนเสื้อผ้าในบริเวณใกล้เคียงยังมีอาคารที่พักบริการด้วย

3) แหล่งน้ำแร่ร้อนคลองบางริ้น อยู่ที่บ้านทุ่งยอ ตำบลบางริ้น อำเภอเมืองระนอง ห่างจากตัวเมืองไปทางทิศใต้ราว 6 กิโลเมตร แหล่งน้ำแร่นี้เกิดในบริเวณคลองบางริ้น น้ำแร่ร้อนไหลซึมขึ้นมาตามรอยแตกของหินกลางคลองอุณหภูมิน้ำแร่ 50 องศาเซลเซียส แต่เนื่องจากธารน้ำเย็นมีมากกว่าทำให้น้ำมีอุณหภูมิไม่สูงพอจึงไม่เป็นที่นิยม

4) แหล่งน้ำแร่ร้อนค่ายรัตนรังสรรค์ อยู่ในค่ายรัตนรังสรรค์ (ร.25 พัน 2) ตำบลราชกรูด อำเภอเมืองระนอง ห่างจากตัวเมือง 22 กิโลเมตร มีทั้งหมด 3 บ่อ อุณหภูมิน้ำแร่ 43-45 องศาเซลเซียส บ่อน้ำแร่ที่นี่ดูเหมือนบ่อน้ำธรรมดาเนื่องจากยังไม่มีการปรับปรุงภูมิทัศน์

5) แหล่งน้ำแร่ร้อนบ้านหาดยาย อยู่ในเขตหน่วยพิทักษ์อุทยานแห่งชาติลำน้ำกระบุรี ที่ กบ.1 (บ้านหาดยาย) บริเวณบ้านหาดยาย ตำบลบางพระเหนือ อำเภอละอุ่น ห่างจากตัวเมืองระนอง 38 กิโลเมตรที่นี่

มีบ่อน้ำแร่ 3บ่อ อุณหภูมิน้ำแร่ 39-50 องศาเซลเซียส ไม่มีการสร้างบ่อแช่ตัว จึงต้องใช้วิธีตักอาบแต่มีการสร้างสะพานเส้นทางเดิน ศาลาที่พักและห้องน้ำไว้บริการ

6) แหล่งน้ำแร่ร้อนพรุหลุมพี อยู่ที่บ้านทุ่งยอ ตำบลบางริ้น อำเภอเมืองระนอง ห่างจากแหล่งน้ำแร่ร้อนคลองบางริ้น 1.5 กิโลเมตร มีบ่อน้ำแร่เป็นรูปหกเหลี่ยม ความยาว 2 เมตร อุณหภูมิน้ำแร่ 40 องศาเซลเซียส มีการสร้างบ่อแช่ตัว 2 บ่อ ห้องอาบน้ำและร้านค้า แต่นักท่องเที่ยวสามารถเข้าไปใช้บริการอาบน้ำแร่โดยการตักอาบได้

7) แหล่งน้ำแร่ร้อนบ้านนา อยู่ที่บ้านแพรกซ้าย ตำบลบ้านนา อำเภอกะเปอร์ พื้นที่ในความรับผิดชอบของเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าคลองยัน จึงมีลักษณะเป็นป่าธรรมชาติที่ยังคงความอุดมสมบูรณ์ อยู่ห่างจากตัวเมืองระนอง 72 กิโลเมตร แต่มีความน่าสนใจตรงที่เป็นธารน้ำร้อนอุณหภูมิ 65-75องศาเซลเซียส ซึ่งไหลไปบรรจบกับธารน้ำเย็น ทำให้น้ำอุ่นกำลังดี ลงแช่ได้อย่างสบาย ใกล้ๆ กับแหล่งน้ำแร่ร้อนมีน้ำตกละอองดาวให้แวะเที่ยวชม

1.1.5 ปัญหาสาธารณภัยจากธรรมชาติ

1) อุทกภัย เป็นสาธารณภัยที่เกิดจากฝนตกหนัก และฝนตกสะสมเป็นเวลานานทำให้เกิดน้ำป่าไหลหลาก น้ำท่วมฉับพลัน น้ำท่วมขัง และน้ำล้นตลิ่ง และยังส่งผลให้มวลดินและหินไม่สามารถรองรับการอุ้มน้ำได้ จึงเกิดการเคลื่อนตัวตามอิทธิพลของแรงโน้มถ่วงของโลก ประชาชนได้รับความเดือดร้อนสิ่งสาธารณประโยชน์และทรัพย์สินของประชาชนได้รับความเสียหายโดยมีสาเหตุหลัก คือ อิทธิพลจากร่องอากาศต่ำที่พาดผ่านและอิทธิพลของลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ส่งผลให้เกิดฝนตกในพื้นที่จังหวัดระนอง ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย 4,068.4 มิลลิเมตรต่อปี จะมีฝนตกชุกระหว่างเดือนพฤษภาคม - พฤศจิกายน ของทุกปี ในระยะหลังปัญหาอุทกภัยเริ่มมีความรุนแรงขึ้นมีมูลค่าความเสียหายสูงมากขึ้น แต่เป็นมูลค่าความเสียหายที่ปรากฏอันเนื่องมาจากสิ่งสาธารณประโยชน์ได้รับความเสียหาย เช่น ถนน สะพาน และบ้านเรือนของราษฎร แต่ไม่มีผู้บาดเจ็บและเสียชีวิต ยกเว้นปี พ.ศ. 2561 เกิดปัญหาอุทกภัยขึ้น จำนวน 2 ครั้ง ครอบคลุมพื้นที่ 5 อำเภอ มีผู้เสียชีวิต 1 ราย ครัวเรือนที่ประสบภัย จำนวน 3,004 ครัวเรือน มูลค่าความเสียหาย 8,000,000 บาท

ตารางที่ 7 สถิติความเสียหายจากอุทกภัย ปี พ.ศ. 2562 – 2567

ปี พ.ศ.	ได้รับผลกระทบ/ความเสียหาย			
	เกิดภัย (ครั้ง)	จำนวนอำเภอ/ตำบล/หมู่บ้าน ความเสียหายด้านทรัพย์สิน	จำนวน ครัวเรือน	ประมาณการค่าความเสียหาย (บาท)
2562	7	3 อำเภอ 14 ตำบล 53 หมู่บ้าน 2 ชุมชน/ถนน 2 สาย ฝาย 1 แห่ง	292	-
2563	2	2 อำเภอ 9 ตำบล 23 หมู่บ้าน คอสะพาน 4 แห่ง กระชังปลา 120 แห่ง	83	-
2564	12	5 อำเภอ 23 ตำบล 104 หมู่บ้าน 2 ชุมชน ถนน 8 สาย คอสะพาน 3 แห่ง	1,512	-
2565	7	4 อำเภอ 14 ตำบล 57 หมู่บ้าน ถนน 1 สาย	975	-
2566	9	4 อำเภอ 20 ตำบล 87 หมู่บ้าน 13 ชุมชน เสาไฟฟ้า 4 ต้น	3,462	-
2567	1	2 อำเภอ 12 ตำบล 42 หมู่บ้าน	1,037	45,000 บาท

ตารางที่ 8 สถิติความเสียหายจากวาตภัยและดินเลื่อนไหล ปี พ.ศ. 2564 – 2567

ปี พ.ศ.	ได้รับผลกระทบ/ความเสียหาย			
	เกิดภัย (ครั้ง)	จำนวนอำเภอ/ตำบล/หมู่บ้าน ความเสียหายด้านทรัพย์สิน	จำนวนครัวเรือน	ประมาณการค่าความเสียหาย (บาท)
2564	เกิดวาตภัย 12	5 อำเภอ 15 ตำบล 46 หมู่บ้าน 2 ชุมชน	36	8,500
	เกิดดินเลื่อนไหล 7	2 อำเภอ 10 ตำบล 19 หมู่บ้าน	5	-
2565	เกิดวาตภัย 15	5 อำเภอ 20 ตำบล 48 หมู่บ้าน	194	294,200
	เกิดดินเลื่อนไหล 6	2 อำเภอ 2 ตำบล 3 หมู่บ้าน	10	-
2566	เกิดวาตภัย 12	5 อำเภอ 18 ตำบล 58 หมู่บ้าน	176	59,300
	เกิดดินเลื่อนไหล 6	2 อำเภอ 7 ตำบล 9 หมู่บ้าน	2	-
2567	เกิดวาตภัย 5	3 อำเภอ 10 ตำบล 28 หมู่บ้าน	123	13,000

ที่มา : แผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านการเกษตรในช่วงฤดูฝน ประจำปี 2568 จังหวัดระนอง ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตรจังหวัดระนอง (2568, มิถุนายน) สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง

1.1) พื้นที่เสี่ยงอุทกภัยจังหวัดระนอง 5 อำเภอ 28 ตำบล 3 ชุมชน 137 หมู่บ้าน ประกอบด้วย

1.1.1) อำเภอเมือง 8 ตำบล 26 หมู่บ้าน 3 ชุมชน

(1) ต.เขานิเวศน์ 3 ชุมชน ได้แก่ ชุมชนระนองแลนด์ ชุมชนโรงกลวง และชุมชนด่านท่าเมือง

(2) ต.หาดส้มแป้น 3 หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ที่ 1 - 3

(3) ต.บางริ้น 5 หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ที่ 1 , 2 , 4 , 5 และ 6

(4) ต.หงาว 2 หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ที่ 1 - 2

(5) ต.ปากน้ำ 2 หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ที่ 1 - 2

(6) ต.เกาะพยาม 2 หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ที่ 1 - 2

(7) ต.ราชกรูด 8 หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ที่ 1 – 8

(8) ต.บางนอน 4 หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ที่ 1 - 4

1.1.2) อำเภอกระบุรี 7 ตำบล 47 หมู่บ้าน

(1) ต.มะมุ 3 หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ที่ 2 , 3 และ 5

(2) ต.จ.ป.ร. 11 หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ที่ 1 – 11

(3) ต.น้ำจืด 9 หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ที่ 1 – 9

(4) ต.น้ำจืดน้อย 1 หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ที่ 1

(5) ต.ปากจั่น 9 หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ที่ 1 , 2 , 5 , 6 , 7 , 8 , 10 และ 11

(6) ต.ลำเลียง 9 หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ที่ 1 , 2 , 4 ,5 , 7 , 8 , 9 , 10 และ 11

(7) ต.บางใหญ่ 5 หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ที่ 1 – 5

1.1.3) อำเภอละอุ่น 7 ตำบล 30 หมู่บ้าน

(1) ต.ละอุ่นใต้ 6 หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ที่ 1 – 6

(2) ต.ละอุ่นเหนือ 5 หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ที่ 1 – 5

(3) ต.ในวงเหนือ 3 หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ที่ 1 – 3

(4) ต.บางพระเหนือ 5 หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ที่ 1 – 5

(5) ต.บางพระใต้ 3 หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ที่ 1 – 3

(6) ต.ในวงใต้ 3 หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ที่ 1 - 3

(7) ต.บางแก้ว 5 หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ที่ 1 – 5

1.1.4) อำเภอกะเปอร์ 4 ตำบล 20 หมู่บ้าน

(1) ต.เชี่ยวเหลียง 3 หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ที่ 2 , 5 , และ 7

(2) ต.กะเปอร์ 7 หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ที่ 1 , 2 , 3, 5, 7, 8 และ 10

(3) ต.บ้านนา 6 หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ที่ 1 , 2, 3, 4, 6 และ 8

(4) ต.ม่วงกลวง 4 หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ที่ 1-4

1.1.5) อำเภอสุขสำราญ 2 ตำบล 14 หมู่บ้าน

(1) ต.กำพวน 7 หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ 1 - 7

(2) ต.นาคา 7 หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ 1 – 7

1.2) พื้นที่เสี่ยงน้ำท่วมซ้ำซาก 5 อำเภอ 20 ตำบล 3 ชุมชน 62 หมู่บ้าน

1.2.1) อำเภอเมือง 2 ตำบล 3 ชุมชน 1 หมู่บ้าน

(1) ต.เขานิเวศน์ 3 ชุมชน ได้แก่ ชุมชนระนองแลนด์ ชุมชนโรงกลวง และชุมชนด่านท่าเมือง

(2) ต.ราชกรูด 1 หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ที่ 3

1.2.2) อำเภอกระบุรี 6 ตำบล 32 หมู่บ้าน

(1) ต.มะมุ 1 หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ที่ 3

(2) ต.จ.ป.ร. 11 หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ที่ 1 – 11

(3) ต.น้ำจืด 5 หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ที่ 1 , 2 , 3 , 4 และ 9

(4) ต.บางใหญ่ 2 หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ที่ 3 และ 5

(5) ต.ปากจั่น 4 หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ที่ 2 , 5 , 6 และ 7

(6) ต.ลำเลียง 9 หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ที่ 1 , 2 , 4 , 5 , 7 , 8 , 9 , 10 และ 11

1.2.3) อำเภอละอุ่น 6 ตำบล 15 หมู่บ้าน

(1) ต.ละอุ่นใต้ 5 หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ที่ 1 , 3 , 4 , 5 และ 6

(2) ต.ละอุ่นเหนือ 5 หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ที่ 1 – 5

(3) ต.ในวงเหนือ 1 หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ที่ 2

(4) ต.บางพระเหนือ 2 หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ที่ 3 และ 4

(5) ต.บางพระใต้ 1 หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ที่ 2

(6) ต.ในวงใต้ 1 หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ที่ 3

1.2.4) อำเภอกะเปอร์ 4 ตำบล 11 หมู่บ้าน

(1) ต.เชี่ยวเหลียง 3 หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ที่ 2 , 5 , และ 7

(2) ต.กะเปอร์ 4 หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ที่ 1 , 2 , 7 และ 10

(3) ต.บ้านนา 3 หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ที่ 1 , 3 และ 8

(4) ต.ม่วงกลวง 1 หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ที่ 3

1.2.5) อำเภอสุขสำราญ 2 ตำบล 3 หมู่บ้าน

(1) ต.นาคา 2 หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ที่ 4 และ 5

(2) ต.กำพวน 1 หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ที่ 2

ที่มา: แผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านการเกษตรในช่วงฤดูฝน ประจำปี 2568 จังหวัดระนอง ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตรจังหวัดระนอง (2568, มิถุนายน) สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง

2) ปัญหาภัยแล้ง เกิดขึ้นเนื่องจากน้ำ น้ำฝน น้ำใต้ดิน น้ำในแหล่งน้ำธรรมชาติ หรืออ่างเก็บน้ำมีน้อยกว่าปกติในช่วงเวลาหนึ่ง โดยมีปริมาณน้อยกว่าที่พืช คน หรือสัตว์ต้องการ ซึ่งเป็นสภาวะการขาดแคลนน้ำอุปโภคและบริโภค รวมถึงน้ำเพื่อการเกษตรและอุตสาหกรรมในพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่งเป็นเวลานานจนก่อให้เกิดความเสียหายและส่งผลกระทบอย่างกว้างขวางต่อชุมชน สังคม และระบบเศรษฐกิจโดยรวม และจากสภาวะการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศเป็นสาเหตุให้ฤดูฝนสั้นขึ้น ซึ่งหมายถึงว่าฤดูแล้งจะยาวนานขึ้น โดยเฉพาะพื้นที่นอกเขตชลประทาน นอกจากนี้ความเจริญของชุมชน การขยายตัวทางเศรษฐกิจ เช่น ภาคอุตสาหกรรม ภาคธุรกิจบริการ และจำนวนประชากรที่ได้มีการขยายตัวเพิ่มขึ้นพร้อมกัน ทำให้มีความต้องการใช้น้ำในกิจกรรมต่าง ๆ ของทุกภาคส่วนมากขึ้น จึงเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้เกิดปัญหาการขาดแคลนน้ำตามมา แต่ไม่มีผู้บาดเจ็บและเสียชีวิต ซึ่งจากสถิติ 3 ปี ที่ผ่านมาความเสียหายด้านการเกษตรไม่รุนแรง

ตารางที่ 9 สถิติสถานการณ์ภัยแล้งจังหวัดระนองในรอบ 3 ปีที่ผ่านมา (ปี พ.ศ. 2566-2568)

ประเภท	ปี พ.ศ.			หมายเหตุ
	พ.ศ.2566	พ.ศ.2567	พ.ศ.2568	
พื้นที่ปลูกข้าว	-	-	-	เกษตรกรเริ่มปลูกหม่อนใบและหม่อนผล ปี 2568
พื้นที่ปลูกพืชไร่	-	-	๑๙.๖๐	
พื้นที่ปลูกพืชสวนไม้ยืนต้น	-	-	๑ ราย หมู่ที่ ๑ ต.เกาะพยาม อ.เมือง (หม่อน)	
พื้นที่เลี้ยงสัตว์น้ำ	-	-	-	
อื่นๆ			-	

ที่มา: แผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านการเกษตรในช่วงฤดูแล้ง ประจำปี 2568/69 สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง

ตารางที่ 10 ข้อมูลแหล่งน้ำ อ่างเก็บน้ำ (ขนาดใหญ่ ขนาดกลาง ขนาดเล็ก) และฝายที่สำคัญในพื้นที่

จังหวัดระนองมีแหล่งน้ำ อ่างเก็บน้ำ จำนวน 39 แห่ง แบ่งเป็น ขนาดกลาง จำนวน 3 แห่ง และขนาดเล็ก จำนวน 36 แห่ง ปริมาณเก็บกัก จำนวน 11.3660 ล้านลูกบาศก์เมตร

อำเภอ	ตำบล	หมู่บ้าน	ชื่อแหล่งน้ำ/ฝาย	ปริมาณเก็บกัก (ล้าน ลบ.ม.)
เมืองระนอง	หาดส้มแป้น	หาดส้มแป้น	อ่างเก็บน้ำคลองหาดส้มแป้น	10.0000
		ทุ่งคา	ฝายคลองหินเพิงพร้อมระบบส่งน้ำ	0.0140
	เกาะพยาม	เกาะพยาม	อ่างเก็บน้ำอ่าวใหญ่พร้อมระบบส่งน้ำ	0.2250
	ราชกรูด	ละออง	ฝายห้วยลึกพร้อมระบบส่งน้ำ	0.0090
กระบุรี	น้ำจืด	หินใหญ่	ฝายคลองบ้านปลายคลองพร้อมระบบส่งน้ำ	0.0550
			อาคารอัดน้ำห้วยทับชมพูพร้อมระบบส่งน้ำ	0.0090
			อาคารอัดน้ำห้วยหินใหญ่พร้อมระบบส่งน้ำ	0.0080

อำเภอ	ตำบล	หมู่บ้าน	ชื่อแหล่งน้ำ/ฝาย	ปริมาณเก็บกัก (ล้าน ลบ.ม.)
		บางหมีเหนือ	อาคารอัดน้ำบ้านบางหมีเหนือพร้อมระบบส่งน้ำ	0.0070
	บางใหญ่	ทับจาก	ฝายคลองทับจากพร้อมระบบส่งน้ำ	0.0200
			อาคารอัดน้ำคลองหินกองพร้อมระบบส่งน้ำ	0.0040
		บางใหญ่เหนือ	ฝายคลองบางใหญ่เหนือพร้อมระบบส่งน้ำ	0.0180
		บางใหญ่ใต้	ฝายคลองบางใหญ่ใต้พร้อมระบบส่งน้ำ	0.0150
	มะมุ	คลองวัน	ฝายคลองวันแพรกซ้ายพร้อมระบบส่งน้ำ	0.0350
		บางไทร	ฝายคลองบางไทรพร้อมระบบส่งน้ำ	0.0130
	ปากจั่น	บ้านคลองเงิน	อาคารอัดน้ำบ้านโป่งรวยพร้อมระบบส่งน้ำ	0.0090
		ปลายคลองวัน	อาคารอัดน้ำบ้านบางปริกพร้อมระบบส่งน้ำ	0.0060
			ฝายห้วยน้ำใสพร้อมระบบส่งน้ำ	0.0060
			ฝายห้วยหินดำพร้อมระบบส่งน้ำ	0.0060
		หาดจิก	อาคารอัดน้ำคลองมัดออกพร้อมระบบส่งน้ำ	0.0090
		หาดตุ่น	อาคารอัดน้ำคลองตุ่นพร้อมระบบส่งน้ำ	0.0050
			ฝายคลองตะพร้อมระบบส่งน้ำ	0.0120
			ฝายห้วยน้ำหักพร้อมระบบส่งน้ำ	0.0230
			อาคารอัดน้ำคลองน้ำตกเก้าชั้นพร้อมระบบส่งน้ำ	0.0050
			อาคารอัดน้ำบ้านหาดตุ่นพร้อมระบบส่งน้ำ	0.0250
		บ้านหาดตุ่น	ฝายบ้านหาดตุ่นพร้อมส่วนประกอบอื่น	0.0250
	จ.ป.ร.	บ้านรังแตนเหนือ	ฝายคลองรังแตนพร้อมระบบส่งน้ำ	0.0100
		ในกรัง	ฝายบ้านในกรังพร้อมระบบส่งน้ำ	0.0220
		น้ำขาว	อาคารบังคับน้ำบ้านน้ำขาว (ตอนล่าง) พร้อมระบบส่งน้ำ	0.0050
	ลำเลียง	บ้านห้วยไทรงาม	อาคารอัดน้ำห้วยน้ำทุ่นพร้อมระบบส่งน้ำ	0.0080
		บ้านห้วยไทรงาม	อาคารอัดน้ำบ้านห้วยไทรงามพร้อมระบบส่งน้ำ	0.0100
		สองแพรก	ฝายคลองเทือกดินแดงพร้อมระบบส่งน้ำ	0.0080
		ห้วยไทรงาม	อาคารอัดน้ำห้วยไทรงามพร้อมระบบส่งน้ำ	0.002
		บ้านห้วยไทร	อ่างเก็บน้ำห้วยธารสะอาดพร้อมระบบส่งน้ำ	0.642

อำเภอ	ตำบล	หมู่บ้าน	ชื่อแหล่งน้ำ/ฝาย	ปริมาณเก็บกัก (ล้าน ลบ.ม.)
ละอุ่น	บางแก้ว	บางแก้วน้อย	อาคารบังคับน้ำห้วยนายร้อยพร้อมระบบส่งน้ำ	0.0350
	ในวงใต้	บ้านบุรีรัมย์	อาคารอัดน้ำห้วยหอยพร้อมระบบส่งน้ำ	0.0090
		บ้านเนินทอง	อาคารอัดน้ำบ้านเนินทองพร้อมระบบส่งน้ำ	0.0120
กะเปอร์	กะเปอร์	หินขาว	อาคารอัดน้ำคลองวังยวนพร้อมระบบส่งน้ำ	0.0190
			ฝายห้วยเหมืองพร้อมระบบส่งน้ำ	0.0090
สุขสำราญ	นาคา	ฝายท่า	ฝายคลองนาคาสายใหญ่พร้อมระบบส่งน้ำ	0.0120

ที่มา: แผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านการเกษตรในช่วงฤดูฝน ประจำปี 2568 จังหวัดระนอง ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตรจังหวัดระนอง (2568, มิถุนายน) สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง

3) รอยเลื่อน รอยเลื่อนที่สำคัญที่พบในพื้นที่จังหวัดระนองได้แก่ กลุ่มรอยเลื่อนระนอง เป็นกลุ่มรอยเลื่อนตามแนวระดับ วางตัวในแนวตะวันออกเฉียงเหนือ-ตะวันตะเฉียงใต้ประกอบด้วยรอยเลื่อนต่าง ๆ แผ่กระจายเป็นบริเวณกว้างขนานกัน พาดผ่านตั้งแต่ทะเลอันดามันจังหวัดระนอง ไปยังอ่าวไทยในทิศตะวันออกเฉียงเหนือ จนถึงจังหวัดประจวบคีรีขันธ์และจังหวัดชุมพร ยาวประมาณ 300 กิโลเมตร โดยมีการเคลื่อนตัวไปทางขวา รอยแตกส่วนใหญ่อยู่ในแนวตะวันออกเฉียงเหนือ-ตะวันตกเฉียงใต้และตะวันตกเฉียงเหนือ-ตะวันออกเฉียงใต้ อิทธิพลจากกลุ่มรอยเลื่อนระนองที่ตัดเข้ามาในกลุ่มหินแก่งกระจาน ทำให้มีพุน้ำร้อนหลายแห่ง เช่น พุน้ำร้อนบ้านหาดยาย พุน้ำร้อนรักษะวาริน พุน้ำร้อนบางริ้น และพุน้ำร้อนพรรั้ง เป็นต้น

4) ปัญหาดินถล่ม/ หลุมยุบ/ รอยเลื่อนและการเกิดแผ่นดินไหว

4.1) ปัญหาดินถล่ม จังหวัดระนองเป็นจังหวัดที่มีความเสี่ยงต่อดินถล่มอยู่ในเกณฑ์สูงโดยอยู่ในระดับที่ 1 ที่เป็นสีแดง ดินมีโอกาสถล่มเมื่อมีปริมาณน้ำฝน 100 มิลลิเมตรต่อวัน หน้าดินขาดรากไม้ยึดเหนี่ยวและความลาดเอียงของพื้นที่มากกว่า 30 องศา ถ้าครบทั้ง 3 ปัจจัยก็มีโอกาสเกิดดินถล่มสูงมากแต่ถึงหน้าดินจะมีรากไม้ยึดเหนี่ยวก็ใช่ว่าดินจะไม่ถล่ม ถ้าปริมาณน้ำฝนเยอะมากจนดินไม่สามารถอุ้มน้ำได้อีกต่อไป ด้วยลักษณะภูมิประเทศที่เป็นเทือกเขาสูงสลับซับซ้อนทางด้านตะวันออกของจังหวัดระนอง จึงมีความเสี่ยงต่อการเกิดธรณีพิบัติภัยดินถล่มมาก เมื่อมีร่องความกดอากาศต่ำ (ร่องฝน) ทำให้เกิดฝนตกสะสมหลายวันก็ทำให้พื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดดินถล่มได้ พื้นที่เสี่ยงภัยดินถล่มส่วนใหญ่จะอยู่บริเวณแนวเทือกเขาทางด้านตะวันออกของจังหวัด พื้นที่เสี่ยงภัยดินถล่มและหมู่บ้านเสี่ยงภัย ปี 2567 ครอบคลุมพื้นที่ทั้งหมด 5 อำเภอ 27 ตำบล ประกอบด้วย

(1) อำเภอเมืองระนอง จำนวน 9 ตำบล ได้แก่ ตำบลเกาะพยาม เขานิเวศน์ ทรายแดง บางนอน บางริ้น ปากน้ำ ราชกรูด หงาว และหาดส้มแป้น

(2) อำเภอกระบุรี จำนวน 6 ตำบล ได้แก่ ตำบลน้ำจืด น้ำจืดน้อย บางใหญ่ ปากจั่น มะมุ และลำเลียง

(3) อำเภอกะเปอร์ จำนวน 4 ตำบล ได้แก่ ตำบลกะเปอร์ เชี่ยวเหลียง บ้านนา และม่วงกลวง

(4) อำเภอละอุ่น จำนวน 6 ตำบล ได้แก่ ตำบลในวงเหนือ บางแก้ว บางพระใต้ บางพระเหนือ ละอุ่นใต้ และละอุ่นเหนือ

(5) อำเภอสุขสำราญ จำนวน 2 ตำบล ได้แก่ ตำบลกำพวน และนาคา

4.2) ปัญหาหลุมยุบ

พื้นที่ที่มีโอกาสเกิดหลุมยุบเป็นพื้นที่ที่รองรับด้วยหินปูน ภูเขาหินปูนส่วนใหญ่จะพบเป็นเขาโดดลูกเล็ก ๆ กระจายตัวอยู่ทางด้านตะวันออกเฉียงใต้ของอำเภอละอุ่น และด้านใต้ของอำเภอกระบุรี หลังเหตุการณ์แผ่นดินไหวและคลื่นยักษ์เมื่อวันที่ 26 ธันวาคม 2547 ได้ส่งผลกระทบให้เกิดหลุมยุบในหลายพื้นที่รวมทั้งพื้นที่จังหวัดระนองซึ่งโดยธรรมชาติหินปูนมักจะมีโพรงอยู่แล้ว เมื่อมีคลื่นแผ่นดินไหวอาจทำให้ผนังโพรงด้านบนแตกและทำให้เกิดหลุมยุบ พื้นที่ที่มีโอกาสเกิดหลุมยุบของจังหวัดระนอง ครอบคลุมพื้นที่ 2 อำเภอ 6 ตำบล

ตารางที่ 11 พื้นที่มีโอกาสเกิดหลุมยุบของจังหวัดระนอง

ลำดับ	อำเภอ	รายชื่อตำบล			
1	ละอุ่น	ละอุ่นเหนือ	บางแก้ว	ในวงเหนือ	ในวงใต้
2	กระบุรี	น้ำจืด	ลำเลียง		

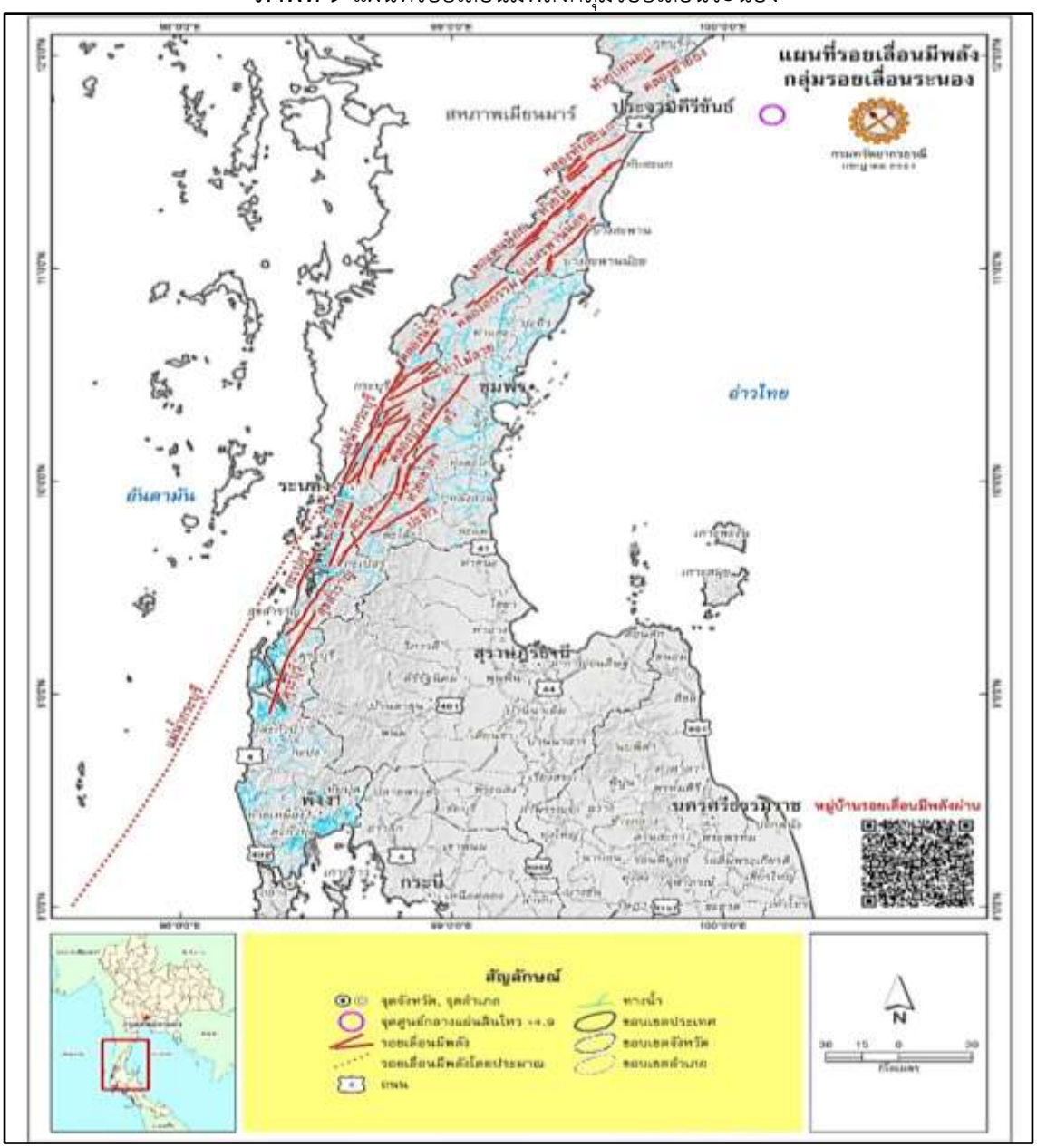
ที่มา : สำนักงานทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งที่ 6 (พังงา), 2564

4.3) รอยเลื่อนและการเกิดแผ่นดินไหว กลุ่มรอยเลื่อนระนอง วางตัวในทิศตะวันออกเฉียงเหนือ-ตะวันตกเฉียงใต้ เริ่มตั้งแต่ในทะเลอันดามันตามหลักฐานการสำรวจปิโตรเลียมขึ้นแผ่นดินที่ อำเภอตะกั่วป่า และอำเภอคุระบุรี ของจังหวัดพังงา ต่อเนื่องมายังพื้นที่อำเภอสุขสำราญ อำเภอกะเปอร์ อำเภอเมืองระนอง อำเภอละอุ่นและอำเภอกระบุรี ของจังหวัดระนอง พาดผ่านพื้นที่อำเภอพะโต๊ะ อำเภอสวี อำเภอเมืองชุมพร และอำเภอท่าแซะ ของจังหวัดชุมพร และต่อเนื่องไปในพื้นที่อำเภอบางสะพานน้อย อำเภอบางสะพาน อำเภอทับสะแก อำเภอเมืองประจวบคีรีขันธ์ และอำเภอกุยบุรี ของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และลงอ่าวไทยบริเวณทิศตะวันออกของอำเภอสามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มีความยาวเฉพาะส่วนที่ปรากฏบนแผ่นดินประมาณ 300 กิโลเมตร หินต่าง ๆ ที่ถูกรอยเลื่อนนี้ตัดผ่านคือ หินโคลนปนกรวด หินทราย หินดินดาน และหินปูน เป็นส่วนใหญ่ รองลงมาเป็นหินแกรนิต ลักษณะธรณีสัณฐานที่สำคัญประกอบด้วย ธารเหลื่อม พุน้ำร้อน และผาสามเหลื่อม ซึ่งบ่งชี้ว่ารอยเลื่อนระนองมีการเลื่อนตัวตามแนวระนาบเหลื่อมซ้าย (ข้อมูลปี พ.ศ. 2550) เหตุการณ์แผ่นดินไหวที่เกิดขึ้นสัมพันธ์กับกลุ่มรอยเลื่อนนี้ ตามข้อมูลของสำนักสำรวจธรณีวิทยาของสหรัฐอเมริกา (USGS) ระบุว่าได้เกิดขึ้นเมื่อวันที่ 27 - 28 กันยายน 2549 มีขนาด 4.1 - 4.7 จำนวน 6 ครั้ง และในวันที่ 8 ตุลาคม 2549 มีขนาด 5.0 จำนวน 1 ครั้ง ทั้งสองเหตุการณ์นี้มีศูนย์เกิดในอ่าวไทยด้านทิศตะวันออกของอำเภอสามร้อยสามยอด ประชาชนในหลายท้องที่รู้สึกได้ถึงแรงสั่นสะเทือนของพื้นดิน ได้แก่ อำเภอหัวหิน อำเภอสามร้อยยอด อำเภอกุยบุรี อำเภอปราณบุรี อำเภอบางสะพาน และอำเภอทับสะแกของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ อำเภอชะอา และอำเภอท่ายางของจังหวัดเพชรบุรี

จังหวัดระนอง มีพื้นที่เสี่ยงภัยแผ่นดินไหว 5 อำเภอ 20 ตำบล 81 หมู่บ้าน มีกลุ่มรอยเลื่อนระนองเป็นรอยเลื่อนที่มีพลังพาดผ่าน วางตัวในทิศตะวันออกเฉียงเหนือ-ตะวันตกเฉียงใต้ ประกอบด้วยหลายส่วนรอยเลื่อนย่อย เริ่มตั้งแต่ในทะเลอันดามันขึ้นแผ่นดินที่ อ.ตะกั่วป่า และ อ.คุระบุรี ของจังหวัดพังงา ต่อเนื่องมายังพื้นที่ อ.สุขสำราญ อ.กะเปอร์ อ.เมืองระนอง อ.ละอุ่น และ อ.กระบุรี ของจังหวัดระนอง พาดผ่าน อ.พะโต๊ะ อ.สวี อ.เมืองชุมพร และ อ.ท่าแซะ ของจังหวัดชุมพรต่อเนื่องไปในพื้นที่ อ.บางสะพานน้อย อ.บางสะพาน

อ.ทับสะแก อ.เมืองประจวบคีรีขันธ์ และ อ.กุยบุรี ของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และลงอ่าวไทยบริเวณทิศตะวันออกของ อ.สามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มีความยาวเฉพาะส่วนที่ปรากฏบนแผ่นดินประมาณ 300 กิโลเมตร

ภาพที่ 9 แผนที่รอยเลื่อนมีพลังกลุ่มรอยเลื่อนระนอง

(ภาคผนวก ตารางที่ 143 รายชื่อหมู่บ้านที่มีรอยเลื่อนพาดผ่านจังหวัดระนอง)

ที่มา: สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดระนอง, 2568

1.2 ด้านการปกครอง

1.2.1 การแบ่งเขตการปกครอง

จังหวัดระนองแบ่งเขตการปกครองออกเป็น 5 อำเภอ 30 ตำบล 178 หมู่บ้าน 20 ชุมชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 31 แห่ง โดยแบ่งเป็น องค์การบริหารส่วนจังหวัด 1 แห่ง เทศบาลเมือง 2 แห่ง เทศบาลตำบล 12 แห่ง และองค์การบริหารส่วนตำบล 16 แห่ง

ตารางที่ 12 การแบ่งเขตการปกครองของจังหวัดระนองจำแนกรายอำเภอ

อำเภอ	พื้นที่ (ตร.กม.)	ร้อยละ	ห่างจากจังหวัด (กม.)	จำนวน						
				ตำบล	หมู่บ้าน	อบจ.	เทศบาลเมือง	เทศบาลตำบล	อบต.	ชุมชน
1.เมืองระนอง	713.72	21.64	7.5	9	38	1	2	5	4	20
2.กระบุรี	783.01	23.74	58.0	7	61			3	5	-
3.ละอุ่น	748.50	22.70	- ด้านถนนสายหาดส้มแป้น-บางพระใต้ =39 กม. - ด้านถนนเพชรเกษม-ละอุ่น แยกกิโลเมตรที่ 30 = 43 กม.	7	30			2	2	-
4.กะเปอร์	657.69	19.94	52.0	5	34			1	4	-
5.สุขสำราญ	395.09	11.98	95.0	2	15			1	1	-
รวม	**3,298.01**	**100**	**-**	**30**	**178**	**1**	**2**	**12**	**16**	**20**

ที่มา: ที่ทำการปกครองจังหวัดระนอง, 2569

1.2.2 ประชากร

จำนวนประชากรจังหวัดระนอง ณ เดือนธันวาคม พ.ศ. 2568 มีจำนวนทั้งหมด 192,487 คน แยกเป็นชายจำนวน 96,644 คน เป็นหญิง 95,843 คน **มีจำนวนครัวเรือนทั้งหมด 99,564 ครัวเรือน** โดยประชากรอำเภอเมืองระนอง มีจำนวนมากที่สุด 92,006 คน คิดเป็นร้อยละ 47.79 ของประชากรทั้งหมด รองลงมา ได้แก่ อำเภอกระบุรี จำนวน 47,873 คน คิดเป็นร้อยละ 24.87 อำเภอกะเปอร์ จำนวน 22,213 คน คิดเป็นร้อยละ 11.54 อำเภอละอุ่น จำนวน 15,343 คน คิดเป็นร้อยละ 7.97 และอำเภอสุขสำราญ จำนวน 15,052คน คิดเป็นร้อยละ 7.82 ตามลำดับ โดยเป็นประชากรเพศชาย โดยเป็นครัวเรือนเกษตรกร 24,373 ครัวเรือน นอกภาคเกษตร 75,191 ครัวเรือน

ตารางที่ 13 จำนวนประชากรครัวเรือนเกษตรกร ของจังหวัดระนอง

อำเภอ	จำนวนประชากร (คน)			ความหนาแน่น (คน/ตร.กม.)	จำนวนครัวเรือนประชากร (ครัวเรือน)		
	ชาย	หญิง	รวม		ภาคเกษตร	นอกภาคเกษตร	รวม
เมืองระนอง	45,891	46,115	92,006	128.91	4,480	48,226	52,706
กระบุรี	24,256	23,617	47,873	61.14	10,283	15,274	25,557
กะเปอร์	11,225	10,988	22,213	33.77	3,864	5,362	9,226
ละอุ่น	7,780	7,563	15,343	20.49	4,136	3,037	7,173
สุขสำราญ	7,492	7,560	15,052	38.10	1,610	3,292	4,902
รวม	**96,644**	**95,843**	**192,487**	**58.36**	**24,373**	**75,191**	**99,564**

ที่มา: ข้อมูลประชากร จากที่ทำการปกครองจังหวัดระนอง ณ ธันวาคม 2568, ข้อมูลครัวเรือนเกษตรกรจากสำนักงานเกษตรจังหวัดระนอง, 2568

1.3 โครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภค

1.3.1 การคมนาคมขนส่ง

จังหวัดระนองอยู่ห่างจากกรุงเทพมหานครประมาณ 568 กิโลเมตร โดยสามารถเดินทางด้วยวิธีการต่างๆ ดังต่อไปนี้

ทางบก

จากกรุงเทพฯ ใช้เส้นทางสายธนบุรี-ปากท่อ ระยะทาง 90 กิโลเมตร แยกซ้ายเข้าเส้นทางสายหลัก คือ ทางหลวงหมายเลข 4 (ถนนเพชรเกษม) ผ่าน จ.เพชรบุรี จ.ประจวบคีรีขันธ์ ถึง จ.ชุมพร (สี่แยกปฐมพร) หรือสายรอง คือ ทางหลวงหมายเลข 4006 จากสามแยกราชกรูด อำเภอเมืองไปจดทางหลวงหมายเลข 41 อำเภอหลังสวน จ. ชุมพร

จังหวัดระนองมีเส้นทางคมนาคมที่สำคัญคือ ทางหลวงแผ่นดินหมาย 4 (เพชรเกษม) เชื่อมต่อกับจังหวัดชุมพรทางด้านทิศเหนือของจังหวัดระนองและเชื่อมต่อกับจังหวัดพังงาทางด้านทิศใต้ของจังหวัดระนองซึ่งเป็นเส้นทางที่ใช้เชื่อมต่อทุกอำเภอและมีทางหลวงหมายเลข 4006 (ราชกรูด - หลังสวน) เชื่อมต่ออำเภอเมืองระนองกับอำเภอพะโต๊ะและอำเภอหลังสวนของจังหวัดชุมพรทางด้านทิศตะวันออกของจังหวัดระนอง และทางหลวงหมายเลข 4096 (ปากแพรก – ทุ่งตะโก) เชื่อมต่ออำเภอละอุ่นกับอำเภอทุ่งตะโกของจังหวัดชุมพร ทางด้านทิศตะวันออกของจังหวัดระนอง

ส่วนภายในจังหวัดระนอง มีถนนที่เชื่อมต่อระหว่างตำบล ซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของทางหลวงท้องถิ่น และองค์การบริหารส่วนจังหวัดระนอง จำนวน 24 เส้นทางในการขนส่ง ใช้เส้นทางถนนเพชรเกษมเป็นเส้นทางหลักในการคมนาคมและมีสถานีขนส่งผู้โดยสารระดับจังหวัด ซึ่งองค์การบริหารส่วนจังหวัดระนองเป็นผู้ดูแล

รถประจำทาง ปัจจุบันมีรถโดยสารปรับอากาศของบริษัท ขนส่ง จำกัด และของเอกชนสายกรุงเทพฯ-ระนอง ออกจากสถานีขนส่งสายใต้ใหม่ ถนนบรมราชชนนี จ.กรุงเทพฯ ทุกวันๆ ละหลายเที่ยวใช้เวลาเดินทางประมาณ 8 ชั่วโมง

รถไฟ จังหวัดระนองไม่มีเส้นทางรถไฟ หากประสงค์จะเดินทางโดยรถไฟ สามารถใช้รถไฟที่สถานีรถไฟชุมพร แล้วต่อรถโดยสารประจำทางชุมพร-ระนอง ระยะทาง 122 กิโลเมตร

ทางอากาศ

จังหวัดระนองมีสนามบินพาณิชย์ จำนวน 1 แห่ง ซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของกรมการบินพลเรือน กระทรวงคมนาคม ตั้งอยู่ที่ หมู่ที่ 1 ตำบลราชกรูด อำเภอเมืองระนอง จังหวัดระนอง ห่างจากตัวเมืองระนองประมาณ 22.2 กิโลเมตร มีพื้นที่ประมาณ 1,855 ไร่ ปัจจุบันมีสายการบินให้บริการ จำนวน 1 สายการบิน คือ สายการบินไทยแอร์เอเชีย

ทางน้ำ

จังหวัดระนองมีท่าเทียบเรือ แยกประเภทได้ ดังนี้

1) ท่าเทียบเรืออเนกประสงค์ (ท่าเรือระนอง) ซึ่งสามารถรองรับเรือขนาด 12,000 เดดเวทตัน (DWT) เพื่อใช้ในการขนส่งสินค้า ซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของท่าเทียบเรือแห่งประเทศไทย กระทรวงคมนาคม จำนวน 1 แห่ง

2) ท่าเทียบเรือประมง จำนวน 1 แห่ง ซึ่งใช้ในการขนส่งผลผลิตทางการประมง

3) ท่าเทียบเรือ สำหรับการเดินทางของประชาชน และนักท่องเที่ยว จำนวน 2 แห่ง

1.3.2 ด่านกักกันของจังหวัด

1) ด่านศุลกากร	ตั้งอยู่ที่ ต.ปากน้ำ	- ประเภทด่านชายแดน
2) ด่านตรวจพืช	ตั้งอยู่ที่ ต.เขานิเวศน์	- ไม่มีห้องปฏิบัติการตรวจเบื้องต้น
		- ไม่มีที่ตั้งสถานกักกันพืช
3) ด่านตรวจประมง	ตั้งอยู่ที่ ต.ราชกรูด	- ไม่มีห้องปฏิบัติการตรวจเบื้องต้น
		- ไม่มีที่ตั้งสถานกักกันสัตว์น้ำ
4) ด่านปศุสัตว์	ตั้งอยู่ที่ ต.บางนอน	- ไม่มีห้องปฏิบัติการตรวจเบื้องต้น
		- มีที่ตั้งด่านกักกันสัตว์

นอกจากนี้ จังหวัดระนองได้ออกประกาศจังหวัดระนอง เรื่อง เปิดจุดตรวจของจุดผ่านแดนถาวรระนอง – เกาะสอง บริเวณท่าเทียบเรือศุลกากรระนอง ลงวันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2557 มีเนื้อความ ดังนี้

ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย ลงวันที่ 11 สิงหาคม 2540 เรื่องการเปิดจุดผ่านแดนถาวรด้านจังหวัดเชียงราย ตาก และระนอง โดยจังหวัดระนอง กำหนดให้มีจุดตรวจของจุดผ่านแดนถาวรระนอง-เกาะสอง จำนวน 3 จุด คือ บริเวณท่าเทียบเรือสะพานปลา ด่านตรวจคนเข้าเมืองจังหวัดระนอง และท่าเทียบเรือบริษัทอันดามันคลับ ตำบลปากน้ำ อำเภอเมืองระนอง ไว้แล้ว นั้น

เพื่อเป็นการส่งเสริมเศรษฐกิจและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ตามยุทธศาสตร์ของจังหวัดระนอง และเป็นการเตรียมการรองรับประชาคมอาเซียน การเสริมสร้างความเข้าใจอันดี และความร่วมมือทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม รวมทั้งความมั่นคง และการรักษาความสงบเรียบร้อยตามแนวชายแดนไทยสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา ซึ่งจะนำไปสู่พัฒนาการในทุกมิติความสัมพันธ์ของประเทศเพื่อนบ้านและภูมิภาคอาเซียนสืบไป

จังหวัดระนอง โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการความมั่นคงชายแดนไทย-สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา ในการประชุมครั้งที่ 4/2556 เมื่อวันที่ 10 ตุลาคม 2556 จึงเปิดจุดตรวจของจุดผ่านแดนถาวรระนอง-เกาะสอง บริเวณท่าเทียบเรือศุลกากรระนอง ตั้งแต่วันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2557 เป็นต้นไป การปฏิบัติเกี่ยวกับการเดินทาง เข้า-ออก การนำสินค้า เข้า-ออก และการควบคุมพื้นที่ให้เป็นไปตามความตกลงระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาว่าด้วยการข้ามแดนทั้งสองประเทศ ลงวันที่ 16 พฤศจิกายน 2540 รวมทั้งกฎหมาย และระเบียบอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องอนึ่ง ให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องเพิ่มความเข้มงวดกวดขันในการป้องกันการก่ออาชญากรรม การลักลอบหลบหนีเข้าเมือง และการกระทำผิดกฎหมาย โดยเฉพาะ ยาเสพติด อาวุธสงครามฯ และสิ่งต้องห้ามตามกฎหมายอื่นๆ ตั้งแต่วันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2557 เป็นต้นไป

(คณะกรรมการเพื่อพัฒนาและบริหารจัดการท่าเทียบเรือเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวและการค้าขายชายแดนจังหวัดระนอง เมื่อวันที่ 30 กันยายน 2556 มีมติเห็นชอบในหลักการให้เปิดจุดตรวจของจุดผ่านแดนถาวรระนอง-เกาะสอง เพิ่มเติม บริเวณท่าเทียบเรือศุลกากรระนอง โดยจุดผ่านแดนถาวรระนอง-เกาะสอง ได้เปิดทำการเมื่อวันที่ 15 สิงหาคม 2540 ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย ลงวันที่ 11 สิงหาคม 2540 และจังหวัดระนองได้ออกประกาศจังหวัด ลงวันที่ 16 สิงหาคม 2543 กำหนดจุดตรวจไว้ 3 ช่องทาง คือ 1) ท่าเทียบเรือสะพานปลา 2) ปากน้ำระนอง และ 3) ท่าเทียบเรือบริษัทอันดามันคลับ การเพิ่มจุดตรวจบริเวณท่าเทียบเรือศุลกากรระนอง ทำให้ปัจจุบัน จุดผ่านแดนถาวรระนอง-เกาะสอง มีจุดตรวจรวมทั้งสิ้น 4 แห่ง)

1.3.3 ไฟฟ้า

จังหวัดระนองได้รับกระแสไฟฟ้าจากการไฟฟ้าการผลิตแห่งประเทศไทย โดยการเชื่อมโยงการรับกระแสไฟฟ้าจากจังหวัดกระบี่และสุราษฎร์ธานีอยู่ในความรับผิดชอบของ 2 หน่วยงานประกอบด้วย

1) การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดระนอง รับผิดชอบในพื้นที่ประมาณ 96% ของพื้นที่ประกอบด้วย อำเภอกระบุรีบางส่วน (ตำบลบางใหญ่ ตำบลลำเลียง และตำบลน้ำจืดบางส่วน) และอำเภอละอุ่นบางส่วน (ตำบลบางแก้ว ตำบลละอุ่นเหนือ ตำบลละอุ่นใต้ ตำบลบางพระเหนือ และตำบลบางพระใต้) รวมพื้นที่ประมาณ 508 ตารางกิโลเมตร อำเภอเมืองระนอง พื้นที่ 1,736 ตารางกิโลเมตร อำเภอกะเปอร์ พื้นที่ 657 ตารางกิโลเมตร อำเภอสุขสำราญ พื้นที่ 395 ตารางกิโลเมตร มีสถานีไฟฟ้าจำนวน 2 สถานี ประกอบด้วย สถานีไฟฟ้าระนอง 1 ตำบลราชกรูด และสถานีไฟฟ้าระนอง 2 ตำบลบางนอน

2) การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดชุมพร รับผิดชอบในพื้นที่ประมาณ 4% คือ ในพื้นที่อำเภอกระบุรีบางส่วน (ตำบล จปร.ตำบลปากจั่น ตำบลมะมุ ตำบลน้ำจืดน้อยและตำบลน้ำจืดบางส่วน) และอำเภอละอุ่นบางส่วน (ตำบลในวงเหนือ และตำบลในวงใต้)

ในเขตพื้นที่จังหวัดระนอง ยังมีหมู่บ้านที่ยังไม่มีไฟฟ้าใช้ จำนวน 5 หมู่บ้าน ในเขตพื้นที่อำเภอเมืองระนอง 4 หมู่บ้าน อำเภอสุขสำราญ 1 หมู่บ้าน เนื่องจากเป็นหมู่บ้านซึ่งตั้งอยู่บนเกาะ

1.3.4 โทรศัพท์ มีผู้ใช้หมายเลขโทรศัพท์ตามประเภทโทรศัพท์สำนักงาน/โทรศัพท์บ้าน ในพื้นที่จังหวัดระนองทั่วถึง และการติดต่อสื่อสารยังครอบคลุมทั่วถึงผ่านอุปกรณ์สารสนเทศอื่นๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเชื่อมต่ออินเตอร์เน็ตและการใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่เป็นต้น

มีสถานีวิทยุกระจายเสียงหลัก 3 สถานี ได้แก่ สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย สถานีวิทยุ อ.ส.ม.ท. สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยเพื่อการศึกษาและสถานีวิทยุชุมชน 12 สถานี

1.3.5 ไปรษณีย์หรือการสื่อสารหรือการขนส่งและวัสดุครุภัณฑ์

การไปรษณีย์ให้บริการครอบคลุม 5 อำเภอ การไปรษณีย์จังหวัดระนอง มีเครือข่ายการสื่อสารไปรษณีย์สามารถติต่อได้ทุกอำเภอ โดยมีที่ทำการไปรษณีย์ทั้งสิ้น จำนวน 5 แห่ง แยกได้ ดังนี้

ตารางที่ 14 ที่ทำการไปรษณีย์ในพื้นที่จังหวัดระนอง จำนวน 5 แห่ง

อำเภอ	จำนวนที่ทำการไปรษณีย์	สาขาที่ทำการไปรษณีย์	รหัสไปรษณีย์พื้นที่
อำเภอเมืองระนอง	2	ที่ทำการไปรษณีย์ระนอง	85000
		ที่ทำการไปรษณีย์ปากน้ำระนอง	85000
อำเภอกระบุรี	1	ที่ทำการไปรษณีย์กระบุรี	85110
อำเภอกะเปอร์	1	ที่ทำการไปรษณีย์กะเปอร์	85120
อำเภอสุขสำราญ	-	-	85120
อำเภอละอุ่น	1	ที่ทำการไปรษณีย์ละอุ่น	85130

1.3.6 ประปา

การให้บริการน้ำในระบบประปาแก่ประชาชนในพื้นที่จังหวัดระนองมีหลายหน่วยงานสามารถแยกได้ ดังนี้

1) การประปาส่วนภูมิภาคจังหวัดระนอง รับผิดชอบให้บริการในเขตพื้นที่เทศบาลเมืองระนอง เทศบาลตำบลบลปากน้ำ เทศบาลเมืองบางริ้นบางส่วน และเทศบาลตำบลบางนอนบางส่วน

2) การประปาของเทศบาลตำบล ซึ่งรับผิดชอบให้บริการประชาชนในเขตเทศบาลตำบลน้ำจืด เทศบาลตำบลละอุ่น เทศบาลตำบลหงาว และเทศบาลตำบลกะเปอร์

3) ระบบประปาหมู่บ้าน ชนิดหอถังสูงของเทศบาลตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่ แหล่งน้ำดิบที่ใช้ในการผลิตประปา มี 4 แห่ง ด้วยกัน คือ คลองหาดส้มแป้น คลองบางริ้น ขุมเหมืองฮกหลวง และห้วยวังพง ซึ่งในฤดูแล้งจะประสบปัญหาน้ำประปาไม่ไหล ขาดแคลนน้ำสำหรับการอุปโภค บริโภค จึงก่อสร้างอ่างเก็บน้ำคลองหาดส้มแป้นเพื่อรองรับการใช้น้ำอุปโภคบริโภค ใช้น้ำจากเขื่อนนี้เป็นแหล่งน้ำถาวรและใช้แหล่งน้ำดิบปัจจุบันเป็นแหล่งน้ำสำรอง ซึ่งแก้ไขปัญหาขาดแคลนน้ำประปาได้อย่างถาวร

1.3.7 ทรัพยากรน้ำบาดาล

ข้อมูลการใช้น้ำบาดาลจังหวัดระนอง ในปี พ.ศ. 2568 มีบ่อบาลดารวม 1,036 บ่อ จำแนกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

(1) บ่อบาดาลที่มีการขออนุญาตกับสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดระนอง รวมจำนวน 486 บ่อ มีปริมาณการใช้น้ำบาดาล จำนวน 4,471 ลูกบาศก์เมตร/วัน จำแนกเป็นบ่อบาดาลเพื่อการอุปโภค/บริโภคมากที่สุด จำนวน 255 บ่อ รองลงมา ได้แก่ บ่อบาดาลเพื่อการเกษตร จำนวน 133 บ่อ และบ่อบาดาลเพื่อธุรกิจ จำนวน 98 บ่อ แสดงดังตารางที่ 14

(2) ข้อมูลบ่อน้ำบาดาลในพื้นที่จังหวัดระนอง จากสำนักทรัพยากรน้ำบาดาล เขต 6 (ตรัง) พบว่า มีบ่อน้ำบาดาล จำนวน 550 บ่อ จำแนกเป็นบ่อน้ำบาดาลเพื่อการอุปโภค/บริโภค จำนวน 510 บ่อ บ่อบาดาลเพื่อการเกษตร จำนวน 24 บ่อ และมีบ่อสังเกตการณ์ จำนวน 16 บ่อ แสดงดังตารางที่ 15

ตารางที่ 15 จำนวนบ่อบาดาลและการใช้น้ำบาดาล ที่ขออนุญาตกับสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดระนอง ปี พ.ศ. 2568

อำเภอ	ตำบล	รวมทุกประเภท			อุปโภค/บริโภค			ธุรกิจ			เกษตรกรรม		
		จำนวน (บ่อ)	ปริมาณน้ำ (ลบ.ม/วัน)		จำนวน (บ่อ)	ปริมาณน้ำ (ลบ.ม/วัน)		จำนวน (บ่อ)	ปริมาณน้ำ (ลบ.ม/วัน)		จำนวน (บ่อ)	ปริมาณน้ำ (ลบ.ม/วัน)	
			ตามใบอนุญาต	ใช้จริง		ตามใบอนุญาต	ใช้จริง		ตามใบอนุญาต	ใช้จริง		ตามใบอนุญาต	ใช้จริง
เมืองระนอง	เขานิเวศน์	6	497	36	1	80	0	5	417	36	0	0	0
	ราชกรูด	65	5602	750	36	3016	472	5	328	13	24	2258	265
	หงาว	23	2624	426	14	1710	283	7	714	125	2	200	18
	บางริ้น	40	4602	228	5	576	130	31	3733	82	4	293	16
	ปากน้ำ	15	1192	62	5	459	13	6	257	48	4	476	1
	บางนอน	54	4855	394	16	1430	189	23	2254	162	15	1171	43
	หาดส้มแป้น	9	790	130	8	740	130	0	0	0	1	50	0
	ทรายแดง	20	1374	22	5	396	0	0	0	0	15	978	22
	เกาะพยาม	13	680	10	1	64	0	5	244	10	7	372	0
รวมอำเภอเมืองระนอง		**245**	**22216**	**2058**	**91**	**8471**	**1217**	**82**	**7947**	**476**	**72**	**5798**	**365**
กระบุรี	น้ำจืด	9	677	33	3	179	27	0	0	0	6	498	6
	น้ำจืดน้อย	7	1690	17	6	1594	0	1	96	17	0	0	0
	มะมุ	2	130	0	0	0	0	0	0	0	2	130	0

อำเภอ	ตำบล	รวมทุกประเภท			อุปโภค/บริโภค			ธุรกิจ			เกษตรกรรม		
		จำนวน (บ่อ)	ปริมาณน้ำ (ลบ.ม/วัน)		จำนวน (บ่อ)	ปริมาณน้ำ (ลบ.ม/วัน)		จำนวน (บ่อ)	ปริมาณน้ำ (ลบ.ม/วัน)		จำนวน (บ่อ)	ปริมาณน้ำ (ลบ.ม/วัน)	
			ตามใบอนุญาต	ใช้จริง		ตามใบอนุญาต	ใช้จริง		ตามใบอนุญาต	ใช้จริง		ตามใบอนุญาต	ใช้จริง
	ปากจั่น	14	846	25	7	413	0	2	63	25	5	370	0
	ลำเลียง	8	571	157	5	339	157	0	0	0	3	232	0
	จ.ป.ร.	13	1104	137	6	680	135	0	0	0	7	424	2
	บางใหญ่	3	230	15	2	150	0	0	0	0	1	80	15
รวมอำเภอกระบุรี		**56**	**5248**	**384**	**29**	**3355**	**319**	**3**	**159**	**42**	**24**	**1734**	**23**
ละอุ่น	ละอุ่นใต้	5	300	29	2	140	18	0	0	0	3	160	11
	บางพระใต้	3	154	0	1	10	0	0	0	0	2	144	0
	บางพระเหนือ	15	1324	7	10	1018	6	0	0	0	5	306	1
	บางแก้ว	5	268	13	3	179	0	2	89	13	0	0	0
	ในวงเหนือ	5	304	4	0	0	0	0	0	0	5	304	4
	ในวงใต้	1	80	0	0	0	0	0	0	0	1	80	0
รวมอำเภอละอุ่น		**34**	**2430**	**53**	**16**	**1347**	**24**	**2**	**89**	**13**	**16**	**994**	**16**
กะเปอร์	ม่วงกลวง	21	1804	11	15	1320	0	1	90	11	5	394	0
	กะเปอร์	47	4337	257	36	3779	240	5	210	17	6	348	0
	เชี่ยวเหลียง	7	490	16	7	490	16	0	0	0	0	0	0
	บ้านนา	8	582	0	7	502	0	0	0	0	1	80	0
	บางหิน	18	1819	1565	10	1275	1558	1	100	1	7	444	6
รวมอำเภอกะเปอร์		**101**	**9032**	**1849**	**75**	**7366**	**1814**	**7**	**400**	**29**	**19**	**1266**	**6**
สุขสำราญ	นาคา	29	3466	48	25	3086	12	2	200	26	2	180	10
	กำพวน	21	1659	79	19	1429	77	2	230	2	0	0	0
รวมอำเภอสุขสำราญ		**50**	**5125**	**127**	**44**	**4515**	**89**	**4**	**430**	**28**	**2**	**180**	**10**
รวมทั้งจังหวัด		**486**	**44051**	**4471**	**255**	**25054**	**3463**	**98**	**9025**	**588**	**133**	**9972**	**420**

ที่มา : ระบบสารสนเทศเพื่อการควบคุมกิจการน้ำบาดาล (GCL), 2568

ตารางที่ 16 จำนวนบ่อบาดาลและการใช้น้ำบาดาล ข้อมูลจากสำนักทรัพยากรน้ำบาดาล เขต 6 (ตรัง) ปี พ.ศ. 2568

อำเภอ	ตำบล	ประเภทบ่อ (จำนวน)			ความลึกบ่อเฉลี่ย (เมตร)	คุณภาพน้ำ		ปริมาณน้ำเฉลี่ย (ลบ.ม./ชม.)
		อุปโภคบริโภค	การเกษตร	สังเกตการณ์/จุดจ่ายน้ำถาวร		ใช้ได้ (บ่อ)	ใช้ไม่ได้ (บ่อ)	
เมืองระนอง	เขานิเวศน์	12	-	-	62.94	12	-	6.48
	ราชกรูด	27	4	3	63.50	34	-	6.37
	หงาว	15	3	2	62.93	20	-	6.46
	บางริ้น	24	-	1	63.03	25	-	6.48
	ปากน้ำ	19	-	1	62.98	20	-	6.44

อำเภอ	ตำบล	ประเภทบ่อ (จำนวน)			ความลึกบ่อเฉลี่ย (เมตร)	คุณภาพน้ำ		ปริมาณน้ำเฉลี่ย (ลบ.ม./ชม.)
		อุปโภคบริโภค	การเกษตร	สังเกตการณ์/จุดจ่ายน้ำถาวร		ใช้ได้ (บ่อ)	ใช้ไม่ได้ (บ่อ)	
	บางนอน	18	1		63.46	19	-	6.38
	หาดส้มแป้น	5	3	-	61.08	8	-	6.51
	ทรายแดง	6	-		63.06	6	-	6.51
รวมอำเภอเมืองระนอง		**126**	**11**	**7**	**62.87**	**144**	**0**	**6.45**
กระบุรี	น้ำจืด	15	3	-	63.20	18	-	3.81
	น้ำจืดน้อย	7	-	3	62.35	10	-	3.75
	มะมุ	17	-	1	63.08	18	-	3.83
	ปากจั่น	20	1	-	63.54	21	-	3.83
	ลำเลียง	25	-	-	63.95	25	-	3.84
	จ.ป.ร.	23	-	-	63.28	23	-	3.81
	บางใหญ่	5	-		53.77	5		3.77
รวมอำเภอกระบุรี		**112**	**4**	**4**	**61.88**	**120**	**0**	**3.81**
กะเปอร์	ม่วงกลวง	11	-	5	61.60	16	-	6.74
	กะเปอร์	80	7	-	61.87	76	-	6.69
	เชี่ยวเหลียง	20	1	-	61.05	21	-	6.87
	บ้านนา	21	-	-	61.61	21	-	6.78
	บางหิน	24	1		61.70	25	-	6.70
รวมอำเภอกะเปอร์		**156**	**9**	**5**	**61.57**	**159**	**0**	**6.76**
ละอุ่น	ละอุ่นใต้	16	-	-	48.01	16	-	5.22
	ละอุ่นเหนือ	10	-	-	46.20	10	-	5.10
	ในวงเหนือ	2	-	-	47.60	2	-	5.26
	บางพระใต้	2	-	-	52	2	-	7
	บางพระเหนือ	8	-	-	46.29	8	-	5.12
	บางแก้ว	14	-	-	48.06	14	-	5.30
รวมอำเภอละอุ่น		**52**	**0**	**0**	**48.07**	**52**	**0**	**5.30**
สุขสำราญ	นาคา	35	-	-	51.66	35	-	6.62
	กำพวน	29	-	-	51.03	29	-	6.68
รวม อำเภอสุขสำราญ		**64**	**0**	**0**	**51.35**	**64**	**0**	**6.65**
รวมจังหวัดระนอง		**510**	**24**	**16**	**59.67**	**539**	**0**	**5.63**

ที่มา : สำนักทรัพยากรน้ำบาดาล เขต 6 (ตรัง), 2568

ตารางที่ 17 พื้นที่โครงการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล (คทช.) ในพื้นที่จังหวัดระนอง ปี 2559 – 2568

พื้นที่โครงการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล (คทช.) ในพื้นที่จังหวัดระนอง ปี 2559-2568 ในการจัดสรรในพื้นที่ 2 ป่า ประกอบด้วย ป่าสงวนแห่งชาติและพื้นที่ป่าชายเลน ดังนี้

1) ป่าสงวนแห่งชาติ

ที่	ป่าสงวนแห่งชาติ	ท้องที่	อำเภอ	เนื้อที่ (ไร่)	แปลง	ราย
1	ป่าคลองลำเลียง-ป่าละอุ่น	ตำบลทรายแดง	เมือง	1,161-0-39	159	141
		ตำบลบางใหญ่	กระบุรี			
		ตำบลบางแก้ว	ละอุ่น			
		ตำบลบางพระใต้				
2	ป่าคลองเส็ตกวด ป่าเขาหินช้าง และป่าเขาสามแหลม	ตำบลปากน้ำ	เมือง	1,558-3-93	380	322
		ตำบลทรายแดง				
		ตำบลบางนอน				
3	ป่าน้ำขาว	ตำบลจ.ป.ร.	กระบุรี	2,884-1-75	558	438
4	ป่าคลองหัวเขียว และป่าคลองเกาะสุย	ตำบลปากน้ำ	เมือง	706-0-91	276	242
		ตำบลบางริ้น				
		ตำบลหงาว				
5	ป่าลำเลียง	ตำบลบางใหญ่	กระบุรี	946-1-14	146	125
6	ป่าลำเลียง	ตำบลลำเลียง	กระบุรี	11,363-2-88	2,304	1,833
		ตำบลบางใหญ่				
7	ป่าละอุ่น-ป่าราชกรูด	ตำบลบางนอน	เมือง	10,581-1-58	1,833	1,469
		ตำบลหาดส้มแป้น				
		ตำบลบางพระเหนือ	ละอุ่น			
		ตำบลบางพระใต้				
		ตำบลละอุ่นเหนือ				
		ตำบลละอุ่นใต้				
		ตำบลในวงเหนือ				
		ตำบลในวงใต้				
		ตำบลบางแก้ว				
8	ป่าสงวนแห่งชาติป่าคลองลำเลียง – ละอุ่น (บ้านในไร่ บ้านสีกิ้ม)	ตำบลทรายแดง	เมือง	63-0-90	15	13
9	ป่าสงวนแห่งชาติป่าคลองหัวเขียว และป่าคลองเกาะสุย (เกาะยิว และเกาะจาก)	ตำบลหงาว	เมือง	894-1-94	98	89
รวม 8 พื้นที่				**29,265-1-48**	**5,671**	**4,583**

2) ป่าชายเลน

ที่	ชุมชน	ท้องที่			เนื้อที่	จำนวนครัวเรือน
		หมู่	ตำบล	อำเภอ	(ไร่)	
1	บ้านท่าคึกฤทธิ์	4	กำพวน	สุขสำราญ	6-0-00	31
2	บ้านเกาะคณฑี	2	ปากน้ำ	เมือง	30-0-00	109
3	บ้านเกาะกำ	1	ปากน้ำ	เมือง	6-0-00	20

ที่	ชุมชน	ท้องที่			เนื้อที่	จำนวนครัวเรือน
		หมู่	ตำบล	อำเภอ	(ไร่)	
4	บ้านหัวท่าราชกรูด	3	ราชกรูด	เมือง	15-0-00	44
5	บ้านหาดทรายดำ	5	หงาว	เมือง	30-0-00	100
6	บ้านเกาะเหลา	6	ปากน้ำ	เมือง	4-0-52	57
7	บ้านสองราใต้	2	บางใหญ่	กระบุรี	0-2-52	19
8	บ้านหินช้าง	3	ปากน้ำ	เมือง	13-0-08	55
9	บ้านชิมี (เกาะยายรัง)	8	กะเปอร์	กะเปอร์	4-0-00	19
10	บ้านท่ายางคด (ห้วยปลิง)	7	ราชกรูด	เมือง	3-0-00	15
11	บ้านหินกอง (พรุตาโรย)	5	บางแก้ว	ละอุ่น	1-3-52	14
12	บ้านบางกล้วยนอก	3	นาคา	สุขสำราญ	4-0-71	35
13	บ้านสำนัก (ท่ายาง)	3	ม่วงกลวง	กะเปอร์	20-0-00	110
					17-0-00	
14	บ้านทรายแดง(ท่าครอบและหัวสะพาน)	1	ทรายแดง	เมือง	29-0-22	110
	บ้านทรายแดง (ท่าครอบ)	1	ทรายแดง	เมือง	1-2-84	
15	บ้านหินดาด (ท่าโพธิ์)	2	ทรายแดง	เมือง	2-2-88	45
16	บ้านสำนัก (ท่าหัวนอน)	3	ม่วงกลวง	กะเปอร์	4-2-20	12
17	บ้านด่าน	1	กะเปอร์	กะเปอร์	6-0-44	16
18	บ้านทับจาก (เขาชัน)	4	บางใหญ่	กระบุรี	2-1-05	6
19	บ้านบางเบน (สะพาน 5 และท่าลัดขุด)	2	ม่วงกลวง	กะเปอร์	1-3-16	4
20	บ้านชิมี (ซอยท่าเรือ)	8	กะเปอร์	กะเปอร์	9-1-20	40
21	บ้านท่าฉาง (ท่าต้นสน)	3	หงาว	เมือง	17-2-28	65
22	บ้านละออง (หัวท่ากาหยู)	1	ราชกรูด	เมือง	3-1-92	14
23	บ้านหินช้าง (ปตท.สผ.)	3	ปากน้ำ	เมือง	4-2-96	35
24	บ้านหัวท่าบางริ้น	2	บางริ้น	เมือง	8-0-62	23
25	บ้านเขาฝาชี	4	บางแก้ว	ละอุ่น	102-0-71	205
26	บ้านชาคลี	1	บางหิน	กะเปอร์	1-1-05	6
27	บ้านบางมัน	1	นาคา	สุขสำราญ	0-1-76	8
		1	นาคา	สุขสำราญ	1-0-12	
28	บ้านด่านท่าเมือง	-	เขานิเวศน์	เมือง	27-1-33	268
					47-0-51	
29	บ้านล่าง (หาดทรายขาว)	4	หงาว	เมือง	1-3-85	17
30	บ้านทะเลนอก	1	กำพวน	สุขสำราญ	17-0-00	29
31	บ้านบางบอน	5	ลำเลียง	กระบุรี	6-3-23	33
รวม 31 ชุมชน					**451-1-68**	**1,564**

ที่มา : สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดระนอง, 2568

1.3.8 โครงสร้างการผลิตภาคอุตสาหกรรม

โรงงานอุตสาหกรรมในจังหวัดระนองส่วนใหญ่เป็นอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อม โดยข้อมูลสะสม ณ 28 กุมภาพันธ์ 2569 มีจำนวนโรงงาน รวมทั้งสิ้น จำนวน 229 โรงงาน มีเงินลงทุนทั้งสิ้น

จำนวน 4,751.66 ล้านบาท และมีคนงานทั้งสิ้น จำนวน 6,760 คน โรงงานอุตสาหกรรมส่วนใหญ่ ตั้งอยู่ในเขตอำเภอเมือง เนื่องจากมีความเจริญ ด้านสาธารณูปการต่างๆ

อุตสาหกรรมที่สำคัญของจังหวัดระนอง ได้แก่ อุตสาหกรรมต่อเนื่องจากการประมง ได้แก่ แปรรูปอาหารทะเล ห้องเย็น โรงปลาป่น น้ำแข็งซอง เมื่อพิจารณาตามหมวดอุตสาหกรรม พบว่าหมวดอุตสาหกรรม ที่มีเงินลงทุนสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่

(1) อุตสาหกรรมหมวดอาหาร ประกอบด้วย การผลิตเกี่ยวกับสัตว์น้ำเป็นหลัก เช่น การแปรรูปอาหารทะเล รองลงมาได้แก่การผลิตเกี่ยวกับการทำน้ำแข็งหรือบด ย่อยน้ำแข็ง และการผลิตเกี่ยวกับอาหารสัตว์ (ปลาป่น) ตามลำดับ ปัจจุบันมีจำนวนโรงงานทั้งสิ้น 60 โรงงาน เงินลงทุน 2,337.72 ล้านบาท คนงาน 4,271 คน

(2) การผลิตอื่น ๆ ประกอบด้วย ขุดตักดิน คัดร่อนทราย ดูดทราย และห้องเย็น ปัจจุบันมีจำนวนโรงงานทั้งสิ้น 81 โรงงาน เงินลงทุน 700.40 ล้านบาท คนงาน 725 คน

(3) อุตสาหกรรมไม้และผลิตภัณฑ์จากไม้ประกอบด้วย การไส ซอยไม้แปรรูป แปรรูปไม้ยางพารา รองลงมาได้แก่การเลื่อยไม้ทำวงกบประตูหน้าต่างไม้และการเครื่องเรือนจากไม้ ปัจจุบันมีจำนวนโรงงานทั้งสิ้น 24 โรงงาน เงินลงทุน 387.70 ล้านบาท คนงาน 842 คน

ตารางที่ 18 แสดงจำนวนโรงงานแยกตามหมวดอุตสาหกรรม

ลำดับที่	ประเภทอุตสาหกรรม	จำนวนโรงงาน (โรง)	จำนวนเงินทุน (ลบ.)	จำนวนคนงาน (คน)
1	อุตสาหกรรมอาหาร	60	2,337.72	4,271
2	การผลิตอื่นๆ (ขุดตักดิน คัดร่อนทราย ดูดทราย และห้องเย็น)	81	700.40	725
3	แปรรูปไม้และผลิตภัณฑ์จากไม้	24	387.70	842
4	ผลิตยานพาหนะและอุปกรณ์รวมทั้งการซ่อมยานพาหนะและอุปกรณ์	12	332.67	184
5	อุตสาหกรรมเครื่องดื่ม	2	331	52

ที่มา: สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดระนอง, 2569

1.4 ด้านสังคม

1.4.1 การศึกษา

จังหวัดระนองมีการจัดระบบการศึกษาครบถ้วน 3 รูปแบบ ประกอบด้วย การศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย การศึกษาในระบบ มีสถานศึกษา รวมทั้งสิ้น จำนวน 156 แห่ง โดยมีสถานศึกษาซึ่งสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีจำนวนสถานศึกษา นักเรียนและครูมากที่สุด ซึ่งแสดงรายละเอียด ดังนี้

ตารางที่ 19 จำนวนสถานศึกษาจำแนกตามสังกัดเป็นรายอำเภอ

อำเภอ	สังกัด				รวม
	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน	กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	สังกัดอื่นๆ*	
เมืองระนอง	29	6	18	1	54
กระบุรี	25	1	18	-	44
กะเปอร์	12	1	8	-	21
ละอุ่น	8	-	8	-	16
สุขสำราญ	10	1	8	-	19
รวม	**84**	**9**	**60**	**1**	**154**

หมายเหตุ: *ส่วนราชการอื่น ได้แก่ โรงเรียนพระปริยัติธรรม

ที่มา: สำนักงานสถิติจังหวัดระนอง, 2567

ตารางที่ 20 จำนวนนักเรียนและครูจำแนกตามสังกัดเป็นรายอำเภอ

อำเภอ	สังกัด								รวมทั้งสิ้น	
	สนง.คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน		สนง.คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน		กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น		อื่นๆ*			
	นร. (คน)	ครู (คน)	นร. (คน)	ครู (คน)	นร. (คน)	ครู (คน)	นร. (คน)	ครู (คน)	นร. (คน)	ครู (คน)
เมืองระนอง	11,445	568	3,642	147	2,228	106	15	3	17,323	821
กระบุรี	6,309	294	469	19	1,021	63	-	-	7,799	376
กะเปอร์	3,312	181	84	5	264	27	-	-	3,660	213
ละอุ่น	1,343	84	-	-	548	37	-	-	1,891	121
สุขสำราญ	1,815	90	549	42	263	24	-	-	2,704	156
รวม	**24,224**	**1,214**	**4,737**	**249**	**4,324**	**257**	**15**	**3**	**33,300**	**1,687**

หมายเหตุ: *ส่วนราชการอื่น ได้แก่ โรงเรียนพระปริยัติธรรม

ที่มา: สำนักงานสถิติจังหวัดระนอง, 2567

ตารางที่ 21 จำนวนผู้เรียน/นักเรียน ในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจำแนกตามกิจกรรมการศึกษาและเพศ เป็นรายอำเภอ

อำเภอ	การศึกษาขั้นพื้นฐาน (คน)			การศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ (คน)			การศึกษาเพื่อพัฒนาสังคมและชุมชน (คน)			รวมทั้งสิ้น (คน)
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	
เมืองระนอง	1,903	1,377	3,280	96	101	197	9	42	51	3.528
กระบุรี	583	434	1,017	8	85	93	11	38	49	1,159
กะเปอร์	352	250	602	13	7	20	3	12	15	637
ละอุ่น	439	370	809	52	45	97	5	16	21	927
สุขสำราญ	421	510	931	27	37	64	4	16	20	1,015
รวม	**3,698**	**2,941**	**6,639**	**196**	**275**	**471**	**32**	**124**	**156**	**7,266**

ที่มา: สำนักงานสถิติจังหวัดระนอง, 2567

องค์การบริหารส่วนจังหวัดระนองมีโรงเรียนในสังกัด จำนวน 1 แห่ง คือ โรงเรียนบ้านในวง (โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านในวง) ตั้งอยู่หมู่ที่ 1 บ้านผาพิง ตำบลในวงเหนือ อำเภอละอุ่น จังหวัดระนอง ได้รับมอบมาอยู่ในสังกัด เมื่อวันที่ 1 ตุลาคม 2551 ภายใต้การกำกับดูแลของกองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม โดยปี 2568 มี นักเรียนทั้งหมด จำนวน 402 คน

ตารางที่ 22 จำนวนสถานศึกษา อาจารย์ และนักเรียนในระดับอาชีวศึกษา และอุดมศึกษาจำแนกตามสังกัดและเพศ

สังกัด	จำนวนสถานศึกษา	อาจารย์(คน)			นักศึกษา(คน)		
		ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา	3	11	59	62	2,128	1,120	1,008
-สถาบันอาชีวศึกษารัฐบาล	3	64	59	62	2,128	1,120	1,008
-สถาบันอาชีวศึกษาภาคเอกชน	-	-	-	-	-	-	-
สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา	2	31	13	18	746	331	415
-สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ	2	31	13	18	746	331	415
-สถาบันอุดมศึกษาของเอกชน	-	-	-	-	-	-	-
รวม	**5**	**152**	**72**	**80**	**2,874**	**1,451**	**1,423**

ที่มา: สำนักงานสถิติจังหวัดระนอง, 2568

การศึกษานอกระบบ มีหน่วยงานในการให้บริการการศึกษานอกระบบ ประกอบด้วย

- สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดระนอง โดยมีสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ จำนวน 5 แห่ง ศูนย์การเรียนรู้ชุมชน จำนวน 37 แห่ง

- ห้องสมุดประชาชนจังหวัด จำนวน 1 แห่ง
- ห้องสมุดประชาชนอำเภอ จำนวน 4 แห่ง
- ที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน จำนวน 176 แห่ง
- ศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดระนอง จำนวน 1 แห่ง
- ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 48 แห่ง

1.4.2 การศาสนา

จังหวัดระนอง มีวัด จำนวน 29 แห่ง รองลงมาเป็นสำนักสงฆ์ จำนวน 17 แห่ง และมีพระภิกษุ จำนวน 491 รูป และสามเณร จำนวน 34 รูป ตามลำดับ อีกทั้ง มีมัสยิด จำนวน 32 แห่ง และโบสถ์คริสต์ จำนวน 1 แห่ง โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ตารางที่ 23 จำนวนวัด สำนักสงฆ์ โบสถ์คริสต์ มัสยิด และสามเณร เป็นรายอำเภอ

อำเภอ	วัด (แห่ง)	สำนักสงฆ์ (แห่ง)	โบสถ์คริสต์(แห่ง)	มัสยิด (แห่ง)	พระภิกษุ	สามเณร
เมืองระนอง	11	6	1	12	213	28
กระบุรี	6	6	-	-	142	2
กะเปอร์	5	2	-	6	66	-
ละอุ่น	5	3	-	-	61	4

อำเภอ	วัด (แห่ง)	สำนักสงฆ์ (แห่ง)	โบสถ์คริสต์(แห่ง)	มัสยิด (แห่ง)	พระภิกษุ	สามเณร
สุขสำราญ	2	-	-	14	9	-
รวม	**29**	**17**	**1**	**32**	**491**	**34**

ที่มา: สำนักงานสถิติจังหวัดระนอง, 2568

1.4.3 การสาธารณสุข

จังหวัดระนองมีสถานบริการทางด้านสาธารณสุข ดังนี้

1) สถานบริการสาธารณสุขภาครัฐ ประกอบด้วย

- โรงพยาบาลชุมชน เตียงคนไข้ 30 เตียง จำนวน 2 แห่ง
- โรงพยาบาลชุมชน เตียงคนไข้ 10 เตียง จำนวน 2 แห่ง
- โรงพยาบาลทั่วไป เตียงคนไข้ 300 เตียง จำนวน 1 แห่ง
- โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รวม สอน.) จำนวน 46 แห่ง
- ศูนย์บริการสาธารณสุขเทศบาลเมือง จำนวน 1 แห่ง
- คลินิกหมอครอบครัว โรงพยาบาลระนอง จำนวน 1 แห่ง
- สถานพยาบาลเรือนจำพจังหวัดระนอง จำนวน 1 แห่ง

2) สถานบริการสาธารณสุขภาคเอกชน ประกอบด้วย

- โรงพยาบาลทั่วไปขนาดเล็ก ขนาด 5 เตียง จำนวน 1 แห่ง
- คลินิกเวชกรรม จำนวน 12 แห่ง
- คลินิกเวชกรรมเฉพาะทาง จำนวน 16 แห่ง
- คลินิกทันตกรรม (ชั้น 1) จำนวน 18 แห่ง
- คลินิกการพยาบาลและผดุงครรภ์ จำนวน 10 แห่ง
- คลินิกกายภาพบำบัด จำนวน 2 แห่ง
- คลินิกการแพทย์แผนไทย/แผนไทยประยุกต์ จำนวน 2 แห่ง
- สหคลินิก จำนวน 2 แห่ง
- ร้านขายยาแผนปัจจุบัน จำนวน 54 แห่ง
- ร้านขายยาแผนปัจจุบันเฉพาะยาบรรจุเสร็จฯ จำนวน 4 แห่ง

โดยมีบุคลากรทางการแพทย์และบุคลากรด้านสาธารณสุข ประกอบด้วย

- แพทย์ จำนวน 94 คน
- ทันตแพทย์ จำนวน 31 คน
- เภสัชกร จำนวน 48 คน
- พยาบาล จำนวน 585 คน
- นักวิชาการสาธารณสุข จำนวน 99 คน
- เจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน จำนวน 51 คน
- อาสาสมัครสาธารณสุข ประกอบด้วย
  * อาสาสมัครสาธารณสุข (ชนบท) จำนวน 3,035 คน
  * อาสาสมัครสาธารณสุข (เขตเมือง) จำนวน 116 คน

1.4.4 ประเพณีและวัฒนธรรม

จังหวัดระนองมีประเพณีและงานประจำปี ที่สำคัญที่นิยมปฏิบัติสืบทอดกันมาจนถึงปัจจุบันคือ

1) ประเพณีสวดกลางบ้าน มีการประกอบพิธีทางศาสนา สวดภาณยักษ์ไล่ภูตผีปีศาจทั้งหลาย โดยชาวบ้านทุกครัวเรือนจะตัดผม ตัดเล็บ ห่อด้วยกระดาษขาวหรือกระดาษแดงใส่ลงแพที่ทำด้วยไม้ระกำ และประดับประดารอบๆ แพด้วยธงแดงที่ทำจากกระดาษสี เมื่อน้ำทะเลในแม่น้ำขึ้นเต็มที่ก็จะมีการปล่อยแพไปตามแม่น้ำ ถือเป็นการสะเดาะเคราะห์มีการจัดงาน 3 วัน 3 คืน และมีการจัดแสดงมหรสพด้วย กำหนดจัดงานเดือนเมษายนของทุกปี

2) งานขึ้นถ้ำพระขยางค์จัดในช่วงเทศกาลตรุษจีน บริเวณถ้ำพระขยางค์เพื่อให้ประชาชนเข้าไปสักการะสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ชมความสวยงามของถ้ำ และมีพันธุ์ไม้หายาก ซึ่งเชื่อกันว่ามีผู้นำมาปลูกไว้เป็นเวลานานแล้ว กำหนดจัดงานประมาณเดือนกุมภาพันธ์ของทุกปี

3) งานเทศกาลสงกรานต์น้ำแร่ แช่น้ำศักดิ์สิทธิ์มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมประเพณีสงกรานต์สร้างเอกลักษณ์ความเป็นหนึ่งเดียวในประเทศไทย โดยมีเอกลักษณ์ **“สงกรานต์น้ำแร่แช่น้ำศักดิ์สิทธิ์”** และเพื่อเป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพกำหนดจัดงานวันที่ 12-15 เมษายนของทุกปี

4) ประเพณีออกพรรษา ในวันออกพรรษาจะมีประเพณีที่นิยมปฏิบัติกัน คือ ประเพณีตักบาตรเทโว เกิดจากความเชื่อกันว่า ในวันออกพรรษานี้เป็นวันที่องค์สมเด็จสัมมาสัมพุทธเจ้าเสด็จลงมาจากชั้นดาวดึงส์ลงมาโปรดมนุษย์โลก เมื่อถึงวันนี้ชาวพุทธจะนำอาหารคาวหวานมาใส่บาตร ซึ่งเป็นประเพณีทางศาสนาที่ปฏิบัติสืบทอดกันมาช้านาน กำหนดจัดงานในวันออกพรรษาของทุกปี

5) ประเพณีเทศน์มหาชาติและพิธีการกวนข้าวทิพย์ เป็นประเพณีอันดีงามที่มีมาแต่โบราณ เป็นการสืบทอดประเพณีของพุทธศาสนิกชน และสร้างความสามัคคีของประชาชน โดยมีการเทศน์มหาชาติและพิธีกวนข้าวทิพย์ กำหนดจัดงานในช่วงเทศกาลตรุษจีน (เดือนเมษายนของทุกปี)

6) เทศกาลวันวิสาขบูชาและสมโภชพระเจดีย์ดาธุ จัดในวันวิสาขบูชาของทุกๆ ปี เพื่อเป็นการส่งเสริมให้ประชาชนชาวระนองและประชาชนชาวพม่าที่นับถือศาสนาพุทธได้มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ไว้ซึ่งประเพณีวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา ณ พระเจดีย์ดาธุ วัดสุวรรณคีรีวิหาร อำเภอเมือง จังหวัดระนอง กำหนดจัดงานช่วงเดือนพฤษภาคม

7) ประเพณีงานลอยกระทง เป็นประเพณีที่มาตั้งแต่สมัยสุโขทัยเป็นประเพณีของพราหมณ์เพื่อบูชาพระเจ้าทั้งสาม คือ พระอิศวร พระนารายณ์ และพระพรหม ศาสนาพุทธก็จัดลอยกระทง เพื่อบูชาพระบรมสารีริกธาตุ จังหวัดระนองได้จัดประเพณีลอยกระทง ในวันเพ็ญเดือน 12 ของทุกปี

8) งานอาบน้ำแร่ แลระนอง เป็นงานประจำปีของจังหวัดโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการส่งเสริมและประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวของจังหวัดให้รู้จักแพร่หลาย รวมทั้งการจัดกิจกรรมด้านการส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากน้ำแร่ เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพที่มีคุณภาพระดับเอเชีย ธุรกิจสปาและการแพทย์แผนไทยกิจกรรมในงานประกอบด้วย กิจกรรมด้านสปาและน้ำแร่และสุขภาพ, การส่งเสริมการท่องเที่ยวและแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติของจังหวัดระนอง, กิจกรรมวิถีชุมชนชาวระนอง, ของดีศรีท้องถิ่น, การประกวดธิดาน้ำแร่ระนอง ธิดาสองแผ่นดิน และเทพธิดาระนอง, ประกวดขบวนรถสวยงามของดีแต่ละอำเภอ, การประกวดความสามารถพิเศษ (Talent), การเดินแบบผ้าพื้นเมือง, การประกวดร้องเพลงท้องที่/ท้องถิ่น, กิจกรรมออกร้านกาชาด, การแสดงบนเวทีลานวัฒนธรรม, การจำหน่ายสินค้าโอทอป, การแสดงดนตรีของเหล่าศิลปินนักร้อง-นักแสดงมากมายโดยกำหนดจัดงานในวันศุกร์สัปดาห์ที่สองของเดือนมีนาคมของทุกปี

1.4.5 ข้อมูลด้านแรงงานของจังหวัดระนอง

1) แรงงานในจังหวัดระนอง

<u>สถานการณ์ด้านแรงงานจังหวัดระนอง</u>

จากการสำรวจสภาวการณ์ทำงานของประชากรในจังหวัดระนอง ของสำนักงานสถิติจังหวัดระนอง พบว่า ประชากรวัยทำงาน ปี 2568 จังหวัดระนองมีประชากรที่อยู่ในวัยแรงงานหรือผู้ที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป จำนวน 239,215 คน เป็นผู้อยู่ในกำลังแรงงาน 154,735 คน ประกอบด้วย ผู้มีงานทำ 153,370 คน และผู้ว่างงาน 1,097 คน และผู้ที่รอฤดูกาล 268 คน ขณะที่ผู้อยู่นอกกำลังแรงงานมีจำนวน 84,480 คน

การมีงานทำ ผู้มีงานทำในจังหวัดระนอง ปี 2568 มีจำนวน 153,370 คน (ร้อยละ 99.1 ของผู้อยู่ในกำลังแรงงาน) ผู้มีงานทำในภาคเกษตรกรรม 73,246 คน (ร้อยละ 47.76 ของผู้มีงานทำทั้งหมด) นอกภาคเกษตร จำนวน 80,124 คน (ร้อยละ 52.24 ของผู้มีงานทำทั้งหมด) โดยผู้มีงานทำจำแนกตามอุตสาหกรรม สูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ การขายส่ง การขายปลีกมากที่สุด 27,408 คน คิดเป็นร้อยละ 34.21 ของผู้มีงานทำนอกภาคเกษตร รองลงมา ได้แก่ การผลิต 14,764 คน คิดเป็นร้อยละ 18.43 กิจกรรมโรงแรมและอาหาร 9,507 คน ร้อยละ 11.86

ผู้ว่างงาน ในจังหวัดระนองปี 2568 มีประมาณ 1,097 คน โดยแบ่งเป็น ชาย จำนวน 599 คน (ร้อยละ 54.60) และหญิง จำนวน 498 คน (ร้อยละ 45.40)

แรงงานนอกระบบ จากข้อมูลเบื้องต้น ปี 2568 มีแรงงานนอกระบบจำนวน 104,394 คน (ร้อยละ 67.01 ของประชากรที่มีงานทำ) โดยส่วนใหญ่จะทำงานในภาคเกษตร จำนวน 74,599 คน (ร้อยละ 71.46) นอกภาคเกษตรจำนวน 29,795 คน (ร้อยละ 28.54) อุตสาหกรรมที่มีแรงงานนอกระบบสูงสุด คือ การขายส่งการขายปลีก จำนวน 14,109 คน (ร้อยละ 47.35) ของผู้มีงานทำนอกภาคเกษตร รองลงมาคือ ที่พักแรมและบริการด้านอาหาร 5,578 คน (ร้อยละ 18.72) ส่วนอาชีพที่มีการทำงานนอกระบบสูงสุด อุตสาหกรรมที่มีแรงงานนอกระบบสูงสุด คือ ด้านการเกษตรและประมง 72,678 คน (ร้อยละ 69.62) รองลงมาคือ พนักงานบริการ จำนวน 17,705 คน (ร้อยละ 16.96) ซึ่งแรงงานนอกระบบส่วนใหญ่มีการสำเร็จการศึกษาในระดับประถมศึกษามากที่สุด จำนวน 43,437 คน (ร้อยละ 41.61)

<u>การบริหารด้านแรงงาน</u> การจากข้อมูลของสำนักงานจัดหางานจังหวัดระนอง พบว่า

1) การบริหารจัดหางานใน ประเทศ ในปี 2568 (มกราคม – ธันวาคม 2568) มีตำแหน่งงานว่างที่แจ้งผ่านสำนักงานจัดหางานจังหวัดระนองทั้งหมด 1,933 อัตรา โดยมีผู้สมัครงานทั้งหมด 1,486 คน และการบรรจุงานทั้งหมด 1,103 คน ส่วนตำแหน่งงานว่างตามระดับการศึกษาที่ต้องการสูงสุด คือ ระดับมัธยมศึกษา มีความต้องการร้อยละ 37.66 (728 อัตรา) รองลงมาเป็นระดับประถมศึกษาและต่ำกว่า มีความต้องการร้อยละ 18.73 (362 อัตรา) และระดับ ปวช. มีความต้องการร้อยละ 16.09 (311 อัตรา) ตามลำดับ ขณะที่จำนวนผู้สมัครงานในปี 2568 ส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ร้อยละ 41.72 (620 อัตรา) สำหรับผู้บรรจุงานระดับมัธยมศึกษา มีการบรรจุงานมากที่สุด จำนวน 479 คน (ร้อยละ 43.43)

2) แรงงานต่างด้าว จำนวนแรงงานต่างด้าวที่ได้รับอนุญาตทำงานในจังหวัดระนอง ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568 มีจำนวน 44,177 คน ทั้งนี้ การจำแนกแรงงานต่างด้าว เป็นกลุ่มต่าง ๆ ดังนี้

(1) ประเภททั่วไป จำนวน 98 คน

(2) ประเภทนำเข้าตาม MOU จำนวน 111 คน

(3) ประเภทตามมติคณะรัฐมนตรี 4 สัญชาติ (เมียนมา ลาว กัมพูชาและเวียดนาม) จำนวน 43,076 คน

(4) ประเภทส่งเสริมการลงทุน (BOI) จำนวน 1 คน

(5) ประเภทชนกลุ่มน้อย จำนวน 630 คน

(6) ประเภทคนต่างด้าวที่เข้ามาในลักษณะไป-กลับ หรือตามฤดูกาล จำนวน 261 คน

3) แรงงานไทยในต่างประเทศ ปี 2568 แรงงานไทยในจังหวัดระนอง ที่ได้ขออนุมัติเดินทางไปทำงานต่างประเทศจำแนกตามวิธีการเดินทาง โดยบริษัทจัดส่ง จำนวน 7 คน RE-Entry จำนวน 15 คน เดินทางด้วยตนเอง จำนวน 2 คน และนายจ้างพาไปทำงาน จำนวน 1 คน ส่วนใหญ่จะไปทำงานในภูมิภาคเอเชีย จำนวน 16 คน ยุโรป 2 คน และภูมิภาคอื่นๆ 7 ราย

ที่มา: รายงานสถานการณ์แรงงานจังหวัดระนอง ปี 2568 (กุมภาพันธ์, 2569) สำนักงานแรงงานจังหวัดระนอง

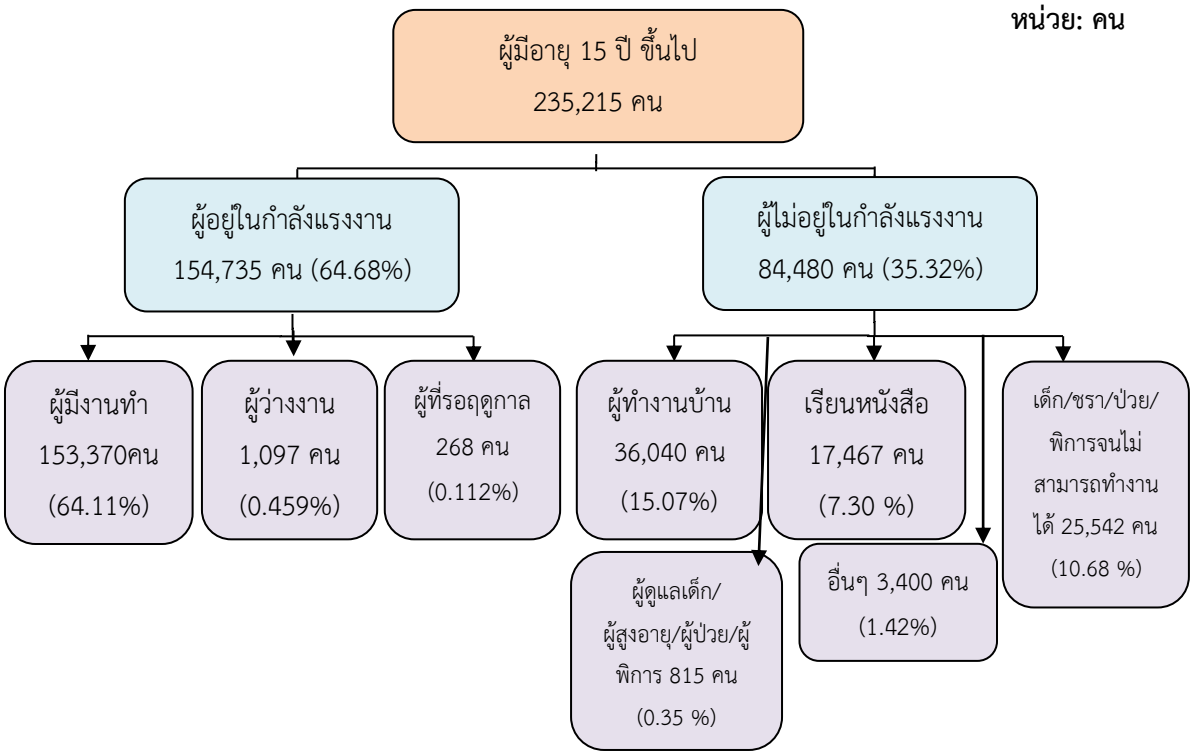
ตารางที่ 24 จำนวนประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป จำแนกตามสถานภาพแรงงานและเพศ

สถานภาพแรงงาน	ชาย (คน)	หญิง (คน)	รวม(คน)
ประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป	114,991	124,224	239,215
ผู้อยู่ในกำลังแรงงาน	93,499	61,235	154,735
- ผู้มีงานทำ	92,769	60,601	153,370
- ผู้ว่างงาน	599	498	1,097
- กำลังแรงงานที่รอฤดูกาล	131	137	268
ผู้ไม่อยู่ในกำลังแรงงาน	21,492	62,988	84,480
- ทำงานบ้าน	1,040	35,000	36,040
- เรียนหนังสือ	8,113	9,354	17,467
- เด็ก/ชรา/ป่วย/พิการจนไม่สามารถทำงานได้	9,787	15,755	25,542
- ผู้ดูแลเด็ก/ผู้สูงอายุ/ผู้ป่วย/ผู้พิการ	164	651	815
- อื่นๆ	1,690	1,710	3,400

ที่มา : สำนักงานสถิติจังหวัดระนอง, 2568

ภาพที่ 10 แผนผังโครงสร้างประชากรจังหวัดระนอง

หน่วย: คน

ตารางที่ 25 จำนวนผู้มีงานทำจังหวัดระนอง จำแนกตามประเภทอุตสาหกรรม ปี 2568

ประเภทอุตสาหกรรมใน/นอกภาคเกษตร	ชาย	หญิง	รวม
ในภาคเกษตรกรรม	51,549	21,697	73,246
1.เกษตรกรรม การป่าไม้และการประมง	51,549	21,697	73,246
นอกภาคเกษตรกรรม	41,220	38,904	80,124
2. เหมืองแร่และเหมืองหิน	52	0	52
3. การผลิต	7,549	7,215	14,764
4. ไฟฟ้า ก๊าซ และประปา	690	205	895
5. การจัดหาน้ำ การบำบัดน้ำเสีย	77	63	139
6. การก่อสร้าง	6,809	346	7,155
7. การขายส่ง การขายปลีก	13,402	14,005	27,408
8. การขนส่ง สถานที่เก็บสินค้า และการคมนาคม	3,569	200	3,768
9. กิจกรรมโรงแรม และบริการด้านอาหาร	2,770	6,737	9,507
10. ข้อมูลข่าวสาร และการสื่อสาร	150	90	240
11. กิจกรรมด้านการเงินและการประกันภัย	398	670	1,068
12. อสังหาริมทรัพย์การให้เช่า และกิจกรรมทางธุรกิจ	28	60	88
13. กิจกรรมทางวิชาชีพและเทคนิค	283	184	477
14. กิจกรรมการบริหารและการสนับสนุน	464	291	755
15. บริหารราชการและป้องกันประเทศ	2,671	2,746	5,417

นอกภาคเกษตรกรรม (ต่อ)	ชาย	หญิง	รวม
16. การศึกษา	862	2,362	3,224
17. ด้านสุขภาพและสังคมสงเคราะห์	252	1,677	1,928
18. ศิลปะ บันเทิงและนันทนาการ	730	662	1,392
19. กิจกรรมบริการอื่นๆ	559	841	1,399
20. การจ้างงานในครัวเรือนส่วนบุคคล	86	640	726
21. องค์การระหว่างประเทศ	-	-	-
22. ไม่ทราบ	-	-	-
รวม	**92,769**	**60,601**	**153,370**

ที่มา: สำนักงานสถิติจังหวัดระนอง, 2568

4) จำนวนผู้ประกันตนที่ขึ้นทะเบียนกับสำนักงานประกันสังคม

จังหวัดระนองมีสถานพยาบาลในสังกัดประกันสังคมที่เป็นสถานพยาบาลของรัฐจำนวน 1 แห่ง

การคุ้มครอง ดูแลผู้ประกันตนและลูกจ้างให้ได้รับสิทธิและประโยชน์ตามที่กฎหมายกำหนดจากข้อมูลของสำนักงานประกันสังคมจังหวัดระนอง ดังนี้

➥จำนวนสถานประกอบการและผู้ประกันตนจังหวัดระนอง

จำนวนสถานประกอบการ 2,251 แห่ง ผู้ประกันตนรวมทั้งสิน 51,721 ราย ประกอบด้วย ผู้ประกันตน มาตรา 33 รวม 25,874 ราย (ไทย 9,451 ราย เมียนมา 16,111 ราย และอื่นๆ 321 ราย) มาตรา 39 จำนวน 1,978 ราย และมาตรา 40 จำนวน 23,869 ราย

➥การใช้บริการของกองทุนประกันสังคม

การจ่ายประโยชน์ทดแทนจากกองทุนประกันสังคม (ไม่เนื่องจากการทำงาน) รวม 7 กรณี จำนวน 53,858 ราย รวมจ่ายทั้งสิ้น 130,910,843.15 บาท ซึ่งประเภทประโยชน์ทดแทนที่ผู้ประกันตนใช้บริการสูงสุดในปีนี้ ได้แก่ กรณีสงเคราะห์บุตร มีผู้ประกันตน ใช้บริการ 31,579 ราย รองมา คือ กรณีชราภาพ จำนวน 14,653 ราย

อัตราค่าจ้างแรงงานขั้นต่ำ จังหวัดระนอง 347 บาท/วัน ประกาศบังคับใช้ ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2568 เป็นต้นไป

ที่มา: รายงานสถานการณ์แรงงานจังหวัดระนอง ปี 2568 (กุมภาพันธ์, 2569) สำนักงานแรงงานจังหวัดระนอง

5) กลุ่มชาติพันธุ์ในพื้นที่จังหวัดระนอง

5.1) ชุมชนมอแกน จังหวัดระนอง หมู่เกาะในเขตจังหวัดระนองเดิมเป็นที่อยู่อาศัยซึ่งชาวมอแกนเดินทางไปมาและรู้จักมักคุ้นกันเป็น อย่างดี ชาวมอแกนบริเวณนี้อาศัย เดินทาง และทำมาหากินทางทะเลระหว่างเกาะเหลา เกาะสินไห เกาะช้าง และเกาะพยาม ในสมัยก่อนเกาะเหลาเป็นเพียงที่จอดเรือหรือที่ตั้งเพิงพักชั่วคราวของชาวมอแกนเพื่อหลบคลื่นลม และเป็นสถานที่ที่นำสัตว์ทะเลที่เก็บหาได้มาแลกเปลี่ยนกับข้าว กะปิ พริก ฯลฯ กับคนไทยตาม เกาะ หรือนำไปขายให้กับเถ้าแก่บนฝั่ง เนื่องจากที่ตั้งของเกาะเหลาอยู่ไม่ไกลจากตัวเมืองระนอง การตั้งถิ่น ฐานถาวรบนเกาะเหลาเริ่มมาประมาณ 40-50 ปีมาแล้ว โดยมีอดีตตำรวจน้ำชักชวนให้ชาวมอแกนกลุ่มหนึ่งเข้ามาอาศัยบริเวณนี้ กลุ่มแรกที่เข้ามาอาศัยที่เกาะเหลามีไม่เกิน 10 ครัวเรือน ต่อมามีชาวมอแกนเข้ามาตั้งหลักแหล่งมากขึ้น มีการขยายชุมชนออกไปเรื่อยๆ หลังเหตุการณ์สึนามิ มีหลายองค์กรลงมาให้ความช่วยเหลือชุมชนชาวมอแกนเกาะเหลา และมีคริสตจักรมาช่วยเหลือและสร้างบ้านให้ชาวมอแกนที่เกาะช้างและเกาะพยาม โดยจำนวนประชากร

ที่อยู่ในพื้นที่อำเภอเมืองจำนวน 618 คน (เกาะเหลา จำนวน 212 คน เกาะช้าง จำนวน 245 คน และเกาะพยาม จำนวน 161 คน) (ข้อมูล ณ 20 มิถุนายน 2566)

5.2) ชุมชนอิ้วเมี่ยน มีถิ่นกำเนิดอยู่บริเวณภูเขาสูงของประเทศจีนอพยพเข้ามาในประเทศไทยเมื่อ 200 ปีที่ผ่านมา ส่วนใหญ่ตั้งถิ่นฐานหนาแน่นในจังหวัดเชียงราย เชียงใหม่ พะเยา ฯลฯ เป็นกลุ่มชาติพันธุ์ที่ได้รับอิทธิพลทางวัฒนธรรมจีนอย่างเข้มข้น โดยเฉพาะการสร้างตัวอักษรที่มาจากตัวอักษรฮั่น การรับเอาลัทธิเต๋ามาผสมผสานกับความเชื่อต่อผีบรรพบุรุษ การอพยพย้ายถิ่นทำให้ชาวอิ้วเมี่ยนมีการปรับตัวต่อสภาพแวดล้อมควบคู่กับการรักษาวิถีวัฒนธรรมดั้งเดิม โดยเฉพาะการแต่งกายด้วยการตกแต่งเครื่องประดับเงินด้านวิถีชีวิตดั้งเดิมมีการทำไร่หมุนเวียน มีการเลี้ยงสัตว์เพื่อทำพิธีกรรม รวมทั้งการเป็นผู้เชี่ยวชาญในการทำเครื่องเงินและปักผ้าที่มีลวดลายอัตลักษณ์สวยงาม จังหวัดระนองชุมชนชาวอิ้วเมี่ยน หรือ เย้า อยู่ในพื้นที่บ้านในกรัง ตำบล จ.ป.ร.อำเภอกระบุรี จังหวัดระนอง โดยชุมชนอิ้วเมี่ยนบ้านในกรังมีทั้งสิ้น 17 ครัวเรือน ประชากรจำนวน 90 คน ส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุและเด็ก เนื่องจากคนหนุ่มสาวไปศึกษาและทำงานในเมืองใหญ่เช่นเดียวกับชุมชนชนบทอื่นๆทำให้การสืบทอดอนุรักษ์สืบสานมรดกทางวัฒนธรรม และการถ่ายทอดองค์ความรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นแก่คนรุ่นหลังอยู่ในวงจำกัด (สิทธิพร เขาอุ่นและจินต์ วิภาตะกลัศ, 2566 : วิถีชีวิตและอัตลักษณ์ความเป็นอิ้วเมี่ยนของบ้านในกรัง อำเภอกระบุรีจังหวัดระนอง วารสารวิจัยมหาวิทยาลัยเวสเทิร์น มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ปีที่ 9 ฉบับที่ 2 (พฤษภาคม-สิงหาคม 2566))

1.4.6 ครัวเรือนยากจนของจังหวัดระนอง ตามระบบ TPMAP

ศูนย์อำนวยการขจัดความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจังหวัด (ศจพ.จ.) เป็นหน่วยกำกับ ติดตามการดำเนินงานของ ศจพ.อ. และสนับสนุนทีมคณะทำงานบูรณาการรายมิติทั้ง 5 มิติ ในการสนับสนุนให้ความช่วยเหลือ ศจพ.อ ทั้ง 5 อำเภอ เป็นหน่วยอำนวยการปฏิบัติการ ติดตาม และสนับสนุนการดำเนินงานของทีมปฏิบัติการของทุกตำบลและทีมพี่เลี้ยงในการดำเนินงานเยี่ยมเยียนครัวเรือนเป้าหมายและการประสานหน่วยงานให้ความช่วยเหลือโดยครัวเรือนในระบบ TPMAP ปี พ.ศ. 2568 ของจังหวัดระนอง มีกลุ่มเป้าหมายที่กรมการพัฒนาชุมชนให้ดำเนินการตามเป้าหมายในระบบ TPMAP ปี พ.ศ. 2568 จำนวน 2,906 ครัวเรือน

ตารางที่ 26 กลุ่มเป้าหมาย ตามมิติของปัญหา ทั้ง 5 มิติ

จำนวนครัวเรือนยากจน(ครัวเรือน)	จำนวนคนจน จำแนกตามมิติของปัญหา (ครัวเรือน)				
	ด้านสุขภาพ	ด้านความเป็นอยู่	ด้านการศึกษา	ด้านรายได้	ด้านการเข้าถึงบริการของรัฐ
2,906	142	1,329	204	1,182	49

ที่มา: สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดระนอง, 2568

1.5 ด้านเศรษฐกิจ

1.5.1 ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดระนอง ปี 2567 จังหวัดระนองมีผลิตภัณฑ์มวลรวม (Gross Provincial Product : GPP) มีมูลค่าเพิ่มรวม ณ ราคาประจำปี พ.ศ.2567 (ค.ศ.2024p) เท่ากับ 34,016 ล้านบาท โดยโครงสร้างการผลิตของจังหวัดระนอง ณ ราคาประจำปี ประกอบด้วย **ภาคเกษตร (สาขาเกษตรกรรม การป่าไม่ และการประมง) 16,095 ล้านบาท (มีสัดส่วนร้อยละ 47.32)** ภาคนอกเกษตร 17,921 ล้านบาท (มีสัดส่วนร้อยละ 52.68) ได้แก่ **ภาคบริการ มูลค่า 14,273 ล้านบาท** (คิดเป็นสัดส่วน

ร้อยละ 41.96) ประกอบด้วย สาขาการขายส่งและการขายปลีก การซ่อมยานยนต์และจักรยานยนต์ 4,968 ล้านบาท สาขากิจกรรมทางการเงินและการประกันภัย 1,884 ล้านบาท สาขากิจกรรมอสังหาริมทรัพย์ 1,257 ล้านบาท การขนส่งและสถานที่เก็บสินค้า 1,228 ล้านบาท ด้านการบริหารราชการ การป้องกันประเทศ และการประกันสังคม 1,155 ล้านบาท ด้านการศึกษา 1,067 ล้านบาท ตามลำดับ เป็นต้น ภาคอุตสาหกรรม มูลค่า 3,649 ล้านบาท (คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 10.73) ประกอบด้วย สาขาการผลิตถึง 2,841 ล้านบาท และสาขาไฟฟ้า ก๊าซ ไอน้ำ และระบบปรับอากาศ 508 ล้านบาท เป็นต้น **ประชากรมีรายได้ต่อหัว/คน/ปี ในปี พ.ศ. 2567 (GPP Per capita (Baht)) เท่ากับ 114,911 บาท/คน/ปี** (ข้อมูลจากสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ , 31 มีนาคม 2569)

ตารางที่ 27 ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดระนอง ณ ราคาประจำปี พ.ศ. 2560 – 2567 (ปี ค.ศ. 2017 – 2024) (จำแนกตามสาขาการผลิต)

GROSS PROVINCIAL PRODUCT AT CURRENT MARKET PRICES

0303 - RANONG (Million Baht)

	2017	2018	2019	2020r	2021r	2022r	2023r	2024p
ภาคเกษตร	**11,550**	**11,749**	**11,307**	**13,477**	**13,526**	**13,353**	**12,421**	**16,095**
เกษตรกรรม การป่าไม้ และการประมง	11,550	11,749	11,307	13,477	13,526	13,353	12,421	**16,095**
ภาคนอกเกษตร	**16,386**	**16,514**	**16,622**	**16,574**	**16,407**	**17,090**	**16,483**	**17,921**
อุตสาหกรรม	2,672	3,167	2,847	2,933	2,729	3,248	3,243	3,649
การทำเหมืองแร่และเหมืองหิน	127	138	140	127	147	149	168	193
การผลิตอุตสาหกรรม	2,019	2,544	2,224	2,280	2,070	2,597	2,463	2,841
ไฟฟ้า ก๊าซ และระบบปรับอากาศ	420	372	383	411	405	389	500	508
การประปาและการจัดการของเสีย	107	113	100	115	107	114	112	106
บริการ	13,714	13,347	13,775	13,641	13,678	13,842	13,240	14,273
การก่อสร้าง	1,054	1,090	1,285	1,088	1,030	1,135	811	838
การขายส่ง การขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ และจักรยานยนต์	4,329	4,275	4,206	4,625	4,640	4,557	4,304	4,968
การขนส่ง และสถานที่เก็บสินค้า	2,718	2,082	2,157	1,882	1,659	1,386	1,076	1,228
ที่พักแรมและบริการด้านอาหาร	305	345	367	206	129	244	333	425
ข้อมูลข่าวสารและการสื่อสาร	206	207	225	221	289	265	245	253
การเงินและการประกันภัย	1,406	1,470	1,456	1,449	1,619	1,816	1,889	1,884
กิจกรรมเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์	914	935	999	1,134	1,145	1,173	1,253	1,257
กิจกรรมวิชาชีพ วิทยาศาสตร์ และกิจกรรมทางวิชาการ	2	3	3	3	3	5	11	14
กิจกรรมการบริหารและบริการสนับสนุนอื่นๆ	87	93	98	32	20	32	48	59
การบริหารราชการ การป้องกันประเทศฯ	799	846	908	944	978	955	1,012	1,155
การศึกษา	1,095	1,053	1,052	1,056	1,088	1,099	1,110	1,067
กิจกรรมด้านสุขภาพและงานสังคมสงเคราะห์	625	690	755	738	801	853	881	774
ศิลปะ ความบันเทิง และสันทนาการ	78	91	106	95	106	113	118	134
กิจกรรมการบริการด้านอื่นๆ	96	168	157	169	172	208	148	217
Gross provincial product (GPP) (ผลิตภัณฑ์จังหวัด)	**27,936**	**28,263**	**27,929**	**30,051**	**29,933**	**30,444**	**28,904**	**34,016**
GPP Per capita (Baht) (ผลิตภัณฑ์จังหวัดต่อหัว (บาท))	**104,757**	**104,891**	**101,861**	**107,777**	**105,641**	**105,808**	**99,000**	**114,911**
Population (1,000 persons) (ประชาชน)	**267**	**269**	**274**	**279**	**283**	**288**	**292**	**296**

ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดระนอง (Gross Provincial Product : GPP) ปี พ.ศ. 2564 – 2567

สาขาการผลิต / ปี พ.ศ.	มูลค่า ปี พ.ศ. 2564 (ค.ศ.2021r)	มูลค่า ปี พ.ศ.2565 (ค.ศ.2022r)	มูลค่า ปี พ.ศ.2566 (ค.ศ.2023r)	มูลค่า ปี พ.ศ.2567 (ค.ศ.2024p)
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดระนอง (Gross Provincial Product : GPP)	**29,933 ล้านบาท**	**30,444 ล้านบาท**	**28,904 ล้านบาท**	**34,016 ล้านบาท**
สาขาเกษตรกรรม การป่าไม่ และการประมง	**13,526 ล้านบาท (45.19%)**	**13,353 ล้านบาท (43.86%)**	**12,421 ล้านบาท (42.97%)**	**16,095 ล้านบาท (47.32%)**
สาขาบริการ	13,678 ล้านบาท (45.69%)	13,842 ล้านบาท (45.47%)	13,240 ล้านบาท (45.81%)	14,273 ล้านบาท (41.96%)
สาขาอุตสาหกรรม	2,729 ล้านบาท (9.12%)	3,248 ล้านบาท (10.69%)	3,243 ล้านบาท (11.09%)	3,649 ล้านบาท (10.73%)
ผลิตภัณฑ์จังหวัดต่อคน (GPP Per capita)	105,641 บาท/คน/ปี	105,808 บาท/คน/ปี	99,000 บาท/คน/ปี	114,911 บาท/คน/ปี

หมายเหตุ: r หมายถึง Revise การแก้ไข การปรับปรุง

P หมายถึง preliminary ขอมูลเบื้องต้น ขั้นต้น

ที่มา: ตารางสถิติ ผลิตภัณฑ์ภาคและจังหวัด พ.ศ. 2567 (GPP 2024) (https://www.nesdc.go.th/info/gross-regional-and-provincial-product/) สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (31 มีนาคม 2569)

1.5.2 รายงานภาวะเศรษฐกิจการคลังจังหวัดระนอง

1) ภาวะเศรษฐกิจการคลังจังหวัดระนอง ประจำเดือน ธันวาคม 2568

เศรษฐกิจด้านอุปทาน (การผลิต) พบว่า ขยายตัว เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีก่อน สะท้อนจากภาคบริการ ขยายตัวร้อยละ 17.2 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีก่อน โดยมีปัจจัยบวกจากการดำเนินมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจของภาครัฐ ได้แก่ โครงการ "เที่ยวดี มีคืน 2568" นอกจากนี้ ยังได้รับอานิสงส์จากการจัดกิจกรรมตามปฏิทินการท่องเที่ยวของจังหวัด อาทิ ถนนคนเดินเมืองระนอง ถนนคนเดินริมคลองหงาว โครงการ Street Food Night @Ruangrat และการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ตำบลหาดส้มแป้น ปัจจัยบวกเพิ่มเติมมาจากช่วงวันหยุดเทศกาลส่งผลให้จำนวนนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและต่างชาติปรับตัวสูงขึ้น สะท้อนจากภาษีมูลค่าเพิ่มในหมวดขายส่งขายปลีกและหมวดโรงแรมเพิ่มขึ้น ขณะที่ภาคเกษตรกรรม หดตัวร้อยละ -10.7 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีก่อน เป็นผลมาจากปริมาณผลผลิตพืชเศรษฐกิจหลัก ได้แก่ ยางพาราและปาล์มน้ำมันที่ลดลงภาคอุตสาหกรรม หดตัวร้อยละ -3.5 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีก่อน จากการผลิตผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำแปรรูปอื่นๆ การผลิตปลาและผลิตภัณฑ์จากปลาสดแช่เย็นหรือแช่แข็ง สะท้อนจากยอดขายที่แจ้งเสียภาษีมูลค่าเพิ่มหมวดอุตสาหกรรมและปริมาณการใช้ไฟฟ้าภาคอุตสาหกรรมที่ปรับลดลง

เครื่องชี้เศรษฐกิจด้านอุปทาน (Supply Side) (สัดส่วนต่อ GPP)	ปี 2567	ปี 2568							
		Q1	Q2	Q3	Q4	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	YTD
ดัชนีผลผลิตภาคเกษตรกรรม (โครงสร้างสัดส่วน 44%)	4.5	-3.4	13.9	-6.5	-3.6	-0.1	0.4	-10.7	-0.2
ดัชนีผลผลิตภาคอุตสาหกรรม (โครงสร้างสัดส่วน 11%)	8.3	-6.5	-0.4	-6.4	-6.4	-1.1	-7.5	-3.5	-6.7
ดัชนีผลผลิตภาคบริการ (โครงสร้างสัดส่วน 45%)	18.7	15.3	10.6	12.8	17.7	15.1	15.8	17.2	13.5

เศรษฐกิจด้านอุปสงค์ (การใช้จ่าย) ขยายตัว เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีก่อน สะท้อนจากการใช้จ่ายภาครัฐ ขยายตัวร้อยละ 33.3 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีก่อน จากการเร่งรัดเบิกจ่ายงบประมาณตามนโยบายกระตุ้นเศรษฐกิจเชิงพื้นที่ ทั้งในส่วนของรายจ่ายประจำและงบลงทุนของภาครัฐและท้องถิ่น ซึ่งเป็นกลไกหลักในการอัดฉีดเม็ดเงินเข้าสู่ระบบเศรษฐกิจท้องถิ่น ด้านการค้าชายแดนจังหวัด ขยายตัวร้อยละ 31.9 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีก่อน มูลค่าการส่งออกขยายตัว ตามการส่งออกเครื่องสูบของเหลว กระเบื้องแผ่นเรียบไฟเบอร์ซิเมนต์ น้ำมันเครื่อง น้ำมันหล่อลื่น จาระบี น้ำมันเกียร์ น้ำมันดีเซล น้ำมันเบนซิน มูลค่าการนำเข้าขยายตัว ตามการนำเข้าปลาป่น ปลาหมึกทั้งตัวแช่เย็น อุปกรณ์อื่นๆ ทำด้วยเหล็กหรือเหล็กกล้า ใช้ในการขุดเจาะปิโตรเลียม การบริโภคภาคเอกชน ขยายตัวร้อยละ 28.3 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีก่อน ตามฤดูกาลท่องเที่ยวและแรงหนุนจากมาตรการภาครัฐจากโครงการ คนละครึ่ง พลัส สะท้อนผ่านยอดจดทะเบียนรถจักรยานยนต์และภาษีมูลค่าเพิ่มที่เพิ่มขึ้น ขณะที่การลงทุนภาคเอกชน หดตัวร้อยละ -5.6 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีก่อน สะท้อนจากเครื่องชี้จำนวนรถยนต์เชิงพาณิชย์และสินเชื่อเพื่อการลงทุนที่ลดลง ผลจากการเพิ่มความเข้มงวดในการอนุมัติสินเชื่อของสถาบันการเงิน รวมถึงความไม่แน่นอนทางการเมืองที่ส่งผลต่อความเชื่อมั่นของนักลงทุน

เครื่องชี้เศรษฐกิจด้านอุปสงค์ (Demand Side)	ปี 2567	ปี 2568							
		Q1	Q2	Q3	Q4	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	YTD
ดัชนีการบริโภคภาคเอกชน (%)	131.2	5.1	3.5	-2.7	1.1	-12.5	-3.7	28.3	1.8
ดัชนีการลงทุนภาคเอกชน (%)	-10.8	-2.3	-7.2	-0.3	-4.6	-8.4	-9.6	-5.6	-13.9
ดัชนีการใช้จ่ายภาครัฐ (% yoy)	93.5	35.0	32.0	33.1	-0.5	-16.5	-10.2	33.3	23.1
ดัชนีการค้าชายแดนจังหวัด (%)	104.7	27.6	24.2	-12.0	19.3	19.1	5.1	31.9	13.8

ด้านรายได้เกษตรกรในจังหวัด หดตัวร้อยละ -20.0 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีก่อน เป็นผลจากราคายางพาราและปาล์มน้ำมันปรับตัวลดลงตามกลไกตลาดโลก จากสภาวะอุปทานส่วนเกิน (Oversupply) ประกอบกับการชะลอตัวของคำสั่งซื้อจากประเทศคู่ค้าตามสภาวะเศรษฐกิจโลก ด้านผลผลิตหดตัว ทั้งยางพารา ปาล์มน้ำมัน กุ้งขาว และปลาขึ้นท่า เนื่องจากสภาพอากาศแปรปรวน

ด้านการเงิน พบว่า ปริมาณเงินฝากรวมลดลงร้อยละ -1.8 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีก่อน จากการย้ายเงินออมไปลงทุนในสินทรัพย์ที่กำไรสูงกว่า เช่น ทองคำ และบางส่วนถูกถอนมาใช้จ่ายค่าครองชีพหรือชำระหนี้ครัวเรือน ปริมาณด้านสินเชื่อรวมเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.7 ผลจากการลดดอกเบี้ยนโยบายและดอกเบี้ยกู้ยืมช่วยลดต้นทุนทางการเงินและกระตุ้นความต้องการสินเชื่อบ้านและเงินทุนหมุนเวียน

เครื่องชี้ด้านรายได้เกษตรกร และด้านการเงิน	ปี 2567	ปี 2568							
		Q1	Q2	Q3	Q4	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	YTD
ดัชนีรายได้เกษตรกร (% yoy)	22.5	17.2	16.8	0.9	-10.6	-3.1	-9.2	-20.0	4.2
ปริมาณเงินฝากรวม (% yoy)	-3.8	4.7	-0.2	0.9	-1.8	-0.3	-0.02	-1.8[E]	-1.8[E]
ปริมาณสินเชื่อรวม (% yoy)	1.7	-0.6	-0.2	-0.5	0.7	-1.3	0.2	0.7[E]	0.7[E]

หมายเหตุ: Estimate (E) : ข้อมูลประมาณการ

เสถียรภาพเศรษฐกิจ พบว่า อัตราเงินเฟ้อทั่วไปของจังหวัดในเดือนธันวาคม 2568 ดัชนีราคาโดยเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 0.3 โดยมีปัจจัยหลักจากการปรับตัวสูงขึ้นของราคาสินค้าในหมวดอาหารและเครื่องดื่มไม่มีแอลกอฮอล์

ด้านการจ้างงาน หดตัวร้อยละ -2.3 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีก่อน โดยภาคเกษตรกรรม ความต้องการแรงงานลดลงตามปริมาณผลผลิตที่ลดลง และภาคอุตสาหกรรม โดยเฉพาะการแปรรูปสัตว์น้ำที่มีการปรับลดกำลังคนและชะลอจ้างงานใหม่ เพื่อบริหารจัดการต้นทุนให้สอดคล้องกับคำสั่งซื้อที่ลดลง

เครื่องชี้เสถียรภาพเศรษฐกิจ	ปี 2567	ปี 2568							
		Q1	Q2	Q3	Q4	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	YTD
อัตราเงินเฟ้อ Inflation Rate (% yoy)	-0.3	1.1	0.2	0.5	0.2	0.0	0.3	0.3	0.3
การจ้างงาน Employment (% yoy)	-1.9	-1.6	-0.01	-0.2	-2.3	0.6	0.5	-2.3	-2.3

ด้านการคลัง ในเดือนธันวาคม 2568 พบว่า ผลการเบิกจ่ายเงินงบประมาณภาพรวมของจังหวัด 643.2 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 40.6 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีก่อน เป็นผลจากการเบิกจ่ายรายจ่ายลงทุนภาครัฐ 324.2 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 88.0 การเบิกจ่ายรายจ่ายประจำภาครัฐ 319.1 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 12.0 สำหรับผลการจัดเก็บรายได้ สามารถจัดเก็บได้ 50.1 ล้านบาท ลดลงร้อยละ -33.3 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีก่อน ตามการจัดเก็บรายได้ที่ลดลงโดยสรรพากรพื้นที่ระนอง ลดลงจากภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาภาษีธุรกิจเฉพาะ ด่านศุลกากรระนอง ลดลงจากอากรขาเข้า ภาษีมูลค่าเพิ่ม ค่าขายของกลาง รายได้เบ็ดเตล็ด ค่าปรับอื่น ขณะที่ธนารักษ์พื้นที่ระนอง จัดเก็บรายได้เพิ่มขึ้น จากค่าเช่าอสังหาริมทรัพย์ ค่าปรับอื่น สรรพสามิตพื้นที่ระนอง จัดเก็บรายได้เพิ่มขึ้น จากภาษียาสูบ ภาษีสุราชุมชน ภาษีไนท์คลับและดิสโก้เธค รายได้อื่นๆ รวมถึงส่วนราชการอื่น จัดเก็บรายได้เพิ่มขึ้น สำหรับดุลเงินงบประมาณในเดือนธันวาคม 2568 ขาดดุล จำนวน -593.2 ล้านบาท

ที่มา: รายงานภาวะเศรษฐกิจการคลังจังหวัดระนอง ฉบับที่ 12/2568 ศูนย์ข้อมูลข่าวสารสำนักงานคลังจังหวัดระนอง และศูนย์ข้อมูลสารสนเทศเศรษฐกิจการคลัง

2) ดัชนีราคาผู้บริโภคจังหวัดระนอง เดือนธันวาคม 2568

ดัชนีราคาผู้บริโภคจังหวัดระนอง เดือนธันวาคม 2568 เท่ากับ 100.2 (ปี 2566 = 100) มีอัตราการเปลี่ยนแปลงของดัชนีราคาผู้บริโภคเมื่อเทียบกับช่วงระยะเวลาที่ผ่านมา ดังนี้

ดัชนีราคาผู้บริโภคจังหวัดระนอง เมื่อเทียบกับ	การเปลี่ยนแปลง	ร้อยละ
เทียบกับเดือนธันวาคม 2567 (YoY)	สูงขึ้น	0.3
เทียบกับเดือนพฤศจิกายน 2568 (MoM)	ไม่มีการเปลี่ยนแปลง	0.0
เฉลี่ย 12 เดือน (ม.ค. – ธ.ค.) ปี 2568 เทียบกับช่วงเดียวกันของปี 2567 (AoA)	สูงขึ้น	0.5

การประมวลผลดัชนีราคาผู้บริโภคของจังหวัดระนอง รายการสินค้าและบริการที่คำนวณมีจำนวน 325 รายการ ครอบคลุมหมวดอาหารและเครื่องดื่ม เครื่องนุ่งห่ม เคหสถาน การตรวจรักษาและบริการส่วนบุคคล ยานพาหนะ การขนส่งและการสื่อสาร การบันเทิง การอ่านและการศึกษา ยาสูบและเครื่องดื่มมีแอลกอฮอล์เมื่อนำมาคำนวณดัชนีราคาผู้บริโภคของจังหวัดระนอง ได้ผล ดังนี้

ดัชนีราคาผู้บริโภคของจังหวัดระนอง เดือนธันวาคม 2568 เท่ากับ 100.2 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีก่อนอัตราเงินเฟ้อสูงขึ้นร้อยละ 0.3 (YoY) เมื่อเทียบกับเดือนก่อนหน้าอัตราเงินเฟ้อไม่เปลี่ยนแปลง (MoM) และเมื่อเทียบเฉลี่ย 12 เดือน (ม.ค.- ธ.ค.) ปี 2568 กับปี 2567 อัตราเงินเฟ้อสูงขึ้นร้อยละ 0.5 (AoA) ทั้งนี้ เมื่อหักอาหารสดและพลังงานออกแล้ว ในเดือนธันวาคม 2568 อัตราเงินเฟ้อพื้นฐานเมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีก่อนลดลง ร้อยละ 0.2 (YoY) ในขณะที่เมื่อเทียบกับเดือนก่อนหน้าไม่มีการเปลี่ยนแปลง (MoM) และเมื่อเทียบกับเฉลี่ย 12 เดือน (ม.ค. –ธ.ค.) ของปี 2567 ลดลงร้อยละ 0.1 (AoA)

เฉลี่ย 12 เดือน (ม.ค. – ธ.ค.) ปี 2568 เทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน (AoA) ดัชนีราคาสูงขึ้นร้อยละ 0.5 โดยมีการเปลี่ยนแปลงรายหมวด ดังนี้

หมวดอาหารและเครื่องดื่มไม่มีแอลกอฮอล์ ดัชนีราคาสูงขึ้นร้อยละ 2.3 ตามการสูงขึ้นของราคาสินค้ากลุ่มข้าว แป้งและผลิตภัณฑ์จากแป้งที่สูงขึ้นร้อยละ 2.4 (ข้าวสารเจ้า) กลุ่มเนื้อสัตว์สูงขึ้นร้อยละ 7.3 (เนื้อสุกร บด เนื้อสุกร กระดูกซี่โครงหมู) กลุ่มเป็ด ไก่ สูงขึ้นร้อยละ 0.5 (ไก่สด) กลุ่มปลาและสัตว์น้ำสูงขึ้นร้อยละ 6.4 (ปลานิล ปลากะพง ปลาทู กุ้งนาง ปลาหมึกกล้วย) กลุ่มเครื่องประกอบอาหารสูงขึ้นร้อยละ 2.1 (กะทิสำเร็จรูป มะพร้าวผลแห้ง/ขูด เกลือป่น น้ำมันพืช) กลุ่มเครื่องดื่มไม่มีแอลกอฮอล์สูงขึ้นร้อยละ 4.8 (กาแฟผงสำเร็จรูป)) ผลิตภัณฑ์น้ำตาลสูงขึ้นร้อยละ 2.0 (ขนมหวาน) อาหารพร้อมทานสูงขึ้นร้อยละ 3.7 (ข้าวราดแกง กับข้าวสำเร็จรูป) และอาหารจากร้านยอดนิยมสูงขึ้นร้อยละ 0.9 (สุกี้ชุดพร้อมทาน ส้มตำ) กลุ่มสินค้าที่ดัชนีราคาลดลง ได้แก่ กลุ่มไข่และผลิตภัณฑ์นม ลดลงร้อยละ 0.4 (ไข่ไก่ นมสด นมผง) กลุ่มผักสดลดลงร้อยละ 2.8 (มะนาว ถั่วฝักยาว มะเขือ ขิง บล็อกโคลี่ ข้าวโพดหวาน) กลุ่มผลไม้สดลดลงร้อยละ 0.2 (กล้วยน้ำว้า ส้มเขียวหวาน เงาะ แตงโม องุ่น ส้มโอ และกลุ่มอาหารฟาสต์ฟู้ด/Delivery ลดลงร้อยละ 0.6 (อาหารโทรสั่ง (Delivery))

หมวดอื่นๆ ที่ไม่ใช่อาหารและเครื่องดื่ม ดัชนีราคาลดลงร้อยละ 0.6 โดยมีปัจจัยหลักมาจากการลดลงของราคาสินค้าและบริการในหมวดเคหสถานที่ลดลงร้อยละ 0.2 (ค่ากระแสไฟฟ้ากระติกน้ำร้อน/น้ำเย็น เครื่องซักผ้า น้ำยาล้างห้องน้ำ ถุงใส่ขยะ) หมวดการตรวจรักษาและบริการส่วนบุคคลลดลงร้อยละ 0.3 (ผลิตภัณฑ์ป้องกันและบำรุงผิว น้ำมันใส่ผม คลีนซิ่ง ผลิตภัณฑ์รองพื้น ใบมีดโกน) ค่าซื้อยานพาหนะลดลงร้อยละ 0.4 (รถยนต์) น้ำมันเชื้อเพลิงลดลงร้อยละ 4.7 (แก๊สโซฮอล์E20,91,95) หมวดยาสูบและเครื่องดื่ม มีแอลกอฮอล์ลดลงร้อยละ 0.1 (เบียร์ ไวน์) สำหรับหมวดสินค้าที่ดัชนีราคาสูงขึ้น ได้แก่ หมวดเครื่องนุ่งห่มและรองเท้าสูงขึ้นร้อยละ 0.9 (รองเท้าแตะ

บุรุษ รองเท้าแตะสตรี) ค่าโดยสารสาธารณะสูงขึ้นร้อยละ 1.1 (ค่าโดยสารเครื่องบินต่างประเทศ)) หมวดการบันเทิง การอ่าน การศึกษา และการศาสนาสูงขึ้นร้อยละ 1.8 (ค่าเล่าเรียน-ค่าธรรมเนียมประถมศึกษาภาคเอกชน ค่าทัศนาจรในประเทศและต่างประเทศ ค่าสมาชิกดูหนังฟังเพลงออนไลน์ค่าอุปกรณ์กีฬาและเครื่องเล่น) ขณะที่กลุ่มการสื่อสารดัชนีราคาโดยเฉลี่ยไม่มีการเปลี่ยนแปลง

ที่มา: ดัชนีราคาผู้บริโภคจังหวัดระนอง เดือนธันวาคม 2568 สำนักงานพาณิชย์จังหวัดระนอง

ข้อมูลเศรษฐกิจการค้า ดัชนีราคาและภาวะเงินเฟ้อ

3) แนวโน้มเศรษฐกิจจังหวัดระนอง ในปี 2569

ด้านการขยายตัวทางเศรษฐกิจ

เศรษฐกิจจังหวัดระนองปี 2569 คาดว่าจะขยายตัวร้อยละ1.4 (ช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ 1.0 - 1.8) ตามการขยายตัวของทั้งด้านอุปทาน และด้านอุปสงค์

ด้านอุปทาน คาดว่าจะขยายตัวร้อยละ 3.3 (ช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ 2.9 - 3.7) จากภาคบริการคาดว่าจะขยายตัวในช่วงฤดูกาลท่องเที่ยวทางทะเลฝั่งอันดามัน รวมทั้งมาตรการส่งเสริมการท่องเที่ยวของภาครัฐที่คาดว่าจะเป็นตัวที่ช่วยกระตุ้นภาคบริการให้ขยายตัว ภาคเกษตรกรรมคาดว่าสภาพอากาศที่เอื้ออำนวย ส่งผลดีต่อผลผลิตโดยรวม รวมถึงภาคอุตสาหกรรมมีแนวโน้มขยายตัวตามภาวะเศรษฐกิจ และคาดว่าวัตถุดิบหลักที่ใช้ในการผลิตสินค้าแปรรูปจะกลับมาขยายตัว

ด้านอุปสงค์ คาดว่าจะขยายตัว ร้อยละ 2.8 (ช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ 2.5 - 3.2) จากการค้าชายแดนจังหวัดขยายตัว โดยคาดว่าการเปลี่ยนผ่านสู่ศูนยกลางโลจิสติกส์ทางเลือกจากสถานการณ์ความไม่สงบในเมียนมา ทำให้ด่านทางบก (เช่น แม่สอด) ประสบปัญหาการขนส่งและมีความเสี่ยงสูง ทำให้ผู้ประกอบการส่งออกสินค้าอุปโภคบริโภคและวัสดุก่อสร้างหันมาใช้เส้นทางทางทะเลผ่านทางเรือระนองมากขึ้น การบริโภคภาคเอกชนขยายตัว โดยคาดว่าปัจจัยสนับสนุนจากมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจภาครัฐ เช่น โครงการคนละครึ่งพลัส การเพิ่มวงเงินช่วยเหลือผู้มีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ และสวนหนึ่งผลดีจากการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของจังหวัด ซึ่งคาดว่าจะส่งผลดีต่อการบริโภคและการท่องเที่ยวภายในจังหวัดอย่างต่อเนื่องการลงทุนภาคเอกชน คาดว่าจะกลับมาขยายตัวโดยคาดว่าการยกระดับโครงสร้างพื้นฐานด้านการคมนาคมและโลจิสติกส์จะส่งผลดีต่อการลงทุนในภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง การใช้จ่ายภาครัฐคาดว่าจะขยายตัวต่อเนื่องผลจากพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 ที่ประกาศใช้ตามปกติและการเร่งรัดการเบิกจ่ายงบประมาณ

ด้านเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ อัตราเงินเฟ้อทั่วไปคาดว่าจะอยู่ที่ร้อยละ 0.7 ต่อปี (ช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ 0.2 - 1.1) ปรับสูงขึ้นเล็กน้อย จากแรงกดดันจากค่าจ้างแรงงานและต้นทุนวัตถุดิบที่ทยอยปรับตัวเพิ่มขึ้นตามรอบเศรษฐกิจ รวมทั้งราคาพลังงานในตลาดโลก จากความไม่แน่นอนทางภูมิรัฐศาสตร์ยังคงเป็นปัจจัยที่ทำให้ราคาพลังงานไม่ปรับลดลงไปต่ำกว่าเดิมมากนักและอาจมีการปรับตัวขึ้นเล็กน้อยในบางช่วงเวลา ซึ่งส่งผลโดยตรงต่ออัตราเงินเฟ้อทั่วไป

สมมติฐานหลักในการประมาณการเศรษฐกิจจังหวัดระนอง

(1) ด้านอุปทานในปี 2569 มีแนวโน้มขยายตัว ดังนี้

(1.1) ปริมาณผลผลิตยางพารา ในปี 2569 คาดการณ์ว่าปริมาณผลผลิตยางพาราจะยังคงมีแนวโน้มขยายตัวอย่างต่อเนื่อง จากสภาพอากาศที่คาดว่าจะยังคงเอื้ออำนวย และช่วยให้ต้นยางผลิตน้ำยางได้เต็มที่

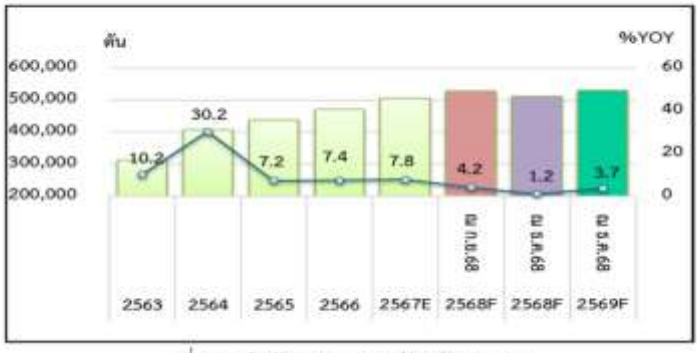
กราฟประมาณการอัตราการขยายตัวของปริมาณยางพารา

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดระนอง

(1.2) ปริมาณผลผลิตปาล์มน้ำมัน ในปี 2569 คาดการณ์ว่าปริมาณผลผลิตปาล์มน้ำมันจะมีแนวโน้มขยายตัวอย่าง ต่อเนื่อง จากการเข้าสู่ช่วงให้ผลผลิตเต็มที่ของปาล์มใหม่ สวนหนึ่งมาจากการที่เกษตรกรเปลี่ยนมาปลูกปาล์มน้ำมันแทนยางพาราและพืชเศรษฐกิจอื่นๆ เนื่องจากราคาปาลมน้ำมันยังคงอยู่ในระดับที่น่าพอใจ นอกจากนี้โครงการส่งเสริมการเกษตรที่ริเริ่มในปี 2568 โดยเฉพาะ โครงการแปลงใหญปาลมน้ำมันจะเริ่มส่งผลในเชิงบวก ต่อการเพิ่มประสิทธิภาพและคุณภาพผลผลิตในระยะกลางถึงระยะยาว

กราฟประมาณการปริมาณปาล์มน้ำมันและอัตราการขยายตัว

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดระนอง

(1.3) ปริมาณผลผลิตกุ้งขาว ในปี 2569 คาดการณ์ว่าปริมาณผลผลิตกุ้งขาวจะมีแนวโน้มขยายตัวอย่างต่อเนื่อง โดยมีปัจจัยขับเคลื่อนจากความต้องการของตลาดทั้งในและต่างประเทศที่คาดวาจะเพิ่มขึ้น ในช่วง High Season ซึ่งจะกระตุ้นอุปสงค์การบริโภคกุ้งภายในประเทศและส่งผลให้ปริมาณการผลิตโดยรวมมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นตามไปด้วย

กราฟประมาณการปริมาณกุ้งขาวและอัตราการขยายตัว

ที่มา : สำนักงานประมงจังหวัดระนอง

(1.4) ปริมาณปลาขึ้นท่า ในปี 2569 คาดการณ์ว่าปริมาณปลาขึ้นท่ามีแนวโน้มจะขยายตัวได้ดีขึ้นจากการที่ภาครัฐเริ่มมีมาตรการช่วยเหลือด้าน "น้ำมันเขียว" หากรัฐบาลสามารถผลักดันโครงการน้ำมันราคาถูกสำหรับชาวประมง และมาตรการชวยเหลือด้านพลังงานให้มีความเสถียรได้ในปี 2569 และการปรับปรุงกฎหมายประมงให้สอดคล้องกับการเดินเรือประมงมากขึ้น จะเป็นแรงจูงใจสำคัญที่ทำให้ผู้ประกอบการประมงตัดสินใจเพิ่มจำนวนรอบการออกเรือ ซึ่งเป็นปัจจัยโดยตรงที่ทำให้ปริมาณปลาขึ้นท่าขยายตัวต่อเนื่อง

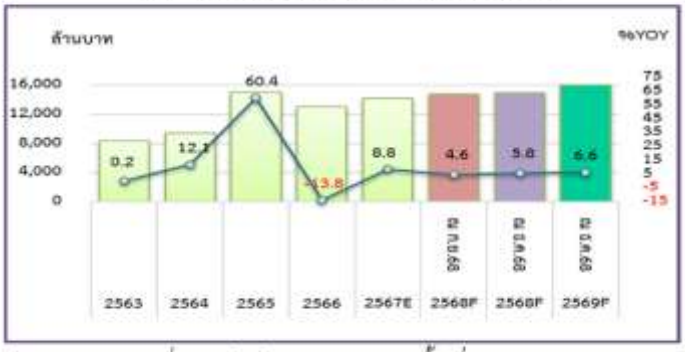
กราฟประมาณการปริมาณปลาขึ้นท่าและอัตราการขยายตัว

ที่มา : ท่าเทียบเรือประมงระนอง

(1.5) ยอดขายที่แจ้งเสียภาษีมูลค่าเพิ่มหมวดค้าส่งค้าปลีก สำหรับปี 2569 คาดการณ์ว่าจะขยายตัวอย่างต่อเนื่อง โดยมีปัจจัยสนับสนุนหลักมาจากการยกระดับจังหวัดระนองสู่ศูนย์กลางการค้ากลุ่ม BIMSTEC ที่คาดว่าในปี 2569 นโยบายการเชื่อมโยงการค้ากับกลุ่มประเทศรอบอ่าวเบงกอล (BIMSTEC) เช่น อินเดีย และบังกลาเทศ เป็นผลจากการจัดงานอยาง "Ranong Trade Town" ในปีก่อนเริ่มเห็นผลเป็นคำสั่งซื้อจริง ทำใหกลุ่มค้าส่งสินค้าอุปโภคบริโภค เครื่องดื่ม และวัสดุก่อสร้าง มียอดขายจากการส่งออกผ่านด่านชายแดนเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ

กราฟประมาณการยอดขายที่แจ้งเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม
หมวดค้าส่งค้าปลีกและอัตราการขยายตัว

ที่มา : สำนักงานสรรพากรพื้นที่ระนอง

(1.6) จำนวนนักท่องเที่ยวที่เข้ามาในจังหวัดระนอง ในปี 2568 คาดว่าจะขยายตัวร้อยละ 9.8 (สูงกว่าที่คาดการณ์ ณ เดือนกันยายน 2568 ที่คาดการณ์ว่าจะขยายตัวร้อยละ 8.9) จากการจัดกิจกรรมกระตุ้นการใช้จ่ายของจังหวัดอย่างต่อเนื่อง และผลดีจากมาตรการส่งเสริมการทองเที่ยวเมืองรอง ที่ช่วยดึงดูดนักทองเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติสำหรับปี 2569 คาดการณ์ว่าจำนวนนักท่องเที่ยวจะมีแนวโน้มขยายตัวต่อเนื่อง เนื่องจากยังเป็นช่วงฤดูกาลท่องเที่ยว (High season) ของทะเลฝั่งอันดามัน นอกจากนี้การเพิ่มเที่ยวบินของสายการบินและมาตรการส่งเสริมการท่องเที่ยวของภาครัฐที่คาดว่าจะดำเนินการอย่างต่อเนื่อง จะเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยกระตุ้นการเดินทางและเพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติให้สูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง

(1.7) จำนวนผู้โดยสารผ่านสนามบิน ในปี 2568 คาดว่าจะขยายตัวร้อยละ 15.0 (ต่ำกว่าที่คาดการณ์ ณ เดือนกันยายน 2568 ที่คาดการณ์ว่าจะขยายตัวร้อยละ 19.6) จากการที่สายการบินเพิ่มเที่ยวบินโดยเฉพาะในช่วงฤดูกาลท่องเที่ยว (High season) ซึ่งจะช่วยกระตุ้นให้นักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาในจังหวัดเพิ่มมากขึ้น ส่งผลให้จำนวนผู้โดยสารเฉลี่ยต่อเดือนอยู่ที่ประมาณ 5,883 คน และรายได้จากสนามบินเฉลี่ยต่อเดือนอยู่ที่ประมาณ 294,160 บาท สำหรับปี 2569 คาดการณ์ว่าปริมาณผู้โดยสารผ่านสนามบินจะมีแนวโน้มขยายตัวอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับการฟื้นตัวของภาคการท่องเที่ยวและการเพิ่มจำนวนเที่ยวบินจะส่งผลดีต่อธุรกิจที่เกี่ยวเนื่องกับการท่องเที่ยวในจังหวัด

กราฟประมาณการจำนวนผู้โดยสารผ่านสนามบิน และอัตราการขยายตัว

ที่มา : ท่าอากาศยานระนอง

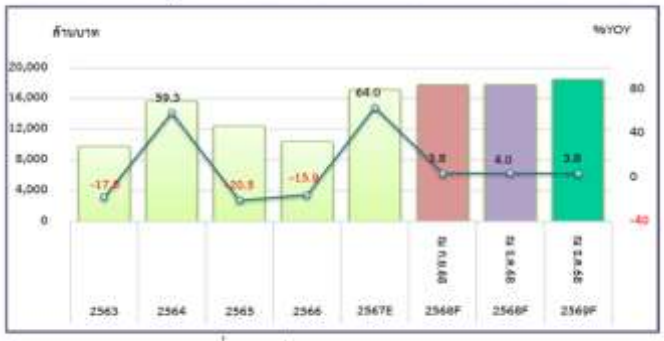
(2) ด้านอุปสงค์ในปี 2569 คาดว่าจะขยายตัว ดังนี้

(2.1) คาดการณ์ว่าการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่ม สำหรับปี 2569 ยังคงขยายตัวอย่างต่อเนื่องจากโครงการกระตุ้นเศรษฐกิจของรัฐบาล และการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของจังหวัด ซึ่งคาดว่าจะส่งผลดีต่อการบริโภคและการท่องเที่ยวภายในจังหวัดอย่างต่อเนื่อง

(2.2) สินเชื่อเพื่อการลงทุนของสถาบันการเงิน สำหรับในปี 2569 คาดการณ์ว่าจะกลับมาขยายตัวจากการยกระดับโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการคมนาคมและโลจิสติกส ที่คาดว่าจะมีการเปลี่ยนผ่านสู่ "ระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้" (SEC) อย่างเต็มรูปแบบและการขยายตัวของภาคอสังหาริมทรัพย์เชิงพาณิชย์ จะเป็นปัจจัยสนับสนุนให้ผู้ประกอบการจะเริ่มใช้สินเชื่อเพื่อการจับจองและปรับปรุงพื้นที่ (Site Preparation) ใกล้แนวเส้นทางแลนด์บริดจ์ รวมถึงการลงทุนในอุตสาหกรรมโลจิสติกส์เพื่อเชื่อมโยงท่าเรือฝั่งอันดามัน จะส่งผลต่อการขยายตัวของสินเชื่อในหมวดพาณิชยกรรมและอสังหาริมทรัพย์เพื่อการอุตสาหกรรม

(3) มูลค่าการค้าชายแดนเฉลี่ย สำหรับปี 2569 คาดว่าจะขยายตัวจากการเติบโตในเชิงโครงสร้าง (Structural Growth) จากการลงทุนในโครงการขนาดใหญ่ต่างๆ และการยกระดับท่าเรือสู่ศูนย์กลางโลจิสติกส์ BIMSTEC ซึ่งเป็นการเชื่อมโยงเส้นทางการค้าไปยังประเทศในกลุ่ม BIMSTEC ผ่านท่าเรือระนอง ซึ่งจะสามารถเพิ่มปริมาณสินค้าและตู้คอนเทนเนอร์ผ่านท่าเรือระนองได้มากขึ้น และคาดว่าการเปลี่ยนผ่านสู่ศูนย์กลางโลจิสติกส์ทางเลือกจากสถานการณ์ความไม่สงบในเมียนมาที่ยังยืดเยื้อทำให้ด่านทางบก (เช่น แม่สอด) ประสบปัญหาการขนส่ง ที่ติดขัดและมีความเสี่ยงสูง จะเป็นปัจจัยสนับสนุนให้ผู้ประกอบการส่งออกสินค้าอุปโภคบริโภคและวัสดุก่อสร้าง หันมาใช้ เส้นทางทางทะเลผ่านท่าเรือระนองมากขึ้นอย่างถาวร เนื่องจากเป็นการขนส่งตรงสู่เมืองเศรษฐกิจสำคัญทางตอนใต้ของเมียนมา เช่น เกาะสอง มะริด และทวาย ซึ่งมีความปลอดภัยและต้นทุนการขนส่งต่อหน่วยต่ำกว่า ในระยะยาว

กราฟประมาณการมูลค่าการค้าชายแดนโดยเฉลี่ยและอัตราการขยายตัว

ที่มา : ด่านศุลกากรระนอง

(4) รายได้เกษตรกรในปี 2569 คาดว่าจะขยายตัว ราคาสินค้าเกษตรส่วนใหญ่จะปรับตัวสูงขึ้น โดยเฉพาะราคายางพารา และปาล์มน้ำมัน เป็นสำคัญและความต้องการใช้ในอุตสาหกรรมทั้งในประเทศและต่างประเทศที่เพิ่มขึ้น

(4.1) ราคายางพารา สำหรับแนวโน้มปี 2569 คาดว่ายางพาราจะขยายตัวต่อเนื่อง แม้จะมีความผันผวนบ้างตามตลาดโลก แต่ความต้องการจากจีน - อินเดีย อุตสาหกรรมยานยนต์และนโยบายใช้ยางในประเทศ อีกทั้งมาตรการเชิงรุกของ กยท. และรัฐบาลในการปราบปรามยางเถื่อน ความเข้มงวดในการสกัดกั้นยางสวมสิทธิ์จากประเทศเพื่อนบ้านผ่านด่านระนอง จะช่วยลดอุปทานนอกระบบที่เคยดึงราคากลางให้ต่ำลง และทำให้ราคายางพารามีเสถียรภาพมากขึ้น

กราฟประมาณการราคายางพาราและอัตราการขยายตัว

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดระนอง

(4.2) ราคาปาล์มน้ำมัน สำหรับแนวโน้มปี 2569 คาดว่าราคาน้ำมันปาล์มจะขยายตัวต่อเนื่อง โดยคาดว่าจะมีราคาเฉลี่ยประมาณกิโลกรัมละ 6.0 บาท โดยคาดว่าความต้องการใช้น้ำมันปาล์มดิบในประเทศยังคงเติบโตต่อเนื่องทั้งในกลุ่มบริโภค อุปโภค และอุตสาหกรรมไบโอดีเซล (B100) ตามการฟื้นตัวของเศรษฐกิจและภาคการท่องเที่ยวอีกทั้งภาครัฐยังคงใช้มาตรการบริหารจัดการสมดุลปาล์มน้ำมันอย่างต่อเนื่อง เช่น การกำกับดูแลราคารับซื้อขั้นต่ำ การบริหารจัดการสต็อก และการผลักดันการส่งออกส่วนเกินเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดภาวะราคาตกต่ำรุนแรง ซึ่งถือเป็นปัจจัยสนับสนุนให้ราคาปาล์มน้ำมันที่เกษตรกรขายได้ปรับตัวเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง

กราฟประมาณการราคาปาล์มน้ำมันและอัตราการขยายตัว

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดระนอง

(4.3) ราคากุ้งขาว สำหรับแนวโน้มปี 2569 คาดว่าจะขยายตัวต่อเนื่อง โดยมีราคาเฉลี่ยอยู่ที่กิโลกรัมละ 156.3 บาท โดยได้รับแรงหนุนจากอุปสงค์ในประเทศ และความเชื่อมั่นในการบริโภคภายในประเทศและการฟื้นตัวของภาคการท่องเที่ยวในระนองและจังหวัดใกล้เคียง รวมถึงมาตรการกระตุ้นการใช้จ่ายของรัฐ จะช่วยรักษาระดับราคาไม่ให้ตกต่ำในช่วงที่มีผลผลิตออกสู่ตลาดพร้อมกัน

กราฟประมาณการราคากุ้งขาวและอัตราการขยายตัว

ที่มา : สำนักงานประมงจังหวัดระนอง

(4.4) ราคาปลาขึ้นท่า สำหรับแนวโน้มปี 2569 คาดว่าจะขยายตัวโดยคาดว่าราคาเฉลี่ยอยู่ที่กิโลกรัมละ 59.5 บาท สาเหตุหลักมาจากปัญหาการลดลงของปริมาณสัตว์น้ำในทะเลที่เกิดจากปัจจัยทางธรรมชาติและประเด็นความยั่งยืน เช่น ปัญหาการทำประมงเกินขนาด หรือ overfishing และผลกระทบจากสภาพอากาศ ซึ่งกำลังผลักภาระต้นทุนวัตถุดิบให้กับอุตสาหกรรมแปรรูปอย่างต่อเนื่อง

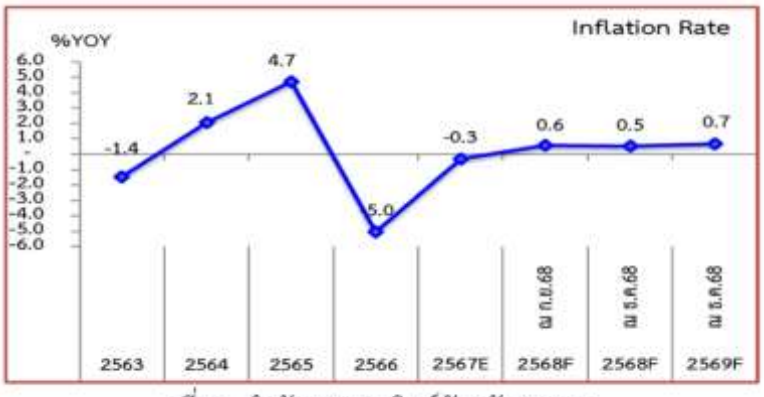
กราฟประมาณราคาปลาขึ้นท่าและอัตราการขยายตัว

ที่มา : ท่าเรือประมงระนอง

(5) ด้านเสถียรภาพเศรษฐกิจจังหวัดระนอง

(5.1) อัตรเงินเฟ้อทั่วไป สำหรับแนวโน้ม ปี 2569 คาดว่ามีแนวโน้มปรับสูงขึ้นเล็กน้อย คาดว่ามาตรการอุดหนุนราคาพลังงาน (น้ำมันเชื้อเพลิงและค่าไฟฟ้า) เริ่มทยอยสิ้นสุดลงหรือมีการปรับโครงสร้างราคาให้สะท้อนต้นทุนจริงมากขึ้น จะเป็นปัจจัยหลักที่ผลักดันให้ดัชนีราคาผูบริโภคขยับสูงขึ้นกว่าปีที่ผ่านมา

ที่มา: สำนักงานพาณิชย์จังหวัดระนอง

(5.2) ด้านการจ้างงาน สำหรับแนวโน้ม ปี 2569 คาดว่าจะขยายตัวร้อยละ 0.3 ปรับดีขึ้นจากการจ้างงานทั้งในภาคการผลิตและภาคบริการ โดยคาดว่าผู้มีงานทำจำนวน 155,100 คน การขยายตัวการขยายตัวนี้ถูกขับเคลื่อนโดยการท่องเที่ยวที่ขยายตัวอย่างต่อเนื่องในช่วงฤดูกาลท่องเที่ยวซึ่งสงผลดีต่อการจ้างงานทั้งในภาคการผลิตและภาคบริการ

กราฟแสดงอัตราการเปลี่ยนแปลงของจำนวนผู้มีงานทำในจังหวัดระนอง

ที่มา: สำนักงานสถิติจังหวัดระนอง

ที่มา: รายงานประมาณการเศรษฐกิจจังหวัดระนอง ฉบับที่ 4/2568 วันที่ 30 ธันวาคม 2568 ศูนย์ข้อมูลข่าวสารสำนักงานคลังจังหวัดระนอง และศูนย์ข้อมูลสารสนเทศเศรษฐกิจการคลัง

4) รายงานภาวะเศรษฐกิจการคลังจังหวัดระนอง ประจำเดือน มิถุนายน 2569

เศรษฐกิจดานอุปทาน (การผลิต) พบวา ขยายตัว เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีก่อน โดยมีภาคอุตสาหกรรม เป็นแรงขับเคลื่อนสำคัญ ขยายตัวร้อยละ 6.1 จากการเพิ่มขึ้นของกิจกรรมการผลิตและการจำหน่ายสินค้าอุตสาหกรรม จากหมวดการผลิตผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำแปรรูป การผลิต การส่งและกระจายไฟฟ้าสะท้อนจากยอดขายที่แจ้งเสียภาษีมูลค่าเพิ่มหมวดอุตสาหกรรมและปริมาณการใช้ไฟฟ้าภาคอุตสาหกรรมที่ปรับตัวสูงขึ้น ขณะที่ภาคบริการ ขยายตัวร้อยละ 4.0 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีก่อน จากจำนวนนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติที่เพิ่มขึ้น อันเป็นผลจากมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจของภาครัฐและกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวของจังหวัด อาทิ โครงการ “ไทยช่วยไทย พลัส (60/40)”

กิจกรรม “ลองมาระนองเมืองรองที่ต้องเที่ยว (Ranong Roadshow)” งานเกษตรแฟร์ และงานมหกรรมธงฟ้าขับเคลื่อนเศรษฐกิจภูมิภาคซึ่งส่งผลดีต่อธุรกิจโรงแรมและกิจกรรมบริการที่เกี่ยวเนื่อง สะท้อนจากการเพิ่มขึ้นของภาษีมูลค่าเพิ่มหมวดโรงแรมอย่างไรก็ตาม ภาคเกษตรกรรม หดตัวร้อยละ -0.3 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีก่อน จากผลกระทบของโรคระบาดในกุ้ง ประกอบกับภาวะราคาที่ไม่จูงใจต่อการผลิต ส่งผลให้เกษตรกรบางส่วนชะลอการเพาะเลี้ยง รวมทั้งมาตรการระงับการนำเข้าสินค้าบางประเภทของประเทศมาเลเซีย และความแปรปรวนของสภาพอากาศจากอิทธิพลของมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ที่ทำให้เกิดฝนตกชุกต่อเนื่อง ส่งผลกระทบต่อผลผลิตสินค้าเกษตรและสัตว์น้ำของจังหวัด

เครื่องชี้เศรษฐกิจด้านอุปทาน (Supply Side) (สัดส่วนต่อ GPP)	ปี 2568	ปี 2569					
		Q1	Q2	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	YTD
ดัชนีผลผลิตภาคเกษตรกรรม (โครงสร้างสัดส่วน 44%)	-0.2	3.4	5.7	14.5	5.0	-0.3	4.7
ดัชนีผลผลิตภาคอุตสาหกรรม (โครงสร้างสัดส่วน 11 %)	-2.6	8.3	4.2	-0.9	6.0	6.1	6.6
ดัชนีผลผลิตภาคบริการ (โครงสร้างสัดส่วน 45 %)	13.5	3.8	4.3	0.8	9.1	4.0	3.9

เศรษฐกิจดานอุปสงค (การใชจาย) ขยายตัว เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปกอน โดยมีปจจัยสนับสนุนสำคัญจากการคาชายแดนจังหวัด ขยายตัวรอยละ 39.5 ตามการเพิ่มขึ้นของมูลคาการสงออกสินคาน้ำมันเชื้อเพลิง ทอเหล็กสำหรับกิจการปโตรเลียม และสินคาอุปโภคบริโภค รวมถึงมูลคาการนำเขาเครื่องจักร อุปกรณ และสวนประกอบที่ใชในภาคธุรกิจ ซึ่งสะทอนกิจกรรมทางการคาและการลงทุนที่เกี่ยวเนื่องกับภาคการผลิตและโลจิสติกสที่ยังอยูในระดับดีนอกจากนี้การใชจายภาครัฐ ขยายตัวรอยละ 20.6 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปกอน จากการเรงรัดเบิกจายงบประมาณรายจายประจำของหนวยงานภาครัฐ รวมทั้งรายจายประจำและรายจายลงทุนขององคกรปกครองสวนทองถิ่น ซึ่งมีสวนชวยสนับสนุนกิจกรรมทางเศรษฐกิจในพื้นที่อยางตอเนื่อง ขณะที่การบริโภคภาคเอกชน ขยายตัวรอยละ 1.4 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปกอน สะทอนจากจำนวนรถยนตและรถจักรยานยนตจดทะเบียนใหมที่กลับมาขยายตัวสอดคลองกับภาวะการจางงานที่ยังอยูในเกณฑดี อยางไรก็ตามการลงทุนภาคเอกชน หดตัวรอยละ -1.4 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปกอน จากการลดลงของสินเชื่อเพื่อการลงทุน สะทอนความระมัดระวังของภาคธุรกิจในการตัดสินใจลงทุน ทามกลางภาวะเศรษฐกิจและการเงินที่ยังมีความไมแนนอน

เครื่องชี้เศรษฐกิจด้านอุป (Demand Side)	ปี 2568	ปี 2569					
		Q1	Q2	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	YTD
ดัชนีการบริโภคภาคเอกชน (%	134.2	18.4	-0.7	-5.3	2.0	1.4	-82.1
ดัชนีการลงทุนภาคเอกชน (%	-7.5	-1.2	2.8	-10.7	-4.0	-1.4	-2.5
ดัชนีการใช้จ่ายภาครัฐ (% yoy)	114.3	17.4	21.0	20.4	21.9	20.6	-84.6
ดัชนีการค้าชายแดนจังหวัด (%	119.2	44.2	43.3	57.6	33.2	39.5	43.8

ดานรายไดเกษตรกรในจังหวัด หดตัวรอยละ -2.4 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปกอน จากการลดลงของทั้งดานราคาและปริมาณผลผลิตสินคาเกษตรสำคัญ โดยดานราคาปรับลดลงจากราคายางพาราที่ไดรับแรงกดดันจากปริมาณผลผลิตที่ออกสูตลาดเพิ่มขึ้น ประกอบกับราคากุ้งขาวทที่ปรับลดลงตามภาวะความตองการของตลาด ขณะที่ดานปริมาณผลผลิตหดตัวจากผลผลิตกุ้งขาว ซึ่งไดรับผลกระทบจากสภาพ

อากาศ แปรปรวนและฝนตกชุก สงผลตอการเพาะเลี้ยงและอัตราการรอดของกุ้งขาว สอดคลองกับภาคเกษตรกรรม ที่ชะลอตัวในเดือนนี้ ขณะที่ดานการเงิน พบวา ปริมาณเงินฝากรวมขยายตัวรอยละ 3.0 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปกอน สะทอนวาสภาพคลองในระบบเศรษฐกิจยังอยู ในระดับที่ดี ขณะที่สินเชื่อรวมหดตัว รอยละ -0.4 สะทอนการชะลอตัวของความตองการสินเชื่อและความระมัดระวังในการปลอยสินเชื่อของสถาบัน การเงิน แมวาระดับสินเชื่อจะปรับตัวดีขึ้นเมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปกอนที่หดตัวในระดับสูง ทั้งนี้ภาวะ สินเชื่อดังกลาว ยังสะทอนถึงการฟนตัวของการลงทุนภาคเอกชนที่ยังไมทั่วถึงในบางภาคสวนของเศรษฐกิจจังหวัด

เครื่องชี้ด้านรายได้เกษตรกรและด้านการเงิน	ปี 2568	ปี 2569					
		Q1	Q2	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	YTD
ดัชนีรายได้เกษตรกร (% yoy)	2.6	-23.6	0.7	3.3	1.4	-2.4	-10.5
ปริมาณเงินฝากรวม (% yoy)	5.6	0.3	2.9	1.4	2.8	3.0^{E}	3.0^{E}
ปริมาณสินเชื่อรวม (% yoy)	-10.1	0.4	0.2	-0.9	-1.3	-0.4^{E}	-0.4^{E}

หมายเหตุ Estimate (E) : ข้อมูลประมาณการ

เสถียรภาพเศรษฐกิจ พบวา อัตราเงินเฟอทั่วไปของจังหวัดในเดือนมิถุนายน 2569 สูงขึ้นรอยละ 1.7 จากราคาพลังงาน คาโดยสารสาธารณะ และอาหารสำเร็จรูปที่ปรับสูงขึ้นสงผลใหคาครองชีพ ประชาชนเพิ่มขึ้นขณะที่การจางงาน ขยายตัวรอยละ 17.7 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปกอน สะทอนวาตลาดแรงงานยังมีความเขมแข็งและสามารถรองรับการจางงานไดอยางตอเนื่องโดยไดรับแรงสนับสนุนจากการ ขยายตัวของภาคอุตสาหกรรมและภาคบริการ สงผลใหประชาชนมีโอกาสในการมีงานทำและสรางรายไดเพิ่มขึ้น

เครื่องชี้เสถียรภาพเศรษฐกิจ	ปี 2568	ปี 2569					
		Q1	Q2	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	YTD
อัตราเงินเฟอ : Inflation Rate (% yoy)	0.5	-0.4	1.8	1.9	1.7	1.7	2.2
การจ้างงาน : Employment (% yoy)	1.2	16.1	17.7	17.1	18.8	17.7	15.1

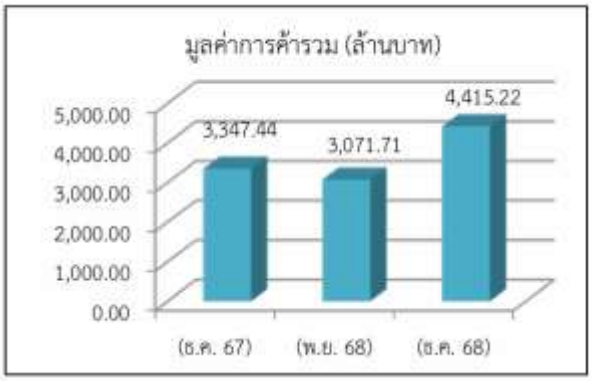
หมายเหตุ Estimate (E) : ข้อมูลประมาณการ

ดานการคลัง ในเดือนมิถุนายน 2569 พบวา ผลการเบิกจายงบประมาณรวมของจังหวัดระนองมีจำนวน 453.1 ลานบาท ลดลงรอยละ -3.4 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปกอน โดยมีสาเหตุหลักจากการ เบิกจายรายจายลงทุนภาครัฐ จำนวน 81.2 ลานบาท หดตัวรอยละ -52.2 สะทอนการชะลอตัวของการใชจาย ภาครัฐในสวนที่มีผลตอการกระตุนเศรษฐกิจในระยะยาว แมวารายจายประจำจะยังขยายตัวรอยละ 24.3 ขณะที่ การจัดเก็บรายไดภาครัฐมีจำนวน 183.9 ลานบาท เพิ่มขึ้นรอยละ 46.4 จากการจัดเก็บรายไดของสำนักงาน ธนารักษพื้นที่ระนอง โดยเฉพาะคาธรรมเนียมเบ็ดเตล็ด คาเชาอสังหาริมทรัพย และรายไดจากสวนราชการอื่น ที่เพิ่มขึ้น สงผลใหจังหวัดมีดุลเงินงบประมาณขาดดุลจำนวน 341.0 ลานบาท

ที่มา: รายงานภาวะเศรษฐกิจการคลังจังหวัดระนอง ฉบับที่ 6/2569 ประจำเดือนมิถุนายน 2569 ศูนย์ข้อมูลข่าวสารสำนักงานคลังจังหวัดระนอง และศูนย์ข้อมูลสารสนเทศเศรษฐกิจการคลัง

1.5.3 สรุปภาวะการค้าชายแดนไทย – เมียนมา ด้านจังหวัดระนอง

มูลค่าการค้าชายแดนไทยกับประเทศสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา ด้านจังหวัดระนอง ณ ด่านศุลกากร ระนอง เดือนธันวาคม 2568 มีมูลค่าการค้าทั้งสิ้น 4,415.22 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากเดือนที่ผ่านมา 1,343.51 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 43.74 (พฤศจิกายน 2568 มูลค่าการค้า 3,071.71ล้านบาท) เมื่อเทียบกับเดือน เดียวกันของปีก่อนหน้าเพิ่มขึ้น 1,067.78 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 31.90 (ธันวาคม 2567 มูลค่าการค้า 3,347.44 ล้านบาท) มูลค่าการค้าสะสมของปี พ.ศ. 2568 จำนวน 12 เดือน (มกราคม-ธันวาคม 2568) มีมูลค่า การค้าสะสม 37,970.84 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา 4,542.27 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 13.59 (มกราคม-ธันวาคม 2567 มูลค่าการค้าสะสม 33,428.57 ล้านบาท) มูลค่าการส่งออก (เดือนมกราคม - ธันวาคม 2568) จำนวน 28,226.96 ล้านบาท (เพิ่มขึ้นจากปี 2567 จำนวน 6,244.65 ล้านบาท คิดเป็นเพิ่มขึ้นร้อยละ 28.41) มูลค่าการนำเข้า 9,743.88 ล้านบาท (ลดลงจากปี 2567 จำนวน 1,702.39 ล้านบาท คิดเป็นลดลง ร้อยละ 14.87) ดุลการค้า 18,483.08 ล้านบาท (เพิ่มขึ้นจากปี 2567 จำนวน 7,947.04 ล้านบาท คิดเป็นเพิ่มขึ้นร้อยละ 75.43)

มูลค่าการส่งออก เดือนธันวาคม 2568 มูลค่าการส่งออกทั้งสิ้น 3,620.37 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากเดือนที่ผ่านมา 1,411.52 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 63.90 (พฤศจิกายน 2568 มูลค่าการส่งออก 2,208.86 ล้านบาท) เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีก่อนหน้าเพิ่มขึ้น 859.62 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 31.14 (ธันวาคม 2567 มูลค่าการส่งออก 2,760.75 ล้านบาท) มูลค่าการส่งออกสะสมของปี พ.ศ. 2568 จำนวน 12 เดือน (มกราคม-ธันวาคม 2568) มีมูลค่า การส่งออกสะสม 28,226.96 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา 6,244.65 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 28.41 (มกราคม-ธันวาคม 2567 มูลค่าการส่งออกสะสม 21,982.31 ล้านบาท)

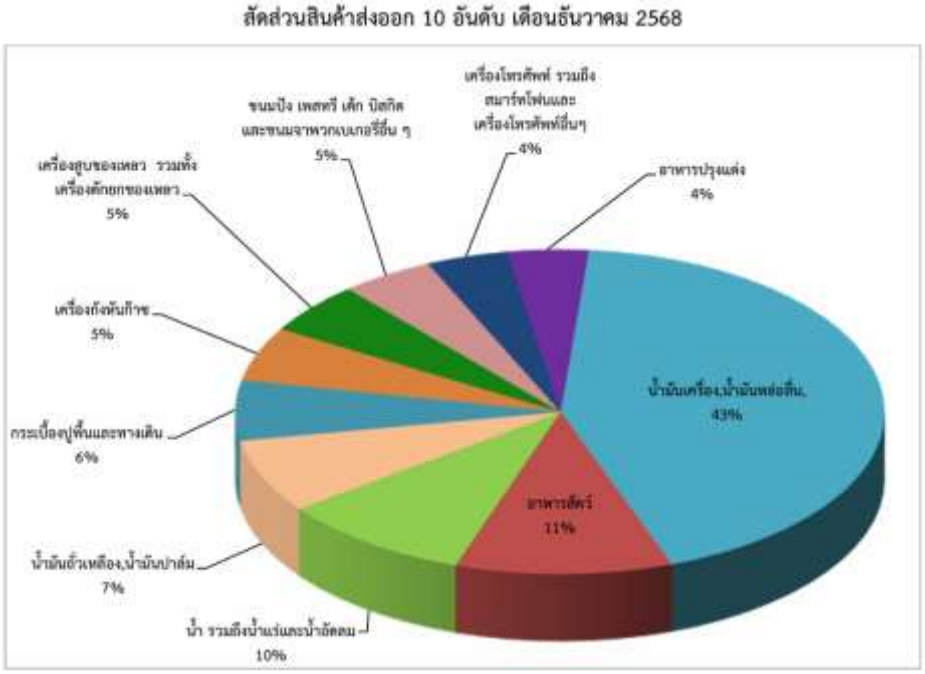

ตารางที่ 28 รายการสินค้าส่งออก ชายแดนไทย-เมียนมา ด้านจังหวัดระนอง

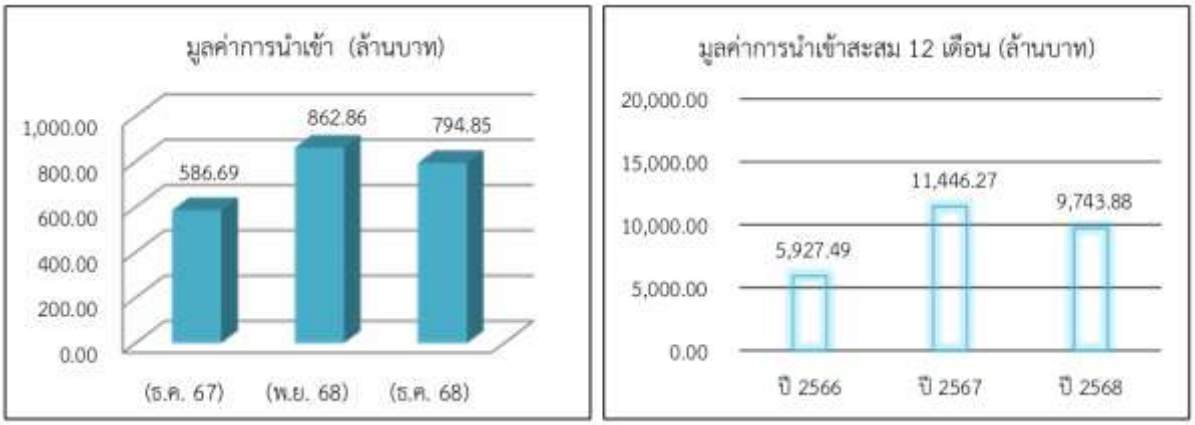
10 อันดับแรก เดือนธันวาคม 2568

ลำดับที่	ชนิดของสินค้าส่งออก	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (ล้านบาท)
1	น้ำมันเชื้อเพลิง, หล่อลื่น	17,919.92	478.47
2	สิ่งสกัด หัวเชื้อ และสิ่งเข้มข้นของกาแฟหรือชา	454.10	119.17
3	เครื่องกังหันก๊าซ	13.40	105.02
4	อาหารสัตว์	2,382.54	102.40
5	เครื่องสูบของเหลว	74.60	101.37
6	ของทำด้วยแอสเบสทอสซีเมนต์ เซลลูโลสไฟเบอร์ซีเมนต์	14,712.82	99.79
7	ส่วนประกอบที่ใช้กับเครื่องจักร	141.07	95.65
8	หลอดหรือท่อ และโพรไฟล์กลวง ทำด้วยเหล็กหรือเหล็กกล้า	1,531.35	92.72
9	อาหารปรุงแต่ง	1,942.05	92.21
10	เครื่องโทรศัพท์ สมาร์ทโฟนและเครื่องโทรศัพท์อื่นๆ	1.52	88.40
รวม		**39,173.38**	**1,375.20**
11	อื่นๆ	56,847.46	2,245.17
รวมทั้งสิ้น		**96,020.83**	**3,620.37**

ที่มา: ด่านศุลกากรระนอง, 2569

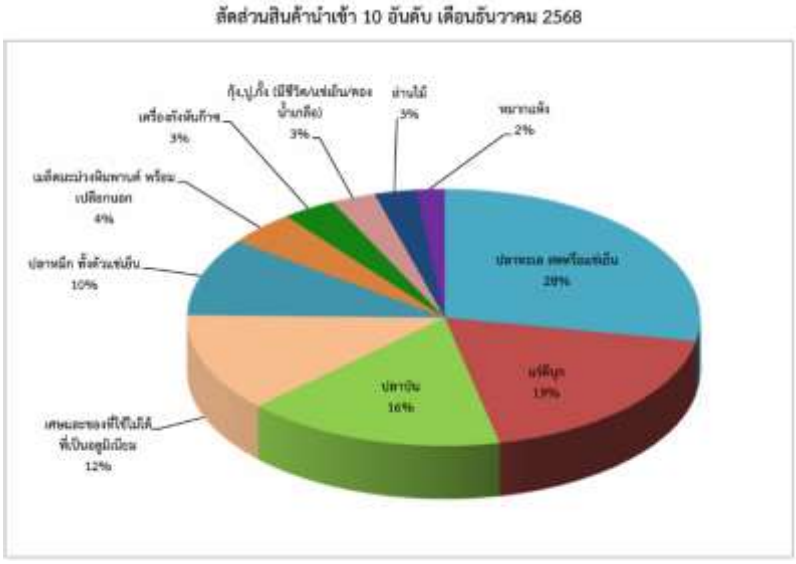
มูลค่าการนำเข้า เดือนธันวาคม 2568 มูลค่าการนำเข้าทั้งสิ้น 794.85 ล้านบาท ลดลงจากเดือนที่ผ่านมา 68.01 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 7.88 (พฤศจิกายน 2568 มูลค่าการนำเข้า 862.86 ล้านบาท) แต่เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกัน ของปีก่อนหน้าเพิ่มขึ้น 208.16 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 35.48 (ธันวาคม 2567 มูลค่าการน าเข้า 586.69 ล้านบาท) มูลค่าการนำเข้าสะสมของปี พ.ศ.2568 จำนวน 12 เดือน (มกราคม-ธันวาคม 2568) มีมูลค่าการนำเข้าสะสม 9,743.88 ล้านบาท ลดลงจากช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา 1,702.39 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 14.87 (มกราคม - ธันวาคม 2567 มูลค่าการนำเข้าสะสม 11,446.27 ล้านบาท)

ตารางที่ 29 รายการสินค้านำเข้า ชายแดนไทย-เมียนมา ด้านจังหวัดระนอง 10 อันดับแรก เดือนธันวาคม 2568

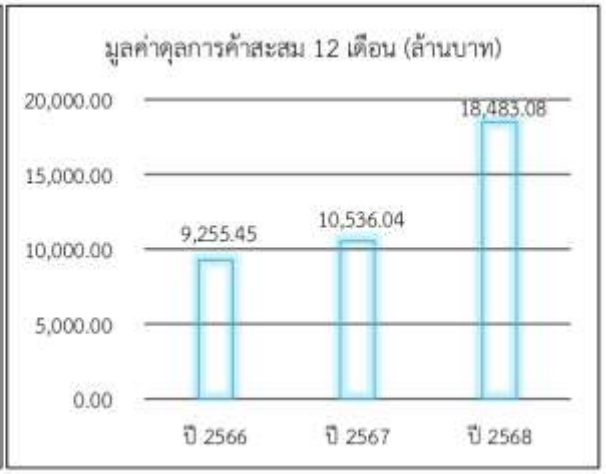
ลำดับที่	ชนิดของสินค้านำเข้า	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (ล้านบาท)
1	ปลาทะเลสดหรือแช่เย็น	18,384.84	259.93
2	เศษอลูมิเนียม	1,408.42	106.44
3	ปลาป่น	2,410.00	93.80
4	ปลาหมึก ทั้งตัวแช่เย็น	3,557.75	77.21
5	ท่อเหล็กใช้ในกิจการขุดเจาะปิโตรเลียม	163.97	27.50
6	แร่ดีบุก	55.18	24.83
7	ตะปูควง สลักเกลียว และของที่คล้ายกันทำด้วยเหล็กหรือเหล็กกล้า	2.03	22.83
8	กุ้ง ปู กั้ง (มีชีวิต แช่เย็น ดองน้ำเกลือ)	519.08	22.72
9	อุปกรณ์อื่นๆ ทำด้วยเหล็กหรือเหล็กกล้าใช้ในการขุดเจาะปิโตรเลียม	220.85	19.61
10	เครื่องมือชนิดถอดสับเปลี่ยนได้ใช้ในกิจการขุดเจาะปิโตรเลียม	9.83	13.07
รวม		**26,731.96**	**667.94**
11	อื่นๆ	3,538.49	126.91
รวมทั้งสิ้น		**30,270.45**	**794.85**

ที่มา: ด่านศุลกากรระนอง, 2569

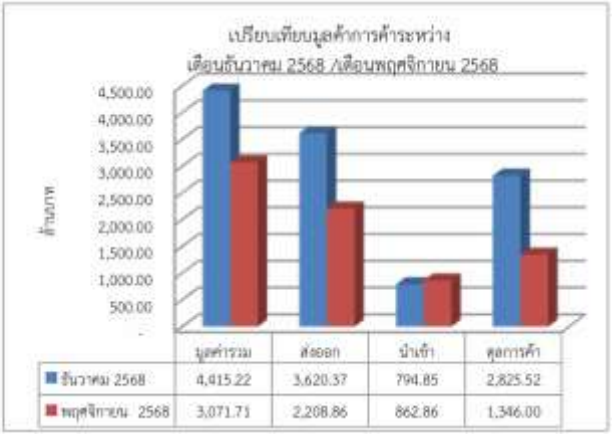
ดุลการค้า เดือนธันวาคม 2568 ดุลการค้าเกินดุล 2,825.52 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากเดือนที่ผ่านมา 1,479.52 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 109.92 (พฤศจิกายน 2568 เกินดุลการค้า 1,346.00 ล้านบาท) เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีก่อนหน้าดุลการค้าเพิ่มขึ้น 651.47 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 29.97 (ธันวาคม 2567 ดุลการค้าเกินดุล 2,174.06 ล้านบาท) มูลค่าดุลการค้าสะสมของปี พ.ศ. 2568 จำนวน 12 เดือน (มกราคม-ธันวาคม 2568) มีมูลค่าดุลการค้าสะสม 18,483.08 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา 7,947.04 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 75.43 (มกราคม-ธันวาคม 2567 มูลค่าดุลการค้าสะสม 10,536.04 ล้านบาท)

สรุปภาพรวมการค้าชายแดนไทย-เมียนมา ด้านจังหวัดระนอง เดือนธันวาคม 2568 เมื่อเทียบกับเดือนก่อนหน้า (พฤศจิกายน 2568) พบว่า มูลค่าการค้าปรับตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 43.74 จากมูลค่าการส่งออกที่เพิ่มขึ้นร้อยละ 63.90 โดยสินค้าที่ส่งออกหลัก ได้แก่ น้ำมันเครื่อง, น้ำมันหล่อลื่น, สิ่งสกัด หัวเชื้อและสิ่งเข้มข้นของกาแฟหรือชา, เครื่องกังหันก๊าซ, อาหารสัตว์, เครื่องสูบของเหลว เป็นต้น ขณะที่มูลค่าการนำเข้าลดลงเล็กน้อยร้อยละ 7.88 โดยสินค้านำเข้าสำคัญ ได้แก่ ปลาทะเล สดหรือแช่เย็น, เศษอลูมิเนียม, ปลาป่น, ปลาหมึกทั้งตัวแช่เย็น, ท่อเหล็กใช้ในกิจการขุดเจาะปิโตรเลียม เป็นต้น ส่งผลให้ดุลการค้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 109.92 ทั้งนี้ หากเปรียบเทียบกับเดือนเดียวกันของปีก่อน (ธันวาคม 2567) พบว่า มูลค่าการค้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 13.59 มูลค่า การส่งออกเพิ่มขึ้นร้อยละ 28.41 มูลค่าการนำเข้าลดลงร้อยละ 14.87 และดุลการค้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 75.43

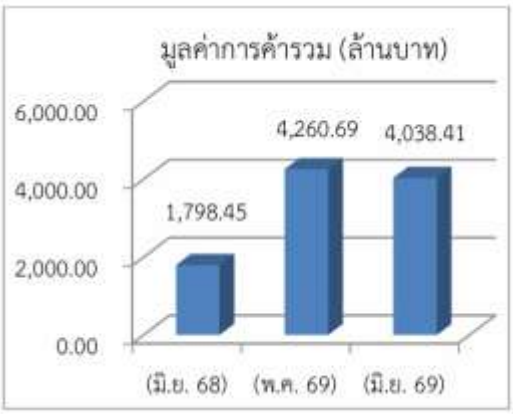
สถิติการค้าชายแดนไทยกับพม่า (ด้านจังหวัดระนอง) (ล้านบาท)

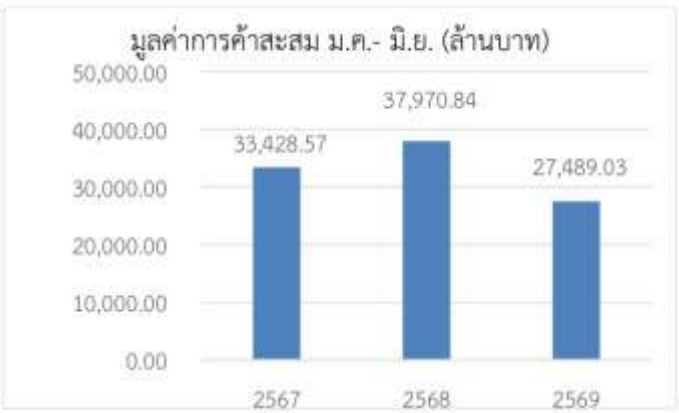
ปี / เดือน	ประเภท	2564	2565	2566	2567	2568	%Δ 2568/2567		พฤศจิกายน	%Δ ธ.ค.68 /พ.ย.68	
							(+/-)	%		ผลต่าง (+/-)	%
ธันวาคม	มูลค่ารวม	3,826.77	2,355.99	2,539.22	3,347.44	4,415.22	1,067.78	31.90	3,071.71	1,343.51	43.74
	ส่งออก	3,132.96	1,862.84	1,929.37	2,760.75	3,620.37	859.62	31.14	2,208.86	1,411.52	63.90
	นำเข้า	693.81	493.15	609.85	586.69	794.85	208.16	35.48	862.86	(68.01)	(7.88)
	ดุลการค้า	2,439.15	1,369.69	1,319.53	2,174.06	2,825.52	651.47	29.97	1,346.00	(1,479.52)	(109.92)

ที่มา: สรุปภาวะการค้าชายแดนไทย-เมียนมา ด้านจังหวัดระนอง สำนักงานพาณิชย์จังหวัดระนอง กลุ่มยุทธศาสตร์และแผนงาน (มกราคม 2569) (https://ranong.moc.go.th/th/content/category/index/id/3767)

สรุปภาวะการค้าชายแดนไทย - เมียนมา ด้านจังหวัดระนอง ประจำเดือนมิถุนายน 2569

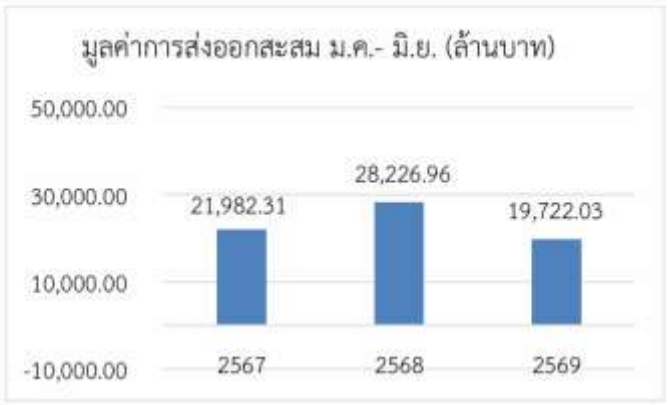
มูลค่าการค้า มูลค่าการค้าชายแดนไทยกับประเทศสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา ด้านจังหวัดระนอง ณ ด่านศุลกากรระนอง เดือนมิถุนายน 2569 มูลค่าการค้าทั้งสิ้น 4,038.41 ล้านบาท ลดลงจากเดือนที่ผ่านมา 222.28 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 5.22 (พฤษภาคม 2569 มูลค่าการค้า 4,260.69 ล้านบาท) เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีก่อนหน้าเพิ่มขึ้น 2,239.95 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 124.55 (มิถุนายน 2568 มูลค่าการค้า 1,798.45 ล้านบาท) มูลค่าการค้าสะสมของปี พ.ศ. 2569 จำนวน 6 เดือน (ม.ค.- มิ.ย.) มีมูลค่าการค้าสะสม 27,489.03 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปีก่อนหน้าเพิ่มขึ้น 9,469.36 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 52.55 (ม.ค.- มิ.ย. 2568 มูลค่าการค้าสะสม 37,970.84 ล้านบาท)

มูลค่าการส่งออก เดือนมิถุนายน 2569 มูลค่าการส่งออกทั้งสิ้น 3,048.40 ล้านบาท ลดลงจากเดือนที่ผ่านมา 68.61 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 2.20 (พฤษภาคม 2569 มูลค่าการส่งออก 3,117.01 ล้านบาท) เมื่อเทียบกับ เดือนเดียวกันของปีก่อนหน้าเพิ่มขึ้น 1,833.10 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 150.83 (มิถุนายน 2568 มูลค่า การส่งออก 1,215.30 ล้านบาท) มูลค่าการส่งออกสะสมของปี พ.ศ. 2569 จำนวน 6 เดือน (ม.ค.-มิ.ย.) มีมูลค่า การส่งออกสะสม 19,722.03 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปีก่อนหน้า 6,376.40 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้น ร้อยละ 52.57 (ม.ค.- มิ.ย. 2568 มูลค่าการส่งออกสะสม 28,226.96 ล้านบาท)

ตารางที่ 30 รายการสินค้าส่งออก ชายแดนไทย-เมียนมา ด้านจังหวัดระนอง 10 อันดับแรก เดือนมิถุนายน 2569

ลำดับที่	ชนิดของสินค้าส่งออก	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า(ล้านบาท)
1	น้ำมันเครื่อง น้ำมันหล่อลื่น จาระบี น้ำมันเกียร์ น้ำมันดีเซล น้ำมันเบนซิน	19,734.72	704.99
2	ท่อเหล็กใช้ในกิจการปิโตรเลียม	1,127.26	117.71
3	ส่วนประกอบที่เหมาะสำหรับใช้เฉพาะหรือส่วนใหญ่ใช้กับเครื่องจักร	274.03	88.60
4	อาหารสัตว์	2,086.34	83.01
5	หม้อสะสมไฟฟ้า รวมถึงแผ่นกั้นของของดังกล่าว จะเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า(รวมถึงสี่เหลี่ยมจัตุรัส) หรือไม่ก็ตาม (แบตเตอร์รี,หม้อสะสมไฟฟ้าเลดแอซิด)	728.95	74.32
6	น้ำ รวมถึงน้ำแร่และน้ำอัดลม ที่เติมน้ำตาลหรือสารทำให้หวานอื่นๆหรือที่ปรุงกลิ่นรส และเครื่องดื่มอื่นๆ ที่ไม่มีแอลกอฮอล์	1,737.83	73.36
7	น้ำมันถั่วเหลือง,น้ำมันปาล์ม	1,246.88	57.44
8	สารยึดปรุงแต่งสาหรับทาแบบหล่อหรือแกนหล่อเคมีภัณฑ์และสิ่งปรุงแต่งที่ได้จากอุตสาหกรรมเคมีหรือจากอุตสาหกรรมที่เกี่ยวเนื่องกัน (รวมถึงเคมีภัณฑ์และสิ่งปรุงแต่งที่ประกอบด้วยของผสมของผลิตภัณฑ์ธรรมชาติ) ที่ไม่ได้ระบุหรือรวมไว้ในที่อื่น	3,073.90	55.36
9	อุปกรณ์อื่นๆ ทำด้วยเหล็กหรือเหล็กกล้า	570.14	53.83
10	ครีมเทียม	404.49	44.41
รวม		**30,984.53**	**1,353.05**
11	อื่นๆ	44,460.29	1,695.35
รวมทั้งสิ้น		**75,444.82**	**3,048.40**

ที่มา: ด่านศุลกากรระนอง, 2569

มูลค่าการนำเข้า เดือนมิถุนายน 2569 มูลค่าการนำเข้าทั้งสิ้น 990.01 ล้านบาท ลดลงจากเดือนที่ผ่านมา 153.66 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 13.44 (พฤษภาคม 2569 มูลค่าการนำเข้า 1,143.68 ล้านบาท) เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกัน ของปีก่อนหน้าเพิ่มมขึ้น 406.86 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 69.77 (มิถุนายน 2568 มูลค่าการนำเข้า 583.15 ล้านบาท) มูลค่าการนำเข้าสะสมของปี พ.ศ. 2569 จำนวน 6 เดือน

(ม.ค.- มิ.ย.) มีมูลค่าการนำเข้าสะสม 7,766.99 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา 3,092.95 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 75.61 (ม.ค.- มิ.ย. 2568 มูลค่าการนำเข้าสะสม 9,743.88 ล้านบาท)

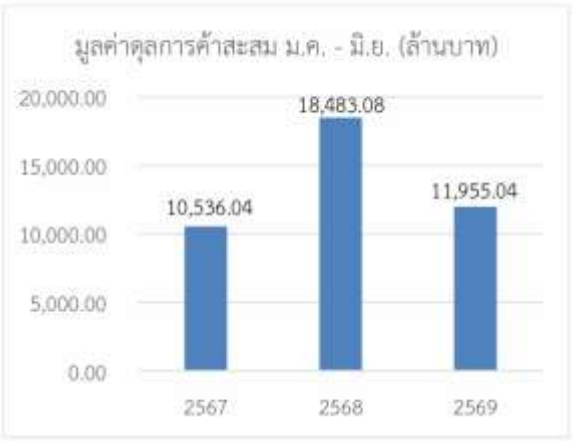
ตารางที่ 31 รายการสินค้านำเข้า ชายแดนไทย-เมียนมา ด้านจังหวัดระนอง 10 อันดับแรก เดือนมิถุนายน 2569

ลำดับที่	ชนิดของสินค้านำเข้า	ปริมาณ(ตัน)	มูลค่า(ล้านบาท)
1	เมล็ดข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ เกรด2	21,009.75	208.01
2	แร่ดีบุก	355.54	107.69
3	หมากแห้ง	1,410.96	68.44
4	ปลาทะเล สดหรือแช่เย็น	4,068.42	59.81
5	ส่วนประกอบที่เหมาะสำหรับใช้เฉพาะหรือส่วนใหญ่ใช้กับเครื่องจักร (ล้อรางลูกรอกสำหรับติดตั้งสายควบคุมใช้ในโครงการขุดเจาะปิโตรเลียม)	79.20	55.37
6	เศษและของที่ใช้ไม่ได้ที่เป็นอลูมิเนียม	439.87	41.40
7	อุปกรณ์อื่นๆทำด้วยเหล็กหรือเหล็กกล้า ใช้ในการขุดเจาะปิโตรเลียม	512.23	37.93
8	อุปกรณ์และเครื่องใช้ในการสำรวจ (รวมถึงการสำรวจโดยวิธีการถ่ายรูป) ใช้ในทางอุทกศาสตร์สมุทรศาสตร์ อุทกวิทยา อุตุนิยมวิทยา หรือทางธรณีฟิสิกส์ (ไม่รวมถึงเข็มทิศ) รวมทั้งเครื่องหาพิสัย	15.45	32.79
9	เครื่องมือชนิดถอดสับเปลี่ยนได้ สำหรับเครื่องมือที่ใช้งานด้วยมือซึ่งจะขับด้วยกำลังอย่างอื่นหรือไม่ก็ตามหรือสำหรับเครื่องมือกล (เช่น สำหรับอัด ตอกพิมพ์ ตอกรู ทำเกลียวใน ทำเกลียวนอก เจาะ คว้าน ตกแต่ง ขูดผิว กลึงหรือไขตะปูควง) รวมถึงแม่พิมพ์ (ดาย) สำหรับดึงหรืออัดรีดโลหะและเครื่องมือสำหรับเจาะหินหรือเจาะดิน ใช้ในกิจการขุดเจาะปิโตรเลียม	40.48	32.02
10	ท่อเหล็กใช้ในกิจการขุดเจาะปิโตรเลียม	467.20	31.96
รวม		**28,399.11**	**675.44**
11	อื่นๆ	8,400.36	314.57
รวมทั้งสิ้น		**36,799.46**	**990.01**

ที่มา: ด่านศุลกากรระนอง, 2569

ดุลการค้า เดือนมิถุนายน 2569 ดุลการค้าเกินดุล 2,058.38 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากเดือนที่ ผ่านมา 85.05 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 4.31 (พฤษภาคม 2569 เกินดุลการค้า 1,973.33 ล้านบาท) เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีก่อนหน้าดุลการค้าเพิ่มขึ้น 1,426.24 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 225.62 (มิถุนายน 2568 ดุลการค้าเกินดุล 632.15 ล้านบาท) มูลค่าดุลการค้าสะสมของปี พ.ศ. 2569 จำนวน 6 เดือน (ม.ค. - มิ.ย.) มีมูลค่าดุลการค้าสะสม 11,955.04 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปีที่ก่อนหน้า 3,283.45 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 40.84 (ม.ค. - มิ.ย. 2568 มูลค่าดุลการค้าสะสม 18,483.08 ล้านบาท)

สรุปภาพรวมการค้าชายแดนไทย-เมียนมา ด้านจังหวัดระนอง เดือนมิถุนายน 2569 เทียบกับเดือนก่อนหน้า (พฤษภาคม 2569) พบว่า มูลค่าการค้าลดลงร้อยละ 5.22 จากมูลค่าการส่งออกลดลงร้อยละ 2.20 สินค้าที่ส่งออกหลัก ได้แก่ น้ำมันเครื่อง,น้ำมันหล่อลื่น,จาระบี,น้ำมันเกียร์,น้ำมันดีเซล,น้ำมันเบนซิน, ท่อเหล็กใช้ในกิจการปิโตรเลียม, ส่วนประกอบที่เหมาะสำหรับใช้เฉพาะหรือส่วนใหญ่ใช้กับเครื่องจักร, อาหารสัตว์, หม้อสะสมไฟฟ้า รวมถึงแผ่นกั้นของของดังกล่าว จะเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า (รวมถึงสี เหลี่ยมจัตุรัส) หรือไม่ก็ตาม (แบตเตอร์รี, หม้อสะสมไฟฟ้าเลดแอซิด), น้ำ รวมถึงน้ำแร่และน้ำอัดลม ที่เติมน้ำตาลหรือสารทำให้หวานอื่นๆ หรือที่ปรุงกลิ่นรส และเครื่องดื่มอื่นๆที่ ไม่มีแอลกอฮอล์, น้ำมันถั่วเหลือง,น้ำมันปาล์ม, สารยึดปรุงแต่งสำหรับทาแบบหล่อหรือแกนหล่อเคมีภัณฑ์และสิ่งปรุงแต่งที่ได้จากอุตสาหกรรมเคมีหรือจากอุตสาหกรรมที่เกี่ยวเนื่องกัน (รวมถึงเคมีภัณฑ์และสิ่งปรุงแต่งที่ประกอบด้วยของผสมของผลิตภัณฑ์ธรรมชาติ)ที่ไม่ได้ระบุหรือรวมไว้ในที่อื่น, อุปกรณ์อื่นๆ ทำด้วยเหล็กหรือเหล็กกล้า และครีมเทียม เป็นต้น และมูลค่าการนำเข้าที่ลดลงร้อยละ 13.44 โดยสินค้านำเข้าสำคัญ ได้แก่ เมล็ดข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ เกรด2, แร่ดีบุก, หมากแห้ง, ปลาทะเลสดหรือแช่เย็น,ส่วนประกอบที่เหมาะสำหรับใช้เฉพาะหรือส่วนใหญ่ใช้กับเครื่องจักร (ล้อรางลูกรอกสำหรับติดตั้งสายควบคุมใช้ในโครงการขุดเจาะปิโตรเลียม), เศษและของที่ ใช้ไม่ได้ที่เป็นอลูมิเนียม, อุปกรณ์อื่นๆ ทำด้วยเหล็กหรือเหล็กกล้า ใช้ในการขุดเจาะปิโตรเลียม, อุปกรณ์และเครื่องใช้ในการสำรวจ (รวมถึงการสำรวจโดยวิธีการถ่ายรูป) ใช้ในทางอุทกศาสตร์สมุทรศาสตร์ อุทกวิทยา อุตุนิยมวิทยา หรือทางธรณีฟิสิกส์ (ไม่รวมถึงเข็มทิศ) รวมทั้งเครื่องหาพิสัย,เครื่องมือชนิดถอดสับเปลี่ยนได้ สำหรับเครื่องมือที่ใช้งานด้วยมือซึ่งจะขับด้วยกำลังอย่างอื่นหรือไม่ก็ตามหรือสำหรับเครื่องมือกล (เช่น สำหรับอัด ตอกพิมพ์ ตอกรู ทำเกลียวใน ทำเกลียวนอก เจาะ คว้าน ตกแต่ง ขูดผิว กลึงหรือไขตะปูควง) รวมถึงแม่พิมพ์ (ดาย) สำหรับดึงหรืออัดรีดโลหะและเครื่องมือสำหรับเจาะหินหรือเจาะดิน ใช้ในกิจการขุดเจาะปิโตรเลียม และท่อเหล็กใช้ในกิจการขุดเจาะปิโตรเลียม เป็นต้น ขณะที่ดุลการค้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 4.31

ทั้งนี้ หากเปรียบเทียบกับเดือนเดียวกันของปีก่อน (มิถุนายน 2568) พบว่า มูลค่าการค้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 124.55 มูลค่าการส่งออกเพิ่มขึ้นร้อยละ 150.83 มูลค่าการนำเข้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 69.77 และดุลการค้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 225.62

สถิติการค้าชายแดนไทยกับพม่า ด้านจังหวัดระนอง (หน่วย : ล้านบาท)

ปี / เดือน	ประเภท	2565	2566	2567	2568	2569	%Δ 2569/2568 (+/-)	%Δ 2569/2568 %	พฤษภาคม 2569	%Δ มิ.ย.69 /พ.ค.69 ผลต่าง (+/-)	%Δ มิ.ย.69 /พ.ค.69 %
มิถุนายน	มูลค่ารวม	1,883.53	1,798.45	2,158.74	1,798.45	4,038.41	2,239.95	124.55	4,260.69	(222.28)	(5.22)
	ส่งออก	1,655.62	1,215.30	1,478.04	1,215.30	3,048.40	1,833.10	150.83	3,117.01	(68.61)	(2.20)
	นำเข้า	227.91	583.15	680.70	583.15	990.01	406.86	69.77	1,143.68	(153.66)	(13.44)
	ดุลการค้า	1,427.71	632.15	797.34	632.15	2,058.38	1,426.24	225.62	1,973.33	85.05	4.31

จังหวัดระนองมีจุดผ่านแดนถาวรและจุดผ่อนปรน ดังนี้

1. จุดผ่านแดนถาวร ระนอง-เกาะสอง กำหนดช่องทางเข้า-ออก ไว้ 4 จุด ได้แก่

ลำดับที่	ท่าเทียบเรือ	ที่ตั้ง	เวลาเปิด-ปิด
1	ท่าเทียบเรือสะพานปลา	ตำบลปากน้ำ อำเภอเมืองระนอง จังหวัดระนอง	06.30 -24.00 น. ของทุกวัน
2	ท่าเทียบเรือของบริษัท อันดามันคลับ จำกัด	ตำบลปากน้ำ อำเภอเมืองระนอง จังหวัดระนอง	06.30 - 24.00 น. ของทุกวัน
3	ด่านตรวจคนเข้าเมืองระนอง	หมู่ที่ 1 ตำบลปากน้ำ อำเภอเมืองระนอง จังหวัดระนอง	06.30 - 24.00 น. ของทุกวัน
4	ท่าเทียบเรือด่านศุลกากรระนอง	บริเวณบ้านเขานางหงส์ หมู่ที่ 5 ตำบลปากน้ำ อำเภอเมืองระนอง จังหวัดระนอง	06.30-24.00 น. ของทุกวัน

2. จุดผ่อนปรน บ้านเขาฝาชี หมู่ที่ 4 ตำบลบางแก้ว อำเภอละอุ่น จังหวัดระนอง เวลาเปิดปิด 08.00 – 16.00 น. ของทุกวัน โดยจะมีผู้คนจากฝั่งเพื่อนบ้านเดินทางข้ามมาด้วยเรือเพื่อจับจ่ายใช้สอยสินค้าอุปโภคบริโภคเป็นประจำ ซึ่งสินค้าหลัก ได้แก่ สินค้าประเภทอาหารและข้าวของเครื่องใช้จำเป็นต่างๆ เช่น แก๊สหุงต้ม เนื้อสัตว์ ผักผลไม้ต่างๆ อุปกรณ์ในครัวเรือน เป็นต้น

ที่มา: รายงานการค้าชายแดนไทย-เมียนมา ด้านจังหวัดระนอง สำนักงานพาณิชย์จังหวัดระนอง กลุ่มยุทธศาสตร์และแผนงาน (กรกฎาคม 2569) (https://ranong.moc.go.th/th/content/category/detail/id/3767/iid/176653)

1.5.4 สถิติสินค้า นำเข้า- ส่งออก-ผ่านแดน ด่านศุลกากรระนอง ปีงบประมาณ 2568 (เดือนตุลาคม 2567 - กันยายน 2568)

(1) สินค้านำเข้า : ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 (เดือน ตุลาคม 2567 - กันยายน 2568)

จังหวัดระนองมีการนำเข้าสินค้าผ่านด่านศุลกากรระนอง ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 (เดือนตุลาคม 2567 - กันยายน 2568) จำนวน 494,791.26 ตัน มูลค่ารวม 9,143.26 ล้านบาท สินค้านำเข้า ที่มีมูลค่ารวมมากที่สุด คือ ปลาทะเลสดหรือแช่เย็น จำนวน 170,219.50 ตัน มูลค่า 2,430.27 ล้านบาท รองลงมา คือ เมล็ดข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ เกรด 2 จำนวน 155,489.24 ตัน มูลค่า 1,493.63 ล้านบาท ปลาป่น จำนวน 19,433.00 ตัน มูลค่า 744.91 ล้านบาท ปลาหมึกทั้งตัวแช่เย็น จำนวน 20,791.00 ตัน มูลค่า 477.54 ล้านบาท ตามลำดับเป็นต้น

ตารางที่ 32 สถิติสินค้านำเข้า 10 อันดับ ณ ด่านศุลกากรระนอง ปีงบประมาณ 2568 (เดือนตุลาคม 2567 - กันยายน 2568)

ลำดับที่	รายการสินค้านำเข้า	พิกัด	น้ำหนัก(ตัน)	มูลค่า (ล้านบาท)	อากร
1	ปลาทะเลสดหรือแช่เย็น	0302	170,219.50	2,430.27	31,565
2	เมล็ดข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ เกรด 2	1005	155,489.24	1,493.63	-
3	ปลาป่น	2301	19,433.00	744.91	-
4	ปลาหมึกทั้งตัวแช่เย็น	0307	20,791.00	477.54	13,769,940
5	เศษและของที่ใช้ไม่ได้ที่เป็นอลูมิเนียม	7602	6,848.30	475.54	-
6	แร่ดีบุก	2609	1,572.45	457.67	-
7	หมากแห้ง	0802	6,003.08	302.08	-
8	กุ้ง,ปู,กั้ง (มีชีวิต/แช่เย็น/ดองน้ำเกลือ)	0306	5,450.85	289.01	5,182,936.50
9	ถ่านไม้	4402	54,848.05	257.81	-
10	เครื่องสูบของเหลว จะมีอุปกรณ์สำหรับวัดติดอยู่ด้วยหรือไม่ก็ตาม รวมทั้งเครื่องตักยกของเหลว	8413	348.07	161.37	10,453.73
	อื่นๆ		53,787.70	2,053.44	20,849,912.54
รวมจำนวนใบขนฯ ขาเข้า 11,012 ฉบับ			**494,791.26**	**9,143.26**	**39,844,807.77**

(2) สินค้าส่งออก : ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 (เดือน ตุลาคม 2567 - กันยายน 2568)

จังหวัดระนองมีการส่งออกสินค้าผ่านด่านศุลกากรระนอง ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 (เดือนตุลาคม 2567 - กันยายน 2568) จำนวน 987,054.46 ตัน มูลค่ารวม 28,233.10 ล้านบาท สินค้าส่งออก ที่มีมูลค่ารวมมากที่สุด คือ น้ำมันเครื่อง,น้ำมันหล่อลื่น,จาระบี,น้ำมันเกียร์,น้ำมันดีเซล,น้ำมันเบนซิน จำนวน 146,278.30 ตัน มูลค่า 3,878.54 ล้านบาท รองลงมา คือ อาหารสัตว์ จำนวน 27,417.39 ตัน มูลค่า 1,164.39 ล้านบาท กระเบื้องปูพื้นและทางเดิน กระเบื้องปูพื้นเตา หรือกระเบื้องติดผนัง ที่เป็นเซรามิก รวมทั้งหินโมเสกและของที่คล้ายกัน ที่เป็นเซรามิก จะมีสิ่งรองรับหรือไม่ก็ตาม เซรามิกสำเร็จรูป จำนวน 99,449.17 ตัน มูลค่า 1,035.89 ล้านบาท เม็ดพลาสติก โพลิเอททีลีน จำนวน 27,106.71 ตัน มูลค่า 943.59 ล้านบาท ตามลำดับ เป็นต้น

ตารางที่ 33 สถิติสินค้าส่งออก 10 อันดับ ณ ด่านศุลกากรระนอง ปีงบประมาณ 2568

(เดือนตุลาคม 2567 - กันยายน 2568)

ลำดับที่	รายการสินค้าส่งออก	พิกัด	น้ำหนัก(ตัน)	มูลค่า (ล้านบาท)	อากร
1	น้ำมันเครื่อง,น้ำมันหล่อลื่น,จาระบี,น้ำมันเกียร์,น้ำมันดีเซล,น้ำมันเบนซิน	2710	146,278.30	3,878.54	-
2	อาหารสัตว์	2309	27,417.39	1,164.39	-
3	กระเบื้องปูพื้นและทางเดิน กระเบื้องปูพื้นเตาหรือกระเบื้องติดผนัง ที่เป็นเซรามิก รวมทั้งหินโมเสกและของที่คล้ายกัน ที่เป็นเซรามิก จะมีสิ่งรองรับหรือไม่ก็ตาม เซรามิกสำเร็จรูป	6907	99,449.17	1,035.89	-
4	เม็ดพลาสติก โพลิเอททีลีน	3901	27,106.71	943.59	-
5	ไขมันหรือน้ำมันที่ได้จากสัตว์หรือพืช และแฟรกชันของของดังกล่าว ที่ผ่านกรรมวิธีไฮโดรจีเนชันเพียงบางส่วนหรือทั้งหมด ที่ผ่านกรรมวิธี อินเตอร์เอสเทอริฟิเคชัน รีเอสเทอริฟิเคชันหรือกรรมวิธีอิเลดิไนเซชัน จะทำให้บริสุทธิ์หรือไม่ก็ตาม แต่ต้องไม่จัดทำมากไปกว่านี้ (น้ำมันถั่วเหลือง,น้ำมันปาล์ม)	1516	20,995.96	929.08	-
6	น้ำ รวมถึงน้ำแร่และน้ำอัดลม ที่เติมน้ำตาลหรือสารทำให้หวานอื่นๆหรือที่ปรุงกลิ่นรส และเครื่องดื่มอื่นๆที่ไม่มีแอลกอฮอล์	2202	21,551.68	920.96	-
7	เม็ดพลาสติก โพลิโพรไพลีน	3902	27,025.06	823.50	-
8	ของทำด้วยแอสเบสทอสซีเมนต์ เซลลูโลสไฟเบอร์ซีเมนต์หรือทำด้วยของที่คล้ายกัน	6811	104,472.83	717.16	-
9	กระดาษและกระดาษแข็งที่ไม่เคลือบชนิดที่ใช้สำหรับเขียน พิมพ์ หรือวัตถุประสงค์อื่นทางกราฟิก บัตรเจาะและกระดาษที่ใช้ทำเทปเจาะที่ยังไม่ ปรุรู เป็นม้วนหรือเป็นแผ่นสี่เหลี่ยมผืนผ้า (รวมถึงสี่เหลี่ยมจัตุรัส) ขนาดเท่าใดก็ตาม	4802	20,831.67	621.36	-
10	เครื่องกังหันไอพ่น เครื่องกังหันใบพัดและเครื่องกังหันก๊าซอื่นๆ	8411	41.71	590.48	-
	อื่นๆ		491,883.98	16,608.15	-
รวมจำนวนใบขนฯ ขาออก 26,494 ฉบับ			**987,054.46**	**28,233.10**	**-**

ที่มา: สถิติสินค้า นำเข้า- ส่งออก-ผ่านแดน ด่านศุลกากรระนอง, 2568

https://ranong.customs.go.th/list_strc_download.php?ini_content=statistics_report01_241024_04&ini_menu=&left_menu=menu_statistics_report01&xleft_menu=&show_search=&root_content_group=&order_by=co_priority&cg_order_by=&cg_sort_type=&root_left_menu=menu_report_and_news

1.5.5 สรุปข้อมูลและสถานการณ์การนำเข้า - ส่งออก สินค้าเกษตร

1) สินค้าด้านพืช ที่ผ่านด่านตรวจพืชท่าเรือระนอง

ตารางที่ 34 สินค้าด้านพืช ที่ผ่านด่านตรวจพืชท่าเรือระนอง ปี พ.ศ.2566 – 2568

ชนิดสินค้านำเข้า	รวมปี พ.ศ. 2566		รวมปี พ.ศ. 2567		รวมปีงบประมาณ 2568 (ม.ค. - พ.ค.2568)	
	ปริมาณ (กก.)	มูลค่า (บาท)	ปริมาณ (กก.)	มูลค่า (บาท)	ปริมาณ (กก.)	มูลค่า (บาท)
เนื้อในเมล็ดปาล์มน้ำมัน (kernel)	3,644,277.00	**12,356,493.95** [3]	4,485,170.00	**16,016,860.00**[4]	1,789,880	**6,953,683.00** [4]
กากปาล์ม	300,000.00	589,154.70	200,500.00	656,537.25	199,985	652,631.04
เมล็ดปาล์มน้ำมัน (nut)	6,979,066.00	**23,699,673.24** [2]	7,862,885.00	**28,338,618.87**[3]	-	-
เมล็ดมะม่วงหิมพานต์ทั้งเปลือก	24,000.00	895,885.44	2,574,500.00	**268,753,409.72**[2]	164,950	**15,634,314.00** [2]
เมล็ดมะม่วงหิมพานต์กระเทาะเปลือก	98,900.00	6,574,876.41	213,630.00	**15,993,610.81**[5]	46,400	2,661,613.36
หวาย	231,395.00	2,100,557.32	171,575.00	865,350.00	73,000	803,085.00
ไม้ไผ่	275,140.00	946,756.74	-	-	-	-
ใบจาก	233,000.00	1,345,500.00	222,000.00	1,332,000.00	664,000	3,504,000.00
ไม้กวาดดอกก่ง	23,750.00	261,250.00	-	-	173,000	3,067,225.00
เมล็ดข้าวโพด	13,600,000.00	**133,018,699.01** [1]	333,670,140.25	**3,328,085,252.44**[1]	73,625,948	**711,222,666.60**[1]
หอมแดง	831,640.00	**7,088,271.16** [4]	530,160.00	4,546,958.51	1,124,493	**9,929,972.43** [3]
หอมหัวใหญ่	146,760.00	1,250,871.38	93,480.00	801,711.50	198,423	1,752,191.86
มูลค้างคาว	-	-	5,000.00	42,152.99	-	-
งาน้ำตาล	-	-	113,900.00	6,502,159.12	-	-
ถั่วเขียว	-	-	95,400.00	3,702,664.80	-	-
พลัมบด	-	-	72,000.00	1,598,400.00	-	-
รวมสินค้านำเข้า	**26,387,928.00**	**190,127,989.35**	**350,310,340.25**	**3,677,235,686.01**	**78,060,078.88**	**756,181,382.29**
ชนิดสินค้าส่งออก						
ปุ๋ย	18,799,620.00	297,813,462.00	22,187,050.00	320,600,840.00	6,489,990	107,452,756.70
เมล็ดพันธุ์ปาล์มน้ำมัน	272.00	2,456,454.00	-	-	600	4,100,000.00
กากถั่วเหลือง	-	-	210,000.00	3,771,000.00	3,210,000	52,731,000.00
วัตถุอันตรายทางการเกษตร	-	-	-	-	4,860	525,450.00
เมล็ดพันธุ์ข้าวโพด	-	-	-	-	410,000	27,032,940.00
รวมสินค้าส่งออก	**18,799,892.00**	**300,269,916.00**	**22,397,050.00**	**324,371,840.00**	**10,115,450.00**	**191,842,146.70**

ปีงบประมาณ พ.ศ.2566 มีมูลค่าการนำเข้าสูงกว่าปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 อยู่ที่ 0.3358 ล้านบาท และมีมูลค่าการส่งออกสูงกว่าปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ถึง 1.0376 ล้านบาท โดยมีมูลค่าการนำเข้า 190.1279 ล้านบาท ปริมาณสินค้านำเข้า 26,387.928 ตัน และมูลค่าการส่งออก 300.2699 ล้านบาท ปริมาณสินค้าส่งออก 18,799.892 ตัน โดยมูลค่าสินค้านำเข้าสูงสุด 4 อันดับแรก คือ (1) เมล็ดข้าวโพด ปริมาณ 13,600 ตัน มูลค่า 133.0186 ล้านบาท (2) เมล็ดปาล์มน้ำมัน (nut) ปริมาณ 6,979.066 ตัน มูลค่า 23.6996 ล้านบาท

(3) เนื้อในเมล็ดปาล์มน้ำมัน (kernel) ปริมาณ 3,644.277 ตัน มูลค่า 12.3564 ล้านบาท (4) หอมแดง ปริมาณ 831.640 ตัน มูลค่า 7.0882 ล้านบาท ส่วนสินค้าส่งออก คือ ปุ๋ย ปริมาณ 18,799.62 ตัน มูลค่า 297.8134 ล้านบาท และเมล็ดพันธุ์ปาล์มน้ำมัน 272 กิโลกรัม มูลค่า 2.4564 ล้านบาท

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 มีมูลค่าการนำเข้า สูงกว่าปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ถึง 3,487.1077 ล้านบาท และมีมูลค่าการส่งออกสูงกว่าปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ถึง 24.1019 ล้านบาท โดยมีมูลค่าการนำเข้า 3,677.2357 ล้านบาท ปริมาณสินค้านำเข้า 350,310.34 ตัน และมูลค่าการส่งออก 324.3718 ล้านบาท ปริมาณสินค้าส่งออก 22,397.05 ตัน โดยมูลค่าสินค้านำเข้าสูงสุด 4 อันดับแรก คือ 1) เมล็ดข้าวโพด ปริมาณ 333,670.140 ตัน มูลค่า 3,328.0852 ล้านบาท 2) เมล็ดมะม่วงหิมพานต์ทั้งเปลือก ปริมาณ 2,574.50 ตัน มูลค่า 268.7534 ล้านบาท 3) เมล็ดปาล์มน้ำมัน (nut) ปริมาณ 7,862.885 ตัน มูลค่า 28.3386 ล้านบาท 4) เนื้อในเมล็ดปาล์มน้ำมัน (kernel) ปริมาณ 4,485.17 ตัน มูลค่า 16.0169 ล้านบาท ส่วนสินค้าส่งออก คือ ปุ๋ย ปริมาณ 22,187.050 ตัน มูลค่า 320.6008 ล้านบาท และกากถั่วเหลือง ปริมาณ 210 ตัน มูลค่า 3.7710 ล้านบาท

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 (ห้วงเดือนมกราคม – พฤษภาคม 2568) มีมูลค่าการนำเข้า 756.1814 ล้านบาท ปริมาณสินค้านำเข้ารวม 78,060.1 ตัน และมีมูลค่าการส่งออก 191.8421 ล้านบาท ปริมาณสินค้าส่งออกรวม 10,115.450 ตัน โดยมูลค่าสินค้านำเข้าสูงสุด 4 อันดับแรก คือ 1) เมล็ดข้าวโพด ปริมาณ 73,625.948 ตัน มูลค่า 711.2227 ล้านบาท 2) เมล็ดมะม่วงหิมพานต์ทั้งเปลือก ปริมาณ 164.950 ตัน มูลค่า 15.6343 ล้านบาท 3) หอมแดง ปริมาณ 1,124.493 ตัน มูลค่า 9.9299 ล้านบาท 4) เนื้อในเมล็ดปาล์มน้ำมัน (kernel) ปริมาณ 1,789.880 ตัน มูลค่า 6.9537 ล้านบาท ส่วนสินค้าส่งออก คือ ปุ๋ย ปริมาณ 6,490 ตัน มูลค่า 107.4527 ล้านบาท และกากถั่วเหลือง ปริมาณ 3,210 ตัน มูลค่า 52.7310 ล้านบาท

2) สินค้าด้านปศุสัตว์ที่ผ่านด่านกักกันสัตว์ระนอง

ตารางที่ 35 สินค้าด้านปศุสัตว์ที่ผ่านด่านกักกันสัตว์ระนอง ปีงบประมาณ 2567-2568

ชนิดสินค้าปศุสัตว์ที่เคลื่อนย้าย	ปริมาณสินค้าด้านปศุสัตว์ที่ผ่านด่านกักกันสัตว์ระนอง	
	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2568
ไก่ไข่	204,874	510,476
ไก่เนื้อ	37,400	19,400
ชิ้นส่วนสัตว์ปีกแช่แข็ง	295,521.2	347,410.92
ชิ้นส่วนสัตว์ปีกแช่เย็น	1,784,548.54	2,918,073.18
ชิ้นส่วนสุกรแช่แข็ง	216,528.41	226,331.10
ชิ้นส่วนสุกรแช่เย็น	698,424.51	906,573.99
ไข่ไก่บริโภค	7,588,024	23,647,638

ที่มา: ด่านกักกันสัตว์ระนอง, 2568

การเคลื่อนย้ายสินค้าปศุสัตว์ของระนอง ปี 2568 ภาพรวมมีปริมาณมากขึ้นกว่า ปี 2567 ยกเว้นไก่เนื้อที่มีปริมาณการเคลื่อนย้ายลดลง

ตารางที่ 36 มูลค่าสินค้าปศุสัตว์ ส่งออกสินค้าปศุสัตว์ ปี พ.ศ. 2567-2568

ชนิดสินค้าปศุสัตว์ ส่งออก 3 อันดับแรก	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567		ปีงบประมาณ พ.ศ. 2568	
	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า
ชิ้นส่วนสัตว์ปีกแช่แข็ง	530	28,150	240,859.21	4,494,488.30
ชิ้นส่วนสัตว์ปีกแช่เย็น	3,650,902.32	144,193,137.05	4,363,571.54	123,951,535.47
ชิ้นส่วนสุกรแช่แข็ง	4,760	497,630	275,826.20	4,320,122.60
ชิ้นส่วนสุกรแช่เย็น	974,313.97	164,764,914.54	1,341,684.61	84,239,914.90
ไข่ไก่บริโภค	25,750	80,900	422,570	1,980,191
รวมมูลค่าสินค้าปศุสัตว์ส่งออกทั้งสิ้น	309,564,731.55 บาท		218,986,252.27 บาท	

ที่มา: ด่านกักกันสัตว์ระนอง, 2568

ปี พ.ศ. 2567-2568 สินค้าปศุสัตว์ที่มีการส่งออกมูลค่าสูงสุด 3 อันดับแรก คือ 1) ชิ้นส่วนสัตว์ปีกแช่เย็น 2) ชิ้นส่วนสุกรแช่เย็น 3) ชิ้นส่วนสัตว์ปีกแช่แข็ง โดยในปีงบประมาณ พ.ศ.2568 รวมสินค้าปศุสัตว์ส่งออกทั้งสิ้นมูลค่า 218.9862 ล้านบาท โดยมีสินค้าปศุสัตว์ส่งออก 3 อันดับแรก คือ 1) ชิ้นส่วนสัตว์ปีกแช่เย็น มูลค่า 123.9515 ล้านบาท 2) ชิ้นส่วนสุกรแช่เย็น มูลค่า 84.2399 ล้านบาท 3) ชิ้นส่วนสัตว์ปีกแช่แข็ง มูลค่า 4.4945 ล้านบาท

สินค้าด้านประมงที่ผ่านด่านตรวจสัตว์ประมงระนอง

- การนำเข้าสินค้าประมง ปี 2568 (มกราคม 2568 - ธันวาคม 2568) มีการนำเข้าสินค้าประมงรวมทั้งสิ้น 226,891.18 ตัน คิดเป็นมูลค่ารวม 4,075.17 ล้านบาท

- การส่งออกสินค้าประมง ปี 2568 (มกราคม 2568 - ธันวาคม 2568) มีการส่งออกรวมทั้งสิ้น 1,027.67 ตัน คิดเป็นมูลค่ารวม 184.84 ล้านบาท

1.5.6 ภาวะเศรษฐกิจการเกษตร ปี พ.ศ. 2568 และแนวโน้ม ปี พ.ศ. 2569 จังหวัดระนอง

1.5.6.1 ภาวะเศรษฐกิจการเกษตร จังหวัดระนอง ป พ.ศ. 2568

ปี พ.ศ. 2568 ภาคเกษตรร้อยละ 43.3 และนอกภาคเกษตร ร้อยละ 56.7 (ประกอบด้วยภาคบริการร้อยละ 45.6 และภาคอุตสาหกรรมร้อยละ 11.1) โดยเมื่อพิจารณาโครงสร้างเศรษฐกิจภาคเกษตร จังหวัดระนอง ประกอบด้วย ด้านประมงร้อยละ 51.28 ด้านพืชร้อยละ 44.32 ด้านปศุสัตว์ร้อยละ 4.19 ด้านป่าไม้ร้อยละ 0.20 และด้านบริการฯ ร้อยละ 0.01

ปี พ.ศ. 2568 ดัชนีผลผลิตภาคเกษตรอยู่ที่ระดับ 212.0 ลดลงร้อยละ 3.9 เมื่อเทียบกับปที่ผานมาตามการลดลงของดัชนีผลผลิตสาขาประมง สวนดัชนีราคาที่เกษตรกรขายได้ภาคเกษตรอยู่ที่ระดับ 190.3 ลดลงรอยละ 6.3 เนื่องจากราคาสินคาเกษตรที่สำคัญหลายชนิดที่ลดลง ไดแก ยางพารา ทุเรียน และมังคุด สงผลใหดัชนีรายไดภาคเกษตรอยูที่ระดับ 403.4 ลดลงรอยละ 10.0 ตามดัชนีผลผลิตและดัชนีราคาที่ลดลง

เครื่องชี้ทางด้านเศรษฐกิจการเกษตร ปี 2568

รายการ	ภาคเกษตร			สาขาพืช			สาขาปศุสัตว์			สาขาประมง		
	ปี 2567	ปี 2568	% Δ	ปี 2567	ปี 2568	% Δ	ปี 2567	ปี 2568	% Δ	ปี 2567	ปี 2568	% Δ
ดัชนีผลผลิตสินค้าเกษตร	220.6	212.0	-3.9	286.5	303.3	5.9	348.1	374.0	7.4	113.5	77.8	-31.5
ดัชนีราคาที่เกษตรกรขายได้	203.2	190.3	-6.3	215.9	184.8	-14.4	117.7	128.4	9.1	154.7	172.4	11.4
ดัชนีรายได้เกษตรกร	448.2	403.4	-10.0	618.6	560.5	-9.4	409.6	480.2	17.2	175.7	134.2	-23.6

ภาวะเศรษฐกิจการเกษตร ป 2568 หดตัวรอยละ 1.5

1) สาขาบริการทางการเกษตร -0.01% เนื่องจากเกษตรกรชะลอปลูกหรือปรับเปลี่ยนพื้นที่ปลูกพืชเศรษฐกิจสงผลใหการจางบริการไถเตรียมดิน และบริการทางการเกษตรที่เกี่ยวของกับพืชเศรษฐกิจในจังหวัดหดตัวเล็กนอย

2) สาขาปศุสัตว์ 5.7% เนื่องจากราคาไกเนื้อและสุกรอยูในเกณฑดี ประกอบกับความตองการบริโภคไกเนื้อภายในจังหวัดที่มีอยางตอเนื่องทำใหเกษตรกรมีแรงจูงใจเลี้ยงสุกรและไกเนื้อสงผลใหสาขาปศุสัตวขยายตัว

3) สาขาพืช 4.0% เนื่องจากสภาพอากาศ เอื้ออำนวย ปริมาณน้ำฝน เพียงพอตอการออกดอกติดผลของทุเรียน และ มังคุด ประกอบกับทะลายปาลมน้ำมันสมบูรณ เกษตรกรมีการดูแลจัดการสวนที่ดี สงผลให สาขาพืชขยายตัว

4) สาขาประมง -16.0% เนื่องจากสภาพอากาศแปรปรวน มีพายุ ประกอบกับราคาน้ำมันเชื้อเพลิงยังคงอยูในระดับสูงทำใหเรือประมงพาณิชยออกทำการประมงลดลง สงผลใหสาขาประมงหดตัว

5) สาขาป่าไม้ 0.1% เนื่องจากเปาหมายการสนับสนุนการปลูกยางพาราทดแทนของ กยท. เพิ่มขึ้น ประกอบกับ ราคาไมยางปรับตัวสูงขึ้น ทำใหเกษตรกรตัดโคน ไมยางพารา สงผลใหสาขาปาไมขยายตัว

สถานการณ์การผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญในปี พ.ศ. 2568

1) ปาล์มน้ำมัน มีปริมาณผลผลิต 520,378 ตัน เพิ่มขึ้นจากปที่ผานมารอยละ 5.5 ซึ่งมีผลผลิต 493,423 ตัน เนื่องจากสภาพอากาศเอื้ออำนวย ปริมาณน้ำฝนเพียงพอ ทำใหตนปาลมสมบูรณมีน้ำหนักตอทะลายเพิ่มขึ้น ประกอบกับเนื้อที่ใหผลของปาลมน้ำมันเพิ่มขึ้น อีกทั้งราคา ปาลมน้ำมันอยูในเกณฑดีสงผลใหผลผลิตปาลมน้ำมันเพิ่มขึ้น

2) ยางพารา มีปริมาณผลผลิต 66,943 ตัน เพิ่มขึ้นจากปที่ผานมารอยละ 0.5 ซึ่งมีผลผลิต 66,622 ตัน เนื่องจากสภาพอากาศเอื้ออำนวยและมีปริมาณน้ำฝนเพียงพอ น้ำยางออกดี เกษตรกรมีแรงจูงใจในการกรีดยางมากขึ้น สงผลใหผลผลิตยางพาราเพิ่มขึ้น

3) ทุเรียน มีปริมาณผลผลิต 42,337 ตัน เพิ่มขึ้นจากปที่ผานมารอยละ 10.4 ซึ่งมีผลผลิต 38,353 ตัน เนื่องจากราคาทุเรียนอยูในเกณฑดี เนื้อที่ใหผลของทุเรียนเพิ่มขึ้น ประกอบกับเกษตรกรมีการดูแลจัดการสวนที่ดี สงผลใหผลผลิตทุเรียนเพิ่มขึ้น

4) มังคุด มีปริมาณผลผลิต 9,927 ตัน เพิ่มขึ้นจากปที่ผานมารอยละ 10.9 ซึ่งมีผลผลิต 8,955 ตัน เนื่องจากสภาพภูมิอากาศเอื้ออำนวย ประกอบกับป 2567 มังคุดออกดอกและติดผลนอย ตนมังคุดมีการพักตนเพื่อสะสมอาหาร ทำใหในป 2568 ตนมังคุดมีความสมบูรณมากขึ้น สงผลใหผลผลิตมังคุดเพิ่มขึ้น

5) กาแฟ มีปริมาณการผลิต 646 ตัน ลดลงจากปที่ผานมารอยละ 14.1 ซึ่งมีการผลิต 752 ตัน เนื่องจากเนื้อที่ใหผลลดลง จากการโคนตนกาแฟที่อายุมากหรือปลูกแซมในสวนทุเรียน เพื่อดูแลสวนทุเรียน สงผลใหผลผลิตกาแฟลดลง

6) ไก่เนื้อ มีปริมาณการผลิต 290,777 ตัว เพิ่มขึ้นจากปที่ผานมารอยละ 10.0 ซึ่งมีการผลิต 264,271 ตัว เนื่องจากความตองการบริโภค ไกเนื้อภายในจังหวัดที่มีอยางตอเนื่อง ประกอบกับราคาไกเนื้ออยูในเกณฑดี ทำใหเกษตรกรมีแรงจูงใจเลี้ยงเพิ่มขึ้น เพื่อรองรับความตองการของตลาด สงผลใหปริมาณการผลิตไกเนื้อเพิ่มขึ้น

7) สุกร มีปริมาณการผลิต 178,412 ตัว เพิ่มขึ้นจากปที่ผานมารอยละ 7.4 ซึ่งมีการผลิต 166,119 ตัว เนื่องจากราคาสุกรเพิ่มขึ้น ประกอบกับเกษตรกรมีการดูแลจัดการฟารมที่ดีเกษตรกรรายยอยเลี้ยงสุกรมากขึ้น สงผลใหปริมาณการผลิตสุกรเพิ่มขึ้น

8) ประมงทะเล มีปริมาณการผลิต 34,092 ตัน ลดลงจากปที่ผานมารอยละ 38.2 ซึ่งมีการผลิต 55,181 ตัน เนื่องจากสภาพอากาศแปรปรวน ทำใหเรือประมงพาณิชยออกทำการประมงลดลง สงผลใหสัตวน้ำเทียบทาลดลง

9) กุ้งเพาะเลี้ยง มีปริมาณการผลิต 6,069 ตัน เพิ่มขึ้นจากปที่ผานมารอยละ 5.0 ซึ่งมีการผลิต 5,778 ตัน เนื่องจากความตองการ บริโภคกุงขาวแวนนาไมที่มีอยางตอเนื่อง ประกอบกับราคากุงขาวแวนนาไมอยูในเกณฑดี จูงใจใหเกษตรกรเพิ่มรอบการเลี้ยงกุงเพาะเลี้ยง สงผลใหปริมาณการผลิตกุ้งเพาะเลี้ยงเพิ่มขึ้น

แนวโนมภาวะเศรษฐกิจการเกษตร ป 2569 คาดวาจะขยายตัวอยูในชวงรอยละ 0.7 - 1.7

ปจจัยสนับสนุนที่มีผลตอภาคเกษตร ไดแก ความตองการของสินคาเกษตรทั้งตลาดภายในจังหวัดและตลาดสงออกที่มีอยางตอเนื่อง การขับเคลื่อนนโยบายมาตรการและโครงการชวยเหลือเกษตรกรดานตาง ๆ ของภาครัฐอยางตอเนื่อง ปริมาณน้ำมีเพียงพอและการบริหารจัดการฟารมของเกษตรกร

ปจจัยเสี่ยงที่มีผลตอภาคเกษตร ไดแก สภาพอากาศแปรปรวน ภัยธรรมชาติ โรคระบาดในพืช ประมง และปศุสัตว ราคาปจจัยการผลิตที่ยังคงมีความผันผวน การขาดแคลนแรงงานภาคเกษตร และผลกระทบของความขัดแยงระหวางประเทศที่สงผลตอราคาพลังงานและเศรษฐกิจ

สาขาพืช	ขยายตัว	1.5 % - 2.5%
สาขาประมง	ขยายตัว	(-0.3)% - 0.7%
สาขาปศุสัตว์	ขยายตัว	2.0% - 3.0%
สาขาป่าไม้	ขยายตัว	(-0.6)% - 0.4%

สาขาบริการทางการเกษตร ขยายตัว (-0.5)% - 0.5%

ที่มา: ส่วนแผนพัฒนาเขตเศรษฐกิจการเกษตรที่ 8 สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 8 จังหวัดสุราษฎร์ธานี (เอกสารประกอบการประชุมคณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับจังหวัด จังหวัดระนอง ครั้งที่ 1/2569 วันอังคารที่ 10 กุมภาพันธ์ 2569)

1.5.7 สถานการณ์สินค้าเกษตรที่สำคัญ ปี พ.ศ. 2568 และแนวโน้มปี พ.ศ. 2569

ตารางที่ 37 เนื้อที่ยืนต้น เนื้อที่ให้ผลผลิต และผลผลิตต่อไร่ **ปาล์มน้ำมัน** ปี 2568-2569 ในพื้นที่จังหวัดระนอง

จังหวัด	เนื้อที่ยืนต้น (ล้านไร่)			เนื้อที่ให้ผล (ล้านไร่)			ผลผลิต (ล้านตัน)			ผลผลิตต่อไร่ (กก./ไร่)		
	2568	2569	%	2568	2569	%	2568	2569	%	2568	2569	%
ระนอง	0.1719	0.1737	1.04	0.1606	0.1650	2.78	0.5563	0.5779	3.88	3,465	3,502	1.07

เนื้อที่ให้ผลปีแรกเพิ่มขึ้น (ปาล์มที่ปลูกปี 2566 เริ่มให้ผลผลิต) สภาพอากาศเอื้ออำนวย ปริมาณน้ำฝนเพียงพอต่อการเจริญเติบโตของปาล์มน้ำมัน เกษตรกรดูแลดีขึ้น ส่งผลให้ผลผลิตรวมและผลผลิตต่อไร่เพิ่มขึ้น

ตารางที่ 38 พยากรณ์ร้อยละผลผลิตรายเดือน ปี 2569 **ปาล์มน้ำมัน** ในพื้นที่จังหวัดระนอง

จังหวัด	ร้อยละและปริมาณการขายผลผลิตเป็นรายเดือน													รวม
	รายการ	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	
ระนอง	ร้อยละ ปี 69	6.94	7.37	8.45	9.07	9.91	9.01	8.25	8.45	8.74	9.25	8.18	6.38	100.00
	ปริมาณ (ตัน)	40,107	42,592	48,834	52,417	57,271	52,070	47,678	48,834	50,510	53,457	47,273	36,871	577,914

ตารางที่ 39 เนื้อที่ยืนต้น เนื้อที่ให้ผลผลิต ผลผลิตต่อไร่ของ**ยางพารา** ปี 2568-2569 ในพื้นที่จังหวัดระนอง

จังหวัด	เนื้อที่ยืนต้น (ล้านไร่)			เนื้อที่กรีดได้ (ล้านไร่)			ผลผลิต (ล้านตัน)			ผลผลิตต่อไร่ (กก./ไร่)		
	2568	2569	%	2568	2569	%	2568	2569	%	2568	2569	%
ระนอง	0.3287	0.3240	-1.42	0.3143	0.3127	-0.50	0.0669	0.0679	1.37	213	217	1.88

เกษตรกรโค่นต้นยางอายุมากปรับเปลี่ยนไปปลูกไม้ผลและปาล์มน้ำมัน สภาพภูมิอากาศเอื้ออำนวย คาดว่าฝนตกน้อยกว่าปีที่ผ่านมา ทำให้จำนวนวันกรีดเพิ่มขึ้นส่งผลให้ผลผลิตเพิ่มขึ้น

ตารางที่ 40 พยากรณ์ร้อยละผลผลิตรายเดือน ปี 2569 **ยางพารา** ในพื้นที่จังหวัดระนอง

จังหวัด	ร้อยละ และปริมาณการขายผลผลิตเป็นรายเดือน													รวม
	รายการ	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	
ระนอง	ร้อยละ ปี 69	13.29	8.27	3.86	3.65	4.96	8.66	8.31	9.73	8.67	8.51	9.18	12.91	100.00
	ปริมาณ (ตัน)	9,020	5,612	2,618	2,477	3,366	5,878	5,637	6,602	5,886	5,774	6,229	8,761	67,860

ตารางที่ 41 เนื้อที่ยืนต้น เนื้อที่ให้ผลผลิต ผลผลิตต่อไร่ของ **ทุเรียน** ปี 2568-2569 ในพื้นที่จังหวัดระนอง

จังหวัด	เนื้อที่ยืนต้น (ล้านไร่)			เนื้อที่ให้ผล (ล้านไร่)			ผลผลิต (ล้านตัน)			ผลผลิตต่อไร่ (กก./ไร่)		
	2568	2569	%	2568	2569	%	2568	2569	%	2568	2569	%
ระนอง	0.0492	0.0521	5.90	0.0429	0.0428	-0.07	0.0423	0.0424	0.24	987	990	0.30

สภาพภูมิอากาศเอื้ออำนวยต่อการออกดอก ติดผลช่วงปลายปี 2568 มีฝนตกต่อเนื่องทำให้ต้นทุเรียนได้รับน้ำสมบูรณ์ ราคาทุเรียนอยู่ในเกณฑ์ดี เกษตรกรดูแลจัดการสวนดี มีการจัดหาแหล่งน้ำเพิ่มขึ้น

ตารางที่ 42 พยากรณ์ร้อยละผลผลิตรายเดือน ปี 2569 **ทุเรียน** ในพื้นที่จังหวัดระนอง

จังหวัด	ร้อยละ และปริมาณการขายผลผลิตเป็นรายเดือน													รวม
	รายการ	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	
ระนอง	ร้อยละ ปี 69	1.22	0.24	1.96	2.07	2.32	23.28	31.53	20.80	7.29	4.37	2.73	2.22	100.00
	ปริมาณ (ตัน)	516	102	830	876	985	9,878	13,380	8,828	3,094	1,853	1,156	942	42,440

ตารางที่ 43 เนื้อที่ยืนต้น เนื้อที่ให้ผลผลิต ผลผลิตต่อไร่ของ **มังคุด** ปี 2568-2569 ในพื้นที่จังหวัดระนอง

จังหวัด	เนื้อที่ยืนต้น (ไร่)			เนื้อที่ให้ผล (ไร่)			ผลผลิต (ตัน)			ผลผลิตต่อไร่ (กก./ไร่)		
	2568	2569	%	2568	2569	%	2568	2569	%	2568	2569	%
ระนอง	13,554	13,149	-2.99	13,276	12,918	-2.70	9,927	10,227	3.02	748	792	5.88

เกษตรกรโค่นต้นมังคุดที่ปลูกผสมกับทุเรียน เนื่องจากทุเรียนราคาดี สภาพอากาศเอื้ออำนวยในช่วงปลายปี 2568 มีฝนตกต่อเนื่อง ทำให้ต้นมังคุดได้รับน้ำสมบูรณ์

ตารางที่ 44 พยากรณ์ร้อยละผลผลิตรายเดือน ปี 2569 **มังคุด** ในพื้นที่จังหวัดระนอง

จังหวัด	ร้อยละและปริมาณการขายผลผลิตเป็นรายเดือน													รวม
	รายการ	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	
ระนอง	ร้อยละ ปี 69	-	-	-	1.00	5.37	34.98	34.39	19.04	4.71	0.53	-	-	100.00
	ปริมาณ (ตัน)	-	-	-	102	549	3,577	3,517	1,947	481	54	-	-	10,227

ตารางที่ 45 เนื้อที่ยืนต้น เนื้อที่ให้ผลผลิต ผลผลิตต่อไร่ของ **เงาะ** ปี 2568-2569 ในพื้นที่จังหวัดระนอง

จังหวัด	เนื้อที่ยืนต้น (ไร่)			เนื้อที่ให้ผล (ไร่)			ผลผลิต (ตัน)			ผลผลิตต่อไร่ (กก./ไร่)		
	2568	2569	%	2568	2569	%	2568	2569	%	2568	2569	%
ระนอง	113	98	-13.27	113	98	-13.27	76	70	-7.89	673	714	6.09

เกษตรกรโค่นเงาะที่มีอายุมาก ให้ผลผลิตน้อยเพื่อปรับเปลี่ยนไปปลูกทุเรียนซึ่งให้ผลตอบแทนที่ดีกว่า สภาพอากาศเอื้ออำนวย ประกอบกับปี 2568 เงาะมีผลผลิตน้อยทำให้ต้นเงาะได้พักต้น ต้นมีความสมบูรณ์ คาดว่าผลผลิตต่อไร่เพิ่มขึ้นกว่าปีที่ผ่านมา

ตารางที่ 46 พยากรณ์ร้อยละผลผลิตรายเดือน ปี 2569 **เงาะ** ในพื้นที่จังหวัดระนอง

จังหวัด	ร้อยละและปริมาณการขายผลผลิตเป็นรายเดือน													รวม
	รายการ	ผลผลิตนอกฤดู					ผลผลิตในฤดู					ผลผลิตนอกฤดู		
		ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	
ระนอง	ร้อยละ ปี 69	-	-	-	-	-	17.94	56.62	24.34	1.12	-	-	-	100.00
	ปริมาณ (ตัน)	-	-	-	-	-	13	39	17	1	-	-	-	70.00

ตารางที่ 47 เนื้อที่ยืนต้น เนื้อที่ให้ผลผลิต ผลผลิตต่อไร่ของ **ลองกอง** ปี 2568-2569 ในพื้นที่จังหวัดระนอง

จังหวัด	เนื้อที่ยืนต้น (ไร่)			เนื้อที่ให้ผล (ไร่)			ผลผลิต (ตัน)			ผลผลิตต่อไร่ (กก./ไร่)		
	2568	2569	%	2568	2569	%	2568	2569	%	2568	2569	%
ระนอง	1,235	1,026	-16.92	1,235	1,026	-16.92	963	589	-15.01	561	574	-2.32

เนื่องจากราคาตกต่ำต่อเนื่อง เกษตรกรโค่นลองกองที่มีอายุมากและที่ปลูกผสมกับพืชชนิดอื่นออก ปี 2569 คาดว่าสภาพอากาศเอื้ออำนวยมีช่วงแล้งก่อนออกดอก ปริมาณน้ำฝนเพียงพอส่งผลให้ผลผลิตต่อไร่เพิ่มขึ้น

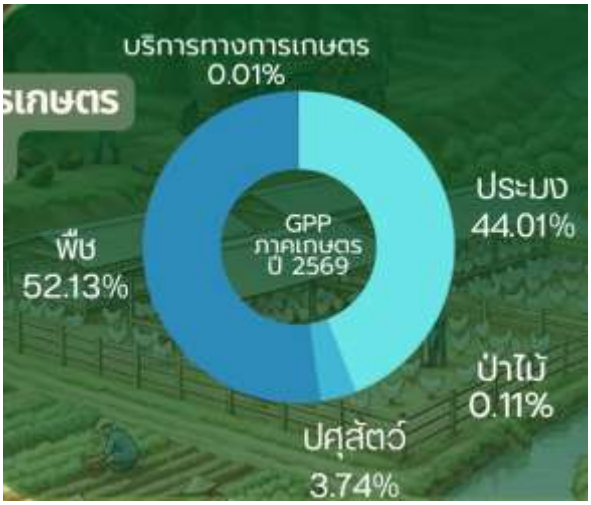
ตารางที่ 48 พยากรณ์ร้อยละผลผลิตรายเดือน ปี 2569 **ลองกอง** ในพื้นที่จังหวัดระนอง

จังหวัด	ร้อยละและปริมาณการขายผลผลิตเป็นรายเดือน													รวม
	รายการ	ผลผลิตนอกฤดู					ผลผลิตในฤดู					ผลผลิตนอกฤดู		
		ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	
ระนอง	ร้อยละ ปี 69	-	-	-	-	-	0.88	7.11	41.92	49.74	0.35	-	-	100.00
	ปริมาณ (ตัน)	-	-	-	-	-	5	42	247	293	2	-	-	589.00

ที่มา: ส่วนแผนพัฒนาเขตเศรษฐกิจการเกษตรที่ 8 สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 8 จังหวัดสุราษฎร์ธานี (เอกสารประกอบการประชุมคณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับจังหวัด จังหวัดระนอง ครั้งที่ 2/2569 วันอังคารที่ 12 พฤษภาคม 2569)

1.5.8 ภาวะเศรษฐกิจการเกษตรไตรมาส 2 ปี พ.ศ.2569 และแนวโน้มปี พ.ศ.2569

โครงสร้างเศรษฐกิจจังหวัดระนอง ปี พ.ศ. 2569 จำนวน 34,016 ล้านบาท จำแนกเป็นภาคเกษตร 47.3% (16,095 ล้านบาท) นอกภาคเกษตร 52.7% (17,921 ล้านบาท) แบ่งเป็นภาคอุตสาหกรรม 10.7% ภาคบริการ 42.0%

ภาวะเศรษฐกิจการเกษตรไตรมาส 2 ปี 2569 หดตัวร้อยละ 1.7

สาขาพืช ขยายตัวร้อยละ 1.9 เนื่องจากสภาพอากาศเอื้ออำนวยต่อการเจริญเติบโตออกดอก และติดผลประกอบกับจำนวนวันกรีดยางเพิ่มขึ้น เกษตรกรมีการดูแลจัดการสวนอย่างต่อเนื่อง ต้นทุเรียนที่เริ่มให้ผลผลิตในปีแรกมีจำนวนเพิ่มขึ้น ส่งผลให้สาขาพืชขยายตัว

สาขาปศุสัตว์ หดตัวร้อยละ 0.3 เนื่องจากต้นทุนการผลิตปศุสัตว์ยังอยู่ในระดับสูง ทั้งค่าอาหารสัตว์และต้นทุนการจัดการฟาร์ม ประกอบกับราคาสุกรมีความผันผวนเกษตรกรรายย่อยชะลอการเลี้ยงทำให้ปริมาณผลผลิตสุกรและไก่เนื้อลดลง ส่งผลให้สาขาปศุสัตว์หดตัว

สาขาประมง หดตัวร้อยละ 7.9 เนื่องจากต้นทุนการผลิตยังอยู่ในระดับสูง ทั้งค่าอาหารกุ้งค่าไฟฟ้าและราคาน้ำมันเชื้อเพลิง ทำให้เกษตรกรชะลอการเลี้ยงกุ้ง โดยปรับลดพื้นที่การเลี้ยงและลดอัตราการปล่อยลูกกุ้งอีกทั้งเรือประมงทะเลพาณิชย์ลดการออกทำการประมงส่งผลให้สาขาประมงหดตัว

สาขาป่าไม้ ขยายตัวร้อยละ 0.4 เนื่องจากมีการอนุมัติส่งเสริมการปลูกแทนเพิ่มขึ้น เกษตรกรโค่นต้นยาง เพื่อปลูกแทนมากขึ้น ทำให้ไม้ยางเข้าสู่ตลาดเพิ่มขึ้น ส่งผลให้สาขาป่าไม้ขยายตัว

สาขาบริการทางการเกษตร ขยายตัวร้อยละ 0.3 เนื่องจากมีการโค่นยางเพิ่มขึ้น ส่งผลให้การจ้างบริการไถเตรียมดิน และบริการทางการเกษตรที่เกี่ยวข้องกับพืชเศรษฐกิจในจังหวัดขยายตัว

แนวโน้มภาวะเศรษฐกิจการเกษตร ปี 2569 คาดว่าจะขยายตัวอยู่ในช่วงร้อยละ (-3.1)-(-2.1) โดย สาขาพืช 0.7% - 1.7% สาขาปศุสัตว์ (-20.3%) - (-19.3%) สาขาประมง (-3.9%) - (-2.9%) สาขาป่าไม้ (-5.7%) - (-4.7%) และสาขาบริการทางการเกษตร (-0.8%) - 0.2%

ปัจจัยที่ส่งผลต่อภาคเกษตร

ปัจจัยสนับสนุน ปริมาณน้ำที่เพียงพอเนื่องจากมีแหล่งน้ำที่สำคัญ ได้แก่ อ่างเก็บน้ำคลองหาดส้มแป้น อ่างเก็บน้ำโครงการชลประทานขนาดเล็ก แม่น้ำกระบุรี คลองละอุ่น คลองกระบุรี คลองกะเปอร์และปริมาณน้ำฝนเพียงพอ เป็นต้น **การขับเคลื่อนนโยบายมาตรการและโครงการช่วยเหลือเกษตรกร** ด้านต่าง ๆ ของภาครัฐอย่างต่อเนื่อง เช่น โครงการยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร **การบริหารจัดการแปลงและฟาร์มที่ดีขึ้น** โดยการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม เช่น โดรนเพื่อการเกษตร และระบบน้ำในสวน

ปัจจัยเสี่ยง โรคระบาดในพืช เช่น โรคลำต้นเน่า/โคนเน่า (Ganoderma) ในปาลมน้ำมัน โรคใบยางร่วง ชนิดใหม่ในยางพารา โรคระบาดตัวแดงด้วงขาวและโรคขี้ขาวในกุ้งทะเล **ราคาปัจจัยการผลิต** (น้ำมันเชื้อเพลิง ปุ๋ยเคมี อาหารสัตว์ ค่าแรงงาน และค่าขนส่ง) ที่ยังคงอยู่ในระดับสูง

ข้อเสนอแนะ

ภาครัฐ ควรส่งเสริมและพัฒนาระบบบริหารจัดการน้ำ เช่น การจัดทำสระเก็บน้ำขนาดเล็กและระบบระบายน้ำ ทั้งในและนอกเขตชลประทาน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการกักเก็บและกระจายน้ำในพื้นที่เกษตรกรรม อยางทั่วถึง ควรส่งเสริมการรวมกลุ่มและทำเกษตรแบบแปลงใหญ่ให้มากขึ้น เพื่อเพิ่มอำนาจต่อรองและลดต้นทุน ควรส่งเสริมการเชื่อมโยงเครือข่ายการผลิตและการตลาด เช่น การพัฒนาทักษะการวางแผนบริหาร จัดการผลผลิต และการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการแปรรูปและพัฒนาบรรจุภัณฑ์ เพื่อเพิ่มคุณภาพและ มูลค่าสินค้าเกษตร ควรเตรียมความพร้อมช่วยเหลือเกษตรกรที่ไดรับผลกระทบจากความแปรปรวนของสภาพภูมิอากาศ ภัยธรรมชาติ ควรเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยธรรมชาติ โดยพัฒนาระบบเตือนภัยล่วงหน้า และส่งเสริมการทำประกันภัยพืชผล

เกษตรกร ควรเฝ้าระวังภัยพิบัติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศอย่างใกล้ชิด พร้อมปรับระบบการผลิต จากเกษตรเชิงเดี่ยวเป็นเกษตรผสมผสาน เพื่อวางแผนการผลิตและลดความเสี่ยงได้อย่างมีประสิทธิภาพ ควรวางแผนบริหารต้นทุนการผลิตโดยลดรายจ่ายและใช้ปัจจัยการผลิตอย่างคุ้มค่า พร้อมวางแผนการผลิตให้สอดคล้องกับตลาดและสภาพอากาศ

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 8 (สศท.8) จังหวัดสุราษฎร์ธานี

2. ข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญของจังหวัด

2.1 โครงสร้างพื้นฐานภาคการเกษตร

1) ทรัพยากรดิน

ทรัพยากรดินของจังหวัดระนอง จากการพิจารณาลักษณะและสมบัติของดินที่มีศักยภาพคล้ายคลึงกันในด้านที่มีผลต่อการเจริญเติบโต และให้ผลผลิตของพืชที่ปลูก

ตารางที่ 49 ทรัพยากรดินในพื้นที่จังหวัดระนอง

ลักษณะดิน	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละ
1. ลักษณะดินที่พบในพื้นที่ลุ่ม	**223,833.00**	**10.86**
1) ดินเปรี้ยวจัดที่เกิดจากตะกอนน้ำทะเล	12,587.00	0.61
2) ดินร่วนละเอียดมากที่เกิดจากตะกอนลำน้ำ	2,739.00	0.13
3) ดินเลนเค็มชายทะเลที่มีศักยภาพก่อให้เกิดเป็นดินกรดกำมะถัน	208,142.00	10.10
4) ดินเหนียวลึกมากที่เกิดจากตะกอนลำน้ำ	365.00	0.02
2. ลักษณะดินที่พบในพื้นที่ดอน	**358,767.00**	**17.41**
1) ดินตื้น มักพบเศษหิน ชั้นลูกรัง ก้อนกรวดหรือชั้นหินพื้น ภายในความลึก 50 เซนติเมตร	18,395.00	0.89
2) ดินทรายลึกมาก ที่เกิดจากตะกอนลำน้ำ หรือสันทรายชายทะเล	14,976.00	0.73
3) ดินร่วนริมแม่น้ำหรือดินทรายแป้งละเอียดลึกมาก ที่เกิดจากตะกอนริมแม่น้ำ	40,913.00	1.98
4) ดินร่วนละเอียดลึกถึงลึกมาก ที่เกิดจากตะกอนลำน้ำหรือวัตถุต้นกำเนิดดินเนื้อหยาบ	52,384.00	2.54
5) ลักษณะดินลึกปานกลาง มักพบเศษหิน ชั้นลูกรัง ก้อนกรวด หรือชั้นหินพื้น ภายในความลึก 50-100 เซนติเมตร	102,440.00	4.97
6) ดินเหนียวลึกถึงลึกมาก ที่เกิดจากตะกอนลำน้ำหรือวัตถุต้นกำเนิดดินเนื้อละเอียด	129,659.00	6.29
3. พื้นที่ลาดชันเชิงซ้อน	**1,422,896.00**	**69.03**
4. พื้นที่เกาะ	**8,851.00**	**0.43**
5. พื้นที่น้ำ	**46,931.00**	**2.28**
ผลรวมทั้งหมด	**2,061,278.00**	**100.00**

ที่มา: สถานีพัฒนาที่ดินระนอง, 2566

1.1) กลุ่มชุดดินที่พบในจังหวัดระนอง

ตารางที่ 50 แสดงกลุ่มชุดดินที่พบในจังหวัดระนอง

กลุ่มชุดดิน	ลักษณะเด่น
กลุ่มชุดดินในพื้นที่ลุ่ม	
3	ดินเหนียวลึกมากที่เกิดจากตะกอนน้ำกร่อย อาจพบชั้นดินเลนของตะกอนน้ำทะเลที่ไม่มีศักยภาพก่อให้เกิดเป็นดินกรดกำมะถันภายในความลึก 150 ซม. จากผิวดินปฏิกิริยาดินเป็นกลางถึงเป็นด่าง การระบายน้ำเลว ความอุดมสมบูรณ์ปานกลางถึงสูง
6	ดินเหนียวลึกมากที่เกิดจากตะกอนลำน้ำ ปฏิกิริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดจัดการระบายน้ำเลวถึงค่อนข้างเลว ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ
13	ดินเลนเค็มชายทะเลที่มีศักยภาพก่อให้เกิดเป็นดินกรดกำมะถัน ปฏิกิริยาดินเป็นกลางถึงเป็นด่าง การระบายน้ำเลวมาก ความอุดมสมบูรณ์ปานกลางถึงสูง
17	ดินร่วนละเอียดลึกมากที่เกิดจากตะกอนลำน้ำ ปฏิกิริยาดินเป็นกรดจัดมาก การระบายน้ำเลวถึงค่อนข้างเลว ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ
23	กลุ่มดินทรายลึกมากที่เกิดจากตะกอนทรายชายทะเล ปฏิกิริยาดินเป็นกรดเล็กน้อยถึงปานกลาง การระบายน้ำเลว ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ
59	ดินตะกอนน้ำพาเชิงซ้อน ชั้นดินมีลักษณะเป็นชั้นสลับ เนื้อดินไม่แน่นอนขึ้นอยู่กับตะกอนที่มาทับถม ปฏิกิริยาดินเป็นกรดจัดถึงเป็นกลาง การระบายน้ำเลวถึงค่อนข้างเลว ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ
กลุ่มชุดดินในพื้นที่ดอนที่อยู่ในเขตดินชื้น	
26	ดินเหนียวลึกถึงลึกมากที่เกิดจากตะกอนลำน้ำหรือวัตถุต้นกำเนิดดินเนื้อละเอียด ปฏิกิริยาดินเป็นกรดจัดมาก การระบายน้ำดีถึงดีปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ
32	ดินร่วนหรือดินทรายแป้งละเอียดลึกมากที่เกิดจากตะกอนริมแม่น้ำ ปฏิกิริยาดินเป็นกรดจัด การระบายน้ำดีถึงดีปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ปานกลาง
34	ดินร่วนละเอียดลึกถึงลึกมากที่เกิดจากตะกอนลำน้ำหรือวัตถุต้นกำเนิดดินเนื้อหยาบปฏิกิริยาดินเป็นกรดจัด การระบายน้ำดีถึงดีปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ
39	ดินร่วนหยาบลึกถึงลึกมากที่เกิดจากตะกอนลำน้ำหรือวัตถุต้นกำเนิดดินเนื้อหยาบปฏิกิริยาดินเป็นกรดจัด การระบายน้ำดีถึงดีปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ
42	ดินทรายที่มีชั้นดานอินทรีย์ภายในความลึก 100 ซม. จากผิวดิน ปฏิกิริยาดินเป็นกรดเล็กน้อยถึงเป็นกลาง การระบายน้ำค่อนข้างมากอยู่บนชั้นดินที่มีการระบายน้ำดีปานกลางถึงค่อนข้างเลว ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ
43	ดินทรายลึกมากที่เกิดจากตะกอนลำน้ำหรือสันทรายชายทะเล ปฏิกิริยาดินเป็นกรดเล็กน้อยถึงเป็นด่าง การระบายน้ำค่อนข้างมาก ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ
45	ดินตื้นถึงลูกรัง เศษหินหรือก้อนหิน ปฏิกิริยาดินเป็นกรดจัด การระบายน้ำดีถึงดีปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ
50	ดินร่วนลึกปานกลางถึงเศษหิน ก้อนหินหรือชั้นหินพื้น ปฏิกิริยาดินเป็นกรดจัดมาก การระบายน้ำดี ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

กลุ่มชุดดิน	ลักษณะเด่น
กลุ่มชุดดินในพื้นที่ดอนที่อยู่ในเขตดินชื้น	
51	ดินตื้นถึงชั้นหินพื้นปฏิกิริยาดินเป็นกรดจัดการระบายน้ำดีถึงค่อนข้างมาก ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ
53	ดินเหนียวลึกปานกลางถึงชั้นหินพื้น ลูกรังหรือเศษหิน ปฏิกิริยาดินเป็นกรดจัด การระบายน้ำดี ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ
พื้นที่ลาดชันเชิงซ้อนหรือพื้นที่ภูเขา	
62	พื้นที่ลาดชันเชิงซ้อนที่มีความลาดชันมากกว่า 35 เปอร์เซ็นต์ พื้นที่บริเวณนี้ยังไม่มีการศึกษา สำรวจและจำแนกดิน เนื่องจากสภาพพื้นที่มีความลาดชันสูง ซึ่งถือว่ายากต่อการจัดการดูแลบำรุงรักษาสำหรับการเกษตร

ที่มา: สถานีพัฒนาที่ดินระนอง, 2566

1.2) การกระจายของกลุ่มดินที่พบในอำเภอต่างๆ (เรียงลำดับตามกลุ่มที่มีพื้นที่มากไปหาน้อย)

ตารางที่ 51 แสดงการกระจายของกลุ่มดินที่พบในพื้นที่ 5 อำเภอ

อำเภอ	กลุ่มชุดดิน	
	ดินในพื้นที่ลุ่ม	ดินในพื้นที่ดอน
เมืองระนอง	13 23 17p	62 62B 26C 34C 34B 26D/53D 26B/26C 26B/26C 26E/53E 34 26C/53C 34D/50D 26E 26C/26D 34/34B 39B 26D 26/26B 53D 32B 43 42 53C 53E
ละอุ่น	13 6 6/26B 59	62 26B 26/26B 26C/53C 26B/26C 26C 26D/53D 26C/26D 26 34/34B 32 26B/53B
กะเปอร์	13 17p	62 26B 53D 26C 26C/53C 32B 26D 26D/53D 43 45B 45D/45E 26 26D/26E 34B 53E 26E 45C 32 53C
กระบุรี	13 3 6 53 6sp	62 32 45C/50C 34B/34C 26B/53B 26B 26/26B 34B 26C/53C 26E/53E 34B/50B 45D/50D 45B/50B 34D/34E 45C/53C 34C 26D/53D 45D/45E 45E/50E 34E 34D/50D 34C/45C 26B/26C 26D/26E 26C 51C/53C 26D 26/53 34D/45D 50C/51C 26
สุขสำราญ	13 6	62 26B 26B/53B 43 26C 26C/53C 45D 53C 32B 26E 32 26 45D/50D 45E 39B 53D 45C

ที่มา: สถานีพัฒนาที่ดินระนอง**,** 2566

1.3) สภาพการใช้ที่ดินปัจจุบันของจังหวัดระนอง จากฐานข้อมูลแผนที่สภาพการใช้ที่ดินของกรมพัฒนาที่ดิน

ตารางที่ 52 สภาพการใช้ประโยชน์ที่ดินปัจจุบันของจังหวัดระนอง

ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
	ไร่	ร้อยละ
พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	**54,320**	**2.64**
พื้นที่เกษตรกรรม	**749,116**	**36.34**
พื้นที่นา	2,442	0.12
พืชไร่	175	0.01
ไม้ยืนต้น	672,530	32.63
ไม้ผล	60,443	2.93
พืชสวน	159	0.01
ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์และโรงเรือนเลี้ยงสัตว์	1,132	0.05
สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ า	12,235	0.59
พื้นที่ป่าไม้	**1,149,472**	**55.76**
พื้นที่น้ำ	**82,688**	**4.00**
พื้นที่เบ็ดเตล็ด	**25,682**	**1.26**
รวม	**2,061,278**	**100.00**

ที่มา: กรมพัฒนาที่ดิน, 2569 (ข้อมูลการใช้ประโยชน์ที่ดินจังหวัดระนอง ปี พ.ศ. 2564)

(http://tswc.ldd.go.th/DownloadGIS/Index_Lu.html)

การวิเคราะห์พืชเศรษฐกิจหลัก

พืชเศรษฐกิจที่สำคัญพิจารณาจากพืชที่มีพื้นที่ปลูกมากและมีมูลค่าการส่งออกหรือแปรรูปโดยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ประกาศพืชเศรษฐกิจ 13 ชนิดพืช ได้แก่ ข้าว มันสำปะหลังยางพารา ปาล์มน้ำมัน อ้อยโรงงาน ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ สับปะรดโรงงาน ลำไย เงาะ ทุเรียน มังคุด มะพร้าวและกาแฟ จากพื้นที่ปลูกพืชเศรษฐกิจดังกล่าว กรมพัฒนาที่ดินได้กำหนดระดับความเหมาะสมของพื้นที่ปลูกรายจังหวัด โดยวิเคราะห์จากสภาพพื้นที่ ลักษณะของดิน ปริมาณน้ำฝน แหล่งน้ำชลประทานร่วมกับการจัดการพื้นที่และลักษณะรายพืช โดยแบ่งระดับความเหมาะสม เป็น 4 ระดับ ได้แก่

ระดับที่ 1 เป็นพื้นที่ความเหมาะสมสูง (S1) การปลูกพืชให้ผลตอบแทนสูง

ระดับที่ 2 เป็นพื้นที่ความเหมาะสมปานกลาง (S2) การปลูกพืชให้ผลตอบแทนสูง แต่พบข้อจำกัดบางประการซึ่งสามารถบริหารจัดการได้

ระดับที่ 3 เป็นพื้นที่ความเหมาะสมเล็กน้อย (S3) มีข้อจำกัดของดินและน้ำ ส่งผลให้การผลิตพืชให้ผลตอบแทนต่ำการใช้พื้นที่ต้องใช้ต้นทุนสูงในการจัดการ และมีความเสี่ยงจากน้ าท่วมและขาดน้ำ

ระดับที่ 4 เป็นพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จังหวัดระนอง มีพื้นที่พืชเศรษฐกิจสำคัญที่ปลูกมาก 4 ลำดับแรก ได้แก่ ยางพารา ปาล์มน้ำมันทุเรียน และมังคุด ตามลำดับ

ตารางที่ 53 พื้นที่ปลูกพืชเศรษฐกิจที่มีพื้นที่ปลูกมาก 4 ลำดับแรกของจังหวัดระนอง

พืชเศรษฐกิจที่สำคัญ	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละของพื้นที่เกษตรกรรม
1. ยางพารา	188,643	25.95
2. ปาล์มน้ำมัน	96,809	13.32
3. ทุเรียน	12,754	1.75
4. มังคุด	12,241	1.68

ที่มา: แนวทางการส่งเสริมการเกษตรที่เหมาะสมตามมาตรฐานข้อมูลแผนที่เกษตรเชิงรุก Agri-Map จังหวัดระนอง กรมพัฒนาที่ดิน, 2564 (https://agri-map-online.moac.go.th, 2564)

2) เขตปฏิรูปที่ดินในจังหวัดระนอง

พื้นที่ ส.ป.ก. กระจายครอบคลุมอยู่ทั้งหมด 5 อำเภอ มีพื้นที่ดำเนินการรวมทั้งสิ้น 212,546 ไร่ โดยมีพื้นที่ดำเนินการรวมทั้งสิ้น 131,866 ไร่ พื้นที่ดำเนินการจัดที่ดินแล้ว จำนวน 8,551 ราย 11,741 แปลง เนื้อที่ประมาณ 111,462 ไร่ ส่วนใหญ่อยู่ในพื้นที่อำเภอกระบุรี จำนวน 3,593 ราย 5,045 แปลง เนื้อที่ประมาณ 54,935 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 49.29 ของพื้นที่ สปก. ทั้งจังหวัด รองลงมา คือ อำเภอเมืองระนอง 2,035 ราย 2,651 แปลง 21,576 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 19.36 อำเภอละอุ่น จำนวน 1,695 ราย 2,384 แปลง 22,239 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 19.95 อำเภอกะเปอร์ จำนวน 779 ราย 1,061 แปลง 8,175 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 7.33 และอำเภอสุขสำราญ จำนวน 449 ราย 600 แปลง 4,537 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 4.07 และพื้นที่กันออก (ถนน, ลำน้ำ) จำนวน 80,680 ไร่

ตารางที่ 54 พื้นที่ ที่ได้ดำเนินการมอบ สปก 4-01 จังหวัดระนอง

อำเภอ	ตำบล	มอบ สปก 4-01			
		จำนวน (ราย)	จำนวน (แปลง)	จำนวน (ไร่)	คิดเป็นร้อยละจากพื้นที่ ส.ป.ก.
กระบุรี	7	2,450	3,158	34,652	50.94
ละอุ่น	5	524	658	5,267	7.74
เมืองระนอง	7	1,111	1,336	11,324	16.65
กะเปอร์	5	1,212	1,524	14,059	20.67
สุขสำราญ	2	274	332	2,727	4.01
รวม	**26**	5,571	7,008	68,029	100.00

ที่มา: สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดระนอง, 2568

การจัดทำโฉนดเพื่อการเกษตร (สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดระนอง) อันเป็นนโยบายและข้อสั่งการสำคัญ : การจัดทำโฉนดเพื่อการเกษตร โดยมอบหมาย ส.ป.ก. ในการสำรวจที่ดินทำกินของพี่น้องเกษตรกรจังหวัดระนอง ที่ยังคงเหลือประมาณ 20,000 ไร่ สำหรับจัดทำโฉนดเพื่อการเกษตร เพื่อขยายโอกาสและสร้างความมั่นคงในการประกอบอาชีพให้กับเกษตรกร

ตารางที่ 55 ข้อมูลโครงการขับเคลื่อนมอบโฉนดที่ดินเพื่อการเกษตร ในพื้นที่จังหวัดระนอง ปี 2567

อำเภอ	ตำบล	มอบโฉนดที่ดินเพื่อการเกษตร			
		จำนวน (ราย)	จำนวน (แปลง)	จำนวน (ไร่)	คิดเป็นร้อยละจากพื้นที่ ส.ป.ก.
กระบุรี	7	1,358	1,839	20,145	47.02
ละอุ่น	5	301	398	2,895	6.76
เมืองระนอง	7	982	1,271	9,874	23.04
กะเปอร์	5	604	844	8,124	18.96
สุขสำราญ	2	197	268	1,810	4.22
รวม	**26**	**3,442**	**4,620**	**42,848**	**100.00**

ที่มา: สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดระนอง, 2568

โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 มีแผนดำเนินการ จำนวน 3,099 แปลง รับคำขอฯ แล้ว 3,118 แปลง ออกโฉนดแล้ว จำนวน 3,118 แปลง (ข้อมูล ณ 24 กุมภาพันธ์ 2569)

3) พื้นที่ชลประทานและระบบชลประทาน

โครงการชลประทานระนองมีขอบเขตความรับผิดชอบในเขตพื้นที่จังหวัดระนอง รวม 5 อำเภอ 30 ตำบล 178 หมู่บ้าน ครอบคลุมพื้นที่ 2,061,281 ไร่ เป็นพื้นที่ราบประมาณ 14% พื้นที่เกษตรกร 597,386 ไร่ โดยมีพื้นที่รับประโยชน์ของโครงการชลประทานขนาดกลาง โครงการชลประทานขนาดเล็ก (อันเนื่องมาจากพระราชดำริ), โครงการชลประทานขนาดเล็ก (ป้องกันตนเองชายแดน), **โครงการชลประทานขนาดเล็กที่ถ่ายโอนภารกิจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมจำนวน 127 แห่ง สามารถกักเก็บน้ำได้จำนวน 11.363 ล้านลูกบาศก์เมตร เพื่อรองรับพื้นที่การเกษตร 126,910 ไร่ ประชาชนได้รับประโยชน์ 38,015 ครัวเรือน** โดยแยกได้ ดังนี้

3.1) โครงการชลประทานขนาดกลาง 1 แห่งอ่างเก็บน้ำคลองหาดส้มแป้น ขนาดความจุที่ระดับเก็บกัก 10,000,000 ล้านลูกบาศก์เมตร เป็นแหล่งน้ำต้นทุนผลผลิตประปาเมืองระนอง

3.2) โครงการชลประทานขนาดเล็ก ประเภทฝายทดน้ำและอาคารอัดน้ำ (อันเนื่องมาจากพระราชดำริ) จำนวน 10 แห่ง พื้นที่รับประโยชน์ 11,800 ไร่ 1,893 ครัวเรือน อ่างเก็บน้ำขนาดความจุ 222,500 ลูกบาศก์เมตร 1 แห่ง (เกาะพยาม)

3.3) โครงการชลประทานขนาดเล็ก ประเภทฝายทดน้ำและอาคารอัดน้ำ (ป้องกันตนเองชายแดน) จำนวน 25 แห่ง พื้นที่รับประโยชน์ 29,275 ไร่ จำนวน 7,266 ครัวเรือน

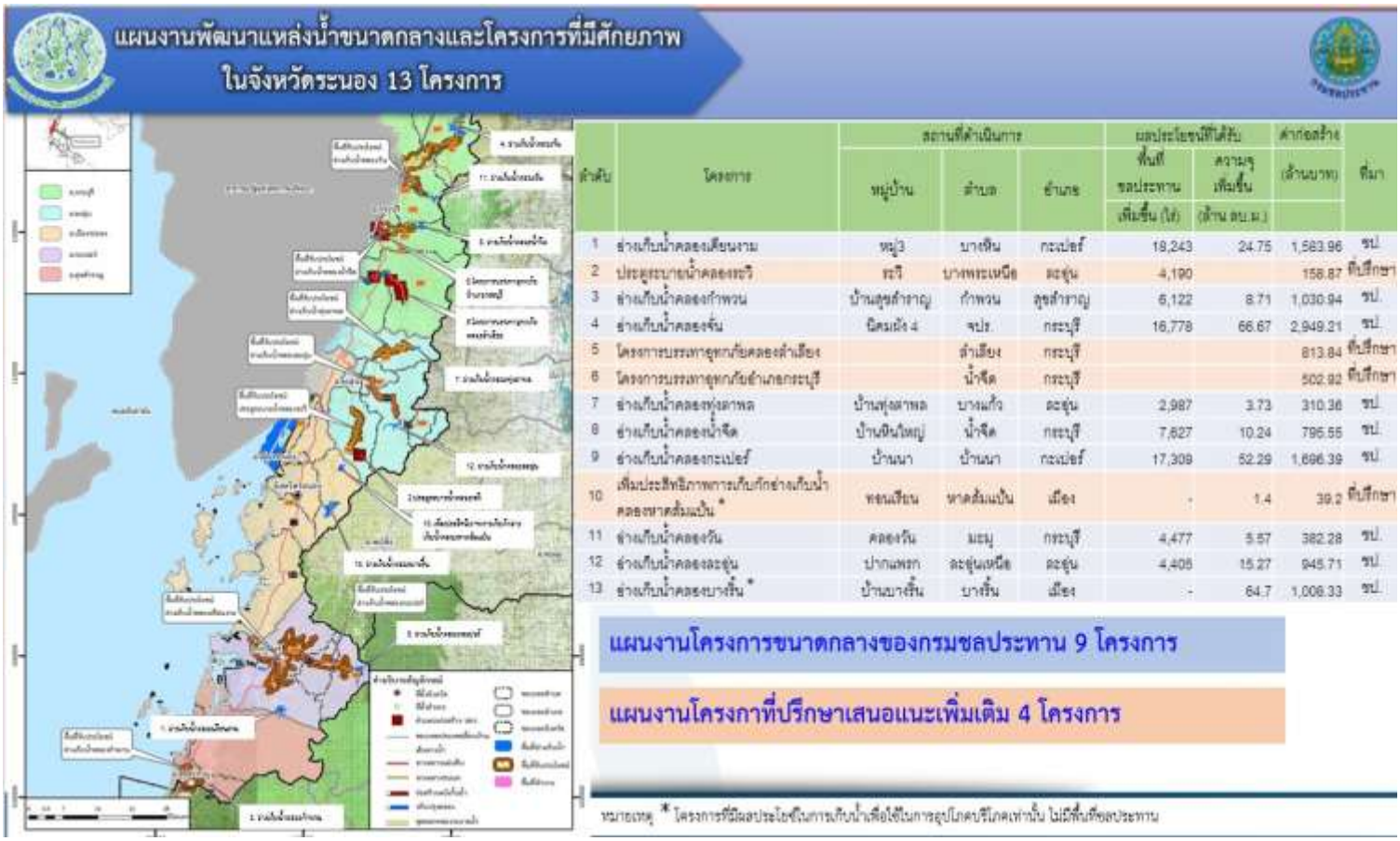
3.4) โครงการชลประทานขนาดเล็ก ประเภทฝายทดน้ำและอาคารอัดน้ำที่ถ่ายโอนภารกิจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำนวน 56 แห่ง พื้นที่รับประโยชน์ 46,650 ไร่ 6,179 ครัวเรือน

3.5) โครงการชลประทานประเภทสระเก็บน้ำต่างๆ ที่ถ่ายโอนภารกิจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 32 แห่ง พื้นที่รับประโยชน์ 12,385 ไร่ 1,223 ครัวเรือน

แผนการพัฒนาแหล่งน้ำชลประทานขนาดกลาง

จังหวัดระนองเป็นจังหวัดหนึ่ง ที่มีปริมาณฝนตกเฉลี่ยมากที่สุดของประเทศ แต่เนื่องจากจังหวัดระนองพื้นที่ส่วนใหญ่จะเป็นภูเขาสูงในด้านทิศตะวันออก และลาดลงสู่ทะเลในด้านตะวันตก ภูเขาต่างๆ ก่อให้เกิดแม่น้ำ ลำคลองสายสั้นๆ และมีความลาดชันสูง ระนองเป็นเมืองที่มีปริมาณฝนมากถึง 4,068.40 มิลลิเมตร โดยเฉลี่ยแต่น้ำฝนดังกล่าวได้ไหลลงสู่คลองและแม่น้ำต่างๆ ลงสู่ทะเลในเวลาอันรวดเร็ว ไม่สามารถเก็บกักไว้ในท้องน้ำของแม่น้ำหรือคลอง พอเข้าสู่ฤดูร้อน ปัญหาการขาดแคลนน้ำจึงเกิดขึ้น กรมชลประทานจึงได้วางโครงการฯ เพื่อแก้ไขบรรเทาปัญหาดังกล่าว โดยมีแผนงานดำเนินงานก่อสร้างอ่างเก็บน้ำ จำนวน 7 แห่ง รวมความจุทั้งสิ้น 175 ลบ.ม. ดังนี้

1. อ่างเก็บน้ำคลองเคียนงาม หมู่ 3 ต.บางหิน อ.กะเปอร์ จ.ระนอง ความจุ 20.00 ล้าน ลบ.ม.
2. อ่างเก็บน้ำคลองจั่น หมู่ 8 ต.จ.ป.ร. อ.กระบุรี จ.ระนอง ความจุ 26.00 ล้าน ลบ.ม.
3. อ่างเก็บน้ำคลองละอุ่น หมู่ 4 ต.ละอุ่นเหนือ อ.ละอุ่น จ.ระนอง ความจุ 33.00 ล้าน ลบ.ม.
4. อ่างเก็บน้ำคลองวัน หมู่ 5 ต.มะมุ อ.กระบุรี จ.ระนอง ความจุ 12.00 ล้าน ลบ.ม.
5. อ่างเก็บน้ำคลองกระบุรีตอนล่าง หมู่ 1 ต.น้ำจืด อ.กระบุรี จ.ระนอง ความจุ 15.00 ล้าน ลบ.ม.
6. อ่างเก็บน้ำคลองบางริ้น หมู่ 2 ต.บางริ้น อ.เมือง จ.ระนอง ความจุ 26.00 ล้าน ลบ.ม.
7. อ่างเก็บน้ำคลองกะเปอร์ หมู่ 4 ต.บ้านนา อ.กะเปอร์ จ.ระนอง ความจุ 43.00 ล้าน ลบ.ม.

ลำดับ	โครงการ	สถานที่ดำเนินการ			ผลประโยชน์ที่ได้รับ		ค่าก่อสร้าง	ที่มา
		หมู่บ้าน	ตำบล	อำเภอ	พื้นที่ชลประทาน เพิ่มขึ้น (ไร่)	ความจุเพิ่มขึ้น (ล้าน ลบ.ม.)	(ล้านบาท)	
1	อ่างเก็บน้ำคลองเคียนงาม	หมู่3	บางหิน	กะเปอร์	18,243	24.75	1,583.96	ชป.
2	ประตูระบายน้ำคลองระวี	ระวี	บางพระเหนือ	ละอุ่น	4,190		158.87	ที่ปรึกษา
3	อ่างเก็บน้ำคลองกำพวน	บ้านสุขสำราญ	กำพวน	สุขสำราญ	6,122	8.71	1,030.94	ชป.
4	อ่างเก็บน้ำคลองจั่น	นิคมฯ4	จปร.	กระบุรี	16,778	66.67	2,949.21	ชป.
5	โครงการบรรเทาอุทกภัยคลองลำเลียง		ลำเลียง	กระบุรี			813.84	ที่ปรึกษา
6	โครงการบรรเทาอุทกภัยอำเภอกระบุรี		น้ำจืด	กระบุรี			502.92	ที่ปรึกษา
7	อ่างเก็บน้ำคลองทุ่งตาพล	บ้านทุ่งตาพล	บางแก้ว	ละอุ่น	2,987	3.73	310.36	ชป.
8	อ่างเก็บน้ำคลองน้ำจืด	บ้านหินใหญ่	น้ำจืด	กระบุรี	7,627	10.24	796.55	ชป.
9	อ่างเก็บน้ำคลองกะเปอร์	บ้านนา	บ้านนา	กะเปอร์	17,309	52.29	1,696.39	ชป.
10	เพิ่มประสิทธิภาพการเก็บกักอ่างเก็บน้ำคลองหาดส้มแป้น *	หงอนเรียน	หาดส้มแป้น	เมือง	-	1.4	39.2	ที่ปรึกษา
11	อ่างเก็บน้ำคลองวัน	คลองวัน	มะมุ	กระบุรี	4,477	5.57	382.28	ชป.
12	อ่างเก็บน้ำคลองละอุ่น	ปากแพรก	ละอุ่นเหนือ	ละอุ่น	4,405	15.27	945.71	ชป.
13	อ่างเก็บน้ำคลองบางริ้น *	บ้านบางริ้น	บางริ้น	เมือง	-	64.7	1,008.33	ชป.

จังหวัดระนองมี **โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ** ด้านการพัฒนาแหล่งน้ำ จำนวน 11 โครงการ ได้แก่

1. โครงการอาคารอัดน้ำห้วยหอยพร้อมระบบส่งน้ำบ้านบุรีรัมย์ หมู่ที่ 1 ตำบลในวงใต้ อำเภอละอุ่น จังหวัดระนอง
2. โครงการอาคารอัดน้ำบ้านโป่งรวยพร้อมระบบส่งน้ำ หมู่ที่ 7 ตำบลปากจั่น อำเภอกระบุรี จังหวัดระนอง
3. โครงการอาคารอัดน้ำห้วยน้ำทุ่นพร้อมระบบส่งน้ำ หมู่ที่ 10 ตำบลลำเลียง อำเภอกระบุรี จังหวัดระนอง
4. โครงการฝายคลองรังแตน หมู่ที่ 11 ตำบล จ.ป.ร. อำเภอกระบุรี จังหวัดระนอง
5. โครงการอาคารอัดน้ำคลองวังยวน หมู่ที่ 9 ตำบลกะเปอร์ อำเภอกะเปอร์ จังหวัดระนอง
6. โครงการอาคารอัดน้ำบ้านห้วยไทรงาม หมู่ที่ 10 ตำบลลำเลียง อำเภอกระบุรี จังหวัดระนอง
7. โครงการอ่างเก็บน้ำอ่าวใหญ่ หมู่ที่ 1 ตำบลเกาะพยาม อำเภอเมืองระนอง จังหวัดระนอง
8. โครงการฝายคลองหินเพิง หมู่ที่ 1 ตำบลหาดส้มแป้น อำเภอเมืองระนอง จังหวัดระนอง
9. โครงการอาคารอัดน้ำบ้านบางปริกพร้อมระบบส่งน้ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริ หมู่ที่ 9 ตำบลปากจั่น อำเภอกระบุรี จังหวัดระนอง
10. โครงการอาคารอัดน้ำบ้านเนินทองพร้อมระบบส่งน้ำ หมู่ที่ 2 ตำบลในวงใต้ อำเภอละอุ่น จังหวัดระนอง
11. โครงการอาคารอัดน้ำห้วยธารสะอาดพร้อมระบบส่งน้ำ ตำบลลำเลียง อำเภอกระบุรี จังหวัดระนอง

4) การใช้ที่ดินเพื่อการเกษตร

จังหวัดระนอง มีพื้นที่ทั้งหมด 2,061,278 ไร่ มีพื้นที่ถือครองทางการเกษตร จำนวน 603,994 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 29.30 ของพื้นที่ทั้งหมด เป็นพื้นที่ปลูกไม้ยืนต้น 537,814 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 89.04 ของพื้นที่ทำการเกษตร พื้นที่ปลูกไม้ผล 65,057 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 10.77 ของพื้นที่ทำการเกษตร พื้นที่ปลูกพืชไร่ พืชผัก ไม้ดอก ไม้ประดับ สมุนไพร และเครื่องเทศ 621 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 0.10 ของพื้นที่ทำการเกษตร และมีพื้นที่ปลูกข้าว 502 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 0.08 ของพื้นที่ทำการเกษตร

ตารางที่ 56 แสดงการใช้ที่ดินเพื่อการเกษตรแยกตามรายอำเภอจังหวัดระนอง ปี 2568

อำเภอ	พื้นที่ทำการเกษตร (ไร่)				
	ทำนา	ไม้ผล	ไม้ยืนต้น	พืชไร่ พืชผัก ไม้ดอก ไม้ประดับ สมุนไพร และเครื่องเทศ	รวม
เมืองระนอง	-	4,515	91,596	30	96,141
กระบุรี	502	23,815	210,131	38	234,486
กะเปอร์	-	6,728	85,782	151	92,661
ละอุ่น	-	26,890	104,133	234	131,257
สุขสำราญ	-	3,109	46,172	168	49,449
รวม	**502**	**65,057**	**537,814**	**621**	**603,994**

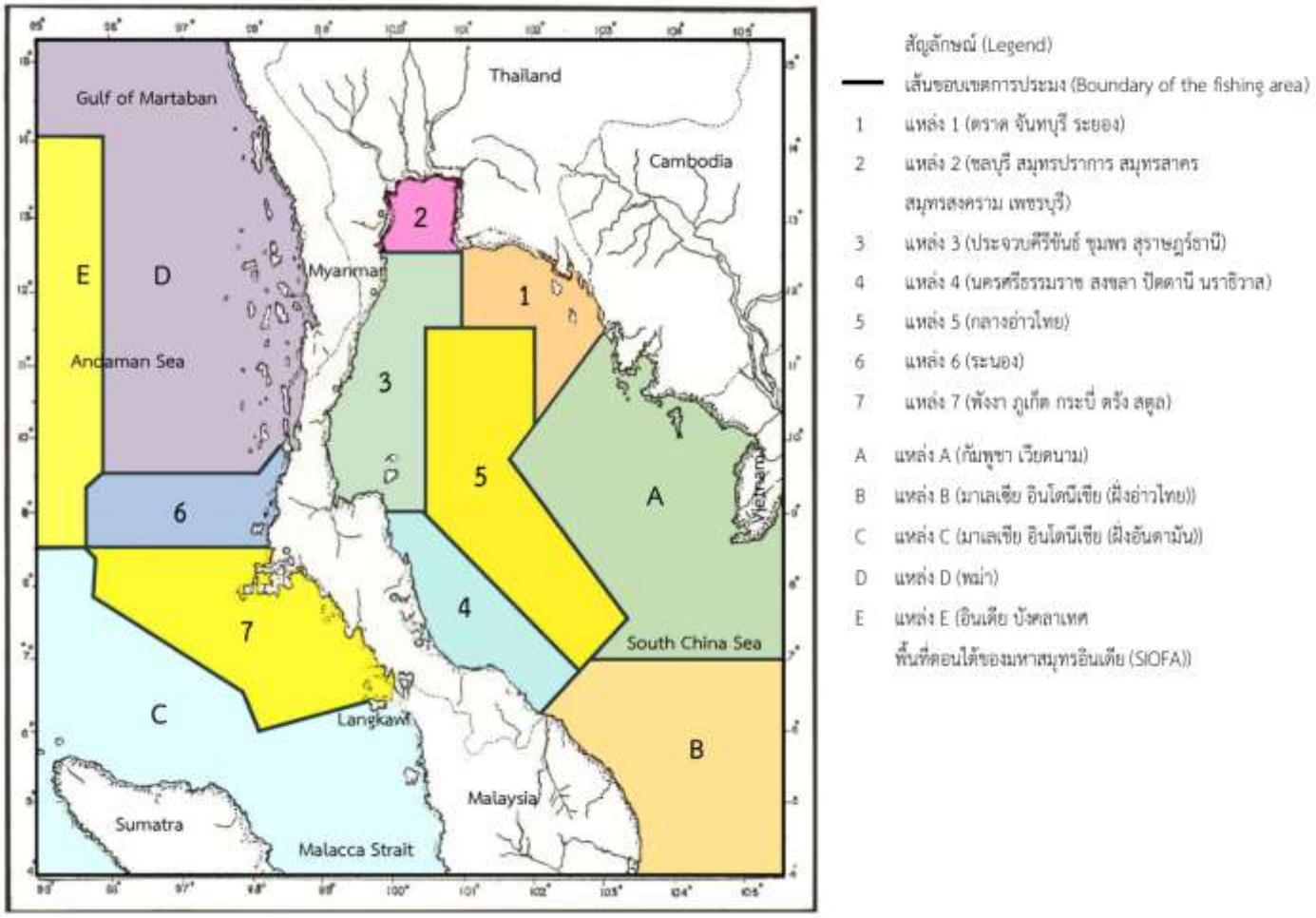
ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัด, 2568

5) การประมง

จังหวัดระนอง เป็นจังหวัดที่ติดกับชายฝั่งทะเลอันดามัน มีความยาวของชายฝั่งทะเล 172.54 กิโลเมตร[1] มีเกาะใหญ่น้อย ในทะเลอันดามัน จำนวน 62 เกาะ พื้นที่มีลักษณะรูปร่างเรียว ยาวและแคบ ระยะทางจากทิศเหนือจรดทิศใต้ยาว 169 กิโลเมตร มีส่วนที่กว้างที่สุดที่เป็นพื้นดิน ประมาณ 25 กิโลเมตร และมีส่วนที่แคบที่สุด 9 กิโลเมตร มีแม่น้ำกระบุรีกั้นพรมแดนระหว่าง ประเทศไทยและประเทศเมียนมามีทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่หลากหลาย ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง มีความอุดมสมบูรณ์เนื่องจากมีปาชายเลนสมบูรณ์ มีภูมิประเทศเป็นป่าเขาและมี ฝนตกชุก จึงเกิดแม่น้ำลำคลองและแหล่งน้ำผิวดินจำนวนมาก เช่น แม่น้ำกระบุรี คลองลำเลียง คลองปากจั่น คลองวัน คลองกระบุรี คลองละอุ่น คลองหาดสมแป้น คลองบางริ้น คลองกะเปอร์ คลองกำพวน คลองละออง คลองราชกรูด มีศักยภาพด้านการประมงทั้งน้ำจืด น้ำกร่อย และทะเล แหล่งน้ำที่สำคัญ คือ แม่น้ำกระบุรี เป็นแม่น้ำสายสำคัญกั้นพรมแดนระหว่างประเทศไทย และประเทศเมียนมา มีความยาวประมาณ 95 กิโลเมตร คลองลำเลียง ความยาวประมาณ 20 กิโลเมตร

ที่มา: [1] รายงานสถานการณ์ด้านทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งและการกัดเซาะชายฝั่งของประเทศ พ.ศ. 2565 กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง Source : State of Marine and Coastal Resources and Coastal Erosion Thailand National Report 2022

ภาพที่ 11 แผนที่แสดงการแบ่งเขตแหล่งทำประมงไทย **(โดย ระนอง คือ แหล่งที่ 6)**

ที่มา: สถิติปริมาณการจับสัตว์น้ำเค็มจากการทำการประมงพาณิชย์ 2568 เอกสารฉบับที่ 1/2569 กลุ่มสถิติการประมง กองนโยบายและแผนพัฒนาการประมง กรมประมง (มีนาคม, 2569)

(1) การประมงทะเล

การประมงทะเลในจังหวัดระนอง **จำแนกได้เป็น 2 กลุ่ม** ตามขนาดของเครื่องมือทำการประมง คือ **กลุ่มประมงพื้นบ้าน**และ**กลุ่มประมงพาณิชย์**

(1.1) กลุ่มประมงพื้นบ้าน ชาวประมงจะอยู่อาศัยกันเป็นชุมชนหรือหมู่บ้านซึ่งตั้งอยู่บริเวณเกาะต่างๆ ริมคลองหรือปากแม่น้ำที่มีเขตติดต่อกับชายฝั่งทะเลโดยพื้นที่จังหวัดระนองมีเรือประมง พื้นบ้านอยู่จำนวน 2,705 ลำ

ตารางที่ 57 ข้อมูลเรือประมงพื้นบ้าน จำแนกเป็นอำเภอ ปี 2568

เรือประมงพื้นบ้าน	อำเภอ					รวม
	กระบุรี	กะเปอร์	เมืองระนอง	ละอุ่น	สุขสำราญ	
จำนวนเรือประมงพื้นบ้าน จำแนกเป็นรายอำเภอ (ลำ)	138	538	1,359	119	551	2,705

(1.2) กลุ่มประมงพาณิชย์ ชาวประมงจะใช้เรือประมงขนาดใหญ่ หรือเรือที่ใช้เครื่องยนต์มีกำลังแรงม้ามาก ซึ่งจะมีทั้งชาวประมงที่มีภูมิลำเนาในพื้นที่จังหวัดระนอง และจังหวัดข้างเคียง โดยในปีการประมง 2569 –2570 จังหวัดระนองมีชาวประมงได้รับใบอนุญาตทำการประมงพาณิชย์ จำนวน 429 ใบ จำแนกตามประเภทเครื่องมือ

ตารางที่ 58 ประเภทเครื่องมือประมง ที่ขอรับใบอนุญาตในปีการประมง 2569 – 2570

ลำดับ	ประเภทเครื่องมือ	จำนวนใบอนุญาต (ฉบับ)
1	อวนลากคู่	72
2	อวนลากแผ่ตะเฆ่	123
3	อวนล้อมจับ	44
4	อวนครอบปลากะตัก	3
5	อวนครอบหมึก	25
6	ลอบปลา	10
7	ลอบหมึกสาย	2
8	เบ็ดราว	1
9	แผงปูจักจั่น	3
10	คราดปลิงทะเล	11
11	เรืองประกอบเครื่องกำเนิดไฟฟ้า (เรือปั่นไฟ)	135
รวม		**429**

นอกจากนี้จังหวัดระนองมีธุรกิจต่อเนื่องเกี่ยวกับการประมงทะเลที่สำคัญ ปี พ.ศ. 2568 จำนวนทั้งสิ้น 1550 ราย ดังนี้

ตารางที่ 59 แสดงธุรกิจต่อเนื่องด้านการประมงที่สำคัญของจังหวัดระนอง ปี พ.ศ. 2568

ประเภทกิจการ	อำเภอ					รวม
	กระบุรี	กะเปอร์	เมืองระนอง	ละอุ่น	สุขสำราญ	
โรงงานผลิตอาหารสัตว์น้ำ			11			11
ผู้ค้าปัจจัยการผลิตสัตว์น้ำ	1		4			5

ประเภทกิจการ	อำเภอ					รวม
	กระบุรี	กะเปอร์	เมืองระนอง	ละอุ่น	สุขสำราญ	
พ่อค้าคนกลาง ผู้รวบรวม แพ	12	32	865	8	84	1,001
สถานประกอบการแปรรูปเบื้องต้น	1	3	246	2	1	253
สถานประกอบการห้องเย็น			4			4
สถานประกอบการแปรรูปพื้นเมือง	2	2	108	1	3	116
โรงงานแปรรูปสัตว์น้ำและผลิตภัณฑ์			19			19
ผู้นำเข้า ส่งออกสัตว์น้ำ	1	2	125		1	129
ผู้ประกอบการเกี่ยวกับสัตว์น้ำอื่นๆ		1	11			12

(2) การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง จังหวัดระนองมีสัตว์น้ำเศรษฐกิจที่สำคัญที่เกษตรกรนิยมเลี้ยง คือ กุ้งทะเล ปลากะพงขาว และปูทะเล

พื้นที่การเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งจังหวัดระนอง ปี 2568

(2.1) การเลี้ยกุ้งทะเล มีเกษตรกรผู้เลี้ยงกุ้งทะเลทั้งหมด จำนวน 93 ฟาร์ม คิดเป็นพื้นที่เลี้ยง 2,310.35 ไร่ โดยเลี้ยงในเขตพื้นที่อำเภอกะเปอร์ จำนวน 29 ฟาร์ม พื้นที่เลี้ยง 696.54 ไร่ อำเภอเมืองระนอง จำนวน 28 ฟาร์ม พื้นที่เลี้ยง 609.68 ไร่ อำเภอกระบุรี จำนวน 15 ฟาร์ม พื้นที่เลี้ยง 121 ไร่ อำเภอสุขสำราญ จำนวน 15 ฟาร์ม พื้นที่เลี้ยง 703.38 ไร่ และอำเภอละอุ่น จำนวน 6 ฟาร์ม พื้นที่เลี้ยง 179.75 ไร่

(2.2) การเลี้ยงปลากะพงขาว มีเกษตรกรผู้เลี้ยงทั้งหมด จำนวน 39 ฟาร์ม คิดเป็นพื้นที่เลี้ยง 6.56 ไร่ โดยเลี้ยงในเขตพื้นที่อำเภอกะเปอร์ จำนวน 3 ฟาร์ม พื้นที่เลี้ยง 0.03 ไร่ อำเภอเมืองระนอง จำนวน 30 ฟาร์ม พื้นที่เลี้ยง 0.65 ไร่ อำเภอสุขสำราญ จำนวน 4 ฟาร์ม พื้นที่เลี้ยง 4.75 ไร่ และอำเภอละอุ่น 2 ฟาร์ม พื้นที่เลี้ยง 1.13 ไร่

(2.3) การเลี้ยงปูทะเล การเลี้ยงปูทะเล ในปี 2568 มีเกษตรกรผู้เลี้ยงทั้งหมด จำนวน 44 ฟาร์ม คิดเป็นพื้นที่ 165.05 ไร่ โดยเลี้ยงในเขตพื้นที่อำเภอกะเปอร์ จำนวน 1 ฟาร์ม พื้นที่เลี้ยง 1 ไร่ และอำเภอเมืองระนอง จำนวน 43 ฟาร์ม พื้นที่เลี้ยง 164.05 ไร่

ตารางที่ 60 แสดงพื้นที่การเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง จำแนกเป็นรายอำเภอ ปี 2568

อำเภอ	กุ้งทะเล		ปลากะพงขาว		ปูทะเล	
	จำนวนฟาร์ม	เนื้อที่เลี้ยง (ไร่)	จำนวนฟาร์ม	เนื้อที่เลี้ยง (ไร่)	จำนวนฟาร์ม	เนื้อที่เลี้ยง (ไร่)
กะเปอร์	29	696.54	3	0.03	1	1
เมืองระนอง	28	609.68	30	0.65	43	164.05
กระบุรี	15	121	0	0	0	0
สุขสำราญ	15	703.38	4	4.75	0	0
ละอุ่น	6	179.75	2	1.13	0	0
รวม	**93**	**2,310.35**	**39**	**6.56**	**44**	**165.05**

ที่มา: สำนักงานประมงจังหวัดระนอง , 2568

(3) การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด จังหวัดระนองมีการเลี้ยงปลาน้ำจืดในพื้นที่ทุกอำเภอ ซึ่งเป็นการเลี้ยงเพื่อไว้บริโภคภายในครัวเรือนเป็นส่วนใหญ่

(3.1) พื้นที่การเลี้ยงสัตว์น้ำจืดจังหวัดระนอง ปี 2568 มีเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์น้ำจืดทั้งสิ้น 1,208 ฟาร์ม พื้นที่เลี้ยง 327.80 ไร่ จำแนกเป็นกลุ่มปลาน้ำจืด จำนวน 1,196 ฟาร์ม พื้นที่เลี้ยง 317.89 ไร่ การเลี้ยงหอยน้ำจืดจำนวน 5 ฟาร์ม พื้นที่เลี้ยง 0.3812 ไร่ และเป็นการเลี้ยงสัตว์น้ำอื่น ๆ จำนวน 7 ฟาร์ม พื้นที่เลี้ยง 9.5315 ไร่

ตารางที่ 61 แสดงพื้นที่การเลี้ยงปลาน้ำจืด จำแนกเป็นรายอำเภอ ปี 2568

อำเภอ	ปลาน้ำจืด		หอยน้ำจืด		สัตว์น้ำอื่นๆ	
	จำนวนฟาร์ม	เนื้อที่เลี้ยง (ไร่)	จำนวนฟาร์ม	เนื้อที่เลี้ยง (ไร่)	จำนวนฟาร์ม	เนื้อที่เลี้ยง(ไร่)
กะเปอร์	276	83.07	2	0.1344	0	0
เมืองระนอง	94	26.24	1	0.003	7	9.5315
กระบุรี	230	84.41	0	0	0	0
สุขสำราญ	425	92.22	1	0.0563	0	0
ละอุ่น	171	31.95	1	0.1875	0	0
รวม	**1,196**	**317.89**	**5**	**0.3812**	**7**	**9.5315**

ที่มา: สำนักงานประมงจังหวัดระนอง , 2568

(3.2) ปริมาณผลผลิตการเลี้ยงสัตว์น้ำจืด จังหวัดระนอง ปี 2568 จากการรวบรวมข้อมูล ปี 2568 พบว่าจังหวัดระนองมีปริมาณผลผลิตที่ได้จากการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่สำคัญทางเศรษฐกิจ โดยมาจากปลาดุก จำนวน 38.99 ตัน ปลานิล จำนวน 43.35 ตัน และปลาตะเพียน จำนวน 7.22 ตัน

ตารางที่ 62 ปริมาณผลผลิตการเลี้ยงสัตว์น้ำจืด จังหวัดระนอง จำแนกเป็นรายอำเภอ ปี 2568

อำเภอ	ปลาดุก (ตัน)	ปลานิล (ตัน)	ปลาตะเพียน (ตัน)
กะเปอร์	9.50	16.3	3.52
เมืองระนอง	3.11	4.63	0.24
กระบุรี	8.14	11.98	1.97
สุขสำราญ	15.57	6.57	0.64
ละอุ่น	2.67	3.87	0.85
รวม	**38.99**	**43.35**	**7.22**

ที่มา: สำนักงานประมงจังหวัดระนอง , 2568

(4) องค์กรชุมชนประมงท้องถิ่น จังหวัดระนองมีองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่น ที่ขึ้นได้แจ้งขึ้นทะเบียนไว้กับ กรมประมงมีจำนวนทั้งหมด 55 กลุ่ม เป็นองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่นด้านประมงทะเลนอกชายฝั่ง จำนวน 1 กลุ่ม ด้านประมงทะเลชายฝั่ง จำนวน 33 กลุ่ม ด้านการแปรรูปสัตว์น้ำ จำนวน 14 กลุ่ม และด้านการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ จำนวน 6 กลุ่ม และด้านการประมงน้ำจืด จำนวน 1 กลุ่ม

ตารางที่ 63 ข้อมูลองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่น จำแนกเป็นรายอำเภอปี 2568

องค์กรชุมชนประมงท้องถิ่น (กลุ่ม)	อำเภอ					รวม
	กระบุรี	กะเปอร์	เมืองระนอง	ละอุ่น	สุขสำราญ	
1. ด้านการประมงทะเลนอกชายฝั่ง	0	0	1	0	0	1
2. ด้านประมงทะเลชายฝั่ง	0	9	12	1	11	33
3. ด้านการแปรรูปสัตว์น้ำ	0	3	5	2	4	14
4. ด้านการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	1	2	0		3	6
5. ด้านการประมงน้ำจืด	1	0	0		0	1
รวม	**2**	**14**	**18**	**3**	**18**	**55**

ที่มา: สำนักงานประมงจังหวัดระนอง , 2568

(5) จำนวนที่รักษาพันธุ์สัตว์น้ำ จังหวัดระนองมีพื้นที่รักษาพันธุ์สัตว์น้ำ จำนวน 4 แห่ง พื้นที่รวม 54.17 ไร่

ตารางที่ 64 ข้อมูลจำนวนที่พื้นที่รักษาพันธุ์สัตว์น้ำ จังหวัดระนองปี 2568

อำเภอ	จำนวน (แห่ง)	พื้นที่(ไร่)
กระบุรี	3	42
กะเปอร์	0	0
เมืองระนอง	1	12.17
ละอุ่น	0	0
สุขสำราญ	0	0
รวม	**4**	**54.17**

ที่มา: สำนักงานประมงจังหวัดระนอง , 2568

(6) ท่าเทียบเรือประมง จังหวัดระนองมีท่าเทียบเรือภายในที่มาจดแจ้งกับสำนักงานประมงจังหวัดระนอง มีจำนวน 102 ท่า

ตารางที่ 65 แสดงจำนวนท่าเทียบเรือของจังหวัดระนอง

อำเภอ	ประเภทกิจกรรมท่าเทียบเรือ	จำนวนท่าเทียบเรือ
เมืองระนอง	1. ขนถ่ายสัตว์น้ำสำหรับผลิตอาหารสัตว์	7
	2. บริการน้ำหรือน้ำแข็ง	3
	3. ประมงพาณิชย์	53
	4. สำหรับจอดพักเรือ	37
	5. ประมงพื้นบ้าน	2
รวม		**102**

มาตรฐานรัฐเจ้าของท่าเรือ (Port State Measures: PSM) มีจำนวน 1 ท่า คือ แพธนสาร ตั้งอยู่ในพื้นที่ อำเภอเมืองระนอง จังหวัดระนอง

2.2 สังคมเกษตร

1) ครัวเรือนเกษตรกร

จังหวัดระนอง มีครัวเรือนทั้งหมด 99,564 ครัวเรือน (ณ ธันวาคม 2568) เป็นครัวเรือนเกษตรกร 24,373 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 24.48 ของครัวเรือนทั้งหมด

ตารางที่ 66 ครัวเรือนเกษตรกรจำแนกรายอำเภอ

อำเภอ	จำนวนครัวเรือนทั้งหมด (ครัวเรือน)	จำนวนครัวเรือนเกษตรกร (ครัวเรือน)
เมืองระนอง	52,706	4,480
กระบุรี	25,557	10,283
กะเปอร์	9,226	3,864
ละอุ่น	7,173	4,136
สุขสำราญ	4,902	1,610
รวม	**99,564**	**24,373**

ที่มา : ข้อมูลประชากร จากที่ทำการปกครองจังหวัดระนอง ณ ธันวาคม 2568, จำนวนครัวเรือนเกษตรกร จากสำนักงานเกษตรจังหวัดระนอง, 2568

2) รายได้เฉลี่ยและรายจ่ายเฉลี่ยของคนจังหวัดระนอง ปี 2568

จังหวัดระนอง มีรายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปี 111,382 บาท/คน/ปี โดยอำเภอเมืองระนอง มีรายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปีสูงที่สุด จำนวน 124,405 บาท/คน/ปี รายได้รองลงมา คือ อำเภอละอุ่น มีรายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปี จำนวน 122,663 บาท/คน/ปี อำเภอกระบุรี มีรายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปี จำนวน 106,777 บาท/คน/ปี และอำเภอกะเปอร์ มีรายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปี จำนวน 85,541 บาท/คน/ปี โดยอำเภอที่มีรายได้เฉลี่ยต่ำสุด คือ อำเภอสุขสำราญ รายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปี จำนวน 84,019 บาท/คน/ปี

มีรายจ่ายเฉลี่ยต่อคนต่อปี 68,438 บาท/คน/ปี อำเภอที่มีรายจ่ายเฉลี่ยต่อคนต่อปีสูงที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ อำเภอกระบุรี จำนวน 76,219 บาท/คน/ปี รายจ่ายรองลงมา อำเภอเมืองระนอง มีรายจ่ายเฉลี่ยต่อคนต่อปี จำนวน 75,514 บาท/คน/ปี และอำเภอละอุ่น มีรายจ่ายเฉลี่ยต่อคนต่อปี จำนวน 59,176 บาท/คน/ปี อำเภอที่มีรายจ่ายเฉลี่ยต่ำสุด คือ อำเภอสุขสำราญ โดยรายจ่ายเฉลี่ยต่อคนต่อปี จำนวน 43,811 บาท/คน/ปี

ตารางที่ 67 รายได้ และรายจ่ายเฉลี่ย ของคนจังหวัดระนอง ปี 2568

พื้นที่อำเภอ	รายได้ครัวเรือน (เฉลี่ยบาท/ปี)	รายได้บุคคล (เฉลี่ยบาท/ปี)	รายจ่ายครัวเรือน (เฉลี่ยบาท/ปี)	รายจ่ายบุคคล (เฉลี่ยบาท/ปี)
เมืองระนอง	264,582	124,405	160,601	75,514
กระบุรี	256,738	106,777	183,264	76,219
กะเปอร์	229,340	85,541	125,984	46,991
ละอุ่น	298,793	122,663	144,146	59,176
สุขสำราญ	244,889	84,019	127,696	43,811
เฉลี่ยรวมทุกพื้นที่	**260,341**	**111,382**	**159,965**	**68,438**

ที่มา: สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดระนอง ,2568

3) การขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ปี 2568

3.1) สำนักงานเกษตรจังหวัดระนอง โครงการทะเบียนเกษตรกรและบริหารจัดการสารสนเทศการเกษตรด้านพืช ปี 2568 จังหวัดระนอง มีครัวเรือนเกษตรกร **ทั้งสิ้น 24,373 ครัวเรือน** โดยในปี 2568 มีเป้าหมายการปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ให้ได้จำนวน 21,000 ครัวเรือน ดำเนินการปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรแล้ว จำนวน 17,913 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 85.30 และมีเป้าหมายการปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ปี 2569 ทั้ง 5 อำเภอ จำนวน 21,800 ครัวเรือน

ตารางที่ 68 การปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ปี 2568 (ครัวเรือน) และเป้าหมายการปรับปรุงฯ ปี พ.ศ. 2569

จังหวัด/อำเภอ	ครัวเรือนเกษตรกรทั้งหมด (ครัวเรือน)	การปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ปี 2568 (ครัวเรือน)				เป้าหมายการปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ปี 2569 (ครัวเรือน)
		เป้าหมาย	ผล	ร้อยละ	ยกเลิกครัวเรือน	
ระนอง	**24,373**	**21,000**	**17,913**	**85.30**	**203**	**21,800**
เมืองระนอง	4,480	3,860	3,255	84.33	38	4,159
กระบุรี	10,283	8,860	7,159	80.80	64	8,782
กะเปอร์	3,864	3,329	3,296	99.01	41	3,766
ละอุ่น	4,136	3,564	2,808	78.79	52	3,698
สุขสำราญ	1,610	1,387	1,395	100.58	8	1,395

ที่มา: สำนักงานเกษตรจังหวัดระนอง ข้อมูล ณ 30 กันยายน 2568

3.2) สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดระนอง ดำเนินการสำรวจและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 โดยจัดสรรเป้าหมายเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ จำนวน 6,000 ราย ดำเนินการแล้ว 7,153 ราย คิดเป็นร้อยละ 119.22 และมีเป้าหมายการปรับปรุงทะเบียนเกษตรผู้เลี้ยงสัตว์ ปี พ.ศ. 2569 จำนวน 5,800 ราย

ตารางที่ 69 ปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 และเป้าหมาย ปี พ.ศ. 2569

อำเภอ	เป้าหมายเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ ปี 2568 (ราย)	ผลการสำรวจและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ ปี 2568 (ราย)	เป้าหมายเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ ปี 2569 (ราย)
เมืองระนอง	1,600	1,894	1,500
กระบุรี	1,600	2,040	1,500
กะเปอร์	1,000	1,127	1,000
ละอุ่น	1,100	1,275	1,000
สุขสำราญ	700	817	800
รวม	**6,000**	**7,153**	**5,800**

ที่มา: สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดระนอง ข้อมูล ณ 30 กันยายน 2568

3.3) สำนักงานประมงจังหวัดระนอง ดำเนินการปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ (ทบ.1) ประจำปีงบประมาณ 2568

ตารางที่ 70 ปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ (ทบ.1) ประจำปีงบประมาณ 2568

จำนวนเป้าหมาย/ตัวชี้วัด (ฟาร์มเลี้ยง)	การปรับปรุงข้อมูลฟาร์มเลี้ยง		การบันทึกข้อมูลรายได้หนี้สินในระบบ (โรงเพาะฟัก)	การปรับปรุงข้อมูลที่สมบูรณ์	
	การบันทึกข้อมูลลูกพันธุ์สัตว์น้ำในระบบ (ฟาร์มเลี้ยง)	การบันทึกข้อมูลรายได้หนี้สินในระบบ (ฟาร์มเลี้ยง)		จำนวนฟาร์ม	ร้อยละ
1,126	1,145	1,145	1	1,141	101.33

ที่มา: สำนักงานประมงจังหวัดระนอง ข้อมูล ณ 30 กันยายน 2568

3.4) การยางแห่งประเทศไทยจังหวัดระนอง ดำเนินการปรับปรุงฐานข้อมูลเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนชาวสวนยาง และข้อมูลพื้นที่ปลูกยางพารา

ตารางที่ 71 ปรับปรุงฐานข้อมูลเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนชาวสวนยาง และข้อมูลพื้นที่ปลูกยางพารา ปี 2568

จังหวัด	ประเภทเกษตรกร			ประเภทสวนยาง		
	เจ้าของสวนยาง (ราย)	คนกรีดยาง (ราย)	รวมจำนวนเกษตรกร (ราย)	มีเอกสารสิทธิ์ (ไร่)	ไม่มีเอกสารสิทธิ์ (ไร่)	รวมพื้นที่ (ไร่)
ระนอง	13,196	583	13,483	59,449.99	142,055.53	201,505.52

และได้ดำเนินการวาดพิกัดแปลงสวนยางไปแล้ว ทั้งสิ้น 201,505.52 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 100

ที่มา: การยางแห่งประเทศไทยจังหวัดระนอง ข้อมูล ณ 30 กันยายน 2568

ตารางที่ 72 จำนวนเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนกับการยางแห่งประเทศไทยจังหวัดระนอง ประจำปี พ.ศ. 2568

จำแนกรายอำเภอ

อำเภอ	จำนวนเกษตรกร (ราย)	จำนวนแปลง (แปลง)	จำนวนพื้นที่ (ไร่)
เมืองระนอง	1,120	1,389	15,072,78
กระบุรี	7,456	9,548	126,536.19
กะเปอร์	1,637	2,118	18,673.66
ละอุ่น	2,398	3,329	39,337.02
สุขสำราญ	807	1,076	8,494.61
รวม	**13,418**	**17,460**	**208,114.26**

ที่มา: การยางแห่งประเทศไทยจังหวัดระนอง ข้อมูล ณ 22 กรกฎาคม 2568

4) องค์กรเกษตรกร

4.1) ประเภทสหกรณ์และจำนวนสมาชิก

จังหวัดระนองทั้ง 5 อำเภอ มีสหกรณ์ซึ่งจดทะเบียนถูกต้องตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2542 จำนวน 22 แห่ง มีสมาชิกรวม 20,536 คน

ตารางที่ 73 ประเภทสหกรณ์และจำนวนสมาชิก

ประเภทสหกรณ์	จำนวนสหกรณ์ (แห่ง)	จำนวนสมาชิก (คน)
1. สหกรณ์การเกษตร	11	14,291
2. สหกรณ์ประมง	-	-
3. สหกรณ์นิคม	-	-
4. สหกรณ์ออมทรัพย์	6	5,108

ประเภทสหกรณ์	จำนวนสหกรณ์ (แห่ง)	จำนวนสมาชิก (คน)
5. สหกรณ์ร้านค้า	1	656
6. สหกรณ์บริการ	2	237
7. สหกรณ์เครดิตยูเนี่ยน	2	244
รวม	**22**	**20,536**

หมายเหตุ: จำนวนสมาชิกเฉพาะสหกรณ์ที่ดำเนินงาน/ธุรกิจในปัจจุบัน

ที่มา: สำนักงานสหกรณ์จังหวัดระนอง , 2568

ตารางที่ 74 สถานะสหกรณ์

ประเภทสหกรณ์	จำนวนสหกรณ์ (แห่ง)				จำนวนสหกรณ์ทั้งหมด (1)+(2)+(3)+(4)
	ดำเนินงาน/ธุรกิจ (1)	หยุดดำเนินงาน/ธุรกิจ (2)	เลิก (3)	จัดตั้งใหม่ (4)	
1. สหกรณ์การเกษตร	11	-	2	-	13
2. สหกรณ์ประมง	-	-	-	-	-
3. สหกรณ์นิคม	-	-	-	-	-
4. สหกรณ์ออมทรัพย์	6	-	-	-	6
5. สหกรณ์ร้านค้า	1	-	-	-	1
6. สหกรณ์บริการ	2	-	-	-	2
7. สหกรณ์เครดิตยูเนี่ยน	2	-	-	-	2
รวม	**22**	**-**	**2**	**-**	**24**

ที่มา: สำนักงานสหกรณ์จังหวัดระนอง, 2568

ตารางที่ 75 รายชื่อสหกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับภาคเกษตร (สหกรณ์การเกษตรและสหกรณ์บริการ) ภายในจังหวัดระนอง

ลำดับ	ชื่อสหกรณ์	ที่อยู่		
		หมู่ที่	ตำบล	อำเภอ
1	สหกรณ์การเกษตรเมืองระนอง จำกัด	2	หงาว	เมืองระนอง
2	สหกรณ์บริการผู้ใช้น้ำเกาะพยาม จำกัด	1	เกาะพยาม	เมืองระนอง
3	สหกรณ์กองทุนสวนยาง จ.ป.ร. 3 จำกัด	3	จ.ป.ร.	กระบุรี
4	สหกรณ์กองทุนสวนยางคอคอดกระ จำกัด	7	มะมุ	กระบุรี
5	สหกรณ์การเกษตรกระบุรี จำกัด	2	น้ำจืด	กระบุรี
6	สหกรณ์การเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดินป่าน้ำขาว จำกัด	11	จ.ป.ร.	กระบุรี
7	สหกรณ์การเกษตรเพื่อการตลาดลูกค้า ธ.ก.ส. ระนอง จำกัด	6	น้ำจืดน้อย	กระบุรี
8	สหกรณ์การเกษตรศุภนิมิตกระบุรี จำกัด	2	ลำเลียง	กระบุรี
9	สหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านบางแก้ว จำกัด	5	บางแก้ว	ละอุ่น
10	สหกรณ์งการเกษตรปาล์มน้ำมันกะเปอร์ จำกัด	5	กะเปอร์	กะเปอร์
11	สหกรณ์ชาวสวนกาแฟกะเปอร์ จำกัด	3	บ้านนา	กะเปอร์
12	สหกรณ์การเกษตรสุขสำราญ จำกัด	5	นาคา	สุขสำราญ

ที่มา: สำนักงานสหกรณ์จังหวัดระนอง, 2569 (ข้อมูล ณ 1 มกราคม 2569)

4.2) ประเภทกลุ่มเกษตรกรและจำนวนสมาชิก

จังหวัดระนอง มีกลุ่มเกษตรกรซึ่งจดทะเบียนถูกต้องตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยกลุ่มเกษตรกร พ.ศ. 2547 จำนวน 15 กลุ่ม สมาชิก 1,748 ราย

ตารางที่ 76 จำนวนและสมาชิกกลุ่มเกษตรกรจังหวัดระนอง

ประเภทกลุ่มเกษตรกร	จำนวนกลุ่มเกษตรกร(แห่ง)	จำนวนสมาชิก (คน)
1.กลุ่มเกษตรกรทำสวน	11	1,299
2.กลุ่มเกษตรกรทำนา	2	211
3.กลุ่มเกษตรกรเลี้ยงสัตว์	1	139
4.กลุ่มเกษตรกรทำประมง	1	99
รวม	**15**	**1,748**

ที่มา: สำนักงานสหกรณ์จังหวัดระนอง, 2568

รายชื่อกลุ่มเกษตรกร ทั้ง 15 กลุ่มได้ ดังนี้

ตารางที่ 77 รายชื่อกลุ่มเกษตรภายในจังหวัดระนอง

ลำดับ	ชื่อกลุ่มเกษตรกร	ที่อยู่		
		หมู่ที่	ตำบล	อำเภอ
1	กลุ่มเกษตรกรทำสวนเกาะช้าง	2	เกาะพยาม	เมืองระนอง
2	กลุ่มเกษตรกรทำสวนเกาะพยาม	1	เกาะพยาม	เมืองระนอง
3	กลุ่มเกษตรกรทำสวนปากน้ำ	3	ปากน้ำ	เมืองระนอง
4	กลุ่มเกษตรกรทำประมงปากน้ำ	1	ปากน้ำ	เมืองระนอง
5	กลุ่มเกษตรกรทำนาน้ำจืดน้อยมะมุ	6	น้ำจืดน้อย	กระบุรี
6	กลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อกระบุรี	3	น้ำจืดน้อย	กระบุรี
7	กลุ่มเกษตรกรทำสวนยาง สกย. บ้านฝ่ายคลองน้ำจืด	2	น้ำจืด	กระบุรี
8	กลุ่มสเกษตรกรทำสวนมะมุ	7	มะมุ	กระบุรี
9	กลุ่มเกษตรกรทำนาปากจั่น	7	ปากจั่น	กระบุรี
10	กลุ่มเกษตรกรทำสวนปากจั่น	4	ปากจั่น	กระบุรี
11	กลุ่มเกษตรกรทำสวน จ.ป.ร.	5	จ.ป.ร.	กระบุรี
12	กลุ่มเกษตรกรทำสวนผสมบ้านในกรัง	9	จ.ป.ร.	กระบุรี
13	กลุ่มเกษตรกรทำสวนบางแก้ว	5	บางแก้ว	ละอุ่น
14	กลุ่มเกษตรกรทำสวนมังคุดบ้านในวง	3	ในวงใต้	ละอุ่น
15	กลุ่มเกษตรกรทำสวนนาคา	7	นาคา	สุขสำราญ

ที่มา: ระบบโปรไฟล์กลุ่มเกษตรกร กรมส่งเสริมสหกรณ์ สำนักงานสหกรณ์จังหวัดระนอง (ข้อมูล ณ 1 มกราคม 2569)

กลุ่มอาชีพภายในจังหวัดระนอง จำนวน 10 กลุ่ม

ตารางที่ 78 กลุ่มอาชีพในจังหวัดระนอง

ลำดับ	ชื่อกลุ่มเกษตรกร	สินค้าหลักของกลุ่ม	ที่อยู่		
			หมู่ที่	ตำบล	อำเภอ
1	กลุ่มพัฒนาอาชีพบ้านมารีย์	กาแฟโบราณ	5	จ.ป.ร.	กระบุรี
2	กลุ่มส่งเสริมอาชีพไม้กวาดดอกอ้อ บ้านหินใหญ่ หมู่ที่ 9	ไม้กวาดดอกอ้อ	9	น้ำจืด	กระบุรี
3	กลุ่มสตรีสหกรณ์บ้านบางกุ้ง	น้ำพริกต่างๆ	6	น้ำจืด	กระบุรี
4	กลุ่มแปรรูปผลไม้ปากจั่น	ผลไม้แปรรูป		ปากจั่น	กระบุรี
5	กลุ่มทำปุ๋ยหมักอินทรีย์ชีวภาพบ้านบางพรวด หมู่ที่ 8	ปุ๋ยอินทรีย์ชีวภาพ	8	ลำเลียง	กระบุรี
6	กลุ่มกะปิกุ้งเคยเสริมไอโอดีน บ้านอ่าวเคย	กะปิผง, กุ้งเคยอบแห้ง	4	ม่วงกลวง	กะเปอร์
7	กลุ่มวิสาหกิจชุมชนตำบลบางแก้ว (ห้วยนายร้อย)	ไม้กวาดดอกอ้อ	1	บางแก้ว	ละอุ่น
8	กลุ่มสตรีบ้านบางขุนเพ่ง	ไข่เค็ม, น้ำพริกไข่เค็ม	2	บางพระเหนือ	ละอุ่น
9	กลุ่มผู้ผลิตเครื่องแกงบ้านระวิ	เครื่องแกง	5	บางพระเหนือ	ละอุ่น
10	กลุ่มกาแฟคั่วบดไร่ใน	กาแฟคั่วบด	7	นาคา	สุขสำราญ

ที่มา: ระบบโปรไฟล์กลุ่มอาชีพ กรมส่งเสริมสหกรณ์ สำนักงานสหกรณ์จังหวัดระนอง (ข้อมูล ณ 1 มกราคม 2569)

ตารางที่ 79 สถานะกลุ่มเกษตรกรจังหวัดระนอง

ประเภทกลุ่มเกษตรกร	จำนวนกลุ่มเกษตรกร (แห่ง)				จำนวนกลุ่มเกษตรกรทั้งหมด (1)+(2)+(3)+(4)
	ดำเนินงาน/ธุรกิจ (1)	หยุดดำเนินงาน/ธุรกิจ (2)	เลิก/ชำระบัญชี (3)	จัดตั้งใหม่(4)	
1. กลุ่มเกษตรกรทำนา	2	-	-	-	2
2. กลุ่มเกษตรกรทำสวน	11	-	-	-	11
3. กลุ่มเกษตรกรเลี้ยงสัตว์	1	-	1	-	2
4. กลุ่มเกษตรกรทำไร่	-	-	-	-	-
5. กลุ่มเกษตรกรทำประมง	1	-	1	-	2
6. กลุ่มเกษตรกรอื่นๆ	-	-	-	-	-
รวม	**15**	**-**	**2**	**-**	**17**

ที่มา: สำนักงานสหกรณ์จังหวัดระนอง, 2568

4.3) สถาบันเกษตรกรจังหวัดระนองที่สำนักงานเกษตรจังหวัดส่งเสริมและสนับสนุน

จังหวัดระนองมีสถาบันเกษตรกรที่สำนักงานเกษตรจังหวัดระนอง ส่งเสริมและสนับสนุน ได้แก่ กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรจำนวน 38 กลุ่ม กลุ่มยุวเกษตรกร จำนวน 32 กลุ่ม กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตร จำนวน 44 กลุ่ม และกลุ่มวิสาหกิจชุมชน จำนวน 188 กลุ่ม และเครือข่ายวิสาหกิจชุมชน จำนวน 3 กลุ่ม สรุปเป็นรายอำเภอได้ ดังนี้

ตารางที่ 80 จำนวนกลุ่มและสมาชิกของสถาบันเกษตรกรจังหวัดระนอง (รายอำเภอ)

อำเภอ	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร		กลุ่มยุวเกษตรกร		กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตร		กลุ่มวิสาหกิจชุมชน		เครือข่ายวิสาหกิจชุมชน	
	กลุ่ม	สมาชิก	กลุ่ม	สมาชิก	กลุ่ม	สมาชิก	กลุ่ม	สมาชิก	กลุ่ม	สมาชิก
เมืองระนอง	8	115	11	207	29	555	45	829	1	2
กระบุรี	9	123	6	99	6	77	61	1,534	1	2
กะเปอร์	7	83	4	100	4	46	38	783	-	-
ละอุ่น	10	100	6	65	2	20	25	383	-	-
สุขสำราญ	4	40	5	58	3	24	19	360	1	1
รวม	**38**	**461**	**32**	**529**	**44**	**722**	**188**	**3,889**	**3**	**5**

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดระนอง, 2568

5) อาสาสมัครเกษตรของจังหวัด

ตารางที่ 81 อาสาสมัครเกษตรของจังหวัดระนอง

อำเภอ	ครูบัญชี[1]	หมอดินอาสา[2]	ประมงอาสา[3]	เศรษฐกิจการเกษตรอาสา[4]	ครูยาง[5]	อาสาสมัครปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม[6]	อาสาสมัครเกษตรและสหกรณ์[7]	อาสาปศุสัตว์[8]	อาสาฝนหลวง[7]	อาสาสมัครสหกรณ์[9]	อาสาสมัครชลประทาน[10]	เกษตรหมู่บ้าน[11]	สารวัตรเกษตรอาสา[12]
เมืองระนอง	9	38	14	2	1	5	-	29	6	4	-	38	34
ละอุ่น	2	30	22	1	14	6	7	24	5	1	-	30	18
กะเปอร์	6	34	21	1	8	4	3	23	2	19	-	34	32
กระบุรี	6	61	21	1	30	15	7	58	5	22	1	61	102
สุขสำราญ	6	15	22	1	6	2	-	24	3	4	1	15	1
รวม	**29**	**178**	**100**	**6**	**59**	**32**	**17**	**158**	**21**	**50**	**2**	**178**	**187**

ที่มา:1.สำนักตรวจบัญชีสหกรณ์ระนอง 2.สถานีพัฒนาที่ดินระนอง 3.สนง.ประมงจังหวัด 4.สนง.เศรษฐกิจการเกษตร 5.การยางแห่งประเทศไทยระนอง 6.สนง.การปฏิรูปที่ดินระนอง 7.สนง.เกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง 8.สนง.ปศุสัตว์จังหวัดระนอง 9.สนง.สหกรณ์จังหวัดระนอง 10.โครงการชลประทานระนอง 11.สนง.เกษตรจังหวัดระนอง 12.ศวพ.ระนอง, 2568

ตารางที่ 82 จำนวนกลุ่มและสมาชิกกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร (รายอำเภอ)

อำเภอ	เป็นนิติบุคล		ไม่เป็นนิติบุคล	
	กลุ่ม	สมาชิก	กลุ่ม	สมาชิก
เมืองระนอง	4	549	61	4,512
กระบุรี	17	1,719	85	7,120
กะเปอร์	3	517	64	4,726
ละอุ่น	4	456	42	2,660
สุขสำราญ	2	122	25	2,125
รวม	**30**	**3,363**	**277**	**21,143**

ที่มา: สำนักงานกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร สาขาจังหวัดระนอง

6) การสำรวจและคัดกรองเกษตรกร/บุคลากรภาครัฐของจังหวัดระนองตามนโยบาย Smart Farmer/Smart Officer

6.1) สรุปผลการสำรวจคัดกรองเกษตรกรของจังหวัดระนองตามแบบประเมิน Smart Farmer

เกษตรกรทั้งหมด	Existing	Developing	Smart Farmer ต้นแบบ	Smart Officer ต้นแบบ
212	63	12	3	26

ที่มา: สำนักงานเกษตรจังหวัดระนอง กรมส่งเสริมการเกษตร (ข้อมูล ปี 2568)

ตารางที่ 83 จำนวน Smart Farmer และ Young Smart Farmer จำแนกรายอำเภอ ปี 2567-2568

อำเภอ	ปี 2567 (ราย)		ปี 2568 (ราย)	
	Smart Farmer	Young Smart Farmer	Smart Farmer	Young Smart Farmer
เมืองระนอง	10	1	10	2
กระบุรี	22	5	11	2
ละอุ่น	10	2	10	1
กะเปอร์	11	2	10	4
สุขสำราญ	10	3	10	2
รวม	**63**	**13**	**51**	**11**

ที่มา: สำนักงานเกษตรจังหวัดระนอง กรมส่งเสริมการเกษตร (ข้อมูล ปี 2568)

6.2) Smart Farmer ต้นแบบจำนวน 6 ราย แยกเป็นสาขาได้ ดังนี้

(1) สาขาปาล์มน้ำมัน

- นายสมนึก โมราศิลป์
- นายไมตรี สุภา

(2) สาขาเกษตรผสมผสาน

- นายธรรมนูญ จันทร์ภักดี
- นายแดง มีแสง
- นายสมชาย บุญเขื่อง

(3) สาขาสหกรณ์

- นายบุญเลิศ จันทร์เจริญ

(4) สาขาปศุสัตว์

- นายอนุรักษ์ แซ่กั้ง
- นางสาวประไพ เรื่องฤทธิ์
- นายอนุชิต เยาสุต

6.3) Smart Officer จังหวัดระนอง

ตารางที่ 84 Smart Officer จังหวัดระนอง

ที่	ชื่อ – นามสกุล	ตำแหน่ง	หน่วยงาน
1	นางสาวปรียานุช เรืองเพชร	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ	สำนักงานเกษตรจังหวัดระนอง
2	นางสาวทิพวรรณ ทวีไชย	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ	สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองระนอง
3	นางสาวอมราภรณ์ ปิ่นสุวรรณ	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ	สำนักงานเกษตรอำเภอกระบุรี

ที่	ชื่อ – นามสกุล	ตำแหน่ง	หน่วยงาน
4	นายประมาณ เพชรชิต	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร	สำนักงานเกษตรอำเภอกะเปอร์
5	นายจักรวาล พึ่งแตง	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ	สำนักงานเกษตรอำเภอละอุ่น
6	นางสาวนิภา จันทรชาติ	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ	สำนักงานเกษตรอำเภอสุขสำราญ
7	นางสาวภมรรัตน์ แย้มจรัส	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ	สำนักงานเกษตรจังหวัดระนอง
8	นายยุทธนา อีรัสคาน	นักวิชาการประมงปฏิบัติการ	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งระนอง
9	นางพรทิพย์ สวนชำนิ	นักวิชาการเกษตรชำนาญการ	สถานีพัฒนาที่ดินระนอง
10	นางสาววชิราพร ดิษฐ์ราชา	นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ	สถานีพัฒนาที่ดินระนอง
11	นางพัชนี กุลกระโทก	เจ้าพนักงานการเกษตรปฏิบัติงาน	สถานีพัฒนาที่ดินระนอง
12	นายนพดล อุบลเลิศ	เจ้าพนักงานการเกษตรปฏิบัติงาน	สถานีพัฒนาที่ดินระนอง
13	น.ส.อังคณา คณีกุล	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ	สนง.เกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง
14	นางเสาวลักษณ์ เกษมวราภรณ์	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ	สนง.เกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง
15	นางวันธณี สมบูรณ์	เจ้าพนักงานการเงินและบัญชีชำนาญงาน	สนง.เกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง
16	นางสาวจิดาภา สุพรมมา	เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน	สนง.เกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง
17	นางสาวจีรวรรณ เกลี้ยงประดับ	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ	สนง.เกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง
18	นางสุพรรณี พุทธัง	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ	สนง.เกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง
19	นางสาวกมลนาฏย์ คงวัดใหม่	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ	สนง.เกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง
20	นายขจร อิสริยานุพงศ์	นักวิชาการประมงชำนาญการ	สำนักงานประมงจังหวัดระนอง
21	นายรักขา สุวรรณชาตรี	เจ้าพนักงานประมงอาวุโส	สำนักงานประมงอำเภอเมืองระนอง
22	นางสาวดวงรัตน์ เมฆพยับ	นักวิชาการสหกรณ์ชำนาญการ	สำนักงานสหกรณ์จังหวัดระนอง
23	นางสาวภาวินี คามวุฒิ	นักวิชาการเกษตรชำนาญการ	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรระนอง
24	นายณรงค์ชัย หีดชะนา	เจ้าพนักงานการเกษตรชำนาญงาน	ด่านตรวจพืชท่าเรือระนอง
25	นายภัทรวิทย์ ช่วยชะนะ	เจ้าหน้าที่ระบบงานคอมพิวเตอร์	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดระนอง
26	นางสาวภมรินทร์ โชคสุทิน	นักวิชาการสัตวบาลชำนาญการ	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดระนอง
27	นายภาณุพงศ์ พึ่งแย้ม	เจ้าพนักงานสัตวบาล	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดระนอง
28	นายจักรกริศน์ ไกรสนธิ์	นายสัตวแพทย์ชำนาญการพิเศษ	ด่านกักกันสัตว์ระนอง
29	นายปฏิวัติ จันทนา	นายสัตวแพทย์ปฏิบัติการ	ด่านกักกันสัตว์ระนอง
30	นางสาวปรายฟ้า ตั้งจิตติวัฒนา	นักวิชาการปฏิรูปที่ดินปฏิบัติการ	สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดระนอง
31	นายธีร์ธวัช ปุรินทราภิบาล	นักวิชาการปฏิรูปที่ดินปฏิบัติการ	สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดระนอง

7) สมาชิกสภาเกษตรกรจังหวัด

สมาชิกสภาเกษตรกรจังหวัดระนอง มีจำนวนทั้งสิ้น 21 คน ประกอบด้วย สมาชิกที่ได้รับการเลือกตั้ง จำนวน 16 คน และสมาชิกผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน

ตารางที่ 85 รายชื่อสมาชิกสภาเกษตรกรจังหวัดระนอง

ที่	ชื่อ-สกุล	ตำแหน่ง/ด้าน	อำเภอ
สมาชิกที่ได้รับการเลือกตั้งมาตรา 31 (1)			
1	นายสุชีพ พัฒน์ทอง	ประธานสภาฯ	ละอุ่น
2	นายสุรพันธ์ เทียนไพร	รองประธานสภาฯ คนที่ 1	เมืองระนอง
3	นายนิยม พึ่งแย้ม	รองประธานสภาฯ คนที่ 2	กระบุรี
4	นายสมเดช ซื่อตรง	สมาชิกสภาฯ	กระบุรี
5	นายอำมรินท์ อุ่ยสุวรรณ	สมาชิกสภาฯ	กระบุรี

ที่	ชื่อ-สกุล	ตำแหน่ง/ด้าน	อำเภอ
6	นายวิรัตน์ จันทร์เพ็ญ	สมาชิกสภาฯ	กระบุรี
7	นายธานุพันธ์ เงางาม	สมาชิกสภาฯ	กระบุรี
8	นายสมศักดิ์ เสบสบาย	สมาชิกสภาฯ	กะเปอร์
9	นายส่อแล่ห์ ภักดี	สมาชิกสภาฯ	กะเปอร์
10	นายสมเดช พวงปัญญา	สมาชิกสภาฯ	กะเปอร์
11	นายสนธยา จริตงาม	สมาชิกสภาฯ	เมืองระนอง
12	นายอิทธิยุทธ์ พัฒนา	สมาชิกสภาฯ	เมืองระนอง
13	นายเอกพล หีดรอด	สมาชิกสภาฯ	ละอุ่น
14	นายพรพรหม เกื้อกูล	สมาชิกสภาฯ	ละอุ่น
15	นายอัมพร น้ำจันทร์	สมาชิกสภาฯ	สุขสำราญ
16	นายสุชาติ เรียบร้อย	สมาชิกสภาฯ	สุขสำราญ
สมาชิกผู้ทรงคุณวุฒิมาตรา 31 (2)			
1	ดาบตำรวจสมนึก โมราศิลป์	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านพืช	เมืองระนอง
2	นายสุวิทย์ รักใหม่	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านพืช	ละอุ่น
3	นายสมยศ บุญฟัก	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านพืช	เมืองระนอง
4	นายวิโรจน์ เดชสองแพรก	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านสัตว์	กะเปอร์
5	นายศึกษิต กวมทรัพย์	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านประมง	สุขสำราญ

ที่มา: สำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดระนอง, 2568

8) ปราชญ์ชาวบ้านของจังหวัด ภายใต้โครงการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ โดยยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ในปี 2563 จังหวัดระนองมีปราชญ์ชาวบ้าน จำนวน 2 ราย คือ

1) นายสมชาย บุญเชื่อง ปราชญ์ชาวบ้านอำเภอละอุ่น
ศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้าน บ้านบุรีรัมย์ ตั้งอยู่หมู่ที่ 1 ตำบลในวงใต้ อำเภอละอุ่น จังหวัดระนอง

2) นายแดง มีแสง ปราชญ์ชาวบ้านอำเภอกะเปอร์
ศูนย์เรียนรู้การเกษตรผสมผสานบ้านม่วงกลวง (สวนลุงแดง) ตั้งอยู่หมู่ที่ 1 ตำบลม่วงกลวง อำเภอกะเปอร์ จังหวัดระนอง

ปราชญ์เกษตร อื่นๆ

1) ดาบตำรวจสมนึก โมราศิลป์ สาขาปราชญ์เกษตรเศรษฐกิจพอเพียง และสาขาปราชญ์เกษตรผู้นำชุมชนและเครือข่าย หมู่ที่ 1 ตำบลบางริ้น อำเภอเมือง จังหวัดระนอง

2) นายบรรจบ ขนอม สาขาปราชญ์เกษตรผู้นำชุมชนและเครือข่าย
หมู่ที่ 10 บ้านคอกช้าง ตำบลกะเปอร์ อำเภอกะเปอร์ จังหวัดระนอง

3) นางสมจิต สุขทอง สาขาปราชญ์เกษตรเศรษฐกิจพอเพียง
หมู่ที่ 8 บ้านบางไทร ตำบลมะมุ อำเภอกระบุรี จังหวัดระนอง

4) นายอำมรินท์ อุ่ยสุวรรณ สาขาปราชญ์เกษตรดีเด่น หมู่ที่ 3 ตำบลปากจั่น
อำเภอกระบุรี จังหวัดระนอง

แปลงยางพาราต้นแบบในพื้นที่จังหวัดระนอง

1) นายพูนธวัช เล่าประวัติชัย หมู่ที่ 2 ตำบลน้ำจืด อำเภอกระบุรี จังหวัดระนอง

2) นายสุจิตน์ ไทยเมือง หมู่ที่ 2 ตำบลมะมุ อำเภอกระบุรี จังหวัดระนอง

9) ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน

จังหวัดระนองมีศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน จำนวน 5 ศูนย์ และศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชนเครือข่าย จำนวน 12 ศูนย์ (รวมเป็น 17 ศูนย์) กระจายอยู่ในพื้นที่ 5 อำเภอ ในจังหวัดระนอง

ตารางที่ 86 รายชื่อศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน

ที่	อำเภอ	ชื่อกลุ่มจัดตั้งเป็น ศดปช.	ที่ตั้งศูนย์	ปีที่เริ่มดำเนินการ	สมาชิก (คน)	พืชหลักที่เข้าร่วมโครงการ
1	เมืองระนอง	ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชนตำบลราชกรูด (ศูนย์หลัก)	ม.7 ต.ราชกรูด อ.เมือง จ.ระนอง	2558	147	ปาล์มน้ำมัน
2	เมืองระนอง	ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชนตำบลหงาว (ศูนย์เครือข่าย)	ม. 3 ต.หงาว อ.เมือง จ.ระนอง	2563	30	ปาล์มน้ำมัน
3	เมืองระนอง	ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชนตำบลหาดส้มแป้น (ศูนย์เครือข่าย)	ม.3 ต.หาดส้มแป้น อ.เมือง จ.ระนอง	2563	30	มังคุด
4	เมืองระนอง	ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชนบ้านบางสีกิ้ม(ศูนย์เครือข่าย)	ม.4 ต.ทรายแดง อ.เมืองระนอง จ.ระนอง	2567	30	ปาล์มน้ำมัน
5	กระบุรี	ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชนตำบล จ.ป.ร. (ศูนย์หลัก)	ม.3 ต.จ.ป.ร. อ.กระบุรี จ.ระนอง	2558	30	ทุเรียน, กาแฟ, ยางพารา, ปาล์มน้ำมัน
6	กระบุรี	ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชนตำบลลำเลียง (ศูนย์เครือข่าย)	ม.10 ต.ลำเลียง อ.กระบุรี จ.ระนอง	2565	55	กาแฟ, ทุเรียน
7	กะเปอร์	ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชนตำบลกะเปอร์(ศูนย์หลัก)	ม.10 ต.กะเปอร์ อ.กะเปอร์ จ.ระนอง	2557	33	ปาล์มน้ำมัน
8	กะเปอร์	ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชนตำบลม่วงกลวง (ศูนย์เครือข่าย)	ม.1 ต.ม่วงกลวง อ.กะเปอร์ จ.ระนอง	2563	30	ปาล์มน้ำมัน
9	กะเปอร์	ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชนตำบลบางหิน (ศูนย์เครือข่าย)	ม. 4 ต. บางหิน อ.กะเปอร์ จ.ระนอง	2563	51	ปาล์มน้ำมัน

ที่	อำเภอ	ชื่อกลุ่มจัดตั้งเป็น ศดปช.	ที่ตั้งศูนย์	ปีที่เริ่มดำเนินการ	สมาชิก (คน)	พืชหลักที่เข้าร่วมโครงการ
10	กะเปอร์	ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชนตำบลบ้านนา (ศูนย์เครือข่าย)	ม. 7 ต.บ้านนา อ.กะเปอร์ จ.ระนอง	2563	51	ทุเรียน
11	กะเปอร์	ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชนตำบลเชี่ยวเหลียง (ศูนย์เครือข่าย)	ม. 5 ต.เชี่ยวเหลียง อ.กะเปอร์ จ.ระนอง	2563	43	ปาล์มน้ำมัน
12	กะเปอร์	ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชนตำบลบ้านนา หมู่ที่ 8 (ศูนย์เครือข่าย)	ศาลาอเนกประสงค์หมู่ที่ 8 ต.บ้านนา อ.กะเปอร์ จ.ระนอง	2564	30	ปาล์มน้ำมัน ยางพารา ไม้ผล
13	ละอุ่น	ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชนตำบลในวงใต้(ศูนย์หลัก)	ม.1 ต.ในวงใต้ อ.ละอุ่น จ.ระนอง	2557	30	ทุเรียน
14	ละอุ่น	ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชนตำบลละอุ่นใต้(ศูนย์เครือข่าย)	ม.4 ต.ละอุ่นใต้ อ.ละอุ่น จ.ระนอง	2563	26	ยางพารา
15	ละอุ่น	ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชนตำบลบางแก้ว(ศูนย์เครือข่าย)	ม.2 ต.บางแก้ว อ.ละอุ่น จ.ระนอง	2563	30	ปาล์มน้ำมัน
16	สขสำราญ	ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชนตำบลบ้านไร่ใน(ศูนย์หลัก)	ม.7 ต.นาคา อ.สุขสำราญ จ.ระนอง	2557	29	ยางพารา มุงคุด ปาล์มน้ำมัน
17	สุขสำราญ	ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชนตำบลบ้านทุ่งถั่ว(ศูนย์เครือข่าย)	ม.8 ต.นาคา อ.สุขสำราญ จ.ระนอง	2563	22	พืชผักสวนครัว

ที่มา: สำนักงานเกษตรจังหวัดระนอง, 2568

10) ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน (คจช.) จังหวัดระนองมีศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน (คจช.) 15 ศูนย์

ตารางที่ 87 ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน (คจช.)

ที่	อำเภอ	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน	ที่ตั้งศูนย์	พิกัด	สมาชิก (คน)	ชนิดพืช
1	เมืองระนอง	ศจช.บ้านห้วยปริง	ม.7 ต.ราชกรูด	X 452718 Y 1071726	30	ปาล์มน้ำมัน
2	เมืองระนอง	ศจช.ตำบลทรายแดง (เครือข่าย)	ม.4 ต.ทรายแดง	X 468367 Y 1121949	30	ปาล์มน้ำมัน
3	กระบุรี	ศจช.ตำบลลำเลียง	ม.9 ต.ลำเลียง	X 481214 Y 1143812	30	มังคุด
4	กระบุรี	ศจช.ในกรัง (เครือข่าย)	ม.9 ต.จ.ป.ร.	X 483469 Y 1188370	30	ทุเรียน
5	กระบุรี	ศจช.บ้านห้วยไทรงาม	ม.10 ต.ลำเลียง	X 485397 Y 1140050	51	ทุเรียน
6	กะเปอร์	ศจช.ตำบลกะเปอร์	ม.10 ต.กะเปอร์	X 461827 Y 1063199	30	ปาล์มน้ำมัน

ที่	อำเภอ	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน	ที่ตั้งศูนย์	พิกัด	สมาชิก (คน)	ชนิดพืช
7	กะเปอร์	ศจช.บ้านทรัพย์สมบูรณ์ (เครือข่าย)	ม.8 ต.บ้านนา	X 468496 Y 1062843	33	ทุเรียน
8	กะเปอร์	ศจช.ตำบลเชี่ยวเหลียง	ม.5 ต.เชี่ยวเหลียง	X 465380 Y 1060015	30	ปาล์มน้ำมัน
9	กะเปอร์	ศจช.ตำบลม่วงกลวง	ม.1 ต.ม่วงกลวง	X 449472 Y 1063294	22	ปาล์มน้ำมัน
10	กะเปอร์	ศจช.ตำบลบางหิน	ม.4 ต.บางหิน	X 457406 Y 1052730	20	ปาล์มน้ำมัน
11	กะเปอร์	ศจช.บ้านทองหลาง (หมู่7)	ม.7 ต.บ้านนา	X 469228 Y 1060726	15	ทุเรียน
12	ละอุ่น	ศจช.ตำบลในวงใต้	ม.1 ต.ในวงใต้	X 484951 Y 1107776	30	ทุเรียน
13	ละอุ่น	ศจช.ตำบลในวงเหนือ(เครือข่าย)	ม.3 ต.ในวงเหนือ	X 484484 Y 1107748	30	ทุเรียน
14	สุขสำราญ	ศจช.ตำบลนาคา (หมู่ที่ 7)	ม.7 ต.นาคา	X 441225 Y 1036407	20	มังคุด
15	สุขสำราญ	ศจช.ตำบลนาคา (หมู่ที่ 4)(เครือข่าย)	ม.4 ตำบลนาคา	X 439697 Y 1039425	15	ปาล์มน้ำมัน

ที่มา: สำนักงานเกษตรจังหวัดระนอง, 2568

11) กลุ่มส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชนตามพระราชดำริฯ

กลุ่มส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชนตามพระราชดำริฯ ที่สำนักงานเกษตรจังหวัดระนอง จัดทำโครงการและส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมต่างๆ ให้กับสมาชิกของศูนย์

ตารางที่ 88 กลุ่มส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชนตามพระราชดำริฯ

ที่	ชื่อศูนย์	ที่ตั้งศูนย์	กิจกรรม	จำนวนสมาชิก
1	กลุ่มส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียงบ้านบางไทร (จัดตั้งปี พ.ศ. 2558)	ม.8 ต.มะมุ อ.กระบุรี	กิจกรรมการผลิตพืชผักปลอดภัยจากสารพิษจำหน่ายในชุมชนและโรงพยาบาล ปลาดุกร้า การเลี้ยงหมูหลุม การผลิตดินปุ๋ยพร้อมปลูก น้ำยาล้างจาน น้ำยาซักผ้า เพื่อลดรายจ่ายของครัวเรือนและชุมชน	30
2	กลุ่มส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียงบ้านบุรีรัมย์(จัดตั้งปี พ.ศ. 2559)	ม.1 ต.ในวงใต้ อ.ละอุ่น	กิจกรรมการอนุรักษ์พันธุ์พืชผักพื้นบ้านและผลิตเพื่อการบริโภคและจำหน่ายในชุมชน การทอเสื่อกกและผลิตภัณฑ์ไม้กวาดดอกอ้อ	30
3	กลุ่มส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียงบ้านบางปรุล่าง(จัดตั้งปี พ.ศ. 2560)	ม.7 ต.กะเปอร์ อ.กะเปอร์	การเลี้ยงปลาในกระชัง เพื่อบริโภคในครัวเรือนและจำหน่ายในชุมชน การผลิตน้ำสมุนไพรพร้อมดื่มเพื่อจำหน่ายในชุมชน การผลิตเครื่องจักสานจากต้นคลุ้ม	30

ที่	ชื่อศูนย์	ที่ตั้งศูนย์	กิจกรรม	จำนวนสมาชิก
			ต้นกล้า ไม้ไผ่ และหวาย การแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร ปาล์ม ปลาแดดเดียว ผักช้องทอด	

ที่มา: สำนักงานเกษตรจังหวัดระนอง, 2568

12) ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) และ เครือข่าย ศพก. ในพื้นที่จังหวัดระนอง

ตารางที่ 89 ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.หลัก)

ที่	ชื่อศูนย์	ชื่อเจ้าของศูนย์/ เบอร์โทร	ที่ตั้ง
1	ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (มังคุด)	นางประไพพรรณ พรหมคง	หมู่ที่ 1 ต.บางพระเหนือ อ.ละอุ่น
2	ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ปาล์มน้ำมัน)	นายวินัย ทองพร้อม	หมู่ที่ 7 ต.นาคา อ.สุขสำราญ
3	ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ปาล์มน้ำมัน)	นายบรรจบ ขนอม	หมู่ที่ 10 ต.กะเปอร์ อ.กะเปอร์
4	ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ปาล์มน้ำมัน)	ด.ต.สมนึก โมราศิลป์	หมู่ที่ 7 ต.ราชกรูด อ.เมืองระนอง
5	ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (มังคุด)	นายสุริยา ศิริวงศ์	หมู่ที่ 9 ต.ลำเลียง อ.กระบุรี

ที่มา: สำนักงานเกษตรจังหวัดระนอง, 2568

ตารางที่ 90 ศูนย์เครือข่าย ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก. เครือข่ายฯ) ในพื้นที่ 5 อำเภอ ทั้งหมด 61 ศูนย์เครือข่าย

อำเภอ		ชื่อศูนย์เครือข่ายฯ	ที่ตั้ง
เมืองระนอง จำนวน 16 ศูนย์ฯ	1	ศูนย์เรียนรู้การเลี้ยงผึ้งโพรง	หมู่ที่ 5 ตำบลราชกรูด
	2	ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน	หมู่ที่ 6 ตำบลราชกรูด
	3	ศูนย์ศัตรูพืชชุมชน	หมู่ที่ 7 ตำบลราชกรูด
	4	แปลงเรียนรู้การติดตั้งระบบน้ำในสวนปาล์มน้ำมัน	หมู่ที่ 5 ตำบลราชกรูด
	5	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง	หมู่ที่ 2 ตำบลทรายแดง
	6	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มลานปาล์มน้ำมันตำบลราชกรูด	หมู่ที่ 7 ตำบลราชกรูด
	7	ศูนย์เรียนรู้การปลูกผักยกพื้น	หมู่ที่ 6 ตำบลราชกรูด
	8	ศูนย์เรียนรู้การปลูกพริกไทยในสวนปาล์มน้ำมัน	หมู่ที่ 6 ตำบลราชกรูด
	9	ศูนย์เรียนรู้การปลูกปาล์มน้ำมัน	หมู่ที่ 3 ตำบลหงาว
	10	ศูนย์เรียนรู้การผลิตมังคุด	หมู่ที่ 4 ตำบลราชกรูด
	11	ศูนย์เรียนรู้การจัดการพื้นที่อย่างเหมาะสม	หมู่ที่ 3 ตำบลราชกรูด
	12	ศูนย์เรียนรู้การเลี้ยงผึ้งโพรงตำบลปากน้ำ	หมู่ที่ 3 ตำบลปากน้ำ
	13	ศูนย์เรียนรู้การเลี้ยงผึ้งโพรงตำบลหงาว	หมู่ที่ 5 ตำบลหงาว
	14	ศูนย์เรียนรู้การเลี้ยงผึ้งโพรงบ้านเกาะช้าง	หมู่ที่ 2 ตำบลเกาะพยาม

อำเภอ	ชื่อศูนย์เครือข่ายฯ		ที่ตั้ง
	15	ศูนย์เรียนรู้การผลิตกาแฟครบวงจร	หมู่ที่ 1 ตำบลหาดส้มแป้น
	16	ศูนย์เรียนรู้เกษตรผสมผสาน (สมุนไพร)	หมู่ที่ 1 ตำบลบางนอน
กระบุรี จำนวน 11 ศูนย์ฯ	1	ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน	หมู่ที่ 3 ตำบล จ.ป.ร
	2	วิสาหกิจชุมชนผลไม้คุณภาพอินทรีย์ จ.ป.ร.	หมู่ที่ 5 ตำบล จ.ป.ร
	3	วิสาหกิจชุมชนหินใหญ่ร่วมใจพัฒนา	หมู่ที่ 6 ตำบล จ.ป.ร.
	4	ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (กาแฟ)	หมู่ที่ 6 ตำบล จ.ป.ร
	5	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงน้ำจืดน้อย	หมู่ที่ 6 ตำบลน้ำจืดน้อย
	6	วิสาหกิจชุมชนมังคุดน้ำตกบกกราย	หมู่ที่ 8 ตำบลน้ำจืด
	7	ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ศูนย์เครือข่ายด้านการประมง	หมู่ที่ 3 ตำบลบางใหญ่
	8	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงโค ธคก.บ้านห้วยหลุง	หมู่ที่ 8 ตำบลปากจั่น
	9	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงบ้านบางไทร	หมู่ที่ 8 ตำบลมะมุ
	10	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนบ้านห้วยไทรงาม	หมู่ที่ 10 ตำบลลำเลียง
	11	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน	หมู่ที่ 9 ตำบลลำเลียง
กะเปอร์ จำนวน 10 ศูนย์ฯ	1	ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชนตำบลกะเปอร์	หมู่ที่ 10 ตำบลกะเปอร์
	2	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงบ้านบางปรุล่าง	หมู่ที่ 7 ตำบลกะเปอร์
	3	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนตำบลบ้านนา	หมู่ที่ 8 ตำบลบ้านนา
	4	วิสาหกิจชุมชนผู้ปลูกปาล์มน้ำมันบ้านชลนิมิตร	หมู่ที่ 7 ตำบลเชี่ยวเหลียง
	5	วิสาหกิจชุมชนผู้ปลูกปาล์มน้ำมันบ้านเชี่ยวเหลียง	หมู่ที่ 5 ตำบลเชี่ยวเหลียง
	6	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงบ้านย่านยาว	หมู่ที่ 2 ตำบลเชี่ยวเหลียง
	7	ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชนตำบลบางหิน	หมู่ที่ 4 ตำบลบางหิน
	8	ศูนย์บ่มเพาะเกษตรกรรุ่นใหม่ YSF	หมู่ที่ 10 ตำบลกะเปอร์
	9	ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตไม้ผล (ทุเรียน)	หมู่ที่ 3 ตำบลบ้านนา
	10	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ผลิตยางพารากะเปอร์	หมู่ที่ 2 ตำบลกะเปอร์
ละอุ่น จำนวน 12 ศูนย์ฯ	1	ศจช.ในวงใต้	หมู่ที่ 1 ตำบลในวงใต้
	2	ศดปช.บ้านในวง	หมู่ที่ 1 ตำบลในวงใต้
	3	ศูนย์เรียนรู้การผลิตมังคุดคุณภาพ	หมู่ที่ 1 ตำบลในวงใต้
	4	เกษตรทฤษฎีใหม่	หมู่ที่ 1 ตำบลในวงใต้
	5	การผลิตทุเรียนคุณภาพ	หมู่ที่ 2 ตำบลในวงเหนือ
	6	กลุ่มเลี้ยงผึ้งโพรง	หมู่ที่ 4 ตำบลละอุ่นใต้
	7	การปรับปรุงบำรุงดินด้วยปุ๋ยพืชสด	หมู่ที่ 2 ตำบลในวงใต้
	8	กลุ่มเลี้ยงวัวบ้านบางแก้วใหญ่	หมู่ที่ 2 ตำบลบางแก้ว
	9	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนตำบลในวงเหนือ	หมู่ที่ 3 ตำบลในวงเหนือ
	10	การปรับปรุงบำรุงดิน	หมู่ที่ 2 ตำบลละอุ่นเหนือ
	11	ศูนย์เรียนรู้เกษตรผสมผสาน	หมู่ที่ 4 ตำบลบางพระเหนือ
	12	ศูนย์เรียนรู้การเพาะเห็ดนางฟ้า	หมู่ที่ 4 ตำบลบางพระเหนือ
สุขสำราญ จำนวน 12 ศูนย์ฯ	1	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน	หมู่ที่ 7 ตำบลนาคา
	2	ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน	หมู่ที่ 7 ตำบลนาคา
	3	ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มมูลค่าการผลิตสินค้าเกษตร	หมู่ที่ 1 ตำบลนาคา
	4	ศูนย์เรียนรู้การบริหารจัดการน้ำ	หมู่ที่ 4 ตำบลนาคา
	5	ศูนย์เรียนรู้การขยายพันธุ์พืช	หมู่ที่ 7 ตำบลนาคา
	6	ศูนย์เรียนรู้การผลิตมังคุดคุณภาพ	หมู่ที่ 7 ตำบลนาคา

อำเภอ	ชื่อศูนย์เครือข่ายฯ		ที่ตั้ง
	7	ศูนย์เรียนรู้โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	หมู่ที่ 1 ตำบลนาคา
	8	ศูนย์เรียนรู้การแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรบ้านโตนกลอย	หมู่ที่ 6 ตำบลกำพวน
	9	ศูนย์เรียนรู้การปรับปรุงบำรุงดินบ้านทุ่งถั่ว	หมู่ที่ 8 ตำบลนาคา
	10	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน	หมู่ที่ 4 ตำบลนาคา
	11	ศูนย์เรียนรู้การท่องเที่ยวชุมชน	หมู่ที่ 7 ตำบลนาคา
	12	ศูนย์เรียนรู้ด้านการเลี้ยงผึ้ง	หมู่ที่ 3 ตำบลนาคา

ที่มา: สำนักงานเกษตรจังหวัดระนอง, 2568

13) พื้นที่ดำเนินงานระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่จังหวัดระนอง (รายอำเภอ) ตั้งแต่ปี 2559-2568 (รวม 64 แปลงหลัก 10 ชนิดสินค้า)

ตารางที่ 91 พื้นที่ดำเนินงานระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ตั้งแต่ ปี 2559 - 2568

อำเภอ	ชื่อแปลง/ชนิดสินค้า		เกษตรกร (ราย)	จำนวนแปลง	พื้นที่ (ไร่)	ประธานแปลง
เมืองระนอง จำนวน 14 แปลง	**มังคุด (2 แปลง)**					
	1	มังคุด ม.4 ต.ราชกรูด	56	56	164	นายไมตรี สุภา
	2	มังคุด ม. 3 ต.หาดส้มแป้น	30	30	180	นายธีรพร ณ ตะกั่วทุ่ง
	ปาล์มน้ำมัน (2 แปลง)					
	3	ปาล์มน้ำมัน ม.7 ต.ราชกรูด	216	242	3,398	ร.ต.ภิญโญ แก้วอุทัย
	4	ปาล์มน้ำมัน ม.3 ต.หงาว	39	47	389	นายอันยู ยกย่อง
	ผึ้งโพรง (4 แปลง)					
	5	ผึ้งโพรงม.5 ต.หงาว	53	53	792	นางจันทร์ รอดพล
	6	เลี้ยงผึ้งโพรงม.5 ต.ราชกรูด	103	103	500	นายอรุณ หอมหยก
	7	ผึ้งโพรงม.3 ต.ปากน้ำ	37	37	350	นายสมควร ชมภูชนะ
	8	ผึ้งโพรงม.2 ต.เกาะพยาม	60	60	250	นายชาญชัย โชติช่วง
	มะพร้าว (2 แปลง)					
	9	มะพร้าวม.5 ต.ราชกรูด	100	116	300	นายขวัญชัย นิลนาค
	10	มะพร้าวม.2 ต.ทรายแดง	37	37	301	นายสมทวน ตันจู
	มะม่วงหิมพานต์ (1 แปลง)					
	11	มะม่วงหิมพานต์ม.1 ต.เกาะพยาม	39	39	1,121	นางประนอม ประสพบุญ
	กาแฟ (1 แปลง)					
	12	กาแฟ ม.1 หาดส้มแป้น	31	31	215	นางจงจิตต์ สนเลม็ด
	ทุเรียน (1 แปลง)					
	13	ทุเรียน ต.บางนอน	30	30	350	นายสมปอง ปกครอง
	ยางพารา (1 แปลง)					
	14	กลุ่มเกษตรกรชาวสวนยางบ้านเกาะช้าง ม.2 ต.เกาะพยาม	42		300	นายศุภสาร ฟิตประยูร
กระบุรี จำนวน 20 แปลง	**มังคุด (4 แปลง)**					
	1	มังคุด ม.9 ต.ลำเลียง	53	53	300	นายสุริยา ศิริวงษ์
	2	มังคุด ม.8 ต.น้ำจืด	52	52	303	นางปรานิต ศรีโสภา
	3	มังคุด ม.5 ต.จ.ป.ร.	81	83	356	นายอำมรินท์ อุ่ยสุวรรณ
	4	มังคุด ม.11 ต.ปากจั่น	54	54	574	นางปนัฏฐี เลื่อนมา

อำเภอ	ชื่อแปลง/ชนิดสินค้า		เกษตรกร (ราย)	จำนวนแปลง	พื้นที่ (ไร่)	ประธานแปลง
	กาแฟ (4 แปลง)					
	5	กาแฟ ม.10 ต.ลำเลียง	30	31	309	นายอุดร สีหาบุตร
	6	กาแฟ ม. 9 ต.จ.ป.ร.	30	31	327	นายยงยุทธ จันทเขตต์
	7	กาแฟ ม.4 ต.ลำเลียง	50	54	1,196	นางศิโรรัตน์ แสงศรี
	8	กาแฟลำเลียง ม.7 ต.ลำเลียง	45	50	573	นางสาวจินตณา จันทร์ทอง
	ยางพารา (5 แปลง)					
	9	ยางพารา ม.7 ต.มะมุ	33	33	761	นายปรีชา แก้วเจือ
	10	ยางพาราสหกรณ์กองทุนสวนยาง จ.ป.ร. 3 จำกัด ตำบล จ.ป.ร.	62	66	845	นายหัสดี แคล่วคล่อง
	11	กลุ่มเกษตรกรชาวสวนยาง บ้านบางใหญ่ ม.3 ต.บางใหญ่	49	49	723	นายสว่าง แก้วเจริญ
	12	ยางพาราบ้านหลุมพอล่าง ม. 10 ต. ปากจั่น	40	40	840	นางสาวเพ็ญนภา ขุมเพชร
	13	กลุ่มชาวสวนยางบ้านลำเลียง	35	35	803	นายประพาส ไชยรักษา
	ทุเรียน (5 แปลง)					
	14	ทุเรียน ม.10 ต.ลำเลียง	41	41	350	นายบุญมี เวียงอินทร์
	15	ทุเรียน ม.8 ต.จ.ป.ร.	34	34	420	นายประสิทธิ์ แซ่อึ้ง
	16	ทุเรียน ม. 5 ต.จ.ป.ร.	54	54	357.5	นายวัลลภ ณ สงขลา
	17	ทุเรียน ม. 9 ต.จ.ป.ร.	30	30	467.5	นายเรืองฤทธิ์ แปเมืองปัก
	18	ทุเรียน ม.6 ต.จ.ป.ร.	34	34	384	นายก่อพงศ์ จิตรพรหม
	โคเนื้อ (2 แปลง)					
	19	โคเนื้อ ม.8 ต.จ.ป.ร.	40	429 ตัว	400	นายประกอบจันทร์ ทองโชติ
	20	โคเนื้อ ม.8 ต.ปากจั่น	34	480	530	นางธัญทิพย์ กองจันทร์
กะเปอร์	**มังคุด (2 แปลง)**					
	1	มังคุด ม.5 ต.กะเปอร์	31	32	300	นายวิสุทธิ์ กตัญญู
จำนวน	2	มังคุด ม.1 ต.เชี่ยวเหลียง	53	53	462	นายชวลิต ทองทิพย์
14 แปลง	**ปาล์มน้ำมัน (3 แปลง)**					
	3	ปาล์มน้ำมัน ม.10 ต.กะเปอร์	54	56	1,035	นายบรรจบ ขนอม
	4	ปาล์มน้ำมัน ม.5 ต.เชี่ยวเหลียง	30	40	482	นายอนุรักษ์ สงคราม
	5	ปาล์มน้ำมัน ม.4 ต.บางหิน	63	63	815	นายบุญชวน ปานสุวรรณ
	กาแฟ (2 แปลง)					
	6	กาแฟ ม.8 ต.บ้านนา	30	30	337	นางอารีย์ ช่วนเต็ก
	7	กาแฟ ม.9 ต.กะเปอร์	33	33	198	นายสายันห์ พูนทองเสน
	ทุเรียน (3 แปลง)					
	8	ทุเรียน ม.8 ต.บ้านนา	51	51	233	นายธงชัย สมบัติมาศ
	9	ทุเรียน ม.3 ต.บ้านนา	48	48	257.75	นายสังข์ เทวโลก
	10	ทุเรียน ม.7 ต.เชี่ยวเหลียง	34	34	314.15	นายทวี ใยแก้ว
	โคเนื้อ (1 แปลง)					
	11	โคเนื้อ ม.2 ต.เชี่ยวเหลียง	31	450	450	นายรัชพงศ์ บุญเมือง
	ยางพารา (1 แปลง)					
	12	ยางพารา ต.กะเปอร์	55	55	668-0-61	นายเชาว์ ทองสุย
	ผึ้งโพรง (1 แปลง)					
	13	ผึ้งโพรง หมู่ที่ 2 ต.เชี่ยวเหลียง	58	58	108	นายชูศักดิ์ ทับปาน

อำเภอ	ชื่อแปลง/ชนิดสินค้า		เกษตรกร (ราย)	จำนวนแปลง	พื้นที่ (ไร่)	ประธานแปลง
	พริก (1 แปลง)					
	14	พริก ม. 9 ต.กะเปอร์	37		40	นายปฐวีกรณ์ ฟ้าลี
ละอุ่น จำนวน 9 แปลง	**มังคุด (1 แปลง)**					
	1	มังคุด ม.3 ต.ในวงใต้	267	324	1,910	นายสัมฤทธิ์ เข็มสม
	ปาล์มน้ำมัน (2แปลง)					
	2	ปาล์มน้ำมัน ม.2 ต.บางแก้ว	44	44	323	นายจเร คชวงศ์
	3	ปาล์มน้ำมัน ม.5 ต.บางแก้ว	55	55	542	นายสุวิทย์ รักใหม่
	ทุเรียน (2 แปลง)					
	4	ทุเรียน ม.3 ต.ในวงเหนือ	30	30	300	นายสอน แก่นดี
	5	ทุเรียน ม. 5 ต.บางแก้ว	35	35	300	นายฉลวย บุญกวย
	ผึ้งโพรง (1 แปลง)					
	6	ผึ้งโพรง ม.2 ต.ละอุ่นใต้	49	49	300	นายสมศักดิ์ ไชยนาสัก
	กาแฟ (2 แปลง)					
	7	กาแฟ ม.1-5 ต.ละอุ่นเหนือ	30	30	318	นายแอ กล้าสู้
	8	กาแฟ ต.บางแก้ว อ.ละอุ่น จ.ระนอง	30	30	312	นายสากล ผิวขำ
	ยางพารา (1แปลง)					
	9	ยางพารา ม.7 ต.ละอุ่นใต้	50	50	646-2-20	นายธนวัฒน์ ไชยนาสัก
สุขสำราญ จำนวน 7 แปลง	**มังคุด (1 แปลง)**					
	1	มังคุด ม.7 ต.นาคา	46	47	307	นายสุนทร ศรีหะรัญ
	ปาล์มน้ำมัน (3 แปลง)					
	2	ปาล์มน้ำมัน ม.7 ต.นาคา	90	137	1,611	นายวินัย ทองพร้อม
	3	ปาล์มน้ำมัน ม.6 ต.กำพวน	37	41	319	นายสมมารถ ปรุงเหล็ก
	4	ปาล์มน้ำมัน ม.1 ต.นาคา	37	37	408	นายอิศเรศ ไชยทอง
	ยางพารา (3 แปลง)					
	5	ยางพารากลุ่มเกษตรกรชาวสวนยาง สกย. บ้านโตนกรอย	48	48	332	นายอ่าหลี สาลี
	6	กลุ่มเกษตรกรชาวสวนยางบ้านนาคา ม.5 ต.นาคา	45	45	698	นายอัมรินทร์ ประสมพล
	7	ยางพาราบ้านไร่ใน ม. 7 ต.นาคา	41	41	642	นางมาลัยวรรณ ศรีรัตนา

ที่มา: สำนักงานเกษตรจังหวัดระนอง, 2568

14) โครงการ 1 ตำบล 1 กลุ่มเกษตรทฤษฎีใหม่ (งบเงินกู้โควิด) จังหวัดระนอง ปีงบประมาณ พ.ศ. 2564

ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 8 กรกฎาคม 2563 ได้อนุมัติโครงการ 1 ตำบล 1 กลุ่มเกษตรทฤษฎีใหม่ ซึ่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอภายใต้แผนฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) วงเงินงบประมาณ (เงินกู้ฯ) วัตถุประสงค์โครงการฯ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้และน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้วยการพัฒนาพื้นที่เกษตรทฤษฎีใหม่ เพื่อเพิ่มพื้นที่เก็บกักน้ำสำหรับทำการเกษตรทฤษฎีใหม่ทั้งในส่วนกิจกรรมหลักและกิจกรรมที่เกี่ยวเนื่องตลอดทั้งปี และเพื่อฟื้นฟูภาคการเกษตรภายหลังการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) โดยมุ่งเน้นเกษตรกรที่มีความตั้งใจเอาใจใส่อย่างจริงจัง ซึ่งในพื้นที่จังหวัดระนองมีเกษตรกรเข้าร่วมโครงการฯ 5 ราย ในพื้นที่ 2 ตำบล 2 อำเภอ พื้นที่เข้าร่วมโครงการฯ ทั้งหมด 17 ไร่ มีปริมาตรสระเพื่อกักเก็บน้ำ 11,900 ลูกบาศก์เมตร

ตารางที่ 92 เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ จำแนกรายอำเภอ/ตำบล ในพื้นที่จังหวัดระนอง ปี 2564

ลำดับที่	พื้นที่ดำเนินการขุดสระ			ประเภทเอกสารสิทธิ์	ขนาดพื้นที่เข้าร่วมโครงการ (ไร่)	ขนาดสระน้ำพื้นที่เก็บกักน้ำปริมาณดินขุด (ลูกบาศก์เมตร)
	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด			
1	หงาว	เมืองระนอง	ระนอง	น.ส.4 จ	3	2,100
2	หงาว	เมืองระนอง	ระนอง	น.ส.4 จ	3	2,100
3	หงาว	เมืองระนอง	ระนอง	น.ส.3 ข	3	2,100
4	ลำเลียง	กระบุรี	ระนอง	ส.ป.ก 4-01 ข	3	2,100
5	ลำเลียง	กระบุรี	ระนอง	ส.ป.ก. 4-01 ข	5	3,500
รวมทั้งสิ้น					**17**	**11,900**

ที่มา: สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง, 2565

15) โครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน (บ่อจิ๋ว) โดยการขุดสระน้ำในไร่นา ขนาด 1,260 ลูกบาศก์เมตร ในพื้นที่จังหวัดระนอง ปี 2549 - 2568

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มอบหมายให้ กรมพัฒนาที่ดินจัดทำโครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน โดยการขุดสระน้ำในไร่นา ขนาด 1,260 ลูกบาศก์เมตร (บ่อจิ๋ว) และให้เกษตรกรมีส่วนร่วมในการออกค่าใช้จ่าย 2,500 บาท/บ่อ โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อเป็นการบรรเทาสภาพปัญหาภัยแล้ง การขาดแคลนน้ำ และเพิ่มประสิทธิภาพ การเก็บกักน้ำในพื้นที่ทำการเกษตรของเกษตรกร เพื่อเกษตรกรในพื้นที่นอกเขตชลประทานได้มีแหล่งน้ำที่เหมาะสม กับการเกษตร เป็นการสนับสนุนการทำเกษตรแบบผสมผสานตามหลักทฤษฎีใหม่อันเนื่องมาจากพระราชดำริ โดยจังหวัดระนองตั้งแต่ ปี 2549 – 2568 มีเกษตรกรเข้าร่วมโครงการทั้งสิ้น 454 ราย 454 บ่อ มีบ่อจิ๋วสำหรับการกักเก็บน้ำทั้งสิ้น 572,040 ลบ.ม. อยู่ในพื้นที่อำเภอกระบุรีมากที่สุดจำนวน 156 ราย 156 บ่อ รองมาคือในพื้นที่อำเภอละอุ่นจำนวน 132 ราย 132 บ่อ ในพื้นที่อำเภอเมืองระนอง จำนวน 100 ราย 100 บ่อ ในพื้นที่อำเภอกะเปอร์ จำนวน 47 ราย 47 บ่อ และในพื้นที่อำเภอสุขสำราญ จำนวน 19 ราย 19 บ่อ ตามลำดับ

ตารางที่ 93 เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการแหล่งน้ำในไร่นาฯ ขนาดบ่อ/ปริมาตรเก็บน้ำ 1,260 ลบ.ม. ในพื้นที่จังหวัดระนอง ตั้งแต่ปี 2549 - 2568 จำแนกรายอำเภอและตำบล

จำนวนเกษตรกร ที่เข้าร่วมโครงการฯ แต่ละปี (ราย/บ่อ)																				รวม
อำเภอ	ตำบล	2549	2551	2552	2553	2554	2555	2556	2557	2558	2561	2562	2563	2564	2565	2566	2567	2568	
เมือง	หาดส้มแป้น	5																	5
ระ	ปากน้ำ														2				2
นอง	หงาว							4											4
	ราชกรูด	12			6	5	5	5			10	5	13		5	5	1	2	74
	บางนอน														1	1			2
	ทรายแดง				4								4	1	3				12
	บางริ้น															1			1
รวมอำเภอเมือง		17	0	0	10	5	5	9	0	0	10	5	17	1	11	7	1	2	100
กระบุรี	บางใหญ่									3						1		1	5
	ลำเลียง	21	3	10												2		12	48
	น้ำจืด		3							2						1		2	8
	น้ำจืดน้อย		4											1				2	7
	มะมุ		2									1	1		3	2		1	10
	ปากจั่น		6					4						4	2	1	1	2	20
	จ.ป.ร.		2	10				7	4	10		8	11	1	3	1		1	58
รวมอำเภอกระบุรี		21	20	20	0	0	0	11	4	15	0	9	12	6	8	8	1	21	156
ละอุ่น	ละอุ่นเหนือ				2			1					6		3			4	16
	ละอุ่นใต้											1	5		16	3			25
	ในวงเหนือ				2			2	3										7
	ในวงใต้				6			2	3										11
	บางพระเหนือ	9						5				2	3	1	1	1	3	2	27
	บางพระใต้	3													2			11	16
	บางแก้ว											5	6	8	5	4		2	30
รวมอำเภอละอุ่น		12	0	0	10	0	0	10	6	0	0	8	20	9	27	8	3	19	132
กะเปอร์	กะเปอร์						7						2		5	7			21
	เชี่ยวเหลี่ยง											1			1				2
	ม่วงกลวง					5	1						1		2				9
	บางหิน						2							8		1		1	12
	บ้านนา														1	2			3
รวมอำเภอกะเปอร์		0	0	0	0	5	10	0	0	0	0	1	3	8	9	10	0	1	47
สุขสำ	นาคา							1				1	3	1	1	1			8
ราญ	กำพวน							6						2		1	1	1	11
รวมอำเภอสุขสำราญ		0	0	0	0	0	0	7	0	0	0	1	3	3	1	2	1	1	19
รวม		50	20	20	20	10	15	37	10	15	10	24	55	27	56	35	6	44	454

ที่มา: สถานีพัฒนาที่ดินระนอง, 2568

16) จำนวนผลิตภัณฑ์ OTOP ที่เข้าร่วมการคัดสรรสุดยอดหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ไทย ปี 2567 ประเภทอาหาร จังหวัดระนอง

ตารางที่ 94 จำนวนผลิตภัณฑ์ OTOP ปี 2567 ประเภทอาหารจำแนกรายอำเภอ

อำเภอ	จำนวนผลิตภัณฑ์ ประเภทอาหาร
เมืองระนอง	45
กระบุรี	14
กะเปอร์	6
ละอุ่น	3

อำเภอ	จำนวนผลิตภัณฑ์ ประเภทอาหาร
สุขสำราญ	2
รวม	**70**

ที่มา: สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดระนอง, 2567

17) ผลิตภัณฑ์ที่เข้ารับการคัดสรรสุดยอดหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ไทย ปี พ.ศ. 2567 จังหวัดระนอง

จังหวัดระนอง มีผลิตภัณฑ์ที่คาดว่าจะส่งเข้าคัดสรร จำนวน 132 ผลิตภัณฑ์

ตารางที่ 95 การคัดสรรสุดยอดหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ไทย ปี พ.ศ. 2567 ของจังหวัดระนอง

ลำดับที่	ประเภทผลิตภัณฑ์	จำนวน
1	อาหาร	79
2	เครื่องดื่ม	1
3	ผ้าและเครื่องแต่งกาย	32
4	ของใช้ ของตกแต่ง ของที่ระลึก	20
5	สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร	-
รวม		**132**

ที่มา: เอกสารประกอบการประชุมคณะกรรมการดำเนินการคัดสรรสุดยอดหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ไทย ปี พ.ศ. 2567 จังหวัดระนอง (OTOP Product Champion: OPC) จังหวัดระนอง วันที่ 2 กันยายน 2567, สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดระนอง

18) ประกาศผลและมอบเกียรติบัตรแก่ผู้ได้รับการคัดสรรสุดยอดผลิตภัณฑ์ OTOP เด่น จังหวัดระนอง (Provincial Star OTOP : PSO) ประจำปี พ.ศ. 2568

จำนวน 5 ราย เพื่อเป็นการยกระดับและส่งเสริมผลิตภัณฑ์ชุมชนให้เป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวาง โดยผลิตภัณฑ์ที่ได้รับรางวัล ได้แก่

-ผลิตภัณฑ์ซาลาเปาทับหลี จากชมรมซาลาเปาทับหลี อำเภอกระบุรี ซึ่งเป็นเอกลักษณ์และมีชื่อเสียงของจังหวัด

-ผลิตภัณฑ์ก๊กซิมบี้ ST จาก บริษัท สยามติน ฟู้ด อร่อยทุกเมนู จำกัด อำเภอเมืองระนอง ที่นำวัตถุดิบพื้นถิ่นมาสร้างสรรค์เป็นผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพ

-ผลิตภัณฑ์กาแฟดริป 84 จากสหกรณ์การเกษตรเพื่อการตลาดลูกค้า ธกส. ระนอง จำกัด อำเภอกระบุรี ซึ่งแสดงถึงความใส่ใจในกระบวนการผลิตกาแฟที่มีคุณภาพ

-ผลิตภัณฑ์คุณทวดปลากุเลาฝังทรายไร้แดด โดยนางประไพพรรณ พรหมคง อำเภอละอุ่น ซึ่งเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นในการถนอมอาหารทะเลที่เป็นเอกลักษณ์

-ผลิตภัณฑ์ผ้าบาติกระนอง จากกลุ่มระนองบาติก อำเภอเมืองระนอง ที่สะท้อนถึงศิลปะและวัฒนธรรมท้องถิ่นผ่านผืนผ้า

2.3 ข้อมูลสำคัญ ด้านพืช ปศุสัตว์ และประมง

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้กำหนดให้จังหวัดระนองมีสินค้าเกษตรที่มีมูลค่าสำคัญต่อเศรษฐกิจของจังหวัดระนอง จำนวน 38 ชนิด ดังนี้

ด้านพืช จำนวน 25 ชนิด แบ่งเป็น

- ไม้ยืนต้น จำนวน 13 ชนิด ได้แก่ ยางพารา ปาล์มน้ำมัน กาแฟ มังคุด ทุเรียน ลองกอง เงาะ มะพร้าว ผักเหลียง
- พืชไร่ จำนวน 2 ชนิด ได้แก่ ข้าวนาปี และสับปะรด
- พืชผัก จำนวน 10 ชนิด ได้แก่ พริกขี้หนู ข่า ตะไคร้ แตงกวา ผักบุ้ง ขมิ้น ถั่วฝักยาว แตงร้าน กระชาย และชะอม

ด้านปศุสัตว์ จำนวน 7 ชนิด ได้แก่ สุกร โคเนื้อ แพะ ไก่เนื้อ ไก่ไข่ ไก่พื้นเมือง และไข่เป็ด

ด้านประมง จำนวน 12 ชนิด แบ่งเป็น

- สัตว์น้ำจืด ได้แก่ ปลาดุก ปลานิล ปลาตะเพียน ปลาหมอไทย และปลาอื่นๆ (ช่อน, แรด, ทับทิม, สลิด, จาระเม็ด, ยี่สก)
- กุ้งทะเลเพาะเลี้ยง ได้แก่ กุ้งขาว และกุ้งกุลาดำ

โครงสร้างเศรษฐกิจจังหวัดระนอง ในปี 2568 มีสัดส่วนผลผลิตภาคเกษตร ร้อยละ 44 (เกษตรกรรม การป่าไม้ และการประมง) ภาคบริการร้อยละ 45 และภาคอุตสาหกรรมร้อยละ 11 ซึ่งรายได้จากภาคการเกษตรทั้งด้านพืช ปศุสัตว์ และประมงที่ป้อนเข้าสู่ภาคอุตสาหกรรมและเชื่อมโยงสู่การท่องเที่ยวของจังหวัด ซึ่งจากพื้นที่ทั้งหมด 2,061,278 ไร่ เป็นพื้นที่ถือครองทางเกษตร ประมาณจำนวน 603,994 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 29.30 ของพื้นที่ทั้งหมด และส่วนใหญ่เกษตรกรประกอบอาชีพเกษตรกรรมที่มีความหลากหลาย ประกอบด้วยการปลูกทุเรียน ปาล์มน้ำมัน ยางพารา มังคุด สะตอ กาแฟ มะพร้าว หมาก ลองกอง มะม่วงหิมพานต์ ผักเหลืนง จำปาดะ ข้าวนาปี และเงาะ โดยพืชเศรษฐกิจสำคัญทางการเกษตรที่มีมูลค่าการผลิตสูงสุดของจังหวัดระนอง ใน ปี 2568 คือ ทุเรียน มูลค่า 4,953.43 ล้านบาท รองลงมาคือปาล์มนำมัน มูลค่า 2,560.87 ล้านบาท ยางพารา มูลค่า 1,836.10 ล้านบาท มังคุด มูลค่า 282.62 ล้านบาท และสะตอ มูลค่า 158.21 ล้านบาท ตามลำดับ สามารถสรุปเป็นภาพรวมได้ ดังนี้

ตารางที่ 96 พืชเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดระนอง ปี 2568

ชนิดพืช	พื้นที่เพาะปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิตรวม (ตัน)	ผลผลิตเฉลี่ย (กก./ไร่)	ราคาเฉลี่ย (บาท/กก.)	มูลค่ารวม (ล้านบาท)
1) ทุเรียน	49,155	42,883	42,337	987	117.00	4,953.43
2) ปาล์มน้ำมัน	169,913	158,028	493,423	3,122	5.19	2,560.87
3) ยางพารา	333,863	319,100	66,622	209	27.56	1,836.10
4) มังคุด	13,554	13,276	9,927	748	28.47	282.62
5) สะตอ	5,089	4,248	3,029	713	52.24	158.21
6) กาแฟ	12,865	11,157	638	57	140.00	89.32
7) มะพร้าว	4,533	3,499	2,855	816	19.29	55.07
8) หมาก	6,326	5,942	4,833	813	11.27	54.48
9) ลองกอง	1,235	1,235	693	561	24.02	16.65
10) มะม่วงหิมพานต์	4,096	2,609	432	166	33.21	14.36

ชนิดพืช	พื้นที่เพาะปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิตรวม (ตัน)	ผลผลิตเฉลี่ย (กก./ไร่)	ราคาเฉลี่ย (บาท/กก.)	มูลค่ารวม (ล้านบาท)
11) ผักเหลียง	1,071	940	224	239	53.33	11.97
12) จำปาดะ	402	333	223	668	34.51	7.68
13) สับปะรด	57	57	178	3,123	18.21	3.24
14) ข้าวนาปี	512	512	190	378	15.00	2.85
15) เงาะ	113	113	76	673	29.35	2.23
รวมมูลค่าพืชเศรษฐกิจ 15 ชนิด						**10,049.08**

ที่มา: ระบบสารสนเทศการผลิตทางด้านการเกษตร สำนักงานเกษตรจังหวัดระนอง 2568, ข้อมูลเอกภาพ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 8, 2568

1) การเกษตรกรรม

1.1) ทุเรียน

จังหวัดระนอง มีเกษตรกรผู้ปลูกทุเรียน จำนวน 6,479 ครัวเรือน พื้นที่ปลูกทั้งหมด 49,155 ไร่ ให้ผลผลิตแล้ว 42,883 ไร่ พื้นที่ปลูกส่วนใหญ่อยู่ในอำเภอกระบุรี 23,929 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 48.68 ของพื้นที่ปลูกทั้งหมด ในปี 2568 มีผลผลิตรวม 42,337 ตัน ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ 987 กิโลกรัม มูลค่ารวม 4,953.43 ล้านบาท ทั้งนี้จังหวัดระนองมีพื้นที่ที่มีระดับความเหมาะสมสูง (S1) สำหรับปลูกทุเรียนจำนวน 49,222 ไร่ กระจายอยู่ในอำเภอกระบุรี 49,222 ไร่ พื้นที่ที่มีระดับความเหมาะสมปานกลาง (S2) มีเนื้อที่ 14,801 ไร่ อยู่ในอำเภอกระบุรี 14,801 ไร่ เป็นพื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่างๆ ที่มีการปลูกจริง 12,754 ไร่ โดยพบว่าจังหวัดระนองมีพื้นที่ศักยภาพคงเหลือในระดับความเหมาะสมสูง (S1) และระดับความเหมาะสมปานกลาง (S2) รวมทั้งสิ้น ไร่ 62,126 ไร่ อยู่ในอำเภอกระบุรี 62,126 ไร่ (**ที่มา:** แนวทางการส่งเสริมการเกษตรที่เหมาะสมตามฐานข้อมูลแผนที่เกษตรเชิงรุก Agri-MAP จังหวัดระนอง กรมพัฒนาที่ดิน, 2564)

ตารางที่ 97 ข้อมูลการปลูกทุเรียนจังหวัดระนอง

อำเภอ	เกษตรกร (ครัวเรือน)	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตเฉลี่ย (กก./ไร่)	ราคาเฉลี่ย (บาท/กก.)	มูลค่ารวม (ล้านบาท)
เมืองระนอง	566	2,418	1,254	1,099	876	112	123.09
กระบุรี	3,209	23,929	20,440	20,133	985	114	2,295.16
กะเปอร์	921	4,928	4,000	3,760	940	119	447.44
ละอุ่น	1,674	17,510	16,957	17,160	1,012	122	2,093.52
สุขสำราญ	109	370	232	185	797	115	21.28
รวม	**6,479**	**49,155**	**42,883**	**42,337**	**987**	**117**	**4,953.43**

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัด, 2568

1.2) ปาล์มน้ำมัน

จังหวัดระนอง มีเกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมัน จำนวน 10,316 ครัวเรือน พื้นที่ทั้งหมด 169,913 ไร่ ให้ผลผลิตแล้ว 158,028 ไร่ พื้นที่ปลูกส่วนใหญ่อยู่ในอำเภอกระบุรี จำนวน 54,758 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 35.41 ของพื้นที่ปลูกทั้งหมด ในปี 2568 มีผลผลิตรวม 493,423 ตัน ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ 3,122 กิโลกรัมต่อไร่ มูลค่ารวม 2,560.87 ล้านบาท ทั้งนี้จังหวัดระนองมีพื้นที่ที่มีระดับความเหมาะสมสูง (S1) สำหรับปลูกปาล์มน้ำมัน 67,147 ไร่

กระจายอยู่ในอำเภอกระบุรี 23,178 ไร่ อำเภอเมืองระนอง 13,740 ไร่ อำเภอกะเปอร์ 11,702 ไร่ พื้นที่ที่มีระดับความเหมาะสมปานกลาง (S2) มีเนื้อที่ 114,493 ไร่ กระจายอยู่ในอำเภอกระบุรี 47,551 ไร่ กะเปอร์ 23,008 ไร่ อำเภอเมืองระนอง 19,037 ไร่ เป็นพื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่างๆ ที่มีการปลูกจริง 22,856 ไร่ โดยพบว่าจังหวัดระนองมีพื้นที่ศักยภาพคงเหลือในระดับความเหมาะสมสูง (S1) และระดับความเหมาะสมปานกลาง (S2) รวมทั้งสิ้น ไร่ 119,953 ไร่ กระจายอยู่ทั่วทุกอำเภอโดยอำเภอที่มีพื้นที่ศักยภาพคงเหลือมากที่สุด ได้แก่ อำเภอกระบุรี 53,512 ไร่ อำเภอเมืองระนอง 22,724 ไร่ อำเภอกะเปอร์ 17,567 ไร่ อำเภอสุขสำราญ 13,167 ไร่ และอำเภอละอุ่น 12,893 ไร่ ตามลำดับ (**ที่มา:** แนวทางการส่งเสริมการเกษตรที่เหมาะสมตามฐานข้อมูลแผนที่เกษตรเชิงรุก Agri-MAP จังหวัดระนอง กรมพัฒนาที่ดิน, 2564)

ตารางที่ 98 ข้อมูลการปลูกปาล์มน้ำมัน จังหวัดระนอง

อำเภอ	เกษตรกร (ครัวเรือน)	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว(ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตเฉลี่ย (กก./ไร่)	ราคาเฉลี่ย (บาท/กก.)	มูลค่ารวม (ล้านบาท)
เมืองระนอง	2,134	28,137	27,519	83,493	3,034	5.29	441.68
กระบุรี	4,215	60,161	54,758	179,278	3,274	5.85	1,048.78
กะเปอร์	1,956	41,872	39,621	118,110	2,981	5.04	595.27
ละอุ่น	1,114	26,017	23,239	73,366	3,157	5.8	425.52
สุขสำราญ	897	13,726	12,891	39,176	3,039	5.14	201.36
รวม	**10,316**	**169,913**	**158,028**	**493,423**	**3,122**	**5.19**	**2,560.87**

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัด, 2568

1.3) ยางพารา

จังหวัดระนอง มีเกษตรกรผู้ปลูกยางพารา จำนวน 14,811 ครัวเรือน พื้นที่ปลูกทั้งหมด 333,863 ไร่ ให้ผลผลิตแล้ว 319,100 ไร่ พื้นที่ปลูกส่วนใหญ่อยู่ในอำเภอกระบุรี 181,591 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 54.39 ของพื้นที่ทั้งหมด ในปี 2568 มีผลผลิตรวม 66,622 ตัน ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ 209 กิโลกรัม มูลค่ารวม 1,836.10 ล้านบาท ทั้งนี้ จังหวัดระนองมีพื้นที่ที่มีระดับความเหมาะสมสำหรับปลูกยางพารา โดยเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมสูง (S1) มีเนื้อที่ 14,980 ไร่ อยู่ในอำเภอกระบุรี 14,980 ไร่ เป็นพื้นที่ความเหมาะสมปานกลาง (S2) มีเนื้อที่ 184,291 ไร่ กระจายอยู่ในอำเภอกระบุรี 68,471 ไร่ อำเภอเมืองระนอง 35,892 ไร่ อำเภอกะเปอร์ 35,713 ไร่ เป็นพื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่างๆ ที่มีการปลูกจริง 5,749 ไร่ โดยพบว่าจังหวัดระนองมีพื้นที่ศักยภาพคงเหลือในระดับความเหมาะสมสูง (S1) และระดับความเหมาะสมปานกลาง (S2) รวมทั้งสิ้น 134,209 ไร่ กระจายอยู่ทั่วทุกอำเภอโดยอำเภอที่มีพื้นที่ศักยภาพคงเหลือมากที่สุด ได้แก่ อำเภอกระบุรี 45,983 ไร่ อำเภอเมืองระนอง 30,126 ไร่ อำเภอกะเปอร์ 25,490 ไร่ อำเภอละอุ่น 18,951 ไร่ และอำเภอสุขสำราญ 13,659 ไร่ ตามลำดับ (**ที่มา:** แนวทางการส่งเสริมการเกษตรที่เหมาะสมตามฐานข้อมูลแผนที่เกษตรเชิงรุก Agri-MAP จังหวัดระนอง กรมพัฒนาที่ดิน, 2564)

ตารางที่ 99 ข้อมูลการปลูกยางพารา จังหวัดระนอง

อำเภอ	เกษตรกร (ครัวเรือน)	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตเฉลี่ย (กก./ไร่)	ราคาเฉลี่ย (บาท/กก.)	มูลค่ารวม (ล้านบาท)
เมืองระนอง	1,945	32,619	31,928	6,513	204	27.22	177.28
กระบุรี	6,438	181,591	173,865	36,859	212	27.94	1,029.84
กะเปอร์	2,328	36,310	33,741	6,917	205	24.79	171.47

อำเภอ	เกษตรกร (ครัวเรือน)	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตเฉลี่ย (กก./ไร่)	ราคาเฉลี่ย (บาท/กก.)	มูลค่ารวม (ล้านบาท)
ละอุ่น	2,631	63,097	60,260	12,414	206	30.05	373.04
สุขสำราญ	1,469	20,246	19,306	3,919	203	30.99	121.45
รวม	**14,811**	**333,863**	**319,100**	**66,622**	**209**	**27.56**	**1,836.10**

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัด, 2568

1.4) มังคุด

จังหวัดระนอง มีเกษตรกรผู้ปลูกมังคุด จำนวน 3,035 ครัวเรือน พื้นที่ปลูกมังคุด ทั้งหมดจำนวน 13,554 ไร่ ให้ผลผลิตแล้วจำนวน 13,276 ไร่ พื้นที่ปลูกส่วนใหญ่อยู่ในอำเภอกระบุรี จำนวน 5,584 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 41.20 ของพื้นที่ปลูกทั้งหมด ปี 2568 มีผลผลิตรวม 9,927 ตัน ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ 748 กิโลกรัม มูลค่ารวม 282.62 ล้านบาท ทั้งนี้จังหวัดระนองมีพื้นที่ที่มีระดับความเหมาะสมสูง (S1) สำหรับปลูกมังคุด 49,222 ไร่ กระจายอยู่ในอำเภอกระบุรี 49,222 ไร่ พื้นที่ที่มีระดับความเหมาะสมปานกลาง (S2) มีเนื้อที่ 14,801 ไร่ กระจายอยู่ในอำเภอกระบุรี 14,801 ไร่ เป็นพื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่างๆ ที่มีการปลูกจริง 12,241 ไร่ โดยพบว่าจังหวัดระนองมีพื้นที่ศักยภาพคงเหลือในระดับความเหมาะสมสูง (S1) และระดับความเหมาะสมปานกลาง (S2) รวมทั้งสิ้น ไร่ 62,729 ไร่ อยู่ในอำเภอกระบุรี 62,729 ไร่ (**ที่มา:** แนวทางการส่งเสริมการเกษตรที่เหมาะสมตามฐานข้อมูลแผนที่เกษตรเชิงรุก Agri-MAP จังหวัดระนอง กรมพัฒนาที่ดิน, 2564)

ตารางที่ 100 ข้อมูลการปลูกมังคุด จังหวัดระนอง

อำเภอ	เกษตรกร (ครัวเรือน)	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตเฉลี่ย (กก./ไร่)	ราคาเฉลี่ย (บาท/กก.)	มูลค่ารวม (ล้านบาท)
เมืองระนอง	359	1,837	1,721	1,182	687	34.49	40.77
กระบุรี	1,364	5,584	5,546	4,437	800	25.32	112.34
กะเปอร์	489	1,413	1,364	1,020	748	26.45	26.98
ละอุ่น	518	3,706	3,631	2,593	714	28.32	73.43
สุขสำราญ	305	1,014	1,014	695	685	27.77	19.30
รวม	**3,035**	**13,554**	**13,276**	**9,927**	**748**	**28.47**	**282.62**

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัด, 2568

1.5) สะตอ

จังหวัดระนอง มีเกษตรกรผู้ปลูกสะตอ จำนวน 2,539 ครัวเรือน พื้นที่ปลูกสะตอทั้งหมด 5,089 ไร่ ให้ผลผลิตแล้ว 4,248 ไร่ พื้นที่ปลูกส่วนใหญ่ อยู่ในอำเภอเมืองระนอง 2,264 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 39.49 ของพื้นที่ปลูกทั้งหมด ในปี 2568 มีผลผลิตรวม 3,029 ตัน ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ 713 กิโลกรัม มูลค่ารวม 158.21 ล้านบาท

ตารางที่ 101 ข้อมูลการปลูกสะตอจังหวัดระนอง

อำเภอ	เกษตรกร (ครัวเรือน)	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว(ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตเฉลี่ย (กก./ไร่)	ราคาเฉลี่ย (บาท/กก.)	มูลค่ารวม (ล้านบาท)
เมืองระนอง	854	2,264.00	1,796.00	1,162.65	647.36	57.76	67.15
กระบุรี	1,337	1,891.00	1,584.00	1,190.25	751.42	60.79	72.36
กะเปอร์	231	393.00	332.00	300.15	904.07	51.10	15.34
ละอุ่น	21	35.00	30.00	20.50	683.33	88.66	1.82

อำเภอ	เกษตรกร (ครัวเรือน)	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว(ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตเฉลี่ย (กก./ไร่)	ราคาเฉลี่ย (บาท/กก.)	มูลค่ารวม (ล้านบาท)
สุขสำราญ	96	506.00	506.00	355.00	701.58	50.00	17.75
รวม	**2,539**	**5,089**	**4,248**	**3,029**	**712.94**	**52.24**	**158.21**

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัด, 2568

1.6) กาแฟโรบัสต้า

จังหวัดระนอง เป็นแหล่งผลิตกาแฟพันธุ์โรบัสต้า แหล่งใหญ่เป็นอันดับ 2 ของประเทศรองจากจังหวัดชุมพร มีเกษตรกรผู้ปลูกกาแฟพันธุ์โรบัสต้าจำนวน 2,162 ครัวเรือน พื้นที่ทั้งหมด 12,865 ไร่ ให้ผลผลิตแล้ว 11,157 ไร่ พื้นที่ปลูกส่วนใหญ่อยู่ในอำเภอกระบุรี จำนวน 8,095 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 74.68 ของพื้นที่ปลูกทั้งหมดในปี 2567 มีผลผลิตรวม 638 ตัน ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ 57 กิโลกรัม มูลค่ารวม 89.32 ล้านบาท

ตารางที่ 102 ข้อมูลการปลูกกาแฟโรบัสต้าจังหวัดระนอง

อำเภอ	เกษตรกร (ครัวเรือน)	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว(ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตเฉลี่ย (กก./ไร่)	ราคาเฉลี่ย (บาท/กก.)	มูลค่ารวม (ล้านบาท)
เมืองระนอง	58	276	256	13	51	135	1.76
กระบุรี	1,174	9,607	8,095	470	58	182	85.54
กะเปอร์	252	1,428	1,337	75	56	160	12.00
ละอุ่น	647	1,368	1,315	71	54	124	8.80
สุขสำราญ	31	186	155	9	58	99	0.89
รวม	**2,162**	**12,865**	**11,157**	**638**	**57**	**140**	**89.32**

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัด, 2568

1.7) มะพร้าว

จังหวัดระนอง มีเกษตรกรผู้ปลูกมะพร้าว จำนวน 1,535 ครัวเรือน มีพื้นที่ปลูกทั้งหมด 4,533 ไร่ ให้ผลผลิตแล้ว 3,499 ไร่ ลักษณะการปลูกเป็นการปลูกแซมไม้ผล และปลูกผสมผสานกับพืชอื่นๆ พื้นที่ปลูกส่วนใหญ่อยู่ในอำเภอเมืองระนอง จำนวน 2,940 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 75.15 ของพื้นที่ปลูกทั้งหมด ในปี 2568 มีผลผลิตรวม 2,855 ตัน ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ 816 กิโลกรัม มูลค่ารวม 55.07 ล้านบาท

ตารางที่ 103 ข้อมูลการปลูกมะพร้าวจังหวัดระนอง

อำเภอ	เกษตรกร (ครัวเรือน)	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว(ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตเฉลี่ย (กก./ไร่)	ราคาเฉลี่ย (บาท/กก.)	มูลค่ารวม (ล้านบาท)
เมืองระนอง	1,242	3,407	2,940	2,472	841	21.53	53.23
กระบุรี	171	724	182	151	831	19.22	2.91
กะเปอร์	32	127	108	54.	500	9.78	0.53
ละอุ่น	30	79	78	58	737	16.47	0.95
สุขสำราญ	60	196	191	120	627	14.91	1.79
รวม	**1,535**	**4,533**	**3,499**	**2,855**	**816**	**19.29**	**55.07**

ที่มา: สำนักงานเกษตรจังหวัดระนอง, 2568

1.8) หมาก

จังหวัดระนองมีเกษตรกรผู้ปลูกหมาก จำนวน 3,352 ครัวเรือน มีพื้นที่ปลูกหมากทั้งหมด 6,326 ไร่ ให้ผลผลิตแล้ว 5,942 ไร่ พื้นที่ปลูกส่วนใหญ่อยู่ในอำเภอกระบุรี จำนวน 2,460 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 38.88 ของพื้นที่ปลูกทั้งหมด ในปี 2568 มีผลผลิตรวม 4,833 ตัน ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ 813 กิโลกรัม มูลค่ารวม 54.48 ล้านบาท

ตารางที่ 104 ข้อมูลการปลูกหมากจังหวัดระนอง

อำเภอ	เกษตรกร (ครัวเรือน)	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว(ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตเฉลี่ย (กก./ไร่)	ราคาเฉลี่ย (บาท/กก.)	มูลค่ารวม (ล้านบาท)
เมืองระนอง	1,147	2,168	1,941	1,886	971.74	9.77	18.43
กระบุรี	1,816	2,460	2,460	1,710	694.93	12.55	21.45
กะเปอร์	125	253	147	88	598.04	11.97	1.05
ละอุ่น	178	523	499	428	856.71	14.82	6.34
สุขสำราญ	86	922	895	722	806.70	7.25	5.23
รวม	**3,352**	**6,326**	**5,942**	**4,833**	**813.39**	**11.27**	**54.48**

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัด, 2568

1.9) ลองกอง

จังหวัดระนอง มีเกษตรกรผู้ปลูกลองกอง จำนวน 309 ครัวเรือน พื้นที่ปลูกลองกองทั้งหมด 1,235 ไร่ ให้ผลผลิตแล้ว 1,235 ไร่ พื้นที่ปลูกลองกองส่วนใหญ่อยู่ในอำเภอกระบุรี 377 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 30.53 ของพื้นที่ปลูกทั้งหมด ในปี 2568 มีผลผลิตรวม 693 ตัน ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ 561 กิโลกรัม มูลค่ารวม 16.65 ล้านบาท

ตารางที่ 105 ข้อมูลการปลูกลองกองจังหวัดระนอง

อำเภอ	เกษตรกร (ครัวเรือน)	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว(ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตเฉลี่ย (กก./ไร่)	ราคาเฉลี่ย (บาท/กก.)	มูลค่ารวม (ล้านบาท)
เมืองระนอง	85	302	302	154	510	20.00	3.08
กระบุรี	71	377	377	243	645	-	-
กะเปอร์	59	231	231	117	506	22.61	2.65
ละอุ่น	63	247	247	136	551	32.93	4.48
สุขสำราญ	31	78	78	43	551	20.54	0.88
รวม	309	1,235	1,235	693	561	24.02	16.65

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัด, 2568

1.9) มะม่วงหิมพานต์

มะม่วงหิมพานต์ เป็นพืชสำคัญของจังหวัดระนองซึ่งเป็นพืชที่ปลูกในยุคแรก ๆ ในระนอง สถานการณ์การผลิตมีแนวโน้มลดลง ขณะนี้มีเกษตรกรผู้ปลูกมะม่วงหิมพานต์ จำนวน 682 ครัวเรือน มีพื้นที่ปลูกทั้งหมด 4,096 ไร่ ให้ผลผลิตแล้ว 2,609 ไร่ ซึ่งมะม่วงหิมพานต์จังหวัดระนอง มีรสชาติหวาน มัน และเมล็ดโต พื้นที่ปลูกส่วนใหญ่อยู่ในเขตพื้นที่อำเภอเมืองระนอง จำนวน 3,538 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 86.38 ของพื้นที่ปลูกทั้งหมด ในปี 2568 มีผลผลิตรวม 432 ตัน ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ 166 กิโลกรัม มูลค่ารวม 14.36 ล้านบาท

ตารางที่ 106 ข้อมูลการปลูกมะม่วงหิมพานต์ จังหวัดระนอง

อำเภอ	เกษตรกร (ครัวเรือน)	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่ เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตเฉลี่ย (กก./ไร่)	ราคาเฉลี่ย (บาท/กก.)	มูลค่ารวม (ล้านบาท)
เมืองระนอง	612	3,538	2,111	355	168	31.49	11.18
กระบุรี	-	-	-	-	-	-	-
กะเปอร์	24	141	81	14	169	40.00	0.55
ละอุ่น	46	417	417	64	153	33.30	2.12
สุขสำราญ	-	-	-	-	-	-	-
รวม	**682**	**4,096**	**2,609**	**432**	**166**	**33.21**	**14.36**

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัด, 2568

1.10) ผักเหลียง (ผักเหมียง)

จังหวัดระนอง มีเกษตรกรผู้ปลูกผักเหลียง (ผักเหมียง) จำนวน 1,031 ครัวเรือน พื้นที่ทั้งหมด 1,071 ไร่ ให้ผลผลิตแล้ว 940 ไร่ พื้นที่ปลูกส่วนใหญ่อยู่ในอำเภอกระบุรี จำนวน 678 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 65.45 ของพื้นที่ปลูกทั้งหมด ในปี 2568 มีผลผลิตรวม 224 ตันผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ 239 กิโลกรัมต่อไร่ มูลค่ารวม 11.79 ล้านบาท

ตารางที่ 107 ข้อมูลปลูกผักเหลียง(ผักเหมียง)จังหวัดระนอง

อำเภอ	เกษตรกร (ครัวเรือน)	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่ เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตเฉลี่ย (กก./ไร่)	ราคาเฉลี่ย (บาท/กก.)	มูลค่ารวม (ล้านบาท)
เมืองระนอง	73	31	16	4	273	42	0.18
กระบุรี	438	701	678	183	270	50	9.14
กะเปอร์	-	-	-	-	-	-	-
ละอุ่น	520	339	246	37	151	71	2.64
สุขสำราญ	-	-	-	-	-	-	-
รวม	**1,031**	**1,071**	**940**	**224**	**239**	**53.33**	**11.97**

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัด, 2568

1.12) จำปาดะ

จังหวัดระนอง มีเกษตรกรผู้ปลูกจำปาดะ จำนวน 184 ครัวเรือน มีพื้นที่ปลูกทั้งหมด 402 ไร่ ให้ผลผลิตแล้ว 333 ไร่ พื้นที่ปลูกส่วนใหญ่อยู่ในอำเภอกระบุรีจำนวน 208 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 51.74 ของพื้นที่ปลูกทั้งหมดในปี 2568 มีผลผลิตรวม 223 ตัน ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ 668 กิโลกรัม มูลค่ารวม 7.68 ล้านบาท

ตารางที่ 108 ข้อมูลการปลูกจำปาดะจังหวัดระนอง

อำเภอ	เกษตรกร (ครัวเรือน)	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่ เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตเฉลี่ย (กก./ไร่)	ราคาเฉลี่ย (บาท/กก.)	มูลค่ารวม (ล้านบาท)
เมืองระนอง	84	171	122	63	515	22.65	1.42
กระบุรี	95	208	208	159	764	22.66	3.60
กะเปอร์	3	2	1	1	500	40.00	0.02

อำเภอ	เกษตรกร (ครัวเรือน)	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่ เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตเฉลี่ย (กก./ไร่)	ราคาเฉลี่ย (บาท/กก.)	มูลค่ารวม (ล้านบาท)
ละอุ่น	2	21	2	0	155	52.73	0.02
สุขสำราญ	-	-	-	-	-	-	-
รวม	184	402	333	223	668	34.51	7.68

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัด, 2568

1.13) สับปะรด

จังหวัดระนอง มีเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดจำนวน 24 ครัวเรือน มีพื้นที่ปลูกทั้งหมด 57 ไร่ ให้ผลผลิตแล้ว 57 ไร่ พื้นที่ปลูกส่วนใหญ่อยู่ในอำเภอกระบุรีจำนวน 57 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 100 ของพื้นที่ปลูกทั้งหมดในปี 2568 มีผลผลิตรวม 178 ตัน ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ 3,123 กิโลกรัม มูลค่ารวม 3.24 ล้านบาท

ตารางที่ 109 ข้อมูลการปลูกสับปะรด จังหวัดระนอง

อำเภอ	เกษตรกร (ครัวเรือน)	พื้นที่ ปลูก(ไร่)	พื้นที่ เก็บเกี่ยว(ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตเฉลี่ย (กก./ไร่)	ราคาเฉลี่ย (บาท/กก.)	มูลค่ารวม (ล้านบาท)
เมืองระนอง	-	-	-	-	-	-	-
กระบุรี	24	57	57	178	3,123	18.21	3.24
กะเปอร์	-	-	-	-	-	-	-
ละอุ่น	-	-	-	-	-	-	-
สุขสำราญ	-	-	-	-	-	-	-
รวม	**24**	**57**	**57**	**178**	**3,123**	**18.21**	**3.24**

ที่มา: สำนักงานเกษตรจังหวัดระนอง, 2568

1.14) ข้าวนาปี

จังหวัดระนองมีพื้นที่ปลูกข้าวนาปี ที่ความชื้น 15% ทั้งหมดในปี 2568/69 มีจำนวน 512 ไร่ มีเนื้อที่เก็บเกี่ยว 512 ไร่ มีผลผลิตรวม 190 ตัน มีผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ 378 กิโลกรัม ราคาที่เกษตรกรขายได้เฉลี่ยทั้งปี 15 บาทต่อกิโลกรัม มูลค่ารวม 2.85 ล้านบาท พื้นที่ปลูกทั้งหมดอยู่ที่อำเภอกระบุรี 512 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 100 ของพื้นที่เพาะปลูก

ตารางที่ 110 การปลูกข้าวนาปี จังหวัดระนอง

อำเภอ	เกษตรกร (ครัวเรือน)	พื้นที่ ปลูก(ไร่)	พื้นที่ เก็บเกี่ยว(ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตเฉลี่ย (กก./ไร่)	ราคาเฉลี่ย (บาท/กก.)	มูลค่ารวม (ล้านบาท)
เมืองระนอง	-	-	-	-	-	-	-
กระบุรี	53	512	512	190	378	15	2.85
กะเปอร์	-	-	-	-	-	-	-
ละอุ่น	-	-	-	-	-	-	-
สุขสำราญ	-	-	-	-	-	-	-
รวม	**53**	**512**	**512**	**190**	**378**	**15**	**2.85**

ที่มา: สำนักงานเกษตรจังหวัดระนอง, 2568

ตารางที่ 111 พื้นที่ส่งเสริมการปลูกข้าว ปี 2563/2564 - ปี 2567/2568

ปีส่งเสริมการปลูกข้าว	รอบที่	แผนการดำเนินงาน พื้นที่ส่งเสริมการปลูกข้าว (ไร่)	ผลการดำเนินงาน
ปี 2563/2564	1	100 ไร่ เป็นข้าวตลาดเฉพาะ (ข้าวสี) ในพื้นที่ อ.สุขสำราญ	-[1]มีการปลูกข้าว พื้นที่ 676 ไร่ ให้ผลผลิต 254 ตัน
	2	401 ไร่ เป็นข้าวเจ้าพื้นแข็ง จำแนกเป็นพื้นที่ดังนี้ 1) พื้นที่ อ. กระบุรี 347 ไร่ 2) พื้นที่ อ. กะเปอร์ 29 ไร่ 3) พื้นที่ อ. สุขสำราญ 25 ไร่	-ไม่มีการปลูกข้าว
ปี 2564/2565	1	400 ไร่ (อ.กระบุรี) จำแนกเป็น 1) ข้าวหอมไทย 200 ไร่ 2) ข้าวเจ้าพื้นแข็ง 200 ไร่	-[2]มีการปลูกข้าว พื้นที่ 523 ไร่ ให้ผลผลิต 235.1 ตัน(ข้าวเปลือก)
	2	ไม่มี	-ไม่มีการปลูกข้าว
ปี 2565/2566	1	500 ไร่ (อ.กระบุรี) จำแนกเป็น 1) ข้าวหอมไทย 400 ไร่ 2) ข้าวเจ้าพื้นแข็ง 100 ไร่	- [3]มีการปลูกข้าว 63 ครัวเรือน 98 แปลง พื้นที่ 516.35 ไร่ ให้ผลผลิต 196 ตัน (ข้าวเปลือก)
	2	ไม่มี	-ไม่มีการปลูกข้าว
ปี 2566/2567	1	600 ไร่ (อ.กระบุรี) จำแนกเป็น 1) ข้าวหอมไทย 300 ไร่ 2) ข้าวเจ้าพื้นแข็ง 300 ไร่	-
	2	189 ไร่ (อ.กระบุรี) เป็นข้าวเจ้า 189 ไร่	-
ปี 2567/2568	1	170 ไร่ (อ.กระบุรี) จำแนกเป็น 1) ข้าวหอมไทย 70 ไร่ 2) ข้าวเจ้าพื้นแข็ง 100 ไร่	-[1]มีการปลูกข้าว พื้นที่ 582 ไร่ ให้ผลผลิต 167 ตัน
	2	ไม่มี	-ไม่มีการปลูกข้าว
ปี 2568/2569	1	-	-
	2	-	-

-ปี 68/69 ผลการขึ้นทะเบียนผู้ปลูกข้าวนาปี ตามที่ตั้งแปลง ปี 2568/69 จังหวัดระนอง มีจำนวน 53 ครัวเรือน 78 แปลง เนื้อที่ 512.2 ไร่ (ข้อมูล ณ วันที่ 5 มกราคม 2569)

หมายเหตุ: [1]ข้อมูลเอกภาพ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 8 จังหวัดสุราษฎร์ธานี

[2]ข้อมูล ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวสุราษฎร์ธานี

[3]ข้อมูลการขึ้นทะเบียนผู้ปลูกข้าว ณ วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2566 ,สำนักงานเกษตรจังหวัดระนอง

ที่มา: ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวสุราษฎร์ธานี

ตารางที่ 112 พื้นที่ส่งเสริมการปลูกข้าว ปีเพาะปลูก 2565/2566 , 2566/2567 และปี 2567/2568

อำเภอ	ตำบล	หมู่ที่	ปีเพาะปลูก 2565/2566		ปีเพาะปลูก 2566/2567		ปีเพาะปลูก 2567/2568	
			พื้นที่ปลูกข้าว (ไร่)	ปริมาณผลผลิตข้าวเปลือก (ตัน)	พื้นที่ปลูกข้าว (ไร่)	ปริมาณผลผลิตข้าวเปลือก (ตัน)	พื้นที่ปลูกข้าว (ไร่)	ปริมาณผลผลิตข้าวเปลือก (ตัน)
กระบุรี	น้ำจืดน้อย	1	37	14	42	19.53	31	10.075
		2	3	1	6	2.73	-	-
		4	-	-	-	-	8	2.500
		5	105	40	82	37.475	46.50	14.490
		9	-	-	7	3.115	7	2.170
	มะมุ	1	103	39	32	14.88	32	-
		2	14	5	10.50	4.79	10.50	10.080
		3	53	20	15	6.825	40.50	12.636
		4	62	24	68	31.62	38	11.970
		5	115	44	5	2.375	5	1.555
		8	11	4	-	-	-	-
	ปากจั่น	9	5	2	14	6.65	39	12.129
		10	-	-	-	-	2	0.13
	ลำเลียง	1	8	3	2	0.915	-	-
รวม			**516**	**196**	**283.50**	**130.905**	**259.50**	**77.735**

ที่มา: ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวสุราษฎร์ธานี, 2568

โดยจังหวัดระนองมีศูนย์ข้าวชุมชน คือ **<u>ศูนย์ข้าวชุมชนตำบลน้ำจืดน้อยมะมุ</u> ตั้งอยู่ หมู่ที่ 5 ตำบลน้ำจืดน้อย อำเภอกระบุรี จังหวัดระนอง** ขึ้นทะเบียนเมื่อ ปี พ.ศ. 2562 **มีสมาชิกจำนวน 38 ราย พื้นที่ปลูกข้าว 277 ไร่ มีนายสมจิตต์ ชัมภูทนะ เป็นประธานศูนย์ฯ** (ข้อมูล ณ 17 กุมภาพันธ์ 2569) และมีการเข้าร่วมโครงการเสริมสร้างศักยภาพการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวของศูนย์ข้าวชุมชน ซึ่งมีวัตถุประสงค์ เพื่อผลิตและกระจายเมล็ดพันธุ์ข้าวคุณภาพดีให้เพียงพอต่อความต้องการของชุมชนและของประเทศ เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งศูนย์ข้าวชุมชนในการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวคุณภาพดี โดยในปี 2568 มีการสนับสนุนเมล็ดพันธุ์ข้าวคุณภาพดีจากกรมการข้าว (ปทุมธานี 1) ในพื้นที่ 117 ไร่ ได้ผลผลิตเป็นเมล็ดพันธุ์ข้าวจำนวนทั้งสิ้น 62,010 กิโลกรัม (แบ่งเป็นเพื่อเก็บไว้ใช้เอง 23,510 กิโลกรัม และเพื่อการจำหน่าย 38,500 กิโลกรัม) มีการนำไปผลิตเป็นข้าวคุณภาพดี ในพื้นที่ 160 ไร่ ได้ข้าวคุณภาพดี 73,600 กิโลกรัม (จำหน่ายให้โรงสี 27,800 กิโลกรัม และเก็บไว้บริโภคเอง 45,800 กิโลกรัม โดยช่องทางการจำหน่ายคือโรงสีภายในชุมชน) และมีการแปรรูปเป็นข้าวสารจำนวน 2,500 กิโลกรัม ภายในชุมชน)

สำหรับแผนการผลิตข้าวฤดูกาลผลิต 2569 จังหวัดระนอง การผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว (ปทุมธานี 1) พื้นที่ 117 ไร่ คาดการณ์ผลผลิต 53,820 กิโลกรัม การผลิตข้าวคุณภาพดี (ขายโรงสี) ในพื้นที่ 160 ไร่ คาดการณ์ผลผลิต 68,800 กิโลกรัม การผลิตข้าวเพื่อการค้า เป็นข้าวสาร จำนวน 2,000 กิโลกรัม โดยจำหน่ายภายในชุมชน

1.15) เงาะ

จังหวัดระนอง มีเกษตรกรผู้ปลูกเงาะ จำนวน 122 ครัวเรือน พื้นที่ปลูกเงาะทั้งหมด 113 ไร่ ให้ผลผลิตแล้ว 113 ไร่ พื้นที่ปลูกส่วนใหญ่อยู่ในอำเภอเมืองระนอง 39 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 34.51 ของพื้นที่ปลูกทั้งหมดในปี 2568 มีผลผลิตรวม 76 ตัน ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ 673 กิโลกรัม มูลค่ารวม 2.23 ล้านบาท

ตารางที่ 113 ข้อมูลการปลูกเงาะจังหวัดระนอง

อำเภอ	เกษตรกร (ครัวเรือน)	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว(ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตเฉลี่ย (กก./ไร่)	ราคาเฉลี่ย (บาท/กก.)	มูลค่ารวม (ล้านบาท)
เมืองระนอง	53	39	39	26	667	29.07	0.76
กระบุรี	24	26	26	17	654	32.89	0.56
กะเปอร์	20	14	14	10	714	25	0.25
ละอุ่น	14	21	21	15	714	35	0.53
สุขสำราญ	11	13	13	8	615	24.8	0.20
รวม	**122**	**113**	**113**	**76**	**673**	**29.352**	**2.23**

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัด, 2568

ข้อมูลแมลงเศรษฐกิจจังหวัดระนอง

1.16) ผึ้งโพรง

จังหวัดระนอง มี มีเกษตรกรผู้เลี้ยงผึ้งโพรง จำนวน 800 ครัวเรือน มีเนื้อที่เลี้ยงทั้งหมด 2,977 รัง สามารถเก็บผลผลิตได้ 2,907 รัง พื้นที่เลี้ยงผึ้งโพรงส่วนใหญ่อยู่ในอำเภอเมืองระนองจำนวน 1,358 รัง คิดเป็นร้อยละ 45.62 ของพื้นที่เลี้ยงผึ้งโพรงทั้งหมด ในปี 2568 มีผลผลิตรวม 15.27 ตัน ผลผลิตเฉลี่ยต่อรัง 5.25 กิโลกรัม มูลค่ารวม 6.33 ล้านบาท

ตารางที่ 114 ข้อมูลการเลี้ยงผึ้งโพรง จังหวัดระนอง

อำเภอ	เกษตรกร (ครัวเรือน)	เนื้อที่เลี้ยง(รัง)	เนื้อที่เก็บผลผลิต(รัง)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตเฉลี่ย (กก./รัง)	ราคาเฉลี่ย (บาท/กก.)	มูลค่ารวม (ล้านบาท)
เมืองระนอง	379	1,358	1,318	6.59	5.00	373	2.46
กระบุรี	88	563	563	2.82	5.00	400	1.13
กะเปอร์	120	223	193	1.03	5.31	400	0.41
ละอุ่น	128	613	613	3.69	6.02	498	1.84
สุขสำราญ	85	220	220	1.15	5.23	400	0.46
รวม	**800**	**2,977**	**2,907**	**15.27**	**5.25**	**414.2**	**6.33**

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัด, 2568

1.17) ชันโรง

จังหวัดระนอง มีเกษตรกรผู้เลี้ยงชันโรง จำนวน 3 ครัวเรือน มีเนื้อที่เลี้ยงทั้งหมด 25 รัง สามารถเก็บผลผลิตได้ 25 รัง พื้นที่เลี้ยงชันโรงอยู่ในอำเภอละอุ่น จำนวน 25 รัง คิดเป็นร้อยละ 100 ของพื้นที่เลี้ยงชันโรงทั้งหมด ในปี 2568 มีผลผลิตรวม 0.05 ตัน ผลผลิตเฉลี่ยต่อรัง 2 กิโลกรัม มูลค่ารวม 0.06 ล้านบาท

ตารางที่ 115 ข้อมูลการเลี้ยงชันโรง จังหวัดระนอง

อำเภอ	เกษตรกร (ครัวเรือน)	เนื้อที่เลี้ยง(รัง)	เนื้อที่เก็บผลผลิต(รัง)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตเฉลี่ย (กก./รัง)	ราคาเฉลี่ย (บาท/กก.)	มูลค่ารวม (ล้านบาท)
เมืองระนอง	-	-	-	-	-	-	-
กระบุรี	-	-	-	-	-	-	-
กะเปอร์	-	-	-	-	-	-	-
ละอุ่น	3	25	25	0.050	2	1,200	0.06
สุขสำราญ	-	-	-	-	-	-	-
รวม	**3**	**25**	**25**	**0.075**	**2**	1,200	**0.06**

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัด, 2568

2) การปศุสัตว์

การสำรวจและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ ปี พ.ศ. 2568-2569 โดยมีการจัดสรรเป้าหมายเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ในแต่ละอำเภอ

ตารางที่ 116 ข้อมูลเป้าหมายการปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ปี พ.ศ. 2568-2569

พื้นที่อำเภอ	พ.ศ. 2568 (จำนวนราย)		พ.ศ. 2569 (จำนวนราย)	
	เป้าหมาย	ผลการปรับปรุง (ข้อมูล ณ 30 ก.ย.68)	เป้าหมาย	ผลการปรับปรุง (ข้อมูล ณ พ.ค.69)
เมืองระนอง	1,600	1,894	1,500	1,500
กระบุรี	1,600	2,040	1,500	1,500
กะเปอร์	1,000	1,127	1,000	1,000
ละอุ่น	1,100	1,275	1,000	1,000
สุขสำราญ	700	817	800	800
รวม	**6,000**	**7,153**	**5,800**	**5,800**

ที่มา: สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดระนอง , 2569

ตารางที่ 117 การส่งออกสัตว์มีชีวิตออกนอกราชอาณาจักร ณ ปี 2568

ลำดับที่	ประเภทผลิตภัณฑ์	ปริมาณสินค้าที่ส่งออก (ตัว)	มูลค่า (บาท)
1	ไก่เนื้อ	48,755	997,335
2	ลูกไก่ไข่	18,156	337,262
3	ไก่ไข่	500	110,000
รวม		**67,411**	**1,444,597**

ที่มา: ด่านกักกันสัตว์ระนอง, 2568

ปี 2568 การส่งออกซากสัตว์ออกนอกราชอาณาจักร (แบบ ร.9) ณ ด่านกักกันสัตว์ระนอง มูลค่าสูงสุด คือ ซากไก่ มูลค่า 126,082,172.61 บาท รองลงมา คือ ซากสุกร มูลค่า 88,560,037.50 บาท และซากเป็ด มูลค่า 2,363,851.16 บาท และไข่ไก่บริโภค 1,980,191.00 บาท ตามลำดับ รวมมูลค่าทั้งสิ้น 218,986,252.27 บาท

ตารางที่ 118 การส่งซากสัตว์ออกนอกราชอาณาจักร (ร.9) ด่านกักกันสัตว์ระนอง

ปี 2568	ซากไก่ (กิโลกรัม)	ซากสุกร (กิโลกรัม)	ไข่ไก่บริโภค (ฟอง)	ซากเป็ด (กิโลกรัม)	รวม
ปริมาณ	4,560,901.14	1,617,510.81	422,570.00	43,529.61	6,644,511.56
มูลค่า (บาท)	126,082,172.61	88,560,037.50	1,980,191.00	2,363,851.16	218,986,252.27

ที่มา: ด่านกักกันสัตว์ระนอง, 2568

สินค้าปศุสัตว์ที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจของจังหวัดระนอง ประกอบด้วย โคเนื้อ สุกร แพะ และไก่เนื้อ โดยในปี 2568 สัตว์ที่มีมูลค่ารวมสูงสุด คือ โคเนื้อ มูลค่า 169.64 ล้านบาท รองลงมา คือ สุกร มูลค่า 82.43 ล้านบาท แพะ มูลค่า 22.11 ล้านบาท และ ไก่เนื้อ มูลค่า 21.01 ล้านบาท ตามลำดับ

ตารางที่ 119 ปริมาณและมูลค่าของสัตว์ที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจ จังหวัดระนอง ปี 2566-2568

รายการ	ปี 2566		ปี 2567		ปี 2568	
	ปริมาณสัตว์เฉลี่ยทั้งปี (ตัว)	มูลค่า (ลบ.)	ปริมาณสัตว์เฉลี่ยทั้งปี (ตัว)	มูลค่า (ลบ.)	ปริมาณสัตว์เฉลี่ยทั้งปี (ตัว)	มูลค่า (ลบ.)
1. โคเนื้อ	10,029	201.81	9,259	181.47	8,354	169.64
2. สุกร	15,440	169.84	23,059	138.35	12,311	82.48
3. แพะ	8,132	26.84	8,476	27.97	7,373	22.11
4. ไก่เนื้อ	334,587	21.78	319,936	20.47	301,498	21.01

ที่มา: สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดระนอง, 2568

จังหวัดระนองมีการพัฒนาโรงฆ่าสัตว์ได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการฆ่าสัตว์ ภายในประเทศ จำนวน 2 แห่ง ประกอบด้วย

ตารางที่ 120 โรงฆ่าสัตว์ในพื้นที่จังหวัดระนอง

ที่	ชื่อสถานประกอบการ	ที่ตั้ง	ชนิดสัตว์เข้าชำแหละ
1	โรงฆ่าสัตว์เทศบาลเมืองระนอง	99/7 ม.1 ต.บางนอน อ.เมืองระนอง จ.ระนอง	สุกร
2	โรงฆ่าสัตว์เทศบาลตำบลกะเปอร์	10/1 ม.1 ต.กะเปอร์ อ.กะเปอร์ จ.ระนอง	สุกร

ตารางที่ 121 จำนวนปศุสัตว์ในจังหวัดระนอง ปี 2567 และปี 2568

ปี 2568 จังหวัดระนอง มีจำนวนเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ จำนวน 6,769 ราย ลดลงจากปี 2567 จำนวน 472 ราย (ปี 2567 มีจำนวน 7,241 ราย) มีรายละเอียดจำแนกเป็นรายชนิดสัตว์ ดังนี้

โคเนื้อ				กระบือ				สุกร			
ปี 2567		ปี 2568		ปี 2567		ปี 2568		ปี 2567		ปี 2568	
เกษตรกร (ราย)	จำนวนสัตว์(ตัว)	เกษตรกร (ราย)	จำนวนสัตว์(ตัว)	เกษตรกร (ราย)	จำนวนสัตว์ (ตัว)	เกษตรกร (ราย)	จำนวนสัตว์(ตัว)	เกษตรกร (ราย)	จำนวนสัตว์(ตัว)	เกษตรกร (ราย)	จำนวนสัตว์ (ตัว)
1,256	10,629	1,013	8,678	187	1,703	171	1,553	233	18,734	238	22,722

ไก่				เป็ด				แพะ			
ปี 2567		ปี 2568		ปี 2567		ปี 2568		ปี 2567		ปี 2568	
เกษตรกร (ราย)	จำนวนสัตว์(ตัว)	เกษตรกร (ราย)	จำนวนสัตว์(ตัว)	เกษตรกร (ราย)	จำนวนสัตว์ (ตัว)	เกษตรกร (ราย)	จำนวนสัตว์(ตัว)	เกษตรกร (ราย)	จำนวนสัตว์(ตัว)	เกษตรกร (ราย)	จำนวนสัตว์(ตัว)
6,360	333,744	5,977	314,858	689	25,751	643	24,954	488	8,673	461	8,166

แกะ				นกกระทา				ม้า			
ปี 2567		ปี 2568		ปี 2567		ปี 2568		ปี 2567		ปี 2568	
เกษตรกร (ราย)	จำนวนสัตว์(ตัว)	เกษตรกร (ราย)	จำนวนสัตว์(ตัว)	เกษตรกร (ราย)	จำนวนสัตว์ (ตัว)	เกษตรกร (ราย)	จำนวนสัตว์(ตัว)	เกษตรกร (ราย)	จำนวนสัตว์(ตัว)	เกษตรกร (ราย)	จำนวนสัตว์ (ตัว)
10	142	8	132	11	5,018	10	3,661	5	22	4	21

ห่าน				ไก่งวง				นกกระจอกเทศ			
ปี 2567		ปี 2568		ปี 2567		ปี 2568		ปี 2567		ปี 2568	
เกษตรกร (ราย)	จำนวนสัตว์(ตัว)	เกษตรกร (ราย)	จำนวนสัตว์(ตัว)	เกษตรกร (ราย)	จำนวนสัตว์ (ตัว)	เกษตรกร (ราย)	จำนวนสัตว์(ตัว)	เกษตรกร (ราย)	จำนวนสัตว์(ตัว)	เกษตรกร (ราย)	จำนวนสัตว์ (ตัว)
85	410	80	358	20	91	20	88	1	7	1	7

ที่มา: หนังสือข้อมูลจำนวนปศุสัตว์ในประเทศไทย ปี 2567 และปี 2568

(https://ict.dld.go.th/index.php/th/service/report/book)

สำนักงานปศุสัตว์อำเภอ จากระบบทะเบียนเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ DLD e-Regist

รวบรวมโดย: กลุ่มสารสนเทศและข้อมูลสถิติ ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กรมปศุสัตว์

3) การประมง

3.1) ปริมาณและมูลค่าสัตว์น้ำจากการทำการประมงพาณิชย์ที่ขึ้นท่าเทียบเรือในระดับจังหวัด

ปริมาณและมูลค่าสัตว์น้ำที่จับได้จากการทำการประมงพาณิชย์ ปริมาณ 931,779 ตัน คิดเป็นมูลค่า 40,725,055 พันบาท ที่นำมาขึ้นท่าเทียบเรือในแต่ละจังหวัดพบว่า จังหวัดนครศรีธรรมราช มีการนำสัตว์น้ำมาขึ้นท่าเทียบเรือมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ ประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร ปัตตานี พังงา ชลบุรี ภูเก็ต สมุทรสงคราม ตราด ระยอง ตรัง ระนอง สตูล สมุทรสาคร สุราษฎร์ธานี สงขลา สมุทรปราการ เพชรบุรี กระบี่ จันทบุรี นราธิวาส และฉะเชิงเทราไม่มีการนำสัตว์น้ำขึ้นท่าเทียบเรือ

ตารางที่ 122 ปริมาณและมูลค่าสัตว์น้ำจากการทำการประมงพาณิชย์ ที่ขึ้นท่าเทียบเรือฝั่งอันดามัน จำแนกตามรายจังหวัดฝั่งอันดามัน ปี 2568

จังหวัด	ปริมาณ (ตัน)	ร้อยละ	มูลค่า (พันบาท)	ร้อยละ
รวมทั้งหมด	**931,779**	**100.00**	**40,725,055**	**100.00**
รวมจากจังหวัดฝั่งอ่าวไทย	**696,073**	**74.70**	**31,809,197**	**78.11**
รวมจากจังหวัดฝั่งอันดามัน	**235,706**	**25.30**	**8,915,858**	**21.89**
ระนอง	32,001	3.43	**1,103,139**[4]	2.71
พังงา	72,575	7.79	2,578,556[1]	6.33
ภูเก็ต	56,035	6.01	2,436,857[2]	5.98
กระบี่	11,089	1.19	404,691	0.99
ตรัง	34,458	3.70	1,329,960[3]	3.27
สตูล	29,548	3.17	1,062,655[5]	2.61

ที่มา: สถิติปริมาณและมูลค่าสัตว์น้ำเค็มขึ้นท่าเทียบเรือ รายจังหวัด ปี 2568 เอกสารฉบับที่ 2/2569

กลุ่มสถิติการประมง กองนโยบายและแผนพัฒนาการประมง กรมประมง (มีนาคม, 2569)

จังหวัดระนอง มีปริมาณและมูลค่าสัตว์น้ำจากการทำการประมงพาณิชย์นำมาขึ้นท่าเทียบเรือในจังหวัดระนอง ปริมาณ 32,001 ตัน (ร้อยละ 3.43) คิดเป็นมูลค่า 1,103,139 พันบาท (ร้อยละ 2.71) เมื่อจัดลำดับจากมูลค่าจากมากไปน้อย จังหวัดระนองอยู่ลำดับที่ 4 ของจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน (ตารางที่ 123) ส่วนใหญ่ เป็นสัตว์น้ำจำพวกปลาเศรษฐกิจสำหรับการบริโภค 11,921 ตัน (ร้อยละ 37.25)

คิดเป็นมูลค่า 567,163 พันบาท (ร้อยละ 51.41) รองลงมา ได้แก่ สัตว์น้ำจำพวกหมึก 1,559 ตัน (ร้อยละ 4.87) คิดเป็นมูลค่า 307,823 พันบาท (ร้อยละ 27.90) สัตว์น้ำจำพวกปู 458 ตัน (ร้อยละ 1.43) คิดเป็นมูลค่า 53,372 พันบาท (ร้อยละ 4.84) สัตว์น้ำจำพวกกุ้ง 338 ตัน (ร้อยละ 1.06) คิดเป็นมูลค่า 41,865 พันบาท (ร้อยละ 3.80) และปลาเป็ด 17,725 ตัน (ร้อยละ 55.39) คิดเป็นมูลค่า 132,916 พันบาท (ร้อยละ 12.05) (ตารางที่ 124)

เรือประมงพาณิชย์ที่นำสัตว์น้ำขึ้นท่าเทียบเรือในจังหวัดระนอง ส่วนใหญ่ทำการประมงด้วยเครื่องมือประมงประเภทอวนลาก ปริมาณ 32,001 ตัน (ร้อยละ 98.42) คิดเป็นมูลค่า 1,103,139 พันบาท (ร้อยละ 95.85) รองลงมา ได้แก่ ประเภทลอบ 245 ตัน (ร้อยละ 0.76) คิดเป็นมูลค่า 27,340 พันบาท (ร้อยละ 2.48) ประเภทอวนล้อมจับ 229 ตัน (ร้อยละ 0.72) คิดเป็นมูลค่า 12,062 พันบาท (ร้อยละ 1.09) และประเภทอวนครอบ 31 ตัน (ร้อยละ 0.10) คิดเป็นมูลค่า 6,378 พันบาท (ร้อยละ 0.58) (ตารางที่ 125)

ตารางที่ 123 ปริมาณและมูลค่าสัตว์น้ำจากการทำการประมงพาณิชย์ที่ขึ้นท่าเทียบเรือในจังหวัดระนอง จำแนกตามกลุ่มสัตว์น้ำ ปี 2568

กลุ่มสัตว์น้ำ	ปริมาณ (ตัน)	ร้อยละ	มูลค่า (พันบาท)	ร้อยละ
รวม	**32,001**	**100.00**	**1,103,139**	**100.00**
ปลาเศรษฐกิจ	11,921	37.25	567,163	51.41
กุ้ง/กั้ง/เคย	338	1.06	41,865	3.80
ปู	458	1.43	53,372	4.84
หมึก	1,559	4.87	307,823	27.90
หอย	-	-	-	-
สัตว์น้ำอื่น ๆ	-	-	-	-
ปลาเป็ด	17,725	55.39	132,916	12.05

ตารางที่ 124 ปริมาณและมูลค่าสัตว์น้ำจากการทำการประมงพาณิชย์ที่ขึ้นท่าเทียบเรือในจังหวัดระนอง จำแนกตามประเภทเครื่องมือประมงปี 2568

ประเภทเครื่องมือประมง	ปริมาณ (ตัน)	ร้อยละ	มูลค่า (พันบาท)	ร้อยละ
รวม	**32,001**	**100.00**	**1,103,139**	**100.00**
อวนลาก	31,496	98.42	1,057,359	**95.85**
อวนล้อมจับ	229	0.72	12,062	1.09
อวนครอบ	31	0.10	6,378	0.58
อวนช้อน	-	-	-	-
ลอบ	245	0.76	27,340	2.48
คราด	-	-	-	-
เบ็ด	-	-	-	-
อวนติดตา	-	-	-	-
เครื่องมืออื่นๆ	-	-	-	-

ที่มา: สถิติปริมาณและมูลค่าสัตว์น้ำเค็มขึ้นท่าเทียบเรือ รายจังหวัด ปี 2568 เอกสารฉบับที่ 2/2569 กลุ่มสถิติการประมง กองนโยบายและแผนพัฒนาการประมง กรมประมง (มีนาคม, 2569)

3.2) การนำเข้า/ส่งออก สินค้าประมงผ่านด่านตรวจประมงระนอง จังหวัดระนอง ในปี 2568 **มีการนำเข้าสินค้าสัตว์น้ำ**ผ่านด่านตรวจประมงระนอง มีปริมาณ 226,891.18 ตัน คิดเป็นมูลค่า 4,075.17 ล้านบาท **มีการส่งออกสินค้าสัตว์น้ำ**ผ่านด่านตรวจประมงระนองมีปริมาณ 1,027.67 ตัน คิดเป็นมูลค่า 184.84 ล้านบาท

ตารางที่ 125 ข้อมูลการนำเข้า-ส่งออก สินค้าสัตว์น้ำผ่านด่านตรวจประมงระนอง ปี พ.ศ. 2568

เดือน	ปี พ.ศ. 2568			
	การนำเข้า		การส่งออก	
	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (ล้านบาท)	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (ล้านบาท)
มกราคม	24,342.55	389.10	84.97	9.68
กุมภาพันธ์	24,409.12	405.93	73.59	6.35
มีนาคม	29,769.79	471.07	58.07	12.24
เมษายน	23,024.43	353.65	96.42	16.51
พฤษภาคม	7,515.30	203.34	115.98	19.58
มิถุนายน	3,464.85	82.72	97.02	15.95
กรกฎาคม	2,715.71	40.51	95.87	20.40
สิงหาคม	19,851.23	353.83	68.90	18.11
กันยายน	18,148.43	351.01	113.15	17.61
ตุลาคม	24,165.38	494.64	90.85	18.56
พฤศจิกายน	23,800.45	464.67	94.04	19.08
ธันวาคม	25,683.93	464.70	38.81	10.78
รวม	**226,891.18**	**4,075.17**	**1,027.67**	**184.84**

2.4 การบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรมตามเขตความเหมาะสมสำหรับสินค้าเกษตรจังหวัดระนอง

รัฐบาลมีนโยบายกำหนดให้จัดทำเขตเกษตรเศรษฐกิจ เพื่อให้เกิดความสมดุลระหว่างอุปสงค์ (Demand) และอุปทาน (Supply) รวมทั้งใช้เป็นข้อมูลประกอบการประมาณการผลผลิตสินค้าเกษตรที่จะออกสู่ตลาดตามช่วงฤดูกาลต่างๆ และเฝ้าระวังเพื่อหามาตรการการรองรับได้ทันท่วงที ตลอดจนสนับสนุนการผลิตทางการเกษตรที่สอดคล้องกับสภาพพื้นที่ ในการนี้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ออกประกาศเขตเหมาะสมสำหรับการผลิตสินค้าเกษตรที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจ จำนวน 5 ฉบับ 20 ชนิดได้แก่ พืช จำนวน 13 ชนิด (ข้าว มันสำปะหลัง ยางพารา ปาล์มน้ำมัน อ้อยโรงงาน ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ สับปะรดโรงงาน ลำไย มังคุด ทุเรียน เงาะ มะพร้าว และกาแฟ) ประมง จำนวน 2 ชนิด (กุ้งทะเล และสัตว์น้ำจืด) และปศุสัตว์ จำนวน 5 ชนิด (โคเนื้อ โคนม สุกร ไก่เนื้อ และไก่ไข่)

สำหรับจังหวัดระนอง มีสินค้าเกษตรที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจและอยู่ในพื้นที่เหมาะสมตามประกาศฯ จำนวน 10 ชนิด ได้แก่ พืช 8 ชนิด (ข้าว ยางพารา ปาล์มน้ำมัน กาแฟ และไม้ผล-ทุเรียน มังคุด เงาะ มะพร้าว) และประมง 2 ชนิด (กุ้งทะเล, สัตว์น้ำจืด)

นอกจากนี้ จังหวัดระนอง เป็นแหล่งผลิตกาแฟ อันดับ 1 ของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน และเป็น 1 ใน 5 อันดับแรกของประเทศ (ชุมพร ระนอง เชียงราย เชียงใหม่ สุราษฎร์ธานี) โดยมีแหล่งผลิตสำคัญได้แก่ ตำบล จ.ป.ร. และตำบลลำเลียง อำเภอกระบุรี ตำบลบ้านนา อำเภอกะเปอร์ และตำบลในวงเหนือ

อำเภอละอุ่น และถึงแม้ว่าจังหวัดระนองจะมีเนื้อที่เก็บเกี่ยวลดลง (ปี พ.ศ.2566 จังหวัดระนองมีพื้นที่ให้ผลของกาแฟโรบัสต้า 18,948 ไร่ ลดลงจากปี พ.ศ.2565 (21,293 ไร่) จำนวน 2,345 ไร่) ประมาณร้อยละ -11.01 และผลผลิตต่อไร่ลดลง 16 กิโลกรัม/ไร่ ประมาณร้อยละ -17.78 จากผลผลิตเฉลี่ย 90 กิโลกรัม/ไร่ ในปี 2565 เป็น 74 กิโลกรัม/ไร่ ในปี 2566

อย่างไรก็ตาม สวนกาแฟโรบัสตา มีแนวโน้มลดลงและหายไปจากระบบค่อนข้างมาก และไม่เพียงพอต่อความต้องการ ซึ่งในแต่ละปี ประเทศไทยมีความต้องการใช้ประมาณ 60,000-70,000 ตัน แต่สามารถผลิตได้เพียง 40,000-50,000 ตัน ทำให้ต้องนำเข้าจากต่างประเทศเพื่อทดแทนส่วนที่ขาด

ปัจจุบัน กรมวิชาการเกษตร ได้เร่งจัดทำสวนกาแฟต้นแบบในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย น่าน ชุมพร ระนอง รวมกว่า 20-25 แปลง เพื่อให้เกษตรกรชาวสวนกาแฟในพื้นที่เข้ามาศึกษาเรียนรู้พัฒนาศักยภาพการผลิตกาแฟของตนเอง พร้อมส่งเสริมให้เกษตรกรผู้ปลูกกาแฟเข้าถึงเทคโนโลยี การผลิตกาแฟที่มีประสิทธิภาพ

ด้านปศุสัตว์

กระทรวงเกษตรฯ ได้ออกประกาศเขตพื้นที่เหมาะสมสำหรับการปศุสัตว์ เมื่อวันที่ 7 มีนาคม 2556 จำนวน 5 ชนิด ได้แก่ โคเนื้อ โคนม สุกร ไก่เนื้อ และไก่ไข่ สำหรับจังหวัดระนอง ไม่มีพื้นที่เหมาะสมสำหรับการปศุสัตว์ ทั้ง 5 ชนิด อย่างไรก็ตามคณะกรรมการฯ ระดับจังหวัด เห็นชอบให้แพะเป็นสินค้าที่มีความเหมาะสมกับศักยภาพพื้นที่ของจังหวัดระนอง

ด้านประมง

สำหรับเขตความเหมาะสมของพื้นที่เลี้ยงสัตว์น้ำ แบ่งเป็น

1) พื้นที่เลี้ยงกุ้งทะเล มีความเหมาะสมสูง ประมาณ 40 ไร่ และเหมาะสมปานกลาง ประมาณ 9,519 ไร่

2) พื้นที่เลี้ยงสัตว์น้ำจืด (กุ้งก้ามกราม ปลานิล และสัตว์น้ำจืดเศรษฐกิจอื่นๆ) มีความเหมาะสมสูง ประมาณ 42 ไร่ และเหมาะสมปานกลาง ประมาณ 37,223 ไร่

2.5 สถานประกอบการเกี่ยวเนื่องกับภาคการเกษตร

2.5.1) จังหวัดระนองมีสถานประกอบการที่เกี่ยวเนื่องกับภาคการเกษตร ดังนี้

- มังคุด ทุเรียน กาแฟ และมะม่วงหิมพานต์มีสถานประกอบการที่เกี่ยวข้องกับมังคุด 14 แห่ง ทุเรียน 30 แห่ง กาแฟ 8 แห่ง และมะม่วงหิมพานต์ 15 แห่ง

- ปาล์มน้ำมัน โรงงานสกัดน้ำมันปาล์มดิบ จำนวน 2 แห่ง อำเภอเมือง 1 แห่ง และอำเภอกระบุรี 1 แห่ง แหล่งรับซื้อผลผลิตประเภทลานเทกระจายอยู่ทุกอำเภอในพื้นที่จังหวัดระนอง ส่วนใหญ่อยู่ในพื้นที่อำเภอกระบุรี จำนวน 33 แห่ง อำเภอกะเปอร์ จำนวน 18 แห่ง อำเภอละอุ่นจำนวน 19 แห่ง อำเภอเมืองระนอง จำนวน 14 แห่ง และอำเภอสุขสำราญ จำนวน 7 แห่ง

ตารางที่ 126 จำนวนสถานประกอบการที่เกี่ยวเนื่องกับภาคการเกษตร

อำเภอ	สินค้า					
	มังคุด (แห่ง)	ทุเรียน (แห่ง)	กาแฟ (แห่ง)	มะม่วงหิมพานต์ (แห่ง)	ปาล์มน้ำมัน(แห่ง)	
					โรงสกัด	ลานเท
เมืองระนอง	2	-	-	14	1	14
กะเปอร์	1	-	1	-	-	18
สุขสำราญ	4	-	-	1	-	7

อำเภอ	สินค้า					
	มังคุด (แห่ง)	ทุเรียน (แห่ง)	กาแฟ (แห่ง)	มะม่วงหิมพานต์ (แห่ง)	ปาล์มน้ำมัน(แห่ง)	
					โรงสกัด	ลานเท
ละอุ่น	-	7	-	-	-	19
กระบุรี	7	23	7	-	1	33
รวม	**14**	**30**	**8**	**15**	**2**	**91**

ที่มา: สำนักงานพาณิชย์จังหวัดระนอง ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

2.5.2) จังหวัดระนองมีโรงงานอุตสาหกรรมที่เกี่ยวเนื่องจากปาล์มน้ำมัน จำนวน 4 โรงงาน ประกอบด้วย สถานะดำเนินกิจการ จำนวน 1 โรงงาน คือ บริษัท พี.เจ.ปาล์มออยล์ จำกัด สถานะหยุดดำเนินการผลิต จำนวน 2 โรงงาน คือ บริษัท เจริญปาล์ม ราชกรูด จำกัด และบริษัท พรีเมี่ยมปาล์มออยล์ จำกัด และยังไม่มีแผนผลิตเพื่อจำหน่าย จำนวน 1 โรงงาน คือ บริษัท ทีแอนด์บี ปาล์ม จำกัด

ตารางที่ 127 จำนวนโรงงานอุตสาหกรรมที่เกี่ยวเนื่องจากปาล์มน้ำมัน

ชื่อโรงงาน	กำลังเครื่องจักรรวม (แรงม้า)	กำลังการผลิตรวม (ตัน/ปี)	ผลผลิตหลัก		ต้องการวัตถุดิบ		หมายเหตุ
			ชื่อ	ปริมาณ (ตัน)	ชื่อ	ปริมาณ (ตัน)	
บริษัท พี.เจ. ปาล์มออยล์ จำกัด	58,052.00	230,000	น้ำมันปาล์มดิบ	42,000	ปาล์มทะลาย	230,000	ดำเนินกิจการ
บริษัท ทีแอนด์บี ปาล์ม จำกัด	487.20	9,000	น้ำมันเมล็ดในปาล์ม	9,000	เมล็ดในปาล์ม	22,500	ยังไม่มีแผนผลิตเพื่อจำหน่าย
บริษัท เจริญปาล์ม ราชกรูด จำกัด	8,360.00	72,000	น้ำมันปาล์มดิบ	12,000	ปาล์มทะลาย	100,000	หยุดดำเนินการผลิต
บริษัท พรีเมี่ยมปาล์มออยล์ จำกัด	3,875.20	81,000	น้ำมันปาล์มดิบ	13,770	ปาล์มทะลาย	100,000	หยุดดำเนินการผลิต

ที่มา: สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดระนอง, 2569

2.6 การขับเคลื่อนอาหารปลอดภัยของจังหวัดระนอง

2.6.1 การรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรของจังหวัด

(1) พื้นที่ทำการเกษตรอินทรีย์ที่ได้รับการรับรอง **<u>รวม 166.035 ไร่ (ด้านพืช)</u>** เกษตรกร 31 ราย/31 แปลง โรงคัดบรรจุ/แปรรูป 3 โรง และโรงงานปลาป่น 2 โรงงาน

ตารางที่ 128 ข้อมูลสินค้าเกษตรที่ได้รับการรับรองมาตรฐานอินทรีย์

ชนิดสินค้า	จำนวนราย/แปลง	จำนวน (ไร่)
1) ข้าว	-	-
2) พืช **2.1) พืชผสมผสาน มะพร้าว มังคุด พืชผัก**	**31 ราย/31 แปลง**	**166.035 ไร่**
ที่ตั้ง	**ชนิดพืช**	**จำนวน (ไร่)**
2.1.1) 137/28 ม.6 ต.จ.ป.ร. อ.กระบุรี จ.ระนอง 85110	มังคุด	1
2.1.2) 300/19 ม.6 ต.จ.ป.ร. อ.กระบุรี จ.ระนอง 85110	มังคุด	1.5
2.1.3) 16 ม.4 ต.จ.ป.ร. อ.กระบุรี จ.ระนอง 85110	มังคุด	1
2.1.4) 68/6 ม.6 ต.จ.ป.ร. อ.กระบุรี จ.ระนอง 85110	ทุเรียน, มังคุด, กล้วยไข่, กล้วยหอม	4.01
2.1.5) 180/3 ม.8 ต.ปากจั่น อ.กระบุรี จ.ระนอง 85110	มังคุด	5
2.1.6) 350 ม.8 ต.ปากจั่น อ.กระบุรี จ.ระนอง 85110	มังคุด	1.25
2.1.7) 513/1 ม.7 ต.ปากจั่น อ.กระบุรี จ.ระนอง 85110	พืชผัก	0.08
2.1.8) 98 ม.6 ต.ปากจั่น อ.กระบุรี จ.ระนอง 85110	มังคุด	1.5
2.1.9) 190 ม.8 ต.จ.ป.ร. อ.กระบุรี จ.ระนอง 85110	มังคุด	3
2.1.10) 166/7 ม.8 ต.จ.ป.ร. อ.กระบุรี จ.ระนอง 85110	มังคุด	1.25
2.1.11) 144 ม.4 ต.จ.ป.ร. อ.กระบุรี จ.ระนอง 85110	มังคุด	2.5
2.1.12) 92 ม.3 ต.ปากจั่น อ.กระบุรี จ.ระนอง 85110	มังคุด	25
2.1.13) 40 ม.8 ต.ลำเลียง อ.กระบุรี จ.ระนอง 85110	พืชผสมผสาน	28
2.1.14) ม.6 ต.ราชกรูด อ.เมืองระนอง จ.ระนอง 85000	พืชผสมผสาน	22.65
2.1.15) ม.2 ต.เชี่ยวเหลียง อ.กะเปอร์ จ.ระนอง 85120	พืชผัก	0.3
2.1.16) ม.1 ต.หาดส้มแป้น อ.เมืองระนอง จ.ระนอง 85000	พืชผสมผสาน	4
2.1.17) ม.2 ต.หงาว อ.เมืองระนอง จ.ระนอง 85000	พืชผสมผสาน	0.905
2.1.18) ม.3 ต.ปากน้ำ อ.เมืองระนอง จ.ระนอง 85000	ทุเรียน	1
2.1.19) ม.3 ต.ปากน้ำ อ.เมืองระนอง จ.ระนอง 85000	ทุเรียน,มังคุด	6
2.1.20) ม.3 ต.ปากน้ำ อ.เมืองระนอง จ.ระนอง 85000	ทุเรียน,มังคุด	2
2.1.21) ม.4 ต.ราชกรูด อ.เมืองระนอง จ.ระนอง 85000	พืชผสมผสาน	0.7
2.1.22) ม.2 ต.หาดส้มแป้น อ.เมืองระนอง จ.ระนอง 85000	มังคุด,มะพร้าว	1.5
2.1.23) ม.1 ต.บางพระเหนือ อ.ละอุ่น จ.ระนอง 85130	ทุเรียน,ฝรั่ง	2.4
2.1.24) ม.8 ต.นาคา อ.สุขสำราญ จ.ระนอง 85120	พืชผสมผสาน	24.5

ที่ตั้ง	ชนิดพืช	ปริมาณ
2.1.25) ม.1 ต.บางพระเหนือ อ.ละอุ่น จ.ระนอง 85130	พืชผัก	0.04
2.1.26) ม.5 ต.นาคา อ.สุขสำราญ จ.ระนอง 85120	พืชผสมผสาน	0.4
2.1.27) ม.3 ต.นาคา อ.สุขสำราญ จ.ระนอง 85120	มังคุด,ลองกอง	1
2.1.28) ม.1 ต.นาคา อ.สุขสำราญ จ.ระนอง 85120	ทุเรียน,มังคุด	3.87
2.1.29) ม.10 ต.ปากจั่น อ.กระบุรี จ.ระนอง 85110	มังคุด, กาแฟ	1.68
2.1.30) ม.5 ต.ราชกรูด อ.เมืองระนอง จ.ระนอง 85000	พืชผสมผสาน	13
2.1.31) ม.1 ต.บางริ้น อ.เมืองระนอง จ.ระนอง 85000	พืชผสมผสาน	5
2.2) โรงคัดบรรจุ/แปรรูป	**3 โรง**	**-**
2.2.1) บริษัท เฮอริเทจโกรเวอร์ คอร์ปอร์เรชั่น จำกัด 95/10 ม.8 ต.นาคา อ.สุขสำราญ จ.ระนอง 85120	1) กลุ่มผักสมุนไพรสด 2) กลุ่มชาสมุนไพร 3) กลุ่มสมุนไพรอบแห้ง 4) กลุ่มผลไม้ 5) กลุ่มเม็ดมะม่วงหิมพานต์	30 ตัน/ปี 3 ตัน/ปี 5 ต้น/ปี 5 ตัน/ปี 50 ตัน/ปี
2.2.2) บริษัท เฮอริเทจแล็บแอนด์ไลฟ์ จำกัด 95/10 ม.8 ต.นาคา อ.สุขสำราญ จ.ระนอง 85120	ผักสลัด	15 ตัน/ปี
2.2.3) 92 ม.3 ต.ปากจั่น อ.กระบุรี จ.ระนอง 85110	มังคุด	8 ตัน/ปี
3) ประมง	-	-
4) ปศุสัตว์ (โรงงานปลาป่น: มาตรฐานอินทรีย์)	**2 โรงงาน**	**-**
4.1) บริษัท สยามชัยโภคภัณฑ์ จำกัด 73/3 หมู่ 2 ถนนเพชรเกษม ตำบลบางริ้น อำเภอเมืองระนอง จังหวัดระนอง	โรงงานปลาป่น	ตามปริมาณการสั่งผลิต
4.2) บริษัท กรุงเทพมหกิจ จำกัด 67/1 หมู่ 5 ตำบลปากน้ำ อำเภอเมืองระนอง จังหวัดระนอง	โรงงานปลาป่น	ตามปริมาณการสั่งผลิต

โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 มีการผลิตพืช/ผลไม้ เกษตรอินทรีย์มาตรฐานเกษตรอินทรีย์ organic Thailand/PGS (มกษ.9000-2564) ทั้งหมด ถึง ณ วันที่ 31 สิงหาคม 2569 จำนวน 58 แปลง และมีโรงงานปลาป่น ได้รับรองมาตรฐาน GMP จำนวน 7 แห่ง ดังนี้

ตารางที่ 129 โรงงานปลาป่น ได้รับรองมาตรฐาน GMP

ที่ตั้ง	ชนิดพืช	ปริมาณ
1.บริษัท เทพพามาปลาป่น จำกัด 71/7 ม.5 ต.ปากน้ำ อ.เมืองระนอง จ. ระนอง	โรงงานปลาป่น	ตามปริมาณการสั่งผลิต
2.หจก.ปลาทองอุตสาหกรรม 95/16 ม.1 ต.ปากน้ำ อ.เมืองระนอง จ.ระนอง	โรงงานปลาป่น	ตามปริมาณการสั่งผลิต
3.บริษัท สหประมงปลาป่นระนอง จำกัด 2/4 ม.2 ต.บางนอน อ.เมืองระนอง จ.ระนอง	โรงงานปลาป่น	ตามปริมาณการสั่งผลิต

ที่ตั้ง	ชนิดพืช	ปริมาณ
4.บริษัท กันตังธนาพร จำกัด 188/1 ม.4 ต.หงาว อ.เมืองระนอง จ.ระนอง	โรงงานปลาป่น	ตามปริมาณการสั่งผลิต
5.หจก.โรงงานปล่าป่นเจริญกิจการระนอง 19 ม.2 ต.ราชกรูด อ.เมืองระนองจ.ระนอง	โรงงานปลาป่น	ตามปริมาณการสั่งผลิต
6.บริษัท สุขเรืองแก้วปลาป่น (2004) จำกัด 59/1 ม.2 ต.บางนอน อ.เมืองระนอง จ.ระนอง	โรงงานปลาป่น	ตามปริมาณการสั่งผลิต
7.บริษัท อันดามันการประมง จำกัด 94/59 ม.5 ต.ปากน้ำ อ.เมืองระนอง จ.ระนอง	โรงงานปลาป่น	ตามปริมาณการสั่งผลิต

ที่มา: สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดระนอง, 2567

(2) ปี พ.ศ. 2568 มีแปลงเกษตรในจังหวัดระนองที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP จากกรมวิชาการเกษตร จำนวน 6,819 แปลง (6,438 ราย) จากกรมปศุสัตว์ จำนวน 16 ฟาร์ม (16 ราย) และจากกรมประมง จำนวน 119 ฟาร์ม (99 ราย) ซึ่งแบ่งได้ ดังนี้

(2.1) สินค้าเกษตรด้านพืช ได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP ในพื้นที่จังหวัดระนอง จำนวน 6,819 แปลง (เกษตรกร 6,438 ราย) พื้นที่รวม 42,363.30 ไร่

ตารางที่ 130 สินค้าเกษตร **ด้านพืช** ได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP ในพื้นที่จังหวัดระนอง

ประเภท/ชนิดสินค้า	จำนวน(แปลง)	พื้นที่ (ไร่)
มังคุด	1,454	5,911.5200
ทุเรียน	4,845	34,491.3100
ลองกอง	12	46.1500
กล้วย	4	35.3100
กาแฟ	180	895.3300
เงาะ	1	2.5000
จำปาดะ	5	12.6200
มะพร้าว	40	187.1400
มะม่วงหิมพานต์	66	437.0000
ฝรั่ง	3	3.3730
พืชตระกูลกะหล่ำ	12	0.2945
พืชตระกูลผักกาดหอม (เรดโอ๊ค กรีนคอส เรดคอรัลสลัด ฯลฯ)	21	2.2608
พืชตระกูลแตง (แตงกวา บวบ ฟักเขียว ฯลฯ)	6	0.9351
ผักไฮโดรโปนิกส์	9	5.0000
ถั่วฝักยาว	3	0.5456
ผักบุ้ง	4	0.3849
พริก	16	8.1706
พริกไทย	2	2.0938
ผักเหลียง	6	62.4680

ประเภท/ชนิดสินค้า	จำนวน(แปลง)	พื้นที่ (ไร่)
สตอเบอร์รี่	1	0.0625
พืชตระกูลมะเขือ (มะเขือเทศ มะเขือม่วง มะเขือเปราะ ฯลฯ)	3	0.0176
มันเทศญี่ปุ่น	1	0.0100
ส้ม	1	15.0000
สะตอ	49	104.0500
สับปะรด	1	2.5000
โกโก้	6	31.8100
หมาก	12	22.3600
เห็ดนางฟ้า	2	0.1450
ต้นอ่อนพืช	2	0.2408
กระท่อม	43	81.8175
มะละกอ	1	0.0500
พืชตระกูลป่วยเล้ง (ผักโขม ป่วยเล้ง)	2	0.0786
พืชตระกูลผักชี (ขึ้นฉ่าย ผักชี)	2	0.0449
พืชตระกูลหอม-กระเทียม (กุยช่าย)	1	0.0100
เสาวรส	1	0.0056
กระเจี๊ยบแดง	1	0.0056
ละมุด	1	0.6900
รวมทั้งสิ้น	**6,819**	**42,363.3044**

ที่มา: ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรระนอง, 2568

ตารางที่ 131 โรงงานคัดบรรจุ ตัดแต่ง ผัก/ผลไม้ ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน

ที่ตั้ง	ชนิดพืช
วิสาหกิจชุมชนผลไม้คุณภาพเกษตรอินทรีย์ จ.ป.ร. เลขที่ 78/5 ม.5 ต.จ.ป.ร. อ.กระบุรี จ.ระนอง	มังคุด

ที่มา: ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรระนอง, 2568

(2.2) ปี 2568 มีแปลงไม้ผลที่ได้รับการรับรอง GAP แยกตามชนิดพืช (ทุเรียน มังคุด ลองกอง และเงาะ) (ข้อมูล ณ มิถุนายน 2568)

ชนิดพืช	จำนวนแปลง	จำนวนราย	พื้นที่ปลูก (ไร่)	ที่ตั้งของแปลง				
				อ.กระบุรี	อ.ละอุ่น	อ.เมืองระนอง	อ.กะเปอร์	อ.สุขสำราญ
ทุเรียน	4,713	4,443	33,131.65	2,385	1,431	303	549	45
มังคุด	1,415	1,353	5,825.03	647	481	70	173	44
ลองกอง	22	22	73.75	12	-	4	4	2
เงาะ	5	5	11.00	2	-	2	1	-
รวม	**6,155**	**5,823**	**39,041.43**	**3,046**	**1,912**	**379**	**727**	**91**

ที่มา: ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรระนอง, 2568

ปี 2569 การรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตร GAP พืช (มกษ. 9001 – 2564)

จังหวัดระนอง มีทั้งหมด 7,034 แปลง 6,638 ราย พื้นที่ 43,226 ไร่ (ทุกชนิดพืช) และเมื่อจำแนกไม้ผลสำคัญ มีข้อมูลตามตาราง ดังนี้

ชนิดพืช	จำนวนแปลง	จำนวนราย	พื้นที่ปลูก (ไร่)
ทุเรียน	4,936	4,647	34,977.19
มังคุด	1,490	1,420	6,059.24
กาแฟ	213	210	1,050.88
มะม่วงหิมพานต์	69	68	453.50

ที่มา: ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรระนอง, 2569 (ข้อมูล ณ มีนาคม 2569)

(2.3) สินค้าเกษตรด้านปศุสัตว์ ที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP จำนวนทั้งหมด 16 ฟาร์ม (16 ราย) ประกอบด้วยฟาร์มไก่เนื้อ ฟาร์มไก่ไข่ และฟาร์มสุกร พื้นที่รวม 182.50 ไร่

ตารางที่ 132 สินค้าเกษตรด้านปศุสัตว์ ที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP

ลำดับที่	ชนิดสินค้า	จำนวน(ฟาร์ม)	จำนวนสัตว์ (ตัว)	พื้นที่ (ไร่)
1	ไก่เนื้อ	2	52,000	17.50
2	ไก่ไข่	1	65,000	50.00
3	สุกร	13	11,750	115.00
รวมทั้งสิ้น		**16**	**128,750**	**182.50**

ที่มา: สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดระนอง, 2568

(2.4) สินค้าเกษตรด้านประมงที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน รวมทั้งสิ้น 119 ฟาร์ม (เกษตรกร 99 ราย) พื้นที่ 2,090.18 ไร่ จำแนกเป็น

- มาตรฐาน GAP กรมประมง และ GAP มกษ. รวม 119 ฟาร์ม ได้แก่ กุ้งทะเล ปลาทะเล และปูทะเล พื้นที่จำนวน 2,090.18 ไร่

ตารางที่ 133 แสดงข้อมูลสินค้าเกษตรด้านประมงที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน

ลำดับที่	ชนิดสินค้า	จำนวน(ฟาร์ม)	มาตรฐาน	พื้นที่ (ไร่)
1	กุ้งทะเล	75	GAP กรมประมง และ GAP มกษ.	1,927
2	ปลาทะเล	2	GAP กรมประมง และ GAP มกษ.	3
3	ปูทะเล	42	GAP มกษ.	160.18
รวมทั้งสิ้น		**119**		**2,090.18**

ที่มา: ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งระนอง, 2568

ปี พ.ศ. 2568 มีการรับรองสินค้าเกษตรด้านพืช เกษตรกร รวม 6,438 ราย 6,819 แปลง พื้นที่ 42,363.30 ไร่ ด้านประมง เกษตรกร 99 ราย/ 119 ฟาร์ม พื้นที่รวม 2,090.18 ไร่ และด้านปศุสัตว์ จำนวน 16 ราย /16ฟาร์ม พื้นที่ 182.50 ไร่ รวมพื้นที่ ที่ได้รับรองมาตรฐาน GAP ทั้งหมด 44,635.98 ไร่

ตารางที่ 134 แสดงข้อมูลสินค้าเกษตรที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP

ชนิดสินค้า	จำนวนราย/แปลง/ฟาร์ม	จำนวนไร่
1) พืช[1]	6,438 ราย/ 6,819 แปลง	42,363.30 ไร่
2) ประมง[2]	99 ราย/119 ฟาร์ม	2,090.18 ไร่
3) ปศุสัตว์ (ไก่เนื้อ สุกร ไก่ไข่)[3]	16 ราย/16 ฟาร์ม	182.50 ไร่

ที่มา: [1] ด้านพืช ข้อมูลจากศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรระนอง, 2568

[2] ด้านประมง ข้อมูลจากศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งระนอง, 2568

[3] ด้านปศุสัตว์ ข้อมูลจากสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดระนอง, 2568

ตารางที่ 135 ข้อมูลสินค้าเกษตรที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP ปี พ.ศ. 2566 – 2568 (พืช ประมง และปศุสัตว์)

ชนิดสินค้า	ปี พ.ศ.2566			ปี พ.ศ.2567			ปี พ.ศ.2568		
	จำนวนเกษตรกร (ราย)	จำนวนแปลงหรือฟาร์ม	จำนวนพื้นที่ (ไร่)	จำนวนเกษตรกร (ราย)	จำนวนแปลงหรือฟาร์ม	จำนวนพื้นที่ (ไร่)	จำนวนเกษตรกร (ราย)	จำนวนแปลงหรือฟาร์ม	จำนวนพื้นที่ (ไร่)
1) พืช	4,700	4,892 แปลง	43,288.92	5,944	6,382 แปลง	40,156.3589	6,438	6,819 แปลง	42,363.30
2) ประมง	109	123 ฟาร์ม	2,010.53	99	116 ฟาร์ม	2,013.75	99	119 ฟาร์ม	2,090.18
3) ปศุสัตว์ (ไก่เนื้อ สุกร ไก่ไข่)	18	18 ฟาร์ม	237.50	16	16 ฟาร์ม	182.50	16	16 ฟาร์ม	182.50
รวม	**4,827**	**5,033**	**45,536.95**	**6,059**	**6,514**	**42,352.61**	**6,553**	**6,954**	**44,635.98**

ที่มา: ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรระนอง, ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งระนอง, สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดระนอง, 2566-2568

2.6.2 โครงการที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมอาหารปลอดภัยของจังหวัด

ดำเนินการขับเคลื่อนการดำเนินงานโดยคณะกรรมการโครงการร้านอาหารวัตถุดิบปลอดภัยเลือกใช้สินค้า Q ซึ่งโครงการร้านอาหารวัตถุดิบปลอดภัยเลือกใช้สินค้า Q (Q Restaurant) และสถานที่จำหน่ายสินค้า Q (แผงร้านค้า/ร้านค้าหน้าฟาร์ม) นั้นมีอายุการรับรอง 3 ปี และมีการตรวจติดตามปีละ 1 ครั้ง (ตรวจติดตามร้านอาหาร, แผงร้านค้า, ร้านค้าหน้าฟาร์ม ที่เข้าร่วมโครงการฯ ทุกปีหลังการสมัคร) และเมื่อครบอายุ 3 ปี หากร้านเหล่านี้ ยังคงครองคุณสมบัติตามที่กำหนด ร้านเหล่านี้จะได้รับการต่ออายุต่อไป (รับป้าย Q ต่ออายุให้) โดยการตรวจประเมินดำเนินการโดยคณะกรรมการประเมินผลการตรวจรับรองร้านอาหาร จังหวัดระนองมีรายละเอียด ดังนี้

1) โครงการร้านอาหารวัตถุดิบปลอดภัยเลือกใช้สินค้า Q (Q Restaurant)

โดยมีร้านอาหารวัตถุดิบปลอดภัยเลือกใช้สินค้า Q (Q Restaurant) และร้านอาหารที่พัฒนายกระดับเป็นร้านอาหาร Q Restaurant ระดับ Premium (Q Restaurant Premium) ของจังหวัดระนอง ภายใต้การดำเนินงานของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง คณะกรรมการ/คณะทำงานโครงการฯ ร่วมกับสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ (มกอช.) ตั้งแต่ปี 2555-2569 รวมจำนวน 38 ร้าน (ร้านเดิม 37 ร้านและมีร้านสมัครใหม่ ปี 2569 จำนวน 1 ร้าน) โดยจำแนกเป็นรายอำเภอ ดังนี้

ตารางที่ 136 จำนวนร้านอาหารวัตถุดิบปลอดภัยเลือกใช้สินค้า Q รายอำเภอ

อำเภอ	จำนวน (ร้าน)	ชื่อร้าน	
เมืองระนอง	28	[1]**1) ร้านจ่าจ้าคอฟฟี่** [1]**3) ร้านครัวแมงโก้** [1]**5) เฮอริเทจ แกรนด์ คอนเวนชั่น** 6) ร้านเคียงเล 8) ร้าน เจ แอนด์ ที 10) ร้านบังกีโรตีอาหรับ 12) ร้านครัวกินง่าย [1]**14) บลูสกายเกาะพยามรีสอร์ท** 16) ร้านครัวเจริญ 18) ร้าน GALLA KITCHEN 20) ร้าน 168 Café Ranong 22) ร้าน ชิลล์ ชิลล์ 24) ร้าน Mountain Café Ranong [1]**25) ร้าน บาร็อค เลอ คาเฟ่ ระนอง** [1]**26) ติน คาเฟ่ (Tin Café)** 28) ร้านสิริ คาเฟ่	[1]**2) ร้าน Farm House** 4) ร้านพีทีทีคิทเช่น (ครัว ปตท. ระนอง) 7) ร้านปากน้ำซีฟู้ด [1]**9) ร้านคุ้นลิ้น** 11) ร้านต้นหนุน 13) ร้านครัวภูธารา 15) นิธิพรรีสอร์ท 17) ร้านสมบูรณ์โภชนา 19) ร้าน The Alis Café 21) ร้านระนองเบเกอรี่ 23) ร้านตำกัน 168 (น้ำใส เขาสวย รีสอร์ท) **(Baroque Le Café and Boutique Resort)** 27) ร้านพี่ต้นอาหารเช้า
กระบุรี	5	1) ร้านริมคลอง 3) ร้านระเบียงนา [2]5) ร้านติน ติน สเตชั่น (Tin Tin Station)	2) ร้านข้าวมันไก่ทับหลี [1]**4) ร้านตาหัวล้านริเวอร์คาเฟ่**
กะเปอร์	3	1) ร้านอาหารน้องเมย์ 3) สวนลุงวร ระนองแกลมปิ้ง	2) ร้านใบกล้วย
สุขสำราญ	1	1) ร้านอัยอินทร์รีสอร์ท	
ละอุ่น	1	1) ร้านแลเขา ริมเล	
รวม	**38 ร้าน (เป็น Q Premium จำนวน 9 ร้าน)**		

หมายเหตุ: 1. ร้านอาหารที่ยกระดับเป็นร้านอาหาร Q Restaurant Premium: Q Premium เป็นการยกระดับมาตรฐานร้านอาหารที่มีศักยภาพสูง ให้เป็นกลุ่ม Premium และส่งเสริมการใช้วัตถุดิบสินค้า Q ที่มีความปลอดภัยจากแหล่งผลิตฟาร์มที่ปลอดภัย ได้คุณภาพมาตรฐานเพิ่มมากขึ้นมีคุณสมบัติ ดังนี้

1) วัตถุดิบสินค้า Q ที่ใช้ในร้านอาหารไม่น้อยกว่า 10 ชนิดขึ้นไป หรือใช้วัตถุดิบที่เป็นสินค้า Q ทั้งหมดในการประกอบอาหารอย่างน้อย จำนวน 2 เมนู

2) มีผลประเมินคะแนนรวมด้านสุขลักษณะ 5 หมวด ไม่น้อยกว่าร้อยละ 90

3) คงสถานะภาพเป็นร้าน Q Restaurant ไม่น้อยกว่า 1 ปี

2. ร้านอาหารที่สมัครในโครงการ Q Restaurant ปี 2569

ที่มา: สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง, 2569

2) โครงการสถานที่จำหน่ายสินค้า Q (แผงร้านค้าในตลาดสด/ร้านค้าหน้าฟาร์ม)

จังหวัดระนองมีสถานที่จำหน่ายสินค้า Q (แผง/ร้านค้าและร้านค้าหน้าฟาร์ม) ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2556-2569 รวม 47 แห่ง แบ่งเป็น แผง/ร้านค้า 26 แห่ง และร้านค้าหน้าฟาร์ม 21 แห่ง มีรายละเอียด ดังนี้

2.1) แผงร้านค้าในตลาดสด/ร้านค้า มีจำนวน 26 แผง/ร้านค้า (7 ตลาดสด) (อำเภอกระบุรี 5 แผงร้านค้า อำเภอเมืองระนอง 13 แผงร้านค้า อำเภอกะเปอร์ 7 แผงร้านค้า และอำเภอสุขสำราญ 1 แผงร้านค้า)

ตารางที่ 137 จำนวนสถานที่จำหน่ายสินค้า Q ประเภทแผงร้านค้าในตลาดสด

อำเภอ	ชื่อตลาด	จำนวนแผง/ร้านค้า
กระบุรี	ตลาดสด บ.ข.ส. กระบุรี	4 แผงร้านค้า
	ตลาดหมู่ 5 ตำบล จ.ป.ร.	1 ร้านค้า (ร้านนางสิริธร อุ่ยสุวรรณ)
รวมอำเภอกระบุรี		**5 แผงร้านค้า**
เมืองระนอง	ตลาดสดเทศบาลเมืองระนอง	2 แผงร้านค้า
	ตลาดภัคดี สิริ	8 แผงร้านค้า
	ตลาดสดระนองธานี	2 แผงร้านค้า
	ตลาดเทศบาลตำบลหงาว	1 แผงร้านค้า
รวมอำเภอเมืองระนอง		**13 แผงร้านค้า**
กะเปอร์	ตลาดเทศบาลกะเปอร์	**7 แผงร้านค้า**
สุขสำราญ	ตลาดสดทรัพย์เพิ่มพูน	**1 แผงร้านค้า**
ละอุ่น	-	-
รวม	**26 แผงร้านค้า**	

ที่มา: สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง, 2569

2.2) ร้านค้าหน้าฟาร์ม จำนวน 21 แห่ง คือ อำเภอเมืองระนอง 13 แห่ง อำเภอกระบุรี 6 แห่ง อำเภอกะเปอร์ 1 แห่ง และอำเภอสุขสำราญ 1 แห่ง

ตารางที่ 138 จำนวนสถานที่จำหน่ายสินค้า Q ประเภทร้านค้าหน้าฟาร์ม

อำเภอ	จำนวนร้านค้าหน้าฟาร์ม
เมืองระนอง	13 แห่ง (รายเดิม 12 / สมัครใหม่ 1)
กระบุรี	6 แห่ง (รายเดิม 5 / สมัครใหม่ 1)
กะเปอร์	1 แห่ง (รายเดิม)
สุขสำราญ	1 แห่ง (รายเดิม)

ที่มา: สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง, 2569

3) การดำเนินงานสุขาภิบาลอาหาร ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2569

3.1) ถนนอาหารปลอดภัย (Street Food Good Health)

จังหวัดระนอง มีถนนอาหารปลอดภัย (Street Food Good Health) จำนวน 4 แห่ง ผ่านมาตรฐานอาหารริมบาทวิถี (Street Food Good Health) หรือเกณฑ์มาตรฐานอาหารริมบาทวิถี : SAN ระดับพื้นฐาน จำนวน 2 แห่ง คือ ถนนท่าเมือง (ซอย 2) เขตเทศบาลเมืองระนอง ตำบลเขานิเวศน์ อำเภอเมืองระนอง และจุดผ่อนผันถนนประชาพิทักษ์ในเขตเทศบาลตำบลหงาว อำเภอเมืองระนอง และผ่านมาตรฐานระดับดี จำนวน 2 แห่ง คือ แผงลอยข้างโรงพยาบาลระนองในเขตเทศบาลเมืองระนอง ถนนเพิ่มผลตำบลเขานิเวศน์ อำเภอเมืองระนอง และแผงลอยจำหน่ายซาลาเปาทับหลี ตำบลมะมุ อำเภอกระบุรี

3.2) สถานที่จำหน่ายอาหาร ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน “อาหารสะอาด รสชาติอร่อย (Clean Food Good Taste)” ระดับพื้นฐานและระดับดีมากหรือเกณฑ์มาตรฐานสถานที่จำหน่ายอาหาร : SAN & SAN plus

ตารางที่ 139 จำนวนสถานที่จำหน่ายอาหาร ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน “อาหารสะอาด รสชาติอร่อย (Clean Food Good Taste)”

อำเภอ	จำนวนทั้งหมด (แห่ง)	ผ่านมาตรฐานSAN (แห่ง)	ผ่านมาตรฐาน SAN plus (แห่ง)
เมืองระนอง	267	203	21
กระบุรี	49	37	2
กะเปอร์	11	11	-
ละอุ่น	9	9	-
สุขสำราญ	9	8	1
รวม	**345**	**234**	**24**

ที่มา: สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดระนอง ข้อมูล ณ กุมภาพันธ์ 2569 ในระบบ Food handler ของกรมอนามัย

ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน “อาหารสะอาด รสชาติอร่อย (Clean Food Good Taste Plus)”ระดับดีมาก หรือเกณฑ์มาตรฐานสถานที่จำหน่ายอาหาร : SAN Plus จำนวน 24 แห่ง ดังนี้

ตารางที่ 140 สถานที่จำหน่ายอาหาร ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน “อาหารสะอาด รสชาติอร่อย (Clean Food Good Taste Plus)”ระดับดีมาก หรือเกณฑ์มาตรฐานสถานที่จำหน่ายอาหาร : SAN Plus

อำเภอ	ชื่อสถานที่จำหน่ายอาหาร
เมืองระนอง จำนวน 21 แห่ง	1. ฟาร์มเฮ้าส์ (Farmhouse) ตำบลเขานิเวศน์
	2. ร้านคุ้นลิ้น ตำบลเขานิเวศน์
	3. ครัวแมงโก้ ตำบลบางนอน
	4. บารอก เลอ คาเฟ่ Baroque Le Cafe ตำบลหงาว
	5. ติน คาเฟ่ ตำบลหงาว
	6. ครัวเจริญ ตำบลเขานิเวศน์
	7. ห้องอาหารเฮอริเทจ แกรนด์ คอนเวนชั่น ตำบลเขานิเวศน์
	8. The Galla Hotel ตำบลเขานิเวศน์

อำเภอ	ชื่อสถานที่จำหน่ายอาหาร
	9. จ่าจ้าคอฟฟี่ ตำบลบางริ้น
	10. ครัวภูธารา ภูธารารีสอร์ท ตำบลบางนอน
	11. คาเฟ่ในหมง ตำบลบางนอน
	12. Piti home Cafe & eatery ตำบลเขานิเวศน์
	13. Milkco.Cafe ตำบลบางนอน
	14. ครัวเรอดังระนอง ตำบลเขานิเวศน์
	15. YES NO RESTAURANT ตำบลบางริ้น
	16. Siri cafe ตำบลบางริ้น
	17. เคียงเล ตำบลปากน้ำ
	18. SEA SWAN Happiness Space ตำบลปากน้ำ
	19. The baroni cafe ตำบลหงาว
	20. ห้องอาหารน้ำใสเขาสวยรีสอร์ท ตำบลเขานิเวศน์
	21. Mission Café Ranong ตำบลเขานิเวศน์
กระบุรี จำนวน 2 แห่ง	1. ส้มตำพาเจริญ ตำบลปากจั่น
	2. ร้านเพียวคาเฟ่ ตำบลลำเลียง
สุขสำราญ จำนวน 1 แห่ง	1. ร้านอาหารอัยอินทร์ ตำบลกำพวน

3.3) ตลาดสด ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน “ตลาดสดน่าซื้อ วิถีใหม่ (Healthy Market)”หรือเกณฑ์มาตรฐานตลาดสด : SAN & SAN Plus จำนวนตลาดสดทั้งหมด จำนวน 12 แห่ง ผ่านมาตรฐานระดับพื้นฐาน จำนวน 1 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 0.33 และผ่านมาตรฐานระดับดี จำนวน 11 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 99.67

3.4) ตลาดนัด ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน “ตลาดนัดน่าซื้อ (Temporary Market)” หรือเกณฑ์มาตรฐานตลาดนัด : SAN & SAN Plus จำนวนตลาดนัดทั้งหมด 16 แห่ง ผ่านมาตรฐานระดับพื้นฐาน จำนวน 2 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 12.5 และผ่านมาตรฐานระดับดี จำนวน 14 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 87.5

3.5) โรงแรม ผ่านมาตรฐานโรงแรมที่เป็นมิตรกับสุขภาพและสิ่งแวดล้อม GREEN Health Hotel จำนวน 19 แห่ง ดังนี้

ตารางที่ 141 โรงแรมที่ผ่านมาตรฐานโรงแรมที่เป็นมิตรกับสุขภาพและสิ่งแวดล้อม GREEN Health Hotel

อำเภอ	ชื่อโรงแรม
เมืองระนอง จำนวน 17 แห่ง	1. สุขโฮเทล ตำบลเขานิเวศน์
	2. ฟาร์มเฮ้าส์ระนอง ตำบลเขานิเวศน์
	3. โรงแรมเดอะกาลล่า ตำบลเขานิเวศน์
	4. เยสโน โฮเต็ล ตำบลบางริ้น
	5. โรงแรมไอเฟลอินน์ ตำบลบางริ้น

อำเภอ	ชื่อโรงแรม
	6. เดอะฮิดเด้นรีสอร์ท ตำบลบางนอน
	7. น้ำใสเขาสวย รีสอร์ท ตำบลเขานิเวศน์
	8. ภูธารารีสอร์ท ตำบลบางนอน
	9. โรงแรมดิเอลฟ์ ตำบลเขานิเวศน์
	10. ไซมิสติน รีสอร์ท ตำบลหงาว
	11. บ้านในหมง ทรีเฮ้าส์ ตำบลบางนอน
	12. มิสซิสสวอน วิลล่า ตำบลปากน้ำ
	13. บารอก บูติก รีสอร์ท ตำบลหงาว
	14. บ้านชิโน ตำบลเขานิเวศน์
	15. แดดดี้ ดรีมโฮเทล&เรสซิเด้นซ์ ตำบลเขานิเวศน์
	16. รัตนสิน ตำบลเขานิเวศน์
	17. เดอะสปริงส์ ตำบลบางริ้น
สุขสำราญ จำนวน 1 แห่ง	1. อัยอินทร์รีสอร์ท ตำบลกำพวน

ที่มา : สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดระนอง ระบบโปรแกรมประเมินโรงแรมและแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นมิตรกับสุขภาพและสิ่งแวดล้อม ณ 27 กุมภาพันธ์ 2569

3.6) แหล่งท่องเที่ยว ผ่านมาตรฐานแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นมิตรกับสุขภาพและสิ่งแวดล้อม (GREEN Health Attraction) จำนวน 2 แห่ง ได้แก่ บ่อน้ำแร่ร้อนพรรั้ง อุทยานแห่งชาติน้ำตกหงาว และเรือนจำชั่วคราวเขาบางริ้น เรือนจำจังหวัดระนอง

ที่มา: สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดระนอง ระบบโปรแกรมประเมินโรงแรมและแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นมิตรกับสุขภาพและสิ่งแวดล้อม ณ 27 กุมภาพันธ์ 2569

4) สถานที่จำหน่าย ไข่สดปลอดภัย(ไข่ OK) และเนื้อสัตว์ปลอดภัย (ปศุสัตว์ OK)

ตารางที่ 142 ข้อมูลสถานที่จำหน่าย ไข่สดปลอดภัย (ไข่ OK) และเนื้อสัตว์ปลอดภัย (ปศุสัตว์ OK)

ที่	ชื่อสถานประกอบการ	ชื่อเจ้าของสถานที่จำหน่าย	ตลาดที่จำหน่าย	ไข่สดปลอดภัย	ชนิดเนื้อสัตว์			
					โค	สุกร	ไก่	เป็ด
1	แม็คโคร	สาขาระนอง	-			✓	✓	
2	เทสโก้ โลตัส	สาขาระนอง	-				✓	
3	เทสโก้ โลตัส เอ็กเพรส	สาขาตลาดเทศบาล ระนอง	-				✓	
4	ร้านน้องแฟร์ หมูสด	นายสมพงษ์ ดำรง	ตลาดสด บ.ข.ส.กระบุรี			✓	✓	
5	ร้านเจ๊หยีด หมูสด	น.ส.บุญช่วย วิเชียรรัตน์	ตลาดสด บ.ข.ส.กระบุรี			✓		
6	ร้านหมูสด เจ๊ติ๋ม	นางอำไพ ถนอมนวล	ตลาดสด บ.ข.ส.กระบุรี			✓	✓	✓
7	ซีพีเฟรสมาร์ท	สาขากระบุรี-น้ำจืด	-			✓	✓	✓
8	ซีพีเฟรสมาร์ท	สาขาเมืองระนอง-ท่าเมือง	-			✓	✓	✓
9	บิ๊กซีซูเปอร์เซ็นเตอร์ จำกัด	สาขาระนอง	-			✓	✓	✓
10	ร้านรัญจวน หมูสด	นางรัญจวน ไกรลาศ	ตลาดสดระนองธานี			✓		

ที่	ชื่อสถานประกอบการ	ชื่อเจ้าของสถานที่จำหน่าย	ตลาดที่จำหน่าย	ไข่สดปลอดภัย	ชนิดเนื้อสัตว์			
					โค	สุกร	ไก่	เป็ด
11	ร้านปราณิต หมูสด	นางปราณิต ชูดำ	ตลาดสดระนองธานี			✓		
12	ร้านกวย หมูสด	นายกระจาย รักร่วม	ตลาดสดระนองธานี			✓		
13	ร้านชำนาญ หมูสด	นายชำนาญ ดำรักษ์	เลขที่ 10 หมู่ 1 ตำบลกะเปอร์			✓		
14	บริษัท ดีฟาร์มฟู้ดรีเทล จำกัด สาขา ระนอง	นายปิยณัฐ เข้ทอง	เลขที่ 210/21-22 หมู่ 5 ตำบางริ้น			✓	✓	
15	ร้านเพนกวิน ฮาลาลฟู้ดเซนเตอร์	นายพิษณุ สำลี	เลขที่ 5/3 หมู่ 3 ตำบลกำพวน				✓	
16	ร้านแฮปปี้พอร์ค	นางสาวศิริรัตน์ ลิ่มปิติกุล	เลขที่ 5/20 หมู่ 5 ตำบลบางริ้น			✓		
17	ร้านมาลัย หมูสด	นางมาลัย คงหาญ	เลขที่ 138 หมู่ 2 ตำบลกะเปอร์			✓		

ที่มา: สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดระนอง, 2567

5) การส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร

ตารางที่ 143 จำนวนกลุ่มส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร

อำเภอ	จำนวนกลุ่ม	จำนวนเกษตรกร (ราย)
เมืองระนอง	10	100
กระบุรี	13	130
ละอุ่น	7	70
กะเปอร์	7	70
สุขสำราญ	3	30
รวม	**40**	**400**

ที่มา: สถานีพัฒนาที่ดินระนอง, 2568

2.7 สินค้าสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (Geographical Indication : GI) ด้านการเกษตรของจังหวัดระนอง

ภาพที่ 12 สัญลักษณ์สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (Geographical Indication : GI)

ความสำคัญของสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) เพื่อเป็นการการันตีคุณภาพที่ได้รับการยอมรับจากหลายพื้นที่ทั่วโลกมีจุดเริ่มต้นจากทวีปยุโรปและเข้ามามีบทบาทสำคัญใน AEC โดย**ประโยชน์ที่จะได้รับเมื่อขึ้นทะเบียนสินค้าชุมชนเป็นสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ หรือ GI คือ**

1) คุ้มครอง ชื่อสินค้าให้เป็นสิทธิของชุมชนที่ขึ้นทะเบียน
2) เพิ่มมูลค่า ของสินค้าและเป็นเครื่องมือการตลาด
3) ดูแลรักษา มาตรฐานของสินค้าและรักษาภูมิปัญญาท้องถิ่น
4) ก้าวสู่ระดับสากล ได้รับการสนับสนุนการจดทะเบียนในระดับต่างประเทศ
5) สร้างความเชื่อมั่น ในแหล่งที่มาและคุณภาพของสินค้าให้กับผู้ซื้อ
6) สนับสนุนการท่องเที่ยวชุมชนผู้ผลิตอย่างยั่งยืน
7) สร้างความเข้มแข็งให้แก่ชุมชน เพื่อความสามัคคีเพื่อพัฒนาท้องถิ่น

สินค้าที่สามารถขึ้นทะเบียน GI ได้ คือ สินค้าเกษตร สินค้าหัตถกรรม และสินค้าอุตสาหกรรม (สินค้าเกษตรแปรรูป) โดยต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้

1) มีความสัมพันธ์ระหว่างสินค้ากับแหล่งผลิต เช่น วัฒนธรรมท้องถิ่น ลักษณะภูมิประเทศ ภูมิอากาศที่ส่งผลต่อลักษณะพิเศษของสินค้า
2) มีพื้นที่การผลิตที่ชัดเจนและใช้วัตถุดิบหลักจากในพื้นที่
3) มีคุณภาพ หรือลักษณะเฉพาะของสินค้าที่แตกต่างจากสินค้าชนิดเดียวกันที่ผลิตจากที่อื่น
4) มีการกำหนดคุณภาพ และมีกระบวนการควบคุมตรวจสอบชัดเจน
5) มีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับของผู้บริโภค

โดยจังหวัดระนองมีสินค้าที่ได้ขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ GI (กรมทรัพย์สินทางปัญญา) **จำนวน 2 ชนิดสินค้า** ได้แก่

1) ทุเรียนในวง ทะเบียนเลขที่ สช. 62100132 ประกาศเมื่อวันที่ 27 กันยายน 2562 ทั้งนี้ให้มีผลตั้งแต่วันที่ 27 กันยายน 2560 **ทุเรียนในวงระนอง (Naiwong Ranong Durian)** หมายถึง ทุเรียนพันธุ์หมอนทอง ผลทรงกลมรีมีร่องพูชัดเจน เปลือกบาง หนามถี่สีเขียว เนื้อหนาเนียนละเอียดสีเหลืองทอง เมล็ดลีบ รสชาติหวานหอมมันกรอบ กลิ่นไม่ฉุน ปลูกในพื้นที่ตำบลในวงเหนือ และตำบลในวงใต้ ของอำเภอละอุ่น จังหวัดระนอง

ลักษณะของสินค้า

(1) พันธุ์ทุเรียน: หมอนทอง

(2) ลักษณะทางกายภาพ: **ผล** ผลทรงกลมรี มีน้ำหนักอยู่ระหว่าง 3-7 กิโลกรัม **เปลือกผล** เปลือกบาง สีน้ำตาลถึงน้ำตาลเข้ม หนามแหลมยาวถี่สีเขียว **เนื้อ** เนื้อสีเหลืองทอง หนา เนียนละเอียด **รสชาติ** หอมหวานมัน กรอบ กลิ่นไม่ฉุน

ภาพที่ 13 ทุเรียนในวงระนอง (Naiwong Ranong Durian)

2) มังคุดในวง ทะเบียนเลขที่ สช.64100160 ประกาศเมื่อวันที่ 17 สิงหาคม 2564 ทั้งนี้ให้มีผลตั้งแต่ วันที่ 27 กันยายน 2560 **มังคุดในวงระนอง (Mung Kud Naiwong Ranong หรือ Naiwong Ranong Mangosteen)** หมายถึง มังคุดพันธุ์พื้นเมือง ที่มีผลกลมโต ผิวเปลือกมันเรียบสวย เมื่อสุกจะเป็นสีดำ กลีบเลี้ยงหนาสีเขียวเนื้อสีขาวปุยฝ้าย ไม่เป็นเนื้อแก้ว ไม่มียางไหล และไม่ฉ่ำน้ำ รสชาติหวานนำอมเปรี้ยวเล็กน้อย ปลูกในเขตตำบลในวงเหนือและตำบลในวงใต้ ของอำเภอละอุ่น จังหวัดระนอง

ลักษณะของสินค้า

(1) พันธุ์มังคุด พันธุ์พื้นเมือง

(2) ลักษณะทางกายภาพ: **ผล** ผลทรงกลม ขนาดผลใหญ่ **เปลือกผล** ผิวมัน เรียบ เนียน สวย กลีบเลี้ยงหนาสีเขียว เมื่อสุกเปลือกจะเป็นสีดำแต่กลีบเลี้ยงยังคงสีเขียว **เนื้อ**สีขาวปุยฝ้าย ไม่เป็นเนื้อแก้ว ไม่มียางไหล และเมื่อสุกไม่ฉ่ำน้ำ **เมล็ดเล็ก รสชาติ** หวานนำอมเปรี้ยวเล็กน้อย

ภาพที่ 14 มังคุดในวงระนอง (Mung Kud Naiwong Ranong หรือ Naiwong Ranong Mangosteen)

3) กาแฟระนอง ทะเบียนเลขที่ สช.67100233 ประกาศเมื่อวันที่ 26 กันยายน 2567 ทั้งนี้ให้มีผลตั้งแต่ วันที่ 21 กันยายน 2565 กาแฟระนอง หรือ Ranong Coffee หรือ ka Fae Ranong หมายถึง กาแฟสาร กาแฟคั่ว กาแฟคั่วบด และกาแฟสำเร็จรูปที่ผ่านการผลิตและแปรรูปด้วยกรรมวิธีที่พิถีพิถันทุกขั้นตอน รสชาติเข้มข้น กลมกล่อม เนื้อสัมผัสมีความหนาและแน่น ความหอมของกลิ่นกาแฟเป็นเอกลักษณ์ ผลิตจากกาแฟโรบัสต้าซึ่งปลูกบนพื้นที่เชิงเขาที่อุดมไปด้วยแร่ธาตุต่างๆ ในพื้นที่อำเภอเมืองระนอง อำเภอกระบุรี อำเภอละอุ่น อำเภอกะเปอร์ และอำเภอสุขสำราญ จังหวัดระนอง อันเป็นเส้นขนานที่ 10 องศาเหนือระนาบเดียวกับจุดกำเนิดกาแฟแห่งแรกของโลก

ลักษณะของสินค้า

(1) พันธุ์กาแฟ : โรบัสต้า

(2) ประเภทสินค้า: กาแฟสาร กาแฟคั่ว กาแฟคั่วบด และกาแฟสำเร็จรูป

(3) ลักษณะทางกายภาพ

(3.1) กาแฟสาร เมล็ดค่อนข้างกลม ร่องตรง มีขนาดกลางถึงใหญ่ สีขาวอมเทาสีน้ำตาลอ่อน

(3.1)กาแฟคั่ว เมล็ดกาแฟที่ผ่านการคั่ว 3 ระดับ คือ อ่อน กลาง เข้ม มีสีน้ำตาลถึงสีน้ำตาลเข้ม เมล็ดมีความแกร่ง ไม่นิ่ม รสชาติเข้มข้น ขม กลมกล่อม มีกลิ่นหอม คล้ายกลิ่นผลไม้ ถั่ว โกโก้ น้ำตาลทรายแดงและเครื่องเทศ ตามระดับการคั่ว

(3.2) กาแฟคั่วบด กาแฟเมล็ดคั่วที่ผ่านการบด 3 ระดับ คือ หยาบ กลาง ละเอียด มีสีน้ำตาลเข้ม เป็นเกล็ดขนาดเล็กหรือเป็นผง แห้ง ไม่จับตัวเป็นก้อน รสชาติเข้มข้น ขม กลมกล่อม มีกลิ่นหอม คล้าย กลิ่นเครื่องเทศ ถั่ว โกโก้ น้ำตาลทรายแดง ไม่ปรุงแต่งกลิ่นรส

(3.3) กาแฟสำเร็จรูป กาแฟเมล็ดคั่วที่มิได้มีการผสมสิ่งอื่นใด นำมาสกัดด้วยน้ำแล้วนำไประเหยน้ำออกจนแห้งด้วยกรรมวิธีที่เหมาะสม มีลักษณะเป็นเกล็ดหรือเป็นผงหรือลักษณะอื่นๆ แห้ง ไม่จับตัวเป็นก้อน มีการกระจายตัวสม่ำเสมอ สามารถละลายน้ำได้หมดทันที รสชาติเข้มข้น ขม กลมกล่อม

(4) ลักษณะอื่นๆ

(4.1) ไม่มีกลิ่นผิดปกติ กลิ่นอื่นที่ไม่พึงประสงค์ หรือกลิ่นแปลกปลอม

(4.2) เมล็ดไม่ขึ้นรา แตกหัก เหี่ยว ย่น ลีบ มากกว่าครึ่งของเมล็ด ไม่ถูกแมลงทำลาย เจาะกัด

(4.3) ไม่มีสิ่งแปลกปลอมเจือปน เช่น กรวด ทราย เปลือก สิ่งไม่พึงประสงค์เกินร้อยละ 7

(4.4) มีความชื้นไม่เกินเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดของกาแฟแต่ละประเภท

-กาแฟสาร มีความชื้นไม่เกินร้อยละ 12.5 ของน้ำหนัก

-กาแฟคั่ว และกาแฟคั่วบด มีความชื้นไม่เกินร้อยละ 5 ของน้ำหนัก

-กาแฟสำเร็จรูป มีความชื้นไม่เกินร้อยละ 5 ของน้ำหนัก

ภาพที่ 15 กาแฟระนอง Ranong Coffee / Ka Fae Ranong

ส่วนที่ 3

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด เป็นการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอก ที่จะมีผลกระทบต่อการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด ซึ่งข้อมูลได้มาจากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของคณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับจังหวัด (SCP) แผนพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมในพื้นที่แต่ละอำเภอจากคณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับอำเภอ (SCD) และการลงพื้นที่เก็บข้อมูลจากเกษตรกรและเครือข่ายภาคเกษตรในพื้นที่ โดยจะนำข้อมูลจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรค เป็นพื้นฐานในการกำหนดทิศทางการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์

และได้มีการปรับปรุงการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด ผ่านกระบวนการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อจัดทำ (ร่าง) แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง (พ.ศ. 2571 –2575) เมื่อวันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2569 โดยมีกลุ่มเป้าหมาย คือ ส่วนราชการทั้งในและนอกสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์และผู้นำกลุ่มเกษตรกรส่วนร่วมจากภาคีเครือข่าย ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ร่วมการทบทวนและแสดงความคิดเห็น

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในโดยใช้กลยุทธ์ Mc Kinsey's 7S+ 1 ประกอบด้วย

1) กลยุทธ์ (Strategy)
2) โครงสร้างขององค์กร (Structure)
3) ระบบการปฏิบัติงาน (System)
4) บุคลากร (Staff)
5) ทักษะ ความรู้ ความสามารถ (Skill)
6) รูปแบบการบริหารจัดการ (Style)
7) ค่านิยมร่วม (Shared Values)
8) การบูรณาการ (Synergy)

1. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน

1.1 จุดแข็ง (S: Strengths)

S1) สภาพภูมิอากาศและทรัพยากรธรรมชาติมีความอุดมสมบูรณ์ เอื้ออำนวยต่อการทำเกษตรกรรม (พืชสวน ประมง และปศุสัตว์) เป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตรที่สร้างความมั่นคงอาหารให้กับประเทศ

S2) พื้นที่มีศักยภาพต่อการผลิตผลไม้ (มังคุด/ทุเรียน/กาแฟโรบัสต้า/เม็ดมะม่วงหิมพานต์/โกโก้) และการผลิตพืชเศรษฐกิจสำคัญ (ปาล์มน้ำมัน , ยางพารา) และการส่งออก สามารถรองรับเศรษฐกิจการค้า

S3) อัตลักษณ์และคุณภาพของสินค้า เช่น เม็ดมะม่วงหิมพานต์, สินค้า GI เด่น เช่น ทุเรียนในวง มังคุดในวง กาแฟระนอง สร้างภาพจำและโอกาสสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้า โดยกลุ่มสินค้า ทุเรียน มังคุด กาแฟ และมะม่วงหิมพานต์

S4) ผลิตสารกาแฟโรบัสต้าคุณภาพดีมีปริมาณผลผลิต เป็นอันดับที่ 1 ของจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน (ข้อมูลปี 2568 พื้นที่ให้ผลผลิต 11,157 ไร่ ให้ผลผลิต 638 ตัน) และมีปริมาณผลผลิตเป็น อันดับที่ 3 ของประเทศ (ข้อมูลปี 2568 จังหวัดชุมพร จำนวน 2,442 ตัน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำนวน 671 ตัน และจังหวัดระนอง จำนวน 638 ตัน)

S5) มีศูนย์เรียนรู้ต่างๆ (ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) และ ศพก.เครือข่ายฯ , ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนตำบล.,ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน (ศจช.) ,ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง, พื้นที่ส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่, แปลงเกษตรของ Smart Farmer และ Young Smart Farmer) หนุนความรู้ภาคเกษตรเป็นต้นแบบมีสถานที่แลกเปลี่ยนเรียนรู้

S6) เกษตรกรมีพื้นฐานด้านการเกษตร (มีความรู้ ,มีทรัพยากร) มีทักษะสืบทอดรุ่นต่อรุ่นมีปราชญ์เกษตร /อาสาสมัครเกษตรด้านต่าง

S7) มีระบบสนับสนุนมาตรฐานสินค้าเกษตรและการตรวจสอบสัตว์ทะเล (เกษตรอินทรีย์ GAP GMP HACCP และ GFM: Good Farming Management)

S8) เกษตรกรตื่นตัวลดการใช้สารเคมี ใส่ใจการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย โดยมีหน่วยงานภาครัฐช่วยขับเคลื่อน

S9) โครงสร้างพื้นฐานด้านประมง (ท่าเทียบเรือ/สะพานปลา) เอื้อต่อการกระจายและถ่ายสินค้าประมง

S10) มีอุตสาหกรรมด้านการประมงและสินค้าประมงแปรรูปที่ต่อเนื่องเป็นหนึ่งในสินค้าสำคัญเชิงยุทธศาสตร์ของจังหวัด

S11) หน่วยงานกระทรวงเกษตรฯ และหน่วยงานภาคี ทำงานบูรณาการและมีแหล่งงบประมาณสนับสนุนโครงการพัฒนา/ยกระดับสินค้าเกษตร

S12) โครงการพระราชดำริต่างๆ ช่วยยกระดับอาชีพเกษตรกรให้ยั่งยืน มีความมั่นคงอาหาร

S13) เป็นจังหวัดชายแดน มีทางบก–ทางน้ำ/ท่าเรือน้ำลึก เชื่อมอาเซียน–ต่างประเทศ ลดเวลา/ต้นทุนขนส่ง มีภูมิรัฐศาสตร์ที่ดีในการเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน

S14) มีตำแหน่งยุทธศาสตร์สินค้าเศรษฐกิจ (ปาล์ม ยาง ประมง) รองรับบทบาทเชิงการค้า

S15) มีอุตสาหกรรมต่อเนื่องด้านประมงที่มีมูลค่าทางเศรษฐกิจ

1.2 จุดอ่อน (W: Weaknesses)

W1) ชลประทานไม่ครอบคลุม พื้นที่ลาดชันสูง น้ำไหลเร็ว กักเก็บน้ำยาก บางส่วนเป็นป่าสงวน พื้นที่กักเก็บน้ำไม่เพียงพอ การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำยังไม่มีมีประสิทธิภาพ

W2) ดินบางพื้นที่ไม่เหมาะ/เสื่อมสภาพ สูญเสียหน้าดินเมื่อฝนชุก ทำให้ผลผลิตต่อไร่ต่ำ

W3) มีลักษณะภูมิอากาศที่ฝนตกตลอดปี ส่งผลกระทบต่อการทำเกษตรกรรม การก่อสร้างการเกษตรกรรมและการประกอบอาชีพ รวมถึงเป็นพื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดอุทกภัยและดินโคลนถล่มสูง และอิทธิพลจากน้ำขึ้นน้ำลง ทำให้เกิดอุทกภัยในช่วงที่ฝนตกหนัก น้ำระบายไม่ทัน

W4) เกษตรกรจำนวนมากไม่มีเอกสารสิทธิ์ ขาดโอกาสในการเข้าถึงการให้ความช่วยเหลือต่างๆ ตามนโยบายของภาครัฐ

W5) ปัจจัยการผลิตภาคเกษตรมีต้นทุนสูง

W6) แรงงานเกษตรเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ ขาดแคลนแรงงานคุณภาพ (แรงงานต่างด้าว ผลิตภาพต่ำ) และแรงงานขาดทักษะ

W7) การรวมกลุ่มเกษตรกร/สถาบันเกษตรยังไม่เข้มแข็ง อำนาจต่อรองต่ำ

W8) โครงสร้างการผลิตเชิงเดี่ยว (ยางพารา/ปาล์มน้ำมัน/ทุเรียน) เสี่ยงต่อความผันผวนด้านราคา/รายได้ของเกษตรกร

W9) เส้นทางคมนาคมขนส่งมีสภาพไม่เหมาะสม (เสี่ยงสูญเสีย/คุณภาพระหว่างขนส่งหลังเก็บเกี่ยว) ขาดระบบการขนส่งทางราง

W10) จำนวนท่าเรือไม่เพียงพอ ไม่มีความสะดวกในการขนถ่ายสินค้า/พื้นที่จำกัด

W11) จุดรับซื้อส่วนใหญ่ยังไม่มีมาตรฐาน/ ขาดการบริหารจัดการผลผลิต

W12) โรงรวบรวมผลผลิต/โรงแปรรูปผลิตภัณฑ์เกษตร ที่ได้รับรองมาตรฐานมีน้อย (ที่ดินไม่มีเอกสารสิทธิ์)

W13) เกษตรกรส่วนใหญ่ยังผลิตขั้นปฐมภูมิ ขาดเทคโนโลยีแปรรูป/การสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลผลิต และ/หรือนวัตกรรม และ/หรือ R&D ยังมีน้อย การพัฒนาบรรจุภัณฑ์ยังมีน้อย

W14) วัตถุดิบของผลผลิตบางชนิดมีไม่เพียงพอ (เช่น ปาล์มน้ำมัน) ทำให้โรงงานสกัดบางแห่งเดินเครื่องไม่ได้

W15) ทรัพยากรประมงทะเลลดลง เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมและการขยายตัวของภาคอุตสาหกรรมและการทำประมงทะเลเกินศักยภาพการผลิต

W16) ไม่มีโรงฆ่าสัตว์ที่ได้มาตรฐานฮาลาล (โรงฆ่าไก่ วัว ควาย) การสนับสนุนสินค้าฮาลาลในพื้นที่ยังมีน้อย

W17) ไม่มีจุดกักเก็บสินค้าเกษตร สถานที่พักสัตว์ /ซากสัตว์ เพื่อการส่งออก

W18) การสนับสนุนเกษตรปลอดภัย การผลิตสินค้าเกษตรมาตรฐานยังไม่ทั่วถึง

ตารางที่ 144 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน โดยใช้ Mc Kinsey's 7S+ 1 (จุดแข็ง–จุดอ่อน)

7S+1	จุดแข็ง (Strengths)	จุดอ่อน (Weaknesses)
1) Strategy (กลยุทธ์/ทิศทางการแข่งขัน)	• ศักยภาพการผลิตผลไม้/กาแฟ/เม็ดมะม่วงหิมพานต์/โกโก้ และพืชเศรษฐกิจ (ปาล์ม/ยาง) รองรับการค้าและส่งออก • สินค้าอัตลักษณ์และ GI เด่น (ทุเรียนในวง มังคุดในวง กาแฟระนอง) สร้างมูลค่าเพิ่มและภาพจำ • กาแฟโรบัสต้าคุณภาพดี ปริมาณผลผลิตเด่นระดับภาค/ประเทศ • ภาคประมงและอุตสาหกรรมต่อเนื่องเป็นสินค้าสำคัญเชิงยุทธศาสตร์ของจังหวัด	• โครงสร้างการผลิตเชิงเดี่ยว (ยาง/ปาล์ม/ทุเรียน) เสี่ยงผันผวนราคา/รายได้ • วัตถุดิบบางชนิดไม่เพียงพอ (เช่น ปาล์มน้ำมัน) ทำให้โรงงานสกัดบางแห่งเดินเครื่องไม่ได้ • ทรัพยากรประมงทะเลลดลงจากสภาพแวดล้อม/อุตสาหกรรม/ทำประมงเกินศักยภาพ
2) Structure (โครงสร้าง/โครงสร้างพื้นฐานรองรับ)	• โครงสร้างพื้นฐานด้านประมง (ท่าเทียบเรือ/ สะพานปลา) เอื้อต่อการกระจายและถ่ายสินค้าประมง • มีอุตสาหกรรมประมงและประมงแปรรูปต่อเนื่อง	• เส้นทางคมนาคมขนส่งสภาพไม่เหมาะสม (เสี่ยงสูญเสีย/คุณภาพระหว่างขนส่งหลังเก็บเกี่ยว) และขาดระบบขนส่งทางราง • จำนวนท่าเรือไม่เพียงพอ/ขนถ่ายไม่สะดวก/พื้นที่จำกัด

7S+1	จุดแข็ง (Strengths)	จุดอ่อน (Weaknesses)
	• มีศูนย์เรียนรู้และพื้นที่ต้นแบบหลากหลาย (ศพก./ศพก.เครือข่าย/ศจช./ศูนย์ศัตรูพืช/เศรษฐกิจพอเพียง/แปลงใหญ่/Smart Farmer/Young Smart Farmer)	• ไม่มีจุดกักเก็บสินค้าเกษตร/สถานที่พักสัตว์/ซากสัตว์ เพื่อการส่งออก
3) System (ระบบงาน/มาตรฐาน/บริการรัฐ/กระบวนการ)	• มีระบบสนับสนุนมาตรฐานสินค้าเกษตรและการตรวจสอบสัตว์ทะเล (Organic, GAP, GMP, HACCP, GFM) • เกษตรกรตื่นตัวลดสารเคมี มีหน่วยงานขับเคลื่อน • โครงการพระราชดำริช่วยยกระดับอาชีพเกษตรกรให้ยั่งยืนและความมั่นคงอาหาร • หน่วยงานกระทรวงเกษตรฯและภาคีทำงานบูรณาการ มีงบสนับสนุนโครงการพัฒนา/ยกระดับสินค้าเกษตร	• ชลประทานไม่ครอบคลุม/กักเก็บน้ำยากและการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำยังไม่มีประสิทธิภาพ • ดินบางพื้นที่ไม่เหมาะ/เสื่อมสภาพ สูญเสียหน้าดินเมื่อฝนชุก ทำให้ผลผลิตต่อไร่ต่ำ • ฝนตกตลอดปี เสี่ยงอุทกภัย/ดินโคลนถล่ม และน้ำระบายไม่ทันช่วงฝนหนัก/อิทธิพลน้ำขึ้นน้ำลง • จุดรับซื้อส่วนใหญ่ยังไม่มีมาตรฐาน/ขาดการบริหารจัดการผลผลิต • โรงรวบรวมผลผลิต/โรงแปรรูปที่ได้รับรองมาตรฐานมีน้อย (ที่ดินไม่มีเอกสารสิทธิ์) • การสนับสนุนเกษตรปลอดภัย/มาตรฐานยังไม่ทั่วถึง
4) Staff (บุคลากร/กำลังคน)	• เกษตรกรมีพื้นฐานความรู้และทรัพยากร มีทักษะสืบทอดรุ่นต่อรุ่น มีปราชญ์เกษตร/อาสาสมัครเกษตรด้านต่าง	• แรงงานเกษตรเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ ขาดแคลนแรงงานคุณภาพ (แรงงานต่างด้าวผลิตภาพต่ำ) และแรงงานขาดทักษะ
5) Skill (ทักษะ/ความสามารถหลัก)	• มีฐานความรู้ภาคเกษตรจากศูนย์เรียนรู้/แปลงต้นแบบ และเครือข่าย Smart/Young Smart Farmer • มีความเชี่ยวชาญการผลิตสินค้าเด่นของพื้นที่ (ผลไม้/กาแฟ/ประมง)	• เกษตรกรส่วนใหญ่ยังผลิตขั้นปฐมภูมิ ขาดเทคโนโลยีแปรรูป/การสร้างมูลค่าเพิ่ม/นวัตกรรม/R&D และการพัฒนาบรรจุภัณฑ์ยังมีน้อย
6) Style (รูปแบบการบริหารจัดการ/การขับเคลื่อน)	• มีหน่วยงานขับเคลื่อนการลดสารเคมีและสินค้าเกษตรปลอดภัย • ภาคีทำงานร่วมกันและมีงบสนับสนุนยกระดับสินค้า	• การบริหารจัดการผลผลิตที่ “จุดรับซื้อ” ยังเป็นปัญหา (ขาดมาตรฐาน/ขาดการบริหารจัดการ) • การสนับสนุนมาตรฐาน/เกษตรปลอดภัยยังไม่ทั่วถึง (สะท้อนกลไกขับเคลื่อนยังไม่ครอบคลุมพื้นที่)
7) Shared Values (ค่านิยมร่วม)	• เกษตรกรตื่นตัวลดสารเคมี ใส่ใจการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย • แนวคิดความมั่นคงอาหารและความยั่งยืนหนุนจากโครงการพระราชดำริ/ศูนย์เรียนรู้	• โครงสร้างแรงงานเกษตรเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ (สะท้อนแรงจูงใจ/การสืบทอดอาชีพและค่านิยมคนรุ่นใหม่ต่ออาชีพเกษตรเป็นความท้าทาย)

7S+1	จุดแข็ง (Strengths)	จุดอ่อน (Weaknesses)
8) Synergy (การบูรณาการ/ทำงานร่วมกัน)	• หน่วยงานกระทรวงเกษตรฯ และภาคีทำงานบูรณาการ และมีแหล่งงบสนับสนุนโครงการ • เป็นจังหวัดชายแดน มีทางบก–ทางน้ำ/ท่าเรือน้ำลึก เชื่อมอาเซียน–ต่างประเทศ ลดเวลา/ต้นทุนขนส่ง มีภูมิรัฐศาสตร์ที่ดี	• เกษตรกรจำนวนมากไม่มีเอกสารสิทธิ์ (ส่งผลต่อการเข้าถึงมาตรการรัฐ/การพัฒนาเชิงพื้นที่และมาตรฐาน) • การรวมกลุ่มเกษตรกร/สถาบันเกษตรยังไม่เข้มแข็ง อำนาจต่อรองต่ำ • ไม่มีโรงฆ่าสัตว์มาตรฐานฮาลาล และการสนับสนุนสินค้าฮาลาลยังมีน้อย

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกโดยใช้ PESTEL Analysis ประกอบด้วย

1) ด้านการเมือง (Political Factors)

2) ด้านเศรษฐกิจ (Economic Factors)

3) ด้านสังคม (Social Cultural Factors)

4) ด้านเทคโนโลยี (Technological Factors)

5) ด้านสิ่งแวดล้อม (Environment Factors)

6) ด้านกฎหมาย (Law/Legal Factors)

2. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก

2.1 โอกาส (O: Opportunities)

O1) กรอบนโยบาย/แผนระดับชาติ –จังหวัด และ พ.ร.บ.ระเบียบบริหารราชการฯ เปิดโอกาสให้เชื่อมงบประมาณพัฒนาภาคเกษตร สนับสนุนการยกระดับ ผลักดันการพัฒนาภาคเกษตร การมีนโยบายและแผนพัฒนาในระดับต่างๆ ส่งผลให้เอื้อต่อการส่งเสริมและสนับสนุนการขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านเกษตรและสหกรณ์ (ยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี, (ร่าง) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 14, โมเดลเศรษฐกิจ BCG, นโยบายรัฐบาล-โครงสร้างพื้นฐาน/การปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตร/ทรัพยากรธรรมชาติ, นโยบายกระทรวงกระเกษตรและสหกรณ์ 8 ประเด็นหลัก อาทิ การบริหารจัดการแหล่งน้ำทั้งระบบ, ส่งเสริมเกษตรกรรมยั่งยืน, ใช้ระบบตลาดนำการผลิต, ลดต้นทุนการผลิต, การบริหารจัดการประมงอย่างยั่งยืน, การแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าให้เกษตรกร, จัดทำข้อมูลสารสนเทศด้านการเกษตร, พัฒนาศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) และ Smart Farmer, Young Smart Farmer, Zoning, Big Dataฯลฯ)

O2) หน่วยงานวิชาการทั้งในกระทรวงเกษตรฯ และหน่วยงานภาคีในพื้นที่ สถาบันการศึกษา หน่วยงานวิชาการร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาคน พัฒนาทักษะอาชีพให้เกษตรกร และประชาชน เพิ่มโอกาสยกระดับเทคโนโลยีการผลิต

O3) การรับรองมาตรฐาน อินทรีย์ (Organic) , GAP (พืช ประมง ปศุสัตว์), GFM, RSPO และ GI ช่วยเพิ่มศักยภาพแข่งขันและเข้าถึงตลาดสินค้าเกษตรปลอดภัย

O4) โครงสร้างพื้นฐานใหม่ในระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้ (SEC) เช่น รถไฟชุมพร–ระนอง ท่าเรือน้ำลึก สนามบิน การพัฒนาถนนเลี่ยงเมือง ช่วยลดต้นทุน/เวลาและยกระดับระบบหลังเก็บเกี่ยว–โลจิสติกส์ ส่งเสริมภาคอุตสาหกรรมการเกษตร

O5) มาตรฐาน/กติกาสากลด้านประมง (IUU, พ.ร.บ.ประมง 2558) หนุนการจัดการหลังการจับ –การตรวจสอบย้อนกลับที่เป็นระบบมากขึ้น.

O6) แรงขับจากนโยบาย/มาตรฐาน GMP, HACCP, Organic, GAP กระตุ้นการลงทุนเทคโนโลยีแปรรูปและคุณภาพผลิตภัณฑ์

O7) ความร่วมมืออาเซียน/IMT-GT/BIMSTEC เอื้อต่อการพัฒนาวัตถุดิบเฉพาะ (เช่น ยางพารา) และการเชื่อมโยงคลัสเตอร์แปรรูป

O8) เปิดตลาด/เชื่อมต่อภูมิภาค: SEC, IMT-GT (อาหารฮาลาล), BIMSTEC และเส้นทางเดินเรือตู้คอนเทนเนอร์ ย่างกุ้ง–เกาะสอง–ระนอง ช่วยลดต้นทุนขนส่ง ขยายการส่งออกสินค้าเกษตร

O9) กระแสท่องเที่ยวเชิงสุขภาพและการบริโภคอาหารปลอดภัยเอื้อต่อการพัฒนาแหล่งผลิตวัตถุดิบ/เกษตรปลอดภัยรับนักท่องเที่ยวสุขภาพ ช่วยสร้างมูลค่าเพิ่ม/แบรนด์ท้องถิ่น

O10) ยุทธศาสตร์จังหวัดระนองมุ่งสู่การเป็นเมืองท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ สร้างโอกาสในการเชื่อมโยงสินค้าเกษตรพรีเมียม

O11) โครงการ Thailand Riviera ส่งเสริมการท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลของจังหวัดระนอง

O12) สังคมออนไลน์และเทคโนโลยีการสื่อสาร ทำให้ค่านิยมประชาชนเปลี่ยนแปลงรวดเร็ว

O13) การขยายของตลาดออนไลน์ ช่วยเพิ่มช่องทางตลาดเข้าถึงผู้บริโภคโดยตรง

2.2 อุปสรรค (T: Threats)

T1) การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศทำให้ฤดูกาลผันผวน กระทบผลผลิต/คุณภาพพืช– ปศุสัตว์–ประมง และโรคระบาดในพืชเศรษฐกิจหลัก ภาคปศุสัตว์และการประมง

T2) โรค (ปศุสัตว์/ ประมง/พืช) และเศรษฐกิจชะลอตัว กระทบต้นทุนและแรงจูงใจการผลิต

T3) ข้อจำกัดกฎหมาย/ระเบียบในเขตอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ กระทบการพัฒนาเชิงพื้นที่และการรับรองสถานที่ผลิตที่มีมาตรฐาน (เช่น การพัฒนาเส้นทางคมนาคม การเข้าถึงแหล่งเงินทุน และการขอการรับรองสถานที่ผลิตและ/หรือผลิตภัณฑ์ (GMP, HACCP, อย.) เป็นต้น)

T4) การย้ายแรงงานจากภาคเกษตรไปสู่ภาคบริการ/ อุตสาหกรรม

T5) การก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงวัยในภาคเกษตรกรรม ส่งผลต่อขีดความสามารถในการผลิตเชิงพื้นที่

T6) ความผันผวนของราคาปัจจัยการผลิต (ปุ๋ย, พลังงาน) และค่าครองชีพที่สูงขึ้นกระทบต่อต้นทุนการผลิตของเกษตรกร

T7) มาตรการและข้อกำหนดด้านมาตรฐาน อาจเป็นอุปสรรคต่อสถานที่รวบรวม/คลังสินค้าหากไม่พร้อม ปิดทางสู่ตลาดที่กำหนดมาตรฐานสูง ข้อกำหนดในการขออนุญาติรับรองมาตรฐาน ไม่เอื้อต่อการดำเนินการของ SMEs/ กลุ่มวิสาหกิจชุมชน/ กลุ่มเกษตรกร (ซึ่งมีกำลังการผลิตน้อย ทุนน้อยกว่าระดับโรงงานอุตสาหกรรม) ส่งผลให้สินค้าเข้าถึงมาตรฐานผลิตภัณฑ์ยาก

T8) มาตรการ IUU ส่งผลต่อการสืบทอดองค์ความรู้ในอาชีพประมงทำให้แรงงานทดแทน /ทักษะหลังการจับสัตว์น้ำลดลง

T9) เปิดเสรีการค้าในอาเซียน - มาตรการกีดกันที่มิใช่ภาษี (รวมมิติสิทธิมนุษยชน) ทำให้ต้นทุนการปฏิบัติตามสูงขึ้น ผู้ประกอบการรายย่อยอาจปรับตัวลำบาก

T10) ความไม่แน่นอนของภาษีนำเข้า กระทบคำสั่งซื้อ ราคา และความเสี่ยงสต๊อกของผู้แปรรูปเพื่อส่งออก.

T11) สินค้านำเข้าจากอาเซียนที่คุณภาพดีกว่า/ราคาถูกกว่าแย่งส่วนแบ่งตลาดในประเทศ /มาตรการสิทธิมนุษยชนในตลาดโลก กดดันความสามารถในการแข่งขัน

T12) การลักลอบนำเข้า–ส่งออกสินค้าการเกษตรชายแดน (ระนอง–เมียนมา) บิดเบือนราคา กระทบความเชื่อมั่นและรายได้เกษตรกรและผู้ค้า

ตารางที่ 145 การวิเคราะห์ภายนอกด้วย PESTEL (โอกาส–อุปสรรค)

PESTEL	โอกาส (Opportunities)	อุปสรรค (Threats)
1) Political (การเมือง/นโยบาย/ความร่วมมือระหว่างประเทศ)	• กรอบนโยบาย/แผนระดับชาติ–จังหวัด และ พ.ร.บ.ระเบียบบริหารราชการฯ เปิดโอกาสให้เชื่อมงบพัฒนาภาคเกษตร (Smart Farmer, Zoning, Big Data ฯลฯ) • ความร่วมมืออาเซียน/IMT-GT/BIMSTEC เอื้อต่อการพัฒนาวัตถุดิบเฉพาะและเชื่อมคลัสเตอร์แปรรูป	• (เชิงนโยบาย/ความมั่นคง) การลักลอบนำเข้า–ส่งออกสินค้าการเกษตรชายแดน บิดเบือนราคา กระทบความเชื่อมั่นและรายได้เกษตรกร/ผู้ค้า
2) Economic (เศรษฐกิจ/การค้า/โครงสร้างพื้นฐาน/ต้นทุน)	• โครงสร้างพื้นฐานใหม่ใน SEC (รถไฟชุมพร–ระนอง ท่าเรือน้ำลึก สนามบิน ถนนเลี่ยงเมือง) ลดต้นทุน/เวลา ยกระดับหลังเก็บเกี่ยว–โลจิสติกส์ • เปิดตลาด/เชื่อมต่อภูมิภาค: SEC, IMT-GT (อาหารฮาลาล), BIMSTEC และเส้นทางเดินเรือตู้คอนเทนเนอร์ ช่วยลดต้นทุนขนส่ง ขยายการส่งออก	• โรคและเศรษฐกิจชะลอตัว กระทบต้นทุนและแรงจูงใจการผลิต • ความผันผวนราคาปัจจัยการผลิต (ปุ๋ย/พลังงาน) และค่าครองชีพสูงขึ้น กระทบต้นทุนเกษตรกร • เปิดเสรีการค้าในอาเซียน–มาตรการกีดกันที่มิใช่ภาษี/มิติสิทธิมนุษยชน ทำให้ต้นทุนการปฏิบัติตามสูงขึ้น รายย่อยปรับตัวยาก • ความไม่แน่นอนของภาษีนำเข้า กระทบคำสั่งซื้อ ราคา และความเสี่ยงสต๊อกของผู้แปรรูปเพื่อส่งออก • สินค้านำเข้าจากอาเซียนคุณภาพดีกว่า/ถูกกว่า แย่งส่วนแบ่งตลาดในประเทศ/กดดันการแข่งขัน
3) Social-Cultural	• กระแสท่องเที่ยวเชิงสุขภาพและบริโภคอาหารปลอดภัย เอื้อต่อการพัฒนาแหล่งผลิตวัตถุดิบ/เกษตรปลอดภัยรับ	• การย้ายแรงงานจากภาคเกษตรไปสู่ภาคบริการ/อุตสาหกรรม

PESTEL	โอกาส (Opportunities)	อุปสรรค (Threats)
(สังคม/ค่านิยม/ประชากร/ท่องเที่ยว)	นักท่องเที่ยว ช่วยสร้างมูลค่าเพิ่ม/แบรนด์ท้องถิ่น • ยุทธศาสตร์จังหวัดมุ่งสู่เมืองท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ สร้างโอกาสเชื่อมโยงสินค้าเกษตรพรีเมียม • โครงการ Thailand Riviera ส่งเสริมการท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลของจังหวัดระนอง	• การก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงวัยในภาคเกษตรกรรม ส่งผลต่อขีดความสามารถในการผลิตเชิงพื้นที่
4)Technological (เทคโนโลยี/ดิจิทัล/นวัตกรรม)	• หน่วยงานวิชาการ/สถาบันการศึกษา/หน่วยงานภาคีร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาคน พัฒนาทักษะอาชีพ เพิ่มโอกาสยกระดับเทคโนโลยีการผลิต • สังคมออนไลน์และเทคโนโลยีการสื่อสารทำให้ค่านิยมเปลี่ยนเร็ว (เป็นโอกาสด้านการสื่อสาร/การตลาด) • การขยายของตลาดออนไลน์ เพิ่มช่องทางตลาดเข้าถึงผู้บริโภคโดยตรง	• (เชิงเทคโนโลยีเชื่อมทักษะ) มาตรการ IUU ส่งผลต่อการสืบทอดองค์ความรู้ในอาชีพประมง ทำให้แรงงานทดแทนและทักษะหลังการจับสัตว์น้ำลดลง
5) Environment (สิ่งแวดล้อม/ภูมิอากาศ/ทรัพยากรธรรมชาติ)	• มาตรฐาน/กติกาสากลด้านประมง (IUU, พ.ร.บ.ประมง 2558) หนุนการจัดการหลังการจับ–การตรวจสอบย้อนกลับ “เป็นระบบมากขึ้น” (เอื้อต่อการจัดการทรัพยากรอย่างยั่งยืน)	• การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศทำให้ฤดูกาลผันผวน กระทบผลผลิต/คุณภาพพืช–ปศุสัตว์–ประมง และโรคระบาดในพืชเศรษฐกิจหลัก ภาคปศุสัตว์ และการประมง
6) Legal (กฎหมาย/ระเบียบ/มาตรฐานบังคับ)	• การรับรองมาตรฐาน Organic, GAP (พืช/ประมง/ปศุสัตว์), GFM, RSPO และ GI ช่วยเพิ่มศักยภาพแข่งขันและเข้าถึงตลาดสินค้าเกษตรปลอดภัย • มาตรฐาน/กติกาสากลด้านประมง และ พ.ร.บ.ประมง 2558 หนุนระบบตรวจสอบย้อนกลับที่เป็นระบบมากขึ้น • แรงขับจากนโยบาย/มาตรฐาน GMP/HACCP/Organic/GAP กระตุ้นการลงทุนเทคโนโลยี แปรรูปและคุณภาพผลิตภัณฑ์	• ข้อจำกัดกฎหมาย/ระเบียบในเขตอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ กระทบการพัฒนาเชิงพื้นที่และการรับรองสถานที่ผลิตมาตรฐาน • มาตรการและข้อกำหนดด้านมาตรฐานอาจเป็นอุปสรรคต่อสถานที่รวบรวม/คลังสินค้าหากไม่พร้อม ปิดทางสู่ตลาดมาตรฐานสูง และไม่เอื้อต่อ SMEs/วิสาหกิจชุมชน/กลุ่มเกษตรกร

3. การจัดทำ TOWS Matrix

3.1 กลยุทธ์เชิงรุก (SO) (ใช้ “จุดแข็ง ⟶ คว้าโอกาส”)

$S_{5,6}$ $O_{1,2,12,13}$ พัฒนา “คน–ทักษะ–ผู้ประกอบการ” ผ่านศูนย์เรียนรู้/แปลงต้นแบบ/ แปลงของ Smart Farmer และ Young Smart Farmer และเครือข่ายปราชญ์/อาสา เพื่อยกระดับทักษะยุคใหม่ (Smart Farmer, Big Data, ตลาดออนไลน์) ตามนโยบายและความร่วมมือกับสถาบันการศึกษา

$S_{5,6,11}$ $O_{1,2}$ ยกระดับศูนย์ ศพก. และปราชญ์เกษตร ผสานงบประมาณและบูรณาการกับนโยบายรัฐและเครือข่ายวิชาการ เพื่อสร้าง Young Smart Farmer และสถาบันเกษตรกรที่เข้มแข็ง

$S_{11}O_{7,8,3}$ ใช้การรวมกลุ่มเกษตรกร/กลุ่มสหกรณ์ เป็นศูนย์กลางบริการ การผลิต–การรวบรวม–การตลาด เชื่อมความร่วมมือ IMT-GT/BIMSTEC และมาตรฐาน เพื่อเข้าถึงตลาดใหม่/ตลาดพรีเมียม

$S_{1,5,7,8}$ $O_{1,3,6}$ ใช้ฐานทรัพยากรที่อุดมสมบูรณ์ ร่วมกับศูนย์เรียนรู้ฯ/แปลงต้นแบบต่างๆ เดินหน้า “เกษตรปลอดภัย–มาตรฐาน–เกษตรอัจฉริยะ” ให้ครอบคลุมทั้งด้านพืช/ปศุสัตว์/ประมง เพื่อเพิ่มผลิตภาพและสามารถแข่งขันได้

$S_{7,11}$ $O_{2,6}$ ใช้แรงขับเคลื่อนด้านมาตรฐาน ร่วมกับหน่วยงานวิชาการ หนุนการลงทุนเทคโนโลยีการผลิต/เครื่องจักร/ดิจิทัล เพื่อเพิ่มผลผลิตต่อหน่วยและลดต้นทุน

$S_{11}O_{1,2}$ บูรณาการจัดทำแผนงาน/โครงการเชื่อมโยงแหล่งงบประมาณเพื่อผลักดันการพัฒนาภาคเกษตรอย่างเป็นระบบครบวงจร

$S_{2,3,4,7,10}$ $O_{3,6,9,10,11,12,13}$ ผลักดัน “สินค้าเด่น สินค้า GI (มังคุด ทุเรียน กาแฟโรบัสต้า) สินค้าประมงแปรรูป”สู่ตลาดพรีเมียม/ตลาดสุขภาพ/ตลาดท่องเที่ยว ด้วยมาตรฐาน (Organic/ GAP/ GMP/ HACCP/ GFM/ RSPO) Storytelling การใช้ตลาดออนไลน์ และรองรับยุทธศาสตร์เมืองท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ

$S_{9,10,13,14,15}O_{4,8,7}$ ใช้จุดได้เปรียบจังหวัดชายแดน–ท่าเรือน้ำลึก และฐานโครงสร้างพื้นฐานประมงและอุตสาหกรรมต่อเนื่อง เชื่อม SEC/IMT-GT/BIMSTEC/ เส้นทางเรือคอนเทนเนอร์ เพื่อขยายการค้า–ส่งออก–ลดต้นทุนโลจิสติกส์

$S_{1,7,9,10,13,14,15}$ $O_{3,4,5,6,7,8}$ ใช้ภูมิรัฐศาสตร์ชายแดน โครงสร้างพื้นฐานประมง และความอุดมสมบูรณ์ร่วมกับระเบียงเศรษฐกิจ SEC (รถไฟ-ท่าเรือ) ผลักดันการส่งออกสินค้ามาตรฐาน GAP, GMP, HACCP และประมงที่สอดคล้องกับ IUU สู่กลุ่ม IMT-GT/BIMSTEC

$S_{13}O_{8}$ เปิดตลาดส่งออกและเชื่อมเส้นทางการค้าใหม่ (SEC/IMT-GT/BIMSTEC/เรือคอนเทนเนอร์) ยกระดับห่วงโซ่ฮาลาล (เชื่อม IMT-GT) เพื่อเจาะตลาดฮาลาล/เพิ่มมูลค่า (อุปทาน–แปรรูป–ตลาด)

$S_{1,12,11}O_{1,3}$ ใช้ทรัพยากรอุดมสมบูรณ์ และส่งเสริมโครงการพระราชดำริ /พัฒนาศูนย์เรียนรู้ฯ เชื่อมโยงแหล่งงบประมาณของแผนรัฐฯ เพื่อขับเคลื่อนเกษตรปลอดภัย/เกษตรยั่งยืนและความมั่นคงอาหาร

$S_{10,15}$ O_{5} ใช้มาตรฐาน IUU/พ.ร.บ.ประมง เป็นโอกาสสร้างระบบ Traceability ที่เข้มแข็ง ยกระดับการจัดการประมงอย่างยั่งยืน

3.2 กลยุทธ์เชิงป้องกัน (ST) (ใช้ “จุดแข็ง ⟶ ลดความเสี่ยง/รับมืออุปสรรค”)

$S_{11,12}$ $T_{2,6}$ ใช้ความร่วมมือของหน่วยงานภายในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และหน่วยงานภาคี บูรณาการจัดทำแผนงาน/โครงการส่งเสริมการทำการเกษตรที่หลากหลาย (ด้านพืช ด้านประมง และด้านปศุสัตว์) ลดพื้นที่เชิงเดี่ยว (ปาล์มน้ำมัน,ยางพารา, ทุเรียน) ยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เกษตรกรรมยั่งยืน และโครงการพระราชดำริ ลดต้นทุนการผลิตเพิ่มผลผลิตต่อไร่ ถ่ายทอดความรู้ให้เกษตรกรปรับตัวรับมือต่อฤดูกาลที่ผันผวน การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เพื่อลดแรงกดดันจากโรคระบาด/ปริมาณผลผลิต ในพืช/สัตว์/และประมง จากเศรษฐกิจชะลอ และรักษาความมั่นคงอาชีพเกษตรกร และการเฝ้าระวังป้องกันและควบคุมปัญหาการระบาดของโรคพืช ประมง และปศุสัตว์ ส่งเสริมงานวิจัย นวัตกรรมและเทคโนโลยีให้กับสินค้าเกษตรเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้า

$S_{7,11}$ $T_{9,11}$ เสริมความเข้มแข็งสถาบันเกษตรกร/ผู้ประกอบการให้แข่งขันได้ภายใต้แรงกดดันจากการเปิดเสรี/สินค้านำเข้า โดยการยกระดับมาตรฐานและการตลาดเชิงรุก

$S_7T_{1,7}$ ส่งเสริมการใช้มาตรฐาน (Organic / GAP/ GMP/ HACCP/ GFM) และการตรวจสอบตรวจสอบย้อนกลับในสินค้าประมง เพื่อลดความเสี่ยงจากภูมิอากาศผันผวน /โรค และข้อกำหนดด้านมาตรฐานที่เข้มงวดของตลาดสินค้าเกษตร

$S_{8,7}$ $T_{9,11}$ ส่งเสริมการทำเกษตรปลอดภัย ลดการใช้สารเคมีเป็นพื้นฐาน ลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและลดความเสี่ยงการถูกกีดกันทางการค้าในตลาดที่เข้มงวด

$S_{3,7}$ $T_{9,10,11}$ ส่งเสริมกระบวนการผลิตสินค้าเกษตรที่ปลอดภัยและได้มาตรฐานตามระบบสากลและสร้างแบรนด์สินค้าของจังหวัดให้แตกต่าง (สินค้าอัตลักษณ์ สินค้า GI) เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน ลดความเสี่ยงเกี่ยวกับมาตรการที่มิใช่ภาษี ป้องกันการแข่งขันจากสินค้านำเข้า/ภาษีนำเข้าที่ไม่แน่นอน

$S_{13,11}$ T_{12} ใช้ตำแหน่งยุทธศาสตร์ชายแดนด้วยการบูรณาการหน่วยงานในพื้นที่ เพื่อคุมความเสี่ยงด้านการลักลอบการนำเข้า–ส่งออก การบิดเบือนราคา ด้วยการใช้ระบบตรวจสอบ/traceability และการบังคับใช้เชิงพื้นที่ รักษาความเชื่อมั่นตลาด

$S_{7,10}$ $T_{1,8}$ ป้องกันผลกระทบจากภูมิอากาศผันผวน/โรค/การประมงในกรอบ IUU โดยยกระดับระบบตรวจสอบย้อนกลับและการบริหารจัดการหลังการเก็บเกี่ยวให้เป็นระบบ

$S_{11}T_{3,1}$ ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมเขตพื้นที่เชิงอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ในการแก้ปัญหาเชิงนโยบายที่สามารถผลักดันไปสู่การปฏิบัติเพื่อการวางแผนพัฒนาเชิงพื้นที่และร่วมกันกำหนดกรอบแนวทางการดำเนินงานในรูปแบบของการบูรณาการเชิงพื้นที่ พร้อมลดความเสี่ยงจากความผันผวนของสภาพภูมิอากาศ

$S_{5,6}$ T_8 เพิ่มประสิทธิภาพการทำประมงชายฝั่ง เพื่อลดความเสี่ยงการเข้มงวดในการให้สัมปทานการทำประมงนอกน่านน้ำ ป้องกันผลกระทบทางทักษะหลังการจับและแรงงานทดแทนลดลงจาก IUU ด้วยการฝึกอบรมและยกระดับทักษะในอาชีพประมง

3.3 กลยุทธ์เชิงแก้ไข (WO) (ใช้ “แก้จุดอ่อน ⟶ อาศัยโอกาส)

W_6 $O_{2,12,13}$ การฝึกทักษะใหม่/ทักษะดิจิทัล ร่วมกับภาควิชาการ และใช้แพลตฟอร์มออนไลน์ ลดช่องว่างการเข้าถึงความรู้ เพื่อแก้ไขแรงงานสูงวัย แรงงานขาดทักษะและการขาดแคลนแรงงานคุณภาพ ปลูกฝังความภูมิใจในอาชีพเกษตรกร สร้างแรงจูงใจและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ (Young Smart Farmer) สู่ Smart Farmer เพื่อทดแทนแรงงานที่เข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ และพัฒนาแรงงานให้มีคุณภาพ และเพิ่มสวัสดิการให้แรงงานภาคการเกษตร เพื่อป้องกันการเคลื่อนย้ายแรงงานออกจากภาคการเกษตรไปสู่ภาคการผลิตอื่น

W_5O_2 ส่งเสริมการทำการเกษตรในรูปแบบเกษตรกรรมยั่งยืน และเพิ่มศักยภาพการผลิตสินค้าที่ไม่สร้างภาระด้านต้นทุนให้กับเกษตรกร เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการด้านการเกษตรและสหกรณ์ และสร้างเครือข่ายการทำงาน

W_7 $O_{1,2,7,13}$ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการองค์กรเกษตรกรให้มีความเข้มแข็ง ส่งเสริมองค์ความรู้ในการทำการเกษตร (การผลิตและการตลาด) ให้กับเกษตรกรด้วยเทคโนโลยีสมัยใหม่ การนำนวัตกรรมมาปรับใช้ในภาคการเกษตรเพื่อก้าวสู่ยุค Thailand 4.0 ในการเพิ่มประสิทธิภาพการเชื่อมโยงตลาดดิจิทัล การแปรรูปและการพัฒนาบรรจุภัณฑ์ให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด การส่งเสริมด้านธรรมาภิบาล เพื่อสร้างความเข้มแข็ง/สร้างอำนาจต่อรอง ให้กับกลุ่มเกษตรกร สหกรณ์ และวิสาหกิจชุมชน

$W_{1,2,3}$ $O_{1,2}$ พัฒนาแหล่งน้ำและเพิ่มประสิทธิภาพ ระบบบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตร และการอนุรักษ์ ฟื้นฟู ปรับปรุงบำรุงดิน และพัฒนาทรัพยากรดิน โดยบูรณาการแผนงาน งบประมาณ และเทคโนโลยีข้อมูลพื้นที่/ Big Data ร่วมกัน มีระบบเทคโนโลยีเตือนภัยและการจัดการน้ำทั้งระบบ

$W_{15}O_{2,5}$ อนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำ และเพิ่มปริมาณสัตว์น้ำในแหล่งน้ำธรรมชาติ

W_{18} $O_{3,1}$ จัดระบบบริการตรวจรับรอง การส่งเสริมเกษตรกรให้ทั่วถึงเข้าสู่มาตรฐานการเกษตร เป็นพี่เลี้ยงด้านมาตรฐานการเกษตร

W_{13} $O_{2,6,7}$ ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีเกษตรและนวัตกรรม รวมถึงองค์ความรู้ในการวางแผนการผลิตและการบริหารจัดการสินค้าเกษตร เพื่อการประกอบอาชีพให้กับเกษตรกร อย่างเป็นระบบครบวงจรและมีมาตรฐาน (การผลิต การแปรรูป ที่มีมาตรฐาน และการเชื่อมโยงตลาด)

W_{14} $O_{1,7}$ เพิ่มประสิทธิภาพผลผลิตปาล์มน้ำมันในพื้นที่ วางแผนเชิงพื้นที่เพื่อบริหารอุปสงค์–อุปทาน และจัดหาช่องทางตลาดสินค้าเกษตรรวมถึงบริหารจัดการจุดรับซื้อที่มีอยู่ให้มีประสิทธิภาพ

W_{16} O_8 พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานรองรับมาตรฐานฮาลาล ส่งเสริมโรงฆ่าสัตว์มาตรฐานฮาลาลในพื้นที่ เชื่อมโครงสร้างพื้นฐานและตลาด IMT-GT

$W_{9,10,11,17}$ $O_{4,8}$ พัฒนาระบบการคมนาคมขนส่งสินค้า (Logistic) และโครงสร้างพื้นฐานทางการเกษตรเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการกระจายสินค้าเกษตรสู่ตลาด และการเชื่อมตลาดภูมิภาค (ลงทุนจุดรวบรวมผลผลิตมาตรฐาน Cold chain) พัฒนาระบบสารสนเทศการเกษตรด้วยเทคโนโลยีที่มีประสิทธิภาพสูง เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการเข้าถึงข้อมูลด้านการเกษตร และสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการขับเคลื่อนด้านการเกษตรและสหกรณ์ รวมทั้งเพิ่มประสิทธิภาพเครื่องไม้เครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์ เทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัย เพื่อให้บริการแก่ประชาชนได้อย่างทั่วถึง

W_4O_1 การบริหารจัดการที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อการเข้าถึงแหล่งเงินทุน การเข้าสู่ระบบรับรองมาตรฐานความปลอดภัยด้านการผลิต และการให้ความช่วยเหลือต่างๆ ตามนโยบายของภาครัฐ

3.4 กลยุทธ์เชิงรับ (WT) (ใช้ “ลดจุดอ่อน ⟶ เลี่ยงอุปสรรค”)

W_1T_1 เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการน้ำชลประทานและส่งเสริมการสร้างแหล่งน้ำนอกพื้นที่ชลประทาน ให้ครอบคลุมพื้นที่ทำการเกษตรอย่างเป็นระบบครบวงจร เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

$W_6T_{4,5}$ ส่งเสริมการจ้างงานในชุมชนเพื่อรับมือการย้ายแรงงานและแรงงานสูงวัย สร้างแรงจูงใจคนรุ่นใหม่กลับสู่ภาคการเกษตร และการสืบทอดอาชีพภาคการเกษตร (กันแรงงานไหลออกเพิ่ม)

$W_{5,7}T_{6,2}$ ลดความเปราะบางด้านต้นทุนสูง และความผันผวนราคา โดยทำการจัดซื้อร่วม–สัญญาซื้อขาย–ประกันภัยพืชผล/กองทุนความเสี่ยง ผ่านสถาบันเกษตรกรต่างๆ

$W_{4,8}T_1$ ส่งเสริมการทำเกษตรกรรมยั่งยืนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เน้นการผลิตพืชผัก สวนครัวรั้วกินได้การปลูกพืชแซม ลดพื้นที่พืชเชิงเดี่ยวส่งเสริมทำการประมงและเลี้ยง ปศุสัตว์ในครัวเรือน ลดรายจ่ายครัวเรือนสร้างโอกาสให้กับแรงงานเกษตรคืนถิ่น ผลกระทบด้านเศรษฐกิจชะลอตัว และส่งเสริมองค์ความรู้ด้านการเฝ้าระวังป้องกันและควบคุมปัญหาการระบาดของโรคพืช ประมง และปศุสัตว์

$W_{11,12}$ T_7 ส่งเสริมการยกระดับสถานที่รวบรวมผลผลิต/ วิสาหกิจชุมชน ให้มีความพร้อมด้านมาตรฐาน เพื่อลดผลกระทบจากมาตรการมาตรฐานที่เข้มขึ้น

$W_{8,13}T_{9,11}$ ส่งเสริมการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นร่วมกับเทคโนโลยีที่ทันสมัยต่อการผลิตสินค้าเกษตรเพื่อให้ได้คุณภาพที่สามารถแข่งขันได้ในตลาดอาเซียน ลดความเสี่ยงจากเปิดเสรี สินค้านำเข้า โดยกระจายตลาด/กระจายสินค้า ลดการพึ่งพาสินค้าเดี่ยวและพัฒนามาตรฐานขั้นต่ำเป็นฐานสู้ตลาด

$W_{16}T_{2,7}$ ส่งเสริมการยกระดับเข้าสู่มาตรฐานฮาลาล ในพื้นที่ของผู้ประกอบการ และการวางระบบโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับมาตรฐานในพื้นที่

$W_{15}T_{8,1}$ รณรงค์การใช้เครื่องมือที่เหมาะสมและถูกต้องตามกฎหมายในการจับสัตว์น้ำ อบรมให้ความรู้วิถีประมงพื้นบ้านให้กับเกษตรกร (Young Smart farmer) เพื่อรักษาภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านประมง ซึ่งจะส่งผลให้มีปริมาณทรัพยากรสัตว์น้ำชายฝั่ง/สัตว์น้ำจืดเพิ่มขึ้น

$W_{17}T_{12,11}$ ควบคุมการลักลอบนำเข้าสินค้าเกษตร เพิ่มประสิทธิภาพการตรวจสอบ บังคับใช้การเชื่อมโยงข้อมูลสินค้า/มาตรฐานสินค้า ลดช่องโหว่การค้า รับมือความเสี่ยงชายแดน (การลักลอบ/การบิดเบือนราคาสินค้า) และการแข่งขันนำเข้า

สรุปในรูปแบบตาราง Tows Matrix เพื่อกำหนดกลยุทธ์

ตารางที่ 146 Tows Matrix เพื่อกำหนดกลยุทธ์

ปัจจัยภายใน	จุดแข็ง (S)	จุดอ่อน (W)
	S1) สภาพภูมิอากาศและทรัพยากรธรรมชาติมีความอุดมสมบูรณ์เอื้ออำนวยต่อการทำเกษตรกรรม (พืชสวน ประมง และปศุสัตว์) เป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตรที่สร้างความมั่นคงอาหารให้กับประเทศ **S2)** พื้นที่มีศักยภาพต่อการผลิตผลไม้ (มังคุด/ทุเรียน/กาแฟโรบัสต้า/เม็ดมะม่วงหิมพานต์/โกโก้) และการผลิตพืชเศรษฐกิจสำคัญ (ปาล์มน้ำมัน ยางพารา) และการส่งออก สามารถรองรับเศรษฐกิจการค้า **S3)** อัตลักษณ์และคุณภาพของสินค้า เช่น เม็ดมะม่วงหิมพานต์, สินค้า GI เด่น เช่น ทุเรียนในวง มังคุดในวง กาแฟระนอง สร้างภาพจำและโอกาสสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้า โดยกลุ่มสินค้า ทุเรียน มังคุด กาแฟและมะม่วงหิมพานต์ **S4)** ผลิตสารกาแฟโรบัสต้าคุณภาพดี มีปริมาณผลผลิต เป็นอันดับที่ 1 ของจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน (ข้อมูล ปี 2568 พื้นที่ให้ผลผลิต 11,157 ไร่ ให้ผลผลิต 638 ตัน) และมีปริมาณผลผลิตเป็น อันดับที่ 3 ของประเทศ (ข้อมูล ปี 2568 จังหวัดชุมพร จำนวน 2,442 ตัน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำนวน 671 ตัน และจังหวัดระนอง จำนวน 638 ตัน) **S5)** มีศูนย์เรียนรู้ต่างๆ (ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) และ ศพก.เครือข่ายฯ	**W1)** ชลประทานไม่ครอบคลุมพื้นที่ลาดชันสูง น้ำไหลเร็ว กักเก็บน้ำยาก บางส่วนเป็นป่าสงวน พื้นที่กักเก็บน้ำไม่เพียงพอ การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำยังไม่มีมีประสิทธิภาพ **W2)** ดินบางพื้นที่ไม่เหมาะ/เสื่อมสภาพ สูญเสียหน้าดินเมื่อฝนชุก ทำให้ผลผลิตต่อไร่ต่ำ **W3)** มีลักษณะภูมิอากาศที่ฝนตกตลอดปี ส่งผลกระทบต่อการทำเกษตรกรรม การก่อสร้างการเกษตรกรรมและการประกอบอาชีพ รวมถึงเป็นพื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดอุทกภัยและดินโคลนถล่มสูง และอิทธิพลจากน้ำขึ้นน้ำลง ทำให้เกิดอุทกภัยในช่วงที่ฝนตกหนักน้ำระบายไม่ทัน **W4)** เกษตรกรจำนวนมากไม่มีเอกสารสิทธิ์ ขาดโอกาสเข้าถึงมาตรการภาครัฐ การบูรณาการเชิงพื้นที่มีข้อจำกัดด้านกฎหมายและพื้นที่อนุรักษ์ **W5)** ปัจจัยการผลิตภาคเกษตรมีต้นทุนสูง **W6)** แรงงานเกษตรเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ ขาดแคลนแรงงานคุณภาพ (แรงงานต่างด้าว ผลิตภาพต่ำ) และแรงงานขาดทักษะ **W7)** การรวมกลุ่มเกษตรกร/สถาบันเกษตรยังไม่เข้มแข็ง อำนาจต่อรองต่ำ

ปัจจัยภายใน	, ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนตำบล. ,ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน (ศจช.) , ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง, พื้นที่ส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่, แปลงเกษตรของ Smart Farmer และ Young Smart Farmer) หนุนความรู้ภาคเกษตรเป็นต้นแบบ มีสถานที่แลกเปลี่ยนเรียนรู้ **S6)** เกษตรกรมีพื้นฐานด้านการเกษตร (มีความรู้ ,มีทรัพยากร) มีทักษะสืบทอดรุ่นต่อรุ่นมีปราชญ์เกษตร /อาสาสมัครเกษตรด้านต่าง **S7)** มีระบบสนับสนุนมาตรฐานสินค้าเกษตรและการตรวจสอบสัตว์ทะเล (เกษตรอินทรีย์ GAP GMP HACCP และ GFM: Good Farming Management) **S8)** เกษตรกรตื่นตัวลดสารเคมี ใส่ใจการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย โดยมีหน่วยงานขับเคลื่อน **S9)** โครงสร้างพื้นฐานด้านประมง (ท่าเทียบเรือ/สะพานปลา) เอื้อต่อการกระจายและถ่ายสินค้าประมง **S10)** มีอุตสาหกรรมด้านการประมงและสินค้าประมงแปรรูปที่ต่อเนื่องเป็นหนึ่งในสินค้าสำคัญเชิงยุทธศาสตร์ของจังหวัด **S11)** หน่วยงานกระทรวงเกษตรฯ และหน่วยงานภาคี ทำงานบูรณาการและมีแหล่งงบประมาณสนับสนุนโครงการพัฒนา/ยกระดับสินค้าเกษตร **S12)** โครงการพระราชดำริต่างๆ ช่วยยกระดับอาชีพเกษตรกรให้ยั่งยืน มีความมั่นคงอาหาร	**W8)** โครงสร้างการผลิตเชิงเดี่ยว (ยางพารา/ปาล์มน้ำมัน/ทุเรียน) เสี่ยงต่อความผันผวนด้านราคา/รายได้ของเกษตรกร **W9)** เส้นทางคมนาคมขนส่งมีสภาพไม่เหมาะสม (เสี่ยงสูญเสีย/คุณภาพระหว่างขนส่งหลังเก็บเกี่ยว) ขาดระบบการขนส่งทางราง **W10)** จำนวนท่าเรือไม่เพียงพอ ไม่มีความสะดวกในการขนถ่ายสินค้า/พื้นที่จำกัด **W11)** จุดรับซื้อส่วนใหญ่ยังไม่มีมาตรฐาน/ ขาดการบริหารจัดการผลผลิต **W12)** โรงรวบรวมผลผลิต/โรงแปรรูปผลิตภัณฑ์เกษตร ที่ได้รับรองมาตรฐานมีน้อย (ที่ดินไม่มีเอกสารสิทธิ์) **W13)** เกษตรกรส่วนใหญ่ยังผลิตขั้นปฐมภูมิ ขาดเทคโนโลยีแปรรูป/การสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลผลิต และ/หรือนวัตกรรม และ/หรือ R&D ยังมีน้อย การพัฒนาบรรจุภัณฑ์ยังมีน้อย **W14)** วัตถุดิบของผลผลิตบางชนิดมีไม่เพียงพอ (เช่น ปาล์มน้ำมัน) ทำให้โรงงานสกัดบางแห่งเดินเครื่องไม่ได้ **W15)** ทรัพยากรประมงทะเลลดลงเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมและการขยายตัวของภาคอุตสาหกรรมและการทำประมงทะเลเกินศักยภาพการผลิต **W16)** ไม่มีโรงฆ่าสัตว์ที่ได้มาตรฐานฮาลาล (โรงฆ่าไก่ วัว ควาย) การสนับสนุนสินค้าฮาลาลในพื้นที่ยังมีน้อย

	S13) เป็นจังหวัดชายแดน มีทางบก–ทางน้ำ/ท่าเรือน้ำลึก เชื่อมอาเซียน–ต่างประเทศ ลดเวลา/ต้นทุนขนส่ง มีภูมิรัฐศาสตร์ที่ดีในการเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน **S14)** มีตำแหน่งยุทธศาสตร์สินค้าเศรษฐกิจ (ปาล์ม ยาง ประมง) รองรับบทบาทเชิงการค้า **S15)** มีอุตสาหกรรมต่อเนื่องด้านประมงที่มีมูลค่าทางเศรษฐกิจ	**W17)** ไม่มีจุดกักเก็บสินค้าเกษตร สถานที่พักสัตว์ /ซากสัตว์ เพื่อการส่งออก **W18)** การสนับสนุนเกษตรปลอดภัย การผลิตสินค้าเกษตรมาตรฐานยังไม่ทั่วถึง
ปัจจัยภายนอก **โอกาส (O)** **O1)** กรอบนโยบาย/แผนระดับชาติ –จังหวัด และ พ.ร.บ.ระเบียบบริหารราชการฯ เปิดโอกาสให้เชื่อมงบประมาณพัฒนาภาคเกษตร สนับสนุนการยกระดับ ผลักดันการพัฒนาภาคเกษตร การมีนโยบายและแผนพัฒนาในระดับต่างๆ ส่งผลให้เอื้อต่อการส่งเสริมและสนับสนุนการขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านเกษตรและสหกรณ์ (ยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี, (ร่าง) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 14, โมเดลเศรษฐกิจ BCG, นโยบายรัฐบาล-โครงสร้างพื้นฐาน/การปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตร/ทรัพยากรธรรมชาติ, นโยบายกระทรวงกระเกษตรและสหกรณ์ 8 ประเด็นหลักอาทิ การบริหารจัดการแหล่งน้ำทั้งระบบ, ส่งเสริมเกษตรกรรมยั่งยืน, ใช้ระบบ	**SO** **กลยุทธ์เชิงรุก** $S_{5,6}$ $O_{1,2,12,13}$ พัฒน“คน–ทักษะ–ผู้ประกอบการ” ผ่านศูนย์เรียนรู้/แปลงต้นแบบ/ แปลงของ Smart Farmer และ Young Smart Farmer และเครือข่ายปราชญ์/อาสา เพื่อยกระดับทักษะยุคใหม่ (Smart Farmer, Big Data, ตลาดออนไลน์) ตามนโยบายและความร่วมมือกับสถาบันการศึกษา $S_{5,6,11}$ $O_{1,2}$ ยกระดับศูนย์ ศพก. และปราชญ์เกษตร ผสานงบประมาณและบูรณาการกับนโยบายรัฐและเครือข่ายวิชาการ เพื่อสร้าง Young Smart Farmer และสถาบันเกษตรกรที่เข้มแข็ง $S_{11}O_{7,8,3}$ ใช้การรวมกลุ่มเกษตรกร/กลุ่มสหกรณ์ เป็นศูนย์กลางบริการการผลิต–การรวบรวม–การตลาด เชื่อมความร่วมมือ IMT-GT/BIMSTEC และมาตรฐาน เพื่อเข้าถึงตลาดใหม่/ตลาดพรีเมียม $S_{1,5,7,8}$ $O_{1,3,6}$ ใช้ฐานทรัพยากรที่อุดมสมบูรณ์ ร่วมกับศูนย์เรียนรู้ฯ/แปลงต้นแบบต่างๆ เดินหน้า “เกษตรปลอดภัย–มาตรฐาน–เกษตร	**WO** **กลยุทธ์เชิงแก้ไข** W_6 $O_{2,12,13}$ การฝึกทักษะใหม่/ทักษะดิจิทัล ร่วมกับภาควิชาการและใช้แพลตฟอร์มออนไลน์ ลดช่องว่างการเข้าถึงความรู้ เพื่อแก้ไขแรงงานสูงวัย แรงงานขาดทักษะและการขาดแคลนแรงงานคุณภาพ ปลูกฝังความภูมิใจในอาชีพเกษตรกร สร้างแรงจูงใจและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ (Young Smart Farmer)สู่ Smart Farmer เพื่อทดแทนแรงงานที่เข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ และพัฒนาแรงงานให้มีคุณภาพ และเพิ่มสวัสดิการให้แรงงานภาคการเกษตร เพื่อป้องกันการเคลื่อนย้ายแรงงานออกจากภาคการเกษตรไปสู่ภาคการผลิตอื่น W_5O_2 ส่งเสริมการทำการเกษตรในรูปแบบเกษตรกรรมยั่งยืน และเพิ่มศักยภาพการผลิตสินค้าที่ไม่สร้างภาระด้านต้นทุนให้กับเกษตรกร เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการด้านการเกษตรและ

ตลาดนำการผลิต, ลดต้นทุนการผลิต, การบริหารจัดการประมงอย่างยั่งยืน, การแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าให้เกษตรกร, จัดทำข้อมูลสารสนเทศด้านการเกษตร, พัฒนาศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) และ Smart Farmer, Young Smart Farmer, Zoning, Big Dataฯลฯ) **O2)** หน่วยงานวิชาการทั้งในกระทรวงเกษตรฯ และหน่วยงานภาคีในพื้นที่ สถาบันการศึกษา หน่วยงานวิชาการร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาคน พัฒนาทักษะอาชีพให้เกษตรกร และประชาชน เพิ่มโอกาสยกระดับเทคโนโลยีการผลิต **O3)** การรับรองมาตรฐานอินทรีย์ (Organic) , GAP (พืช ประมง ปศุสัตว์), GFM, RSPO และ GI ช่วยเพิ่มศักยภาพแข่งขันและเข้าถึงตลาดสินค้าเกษตรปลอดภัย **O4)** โครงสร้างพื้นฐานใหม่ในระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้ (SEC) เช่น รถไฟชุมพร–ระนอง ท่าเรือน้ำลึก สนามบิน การพัฒนาถนนเลี่ยงเมือง ช่วยลดต้นทุน/เวลาและยกระดับระบบหลังเก็บเกี่ยว–โลจิสติกส์ ส่งเสริมภาคอุตสาหกรรมการเกษตร **O5)** มาตรฐาน/กติกาสากลด้านประมง (IUU, พ.ร.บ.	อัจฉริยะ” ให้ครอบคลุมทั้งด้านพืช/ปศุสัตว์/ประมง เพื่อเพิ่มผลิตภาพและสามารถแข่งขันได้ $S_{7,11}$ $O_{2,6}$ ใช้แรงขับเคลื่อนด้านมาตรฐาน ร่วมกับหน่วยงานวิชาการหนุนการลงทุนเทคโนโลยีการผลิต/เครื่องจักร/ดิจิทัล เพื่อเพิ่มผลผลิตต่อหน่วยและลดต้นทุน $S_{11}O_{1,2}$ บูรณาการจัดทำแผนงาน/โครงการเชื่อมโยงแหลงงบประมาณเพื่อผลักดันการพัฒนาภาคเกษตรอย่างเป็นระบบครบวงจร $S_{2,3,4,7,10}$ $O_{3,6,9,10,11,12,13}$ ผลักดัน “สินค้าเด่น สินค้า GI (มังคุด ทุเรียน กาแฟโรบัสต้า) สินค้าประมงแปรรูป” สู่ตลาดพรีเมียม/ตลาดสุขภาพ/ตลาดท่องเที่ยว ด้วยมาตรฐาน (Organic/ GAP/ GMP/ HACCP/ GFM/ RSPO) Storytelling การใช้ตลาดออนไลน์ และรองรับยุทธศาสตร์เมืองท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ $S_{9,10,13,14,15}O_{4,8,7}$ ใช้จุดได้เปรียบจังหวัดชายแดน–ท่าเรือน้ำลึก และฐานโครงสร้างพื้นฐานประมงและอุตสาหกรรมต่อเนื่อง เชื่อม SEC/IMT-GT/BIMSTEC/ เส้นทางเรือคอนเทนเนอร์ เพื่อขยายการค้า–ส่งออก– ลดต้นทุนโลจิสติกส์ $S_{1,7,9,10,13,14,15}$ $O_{3,4,5,6,7,8}$ ใช้ภูมิรัฐศาสตร์ชายแดน โครงสร้างพื้นฐานประมง และความอุดมสมบูรณ์ร่วมกับระเบียงเศรษฐกิจ SEC (รถไฟ-ท่าเรือ) ผลักดันการส่งออกสินค้ามาตรฐาน GAP, GMP, HACCP และประมงที่สอดคล้องกับ IUU สู่กลุ่ม IMT-GT/BIMSTEC	สหกรณ์และสร้างเครือข่ายการทำงาน W_7 $O_{1,2,7,13}$ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการองค์กรเกษตรกรให้มีความเข้มแข็ง ส่งเสริมองค์ความรู้ในการทำการเกษตร (การผลิตและการตลาด) ให้กับเกษตรกรด้วยเทคโนโลยีสมัยใหม่ การนำนวัตกรรมมาปรับใช้ในภาคการเกษตรเพื่อก้าวสู่ยุค Thailand 4.0 ในการเพิ่มประสิทธิภาพการเชื่อมโยงตลาดดิจิทัล การแปรรูปและการพัฒนาบรรจุภัณฑ์ให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด การส่งเสริมด้านธรรมาภิบาล เพื่อสร้างความเข้มแข็ง/สร้างอำนาจต่อรอง ให้กับกลุ่มเกษตรกร สหกรณ์ และวิสาหกิจชุมชน $W_{1,2,3}$ $O_{1,2}$ พัฒนาแหล่งน้ำและเพิ่มประสิทธิภาพ ระบบบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตร และการอนุรักษ์ ฟื้นฟู ปรับปรุงบำรุงดิน และพัฒนาทรัพยากรดิน โดยบูรณาการแผนงาน งบประมาณ และเทคโนโลยีข้อมูลพื้นที่/ Big Data ร่วมกัน มีระบบเทคโนโลยีเตือนภัยและการจัดการน้ำทั้งระบบ $W_{15}O_{2,5}$ อนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำและเพิ่มปริมาณสัตว์น้ำในแหล่งน้ำธรรมชาติ W_{18} $O_{3,1}$ จัดระบบบริการตรวจรับรอง การส่งเสริมเกษตรกรให้ทั่วถึงเข้าสู่มาตรฐานการเกษตร เป็นพี่เลี้ยงด้านมาตรฐานการเกษตร

ประมง 2558) หนุนการจัดการหลังการจับ–การตรวจสอบย้อนกลับที่เป็นระบบมากขึ้น. **O6)** แรงขับจากนโยบาย/มาตรฐาน GMP, HACCP, Organic, GAP กระตุ้นการลงทุนเทคโนโลยี แปรรูปและคุณภาพผลิตภัณฑ์ **O7)** ความร่วมมืออาเซียน/IMT-GT/BIMSTEC เอื้อต่อการพัฒนาวัตถุดิบเฉพาะ (เช่น ยางพารา)และการเชื่อมโยงคลัสเตอร์แปรรูป **O8)** เปิดตลาด/เชื่อมต่อภูมิภาค: SEC, IMT-GT (อาหารฮาลาล), BIMSTEC และเส้นทางเดินเรือตู้คอนเทนเนอร์ย่างกุ้ง–เกาะสอง–ระนอง ช่วยลดต้นทุนขนส่ง ขยายการส่งออกสินค้าเกษตร **O9)** กระแสท่องเที่ยวเชิงสุขภาพและการบริโภคอาหารปลอดภัยเอื้อต่อการพัฒนาแหล่งผลิตวัตถุดิบ/เกษตรปลอดภัยรับนักท่องเที่ยวสุขภาพ ช่วยสร้างมูลค่าเพิ่ม/แบรนด์ท้องถิ่น **O10)** ยุทธศาสตร์จังหวัดระนองมุ่งสู่การเป็นเมืองท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ สร้างโอกาสในการเชื่อมโยงสินค้าเกษตรพรีเมียม **O11)** โครงการ Thailand Riviera ส่งเสริมการท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลของจังหวัดระนอง	$S_{13}O_8$ เปิดตลาดส่งออกและเชื่อมเส้นทางการค้าใหม่ (SEC/IMT-GT/BIMSTEC/เรือคอนเทนเนอร์) ยกระดับห่วงโซ่ฮาลาล (เชื่อม IMT-GT) เพื่อเจาะตลาดฮาลาล/เพิ่มมูลค่า (อุปทาน–แปรรูป–ตลาด) $S_{1,12,11}O_{1,3}$ ใช้ทรัพยากรอุดมสมบูรณ์ และส่งเสริมโครงการพระราชดำริ /พัฒนาศูนย์เรียนรู้ฯ เชื่อมโยงแหล่งงบประมาณของแผนรัฐฯ เพื่อขับเคลื่อนเกษตรปลอดภัย/เกษตรยั่งยืนและความมั่นคงอาหาร $S_{10,15}O_5$ ใช้มาตรฐาน IUU/พ.ร.บ.ประมง เป็นโอกาสสร้างระบบ Traceability ที่เข้มแข็งยกระดับการจัดการประมงอย่างยั่งยืน	W_{13} $O_{2,6,7}$ ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีเกษตรและนวัตกรรม รวมถึงองค์ความรู้ในการวางแผนการผลิตและการบริหารจัดการสินค้าเกษตร เพื่อการประกอบอาชีพให้กับเกษตรกรอย่างเป็นระบบครบวงจรและมีมาตรฐาน (การผลิต การแปรรูปที่มีมาตรฐาน และการเชื่อมโยงตลาด) W_{14} $O_{1,7}$ เพิ่มประสิทธิภาพผลผลิตปาล์มน้ำมันในพื้นที่วางแผนเชิงพื้นที่เพื่อบริหารอุปสงค์–อุปทาน และจัดหาช่องทางตลาดสินค้าเกษตรรวมถึงบริหารจัดการจุดรับซื้อที่มีอยู่ให้มีประสิทธิภาพ W_{16} O_8 พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานรองรับมาตรฐานฮาลาล ส่งเสริมโรงฆ่าสัตว์มาตรฐานฮาลาลในพื้นที่ เชื่อมโครงสร้างพื้นฐานและตลาด IMT-GT $W_{9,10,11,17}$ $O_{4,8}$ พัฒนาระบบการคมนาคมขนส่งสินค้า (Logistic) และโครงสร้างพื้นฐานทางการเกษตรเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการกระจายสินค้าเกษตรสู่ตลาดและการเชื่อมตลาดภูมิภาค (ลงทุนจุดรวบรวมผลผลิตมาตรฐาน Cold chain) พัฒนาระบบสารสนเทศการเกษตรด้วยเทคโนโลยีที่มีประสิทธิภาพสูง เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการเข้าถึงข้อมูลด้านการเกษตร และสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการขับเคลื่อนด้าน

O12) สังคมออนไลน์และเทคโนโลยีการสื่อสาร ทำให้ค่านิยมประชาชนเปลี่ยนแปลงรวดเร็ว **O13)** การขยายของตลาดออนไลน์ ช่วยเพิ่มช่องทางตลาดเข้าถึงผู้บริโภคโดยตรง		การเกษตรและสหกรณ์ รวมทั้งเพิ่มประสิทธิภาพเครื่องไม้เครื่องมือวัสดุอุปกรณ์ เทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัย เพื่อให้บริการแก่ประชาชนได้อย่างทั่วถึง W_4O_1 การบริหารจัดการที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อการเข้าถึงแหล่งเงินทุน การเข้าสู่ระบบรับรองมาตรฐานความปลอดภัยด้านการผลิต และการให้ความช่วยเหลือต่างๆ ตามนโยบายของภาครัฐ
ปัจจัยภายนอก **อุปสรรค (T)**	ST **กลยุทธ์เชิงป้องกัน**	WT **กลยุทธ์เชิงรับ**
T1) การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศทำให้ฤดูกาลผันผวน กระทบผลผลิต/คุณภาพพืช–ปศุสัตว์–ประมง และโรคระบาดในพืชเศรษฐกิจหลักภาคปศุสัตว์และการประมง **T2)** โรค (ปศุสัตว์/ ประมง/พืช) และเศรษฐกิจชะลอตัว กระทบต้นทุนและแรงจูงใจการผลิต **T3)** ข้อจำกัดกฎหมาย/ระเบียบในเขตอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ กระทบการพัฒนาเชิงพื้นที่และการรับรองสถานที่ผลิตที่มีมาตรฐาน (เช่น การพัฒนาเส้นทางคมนาคม การเข้าถึงแหล่งเงินทุน และการขอการรับรองสถานที่ผลิตและ/หรือผลิตภัณฑ์ (GMP, HACCP, อย.) เป็นต้น) **T4)** การย้ายแรงงานจากภาคเกษตรไปสู่ภาคบริการ/อุตสาหกรรม	$S_{11,12}T_{2,6}$ ใช้ความร่วมมือของหน่วยงานภายในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และหน่วยงานภาคี บูรณาการจัดทำแผนงาน/โครงการส่งเสริมการทำการเกษตรที่หลากหลาย (ด้านพืช ด้านประมง และด้านปศุสัตว์) ลดพื้นที่เชิงเดี่ยว (ปาล์มน้ำมัน,ยางพารา, ทุเรียน) ยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เกษตรกรรมยั่งยืนและโครงการพระราชดำริ ลดต้นทุนการผลิตเพิ่มผลผลิตต่อไร่ ถ่ายทอดความรู้ให้เกษตรกรปรับตัวรับมือต่อฤดูกาลที่ผันผวน การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เพื่อลดแรงกดดันจากโรคระบาด/ปริมาณผลผลิต ในพืช/สัตว์/และประมง จากเศรษฐกิจชะลอ และรักษาความมั่นคงอาชีพเกษตรกร และการเฝ้าระวังป้องกันและควบคุมปัญหาการระบาดของโรคพืช ประมง และปศุสัตว์ ส่งเสริมงานวิจัยนวัตกรรมและเทคโนโลยีให้กับสินค้าเกษตรเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้า	W_1T_1 เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการน้ำชลประทานและส่งเสริมการสร้างแหล่งน้ำนอกพื้นที่ชลประทาน ให้ครอบคลุมพื้นที่ทำการเกษตรอย่างเป็นระบบครบวงจร เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ $W_6T_{4,5}$ ส่งเสริมการจ้างงานในชุมชนเพื่อรับมือการย้ายแรงงานและแรงงานสูงวัย สร้างแรงจูงใจคนรุ่นใหม่กลับสู่ภาคการเกษตร และการสืบทอดอาชีพภาคการเกษตร (กันแรงงานไหลออกเพิ่ม) $W_{5,7}T_{6,2}$ ลดความเปราะบางด้านต้นทุนสูง และความผันผวนราคาโดยทำการจัดซื้อร่วม–สัญญาซื้อขาย–ประกันภัยพืชผล/กองทุนความเสี่ยง ผ่านสถาบันเกษตรกรต่างๆ $W_{4,8}T_1$ ส่งเสริมการทำเกษตรกรรมยั่งยืนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เน้นการผลิตพืชผักสวน

T5) การก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงวัยในภาคเกษตรกรรม ส่งผลต่อขีดความสามารถในการผลิตเชิงพื้นที่ **T6)** ความผันผวนของราคาปัจจัยการผลิต (ปุ๋ย, พลังงาน) และค่าครองชีพที่สูงขึ้นกระทบต่อต้นทุนการผลิตของเกษตรกร **T7)** มาตรการและข้อกำหนดด้านมาตรฐาน อาจเป็นอุปสรรคต่อสถานที่รวบรวม/คลังสินค้าหากไม่พร้อม ปิดทางสู่ตลาดที่กำหนดมาตรฐานสูง ข้อกำหนดในการขออนุญาติรับรองมาตรฐาน ไม่เอื้อต่อการดำเนินการของ SMEs/ กลุ่มวิสาหกิจชุมชน/ กลุ่มเกษตรกร (ซึ่งมีกำลังการผลิตน้อย ทุนน้อยกว่าระดับโรงงานอุตสาหกรรม) ส่งผลให้สินค้าเข้าถึงมาตรฐานผลิตภัณฑ์ยาก **T8)** มาตรการ IUU ส่งผลต่อการสืบทอดองค์ความรู้ในอาชีพประมงทำให้แรงงานทดแทน / ทักษะหลังการจับสัตว์น้ำลดลง **T9)** เปิดเสรีการค้าในอาเซียน - มาตรการกีดกันที่มิใช่ภาษี (รวมมิติสิทธิมนุษยชน) ทำให้ต้นทุนการปฏิบัติตามสูงขึ้น ผู้ประกอบการรายย่อยอาจปรับตัวลำบาก **T10)** ความไม่แน่นอนของภาษีนำเข้า กระทบคำสั่งซื้อ ราคา และความเสี่ยงสต๊อกของผู้แปรรูป เพื่อส่งออก.	$S_{7,11}$ $T_{9,11}$ เสริมความเข้มแข็งสถาบันเกษตรกร/ผู้ประกอบการให้แข่งขันได้ภายใต้แรงกดดันจากการเปิดเสรี/สินค้านำเข้า โดยการยกระดับมาตรฐานและการตลาดเชิงรุก $S_7T_{1,7}$ ส่งเสริมการใช้มาตรฐาน (Organic / GAP/ GMP/ HACCP/ GFM) และการตรวจสอบตรวจสอบย้อนกลับในสินค้าประมง เพื่อลดความเสี่ยงจากภูมิอากาศผันผวน / โรค และข้อกำหนดด้านมาตรฐานที่เข้มงวดของตลาดสินค้าเกษตร $S_{8,7}$ $T_{9,11}$ ส่งเสริมการทำเกษตรปลอดภัย ลดการใช้สารเคมีเป็นพื้นฐาน ลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และลดความเสี่ยงการถูกกีดกันทางการค้าในตลาดที่เข้มงวด $S_{3,7}$ $T_{9,10,11}$ ส่งเสริมกระบวนการผลิตสินค้าเกษตรที่ปลอดภัยและได้มาตรฐานตามระบบสากล และสร้างแบรนด์สินค้าของจังหวัดให้แตกต่าง (สินค้าอัตลักษณ์ สินค้า GI) เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน ลดความเสี่ยงเกี่ยวกับมาตรการที่มิใช่ภาษี ป้องกันการแข่งขันจากสินค้านำเข้า/ภาษีนำเข้าที่ไม่แน่นอน $S_{13,11}$ T_{12} ใช้ตำแหน่งยุทธศาสตร์ชายแดนด้วยการบูรณาการหน่วยงานในพื้นที่ เพื่อคุมความเสี่ยงด้านการลักลอบการนำเข้า–ส่งออก การบิดเบือนราคา ด้วยการใช้ระบบตรวจสอบ/traceability และการบังคับใช้เชิงพื้นที่ รักษาความเชื่อมั่นตลาด $S_{7,10}$ $T_{1,8}$ ป้องกันผลกระทบจากภูมิอากาศผันผวน/โรค/การประมง	ครัวรั้วกินได้การปลูกพืชแซมลดพื้นที่พืชเชิงเดี่ยวส่งเสริมทำการประมงและเลี้ยง ปศุสัตว์ในครัวเรือนลดรายจ่ายครัวเรือนสร้างโอกาสให้กับแรงงานเกษตรคืนถิ่น ผลกระทบด้านเศรษฐกิจชะลอตัวและส่งเสริมองค์ความรู้ด้านการเฝ้าระวังป้องกันและควบคุมปัญหาการระบาดของโรคพืช ประมง และปศุสัตว์ $W_{11,12}$ T_7 ส่งเสริมการยกระดับสถานที่รวบรวมผลผลิต/ วิสาหกิจชุมชน ให้มีความพร้อมด้านมาตรฐาน เพื่อลดผลกระทบจากมาตรการมาตรฐานที่เข้มขึ้น $W_{8,13}T_{9,11}$ ส่งเสริมการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นร่วมกับเทคโนโลยีที่ทันสมัยต่อการผลิตสินค้าเกษตรเพื่อให้ได้คุณภาพที่สามารถแข่งขันได้ในตลาดอาเซียน ลดความเสี่ยงจากเปิดเสรี สินค้านำเข้า โดยกระจายตลาด/กระจายสินค้า ลดการพึ่งพาสินค้าเดี่ยวและพัฒนามาตรฐานขั้นต่ำเป็นฐานสู้ตลาด $W_{16}T_{2,7}$ ส่งเสริมการยกระดับเข้าสู่มาตรฐานฮาลาล ในพื้นที่ของผู้ประกอบการ และการวางระบบโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับมาตรฐานในพื้นที่ $W_{15}T_{8,1}$ รณรงค์การใช้เครื่องมือที่เหมาะสมและถูกต้องตามกฎหมายในการจับสัตว์น้ำ อบรมให้ความรู้วิถีประมงพื้นบ้านให้กับเกษตรกร (Young Smart farmer) เพื่อรักษาภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านประมง

T11) สินค้านำเข้าจากอาเซียนที่คุณภาพดีกว่า/ราคาถูกกว่าแย่งส่วนแบ่งตลาดในประเทศ / มาตรการสิทธิมนุษยชนในตลาดโลก กดดันความสามารถในการแข่งขัน **T12)** การลักลอบนำเข้า–ส่งออกสินค้าการเกษตรชายแดน (ระนอง–เมียนมา) บิดเบือนราคา กระทบความเชื่อมั่นและรายได้เกษตรกรและผู้ค้า	ในกรอบ IUU โดยยกระดับระบบตรวจสอบย้อนกลับและการบริหารจัดการหลังการเก็บเกี่ยวให้เป็นระบบ $S_{11}T_{3,1}$ ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมเขตพื้นที่เชิงอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ในการแก้ปัญหาเชิงนโยบายที่สามารถผลักดันไปสู่การปฏิบัติเพื่อการวางแผนพัฒนาเชิงพื้นที่และร่วมกันกำหนดกรอบแนวทางการดำเนินงานในรูปแบบของการบูรณาการเชิงพื้นที่ พร้อมลดความเสี่ยงจากความผันผวนของสภาพภูมิอากาศ $S_{5,6}T_8$ เพิ่มประสิทธิภาพการทำประมงชายฝั่ง เพื่อลดความเสี่ยงการเข้มงวดในการให้สัมปทานการทำประมงนอกน่านน้ำป้องกันผลกระทบทางทักษะหลังการจับและแรงงานทดแทนลดลงจาก IUU ด้วยการฝึกอบรมและยกระดับทักษะในอาชีพประมง	ซึ่งจะส่งผลให้มีปริมาณทรัพยากรสัตว์น้ำชายฝั่ง/สัตว์น้ำจืดเพิ่มขึ้น $W_{17}T_{12,11}$ ควบคุมการลักลอบนำเข้าสินค้าเกษตรเพิ่มประสิทธิภาพการตรวจสอบ บังคับใช้การเชื่อมโยงข้อมูลสินค้า/มาตรฐานสินค้า ลดช่องโหว่การค้า รับมือความเสี่ยงชายแดน (การลักลอบ/การบิดเบือนราคาสินค้า) และการแข่งขันนำเข้า

สรุปการวิเคราะห์ห่วงโซ่อุปทาน (Supply Chain Analysis) ภาคการเกษตรจังหวัดระนอง

ประกอบด้วย 1) การจัดหาปัจจัยการผลิต 2) การผลิต 3) การเก็บเกี่ยว/การจัดเก็บ 4) การแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่า 5) การขนส่งผลผลิต/ผลิตภัณฑ์ และ 6) การจำหน่าย

ขั้นตอนห่วงโซ่อุปทาน	ปัญหา/ ข้อค้นพบ	แนวทางแก้ไข/ข้อเสนอแนะ
1) การจัดหาปัจจัยการผลิต	-เกษตรกรจำนวนมากไม่มีเอกสารสิทธิ์ที่ดินหรืออยู่ในพื้นที่ที่มีข้อจำกัดด้านกฎหมาย/พื้นที่อนุรักษ์ ทำให้เข้าถึงแหล่งเงินทุนและโครงการสนับสนุนจากภาครัฐได้จำกัด	-การบริหารจัดการที่ดินเพื่อเกษตรกรรมเพื่อการเข้าถึงแหล่งเงินทุน การเข้าสู่ระบบรับรองมาตรฐานความปลอดภัยด้านการผลิตและการให้ความช่วยเหลือต่างๆ ตามนโยบายของภาครัฐ ดำเนินการเชิงนโยบาย
	-ราคาปัจจัยการผลิตสูง (พันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ ปุ๋ย ยา พลังงาน แรงงาน และวัสดุการผลิต) ต้องการลดต้นทุนและใช้ปัจจัยให้เหมาะสมกับสภาพดิน	-ส่งเสริมการรวมกลุ่มเกษตรกรเพื่อจัดซื้อปัจจัยการผลิตแบบรวมศูนย์ (เกษตรแปลงใหญ่ กลไกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร) เพื่อลดต้นทุน -พัฒนาระบบบริการเครื่องจักรกลเกษตรและเทคโนโลยีร่วมในระดับชุมชน -ส่งเสริมการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ สารชีวภัณฑ์และวัสดุทดแทนเพื่อลดต้นทุน
		-พัฒนาความเข้มแข็งของสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรและถ่ายทอดเทคโนโลยีให้สมาชิก
	-แหล่งน้ำชลประทานครอบคลุมไม่ทั่วถึง พื้นที่ลาดชัน ดินเสื่อมคุณภาพ ทำให้ผลผลิตต่ำ	-พัฒนา/เพิ่มประสิทธิภาพน้ำชลประทาน–แหล่งน้ำนอกเขตชลประทาน แหล่งน้ำในไร่นา ธนาคารน้ำใต้ดิน ฝายชะลอน้ำ ส่งเสริมระบบบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ และระบบเตือนภัย -อนุรักษ์–ปรับปรุงบำรุงดินแบบครบวงจร
	-แรงงานเกษตรเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุขาดแคลนแรงงานคุณภาพและแรงงานที่มีทักษะ	-พัฒนาทักษะแรงงานเกษตรและสร้างแรงจูงใจให้คนรุ่นใหม่เข้าสู่ภาคเกษตร
2) การผลิต	- ระบบการผลิตแบบพืชเชิงเดี่ยว (ยางพารา ปาล์มน้ำมัน ทุเรียน) เสี่ยงต่อความผันผวนด้านราคาและความมั่นคงทางอาหาร	- ส่งเสริมเกษตรผสมผสานและเกษตรยั่งยืนตามโมเดล BCG พัฒนาเกษตรที่เหมาะสมกับพื้นที่และทำเกษตรแบบแม่นยำ
	- ขาดความรู้ด้านเทคโนโลยีและการจัดการฟาร์มสมัยใหม่	- ถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตสมัยใหม่ เช่น Smart Farming, IoT, Big Data -พัฒนาแปลงต้นแบบเกษตรอัจฉริยะ เกษตรผสมผสาน และเกษตรมูลค่าสูง
	- ใช้สารเคมีในบางพื้นที่สูง ส่งผลต่อคุณภาพดินและสิ่งแวดล้อม	- สนับสนุนการผลิตเกษตรปลอดภัย ลดการใช้สารเคมี

ขั้นตอนห่วงโซ่อุปทาน	ปัญหา/ ข้อค้นพบ	แนวทางแก้ไข/ข้อเสนอแนะ
		-ยกระดับมาตรฐานการผลิต (มาตรฐานเกษตรอินทรีย์ ,GAP, Organic/ GFM/RSPO) และความปลอดภัยอาหาร -ส่งเสริมนวัตกรรม/วิจัย/เทคโนโลยีเพิ่มประสิทธิภาพ (ผลไม้ ปศุสัตว์ และประมง)
3) การเก็บเกี่ยว/การจัดเก็บ	- ขาดโครงสร้างพื้นฐานสำหรับการจัดเก็บสินค้าเกษตร เช่น โกดังเย็น, โรงอบ, โรงคัดแยก, จุดพักสัตว์หรือซากสัตว์, และระบบ Cold Chain - ขาดมาตรฐานการจัดเก็บที่ถูกสุขลักษณะ - ผลผลิตบางชนิดเสียหายหลังเก็บเกี่ยว -จุดรับซื้อ/จุดรวบรวมไม่เพียงพอ	- พัฒนาจุดรวบรวมผลผลิต /สร้างศูนย์จัดเก็บและกระจายสินค้าเกษตรระดับชุมชนที่มีมาตรฐานในพื้นที่ จัดระบบคัดแยก เก็บรักษาลดความสูญเสียหลังเก็บเกี่ยว - จัดทำมาตรฐานการเก็บเกี่ยวและจัดเก็บ (GHP, HACCP) - ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีถนอมคุณภาพผลผลิตหลังเก็บเกี่ยว -เชื่อมโยงข้อมูลปริมาณผลผลิตล่วงหน้า ส่งเสริมคลังสินค้า ห้องเย็น จุดพักสัตว์/ซากสัตว์ และระบบ Cold Chain สำหรับสินค้าที่เน่าเสียง่าย -ยกระดับสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร ให้เป็นศูนย์กลางรวบรวมและบริหารจัดการผลผลิต/บริการเกษตรแบบครบวงจร (เครื่องจักร/อุปกรณ์) และส่งเสริม “การดูแลและการเก็บเกี่ยวที่ดี” -พัฒนาบรรจุภัณฑ์–ระบบตรวจสอบย้อนกลับเพิ่มความเชื่อมั่นผู้บริโภค
4) การแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่า	- กำลังการผลิตโรงงานต่ำเมื่อเทียบประเทศเพื่อนบ้าน ต้นทุนสูง และผลผลิตปาล์มไม่พอป้อนโรงงาน - ข้อจำกัดกฎหมายพื้นที่อนุรักษ์–การขอรับรองสถานที่ผลิต (GMP/HACCP/อย.) กระทบโครงสร้างพื้นฐานและการผลิต -เกษตรกรส่วนใหญ่ยังผลิตขั้นปฐมภูมิ ขาดเทคโนโลยีแปรรูป การสร้างมูลค่าเพิ่ม นวัตกรรม R&D และการพัฒนาบรรจุภัณฑ์	-เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตปาล์มน้ำมัน และลดต้นทุนการผลิต - พัฒนาโรงคัดบรรจุ โรงรวบรวม และโรงแปรรูปให้ได้มาตรฐาน GMP/HACCP/อย./ฮาลาล - ส่งเสริมคลัสเตอร์แปรรูปสินค้าเกษตรมูลค่าสูง เช่น ผลไม้ กาแฟ เม็ดมะม่วงหิมพานต์ โกโก้ ประมง และปศุสัตว์ - ส่งเสริม R&D ร่วมกับสถาบันการศึกษาและภาคเอกชน พัฒนาบรรจุภัณฑ์ แบรนด์สินค้า

ขั้นตอนห่วงโซ่อุปทาน	ปัญหา/ ข้อค้นพบ	แนวทางแก้ไข/ข้อเสนอแนะ
		GI และสินค้าอัตลักษณ์จังหวัด วางแผนวัตถุดิบให้สอดคล้องกับกำลังการผลิตของโรงงาน - เพิ่มขีดแข่งขันและช่องทางออนไลน์ - สร้างมูลค่าเพิ่ม/บรรจุภัณฑ์–ระบบตลาดครบวงจร และต่อยอดสินค้าเอกลักษณ์/ GI
5) การขนส่งผลผลิต/ผลิตภัณฑ์	-ถนนจากแหล่งผลิตบางพื้นที่ ไม่สะดวก/สภาพไม่เหมาะสม ส่งผลต่อต้นทุนและคุณภาพสินค้าในห่วงโซ่ -ค่าใช้จ่ายด้านการขนส่งสูง -ขาดระบบขนส่งทางราง จำนวนท่าเรือไม่เพียงพอ ขนถ่ายสินค้าไม่สะดวก และพื้นที่จำกัด แม้จังหวัดมีจุดแข็งด้านภูมิรัฐศาสตร์เป็นจังหวัดชายแดน มีทางบก–ทางน้ำ และท่าเรือน้ำลึกเชื่อมอาเซียน/ต่างประเทศ	- พัฒนาโลจิสติกส์/คมนาคมการเกษตร และโครงสร้างพื้นฐานเพื่อกระจายสินค้า (Logistics) -ใช้ระบบขนส่งเย็น Cold Chain สำหรับสินค้าที่ต้องควบคุมอุณหภูมิ -เปิด/ใช้เส้นทางตู้คอนเทนเนอร์ ย่างกุ้ง–เกาะสอง–ระนอง ลดต้นทุนขนส่ง ขยายส่งออก -สนับสนุนการพัฒนาถนน จากแหล่งผลิต ระบบห้องเย็น รถห้องเย็น คลังสินค้า และศูนย์กระจายสินค้า ใช้โอกาสจากการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคใต้ รถไฟ ชุมพร–ระนอง ท่าเรือน้ำลึก และเส้นทางเดินเรือเพื่อขยายตลาดและลดต้นทุนขนส่ง
6) การจำหน่าย (ตลาดใน–ส่งออก)	- เกษตรกรขาดการเข้าถึงตลาดโดยตรง ต้องพึ่งพาพ่อค้าคนกลาง ขาดการพัฒนาช่องทางการตลาดออนไลน์ - มีสินค้านำเข้าผิดกฎหมายแข่งขันกับสินค้าท้องถิ่น ทำให้ราคาตก และการลักลอบนำเข้า–ส่งออกสินค้าชายแดนที่บิดเบือนราคาสินค้าเกษตรในพื้นที่	- พัฒนาการตลาดเชิงรุก ทั้งตลาดพรีเมียม ตลาดสุขภาพ ตลาดท่องเที่ยว และตลาดออนไลน์ - สร้างแบรนด์สินค้าเกษตรอัตลักษณ์ท้องถิ่น สร้างแบรนด์สินค้าเกษตรจังหวัดระนอง ผ่าน GI / Storytelling / Soft Power - เสริมแบรนด์/บรรจุภัณฑ์–ตรวจสอบย้อนกลับ–ยกระดับมาตรฐานคุณภาพ เพื่อเจาะตลาดพรีเมียม/ออนไลน์ - ควบคุมสินค้านำเข้าผิดกฎหมายผ่านมาตรการตรวจสอบชายแดนและการบังคับใช้กฎหมายเข้มงวด -การเชื่อมตลาดชายแดนที่ถูกต้อง -พัฒนาระบบตรวจสอบย้อนกลับ QR Code และฐานข้อมูลสินค้าเกษตรมาตรฐาน เชื่อมโยงตลาดในประเทศ–ต่างประเทศ–ชายแดน -เพิ่มมาตรการควบคุมการลักลอบนำเข้า–ส่งออกและการสวมสิทธิ์สินค้าเกษตร

4. บริบทการเปลี่ยนแปลงของสภาวะแวดล้อม

<u>ระดับโลก/ประเทศ</u>

4.1 นโยบายและแผนในระดับต่างๆ

1) ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ,แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ.2566-2580) (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม), แผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) , (ร่าง) กรอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 14 (พ.ศ. 2571 - 2575), นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. 2566– 2570) และแผนปฏิบัติการด้านการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG (พ.ศ. 2564 – 2570)

2) นโยบายรัฐบาล (ขณะทำแผน)

3) นโยบายกระทรวงเกษตรฯ (ขณะทำแผน)

4) แผนพัฒนารายสาขาอาทิ แผนปฏิบัติการด้านการเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. 2571-2575 ในช่วง (ร่าง) กรอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 14 (พ.ศ. 2571 - 2575) (สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร) , แผนการพัฒนาเกษตรและสหกรณ์ระยะ 20 ปี (พ.ศ.2560 - 2579), แผนปฏิบัติราชการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2571 – 2575) และแผนปฏิบัติราชการ พ.ศ. 2570 ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

5) แผนพัฒนารายพื้นที่ อาทิ (ร่าง) กรอบเป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค พ.ศ. 2571-2575, (ร่าง) แนวทางการขับเคลื่อนการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษ 4 ภาค, แผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด และแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัด

6) แผนพัฒนารายประเด็น อาทิ กรอบการพัฒนาการจัดการด้านอาหารของประเทศไทย ฉบับที่ 2 (พ.ศ.2561-2579), แผนแม่บทการดำเนินการแก้ไขปัญหาแรงงานในภาคประมง , ไทยแลนด์ 4.0, แผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาระบบโลจิสติกส์ภาคการเกษตร (พ.ศ. 2566 – 2570) , แผนปฏิบัติการด้านเกษตรอินทรีย์ พ.ศ. 2566 – 2570 และแผนแม่บทรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ พ.ศ. 2558 – 2593

4.2 ด้านเศรษฐกิจ

4.2.1 เศรษฐกิจโลก

กองทุนการเงินระหว่างประเทศ (International Monetary Fund: IMF) เปิดเผยรายงานแนวโน้มเศรษฐกิจโลก (WEO) คาดว่าเศรษฐกิจโลกปี 2569 จะขยายตัวเพียง 3.0% ก่อนฟื้นตัวสู่ระดับ 3.4% ในปี 2570 ซึ่งตัวเลขดังกล่าวต่ำกว่าอัตราการขยายตัว 3.5% ในปี 2568 และต่ำกว่าที่คาดการณ์ในเดือนเม.ย.ที่ระดับ 3.1% (9 ก.ค.2569) ปัจจัยที่IMFปรับคาดการณ์เศรษฐกิจโลกเนื่องจากการชะลอตัวของเศรษฐกิจโลกในปีนี้ ได้รับผลกระทบจากสงครามในตะวันออกกลาง แม้จะได้รับแรงชดเชยบางส่วนจากการเร่งตัวของวัฏจักรเทคโนโลยีโลก ซึ่งเป็นผลจากความคืบหน้าด้านปัญญาประดิษฐ์ หรือเอไอ (AI) และการนำ AI ไปใช้อย่างแพร่หลาย นอกจากนี้ IMF ระบุว่า จากสมมติฐานราคาพลังงานจะอยู่ในระดับสูง ส่งผลให้นโยบายการเงินจะมีความผ่อนคลายลดลง และความไม่แน่นอนด้านนโยบายรวมถึงปัจจัยด้านภูมิรัฐศาสตร์จะยังคงอยู่จนถึงปี 2570 ส่งผลให้เงินเฟ้อทั่วไปในระดับโลกเพิ่มขึ้นจาก 4.1% ในปี 2568 เป็น 4.7% ในปี 2569 ก่อนจะชะลอลงสู่ระดับ 3.9% ในปี 2570 ซึ่งเป็นการปรับเพิ่มขึ้นเล็กน้อยจากประมาณการในเดือนเม.ย. ทั้งนี้ IMF คาดว่าปริมาณการค้าโลกจะชะลอตัวอย่างมาก อัตราการเติบโตจะลดลงจาก 5.0% ในปี 2568 เหลือ 3.5% ในปี 2569 ก่อนจะฟื้นตัวเป็น 4.3% ในปี 2570 รายงานระบุว่า เศรษฐกิจของกลุ่มประเทศพัฒนาแล้วคาดว่าจะขยายตัว 1.7% ในปี 2569 และ 1.8% ในปี 2570 ส่วนการขยายตัวของประเทศและภูมิภาคสำคัญ เช่น สหรัฐ คาดขยายตัว 2.3% ในปี 2569 และ 2.2% ในปี 2570 /ยูโรโซนขยายตัว 0.2- 0.9% ในปี 2569 และปี2570 ขยายตัว1.2% สหราชอาณาจักร

คาดว่าเศรษฐกิจจะชะลอตัวเหลือ 1.0% ในปี 2569 ก่อนจะฟื้นตัวเป็น 1.3% ในปี 2570 หลังผลกระทบจากวิกฤตราคาพลังงานเริ่มคลี่คลาย ส่วนจีนขยายตัว 4.6% หรับกลุ่มประเทศตลาดเกิดใหม่และประเทศกำลังพัฒนา IMF คาดว่าปี69 เศรษฐกิจจะชะลอตัวเหลือ 3.8% ก่อนจะฟื้นตัวเป็น 4.5% ในปี 2570 ส่วนประเทศในภูมิภาคตะวันออกกลางและเอเชียกลาง IMF คาดว่าเศรษฐกิจปี69จะชะลอตัวลงเหลือเพียง 0.7% ก่อนจะฟื้นตัวเป็น 6.5% ในปี 2570 โดยเป็นการปรับลดคาดการณ์ปี 2569 ลง 1.2% และปรับเพิ่มคาดการณ์ปี 2570 ขึ้น 1.9% ทั้งนี้ IMF ระบุว่า แนวโน้มเศรษฐกิจโลกยังคงเผชิญความเสี่ยงจากความขัดแย้งในตะวันออกกลางรวมถึงคาดการณ์เกี่ยวกับการปรับฐานของกลุ่มเทคโนโลยี ก็จะยิ่งเพิ่มความเสี่ยงด้านลบต่อเศรษฐกิจโลก

ที่มา: https://www.thaipbs.or.th/news/content/508065

เศรษฐกิจโลกในไตรมาสที่ 1 ของปี 2569 ยังขยายตัวได้อย่างต่อเนื่อง ตามการขยายตัวเร่งขึ้นของเศรษฐกิจประเทศหลัก โดยเศรษฐกิจสหรัฐฯ ได้รับแรงสนับสนุนจากการเร่งขึ้นของการลงทุนในหมวดเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (AI) และโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัล ส่วนเศรษฐกิจจีนขยายตัวดีขึ้นตามการส่งออกสินค้าที่ขยายตัวในเกณฑ์สูงอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์และเทคโนโลยีขั้นสูง เช่นเดียวกับประเทศอุตสาหกรรมใหม่และประเทศในกลุ่มอาเซียนที่ยังได้รับแรงสนับสนุนจากการส่งออกที่ขยายตัวในเกณฑ์สูงต่อเนื่อง ส่วนหนึ่งเป็นผลจากการออกคาสั่งระงับการดาเนินมาตรการกีดกันทางการค้าของศาลสูงสหรัฐฯ ภายใต้กฎหมายภาวะฉุกเฉิน ปี 1977 (พ.ศ. 2520) (International Emergency
Economic Powers Act: IEEPA IEEPA) ประกอบกับวัฏจักรขาขึ้นของสินค้าในกลุ่มอิเล็กทรอนิกส์ สอดคล้องกับการลงทุนในกลุ่มเทคโนโลยี AI อย่างไรก็ตาม สถานการณ์ความไม่สงบในตะวันออกกลางนับตั้งแต่วันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2569 ได้ส่งผลกระทบอย่างมีนัยสาคัญต่อเศรษฐกิจและการค้าโลก สะท้อนจากดัชนีผู้จัดการฝ่ายจัดซื้อโลก (Global Purchasing Manager s Index) ในเดือนมีนาคม 2569 ปรับตัวลดลงต่าสุดในรอบ 11 เดือนที่ระดับ 51.0 ขณะที่แรงกดดันเงินเฟ้อเริ่มปรับตัวเพิ่มขึ้นตามการเพิ่มขึ้นของราคาพลังงานและราคาสินค้าโภคภัณฑ์ ส่งผลให้ธนาคารกลางสาคัญส่วนใหญ่ตัดสินใจคงอัตราดอกเบี้ยนโยบายภายหลังจากปรับลดลงอย่างต่อเนื่องในช่วงก่อนหน้า

แนวโน้มเศรษฐกิจโลกในปี 2569 มีแนวโน้มที่จะขยายตัวร้อยละ 2.9 ชะลอตัวลงจากร้อยละ 3.6 ในปีก่อนหน้า ตามการชะลอตัวของ ทั้งเศรษฐกิจหลักและเศรษฐกิจในกลุ่มประเทศกาลังพัฒนาและตลาดเกิดใหม่ ที่คาดว่าจะได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ความขัดแย้งทาง ภูมิรัฐศาสตร์ในตะวันออกกลางอันเนื่องมาจากการเร่งขึ้นของต้นทุนพลังงานและการหยุดชะงักของเส้นทางการขนส่งสินค้าระหว่างประเทศที่สาคัญ ซึ่งทาให้การส่งออกของหลายประเทศมีแนวโน้มที่จะชะลอลงภายหลังจากเร่งการส่งออกในเกณฑ์สูงไปแล้วในช่วงปี 2568 ประกอบกับแรงกดดันด้านเงินเฟ้อที่เร่งขึ้นจากการส่งผ่านของต้นทุนพลังงานและต้นทุนการขนส่งไปยังราคาสินค้าที่จะเป็นข้อจากัดต่อการขยายตัวของอุปสงค์ภายในประเทศและส่งผลให้ธนาคารกลางหลายประเทศชะลอการปรับลดอัตราดอกเบี้ยนโยบาย ขณะที่ธนาคารกลางประเทศเศรษฐกิจตลาด เกิดใหม่และประเทศกาลังพัฒนาจะเผชิญกับแรงกดดันจากการอ่อนค่าของอัตราแลกเปลี่ยน โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศที่มีสัดส่วนการนาเข้าพลังงานสูง รวมถึงประเทศที่มีพื้นฐานทางเศรษฐกิจที่อ่อนแอ นอกจากนี้ เศรษฐกิจและการค้าโลกยังมีแนวโน้มเผชิญกับความเสี่ยงจากการดาเนินมาตรการทางการค้าของประเทศเศรษฐกิจหลักที่อาจมีการบังคับใช้เพิ่มเติมจากมาตรการกีดกันทางการค้าของสหรัฐฯ ที่กาลังสอบสวนประเทศคู่ค้ากรณีการค้าไม่เป็นธรรม ภายใต้มาตรา 301 ของกฎหมายการค้าปี 1974 อย่างไรก็ดี เศรษฐกิจโลกยังมีแนวโน้มที่จะขยายตัวได้ต่อเนื่องโดยได้รับปัจจัยสนับสนุนจากแนวโน้มการขยายตัวต่อเนื่องของการลงทุนภาคเอกชน โดยเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับนวัตกรรมและอุตสาหกรรมเทคโนโลยีระดับสูง ทั้งนี้ การประมาณการในกรณีฐานครั้งนี้ อยู่ภายใต้สมมติฐานสาคัญ ได้แก่ (1) สถานการณ์ความขัดแย้งในภูมิภาคตะวันออกกลางจะไม่ยกระดับความรุนแรงจนส่งผล

กระทบต่อภาคเศรษฐกิจจริงอย่างมีนัยสาคัญ และคาดว่าจะสามารถบรรลุข้อตกลงได้ภายในช่วงครึ่งแรกของปี 2569 ส่งผลให้การขนส่งทางทะเลผ่านช่องแคบฮอร์มุซกลับมาดาเนินการได้ และราคาน้ามันดิบมีแนวโน้มที่จะปรับลดลงอย่างช้า ๆ ในช่วงครึ่งหลังของปี และ (2) มาตรการกีดกันทางการค้าที่มีการบังคับใช้แล้วจะมีการบังคับใช้ในระดับปัจจุบัน (ณ วันที่ 15 พฤษภาคม 2569 สหรัฐฯ บังคับใช้มาตรา 122 แห่งกฎหมายการค้าปี 1974 โดยเรียกเก็บภาษีนาเข้าเพิ่มเติมชั่วคราวทั่วโลกในอัตราร้อยละ 10 - 15 เป็นการชั่วคราว) ไปตลอดช่วงของ การประมาณการ และไม่รวมกรณีหากมีการบังคับใช้เพิ่มเติม ซึ่งคาดว่าจะส่งผลให้**เศรษฐกิจและปริมาณการค้าโลกในปี 2569 มีแนวโน้มที่จะขยายตัวร้อยละ 2.9 และร้อยละ 3.6 ชะลอลงจากร้อยละ 3.6 และร้อยละ 5.1 ในปี 2568 ตามล่าดับ**

ที่มา: ภาวะเศรษฐกิจไทยไตรมาสแรกของปี 2569 และแนวโน้มปี 2569 สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (18 พฤษภาคม 2569)

4.2.2 กติกาใหม่ของโลก/การรวมกลุ่มเศรษฐกิจ

- สินค้าเกษตรส่งออก จะได้รับผลกระทบจากการกำหนดกติกาทางการค้าใหม่ของโลก โดยเฉพาะการกำหนดมาตรการการกีดกันทางการค้าที่มิใช่ภาษี (Non Tariff Barrier: NTBs) เช่น มาตรการด้านสิ่งแวดล้อม มาตรการด้านแรงงาน มาตรการสุขอนามัย การตอบโต้การทุ่มตลาดและการอุดหนุน รวมทั้งการกำหนดมาตรฐานการผลิตตามระบบ GAP, GMP, HACCP เป็นต้น ซึ่งมาตรการต่างๆ ดังกล่าว จะส่งผลกระทบต่อการผลิตสินค้าเกษตรส่งออกของภาคใต้ โดยเฉพาะสินค้าผลิตผลการประมง และผลิตภัณฑ์แปรรูปอาหารทะเล ฯลฯ ทำให้ผู้ผลิตต้องปรับกระบวนการผลิตให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล และความต้องการของประเทศคู่ค้า อย่างไรก็ตาม การปรับกระบวนการผลิตดังกล่าว ทำให้ผู้ประกอบการสามารถเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน รวมทั้งทำให้สินค้าอุปโภคบริโภคภายในประเทศเข้าสู่มาตรฐานสินค้าปลอดภัยมากขึ้น

- อุตสาหกรรมยางพารา ปาล์มน้ำมันและประมงต้องปรับเปลี่ยนกระบวนการผลิตเพื่อลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก กฎกติกาใหม่ด้านสิ่งแวดล้อม ซึ่งกำหนดแนวปฏิบัติที่เกี่ยวกับการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก การติดฉลากคาร์บอน การติดฉลาก Eco-Labeled Sustainable Seafood Product และการเรียกเก็บภาษีคาร์บอนจากสินค้านำเข้าในประเทศสหรัฐอเมริกา เป็นต้น ทำให้ผู้ประกอบการด้านการผลิตผลิตภัณฑ์ยางพารา ปาล์มน้ำมัน และประมง ต้องมีการลงทุนพัฒนากระบวนการผลิตเพื่อลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก รวมทั้งการทำประมงที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การเปลี่ยนแปลงกฎ กติกาข้างต้น ทำให้ต้องมีการให้ข้อมูลข่าวสารแก่ผู้ประกอบการเพื่อสร้างความเข้าใจ และให้ผู้ประกอบการสามารถพัฒนาการผลิตตามเงื่อนไข เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันกับประเทศคู่ค้าอื่นได้

- อุตสาหกรรมหลัก/กิจกรรมทางการเกษตรที่ใช้แรงงานต่างด้าว ต้องปฏิบัติตามมาตรการด้านสิทธิมนุษยชน โดยเฉพาะอุตสาหกรรมการประมงที่จะต้องปฏิบัติเกี่ยวกับการให้ความคุ้มครองและไม่เอารัดเอาเปรียบแรงงานต่างด้าว ซึ่งจะส่งผลกระทบทำให้ผู้ประกอบการต้องให้ความสำคัญกับการกำหนดค่าจ้างแรงงานและสวัสดิการที่เป็นธรรมมากขึ้น และอาจมีผลทำให้ต้นทุนในการบริหารจัดการของสถานประกอบการเพิ่มสูงขึ้น

- การเปลี่ยนแปลงขั้วอำนาจทางเศรษฐกิจและตลาดเกิดใหม่ มีบทบาทสูงขึ้น ดึงดูดการลงทุนจากประเทศมหาอำนาจและผลักดันให้เกิดการรวมกลุ่มเศรษฐกิจรูปแบบใหม่ เพื่อสร้างอำนาจในการต่อรองทางการค้า การบริการ และการเคลื่อนย้ายแรงงานอย่างเสรี

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เรื่อง “วิสัยทัศน์ประเทศไทย” สู่ ปี 2570

4.2.3 เศรษฐกิจไทยในไตรมาสแรก และแนวโน้มปี 2569

เศรษฐกิจไทยในไตรมาสแรกของปี 2569 ขยายตัวร้อยละ 2.8 เร่งขึ้นจากการขยายตัวร้อยละ 2.5 ในไตรมาสที่สี่ของปี 2568 (%YoY) และเมื่อปรับผลของฤดูกาลออกแล้ว เศรษฐกิจไทยใน ไตรมาสแรกของปี 2569 ขยายตัวจากไตรมาสที่สี่ของปี 2568 ร้อยละ 0.7 (QoQ_SA)

ด้านการผลิต สาขาเกษตรกรรม สาขาการผลิตสินค้าอุตสาหกรรม สาขาที่พักแรมและบริการด้านอาหาร และสาขาการขนส่งและสถานที่เก็บสินค้าขยายตัวเร่งขึ้น ขณะที่สาขาการขายส่งและการขายปลีก และสาขาการก่อสร้างชะลอตัวลงจากไตรมาสก่อนหน้า

สาขาเกษตรกรรม การป่าไม้ และการประมง เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.2 เร่งขึ้นจากการขยายตัวร้อยละ 0.6 ในไตรมาสก่อนหน้า ตามการขยายตัวต่อเนื่องเป็นไตรมาสที่ 5 ของหมวดพืชผลสำคัญ โดยมีปัจจัยสนับสนุนจากสภาพอากาศและปริมาณน้ำที่เอื้ออำนวย และการขยายตัวต่อเนื่องเป็นไตรมาสที่ 3 ของหมวดปศุสัตว์ ในขณะที่หมวดประมงปรับตัวลดลง โดยผลผลิตสินค้าเกษตรสำคัญ ๆ ที่ปรับตัวเพิ่มขึ้น ได้แก่ ปาล์มน้ำมัน (เพิ่มขึ้นร้อยละ 40.8) กลุ่มไม้ผล (เพิ่มขึ้นร้อยละ 7.7) โดยเฉพาะทุเรียน (เพิ่มขึ้นร้อยละ 139.0) มังคุด (เพิ่มขึ้นร้อยละ 358.1) และลิ้นจี่ (เพิ่มขึ้นร้อยละ 311.3) อ้อยโรงงาน (เพิ่มขึ้นร้อยละ 6.4) ยางพารา (เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.7) และข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ (เพิ่มขึ้นร้อยละ 6.8) ตามลำดับ อย่างไรก็ตาม ผลผลิตสินค้าเกษตรสำคัญ ๆ บางรายการปรับตัวลดลง ได้แก่ ข้าวเปลือก (ลดลงร้อยละ 2.6) มันสำปะหลัง (ลดลงร้อยละ 9.2) และกุ้งขาวแวนนาไม (ลดลงร้อยละ 0.5) ตามลำดับ ในขณะดัชนีราคาสินค้าเกษตรลดลงต่อเนื่องเป็นไตรมาสที่ 5 ร้อยละ 8.5 เทียบกับการลดลงร้อยละ 13.7 ในไตรมาสก่อนหน้า ตามการลดลงของดัชนีราคาสินค้าเกษตรสำคัญ ๆ หลายรายการ ได้แก่ ยางพารา (ลดลงร้อยละ 12.3) สุกร (ลดลงร้อยละ 15.0) ข้าวเปลือก (ลดลงร้อยละ 7.0) อ้อยโรงงาน (ลดลงร้อยละ 22.3) และปาล์มน้ำมัน (ลดลงร้อยละ 14.1) ตามลำดับ การลดลงของดัชนีราคาสินค้าเกษตรส่งผลให้ดัชนีรายได้เกษตรกรโดยรวมปรับตัวลดลงต่อเนื่องเป็นไตรมาสที่ 4 ร้อยละ 6.3 เทียบกับการลดลงร้อยละ 13.1 ในไตรมาสก่อนหน้า

แนวโน้มเศรษฐกิจไทยในปี 2569 คาดว่าจะขยายตัวในช่วงร้อยละ 1.5 - 2.5 (ค่ากลางร้อยละ 2.0) โดยการอุปโภคบริโภคและการลงทุนภาคเอกชนคาดว่าจะขยายตัวร้อยละ 2.4 และร้อยละ 3.7 ตามลำดับ มูลค่าการส่งออกสินค้าในรูปดอลลาร์ สรอ. ขยายตัวร้อยละ 9.6 ส่วนอัตราเงินเฟ้อทั่วไปเฉลี่ยอยู่ในช่วงร้อยละ 2.0 - 3.0 และดุลบัญชีเดินสะพัดเกินดุลร้อยละ 1.0 ของ GDP

ปัจจัยสนับสนุน

- การขยายตัวของอุปสงค์ภาคเอกชนทั้งการอุปโภคบริโภค ภาคครัวเรือนและการลงทุนภาคเอกชน
- แรงขับเคลื่อนจากการใช้จ่ายภาครัฐบาล ตามการเพิ่มขึ้นของกรอบวงเงินงบประมาณประจำปีงบประมาณ 2569
- การขยายตัวอย่างต่อเนื่องของการส่งออก ตามความต้องการสินค้าที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีขั้นสูง

ข้อจำกัดและปัจจัยเสี่ยง

- ความยืดเยื้อของสถานการณ์ความขัดแย้งทางภูมิรัฐศาสตร์ในภูมิภาคตะวันออกกลาง
- ความเสี่ยงจากการชะลอตัวลงของเศรษฐกิจและการค้าโลกและความผันผวนในตลาดเงินตลาดทุน
- ภาระหนี้สินภาคครัวเรือนที่อยู่ในเกณฑ์สูงและคุณภาพสินเชื่อของธุรกิจ SMEs ที่ด้อยลง
- ความผันผวนของสภาพภูมิอากาศ

การบริหารนโยบายเศรษฐกิจมหภาคในช่วงที่เหลือของปี 2569 ควรให้ความสำคัญกับ

1) การดำเนินมาตรการเพื่อบรรเทาผลกระทบที่เกิดจากสถานการณ์ ความขัดแย้งในตะวันออกกลาง โดยให้ความสำคัญกับ (1) การบริหารจัดการความมั่นคงทางพลังงานเพื่อรองรับในกรณีที่ สถานการณ์ความขัดแย้งมีความยืดเยื้อ (2) การดำเนินมาตรการ เฉพาะเจาะจงแบบมุ่งเป้า (Targeted) เพื่อดูแลผลกระทบต่อภาคครัวเรือนและภาคธุรกิจจากการปรับขึ้นของต้นทุนพลังงาน (3) การดูแลความเพียงพอของวัตถุดิบในภาคการผลิตเพื่อไม่ให้เกิด ปัญหาการขาดแคลนโดยเฉพาะกลุ่มสินค้าวัตถุดิบนำเข้าจากตะวันออกกลางในสัดส่วนสูง และ (4) การส่งเสริมการเปลี่ยนผ่านของพลังงานและการปรับตัวเข้าสู่สังคมคาร์บอนต่ำ

2) การขับเคลื่อนการลงทุนภาคเอกชน โดยให้ความสำคัญกับ (1) การอำนวยความสะดวกและการแก้ไขอุปสรรคในการลงทุน (2) การพัฒนาระบบนิเวศให้เอื้อต่อการลงทุน และ (3) การสร้าง ประโยชน์ต่อเนื่องจากการลงทุนจากต่างประเทศให้แก่ ผู้ประกอบการภายในประเทศ

3) การรักษาการขยายตัวของภาคการส่งออกให้เป็นไปอย่าง ต่อเนื่อง โดยให้ความสำคัญกับ (1) การป้องกันและลดผลกระทบ จากมาตรการกีดกันทางการค้าของสหรัฐฯ (2) การขยายความร่วมมือทางเศรษฐกิจและตลาดใหม่เพื่อกระจายความเสี่ยงและลดการพึ่งพาการส่งออกไปยังสหรัฐฯ (3) การสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรการสำคัญของประเทศคู่ค้าที่จะมีผล บังคับใช้ในปี 2569 – 2570 และ (4) การลดต้นทุนการผลิตและต้นทุนการดำเนินธุรกิจ

4) การรักษาแรงสนับสนุนของการใช้จ่ายภาครัฐควบคู่ไปกับการรักษา วินัยการเงินการคลัง โดยการให้ความสำคัญกับ (1) การเร่งรัดการ เบิกจ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ 2569 ให้ไม่ต่ำกว่า ร้อยละ 90.7 (2) การจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ 2570 ให้สามารถบังคับใช้ได้ตามกำหนด (3) การบริหารจัดการงบประมาณภายใต้พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงิน เพื่อแก้ไขปัญหาผลกระทบจากสถานการณ์วิกฤตด้านพลังงานและสร้างการเปลี่ยนผ่านด้านพลังงานของประเทศ พ.ศ. 2569 อย่างรัดกุม มีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับเงื่อนไขทางเศรษฐกิจ และ (4) การรักษาพื้นที่ทางการคลังให้เพียงพอสำหรับการรองรับ สถานการณ์ความไม่แน่นอนในอนาคต

5) การดูแลผลกระทบต่อภาคเกษตรจากการเพิ่มขึ้นของราคา วัตถุดิบทางการเกษตรและการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ โดย (1) การเร่งจัดหาแหล่งนำเข้าอื่น ๆ และ (2) การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำเพื่อการเกษตร

6) การแก้ไขปัญหาด้านการเข้าถึงสินเชื่อของภาคธุรกิจและ ภาคครัวเรือน โดยให้ความสำคัญแก่ (1) การลดแรงกดดันจากสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ในภาคครัวเรือน (2) การให้ความช่วยเหลือทางการเงินให้แก่ภาคธุรกิจ SMEs ที่มีศักยภาพแต่ ประสบปัญหาด้านการเข้าถึงสภาพคล่อง (3) การเร่งดำเนินการตาม แนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้ครัวเรือนอย่างเป็นรูปธรรมและยั่งยืน ในระยะต่อไป และ (4) การสร้างความตระหนักรู้ทางการเงิน โดยเฉพาะทัศนคติในการวางแผนการใช้จ่ายเพื่อป้องกันการก่อหนี้เกินตัว ควบคู่ไปกับการบริหารความเสี่ยงเพื่อรองรับเหตุฉุกเฉิน

4.2.4 โอกาสและความเป็นไปได้ของไทยในการพัฒนาเป็น Logistics Hub of ASEAN

ประเทศไทยมีศักยภาพที่จะพัฒนาเป็นศูนย์กลางโลจิสติกส์ในภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง (Greater Mekong Subregion: GMS) ซึ่งประกอบด้วย ไทย กัมพูชา สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา ลาว เวียดนาม และจีนตอนใต้ (มณฑลยูนนาน และกวางสี) ได้อย่างไม่ยากนัก ทั้งนี้ เพราะมีความได้เปรียบเชิงภูมิรัฐศาสตร์ (Geopolitics Location) กล่าวคือ ประเทศไทยตั้งอยู่ตรงกลางระหว่างมหาสมุทรอินเดียในส่วนของทะเลอันดามัน (มีความยาวพื้นที่ 467 ไมล์ทะเล) และมหาสมุทรแปซิฟิก ในส่วนของทะเลอ่าวไทยมีความยาวพื้นที่ติดทะเล 994 ไมล์ทะเล อีกทั้งยังมีพรหมแดนติดกับประเทศสมาชิกในกลุ่ม ASEAN ได้แก่ ประเทศ สปป.ลาว, สาธารณรัฐแห่งสหภาพ

เมียนมา, กัมพูชา โดยทุกประเทศสามารถใช้ไทยเป็นศูนย์กลางเชื่อมต่อไปยังมาเลเซีย และสิงคโปร์ และในทางกลับกันสามารถเชื่อมสิงคโปร์และมาเลเซียผ่านไทยขึ้นไปจนถึงจีนตอนใต้ได้ด้วย

ประเทศไทยไม่เพียงมีศักยภาพในการเป็นศูนย์กลางทางการคมนาคมและการขนส่งของภูมิภาค แต่ยังเป็นเส้นทางการขนส่งสินค้าระหว่างประเทศของสาธารณรัฐประชาชนจีนและสาธารณรัฐอินเดีย กับตลาดการค้าที่สำคัญของโลก เช่น ญี่ปุ่น สหรัฐ และยุโรป ซึ่งหากมีการขนส่งทางบกผ่านทางประเทศไทยจะสามารถประหยัดต้นทุนและย่นระยะเวลาในการขนส่งได้

4.2.5 โอกาสสินค้าเกษตรไทยสู่ประชาคมอาเซียน (คณะอนุกรรมการเตรียมความพร้อมภาคการเกษตรสู่ประชาคมอาเซียน และกองเกษตรอาเซียน)

ศักยภาพการแข่งขันของสินค้าเกษตรไทยในประชาคมอาเซียน ยังมีแนวโน้มที่ดีเนื่องจากสินค้าเกษตรไทยเป็นที่ยอมรับในด้านคุณภาพและมาตรฐาน โดยเฉพาะผลไม้ ในขณะที่มีบางสินค้าพัฒนาไปสู่การแข่งขันในระดับโลกแล้ว คือไก่เนื้อและผลิตภัณฑ์

ปัญหา/อุปสรรค

ปัจจัยการผลิตยังคงมีราคาสูงโดยเฉพาะพันธุ์สัตว์ ปุ๋ยเคมีและยากำจัดศัตรูพืช นอกจากนี้ ยังประสบปัญหาผลผลิตต่อไร่ต่ำ ค่าจ้างแรงงานที่สูง เกษตรและผู้ผลิตส่วนใหญ่ต้องการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตให้สูงขึ้นด้วยการลดต้นทุนการผลิต การใช้ปัจจัยการผลิตอย่างเหมาะสม เช่น การใช้ปุ๋ยให้เหมาะสมกับสภาพดิน และการใช้เครื่องจักรกลการเกษตร ทดแทนแรงงาน นอกจากยังให้ความสำคัญกับการนำงานวิจัยและพัฒนาของภาครัฐไปใช้ประโยชน์รวมทั้งต้องการให้ภาครัฐช่วยเหลือเรื่องการลดภาษีนำเข้าปัจจัยการผลิต

แนวทางการพัฒนา

- รักษาระดับความสามารถในการแข่งขันของสินค้าที่อยู่ในตำแหน่งผู้นำตลาดไว้ ได้แก่ อ้อยโรงงาน มังคุด ลำไย สุกร โคนม และโคเนื้อ

- พัฒนาศักยภาพโดยเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของสินค้าที่ไม่ได้อยู่ในตำแหน่งผู้นำตลาดให้อยู่ในตำแหน่งที่ดีขึ้น ได้แก่ ข้าว มันสำปะหลัง ปาล์มน้ำมัน ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ กาแฟ กุ้ง ปลานิล ไก่เนื้อ ไก่ไข่ มะม่วง และทุเรียน

- รักษาฐานตลาดเดิมและขยายตลาดใหม่ โดยเฉพาะสินค้าปศุสัตว์

4.2.6 การพัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้อย่างยั่งยืน (Southern Economic Corridor: SEC)

คณะรัฐมนตรีในคราวการประชุม ณ จังหวัดชุมพร เมื่อวันที่ 21 สิงหาคม 2561 ได้เล็งเห็นถึงศักยภาพของพื้นที่และกำหนดให้มีการพัฒนา 4 จังหวัดภาคใต้ตอนบน ประกอบด้วย จังหวัดชุมพร จังหวัดระนอง จังหวัดสุราษฎร์ธานี และจังหวัดนครศรีธรรมราช ในรูปแบบการพัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้อย่างยั่งยืน (Southern Economic Corridor: SEC) โดยมีรูปแบบการพัฒนา ดังนี้

1) วัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจใหม่ และทางออกทางทะเลของภาคใต้ตอนบน

2) แนวคิดในการพัฒนา ใช้ประโยชน์จากทรัพยากรในพื้นที่ผสานกับเทคโนโลยีและนวัตกรรม และความได้เปรียบทางกายภาพและที่ตั้งของพื้นที่ รวมทั้งอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และพัฒนาเมืองให้น่าอยู่

3) กรอบการพัฒนา

3.1) การพัฒนาประตูการค้าฝั่งตะวันตก (Western Gateway) พื้นที่เป้าหมาย: จังหวัดระนอง มีแนวทางการพัฒนา คือ

- เพิ่มประสิทธิภาพโครงสร้างพื้นฐานด้านการขนส่งและระบบโลจิสติกส์ที่มีในปัจจุบัน และพัฒนาเพิ่มใหม่เพื่อเชื่อมโยงฝั่งอ่าวไทย-ฝั่งอันดามัน-ประเทศแถบเอเชีย (ถนน/รถไฟ/ท่าเรือระนอง/สนามบินระนอง)
- ส่งเสริมระบบการขนส่งและโลจิสติกส์ให้ได้มาตรฐานสากล
- ศึกษาความเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจทั้งด้านการผลิต การค้า และการลงทุน รวมทั้งความเชื่อมโยงของห่วงโซ่อุปทานระหว่างประเทศไทยและกลุ่มประเทศ BIMSTEC

3.2) การพัฒนาประตูสู่การท่องเที่ยวอ่าวไทยและอันดามัน (Royal Coat and Andaman Route) พื้นที่เป้าหมาย: จังหวัดชุมพร และจังหวัดระนอง มีแนวทางการพัฒนา คือ

- พัฒนาการท่องเที่ยวเชื่อมโยงฝั่งอ่าวไทย-ฝั่งอันดามัน
- เชื่อมโยงการท่องเที่ยวทางทะเลกับพื้นที่ตอนใน
- พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการท่องเที่ยวทางทะเล รองรับเรือท่องเที่ยวขนาดใหญ่
- พัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยว

3.3) การพัฒนาอุตสาหกรรมฐานชีวภาพและการแปรรูปการเกษตรมูลค่าสูง (Bio-Based and Processed Agricultural Products)พื้นที่เป้าหมาย: จังหวัดสุราษฎร์ธานี และจังหวัดนครศรีธรรมราช มีแนวทางการพัฒนา คือ

- สนับสนุนการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในการผลิต
- สนับสนุนการผลิตด้านการเกษตรครบวงจร
- บริหารจัดการน้ำให้สอดคล้องระหว่างอุปสงค์กับอุปทาน
- พัฒนาบุคลากรด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
- สนับสนุนทางการเงินและมาตรการทางภาษี

3.4) การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ การส่งเสริมวัฒนธรรม และการพัฒนาเมืองน่าอยู่ (Green, Culture, Smart and Livable Cities) พื้นที่เป้าหมาย: จังหวัดระนองจังหวัดชุมพร จังหวัดสุราษฎร์ธานี และจังหวัดนครศรีธรรมราช มีแนวทางการพัฒนา คือ

- อนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทั้งทางบกและทางทะเล
- พัฒนาให้เป็นเมืองน่าอยู่
- อนุรักษ์และส่งเสริมวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น แหล่งการเรียนรู้ และการท่องเที่ยววิถีชุมชน

4) กลไกการพัฒนา เพื่อให้การบริหารจัดการการดำเนินงานพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้อย่างยั่งยืนเป็นไปตามแผน เกิดความต่อเนื่องและเกิดผลเป็นรูปธรรม และมีกลไกการบริหารจัดการรองรับการพัฒนาพื้นที่พัฒนาพิเศษแห่งอื่นที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต จึงควรศึกษากฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเชิงพื้นที่ โดยมีกรอบกฎหมายซึ่งมีความเฉพาะเพื่อกำหนดกรอบนโยบายและแนวทางการปฏิบัติให้บรรลุเป้าหมายตามแผนพัฒนาพื้นที่พิเศษต่อไป

4.2.7 การขับเคลื่อนการพัฒนาภาคเกษตร

การขับเคลื่อนการพัฒนาภาคเกษตรมุ่งเน้นการสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกร เพื่อเพิ่มศักยภาพในการผลิตและทำการเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม รวมทั้งเตรียมความพร้อมรองรับการเปลี่ยนแปลงในอนาคต เพื่อให้ภาคเกษตรเติบโตได้ อย่างต่อเนื่อง โดยได้มีการดำเนินการ ดังนี้

1) การดำเนินงานของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เพื่อช่วยเหลือเกษตรกรในระยะเร่งด่วน

1.1) การเตรียมพร้อมรับมือต่อความแปรปรวนของสภาพอากาศและสถานการณ์ภัยพิบัติทางธรรมชาติและการบรรเทาความเดือดร้อนให้กับเกษตรกร โดยเชื่อมโยงการทำงานทั้งระดับพื้นที่และส่วนกลาง เพื่อบริหารจัดการน้ำให้เหมาะสมในแต่ละพื้นที่และให้มีน้ำเพียงพอสำหรับการอุปโภคบริโภคและทำการเกษตร เพิ่มการสื่อสารข้อมูลและการเตือนภัยเพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกันอย่างทั่วถึงในการปรับเปลี่ยนชนิดและวิธีการปลูกพืชให้เหมาะกับพื้นที่และการใช้น้ำอย่างเหมาะสม เตรียมแผนรับมืออุทกภัยและกิจกรรมเพื่อฟื้นฟูเกษตรกรหลังน้ำลดในระยะเร่งด่วน โดยการฟื้นฟูอาชีพหลังน้ำลด สนับสนุนปัจจัยการผลิต พันธุ์พืชและพันธุ์สัตว์ต่าง ๆ พร้อมทั้งปรับปรุงและฟื้นฟื้นฟูพื้นที่ทางการเกษตรและมาตรการลดภาระหนี้สินให้เกษตรกร โดยการผ่อนผันหรือขยายเวลาการชำระหนี้ และการปล่อยเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำ

1.2) การรับมือและเฝ้าระวังกับสถานการณ์โรคใบร่วงยางพาราอย่างต่อเนื่อง การยางแห่งประเทศไทยได้ดำเนินมาตรการต่าง ๆ เพื่อป้องกันและยับยังการเกิดโรคใบร่วงชนิดใหม่ในยางพารา อาทิ การจัดหาสารเคมีที่มีประสิทธิภาพในการป้องกันกำจัดและยับยังเชื่อรา ตลอดจนการสนับสบสนุนเครื่องพ่นค่าแรงในการพ่น และปุย รวมถึงมีการประสานงานกับกรมวิชาการเกษตรในการขยายพันธ์และขนย้ายกล้ายางที่ปลอดโรคและเร่งพัฒนาพันธุ์ยางต้านทานโรคไปร่วงชนิดใหม่นอกจากนี้ ยังมีมาตรการช่วยเหลือเกษตรกรผ่านโครงการพัฒนาอาชีพชาวสวนยาง เพื่อความยั่งยืน สร้างการรับรู้แก่เกษตรกร เฝ้าระวังและเตือนภัย รวมถึงมีมาตรการที่ช่วยในการยับยังเชื่อด้วยการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม สารชีวภัณฑ์หรือสารอื่น ๆ เพื่อป้องกัน กำจัด และควบคุมโรค ปรับปรุงสภาพดิน สร้างความแข็งแข็งแรงให้ต้นยาง

1.3) การแก้ปัญหาการขาดแคลนท่อนพันธ์มันสำปะหลัง เนื่องจากท่อนพันธุ์มีราคาสูง โดยกรมส่งเสริมการเกษตรได้มีแผนดำเนินการผลิตต้นกล้ามันสำปะหลังสะอาดพันธุ์ต้านทานโรคใบต่าง ภายในระยะเวลา 3 เดือน (เดือนมิถุนายน - สิงหาคม 2567) เพื่อผลิตต้นกล้าให้ได้ จำนวน 240.000 ต้น เพื่อให้ได้ต้นพันธ์ที่พร้อมเป็นพันธุ์ตั้งต้นสำหรับใช้เพิ่มปริมาณ ต้นกล้าในปี 2568 รวมทั้งมีการส่งเสริมการเพาะปลูกด้วยระบบน้ำหยดเพื่อเพิ่มผลผลิตและรองรับการขยายท่อนพันพันธุ์

1.4) การลดต้นทุนการผลิต ได้มีโครงการปรับปรุงดินและพัฒนาพื้นที่ปลูกพืชเศรษฐกิจให้สามารถใช้ประโยชน์จากที่ดินได้อย่างเหมาะสมตามศักยภาพของแต่ละพื้นที่ ซึ่งเป็นการช่วยให้เกษตรกรลดต้นทุนในการใส่ปุ๋ยได้ และโครงการเชื่อมโยงปุ๋ยเคมีราคาถูกให้แก่เกษตรกรผ่านสถาบันเกษตรกร เพื่อลลดต้นทุนการผลิตของเกษตรกรจากการที่เกษตรกรสามารถซื้อปุ๋ยได้ในราคาถูก

1.5) การปราบปรามการลักลอบนำเข้าสินค้าเกษตรผิดกฎหมาย โดยเฉพาะสินค้าปศุสัตว์และยางพารา มีการจัดตั้งชุดพญานาคราชร่วมปฏิบัติงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตรวจสอบ ติดตาม และจับกุมผู้กระทำความผิดลักลอบนำเข้าสินค้าเกษตรผิดกฎหมาย

1.6) การเตรียมพร้อมเพื่อรองรับสถานการณ์โลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว โดยการใช้มาตรการที่มิใช่ภาษี (Non-Tarif Measures: NTMs) ที่ส่งผลต่อเศรษฐกิจและการค้าสินค้าระหว่างประเทศทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงปริมาณหรือราคาของสินค้า โดยมาตรการและกฎระเบียบทางการค้าที่ต้องติดตาม

อาทิ มาตรการปรับราคาคาร์บอนก่อนข้ามพรมแดน (Carbon Border Adjustment Mechanism: CBAM) และกฎระเบียบว่าด้วยสินค้าที่ปลอดจากการตัดไม้ทำลายป่าของสหภาพยุโรป (Deforestation-free products Regulation: EUDR) โดยได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการระดับชาติเพื่อแก้ไขปัญหาสินค้าเกษตรที่ได้รับผลกระทบภายใต้กฎระเบียบว่าด้วยสินค้าปลอดการตัดไม้ทำลายป่าของสหภาพยุโรป (EU Deforestation Regulation : EUDR) รวมถึงการดำเนินงานของการยางแห่งแห่งประเทศไทย (กยท.) ในสินค้ายางพารา อาทิ การจัดทำระบบตลาดซื้อขายยางพาราไทย (Thai Rubber Trade: TRT) การจัดทำระบบสารสนเทศทางภูมิศาสตร์ของ กยท. (RAOT GIS) ซึ่งเป็นระบบสำหรับระบุพิกัดที่ตั้ง อายุยาง และข้อมูลที่สำคัญอื่นอื่น ๆ ของสวนยางพารา การส่งเสริมแนวปฏิบัติที่ยั่งยืนผ่านการรับรองตามมาตรฐานองค์กร Forest Stewardship Counol (FSC) และ Programme for Endorsement of Forest Certification (PEFC)

2) การดำเนินการขับเคลื่อนการพัฒนาภาคเกษตรอย่างต่อเนื่อง

2.1) การสร้างภูมิคุ้มกันและความยั่งยืน กับเกษตรกร ประกอบด้วย

2.2) การยกระดับสินค้าเกษตรสู่การเพิ่มรายได้ ใน 3 กลุ่มสินค้า ดังนี้

- กลุ่มที่ 1 สินค้าที่มีการผลิตมากกว่าความต้องการของตลาดภายในประเทศ (ข้าว ยางพารา ปาล์มน้ำมัน ลำไย ไก่ และกุ้ง) มุ่งเน้นโอบายสร้างสมดุลระหว่างปริมาณการผลิตกับความต้องการใช้ การควบคุมปริมาณการผลิต และมีสินค้า ทางเลือก สร้างมูลค่าเพิ่ม สร้างตลาดใหม่ และส่งเสริมการตลาด

- กลุ่มที่ 2 สินค้าที่ตลาดมีความต้องการ (ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ มันสำปะหลัง และทุเรียน) มุ่งเน้นโยบายการเพิ่ม ผลผลิตในประเทศ ทั้งการเพิ่มผลผลิตต่อไร่และการขยายพื้นที่ปลกที่เหมาะสม ตลอดจนการผลิตด้วยพันธ์ดีคณภาพสูง การเพิ่มช่องทางและการเข้าถึงตลาดทั้งในและต่างประเทศ

- กลุ่มที่ 3 สินค้าศักยภาพ (ถั่วเหลือง กาแฟ ชา โคเนื้อ และโคนม) มุ่งเน้นการเพิ่มผลผลิต เพื่อทดแทนการนำเข้า โดยการสนับสนุนพันธุ์ดี เทคโนโลยีนวัตกรรมที่เหมาะสม และการเข้าถึงตลาด

2.3) การจัดสรรที่ดินให้เกษตรกรสามารถมีที่ดินทำกินของตนเอง โดยการสร้างและขยายโอกาสให้ประชาชนได้มีสิทธิในที่ดิน มีชีวิตที่มั่นคง และสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีดีในระยะยาว

2.4) การพัฒนาระบบการประกันภัยภาคการเกษตร โดยการสร้างและพัฒนาระบบประกันภัยให้เกษตรกรไทย ผ่านคณะกรรมการขับเคลื่อนการประกันภัยการเกษตร เพื่อกำหนดทิศทางการประกันภัยการเกษตร

2.5) การส่งเสริมการผลิต การแปรรูปและการตลาดที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก

2.6) การบริหารจัดการน้ำอย่างมีประสิทธิภาพ โดยการเพิ่มพื้นที่กักเก็บน้ำและอุปกรณ์สำหรับเก็บน้ำเชื่อมโยงการทำงานทั้งระดับพื้นที่และส่วนกลางเพื่อบริหารจัดการน้ำให้เหมาะสมในแต่ละพื้นที่และมีน้ำเพียงพอสำหรับ ใช้ในการอุปโภคบริโภคและทำการเกษตร

2.7) การสงเสริมเกษตรกร สถาบันเกษตรกรเป็นผู้ให้บริการทางการเกษตรแบบครบวงจร

2.8) การยกระดับสินค้าเกษตรให้มีคุณภาพ ปลอดภัย และต่อยอดสู่เกษตรมูลค่าสูง

2.9) การส่งเสริมการรวมกลุ่มและเชื่อมโยงเครือข่ายการผลิตและการตลาด

2.10) การส่งเสริมการพัฒนา Soft Power จากภาคเกษตร ทั้งสินค้าเกษตร วัฒนธรรมเกษตร และพื้นที่เกษตร โดยนำอัตลักษณ์ที่โดดเด่นมาทำการตลาดสมัยใหม่ให้เข้าถึงผู้บริโภค รวมทั้งผลักดันการท่องเที่ยวเชิงเกษตรให้มีคุณภาพ สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวในประเทศและต่างประเทศได้มากขึ้น

4.3 ด้านสังคม

4.3.1 การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรของโลก และประเทศเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ ส่งผลกระทบทั้งทางบวกและทางลบ

กระแสความนิยมสินค้าสุขภาพ เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้สูงอายุเป็นโอกาสในการพัฒนาธุรกิจท่องเที่ยว รวมทั้งสินค้าและบริการสุขภาพ จากการที่โครงสร้างประชากรของโลกและประเทศมีแนวโน้มการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ ทำให้มีตลาดสำหรับสินค้าและบริการที่เกี่ยวข้องกับการดูแลรักษาสุขภาพที่กว้างขวางมากขึ้น จึงเป็นโอกาสของภาคใต้ในการพัฒนาธุรกิจการท่องเที่ยวและบริการเชิงสุขภาพในภาคใต้เพื่อตอบสนองความต้องการของกลุ่มเป้าหมายดังกล่าว เช่น การท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ในรูปแบบ Green Tourism บริการที่พักแบบ Long Stay Home Stay บริการ Spa การดูแลผู้สูงอายุ บริการสุขภาพ การนวดแผนไทย สมุนไพรเพื่อสุขภาพ ซึ่งเป็นสินค้าและบริการที่มีศักยภาพของภาคใต้

ประเทศไทยเป็นประเทศแรกในอาเซียนที่มีการเติบโตของประชากรลดลง และมีสัดส่วนประชากรสูงอายุเป็นอันดับที่ 2 ของอาเซียน และประเทศไทยมีแนวโน้มประชากรเมืองสูงขึ้นปัจจุบันมีสัดส่วนประชากรเมืองเป็นอันดับ 6 ของอาเซียน คาดการณ์ในปี พ.ศ.2572 จะมีจำนวนประชากรสูงสุดที่ 67.29 ล้านคน แล้วลดลงเหลือ 66.67 ล้านคน ในปี พ.ศ.2580 และเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ ควรเน้นการปรับโครงสร้างการผลิต การกลับเข้าทำงานของผู้สูงอายุที่เหมาะสม ยกระดับศักยภาพกำลังแรงงานที่จะหายไปกว่า 6 ล้านคน และเร่งพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์ของเด็กที่จะเหลือเพียง 10 ล้านคน ประกอบกับแรงงานไทยมีคุณภาพการศึกษาสูงมากขึ้นโดยเฉพาะปริญญาตรีที่มีสัดส่วนร้อยละ 14.08 การเติบโตร้อยละ 4.80 ต่อปี แต่แรงงานวัยหนุ่มสาวกลับมีการขยายตัวลดลงอย่างต่อเนื่อง และสถานการณ์ความเป็นเมืองเติบโตอย่างรวดเร็ว ประชากรกระจุกตัวในพื้นที่ศูนย์กลางเศรษฐกิจสำคัญ เช่น กรุงเทพมหานคร ปริมณฑล และ EEC ซึ่งมีมากกว่า 14 ล้านคน ซึ่งคาดการณ์ว่าการตั้งถิ่นฐานชุมชนเมืองเพิ่มมากขึ้นจาก 46 % เป็น 57 % ในปี พ.ศ.2580 ส่งผลกระทบหลายมิติก่อให้เกิดแนวคิดในการวางผังเมืองที่คำนึงถึงการสงวนรักษาสิ่งแวดล้อม เมืองอัจฉริยะ เมืองยืดหยุ่นและการฟื้นฟูเศรษฐกิจที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมของเมืองในทุกภาคของประเทศจึงต้องเร่งพัฒนาเมืองให้มีประสิทธิภาพในการรองรับประชากร (ที่มา: การประชุมเชิงปฏิบัติการ การวางและจัดทำผังนโยบายระดับประเทศ ครั้งที่ 2 โดยกรมโยธาธิการและผังเมือง, วันที่ 29 เมษายน 2565)

ภาคการเกษตรมีความต้องการใช้แรงงานจากภายนอก และเทคโนโลยีการผลิตเพื่อทดแทนแรงงานมากขึ้น การเปลี่ยนแปลงเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุของภาคใต้ พบว่า ปัจจุบันแรงงานภาคการเกษตรส่วนใหญ่ในระดับชุมชนจะเป็นแรงงานผู้สูงอายุ เนื่องจากประชากรวัยหนุ่มสาวจะนิยมเข้าไปเรียนหนังสือและทำงานในเมืองใหญ่และกรุงเทพฯ มากขึ้น ทำให้ภาคการเกษตรโดยเฉพาะการทำสวนยางพารา สวนปาล์มน้ำมัน และประมงต้องจ้างแรงงานจากภาคอีสาน และแรงงานต่างด้าว เช่น สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา และกัมพูชา รวมทั้งมีการปรับเปลี่ยนวิถีการเพาะปลูกข้าวจากการทำนาดำเป็นนาหว่าน และจ้างรถไถ และรถเก็บเกี่ยวแทนการใช้แรงงานคนมากขึ้น

ชุมชนมีความตื่นตัวต่อการพึ่งตนเอง และเตรียมความพร้อมรองรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงมากขึ้น โดยหลายชุมชนมีการเตรียมความพร้อมในการจัดสวัสดิการและดูแลผู้สูงอายุมากขึ้น รวมทั้งมีการรวมกลุ่มเพื่อสร้างอาชีพเสริมให้ผู้สูงอายุ และการเปิดโอกาสให้ผู้สูงอายุได้มีการถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น เช่น ศิลปวัฒนธรรม นวดแผนไทย สมุนไพร เป็นต้น ให้กับเยาวชนรุ่นหลังในชุมชนเพื่อพัฒนาต่อยอดสินค้า และบริการของชุมชนให้มีมูลค่าเพิ่มมากขึ้น เพื่อตอบสนองความต้องการของตลาดทั้งในและต่างประเทศ

การปรับตัวจากการแพร่ระบาดของโรคสายพันธุ์ใหม่ ส่งผลกระทบทั้งทางบวกและทางลบ

- การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ (COVID-19) ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจ การค้า การลงทุน การจ้างงาน การท่องเที่ยว การศึกษา เทคโนโลยี ระบบสาธารณะสุข และวิถีชีวิตของประชน ทำให้เกิดการใช้ชีวิตแบบวิถีใหม่ (New-Normal) ที่คนส่วนใหญ่ได้หันมารักษาสุขภาพและพึ่งพาเทคโนโลยีและนวัตกรรมมากขึ้น

-ในแง่การท่องเที่ยว โดยประเทศไทยในปี พ.ศ.2562 ได้รับการจัดอันดับขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการท่องเที่ยวไว้เป็นอันดับ 31 จาก 140 ประเทศทั่วโลก และเป็นอันดับที่ 3 ของประเทศอาเซียน รองจากสิงคโปร์ และมาเลเซีย และภายหลังจากสถานการณ์แพร่ระบาดโควิค-19 ส่งผลให้จำนวนผู้มาเที่ยวและรายได้จากการท่องเที่ยวในประเทศลดลง ในอนาคตจึงต้องส่งเสริมการพัฒนาให้รองรับรูปแบบการท่องเที่ยวสมัยใหม่ โดยแนวโน้มและ**รูปแบบการท่องเที่ยวในอนคตหลัง Covid-19** คือ **NEO Tourism** เป็นการท่องเที่ยวแบบ Next Normal ที่มีพฤติกรรมท่องเที่ยวตามธรรมชาติ ติดสะอาด และยืดหยุ่นตามสถานการณ์ **Travel tech** เป็นการท่องเที่ยวที่นำนวัตกรรมมาใช้สนับสนุนการท่องเที่ยว เช่น passport digital Speech recognition Digital money **Wellness Tourism** การที่คนหันมาใส่ใจสุขภาพและความสวยงามมากขึ้นทำให้เกิดการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ เช่น ศัลยกรรม นวด สปา

ที่มา: การประชุมเชิงปฏิบัติการ การวางและจัดทำผังนโยบายระดับประเทศ ครั้งที่ 2 โดยกรมโยธาธิการและผังเมือง, วันที่ 29 เมษายน 2565).

4.3.2 ผลกระทบจากความขัดแย้งทางภูมิรัฐศาสตร์ : สถาการณ์ความขัดแย้งในภูมิภาคตะวันออกกลางต่อเศรษฐกิจไทย

ความขัดแย้งในตะวันออกกลางทวีความรุนแรงขึ้นภายหลังจากเมื่อวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2569 ที่มีการปฏิบัติทางการทหาและการโจมตีตอบโต้ส่งผลกระทบอย่างรุนแรงต่อพื้นที่ยุทธศาสตร์ที่สำคัญหลายพื้นที่ในภูมิภาคตะวันออกกลาง รวมถึงโครงสร้างพื้นฐานน้ำมันที่ได้รับความเสียหายเป็นจำนวนมากนอกจากนี้หลายประเทศประกาศปิดน่านฟ้าและระงับเส้นทางการบินในพื้นที่ อย่างเร่งด่วน รวมถึงการปิดช่องแคบฮอร์มุซ (Strait of Hormuz) ซึ่งเป็น เส้นทางยุทธศาสตร์สำคัญในการขนส่งน้ำมันดิบและก๊าซธรรมชาติที่สำคัญของโลกโดยมีสัดส่วนประมณร้อยละ 40 และร้อยละ 20 สำหรับการขนส่งทางทะเลทั่วโลกและก่อให้เกิดภาวะหยุดชะงักของการเดินเรือ (Disruption of shipping) สถานการณ์ดังกล่าวยังคงยืดเยื้อและเพิ่มความสี่ยงต่อความมั่นคง ทางพลังงาน โดยเฉพาะในกลุ่มประเทศที่ต้องพึ่งพาการนำเข้าพลังงานจากตะวันออกกลางในสัดส่วนที่สูง ส่งผลให้ราคาพลังงานและราคาสินค้าโภคภัณฑ์ อาทิ ปุ๋ย และผลิตภัณฑ์ปิโตรเคมีและพลาสติก ในหลายประเทศรวมถึงประเทศ ไทยเพิ่มสูงขึ้นเป็นประวัติการณ์ในรอบหลายปี ซึ่งความผันผวนดังกล่าวได้ กลายเป็นแรงกดดันต่อต้นทุนการผลิตในภาคเกษตรกรรมและอุตสาหกรรม ตลอดจนเป็นปัจจัยเร่งให้อัตราเงินเฟ้อปรับตัวสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ในการประเมินผลกระทบต่อเศรษฐกิจไทยจากความขัดแย้งดังกล่าว สามารถวิเคราะห์ผ่านตามกลไกการส่งผ่านที่สำคัญ ประกอบด้วย (1) ด้านอุปทานและราคาพลังงาน (2) ด้านห่วงโซ่การผลิต (3) ด้านการค้าระหว่างประเทศ (4) ด้าน การท่องเที่ยว และ (5) ด้านตลาดเงินตลาดทุน

ผลกระทบต่ออุปทานและราคาพลังงาน ผลกระทบด้านพลังงานของแต่ละประเทศส่วนหนึ่งขึ้นอยู่กับสัดส่วนการ พึ่งพาการนำเข้าพลังงานจากตะวันออกกลาง โดยพบว่าประเทศในภูมิภาค เอเชียมีสัดส่วนการนำเข้าพลังงานจากตะวันออกกลางในสัดส่วนที่สูง โดยประเทศไทยมีการนำเข้าพลังงานจากตะวันออกกลางในสัดส่วนที่สูงถึงร้อยละ 46.8 ในปี 2568 โดยเป็นการนำเข้าน้ำมันดิบร้อยละ 59.0 และก๊าซธรรมชาติ

ร้อยละ 24.3 ต่อการนำเข้าทั้งหมด นอกจากผลกระทบโดยตรงจากราคาพลังงานที่เพิ่มสูงขึ้นแล้ว เศรษฐกิจยังได้รับผลกระทบที่ส่งผ่านจากต้นทุนในสาขาการผลิตที่มี ต้นทุนน้ำมันในสัดส่วนที่สูง ได้แก่ ประมง การทำเหมืองแร่และเหมืองหิน อุตสาหกรรมเคมี การไฟฟ้าและการประปาและการผลิตโลหะขั้นมูลฐาน เช่นเดียวกับภาคการผลิตที่มีต้นทุนค่าขนส่งในสัดส่วนที่สูง ประกอบด้วย การผลิตปุ๋ยเคมี การก่อสร้าง การค้าส่ง และการผลิตผลิตภัณฑ์ คอนกรีตและซีเมนต์ เป็นต้น ภาคการผลิตข้างต้นจะเผชิญกับต้นทุนการผลิตที่สูงขึ้นและมีแนวโน้มที่จะส่งผ่านต้นทุนมาสู่ผู้บริโภคผ่านการปรับขึ้นราคาสินค้าและบริการต่อไป

ผลกระทบต่อภาคการผลิตจากปัญหาห่วงโซ่อุปทานการผลิต สถานการณ์ความขัดแย้งในตะวันออกกลางนอกจากจะส่งผลกระทบต่ออุปทานพลังงานของไทย แล้วยังส่งผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อวัตถุดิบอื่นที่ไทยมีการพึ่งพาการนำเข้าจากตะวันออกกลางใน สัดส่วนที่สูง โดยเฉพาะอย่างยิ่งผลิตภัณฑ์จากน้ำมันและก๊าซธรรมชาติ ได้แก่ แนฟทา (นำเข้าจากตะวันออกกลางคิดเป็นร้อยละ 90.20 ของการนำเข้าทั้งหมด) โพรเพน (ร้อยละ 43.30) เอทิลีน (ร้อยละ 22.20) โพรพิลีน (ร้อยละ 1.20) และ ก๊าซฮีเลียม (ร้อยละ 56.80) ซึ่งการขาดแคลนวัตถุดิบดังกล่าวจะส่งผลอย่างรุนแรงต่อเศรษฐกิจไทยทั้งภาคอุตสาหกรรมและภาคเกษตรกรรม

สินค้าขั้นกลางที่ประเทศไทยพึ่งพาการนำเข้าจากภูมิภาคตะวันออกกลาง

วัตถุดิบสำคัญ	สัดส่วนนำเข้าจากตะวันออกกลาง ในปี 2568	อันดับ 1	อันดับ 2	อันดับ 3	อันดับ 4	อันดับ 5
แนฟทา	90.2	UAE (30.2)	SAU (24.4)	QAT (17.8)	KWT (12.0)	OMN (5.9)
ปุ๋ยยูเรีย	71.4	SAU (41.8)	MYS (16.4)	OMN (14.9)	QAT (11.4)	BRN (6.0)
น้ำมันสำเร็จรูป	63.0	UAE (21.3)	SAU (16.6)	QAT (12.9)	SGP (11.4)	MYS (8.5)
น้ำมันดิบ	59.0	UAE (42.7)	USA (15.3)	SAU (12.3)	MYS (5.6)	IDN (5.6)
ฮีเลียม	56.8	QAT (56.8)	USA (26.0)	IND (6.6)	SGP (4.7)	MYS (3.0)
โพรเพน	43.3	USA (56.6)	QAT (34.4)	KWT (3.7)	UAE (3.4)	SAU (1.9)
ก๊าซธรรมชาติ	24.3	MYA (18.8)	QAT (17.8)	AUS (14.1)	USA (13.7)	MYS (10.6)
เอทิลีน	22.2	KOR (17.5)	SAU (11.4)	CHN (10.2)	SGP (9.6)	USA (8.2)
โพรพิลีน	11.2	CHN (31.1)	KOR (15.3)	SGP (13.2)	JPN (9.5)	SAU (6.4)

ที่มา: กระทรวงพาณิชย์ ประมวลผลโดย สศช.

ภาคการเกษตร สำหรับภาคการเกษตรได้รับผลกระทบจากความเสี่ยงของการขาดแคลนวัตถุดิบสำหรับการผลิตปุ๋ยเคมีรวมถึงระดับราคาปุ๋ยเคมีและยาปราบศัตรูพืชที่เพิ่มสูงขึ้น โดยประเทศไทยมีการนำเข้าปุ๋ยยูเรียจากประเทศในตะวันออกกลางคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 71.4 ของปริมาณการนำเข้าปุ๋ยยูเรียทั้งหมดประกอบกับประเทศไทยพึ่งพาการนำเข้าปุ๋ยและยาปราบศัตรูพืชสูงถึงร้อยละ 40.84 ของปริมาณการใช้ทั้งหมด ขณะที่ข้อมูลสต็อกปุ๋ยยูเรียคงคลัง ณ กลางเดือนมีนาคม 2569 ประมาณ 6.5 ล้านกระสอบ (0.32 ล้านตัน) ประกอบกับที่มีการนำเข้าเพิ่มเติมในเดือนเมษายน 2569 อีกประมาณ 2.0 ล้านกระสอบ (0.10 ล้านตัน) จึงทำให้มีปริมาณสต็อกคงเหลือ 8.5 ล้านกระสอบ (0.42 ล้านตัน) ซึ่งคาดว่าจะเพียงพอต่อการใช้งานถึงสิ้นเดือนสิงหาคม 2569 เท่านั้น ปัจจัยดังกล่าวได้ส่งผลกระทบต่ออุปทานและทำให้ต้นทุนการผลิตภาคเกษตรของไทยปรับตัวเพิ่มสูงขึ้นต่อเนื่อง ในการประเมินผลกระทบต่อเนื่องของการพึ่งพิงปุ๋ยยูเรียต่อภาคเศรษฐกิจรายสาขาการผลิตจากข้อมูลตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตของประเทศไทยปี 2564 พบว่าการผลิตที่ใช้ปุ๋ยและยาปราบศัตรูพืชจากการนำเข้าที่สุด 5 อันดับแรก ได้แก่ การทำสวนผลไม้ (สัดส่วนร้อยละ 25.17 ของการนำเข้าทั้งหมด) การทำนาข้าว (ร้อยละ 24.42) การทำไร่ผัก (ร้อยละ 17.32) การทำสวนยางพารา (ร้อยละ 8.63) และการผลิตและยาปราบศัตรูพืช (ร้อยละ 8.63)

การดำเนินนโยบายเพื่อรับมือผลกระทบจากสถานการณ์ความขัดแย้งในตะวันออกกลางของประเทศไทย โดย อุดหนุนราคาน้ำมันเชื้อเพลิงผ่านกลไกกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงเพื่อป้องกันความผันผวนของราคาภายในประเทศ รวมทั้งอุดหนุนค่าเชื้อเพลิงแบบเฉพาะเจาะจงสำหรับผู้ประกอบการรถโดยสารประจำทางระหว่างจังหวัด ปรับลดค่าการกลั่นน้ำมันดีเซลเพิ่มเติม การลดราคาค่าไฟฟ้าสำหรับผู้ที่ใช้ไฟน้อยไม่เกิน 200 หน่วยต่อเดือนไม่เกินหน่วยละ 3 บาท การขยายรายการสินค้าควบคุม (ดื่มบรรจุขวด ซอสปรุงรส และเม็ดพลาสติก) เพื่อป้องกันการฉวยโอกาสขึ้นราคาและควบคุมต้นทุนการผลิตสินค้าอุปโภคบริโภค ให้หน่วยงานภาครัฐทุกแห่งปฏิบัติงานนอกสถานที่เพื่อลดการใช้พลังงานในที่ทำงานและการเดินทางและควบคุมอุณหภูมิเครื่องปรับอากาศภายในอาคารสำนักงานภาครัฐ มาตรการลดหย่อนภาษีเพื่อสนับสนุนการติดตั้งระบบ Solar Rooftop

4.3.3 โครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการคมนาคมขนส่ง การพัฒนาท่าเรือระนอง ขยายถนน-ระบบราง เปิดประตูเศรษฐกิจภาคใต้

ดันท่าเรือระนอง เชื่อมชุมพร เร่งแก้ Missing Link เชื่อมราง-ถนน-ท่าเรือ สู่โลจิสติกส์ครบวงจรโดยรัฐบาลจะเร่งพัฒนาท่าเรือน้ำลึกฝั่งตะวันตกที่จังหวัดระนอง เชื่อมโยงจังหวัดชุมพร พร้อมแก้ไขจุดที่โครงสร้างพื้นฐานยังไม่เชื่อมต่อ หรือ Missing Link ทั้งระบบรางและทางถนน ควบคู่กับการศึกษาโครงการแลนด์บริดจ์

แนวทางดังกล่าวสอดคล้องกับการดำเนินงานของกระทรวงคมนาคม ซึ่งได้เริ่มขับเคลื่อนการพัฒนาท่าเรือระนองอย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งท่าเรือระนองมีศักยภาพที่จะพัฒนาเป็นประตูการค้าฝั่งอันดามัน เชื่อมโยงประเทศไทยกับอินเดีย บังกลาเทศ ศรีลังกา กลุ่มประเทศ BIMSTEC รวมถึงภูมิภาคตะวันออกกลาง แอฟริกา และยุโรป แต่การพัฒนาจะต้องดำเนินการทั้งระบบ ตั้งแต่ภายในท่าเรือพื้นที่หลังท่าร่องน้ำเดินเรือตลอดจนโครงข่ายถนนและระบบรางที่เชื่อมต่อเข้าสู่ท่าเรือ “นายกรัฐมนตรีได้วางทิศทางไว้อย่างชัดเจนว่า ต้องเร่งทำให้โครงสร้างพื้นฐานที่มีอยู่สามารถเชื่อมต่อกันและใช้งานได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ ท่าเรือระนองมีทำเลที่ได้เปรียบและมีโอกาสทางการค้า แต่เราต้องทำให้เรือเข้าได้สะดวก ขนถ่ายสินค้าได้รวดเร็ว มีพื้นที่รองรับเพียงพอ และมีถนนกับระบบรางเชื่อมถึงท่าเรืออย่างสมบูรณ์” สำหรับการเพิ่มประสิทธิภาพภายในท่าเรือ การท่าเรือแห่งประเทศไทยอยู่ระหว่างดำเนินการจัดหาเครนยกสินค้าเพิ่มเติม ซึ่งเป็นเครื่องมือสำคัญในการลดระยะเวลาการขนถ่ายสินค้า เพิ่มจำนวนรอบการให้บริการ และสร้างความเชื่อมั่นให้กับสายเรือและผู้ประกอบการ โดยแผนพัฒนาท่าเรือระนองยังครอบคลุมการปรับปรุงท่าเทียบเรืออเนกประสงค์และท่าเทียบเรือตู้สินค้า การติดตั้งเครนสำหรับยกขนสินค้า รวมถึงการพัฒนาลานวางตู้สินค้าและสิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็น ขณะเดียวกัน จะเร่งจัดระเบียบและเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พื้นที่หลังท่า เพื่อรองรับลานวางตู้สินค้า คลังสินค้า จุดพักรถบรรทุก เขตปลอดอากร และกิจกรรมด้านโลจิสติกส์ เนื่องจากพื้นที่หลังท่าถือเป็นส่วนสำคัญที่จะช่วยให้การรับ ส่ง พัก และกระจายสินค้าเป็นไปอย่างคล่องตัว ไม่เกิดปัญหาสินค้าตกค้างหรือรถบรรทุกสะสมบริเวณหน้าท่า

ในส่วนของร่องน้ำเดินเรือเข้าสู่ท่าเรือระนอง ซึ่งมีระยะทางประมาณ 28 กิโลเมตร จะประสานกรมเจ้าท่าและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดทำแผนขุดลอกและบำรุงรักษาร่องน้ำให้มีความลึกอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้เรือสินค้าเข้า-ออกได้สะดวก ปลอดภัย และลดข้อจำกัดในการให้บริการเรือขนาดใหญ่

นอกจากนี้ กระทรวงคมนาคมจะเร่งพิจารณาการปรับปรุงและขยายทางหลวงหมายเลข 4 ช่วงชุมพร–ระนอง รวมทั้งการพัฒนาทางเลี่ยงเมืองระนองและทางเลี่ยงเมืองชุมพร เพื่อแก้ไขจุดคอขวด ลดระยะเวลาการเดินทางของรถบรรทุก และเพิ่มประสิทธิภาพการขนส่งสินค้าระหว่างท่าเรือกับพื้นที่เศรษฐกิจ Missing Link ที่สำคัญอีกส่วนหนึ่งคือระบบราง เนื่องจากปัจจุบันการขนส่งสินค้าทางรถไฟมาสิ้นสุดที่สถานีรถไฟสะพลี จังหวัดชุมพร ก่อนเปลี่ยนถ่ายขึ้นรถบรรทุกและเดินทางต่อไปยังท่าเรือระนองอีกประมาณ 110 กิโลเมตร จึงเห็นควรให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเร่งศึกษาแนวทางขยายเส้นทางรถไฟจากอำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร เชื่อมต่อมายังท่าเรือระนองโดยตรง การเชื่อมระบบรางเข้าสู่ท่าเรือจะช่วยลดขั้นตอนการเปลี่ยนถ่ายสินค้า ลดต้นทุนและระยะเวลาการขนส่ง ลดจำนวนรถบรรทุกบนท้องถนน และทำให้สินค้าจากภาคกลาง ภาคตะวันออก และพื้นที่ต่าง ๆ ของภาคใต้ สามารถเชื่อมต่อออกสู่มหาสมุทรอินเดียได้อย่างรวดเร็วและไร้รอยต่อ การพัฒนาท่าเรือระนองต้องเดินไปพร้อมกันทั้งร่องน้ำ ท่าเทียบเรือ เครนยกสินค้า พื้นที่หลังท่า ถนน และระบบราง เมื่อทุกส่วนเชื่อมถึงกันท่าเรือระนองจะสามารถทำหน้าที่เป็นประตูการค้าฝั่งอันดามันได้อย่างเต็มศักยภาพ กระทรวงคมนาคมพร้อมรับนโยบายของนายกรัฐมนตรี และจะเร่งประสานทุกหน่วยงานให้การดำเนินงานเกิดผลเป็นรูปธรรมเพื่อสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจและยกระดับระบบโลจิสติกส์ของประเทศในระยะยาว

4.4 ด้านเทคโนโลยี

ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและนวัตกรรม ส่งผลกระทบทางบวก มีผลดีต่อการเพิ่มขีดความสามารถภาคการผลิตของภาคเกษตร เช่น เทคโนโลยีสารสนเทศ เทคโนโลยีชีวภาพ ฯลฯ จะมีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาทั้งในภาคการเกษตร ภาคอุตสาหกรรม และภาคบริการ ทั้งการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และการ

จำหน่าย เช่น ภาคการเกษตร สามารถใช้เทคโนโลยีการพัฒนาพันธุ์พืชและพันธุ์สัตว์เพื่อเพิ่มผลผลิต และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดจำหน่ายผลผลิต รวมทั้งภาคอุตสาหกรรมและบริการสามารถใช้เทคโนโลยีเพื่อยกระดับคุณภาพสินค้าและบริการ ประกอบด้วย

- อุตสาหกรรมต้นน้ำ เช่น กลุ่มธุรกิจและผู้ผลิตพืช ผัก ผลไม้ และสมุนไพร
- อุตสาหกรรมกลางน้ำ เช่น กลุ่มธุรกิจสกัดสารอาหาร และกลุ่มธุรกิจเม็ดยาและแคปซูล
- อุตสาหกรรมปลายน้ำ เช่น กลุ่มธุรกิจจัดจำหน่าย กลุ่มธุรกิจร้านอาหาร กลุ่มธุรกิจร้านขายยา
- ธุรกิจบริการ เช่น การออกแบบและพัฒนาบรรจุภัณฑ์

ปฏิรูปภาคการเกษตร : เกษตรกรรม 4.0

พัฒนาคน	พัฒนาพื้นที่/ทรัพยากรและโครงสร้างพื้นฐาน	พัฒนาสินค้า	R&D เทคโนโลยีและนวัตกรรม
เสริมสร้างทักษะและศักยภาพเกษตรกร/สถาบันเกษตรกรให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในและภายนอก	พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติด้านการเกษตรให้สอดคล้องและเพียงพอกับพื้นที่เกษตร	พัฒนาคุณภาพ/มาตรฐานสินค้าเกษตรและเพิ่มมูลค่าด้วยผลงานวิจัยและนวัตกรรม ให้สามารถแข่งขันได้ รวมทั้งเน้นการทำเกษตรแบบมุ่งเป้า	พัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านการเกษตรให้สามารถนำไปใช้ประโยชน์มากขึ้นปฏิรูปภาคเกษตร : เกษตรกรรม 4.0

- ความต้องการพลังงานเพิ่มสูงมากขึ้นทั้งทางการขนส่งและการผลิตไฟฟ้า โดยนำเข้าน้ำมันกว่า 85 % เพื่อใช้ในการขนส่ง และใช้ก๊าซธรรมชาติกว่า 60 % ในการผลิตไฟฟ้า ซึ่งกำลังลดลงและหมดไปซึ่งจะต้องเพิ่มสัดส่วนพลังงานทางเลือก แสงอาทิตย์ ลม น้ำ ชีวภาพ และวัสดุการเกษตร ซึ่งรัฐบาลพัฒนานโยบาย Energy 4.0 เพื่อให้เกิดการประหยัด การใช้อย่างสมดุลและยั่งยืน โดยนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีการส่งเสริมการใช้ยานยนต์ไฟฟ้า เมืองอัจฉริยะ เทคโนโลยีระบบสะสมพลังงานขนาดใหญ่ และพลังงานชีวภาพ (Bio Energy)

-การมีเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่ทั่วถึงและเท่าเทียมพร้อมก้าวสู่ Next Normal โดยจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโควิด-19 ถือเป็นตัวเร่งให้เกิดความเปลี่ยนแปลงและการยอมรับในการนำเทคโนโลยีระบบสารสนเทศและนวัตกรรมมาพัฒนาและแก้ไขปัญหาเมืองและสิ่งแวดล้อม รวมถึงการขับเคลื่อนความมั่นคงของประเทศ โดยประเทศไทยมีผู้ใช้งานโทรศัพท์เคลื่อนที่มากถึง 119.17 ล้านเครื่อง มีการใช้อินเตอร์เน็ตสูงถึง 83.8% และครัวเรือนที่มีคอมพิวเตอร์และเชื่อมต่ออินเตอร์เน็ต 88.6%

- การวิจัยและพัฒนาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีอย่างก้าวกระโดด เป็นกุญแจสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ทั้งการเข้าถึงแหล่งข้อมูล (Big Data) สื่อสารอย่างไร้พรมแดน การสร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงของระบบเมืองอย่างมาก (ที่มา: การประชุมเชิงปฏิบัติการ การวางและจัดทำผังนโยบายระดับประเทศ ครั้งที่ 2 โดยกรมโยธาธิการและผังเมือง, วันที่ 29 เมษายน 2565)

แนวโน้ม Agri-Tech และ AI การเกษตร ปี 2569: จากกระแสสู่การสร้างผลกำไรจริง (ROI) ก้าวเข้าสู่ปี 2569 วงการนวัตกรรมการเกษตร (Agri-Tech) และ AI การเกษตร กำลังก้าวผ่านยุคของการตื่นตัวและโฆษณาชวนเชื่อ (Hype) ไปสู่ยุคที่ทุกเทคโนโลยีต้องพิสูจน์ตัวเองด้วย "ผลลัพธ์ที่จับต้องได้" (Execution) และ "ความคุ้มค่าของการลงทุน" (ROI) เทคโนโลยีในปัจจุบันไม่ได้ถูกสร้างมาเพื่อความล้ำสมัยเพียงอย่างเดียว แต่ต้อง

แก้ปัญหาหน้างานให้เกษตรกรได้จริงแนวโน้มสำคัญที่จะพลิกโฉมการทำฟาร์มทั่วโลก รวมถึงทิศทางที่ เกษตรกรไทย ต้องเตรียมรับมือ AI การเกษตร: ไม่ใช่แค่เครื่องมือ แต่คือ "มันสมอง" ของฟาร์มอัจฉริยะในปี 2569 ปัญญาประดิษฐ์ไม่ได้ทำงานแยกส่วนอีกต่อไป แต่ทำหน้าที่เป็น ชั้นเชื่อมโยง (Connective Layer) ที่ผสานระบบต่างๆ ในฟาร์มเข้าด้วยกัน ตั้งแต่รถแทรกเตอร์อัตโนมัติไปจนถึงระบบจ่ายน้ำและปุ๋ย ลับคมการตัดสินใจ (Sharpen Decisions): AI จะประมวลผลข้อมูลดิน สภาพอากาศ และความเครียดของพืชแบบเรียลไทม์ เพื่อให้คำแนะนำที่แม่นยำ ช่วยเกษตรกรลดความเสี่ยงจากวิกฤตสภาพอากาศและ ลดต้นทุนปัจจัยการผลิต ได้อย่างมีนัยสำคัญ ตัวเร่งความสำเร็จ (Accelerator): นักลงทุนในยุคนี้มอง AI เป็นตัวช่วยเร่งกระบวนการวิจัย (R&D) และวางแผนการผลิตให้มีประสิทธิภาพสูงสุด มากกว่าจะเป็นยาวิเศษที่แก้ได้ทุกปัญหา

Physical AI และ หุ่นยนต์การเกษตร (Field Robotics) เต็มรูปแบบเพื่อรับมือกับปัญหาขาดแคลนแรงงานภาคเกษตร โลกกำลังมุ่งสู่ยุคของ Physical AI หรือปัญญาประดิษฐ์ที่ทำงานร่วมกับเครื่องจักรกลไกทางกายภาพจากห้องแล็บสู่ไร่นา: หุ่นยนต์การเกษตรถูกนำมาใช้งานจริงในสเกลใหญ่ เน้นงานเฉพาะเจาะจง เช่น โดรนพ่นยาความแม่นยำสูง, รถแทรกเตอร์ไร้คนขับ, และการกำจัดวัชพืชด้วยเทคโนโลยีขั้นสูงโดยไม่ต้องใช้สารเคมี (Non-chemical weeding) นวัตกรรมหุ่นยนต์แบบฝูง (Swarm Robotics): เทรนด์ใหม่ที่ใช้หุ่นยนต์ขนาดเล็กหลายตัวทำงานพร้อมกันตลอด 24 ชั่วโมง ซึ่งช่วยลดปัญหาน้ำหนักกดทับที่ทำให้ดินอัดแน่นจากการใช้เครื่องจักรขนาดใหญ่ หมดยุค "เซนเซอร์เดี่ยว" สู่ยุคแห่งการบูรณาการข้อมูล (Data Integration) วงการเกษตรได้ก้าวข้ามจุดสูงสุดของกระแสเครื่องมือวัดผลแบบแยกชิ้น (Peak Sensor) มาแล้ว เกษตรกรยุค 2569 ไม่ต้องการแอปพลิเคชันหรือเซนเซอร์ที่วัดค่าได้แค่อย่างเดียวและทำงานข้ามระบบกันไม่ได้ สิ่งที่ตลาดต้องการคือ โซลูชันแบบรวมศูนย์ (Integration) ที่สามารถดึงข้อมูลทั้งหมดเชื่อมต่อเข้ากับระบบปฏิบัติการหลักของ ฟาร์มอัจฉริยะ (Smart Farm) ได้อย่างไร้รอยต่อ

นวัตกรรมชีวภัณฑ์และพันธุศาสตร์: หัวใจของการเกษตรยั่งยืนเทคโนโลยีชีวภาพและชีวภัณฑ์ (Biologicals) ได้กลายมาเป็นกระแสหลัก (Mainstream) โดยถูกพัฒนาให้ทำงานจำเพาะเจาะจงกับพืชและสภาพดินในแต่ละพื้นที่มากขึ้น พันธุศาสตร์แม่นยำ: มุ่งเน้นการปรับปรุงพันธุ์พืชให้ทนทานต่อความร้อนและความแห้งแล้ง (Climate Resilience) เพื่อสู้กับภาวะโลกเดือด พร้อมพัฒนาคุณภาพ เช่น รสชาติและอายุการเก็บรักษาให้ตรงใจผู้บริโภคบูรณาการเพื่อฟื้นฟูดิน: การใช้ชีวภัณฑ์จะถูกผสานเข้ากับเครื่องมือดิจิทัล เพื่อลดการใช้สารเคมีให้น้อยที่สุด และเร่งฟื้นฟูสุขภาพดินอย่างยั่งยืน

โมเดลธุรกิจใหม่: เกษตรกรในฐานะ "หุ้นส่วน" (Equity for Farmers) รูปแบบการลงทุนในสตาร์ทอัพ Agri-Tech กำลังเปลี่ยนไปอย่างสิ้นเชิง ตัวอย่างเช่น โครงการ AgLaunch ในสหรัฐฯ ที่พลิกบทบาทเกษตรกรจาก "ผู้ซื้อ" กลายเป็น "ผู้ร่วมทดสอบและพัฒนา" เกษตรกรที่อนุญาตให้นำเทคโนโลยีใหม่มาทดสอบในพื้นที่ฟาร์มของตน จะได้รับผลตอบแทนเป็น "หุ้น" (Equity) ของบริษัทสตาร์ทอัพนั้นๆ โมเดลนี้รับประกันได้ว่านวัตกรรมที่ถูกสร้างขึ้นจะตอบโจทย์ปัญหาหน้างานได้จริง และยังสร้างแหล่งรายได้ใหม่ให้กับเกษตรกรอีกด้วย

บริบทประเทศไทย 2569: ก้าวสู่ยุค "การผลิตสีเขียวขั้นสูง" (Advanced Green Manufacturing) สำหรับการเกษตรไทย การนำเทคโนโลยีมาปรับใช้ไม่ได้เป็นเพียงทางเลือก แต่เป็น "ทางรอด" ในเวทีโลก เทคโนโลยีการผลิตสีเขียว (Green Manufacturing) ในภาคเกษตรและอุตสาหกรรมต่อเนื่อง (เช่น การแปรรูปอาหาร และบรรจุภัณฑ์ชีวภาพ) คือกุญแจสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศ

รับมือมาตรการกีดกันทางการค้า: การทำเกษตรที่ตรวจสอบย้อนกลับได้และเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม จะช่วยให้สินค้าเกษตรไทยรอดพ้นจากกำแพงภาษีคาร์บอนและมาตรการด้านสิ่งแวดล้อมจากต่างประเทศยกระดับ GDP ของชาติ: ธนาคารโลก (World Bank) ประเมินว่า หากไทยสามารถยกระดับอุตสาหกรรมสู่การผลิตสีเขียวได้อย่างเต็มรูปแบบ จะสามารถช่วยเพิ่ม GDP ของประเทศได้สูงถึงร้อยละ 2.9 ภายในปี 2578 ในปี 2569 Agri-Tech และ AI ไม่ใช่เรื่องไกลตัว แต่เป็นเครื่องมือที่เข้ามาช่วย "ลดต้นทุน เพิ่มผลผลิต และจัดการความเสี่ยง" อย่างเป็นรูปธรรม สำหรับประเทศไทย การประยุกต์ใช้นวัตกรรมเหล่านี้ควบคู่ไปกับแนวคิดการผลิตสีเขียวจะเป็นฟันเฟืองสำคัญที่ยกระดับเกษตรกรไทยให้แข่งขันได้ในตลาดโลกอย่างยั่งยืน

4.5 ด้านกฎหมาย

4.5.1 พระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. 2558

พระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. 2558ประกาศใช้ด้วยเหตุผลในการปรับปรุงการบริหารจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำและการประมงของประเทศให้สอดคล้องกับกฎหมายระหว่างประเทศและมาตรฐานสากล รวมทั้งความเจริญก้าวหน้าของเทคโนโลยีด้านการประมงสภาพของสังคม และสถานการณ์ต่างๆ ในปัจจุบันโดยกำหนดให้มีมาตรการในการส่งเสริมและพัฒนาการบริหารจัดการการบำรุงรักษาการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรสัตว์น้ำ และการดำเนินการอื่นๆที่เกี่ยวข้องและส่งเสริมให้ประชาชนหรือชุมชนประมงท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการการบำรุงรักษาและการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรสัตว์น้ำอย่างสมดุลเพื่อให้สามารถนำทรัพยากรสัตว์น้ำที่มีอยู่มาใช้ประโยชน์ได้อย่างยั่งยืนและกำหนดมาตรการในการส่งเสริมให้สัตว์น้ำและผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำ ที่ได้จากการทำการประมงหรือจากการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำมีคุณภาพได้มาตรฐานด้านสุขอนามัยมีความปลอดภัยต่อผู้บริโภคและมิให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมรวมทั้งกำหนดมาตรการควบคุมและจัดระเบียบการใช้เรือประมงไทยในการทำการประมงทั้งในน่านน้ำและนอกน่านน้ำไทย

4.5.2 พระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. 2551

นับตั้งแต่ประเทศไทยเข้าเป็นสมาชิกองค์การการค้าโลก หรือ WTO และได้มีการบังคับใช้ความตกลงด้านมาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช (Agreement on the Application of Sanitary and Phytosanitary Measures: SPS) พระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. 2551จะช่วยให้ประเทศไทย มีการกำหนดมาตรฐาน และความปลอดภัยอาหาร ควบคุมการส่งออก นำเข้าสินค้าเกษตรและอาหาร โดยการกำหนดมาตรฐานสำหรับสินค้าเกษตร เพื่อควบคุมสินค้าเกษตรให้ได้คุณภาพ มีความปลอดภัยต่อผู้บริโภคเป็นที่เชื่อถือต่อการประกอบกิจการการค้าสินค้าเกษตรทั้งภายในและต่างประเทศ และเพื่อให้สอดคล้องกับพันธกรณีระหว่างประเทศ

4.6 ด้านสิ่งแวดล้อม

4.6.1 การเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศโลก ส่งผลกระทบทั้งทางบวกและทางลบ

- ผลิตผลจากพืชเศรษฐกิจหลักของภาคใต้ได้รับผลกระทบทั้งเชิงปริมาณ และคุณภาพ เนื่องจากแนวโน้มของระดับอุณหภูมิเฉลี่ยที่สูงขึ้นเป็นสาเหตุให้เกิดความผันผวนของสภาพอากาศ และฤดูกาล ส่งผลต่อเนื่องถึงความมั่นคงในรายได้ของเกษตรกร นอกจากนี้ ยังทำให้เกิดโรคระบาดในพืชเศรษฐกิจหลัก เช่น โรคใบร่วงชนิดใหม่ยางพารา เป็นต้น

- การกัดเซาะชายฝั่งมีความรุนแรงมากขึ้น ลมมรสุมและคลื่นลมที่รุนแรงมากขึ้น ทำให้เกิดปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งที่ค่อนข้างรุนแรงตลอดแนว ทั้งฝั่งอันดามันและฝั่งอ่าวไทย (พื้นที่ชายฝั่งทะเลกว่า 3,151

กิโลเมตร พบปัญหาการกัดเซาะแล้วกว่า 726 กิโลเมตร เป็นฝั่งอ่าวไทย 630 กิโลเมตร และฝั่งอันดามัน 96 กิโลเมตร) ซึ่งหลายชุมชนในภาคใต้ได้มีการร่วมกันจัดทำเขื่อนป้องกันการกัดเซาะชายฝั่ง รวมทั้งการรวมกลุ่มเพื่ออนุรักษ์และฟื้นฟูป่าชุมชน โดยเฉพาะป่าชายเลนในชุมชนมากขึ้น เพื่อลดปัญหาภาวะโลกร้อน การกัดเซาะชายฝั่ง และเพื่อเป็นแหล่งอาหารและสร้างรายได้ที่ยั่งยืนให้กับคนในชุมชน

- ผลผลิตการประมงลดลง ทั้งที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงระดับอุณหภูมิของน้ำซึ่งมีผลกระทบต่อความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรสัตว์น้ำ และแหล่งที่อยู่อาศัยของสัตว์น้ำในทะเล รวมทั้งคลื่นลมมรสุมที่รุนแรงส่งผลให้ระยะเวลาทำประมงลดลง และกระทบต่อทรัพยากรชายฝั่งทะเล โดยเฉพาะป่าชายเลนที่เป็นแหล่งเพาะฟักและอนุบาลสัตว์น้ำวัยอ่อน ตลอดจนภาวะภัยแล้งที่ยาวนานขึ้นส่งผลให้ทรัพยากรประมงลดลง

-สาเหตุของปัญหาการจัดการน้ำ เนื่องจากการเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วของประชากร การขยายตัวของชุมชนเมือง การขยายตัวทางเศรษฐกิจพัฒนาอุตสาหกรรม ปริมาณน้ำฝนที่ไม่เพียงพอหรือมากเกินไป การบุกรุกพื้นที่ต้นน้ำและแหล่งน้ำสาธารณะ การปลูกพืชไม่เหมาะสมกับสภาพดินและน้ำ การสร้างสิ่งกีดขวางทางน้ำ การปล่อยมลพิษลงสู่แหล่งน้ำลำคลอง การขาดพื้นที่แหล่งกักเก็บน้ำต้นทุนที่เพียงพอ การบริหารจัดการน้ำที่ไม่มีประสิทธิภาพ ส่งผลให้เกิดการขาดแคลนน้ำ อุทกภัยและภัยแล้ง คุณภาพน้ำเสีย และการรุกล้ำของน้ำเค็ม

4.6.2 ความเสี่ยงโลก 2026 วิกฤตภูมิอากาศภัยคุกคามระยะยาว

ท่ามกลางความผันผวนของโลกที่ทวีความรุนแรงในแทบทุกมิติ สภาเศรษฐกิจโลก (World Economic Forum: WEF) ได้เผยแพร่**รายงานความเสี่ยงโลก 2026 (The Global Risks Report 2026) ฉบับที่ 21** ซึ่งสะท้อนทิศทางและความท้าทายสำคัญที่อาจกำหนดอนาคตของโลกในทศวรรษหน้าจากมุมมองผู้เชี่ยวชาญกว่า 1,300 คนทั่วโลก ครอบคลุมความเสี่ยงระยะสั้นถึงระยะยาว ทั้งด้านเศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม ภูมิรัฐศาสตร์ สังคม และเทคโนโลยี เพื่อเตือนให้ทั่วโลกเตรียมรับมือกับ “ยุคแห่งการแข่งขัน” ที่เต็มไปด้วยความไม่แน่นอน ภาพรวมในปี 2026 โลกกำลังยืนอยู่บนจุดเปลี่ยนสำคัญท่ามกลางความไม่แน่นอนที่ทวีความรุนแรงขึ้น โดยประเด็นที่น่าจับตา คือ ความเสี่ยงด้านสภาพภูมิอากาศถูกลดลำดับความสำคัญลงในระยะสั้น เหตุการณ์สภาพอากาศสุดขั้วซึ่งเคยอยู่ในอันดับ 2 ถูกปรับลงมาอยู่อันดับ 3 ในปี 2026 และลดลงมาอยู่อันดับ 4 ในช่วงปี 2028 สะท้อนทิศทางความกังวลของโลกที่เปลี่ยนไป อย่างไรก็ตาม การเปลี่ยนแปลงลำดับดังกล่าวไม่ได้หมายความว่า โลกปลอดภัยขึ้นหากแต่เป็นสัญญาณเตือนว่า ปัญหาสิ่งแวดล้อมกำลังถูกบดบังด้วยวิกฤตด้านความมั่นคง การเมือง และเศรษฐกิจในระยะเฉพาะหน้า โดยผู้เชี่ยวชาญชี้ว่า การเร่งรับมือความขัดแย้งทางภูมิรัฐศาสตร์และการแบ่งขั้วทางสังคม อาจทำให้ภัยด้านสภาพภูมิอากาศซึ่งกำลังก่อตัวถูกผลักให้เป็นเรื่องรองโดยไม่รู้ตัว แม้ในระยะสั้นความเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อมจะถูกจัดลำดับความสำคัญลดลง แต่ในภาพระยะยาวอีก 10 ปีข้างหน้า หรือราวปี 2036 วิกฤตสภาพภูมิอากาศยังครองอันดับ 1 ของความเสี่ยงโลกติดต่อกันเป็นปีที่ 5 โดยความเสี่ยงลำดับต้น ๆ ในทศวรรษหน้าล้วนเกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม ไม่ว่าจะเป็นเหตุการณ์สภาพอากาศสุดขั้ว การสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพ การล่มสลายของระบบนิเวศ และการเปลี่ยนแปลงเชิงระบบของโลก รายงานตอกย้ำว่า วิกฤตสภาพภูมิอากาศเป็นภัยคุกคามเชิงระบบที่ทวีความรุนแรงอย่างต่อเนื่อง สร้างผลกระทบเป็นลูกโซ่ต่อเศรษฐกิจ สังคม และความมั่นคงของมนุษย์ โดยปี 2024 ถูกบันทึกว่าอุณหภูมิเฉลี่ยโลกสูงเกินระดับก่อนยุคอุตสาหกรรมกว่า 1.5 องศาเซลเซียสแล้ว ในขณะที่ต้นทุนทางเศรษฐกิจจากภัยพิบัติทางธรรมชาติที่พุ่งสูงถึงราว 2.5 แสนล้านดอลลาร์สหรัฐ ตัวเลขเหล่านี้สะท้อนว่า ภาวะโลกร้อนไม่ใช่เรื่องของอนาคต แต่คือวิกฤตที่เกิดขึ้นแล้ว “ที่นี่และเดี๋ยวนี้” และกำลังบั่นทอนคุณภาพชีวิตและโอกาสของคนรุ่นใหม่อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

นอกเหนือจากความเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อมโดยตรง รายงานยังสะท้อนให้เห็นความเชื่อมโยงที่น่ากังวลระหว่างวิกฤตสิ่งแวดล้อมกับความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีและสังคมอย่างแยกไม่ออก ในโลกที่ข้อมูลหลั่งไหลอย่างรวดเร็วและล้นเกิน การรับรู้ข้อมูลที่ผิดพลาด (Misinformation) และการบิดเบือนข้อมูลโดยเจตนา (Disinformation) ถูกจัดให้อยู่ในอันดับ 2 ของความเสี่ยงระยะสั้น ซึ่งส่งผลโดยตรงต่อการกำหนดนโยบายด้านสิ่งแวดล้อมและการรับมือกับวิกฤตภูมิอากาศ เมื่อสังคมเผชิญภาวะแบ่งขั้วทางความคิดและความเชื่อมั่นต่อสถาบันต่าง ๆ ลดลง ความร่วมมือในระดับประเทศและระดับโลกเพื่อแก้ไขปัญหาเชิงโครงสร้างจึงยิ่งทำได้ยากขึ้น ขณะที่ประเด็นด้านเทคโนโลยีก็มีบทบาททั้งในฐานะเครื่องมือ และความเสี่ยงในเวลาเดียวกัน โดยเฉพาะเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (AI) ซึ่งแม้จะช่วยเพิ่มความแม่นยำในการพยากรณ์อากาศและบริหารจัดการภัยพิบัติได้ดีขึ้น แต่ก็เป็น “ดาบสองคม” จากการใช้พลังงานในปริมาณมหาศาล รายงานประเมินว่า ภายในปี 2035 ศูนย์ข้อมูลอาจใช้ไฟฟ้าสูงถึง 20% ของการใช้ไฟฟ้าทั่วโลก โดยมีการขยายตัวของ AI เป็นหนึ่งในแรงขับเคลื่อนสำคัญที่ทำให้ความต้องการพลังงานเพิ่มสูงขึ้น ส่งผลให้เกิดแรงกดดันต่อโครงข่ายพลังงานและเป้าหมายการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของนานาประเทศขณะเดียวกัน โครงสร้างพื้นฐานที่ล้าสมัยก็กลายเป็นอีกหนึ่งความท้าทายสำคัญที่คนรุ่นใหม่ต้องเผชิญ ภัยพิบัติทางธรรมชาติที่เกิดบ่อยและรุนแรงขึ้นกำลังทดสอบขีดจำกัดของระบบไฟฟ้า การประปา และการคมนาคม ที่ถูกออกแบบและก่อสร้างมาเมื่อหลายสิบปีก่อน รายงานระบุว่า ในประเทศรายได้ต่ำและปานกลาง ความล้มเหลวของโครงสร้างพื้นฐานที่ไม่สามารถรองรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศจะสร้างความเสียหายทางเศรษฐกิจสูงถึง 3 แสนล้านดอลลาร์ต่อปี หากการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและมีความยืดหยุ่นต่อสภาพภูมิอากาศยังคงล่าช้า ความเหลื่อมล้ำในสังคมจะยิ่งขยายตัว เพราะเมื่อเกิดภัยพิบัติ กลุ่มเปราะบางมักเป็นกลุ่มแรกที่สูญเสียการเข้าถึงบริการพื้นฐาน และเป็นกลุ่มที่ต้องแบกรับผลกระทบหนักที่สุดจากความเสี่ยงเชิงระบบที่โลกกำลังเผชิญอยู่ในขณะนี้ รายงาน WEF เน้นย้ำว่า การบูรณาการการจัดการความเสี่ยงด้านสภาพภูมิอากาศเข้ากับการวางแผนเชิงยุทธศาสตร์และการลงทุนเป็นภารกิจเร่งด่วนที่ไม่อาจเลื่อนออกไป ทุกประเทศจำเป็นต้องพัฒนาระบบเฝ้าระวังและเตือนภัยล่วงหน้า ควบคู่กับการปรับตัวเพื่อรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจและสังคมในระยะยาว เพราะการตัดสินใจในวันนี้จะเป็นตัวกำหนดอย่างชัดเจนว่า โลกในปี 2036 จะเผชิญภาวะเปราะบางรุนแรง หรือสามารถปรับตัว และเดินหน้าต่อไปได้อย่างยั่งยืน **ที่มา:** กรมการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม (2 กุมภาพันธ์ 2569)

ความผันผวนของสภาพภูมิอากาศที่มีแนวโน้มรุนแรงและส่งผลกระทบต่อกิจกรรมทางเศรษฐกิจโดยเพาะภาคเกษตรมากขึ้น แม้ว่าปริมาณน้ำสะสมจะอยู่ในระดับสูง สะท้อนจากสถานการณ์ปริมาณน้ำในอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ทั่วประเทศทั้งสิ้น 35 แห่ง 41 พบว่า มีปริมาตรน้ำกักเก็บจำนวน 19,041 ล้าน ลบ.ม. โดยมีปริมาณน้ำสูงกว่าร้อยละ 5.9 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อนและสูงกว่าร้อยละ 20.3 เมื่อเทียบกับค่าเฉลี่ย 5 ปี (ปี 2564 – 2568) อย่างไรก็ตาม ในช่วงครึ่งหลังของปี 2569 คาดการณ์ว่าความเสี่ยงจากการเข้าสู่ปรากฏการณ์เอลนีโญ (El Niño) จะเพิ่มสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญโดยพิจารณาจากการพยากรณ์ความน่าจะเป็นของปรากฏการณ์ ENSO ฉบับล่าสุด ณ เดือนพฤษภาคม 2569 ที่บ่งชี้ว่าดัชนีความน่าจะเป็นในการเกิดปรากฏการณ์เอลนีโญอยู่ในช่วงร้อยละ 0.92 – 0.98 ในไตรมาสที่ 3 ของปี 2569 และช่วงร้อยละ 0.96 – 0.98 ในไตรมาสที่ 4 ของปี 2569 ซึ่งสภาวะดังกล่าวจะส่งผลให้เกิดปัญหาฝนทิ้งช่วงและภัยแล้งที่ ยาวนานกว่าปกติ และมีแนวโน้มจะส่งผลกระทบต่อผลิตภาพและพื้นที่เก็บเกี่ยวในฤดูเพาะปลูก 2569/2570 ของสินค้าเกษตรสำคัญ อาทิ ข้าวนาปี

มันสำปะหลังและข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ซึ่งอาจกลายเป็นแรงกดดันต่อรายได้เกษตรกรและห่วงโซ่อุปทานอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูป

แนวโน้มการเกิดปรากฏการณ์เอลนีโญ (El Niño) และผลกระทบต่อภาคการเกษตรของไทยในช่วงครึ่งหลังของปีจากการพยากรณ์ความน่าจะเป็นของปรากฏการณ์ ENSO ฉบับล่าสุดเดือนพฤษภาคม 2569 พบว่า ดัชนีความน่าจะเป็นในการเกิดปรากฏการณ์เอลนีโญ (El Niño) ในช่วงครึ่งหลังของปี 2569 ปรับตัวเพิ่มขึ้นในเกณฑ์สูง เมื่อเทียบกับการพยากรณ์ในช่วงก่อนหน้า โดยความน่าจะเป็นในการเกิด El Nino ในช่วงครึ่งหลังของปี 2569 ไว้ในช่วงร้อยละ 0.92 – 0.98 ในไตรมาสที่ 3 ของปี 2569 และช่วงร้อยละ 0.96 – 0.98 ในไตรมาสที่ 4 ของปี 25691 สะท้อนถึงการเปลี่ยนผ่านจากสภาวะ Neutral เข้าสู่ El Nino ที่รวดเร็วและรุนแรงกว่าที่คาดการณ์ไว้ในการพยากรณ์เมื่อเดือนมกราคมและเดือน กุมภาพันธ์ 2569 ที่ผ่านมา

El Nino Probabilities	2569												2570
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.
การพยากรณ์ ณ ม.ค. 2569	0.00	0.00	0.02	0.11	0.25	0.38	0.50	0.57	0.61				
การพยากรณ์ ณ ก.พ. 2569		0.00	0.00	0.01	0.07	0.25	0.42	0.52	0.59	0.61			
การพยากรณ์ ณ มี.ค. 2569			0.00	0.01	0.15	0.45	0.62	0.72	0.80	0.82	0.83		
การพยากรณ์ ณ เม.ย. 2569				0.00	0.20	0.61	0.79	0.87	0.90	0.92	0.93	0.92	
การพยากรณ์ ณ พ.ค. 2569					0.16	0.82	0.92	0.96	0.98	0.98	0.98	0.98	0.96

ที่มา: National Oceanic and Atmospheric Administration (NOAA)

ในช่วงที่เหลือของปี 2569 ปรากฏการณ์เอลนีโญยังคงเป็นปัจจัยเสี่ยงสำคัญต่อภาคการผลิตทางการเกษตรของไทย โดยมีลักษณะเด่นคือปริมาณน้ำฝนต่ำกว่าค่าเฉลี่ยทั้งประเทศ (1,623.9 มิลลิเมตร) และการกระจายตัวไม่สม่ำเสมอ ซึ่งอาจนำไปสู่ความเสี่ยงในหลายมิติ ดังนี้ (1) ด้านผลผลิต โดยเฉพาะ ข้าวนาปี (พื้นที่เพาะปลูก 66.12 ล้านไร่) มีความเสี่ยงสูงต่อการลดลงของผลผลิตจากการขาดน้ำในช่วงเพาะปลูกและการเจริญเติบโต (เดือนมิถุนายน ถึง เดือน สิงหาคม 2569) ในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ อาทิ อุบลราชธานี นครราชสีมา และสุรินทร์ และภาคกลางตอนบน อาทิ นครสวรรค์ พิษณุโลก และกำแพงเพชร รวมทั้งพืชเศรษฐกิจอื่น ๆ อาทิ มันสำปะหลัง (พื้นที่เพาะปลูก 8.80 ล้านไร่) อ้อยโรงงาน (พื้นที่เพาะปลูก 10.08 ล้านไร่) และข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ (พื้นที่เพาะปลูก 6.51 ล้านไร่) แม้พืชเศรษฐกิจดังกล่าวจะมีความทนทานต่อสภาพอากาศที่แห้งแล้งแต่ผลผลิตต่อไร่มีแนวโน้มปรับตัวลดลงจากความรุนแรง ของสภาพอากาศ และกลุ่มไม้ผล (พื้นที่เพาะปลูก 5.67 ล้านไร่) และพืชผักและไม้ดอก (พื้นที่เพาะปลูก 0.45 ล้านไร่) มีความเสี่ยงต่อคุณภาพผลผลิตที่ลดลง โดยเฉพาะผลไม้ที่มีความต้องการน้ำสม่ำเสมอ เช่น ทุเรียน (พื้นที่เพาะปลูก 1.95 ล้านไร่) มังคุด (พื้นที่เพาะปลูก 0.40 ล้านไร่) และลำไย (พื้นที่เพาะปลูก 1.63 ล้านไร่) ตามลำดับ (2) ด้านต้นทุน โดยต้นทุนการผลิตมีแนวโน้มปรับตัวเพิ่มสูงขึ้นจาก การดูแลรักษาพืชผล (สัดส่วนร้อยละ 39.87 ของภาคเกษตร4) และ ค่าใช้จ่ายในการจัดหาน้ำ (สัดส่วนร้อยละ 0.27 ของภาคเกษตร) และ (3) ด้านรายได้ โดยผลกระทบจากผลผลิตที่ลดลงและต้นทุนที่เพิ่มขึ้น ส่งผลให้รายได้ เกษตรกรปรับตัวลดลงและเป็นปัจจัยกดดันการบริโภคภายในประเทศ ขณะเดียวกันการส่งออกสินค้าเกษตร (สัดส่วนร้อยละ 8.15 ของการส่งออกสินค้า รวมทั้งหมดในปี 2568) มีความเสี่ยงที่จะได้รับผลกระทบทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ ซึ่งอาจกระทบต่อรายได้จากการส่งออกและความสามารถในการแข่งขัน ของไทยในตลาดโลก

ดังนั้น เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมรับมือกับความไม่แน่นอนและสร้างความยืดหยุ่น (Resilience) ให้แก่ภาคเกษตรของไทย (สัดส่วนร้อยละ 8.89 ต่อ GDP) อย่างยั่งยืน ภาครัฐจำเป็นต้องเฝ้าระวังอย่างใกล้ชิดและดำเนินนโยบายที่สำคัญ ประกอบด้วย (1) การยกระดับการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำชิงรุก โดยเฉพาะการเร่งจัดทำแผนจัดสรรน้ำสำหรับพืชเศรษฐกิจและการส่งเสริมพืชใช้น้ำน้อยในพื้นที่นอกเขตชลประทาน (สัดส่วนร้อยละ 75.83 ต่อ พื้นที่เพาะปลูกทั้งหมด) เพื่อลดความเสี่ยงจากการขาดแคลนน้ำในช่วงครึ่งหลังของปี 2569 ควบคู่ไปกับ (2) การกระจายความเสี่ยงในห่วงโซ่อุปทานปัจจัยการผลิต ผ่านการประสานงานจัดหาแหล่งนำเข้าปุ๋ยเคมีทางเลือกใหม่เพื่อลดการพึ่งพิงภูมิภาคตะวันออกกลาง (สัดส่วนร้อยละ 71.4 ต่อการนำเข้ารวม) พร้อมทั้งเร่งส่งเสริม เทคโนโลยีการเกษตรในการใช้ปุ๋ยเคมีตามชุดดินและค่าวิเคราะห์ดินในแต่ละพื้นที่เพื่อสั่งตัดปุ๋ยที่เหมาะสมกับแต่ละชนิดพืชผลทางการเกษตรในแต่ละภูมิภาค ที่จะช่วยให้การใช้ปุ๋ยเคมีมีประสิทธิภาพมากขึ้นและลดต้นทุนสารเคมีภัณฑ์ที่มีราคาแพง

4.6.3 มลพิษต่างๆ ส่งผลกระทบทางลบ

- มลพิษวิกฤตเพิ่มขึ้น เช่น มลพิษทางน้ำพบว่าแม่น้ำเจ้าพระยา แม่น้ำท่าจีน แม่น้ำระยอง และแม่น้ำปิงช่วงเชียงใหม่ ลำพูน มีคุณภาพเสื่อมโทรม มลพิษทางอากาศ ฝุ่นละออง PM2.5 ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล เชียงใหม่ และเมืองขนาดใหญ่ของภาค และ PM 10 ในจังหวัดสระบุรี ด้านขยะพลาสติก กรุงเทพมหานคร ชลบุรี นครราชสีมา สมุทรปราการ ขอนแก่น มีปริมาณขยะต่อวันมากที่สุด

- มลพิษทางน้ำข้ามแดนจากประเทศเมียนมา ปัญหาชาวบ้านกระบุรี จ.ระนอง หลังพบปัญหาระดับความขุ่นน้ำขุ่นเกินเกณฑ์มาตรฐานมีข้อเสนอเตรียมผลักดันให้รัฐบาลออกกฎกระทรวงตรวจสอบห่วงโซ่แร่นำเข้า และใช้กลไกทางการทูตเจรจากับเมียนมา-จีน เพื่อแก้ปัญหามลพิษข้ามแดนที่ส่งผลกระทบต่อชีวิตชาวบ้าน จากข้อมูลของสำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ 15 (ภูเก็ต) พบว่า สถานการณ์ความขุ่นของแม่น้ำกระบุรีมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยผลการตรวจวัดคุณภาพน้ำในปี 2569 พบค่าความขุ่นอยู่ที่ 159 NTU เมื่อวันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2569 และเพิ่มสูงสุดเป็น 212 NTU เมื่อวันที่ 22 เมษายน 2569 ก่อนลดลงเหลือ 89 NTU ในการตรวจวัดล่าสุดเมื่อวันที่ 7 กรกฎาคม 2569 ขณะที่ผลการตรวจวิเคราะห์โลหะหนักในน้ำและตะกอนดินส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพสิ่งแวดล้อม มีการดำเนินงานในหลายด้าน ทั้งการตรวจติดตามคุณภาพน้ำอย่างต่อเนื่อง การประสานความร่วมมือกับหน่วยงานของประเทศเมียนมา การหารือกับผู้ประกอบการนำเข้าแร่จากเมียนมาเพื่อใช้กลไกห่วงโซ่อุปทาน (Supply Chain) เป็นส่วนหนึ่งในการแก้ไขปัญหาที่แหล่งกำเนิด ตลอดจนแผนการติดตั้งสถานีตรวจวัดคุณภาพน้ำอัตโนมัติแบบ Real Time บริเวณแม่น้ำกระบุรีในปีงบประมาณ พ.ศ. 2570 เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเฝ้าระวังและแจ้งเตือนสถานการณ์คุณภาพน้ำอย่างทันท่วงที และมีข้อเสนอจากภาคประชาชนและหน่วยงานในพื้นที่เกี่ยวกับแนวทางการฟื้นฟูแม่น้ำกระบุรี การติดตามผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ การจัดตั้งกลไกความร่วมมือในระดับพื้นที่ และการผลักดันการแก้ไขปัญหาผ่านความร่วมมือระหว่างประเทศ เพื่อให้สามารถฟื้นฟูคุณภาพน้ำและระบบนิเวศของแม่น้ำกระบุรีได้อย่างยั่งยืนในระยะยาว

ส่วนที่ 4

แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง (พ.ศ.2571-2575)

แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง เป็นแผนเชิงกลยุทธ์ที่ครอบคลุมการพัฒนาภาคการเกษตรของจังหวัดระนองในทุกบริบทที่มีความสำคัญ และเป็นแผนแม่บทที่มีความสอดคล้องเชื่อมโยงระหว่างนโยบายของรัฐบาลและนโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (Top Down) กับศักยภาพของพื้นที่และความต้องการของเกษตรกร (Bottom up) ซึ่งมีการทบทวนให้มีความสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันเป็นประจำทุกปีด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคีเครือข่ายภาคเกษตร ผ่านคณะทำงานจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง

<u>พื้นฐานแนวคิด</u>

แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง (พ.ศ.2571-2575) ยังคงมีพื้นฐานความคิดมาจาก 3 กรอบ คือ กลยุทธ์ “น่านน้ำสีขาว (White Ocean Strategy)” แนวคิด “เศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว (Bio-Circular-Green (BCG) Economy) และเกษตรมูลค่าสูง

กลยุทธ์น่านน้ำสีขาว เป็นกลยุทธ์ที่มีการกำหนดพื้นฐานการบริหารองค์กรแบบองค์รวม ครอบคลุมตั้งแต่วิสัยทัศน์ นโยบาย พันธกิจ กลยุทธ์การดำเนินงานไปจนถึงแนวทางในการปฏิบัติทุกภาคส่วนขององค์กร ตั้งแต่การบริหารงานบุคคล การตลาดและการขาย การปฏิบัติการ การโฆษณาประชาสัมพันธ์ ทั้งนี้ องค์กรน่านน้ำสีขาว ไม่ได้มองว่า“ตัวเอง”เป็นศูนย์กลาง ผลกำไรที่ผู้ถือหุ้นได้รับไม่ใช่สิ่งสำคัญสูงสุด แต่จะให้ความสำคัญกับสังคมในทุกภาคส่วน รวมทั้งสิ่งแวดล้อมที่อยู่รอบตัวไปพร้อม ๆ กัน

หลักสำคัญของกลยุทธ์น่านน้ำสีขาว คือ ความเชื่อมั่นและศรัทธาในคุณงามความดี การกระทำอย่างโปร่งใสตรงไปตรงมา ที่ล้วนมาจากแรงผลัก “ภายใน” โดยไม่ได้คำนึงถึงแรงกดดันจาก “ภายนอก” หรือการกระทำตามกระแสสังคมว่าจะต้องปฏิบัติตามหลักบรรษัทภิบาล ซึ่งถือเป็นความต่างที่สำคัญและยิ่งใหญ่ เนื่องจากการทำสิ่งใดจากความสมัครใจและมั่นคงจาก “ภายใน” กับการทำเพราะกระแสการกดดันหรือความคาดหวังจาก “ภายนอก” ย่อมส่งผลต่างกันลิบลับ ทั้งในเบื้องต้น ท่ามกลาง และบั้นปลาย ด้วยเหตุนี้การคิด เชื่อ และกระทำจากแรงผลักภายในจึงกลายเป็นเส้นตรงแห่งความสม่ำเสมอ (Integrity) ก่อให้เกิดความยั่งยืนต่อเนื่อง และเป็นเนื้อแท้แห่งบรรษัทภิบาล มิได้เกิดจากสังคมจับตามองแต่อย่างใด

กลยุทธ์น่านน้ำสีขาวมีต้นรากความคิดมาจากปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร หรือพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช จากแก่นแท้ของ **“เศรษฐกิจพอเพียง”** ที่มุ่งสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืน เติบโตอย่างมีคุณธรรม ไม่เอารัดเอาเปรียบ ไม่ละโมบ อย่างไรก็ตาม เศรษฐกิจพอเพียงไม่ได้หมายถึงการปิดประเทศ ไม่ได้ขัดขวางการดำเนินการของภาคธุรกิจ ไม่ได้ขัดขวางการซื้อหาจับจ่ายสินค้า ไม่ได้ชี้แนะให้ภาคอุตสาหกรรมหยุดการลงทุนหรือหวนกลับไปสู่สังคมการเกษตรเหมือนในอดีต (หมายถึง ไม่ได้ให้หยุดการพัฒนา) แต่แนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้เราใช้ความรู้ความสามารถอย่างเต็มที่ ร่ำรวยได้ ประสบความสำเร็จได้ แต่ขอให้เป็นไปอย่างยั่งยืน มองรอบด้าน และมองไกล **ที่สำคัญ สอนให้ทุกคนมีสติ ไม่หวังผลเลิศจนลืมนึกถึงผลกระทบที่จะตามมา** (ดนัย จันทร์เจ้าฉาย, 2555)

เศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว (Bio-Circular-Green (BCG) Economy) เป็นแนวคิดการพัฒนาเศรษฐกิจใน 3 รูปแบบควบคู่กัน ได้แก่ เศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว โดยอาศัยฐานศักยภาพและความเข้มแข็งของประเทศอันประกอบด้วยความ

หลากหลายทางชีวภาพและความหลากหลายทางวัฒนธรรม พร้อมกับการใช้ประโยชน์จากองค์ความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการสร้างมูลค่าเพิ่มเพื่อผลักดันให้ประเทศมีการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน และสามารถกระจายรายได้ โอกาสและความมั่งคั่งได้อย่างทั่วถึง โดยกระทรวงเกษตรฯ มีเป้าหมายเพื่อปรับเปลี่ยนระบบการเกษตรขอประเทศไทยงสู่ 3 สูง คือ ประสิทธิภาพสูง มาตรฐานสูง รายได้สูง เชื่อมโยงตั้งแต่ ต้นทาง กลางทาง และปลายทาง ใน 3 กรอบ คือ Bio (การสร้างมูลค่า: Value Creation) Circular (ของเสีย/ขยะเป็นศูนย์: Zero Waste) Green (สมดุลและยั่งยืน: Balanced and Sustainability) โดยมีปัจจัยสนับสนุน ได้แก่ คน โครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก ระบบโลจิสติกส์การเกษตร เทคโนโลยีและนวัตกรรม กฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับและสิทธิประโยชน์ทางภาษี การวิจัยและพัฒนา คุณภาพมาตรฐาน Big Data และแหล่งเงินทุน

เกษตรมูลค่าสูง เป็นแนวคิดเพื่อการพัฒนาต่อยอดโครงสร้างธุรกิจการเกษตรด้วยการสร้างมูลค่าเพิ่ม เน้นเกษตรคุณภาพสูงและขับเคลื่อนการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม ที่ให้ความสำคัญกับการเพิ่มผลิตภาพการผลิตทั้งเชิงปริมาณและมูลค่าและความหลากหลายของสินค้าเกษตร เพื่อรักษาฐานรายได้เดิมและสร้างฐานอนาคตใหม่ที่สร้างรายได้สูงทั้ง**เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น เกษตรปลอดภัย เกษตรชีวภาพ เกษตรแปรรูป** และ**เกษตรอัจฉริยะ** เพื่อให้เกษตรกรมีรายได้สูงขึ้น

การประยุกต์ใช้ “กลยุทธ์น่านน้ำสีขาว” “เศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว (Bio-Circular-Green (BCG) Economy)” และ “เกษตรมูลค่าสูง” กับการพัฒนาภาคเกษตรของจังหวัดระนอง

การประยุกต์ใช้กลยุทธ์น่านน้ำสีขาวกับการพัฒนาภาคเกษตรของจังหวัดระนอง เป็นการเปิดมุมมองเชิงเปรียบเทียบที่ให้ภาคเกษตรจังหวัดระนองคือองค์กร ที่มีบุคลากรขององค์กรเป็นส่วนราชการในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง โดยมีภาคส่วนต่าง ๆ รวมถึงเกษตรกรและประชาชนทั่วไปเป็นลูกค้า หรือผู้มีส่วนได้เสีย และมีการขับเคลื่อนการพัฒนาแบบองค์รวม ที่ไม่ได้มองเพียงตัวเอง (ส่วนราชการในสังกัดกระทรวงเกษตรฯ) เป็นศูนย์กลาง แต่ให้ความสำคัญกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วน โดยเฉพาะเกษตรกร และไม่ได้มุ่งการพัฒนาเฉพาะด้านเศรษฐกิจเพียงอย่างเดียว แต่ให้ความสำคัญกับความปลอดภัยและความมั่นคงด้านอาหาร สังคมเกษตร (การส่งเสริมการทำเกษตรกรรมยั่งยืนในชุมชน) รวมทั้งการคำนึงถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและที่สำคัญ คือ การพัฒนาคน (ทั้งเกษตรกร และบุคลากร) ซึ่งถือเป็นศูนย์กลางสำคัญของการพัฒนา ให้เป็นผู้มีความรอบรู้ ควบคู่กับการมีคุณธรรม ที่ไม่ได้มุ่งหวังผลกำไรหรือรายได้จากการประกอบอาชีพเพียงอย่างเดียว หากแต่ต้องเผื่อแผ่แบ่งปัน และพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน

<u>กรอบแนวคิด</u>

แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง (พ.ศ.2571 - 2575) มีกรอบแนวคิดในการขับเคลื่อนการพัฒนาแบบคู่ขนานระหว่างเกษตรกระแสหลัก (สินค้าเกษตรเศรษฐกิจที่สำคัญ) และเกษตรทางเลือก (เศรษฐกิจชุมชน/เกษตรกรรายย่อย) ที่เชื่อมโยงเกษตรมูลค่าสูงใน 6 ด้าน (เกษตรแปรรูป เกษตรอัตลักษณ์ เกษตรปลอดภัย เกษตรชีวภาพ เกษตรอัจฉริยะ และระบบนิเวศการเกษตร) ด้วยการบริหารจัดการสินค้าเกษตรและพื้นที่เกษตรกรรมอย่างเป็นระบบตลอดจนการพัฒนาเกษตรกรให้ก้าวไปสู่การเป็นเกษตร 4.0 (เกษตรกรมืออาชีพ) ผ่านกระบวนการส่งเสริมการรวมกลุ่ม การประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อให้มีภูมิคุ้มกันต่อผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงต่างๆ รวมถึงการเสริมสร้างความมั่นคงปลอดภัยด้านอาหาร ส่งเสริมการเข้าถึงเทคโนโลยีและนวัตกรรมและการสร้างความเชื่อมโยงกับเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว (Bio-Circular-Green (BCG) Economy) ที่หมายรวมตั้งแต่

การสร้างมูลค่า การบริหารจัดการขยะเป็นศูนย์ (Zero-Waste) และการเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมบนพื้นฐานของความสมดุลและยั่งยืน

หลักการของแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง

1. สร้างความเชื่อมโยงของการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ ให้มีความสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศ ตามแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ รวมถึงแผนและยุทธศาสตร์การพัฒนาในระดับต่างๆ ที่มีความเกี่ยวข้องกับภาคเกษตร เพื่อสร้างโอกาสการพัฒนาให้สอดรับกับบริบทการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ต่อศักยภาพและภูมิสังคมของพื้นที่

2. ตอบสนองต่อความต้องการในการพัฒนาและ/หรือการแก้ปัญหาของประชาชนในพื้นที่

3. บูรณาการการพัฒนาด้วยหลักการมีส่วนร่วมของทุกภาคีเครือข่าย ไม่ว่าจะเป็นภาครัฐ เอกชน และประชาชน ซึ่งยังคงเป็นแนวทางสำคัญที่จะช่วยสนับสนุน และขับเคลื่อนการพัฒนาให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนด

1. เป้าหมายการพัฒนา

“เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดี มั่นคง มั่งคั่ง มุ่งสู่เกษตรมูลค่าสูง ด้วยเกษตรสมัยใหม่ บนพื้นฐานทรัพยากรเกษตรยั่งยืน”

นิยามคำสำคัญ

“คุณภาพชีวิตที่ดี” หมายถึง เกษตรกรมีรายได้เพียงพอต่อการดำรงชีพ มีสุขอนามัยที่ดี มีความมั่นคงในอาชีพ และสามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีศักดิ์ศรีและมีความสุขทั้งทางร่างกายและจิตใจ

“มั่นคง” หมายถึง ความมั่นคง ด้านรายได้และอาชีพของเกษตรกรมีภูมิคุ้มกันและความสามารถในการรับมือกับความผันผวนด้านราคาสินค้าเกษตร การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยธรรมชาติหรือวิกฤตต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

“มั่งคั่ง” หมายถึง เกษตรกรมีรายได้ ทรัพย์สินและสถานะทางเศรษฐกิจที่ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง มีฐานรายได้ที่หลากหลายและสามารถสร้างความมั่งคั่งให้แก่ครอบครัวและชุมชนได้อย่างยั่งยืน

“เกษตรมูลค่าสูง” หมายถึง ระบบการเกษตรที่มุ่งสร้างรายได้สูงต่อหน่วยการผลิต ครอบคลุมเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น เกษตรปลอดภัย เกษตรชีวภาพ เกษตรแปรรูป เกษตรอัจฉริยะ และระบบนิเวศการเกษตร โดยเน้นการเพิ่มผลิตภาพทั้งเชิงปริมาณและมูลค่าของสินค้าเกษตร ในทุกระดับของห่วงโซ่คุณค่า

“เกษตรสมัยใหม่” หมายถึง การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมสมัยใหม่ในกระบวนการผลิต บริหารจัดการ และการตลาดสินค้าเกษตร อาทิ เกษตรแม่นยำ (Precision Agriculture) ระบบ IoT ดาวเทียม ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ (GIS) และ Big Data เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพลดต้นทุนและลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

“ทรัพยากรเกษตรยั่งยืน” หมายถึง การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติด้านการเกษตร ได้แก่ ดิน น้ำ ป่า และความหลากหลายทางชีวภาพอย่างสมดุล และไม่เกินศักยภาพ การรองรับของระบบนิเวศ เพื่อรักษาฐานการผลิตทางการเกษตรและความสมดุลของสิ่งแวดล้อมสำหรับคนรุ่นต่อไป

2. พันธกิจ (Mission)

2.1 เสริมสร้างสถาบันเกษตรกรและองค์กรเกษตรกรให้มีความเข้มแข็งและมีธรรมาภิบาล ในการบริหารจัดการ พัฒนาขีดความสามารถของเกษตรกรสู่ความเป็นมืออาชีพตามความถนัดและความต้องการบนพื้นฐานปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และส่งเสริมการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมที่เหมาะสม

2.2 ยกระดับประสิทธิภาพการผลิตและพัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐานความปลอดภัยและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ตอบสนองความต้องการของตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศพร้อมสร้างมูลค่าเพิ่มตลอดห่วงโซ่การผลิต

2.3 พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบนิเวศทางการเกษตรรวมถึงบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติด้านการเกษตรอย่างสมดุลและยั่งยืน เพื่อสร้างความมั่นคงด้านอาหารและรักษาฐานทรัพยากรสำหรับการผลิตในระยะยาว

2.4 บูรณาการการบริหารจัดการด้านเกษตรและสหกรณ์ อย่างมีประสิทธิภาพและมีธรรมาภิบาลโดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคีเครือข่ายและนำระบบดิจิทัลและข้อมูลสารสนเทศมาสนับสนุนการวางแผนและขับเคลื่อนการพัฒนาเชิงรุก

3. เป้าประสงค์หลัก (Goals)

3.1 สถาบันเกษตรกรและองค์กรเกษตรกรมีความเข้มแข็ง มีธรรมาภิบาลและสามารถบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีรายได้เพิ่มขึ้น และสามารถพึ่ง พาตนเองได้อย่างยั่งยืน

3.2 ผลผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญของจังหวัดมีปริมาณและผลิตภาพเพิ่มขึ้น มีคุณภาพได้ มาตรฐานสากล ปลอดภัย เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและมีมูลค่าเพิ่มสูงขึ้น สอดคล้องกับความต้องการของตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศ

3.3 ทรัพยากรการเกษตรและโครงสร้างพื้นฐานทางการเกษตรได้รับการพัฒนาอย่างเป็นระบบสอดคล้องกับศักยภาพพื้นที่ มีการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมทางการเกษตรอย่างสมดุล และสามารถรองรับการผลิตสินค้าเกษตรได้อย่างยั่งยืน

3.4 การบริหารจัดการด้านเกษตรและสหกรณ์มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น มีการบูรณาการการทำงานเชิงรุกร่วมกับทุกภาคีเครือข่าย และนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาเพิ่มขีดความสามารถในการขับเคลื่อนการพัฒนาภาคเกษตรของจังหวัด

4. ประเด็นการพัฒนา

<u>ประเด็นการพัฒนาที่ 1</u> เสริมสร้างศักยภาพเกษตรกร สถาบันเกษตรกร ให้เข้มแข็งอย่างยั่งยืน พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

เป้าประสงค์

1. เพื่อให้เกษตรกรสามารถพึ่งพาตนเองได้ และก้าวสู่การเป็นเกษตรกรมืออาชีพที่มีทักษะการบริหารจัดการฟาร์มและการผลิตตามมาตรฐานสากล โดยเฉพาะในสินค้าเกษตรหลักของจังหวัด เช่น ทุเรียน ปาล์มน้ำมัน ยางพารา กุ้งและสัตว์น้ำ และสินค้าประมงพื้นบ้าน ที่ต้องปรับตัวสู่กฎระเบียบการค้าระหว่างประเทศยุคใหม่ (Smart Farmer และ Young Smart Farmer) และพร้อมรับปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

2. เพื่อส่งเสริมให้องค์กรเกษตรกรมีการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน มีธรรมาภิบาล โปร่งใส ตรวจสอบได้ และสมาชิกมีส่วนร่วมในการตัดสินใจอย่างแท้จริง

3. เพื่อพัฒนาเกษตรกรและสถาบันเกษตร ให้มีทักษะดิจิทัล นวัตกรรมเกษตร และสามารถสร้างมูลค่าเพิ่มจากทรัพยากรเกษตรของจังหวัดระนองสู่ตลาดได้อย่างมั่นคง

4. เพื่อสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคมให้กับครัวเรือนเกษตร ผ่านระบบประกันความเสี่ยง สวัสดิการเกษตรกรที่สอดคล้องกับบริบทของจังหวัดระนอง

ตัวชี้วัด

1. ร้อยละของเกษตรกรเป้าหมายสามารถลดรายจ่ายและ/หรือเพิ่มรายได้ (ร้อยละ 70)

2. จำนวน Smart Farmer และ Young Smart Farmer ที่ผ่านการรับรองสะสม (เป้าหมาย: ไม่น้อยกว่า 300 ราย ภายในปี พ.ศ. 2575

3. ร้อยละขององค์กรเกษตรกรเป้าหมายที่มีการดำเนินงานตามมาตรฐาน (ร้อยละ 70)

4. ร้อยละของจำนวนสมาชิกสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรเป้าหมาย ที่มีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมกับสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร (ร้อยละ 80)

5. ร้อยละของเกษตรกรเป้าหมายที่เข้าถึงระบบประกันภัยพืชผล ประกันรายได้ หรือสวัสดิการเกษตรกรที่เหมาะสม (ร้อยละ 60)

6. จำนวนสหกรณ์และวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดระนองที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานธรรมาภิบาลสหกรณ์ของกรมส่งเสริมสหกรณ์ (ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของจำนวนสหกรณ์ทั้งหมดในจังหวัด)

7. จำนวนผลิตภัณฑ์หรือกลุ่มเกษตรกร/สหกรณ์ที่ได้รับการรับรองมาตรฐานที่เกี่ยวข้องกับการค้าและสิ่งแวดล้อม เช่น RSPO, GAP, มาตรฐานอินทรีย์ หรือ GI (ไม่น้อยกว่า 5 ผลิตภัณฑ์ ภายในปี 2575)

แนวทางการพัฒนา

1) พัฒนาทักษะเกษตรกรอย่างทั่วถึงและตรงกับบริบทจังหวัดระนอง

1.1) พัฒนาทักษะใหม่ (Reskill)

พัฒนาองค์ความรู้แก่เกษตรกรทุกระดับ ทั้งทักษะพื้นฐาน (การจัดการฟาร์ม บัญชี) ทักษะเฉพาะด้าน (เกษตรอินทรีย์ เกษตรแม่นยำ การแปรรูป ตลาดออนไลน์) และทักษะธุรกิจ (การตลาด การเจรจาการค้า) ผ่านรูปแบบ Onsite/Online/e-Learning รวมถึงพัฒนาทักษะการบริหารจัดการสำหรับเกษตรกรชาวสวนผลไม้ สวนยางพาราและปาล์มน้ำมัน เกษตรกรทำการประมง และทำฟาร์มปศุสัตว์ การเตรียมความพร้อมของ

เกษตรกรต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เพื่อรักษาตลาดและจัดมาตรการจูงใจคนรุ่นใหม่ (Young Smart Farmer) กลับสู่ภาคเกษตร

1.2) ยกระดับทักษะเดิม (Upskill)

พัฒนาเกษตรกรสู่ Smart Farmer และ Young Smart Farmer ผ่านการถ่ายทอดประสบการณ์จากเกษตรกรต้นแบบ เวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้เชิงพื้นที่ และเครือข่ายสหกรณ์–วิชาการ ควบคู่กับการส่งเสริมสวัสดิการประกันภัยพืชผล และกองทุนเพื่อเกษตรกรผ่าน ธ.ก.ส.

2) พัฒนาเกษตรกรสู่ผู้ประกอบการเกษตรมืออาชีพ

ส่งเสริมให้เกษตรกร (โดยเฉพาะ Smart Farmer/YSF) เรียนรู้การทำเกษตรเชิงธุรกิจ การจัดทำแผนธุรกิจ วิเคราะห์ต้นทุน-ผลตอบแทน และบริหารความเสี่ยง โดยใช้โมเดลธุรกิจเกษตรต้นแบบเป็นแหล่งเรียนรู้ สร้างมูลค่าเพิ่มผ่านการแปรรูป การพัฒนาแบรนด์สินค้า และ E-Commerce ส่งเสริมให้เกษตรกรรุ่นใหม่ให้บริการเครื่องจักรกลและนวัตกรรมในชุมชนเพื่อลดต้นทุนการผลิต

3) ยกระดับผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร

ผลักดันผู้ประกอบการธุรกิจเกษตรและเกษตรกร นำนวัตกรรมและมาตรฐาน GAP/GMP/HACCP มาใช้ พัฒนา Agri-Entrepreneur รุ่นใหม่มุ่งตลาดมูลค่าสูง เช่น เกษตรอินทรีย์ พรีเมียม BCG สร้างตราสินค้าและส่งออกผ่าน Soft Power พัฒนาสินค้าแปรรูปตรงความต้องการของตลาด พร้อมรับรองมาตรฐานส่งออกและเชื่อมระบบโลจิสติกส์ชายแดน

4) สนับสนุนการเข้าถึงปัจจัยการผลิตอย่างเป็นธรรมและยั่งยืน

ที่ดิน: เร่งปฏิรูปที่ดินและยกระดับเอกสารสิทธิ์เป็นโฉนดเพื่อการเกษตร รวมกลุ่มทำเกษตรแปลงใหญ่และอินทรีย์ในพื้นที่ปฏิรูป พร้อมคุ้มครองที่ดินเกษตรมิให้เปลี่ยนมือ ซึ่งมีความสำคัญพิเศษในจังหวัดระนองที่เกษตรกรจำนวนมากยังขาดเอกสารสิทธิ์

แรงงาน: พัฒนาทักษะแรงงานท้องถิ่นด้านเทคโนโลยีสมัยใหม่และการแปรรูปผลผลิต ดึงคนรุ่นใหม่กลับสู่ภาคเกษตรด้วยแรงจูงใจทุนและสิทธิประโยชน์ โดยต้องออกแบบมาตรการให้ครอบคลุมแรงงานต่างด้าวที่ถูกกฎหมายซึ่งเป็นฐานแรงงานหลักของจังหวัด

ทุน: ส่งเสริมการเข้าถึงสินเชื่อ ธ.ก.ส. และแหล่งทุนที่เป็นธรรม พัฒนาความรู้บัญชีฟาร์ม การออม และวินัยการเงิน เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจให้เกษตรกร

พันธุ์และปัจจัยชีวภาพ: ส่งเสริมพันธุ์ดีคุณภาพสูง พันธุ์ทนโรค และพันธุ์ท้องถิ่นที่มีอัตลักษณ์ พัฒนาศูนย์กระจายพันธุ์ระดับตำบล ลดการใช้สารเคมีด้วยปุ๋ยอินทรีย์และชีวภัณฑ์ รวมถึงพัฒนาโรงผลิตปุ๋ยชุมชนและจัดอบรมการใช้ปุ๋ย-สารเคมีอย่างถูกต้องและปลอดภัยตามมาตรฐานสากล

5) เสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับสถาบันเกษตรกร

5.1) สหกรณ์ : พัฒนาสหกรณ์เป็นศูนย์กลางบริหารปัจจัยผลิต รวบรวมผลผลิต และเชื่อมตลาด (Contract Farming) ยกระดับธรรมาภิบาลด้วยระบบตรวจสอบดิจิทัล การเงินโปร่งใส และกลไกมีส่วนร่วมของสมาชิก สร้างเครือข่ายสหกรณ์ระดับภูมิภาคเพื่ออำนาจต่อรอง พัฒนาเป็นศูนย์บริการการเกษตรครบวงจรในชุมชน

5.2) วิสาหกิจชุมชน: พัฒนาวิสาหกิจชุมชนให้มีความสามารถธุรกิจด้านการผลิต แปรรูป และตลาด สร้างเครือข่ายแลกเปลี่ยนนวัตกรรมระหว่างพื้นที่ เข้าถึงแหล่งทุนและพัฒนาทักษะบัญชี-

แผนธุรกิจ พร้อมส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนประมงพื้นบ้านชายฝั่งสู่ธุรกิจ Blue Economy สร้างรายได้จากการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

5.3) กลุ่มเกษตรกรและกลุ่มส่งเสริมอื่น ๆ : สนับสนุนการรวมกลุ่มรายย่อยเพื่ออำนาจต่อรอง จัดตั้งกลุ่มเฉพาะทาง (เกษตรอินทรีย์ แปรรูป นวัตกรรม) เชื่อมเครือข่ายภาครัฐ-เอกชน-สถาบันการศึกษา บูรณาการแรงงานต่างด้าวที่ถูกกฎหมายเข้าสู่ระบบกลุ่มส่งเสริมการเกษตรพร้อมอบรมสิทธิแรงงาน และนำระบบ Blockchain Traceability มาใช้ติดตามแหล่งที่มาของยางพาราและสินค้าประมง เพิ่มอำนาจต่อรองในตลาดสากล

<u>ประเด็นการพัฒนาที่ 2</u> ยกระดับการผลิตสู่เกษตรปลอดภัย และยั่งยืน

เป้าประสงค์

1. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการบริหารจัดการสินค้าเกษตรที่สำคัญของจังหวัด ตามความเหมาะสมของพื้นที่
2. สินค้าเกษตรหลักของจังหวัดระนองได้รับการรับรองมาตรฐานความปลอดภัยและสิ่งแวดล้อมระดับสากล
3. ผลผลิตต่อหน่วยพื้นที่เพิ่มขึ้นและต้นทุนการผลิตลดลง
4. จำนวนเกษตรกรที่ผ่านเข้าสู่การรับรองมาตรฐาน (GAP/ อินทรีย์/ RSPO/ GFM) เพิ่มขึ้น
5. การใช้สารเคมีเกษตรลดลงและคุณภาพสิ่งแวดล้อมดีขึ้น
6. ห่วงโซ่อุปทานสินค้าเกษตรหลักของจังหวัดระนองได้รับการพัฒนาสู่ Green Supply Chain ที่ตรวจสอบย้อนกลับได้
7. สินค้าเกษตรอัตลักษณ์ระนองเข้าถึงตลาด Premium/ Wellness/ Halal

ตัวชี้วัด

1. ส่งเสริมการผลิตตามความเหมาะสมพื้นที่ ≥ ..... ครั้ง
2. ร้อยละสินค้าตรวจติดตาม/รับรองความปลอดภัย (ร้อยละ 70 /ปี)
3. เกษตรกรรับรองมาตรฐาน (GAP/ อินทรีย์/ RSPO) เพิ่มขึ้น ≥ ร้อยละ .....ต่อปี
4. มูลค่าสินค้าเกษตรรับรองมาตรฐานขยายตัว ≥ ร้อยละ ... ต่อปี (ฐานปี 2568)
5. ลดการใช้สารเคมีในพื้นที่เป้าหมาย ≥ ร้อยละ 20 ภายปี 2575
6. สินค้าหลัก (ยางพารา ปาล์มน้ำมัน ประมง) มีระบบ Traceability ≥ ร้อยละ 80 ภายปี 2575

แนวทางการพัฒนา

1) ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

1.1) พัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการเกษตร

ส่งเสริมการจัดเก็บข้อมูลการผลิตและส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีเพื่อการเกษตร (ใช้เซ็นเซอร์และ IoT ติดตามสภาพดิน น้ำ อากาศแบบเรียลไทม์) เพื่อวิเคราะห์และบริหารจัดการการผลิตได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งเสริมการใช้ภาพถ่ายดาวเทียม โดรน และ AI ในระบบเกษตรแม่นยำ (Precision Agriculture) เพื่อวางแผนการผลิต เตือนภัยล่วงหน้า ลดต้นทุน และควบคุมคุณภาพผลผลิตอย่างเป็นระบบ

พัฒนาช่องทาง Digital Agri-Marketplace เชื่อมเกษตรกรที่รับรองมาตรฐาน GAP/ อินทรีย์/ RSPO เข้าสู่ตลาดในและต่างประเทศผ่านระบบ Traceability ออนไลน์ เพื่อลดการพึ่งพาพ่อค้าคนกลาง

1.2) พัฒนาเทคโนโลยีเครื่องจักรกลทางการเกษตร

วิจัยและพัฒนาเครื่องจักรกลขนาดเล็กที่เหมาะสมกับแปลงเกษตรรายย่อย โดยเน้นพลังงานทางเลือกและลดการปล่อยคาร์บอน เพื่อให้เกษตรกรในพื้นที่ห่างไกลสามารถเข้าถึงได้อย่างทั่วถึง พัฒนาทักษะเกษตรกรและผู้ให้บริการในการใช้งาน ซ่อมแซม และบำรุงรักษาเครื่องจักรสมัยใหม่ พร้อมวางระบบบริหารการให้บริการเครื่องจักรเกษตรอย่างเป็นระบบจัดตั้ง Smart Farm ต้นแบบเต็มรูปแบบเป็นแหล่งสาธิตเชิงประจักษ์ ให้เกษตรกรเรียนรู้จากสภาพแวดล้อมจริงและเห็นผลตอบแทนที่เพิ่มขึ้นอย่างชัดเจน พัฒนา Agri-Service Provider ระดับจังหวัดผ่านหลักสูตร Smart Farmer/ Young Smart Farmer ให้บริการโดรนพ่นสารชีวภัณฑ์ ตรวจวิเคราะห์ดิน และระบบ IoT รายแปลง โดยสนับสนุนทางการเงินผ่าน ธ.ก.ส. Green Loan และ BOI

2) ยกระดับกระบวนการผลิตสินค้าเกษตร

2.1) ส่งเสริมเกษตรกรรมยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ส่งเสริมเกษตรทฤษฎีใหม่ เกษตรอินทรีย์ เกษตรผสมผสาน และวนเกษตร และเกษตรธรรมชาติ โดยประยุกต์ตามสภาพพื้นที่และศักยภาพเกษตรกรแต่ละราย เน้นลดปัจจัยการผลิตจากภายนอกและการพึ่งพาตนเองส่งเสริมการปลูกพืชหมุนเวียน (Crop Rotation) พืชคลุมดิน ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยพืชสด และสารชีวภัณฑ์ทดแทนสารเคมี เพื่ออนุรักษ์ความอุดมสมบูรณ์ของดินและลดต้นทุนการผลิต สนับสนุนการจัดการน้ำตามทฤษฎีใหม่ ทั้งการขุดสระน้ำและสร้างฝายชะลอน้ำ เพื่อให้เกษตรกรมีน้ำสำรองตลอดปีและบริหารความเสี่ยงจากภัยแล้งได้ พัฒนาแปลงสาธิตเกษตรกรรมยั่งยืน 5 ประเภทเป็นศูนย์เรียนรู้เชิงปฏิบัติการครอบคลุมการผลิต แปรรูปเบื้องต้นและการตลาด เช่น วนเกษตรในสวนยางพารา จัดตั้งเกษตรกรต้นแบบ-พี่เลี้ยงชุมชนเป็นวิทยากรและที่ปรึกษาระดับพื้นที่ พร้อมจัดอบรมเชิงปฏิบัติการในแปลงจริงเพื่อให้เกิดทักษะที่ใช้งานได้จริง สร้างเครือข่ายเกษตรกรยั่งยืนให้รวมกลุ่มเข้มแข็ง เพื่อเพิ่มอำนาจต่อรองราคา เข้าถึงเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำ และแลกเปลี่ยนทรัพยากรและองค์ความรู้ร่วมกัน ส่งเสริม Storytelling ผลผลิตและแหล่งผลิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อสร้างแบรนด์ ความน่าเชื่อถือ และเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรในตลาด ส่งเสริม Agroforestry (วนเกษตร) ในสวนยางพาราและปาล์มน้ำมัน โดยจัดทำ Geo-tagging รายแปลงเพื่อรักษาความหลากหลายทางชีวภาพ

2.2) ส่งเสริมการผลิตตามมาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (GAP)

ผลักดัน GAP เป็นมาตรฐานขั้นต่ำสำหรับพืชเกษตรส่งออกหลัก เพื่อยกระดับความปลอดภัยตั้งแต่ระดับฟาร์มและเป็นฐานต่อยอดสู่มาตรฐานระดับสูงอื่น ๆ สร้างความเข้าใจในคุณประโยชน์ของการรับรอง GAP ต่อผู้ผลิต เกษตรกร ผู้บริโภค และสิ่งแวดล้อมอย่างครบถ้วนพัฒนากลไกตรวจประเมิน GAP ที่รวดเร็ว โปร่งใส มีค่าใช้จ่ายเหมาะสม และส่งเสริมการรับรองแบบกลุ่ม (Group Certification) เพื่อลดภาระเกษตรกรรายย่อย พัฒนาผู้ตรวจประเมิน GAP ให้มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านและยึดมั่นจรรยาบรรณวิชาชีพ จัดเจ้าหน้าที่ให้คำแนะนำและสนับสนุนเกษตรกรอย่างใกล้ชิดในพื้นที่ จัดทำฐานข้อมูลผู้ผลิต GAP เชื่อมต่อระบบจัดซื้อจัดจ้างของภาครัฐและเอกชน โดยกำหนด GAP เป็นเงื่อนไขขั้นต่ำในการรับซื้อสินค้าเกษตร ส่งเสริมการใช้ตราสัญลักษณ์ GAP อย่างแพร่หลาย เพื่อสร้างความแตกต่างและมูลค่าเพิ่มให้สินค้าในตลาด

2.3) ส่งเสริมเกษตรอินทรีย์

ให้ความรู้เชิงลึกเรื่องสารชีวภัณฑ์และเทคนิคการใช้งานที่ถูกต้อง เพื่อควบคุมและกำจัดศัตรูพืชได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยไม่พึ่งพาสารเคมี ส่งเสริมการจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสาน (IPM) เน้นสร้างสมดุลทางธรรมชาติในแปลงเพื่อลดการใช้สารเคมีอย่างยั่งยืน สนับสนุนปัจจัยการผลิตในระยะเปลี่ยนผ่านสู่เกษตรอินทรีย์ ทั้งปุ๋ยหมักคุณภาพสูง จุลินทรีย์ท้องถิ่น สารชีวภัณฑ์ และเครื่องจักรที่เหมาะสมกับระบบอินทรีย์ ถ่ายทอดเทคโนโลยีอินทรีย์ที่พัฒนาขึ้นให้ตรงกับชนิดพืชและสภาพพื้นที่ของเกษตรกรแต่ละราย การรับรอง RSPO สำหรับปาล์มน้ำมัน และ Rainforest Alliance สำหรับยางพาราและกาแฟระนอง ผ่าน Group Certification เพื่อลดต้นทุนรายบุคคล โดยสนับสนุนค่าใช้จ่ายผ่าน ธ.ก.ส.

2.4) ส่งเสริมการเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

บริหารจัดการของเสียและขยะจากฟาร์มหรือแปลงเกษตรอย่างเป็นระบบ เพื่อลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมการหยุดเผาในพื้นที่เกษตรทุกประเภทอย่างจริงจัง เพื่อลดมลพิษและรักษาคุณภาพดิน นำวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรมาแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์มูลค่าเพิ่ม (Upcycling) เพื่อสร้างรายได้เสริมและลดปริมาณของเสีย ส่งเสริมการผลิตพลังงานชีวภาพและชีวมวลจากวัสดุเกษตร เพื่อใช้เป็นพลังงานทดแทนในระดับครัวเรือนและชุมชน ผลักดันการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก (Carbon Footprint Reduction) จากกระบวนการผลิตภาคเกษตร พัฒนาฐานข้อมูลและองค์ความรู้ด้านคาร์บอน สร้างความร่วมมือทุกภาคส่วนเพื่อลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกอย่างมีประสิทธิภาพ อนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างสมดุล แบ่งปันผลประโยชน์ในระบบท้องถิ่นอย่างเป็นธรรม บูรณาการทุกภาคส่วนในการใช้ทรัพยากรเกษตรและทรัพยากรธรรมชาติให้สมดุลและยั่งยืน

2.5) ส่งเสริมการทำการเกษตรที่เหมาะสมกับพื้นที่

ส่งเสริมการผลิตตาม Agri-Zoning โดยแบ่งพื้นที่ตามศักยภาพดิน น้ำ ภูมิอากาศ และความต้องการตลาด บูรณาการร่วมกับผู้มีส่วนได้เสียเพื่อให้เกิดการยอมรับจากทุกฝ่ายเชื่อมโยง Supply Chain คลัสเตอร์ผลิต-แปรรูป-ส่งออก รวมกลุ่มผู้ผลิตและผู้แปรรูปเพื่อให้ผลผลิตเข้าถึงตลาดได้อย่างมีประสิทธิภาพ ปรับบทบาทเจ้าหน้าที่ส่งเสริมเกษตรจากผู้ถ่ายทอดความรู้สู่การเป็นที่ปรึกษาเชิงเทคนิค (Agri-Consultant) ให้เกษตรกรในแต่ละพื้นที่ ยกระดับศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) เป็นต้นแบบการจัดการ Zoning ที่เหมาะสมกับพื้นที่ กำหนดพื้นที่เกษตรกรรมถาวร พร้อมมอบสิทธิประโยชน์ทางภาษีเพื่อจูงใจเจ้าของที่ดินให้รักษาพื้นที่เกษตร

2.6) ส่งเสริมการทำการเกษตรแบบแปลงใหญ่

ส่งเสริมให้เกษตรกรรวมกลุ่มแปลงใหญ่อย่างเป็นทางการ พัฒนาสู่องค์กรธุรกิจที่มีธรรมาภิบาล บริหารร่วมกันตั้งแต่วางแผนการผลิตจนถึงการจำหน่าย ลดต้นทุนการผลิตโดยการจัดซื้อปัจจัยร่วมใช้เครื่องจักรร่วม และวางแผนพื้นที่ให้เกิดประหยัดจากขนาด (Economies of Scale) พัฒนาผู้จัดการแปลงใหญ่ให้มีทักษะการตลาด การเงิน และการบริหารความเสี่ยงในฐานะนักบริหารธุรกิจเกษตรมืออาชีพ สร้างระบบ Contract Farming ที่เป็นธรรมและยั่งยืน เชื่อมโยงแปลงใหญ่กับโรงงานแปรรูปหรือผู้ส่งออกอย่างมีสัญญาที่ชัดเจน

3) ส่งเสริมและพัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง

ส่งเสริมการขึ้นทะเบียน GI (สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์) สำหรับสินค้าเกษตรอัตลักษณ์ท้องถิ่น เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและปกป้องสิทธิ์ของชุมชนผู้ผลิต ส่งเสริม Zoning การปลูกพืชกลุ่ม Superfoods และสมุนไพรที่มีศักยภาพ ตามความเหมาะสมของพื้นที่และความต้องการตลาด สร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างสถาบันวิจัย มหาวิทยาลัย และภาคเอกชน เพื่อถ่ายทอดนวัตกรรมสู่การผลิตสินค้าเกษตรเชิงพาณิชย์ ส่งเสริมการเพาะปลูกพืชและเลี้ยงสัตว์มูลค่าสูงเป็นรายได้เสริมนอกเหนือจากเกษตรกรรมหลักของครัวเรือน พัฒนาแบรนด์ GI ระนอง (ทุเรียนในวง มังคุดในวง กาแฟระนอง มะม่วงหิมพานต์) และสินค้าอื่น เช่น โกโก้ กุ้งแห้ง/ผลิตภัณฑ์ประมง ผลิตภัณฑ์จากใบเหลียง สู่ตลาด Premium/ Wellness/ Functional Food เชื่อมกับกลยุทธ์ Thailand Riviera และ Wellness Tourism โดยสร้าง Value Chain จากฟาร์มสู่ Wellness Resort

4) เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการอุปสงค์และอุปทานสินค้าเกษตร

จัดตั้งกองทุนบริหารความเสี่ยงด้านราคาและผลผลิต และวางแผนบริหารปริมาณสินค้าในช่วงวิกฤต เพื่อลดความผันผวนของรายได้เกษตรกร สร้างกลไกเชื่อมโยงตลาดภายในและต่างประเทศ เพื่อระบายสินค้าในช่วงผลผลิตล้นตลาด และบริหารนำเข้า-ส่งออกให้สมดุลกับความต้องการ ส่งเสริมการแปรรูปผลผลิตส่วนเกินเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและลดการสูญเสียหลังการเก็บเกี่ยว พัฒนาระบบประกันรายได้เกษตรกร เปิดช่องทางส่งออกสินค้าเกษตรระนองผ่านกรอบ BIMSTEC โดยใช้ท่าเรือน้ำลึกระนองเจาะตลาดอินเดีย บังกลาเทศ พร้อมรับรองมาตรฐาน Halal สำหรับสินค้าประมงและไม้ผลแปรรูป

5) ยกระดับมาตรฐานและพัฒนาระบบตรวจสอบย้อนกลับสินค้าเกษตรและอาหาร

จัดระบบตรวจสอบรับรองคุณภาพสินค้าเกษตรที่รวดเร็ว โปร่งใส ลดขั้นตอน และลดการสิ้นเปลืองทรัพยากร พัฒนาระบบ Traceability ดิจิทัลครอบคลุมห่วงโซ่ต้นน้ำถึงปลายน้ำ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นแก่ผู้บริโภค และขยายโอกาสตลาดสินค้าเกษตรอินทรีย์ทั้งในและต่างประเทศ ผลักดัน GAP ภาคบังคับโดยกำหนดให้เป็นมาตรฐานขั้นต่ำสำหรับสินค้าเกษตรหลักของจังหวัด ส่งเสริมมาตรฐาน GMP สำหรับโรงคัดบรรจุ เพื่อรับประกันความปลอดภัยของสินค้าตั้งแต่การผลิตจนถึงผู้บริโภค พัฒนาระบบตรวจสอบย้อนกลับดิจิทัล ให้ผู้บริโภคสแกน QR Code ตรวจสอบแหล่งที่มา วันเก็บเกี่ยว และใบรับรองมาตรฐานได้ทันที เพิ่มความถี่สุ่มตรวจสารเคมีตกค้าง ยาปฏิชีวนะ และโลหะหนักทั้งในระดับฟาร์มและแหล่งจำหน่าย เพื่อเฝ้าระวังสารปนเปื้อนเชิงรุก ยกระดับสินค้าประมงระนองสู่มาตรฐาน และควบคุมดูแลการลักลอบนำเข้าและการสวมสิทธิ์สินค้าเกษตรอย่างเป็นระบบ โดยเพิ่มความเข้มงวดตรวจสอบสุ่มที่ด่านและจุดผ่านแดนทุกจุดเสี่ยง เชื่อมโยงฐานข้อมูลนำเข้า-ส่งออกกับมาตรฐาน/ใบอนุญาต ตรวจสอบย้อนกลับแหล่งผลิตและมาตรฐาน ป้องกันการสวมสิทธิ์สินค้า พร้อมสร้างความร่วมมือด้านมาตรฐานสินค้าชายแดน แลกเปลี่ยนข้อมูลนำเข้า-ส่งออก ลดลักลอบค้าสินค้าเกษตรผิดกฎหมายในระดับภูมิภาค

<u>ประเด็นการพัฒนาที่ 3.</u> การสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรมูลค่าสูงด้วยการแปรรูปและการตลาด

เป้าประสงค์

1. สร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตร/ ผลิตภัณฑ์แปรรูปเชื่อมโยงเครือข่ายการผลิตและการตลาดตลอดห่วงโซ่อุปทาน

2. ผลักดันสินค้า GI ระนองสู่ตลาด Premium เผยแพร่ และกระจายสินค้าบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์สู่ตลาดในและต่างประเทศ

3. พัฒนาสถาบันเกษตรกรสร้างนวัตกรรมผลิตภัณฑ์ขยายช่องทางการตลาดยกระดับขีดความสามารถแปรรูปและการจัดการ

4. ส่งเสริมท่องเที่ยวเชิงเกษตร-นิเวศอัตลักษณ์ระนอง เชื่อมธรรมชาติ-วัฒนธรรม สร้างรายได้เสริมยั่งยืนแก่ชุมชน

5. ยกระดับห่วงโซ่อุปทานฮาลาลครบวงจร รองรับตลาด IMT-GT/BIMSTEC ขยายฐานส่งออกสินค้าแปรรูปสู่ตลาดมุสลิมโลก

ตัวชี้วัด

1) จำนวนชนิดสินค้าเกษตรที่ได้รับการเพิ่มมูลค่า และ/หรือพัฒนาการเชื่อมโยงตลาด และ/หรือพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขัน ไม่น้อยกว่า 5 ชนิด ภายในปี 2575

2) สถาบันเกษตรกร/วิสาหกิจชุมชนในจังหวัดระนองที่ได้รับการพัฒนาขีดความสามารถ ไม่น้อยกว่า 50 ราย ต่อปี

3) รายได้จากการท่องเที่ยวเชิงเกษตรและนิเวศของจังหวัดระนองเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ..... ต่อปี

4) สินค้า GI ระนอง ≥ 3 รายการ เข้าสู่ตลาด Premium/Wellness/Halal ภายในปี 2575

5) ผู้ประกอบการแปรรูปได้รับมาตรฐาน Halal และ/หรือ GMP/HACCP/Organic ≥ ..... ราย ภายในปี 2575

6) ยอดขายสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์แปรรูปของจังหวัดระนองผ่านช่องทางดิจิทัลและ e-Commerce เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ..... ต่อปี

แนวทางการพัฒนา

1) ยกระดับการแปรรูปสู่อุตสาหกรรมเกษตรมูลค่าสูง (ส่งเสริมการแปรรูปสินค้าเกษตร)

ยกระดับโรงคัดบรรจุสู่มาตรฐาน GMP นำเทคโนโลยีทำแห้ง-กวน-บรรจุปลอดเชื้อยืดอายุผลผลิต ลดสูญเสียหลังเก็บเกี่ยว และขอรับรอง HACCP/GFM/Organic เชื่อม Traceability ตลอดห่วงโซ่อุปทาน ส่งเสริมการพัฒนาผลิตภัณฑ์ R&D และการพัฒนาบรรจุภัณฑ์ ฉลากสุขภาพ และส่งเสริมเกษตรอินทรีย์ครบวงจร พัฒนากระบวนการผลิตตามมาตรฐาน Halal Standard เชื่อมห่วงโซ่อุปทานฮาลาลสู่ตลาดมุสลิมโลก

2) การตลาดเชิงรุกและการสร้างแบรนด์

รวมกลุ่มสหกรณ์เพิ่มอำนาจต่อรองและขยายตลาดผ่าน E-Commerce (Shopee/Lazada/TikTok) ด้วย Soft Power Storytelling สร้าง GI Brand Strategy สินค้าระนอง (ทุเรียน

ในวง มังคุดในวง กาแฟโรบัสต้าระนอง) และสินค้ามูลค่าสูงอื่นๆ เช่น สินค้าประมง ผลิตภัณฑ์โกโก้ระนอง และผลิตภัณฑ์ด้านปศุสัตว์ และพืชผักปลอดภัย เชื่อม Thailand Riviera Brand สร้างแบรนด์ Premium/สุขภาพ/สิ่งแวดล้อมระดับสากล ส่งเสริมการทำตลาดเฉพาะกลุ่ม (Niche Market) จัดแสดงสินค้าใน Exhibition จับคู่ธุรกิจ E-Commerce ตลาดในประเทศและต่างประเทศขอรับรองมาตรฐาน Sustainability สำหรับสินค้าส่งออก สร้าง Green Branding ขยายตลาด พร้อมรับรอง Halal สำหรับประมง/ไม้ผลแปรรูปสู่ตลาดมุสลิม ASEAN และ Middle East

3) ท่องเที่ยวเชิงเกษตรและนิเวศอัตลักษณ์ระนอง

พัฒนาสินค้าพื้นถิ่น ของฝากอัตลักษณ์ระนอง เสริมเครือข่ายสหกรณ์-วิสาหกิจชุมชน รองรับนักท่องเที่ยว พัฒนาแหล่งและเส้นทาง Agri-Trail เชื่อมระหว่างอำเภอ และจัดโปรแกรมเรียนรู้เชิงปฏิบัติ ปลูก-เก็บ-แปรรูป-ปรุงอาหาร บูรณาการ Wellness Tourism กับ Agri-Tourism เชื่อม Thailand Riviera Package ดึงดูดนักท่องเที่ยวสุขภาพ Andaman Cluster นำเสนอ Spa-Farm-Sea Experience พัฒนา Digital Agri-Tourism Platform ระบบ E-Booking/Review ยกระดับมาตรฐาน Thai Agritourism Excellence ใช้ Storytelling และ Seasonal Marketing อัตลักษณ์ฤดูกาลผลไม้-ทะเลระนองดึงดูดนักท่องเที่ยวพัฒนา Agro-Tourism Cluster ระนอง เชื่อมวิสาหกิจชุมชนและ SMEs ท้องถิ่น สร้าง Community-based Tourism ยั่งยืนกระจายรายได้สู่ชุมชน

4) ส่งเสริมเกษตรกรพัฒนาเข้าสู่ระบบโลจิสติกส์และ Cold Chain สำหรับสินค้าเกษตรแปรรูป

ส่งเสริมเกษตรกรให้มีองค์ความรู้ และพัฒนาเข้าสู่ระบบ Cold Chain และการใช้ Solar Storage และระบบขนส่งรักษาอุณหภูมิ ลดสูญเสียสินค้าแปรรูปตลอดห่วงโซ่ จัดตั้งจุดรวบรวมสินค้าเกษตรที่มีมาตรฐาน GMP/HACCP เชื่อมโลจิสติกส์ส่งออกผ่านท่าเรือน้ำลึกระนอง พัฒนา Digital Logistics Platform ติดตามสินค้า Real-time Traceability บูรณาการเครือข่าย SEC/BIMSTEC/IMT-GT เชื่อมข้อมูลการขนส่งสินค้าเกษตรแปรรูปครบวงจร

<u>ประเด็นการพัฒนาที่ 4</u> การพัฒนาระบบนิเวศทางการเกษตรเพื่อความมั่นคง

เป้าประสงค์

1. บริหารจัดการทรัพยากรดิน น้ำ และป่าไม้ระนองให้เกิดประโยชน์สูงสุด ควบคู่การอนุรักษ์
2. ภาคเกษตรระนองมีความยืดหยุ่นต่อ Climate Change ลดความเสียหายจากอุทกภัย ดินถล่ม โรคพืช และโรคระบาดสัตว์อย่างมีประสิทธิภาพ
3. บริหารจัดการพื้นที่เกษตรระนองให้สอดคล้องกับเขตอนุรักษ์ป่าสงวน/อุทยานฯ แก้ปัญหาที่ดินทำกินอย่างถูกกฎหมายและยั่งยืน
4. บริหารงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง มีประสิทธิภาพบูรณาการตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานเชิงพื้นที่
5. ระบบนิเวศเกษตรและทรัพยากรธรรมชาติระนองได้รับการดูแลสมดุล สร้างความมั่นคงทางอาหาร พลังงาน และรายได้แก่เกษตรกร ชาวประมงและชุมชนชายฝั่งอย่างยั่งยืน

ตัวชี้วัด

1. แผนงานเกษตรและสหกรณ์จัดทำด้วยกระบวนการมีส่วนร่วม (1 แผน)

2. หน่วยงาน/ภาคีเครือข่ายร่วมบูรณาการแผนพัฒนาเกษตรและสหกรณ์ระนอง ≥ 10 หน่วยงาน

3. ฐานข้อมูลได้รับการปรับปรุงให้เป็นปัจจุบัน ≥ 4 ฐานข้อมูล

4. ร้อยละผลดำเนินงานและการใช้จ่ายงบประมาณตามแผนปฏิบัติการเกษตรและสหกรณ์จังหวัด ≥ ร้อยละ 95 ต่อปี

5. พื้นที่เกษตรระนองเข้าถึงแหล่งน้ำชลประทานและแหล่งน้ำขนาดเล็กเพิ่มขึ้น ≥ .....ไร่ ภายในปี 2575

6. พื้นที่เกษตรกรรมระนองบริหารจัดการด้วยเทคโนโลยีพัฒนาที่ดินยั่งยืน ≥ 0.5 ล้านไร่ ภายในปี 2575

7. ความไม่มั่นคงทางอาหารระดับบุคคลในระนองลดลง ≥ ร้อยละ ..... ของค่าฐาน ภายในปี 2575

8. ปริมาณน้ำกักเก็บในแหล่งน้ำเกษตรขนาดเล็ก (สระทฤษฎีใหม่ ฝาย แก้มลิง) เพิ่มขึ้น ≥ ร้อยละ 20 เทียบปีฐาน 2570 ภายในปี 2575

แนวทางการพัฒนา

1) การอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ทรัพยากรทางการเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพ

บริหารจัดการน้ำทั้งระบบโดยขยายพื้นที่ชลประทาน ปรับปรุงแหล่งน้ำทุกขนาด สร้างอ่างเก็บน้ำ ฝาย แก้มลิง พร้อมพัฒนาระบบ Smart Water Management เชื่อม IoT/SCADA บริหารน้ำ Real-time ติดตั้ง Solar-powered Water Pump ลดต้นทุนสูบน้ำ และพัฒนาสถาบันเกษตรกรผู้ใช้น้ำบูรณาการหน่วยงาน บริหารจัดการทรัพยากรดินยั่งยืนโดยส่งเสริมปุ๋ยพืชสด หญ้าแฝก ไบโอชาร์ ลดพึ่งปุ๋ยเคมี ตรวจวิเคราะห์ดินก่อนปลูก ฟื้นฟูดินเสื่อมโทรม-ดินเค็ม-ดินเปรี้ยว วิเคราะห์ดินลดต้นทุน และสร้างเครือข่ายเกษตรกรนักจัดการดิน พร้อมพัฒนา Early Warning System IoT เตือนภัยอุทกภัย-ดินถล่ม-โรคพืชสัตว์ Real-time จัดทำแผนภัยพิบัติ และแก้ปัญหาที่ดินทำกินในเขตป่า

2) การสร้างความมั่นคงด้านอาหาร

เสริมสร้างความมั่นคงอาหารครัวเรือน-ท้องถิ่น โดยส่งเสริมเกษตรในเมือง ผักสวนครัว เกษตรทฤษฎีใหม่ พัฒนาเทคโนโลยีหลังเก็บเกี่ยวลด Food Loss/Food Waste ยกระดับมาตรฐานอาหาร Traceability เชื่อมโยงห่วงโซ่ และส่งเสริม Climate-Smart Agriculture สร้างรายได้จาก Carbon Credit Market ภาคเกษตรพัฒนา Future Food สินค้าเกษตรมูลค่าสูง Functional Ingredient อาหารทางการแพทย์ พัฒนา Agri-Data Platform บูรณาการข้อมูลความมั่นคงอาหาร AI วิเคราะห์ความเสี่ยง เชื่อม Early Warning โรคพืช-สัตว์ระดับจังหวัด บริหารอาหารในภาวะวิกฤต กำหนดสต็อกสินค้าเกษตรยุทธศาสตร์ขั้นต่ำ จัดทำแผนสำรองปัจจัยการผลิต (ปุ๋ย เมล็ดพันธุ์ อาหารสัตว์) และระบบกระจายอาหารสู่พื้นที่ประสบภัยได้รวดเร็ว

3) การพัฒนาระบบโลจิสติกส์สินค้าเกษตรครบวงจร

ยกระดับสถาบันเกษตรกรและผู้ประกอบการเป็นศูนย์โลจิสติกส์ครบวงจร ครอบคลุมการวางแผนผลิต รวบรวม คัดแยก บรรจุ ขนส่ง บริหาร Cold Chain และ Traceability ตลอดห่วงโซ่อุปทาน เชื่อมระบบโลจิสติกส์สินค้าเกษตรแปรรูปสู่ท่าเรือน้ำลึกระนอง เปิดเส้นทางคอนเทนเนอร์ย่างกุ้ง-ระนอง ขยายช่องทางส่งออก BIMSTEC/อาเซียน/ตะวันออกกลาง

4) การพัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศทางการเกษตร

พัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศทางการเกษตร บูรณาการข้อมูลเกษตรจังหวัด ประมงจังหวัด ปศุสัตว์จังหวัด และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง วิเคราะห์แนวโน้มผลผลิต-ตลาด เชื่อมข้อมูลระดับประเทศ เสริมสร้างสมรรถนะบุคลากรและเกษตรกรยุคดิจิทัล พัฒนาทักษะ Data Science Digital Literacy/Skills ระบบข้อมูลเกษตรภาครัฐ

5) การพัฒนาพลังงานสะอาดในภาคเกษตร

ส่งเสริมติดตั้ง Solar Cell/Solar Farm ในฟาร์มและสถาบันเกษตรกร ลดต้นทุนค่าไฟฟ้าการผลิต พัฒนาระบบ Biogas จากวัสดุเหลือทิ้งเกษตร (ทะลายปาล์ม กากยาง กากมะพร้าว และฟาร์มปศุสัตว์) สร้างรายได้เสริม และลดปล่อยก๊าซเรือนกระจก ยกระดับความรู้ Energy ภาคเกษตร ส่งเสริมใช้พลังงานหมุนเวียน (Solar Wind Biogas) ทดแทนน้ำมันและก๊าซฯ ลดต้นทุนการผลิตระยะยาวและเพิ่มขีดความสามารถแข่งขันสินค้าเกษตรในตลาดโลก

ระบบนิเวศทางการเกษตร หรือ **ระบบนิเวศเกษตร (Agroecosystem)** คือ ระบบการผลิตพืช สัตว์ ประมง และป่าไม้ ที่มนุษย์ได้กระทำให้เกิดขึ้นในสภาพแวดล้อมธรรมชาติ เพื่อให้ได้มาซึ่งปัจจัยพื้นฐานในการดำรงชีพ เพื่อการแลกเปลี่ยนและเพื่อการค้าขาย โดยมีองค์ประกอบที่เป็นสิ่งมีชีวิต ได้แก่ มนุษย์ สัตว์ พืชและองค์ประกอบที่เป็นสิ่งไม่มีชีวิต ได้แก่ ดิน น้ำ อากาศและแสงแดด ซึ่งเป็นสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติรวมไปถึงปัจจัยที่มีผลกระทบทั้งทางตรงและทางอ้อม ได้แก่ เทคโนโลยี เศรษฐกิจ สังคม ประเพณีและการเมือง ซึ่งองค์ประกอบทั้งหมดนั้นจะมีปฏิสัมพันธ์ต่อกันและกันที่ทำให้เกิดเป็นระบบนิเวศเกษตร ขอบเขตของระบบนิเวศเกษตร แตกต่างกันตั้งแต่ขนาดเล็กระดับไร่-นา-สวนของเกษตรกรแต่ละครอบครัว ไปจนถึงระบบนิเวศเกษตรระดับหมู่บ้าน ตำบลอำเภอ จังหวัด ภาค ประเทศ กลุ่มประเทศ และโลก อย่างไรก็ตาม ถึงแม้จะแบ่งย่อยออกเป็นหลายระดับ ดังกล่าว แต่พบว่าในแต่ละระดับจะมีผลกระทบต่อกันทั้งทางตรงและทางอ้อม ทั้งในด้านกายภาพ ชีวภาพเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง (ชนวน รัตนวราหะ, 2536)

แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง (พ.ศ.2571-2575)

1. เป้าหมายการพัฒนา

“เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดี มั่นคง มั่งคั่ง มุ่งสู่เกษตรมูลค่าสูง ด้วยเกษตรสมัยใหม่ บนพื้นฐานทรัพยากรเกษตรยั่งยืน”

2. พันธกิจ (Mission):

2.1 เสริมสร้างสถาบันเกษตรกรและองค์กรเกษตรกรให้มีความเข้มแข็งและมีธรรมาภิบาล ในการบริหารจัดการ พัฒนาขีดความสามารถของเกษตรกรสู่ความเป็นมืออาชีพตามความถนัดและความต้องการ บนพื้นฐานปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และส่งเสริมการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมที่เหมาะสม

2.2 ยกระดับประสิทธิภาพการผลิตและพัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐานความปลอดภัย และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ตอบสนองความต้องการของตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศพร้อมสร้าง มูลค่าเพิ่มตลอดห่วงโซ่การผลิต

2.3 พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบนิเวศทางการเกษตรรวมถึงบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ ด้านการเกษตรอย่างสมดุลและยั่งยืน เพื่อสร้างความมั่นคงด้านอาหารและรักษาฐานทรัพยากรสำหรับการผลิต ในระยะยาว

2.4 บูรณาการการบริหารจัดการด้านเกษตรและสหกรณ์ อย่างมีประสิทธิภาพและมีธรรมาภิบาล โดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคีเครือข่ายและนำระบบดิจิทัลและข้อมูลสารสนเทศมาสนับสนุนการวางแผนและ ขับเคลื่อนการพัฒนาเชิงรุก

3. เป้าประสงค์หลัก (Goals) :

3.1 สถาบันเกษตรกรและองค์กรเกษตรกรมีความเข้มแข็ง มีธรรมาภิบาลและเกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีรายได้เพิ่มขึ้น และสามารถพึ่งพาตนเองได้อย่าง ยั่งยืน

3.2 ผลผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญของจังหวัดมีปริมาณและผลิตภาพเพิ่มขึ้น มีคุณภาพได้ มาตรฐาน สอดคล้องกับความต้องการของตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศ

3.3 ทรัพยากรการเกษตรและโครงสร้างพื้นฐานทางการเกษตรได้รับการพัฒนาอย่างเป็นระบบ สอดคล้องกับศักยภาพพื้นที่ มีการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมทางการเกษตรอย่างสมดุล และรองรับการผลิตสินค้าเกษตรได้อย่างยั่งยืน

3.4 การบริหารจัดการด้านเกษตรและสหกรณ์มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น มีการบูรณาการการทำงาน เชิงรุกร่วมกับทุกภาคีเครือข่าย และนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาเพิ่มขีดความสามารถในการขับเคลื่อนการพัฒนา ภาคเกษตรของจังหวัด

แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง (พ.ศ.2571-2575) (ต่อ)

4. ประเด็นการพัฒนา			
ประเด็นการพัฒนาที่ 1	ประเด็นการพัฒนาที่ 2	ประเด็นการพัฒนาที่ 3	ประเด็นการพัฒนาที่ 4
เสริมสร้างศักยภาพเกษตรกร สถาบันเกษตรกร ให้เข้มแข็งอย่างยั่งยืน พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ	ยกระดับการผลิตสู่เกษตรปลอดภัยและยั่งยืน	การสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรมูลค่าสูงด้วยการแปรรูปและการตลาด	การพัฒนาระบบนิเวศทางการเกษตรเพื่อความมั่นคง
แนวทางการพัฒนา			
1) พัฒนาทักษะเกษตรกรอย่างทั่วถึงและตรงกับบริบทจังหวัดระนอง 1.1) พัฒนาทักษะใหม่(Reskill) 1.2) ยกระดับทักษะเดิม (Upskill) **2) พัฒนาเกษตรกรสู่ผู้ประกอบการเกษตรมืออาชีพ** **3) ยกระดับผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร** **4) สนับสนุนการเข้าถึงปัจจัยการผลิตอย่างเป็นธรรมและยั่งยืน** (ที่ดิน แรงงาน ทุน สายพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ และปัจจัยชีวภาพ) **5) เสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับสถาบันเกษตรกร** (สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน กลุ่มเกษตรกรและกลุ่มส่งเสริมอื่นๆ)	**1)ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร** 1.1) พัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการเกษตร 1.2) พัฒนาเทคโนโลยีเครื่องจักรกลทางการเกษตร **2) ยกระดับกระบวนการผลิตสินค้าเกษตร** 2.1) ส่งเสริมเกษตรกรรมยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 2.2) ส่งเสริมการผลิตตามมาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (GAP) 2.3) ส่งเสริมเกษตรอินทรีย์ 2.4) ส่งเสริมการเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม 2.5) ส่งเสริมการทำการเกษตรที่เหมาะสมกับพื้นที่ 2.6) ส่งเสริมการทำการเกษตรแบบแปลงใหญ่ **3) ส่งเสริมและพัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง** **4) เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการอุปสงค์และอุปทานสินค้าเกษตร** **5) ยกระดับมาตรฐานและพัฒนาระบบตรวจสอบย้อนกลับสินค้าเกษตรและอาหาร**	**1) ส่งเสริมการแปรรูปสินค้าเกษตรเพื่อเพิ่มมูลค่า** 1.1) ยกระดับโรงคัดบรรจุสู่มาตรฐาน 1.2) นำเทคโนโลยีมาใช้ในการแปรรูป และพัฒนาผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร 1.3) พัฒนากระบวนการผลิตให้มีมาตรฐาน พัฒนาบรรจุภัณฑ์ให้มีมาตรฐาน **2) การตลาดเชิงรุกและการสร้างแบรนด์** **3) ท่องเที่ยวเชิงเกษตรและนิเวศอัตลักษณ์ระนอง** **4) ส่งเสริมเกษตรกร พัฒนาเข้าสู่ระบบโลจิสติกส์และ Cold Chain สำหรับสินค้าเกษตรแปรรูป**	**1) การอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ทรัพยากรทางการเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพ** 1.1) บริหารจัดการน้ำทั้งระบบ 1.2) บริหารจัดการทรัพยากรดินยั่งยืน **2) การสร้างความมั่นคงด้านอาหาร** **3) การพัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศทางการเกษตร** **4) การพัฒนาพลังงานสะอาดในภาคเกษตร**

6. แผนที่แสดงความสอดคล้องของแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง (พ.ศ. 2571-2575) กับแผน 3 ระดับ

แผนระดับ 1	**ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ.2561 - 2580)** เป้าหมาย **“ประเทศมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศที่พัฒนาแล้วด้วยการพัฒนาตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง”** 1) ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง 2) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน 3) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ 4) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม 5) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม 6) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ	**ยุทธศาสตร์ชาติ** : ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน (หลัก) เป้าหมาย **(1.1) ประเทศไทยเป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว เศรษฐกิจเติบโตอย่างมีเสถียรภาพและยั่งยืน** **(1.2) ประเทศไทยมีขีดความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้น** **ประเด็นย่อย** (1) การเกษตรสร้างมูลค่า (เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น เกษตรปลอดภัย เกษตรชีวภาพ เกษตรแปรรูป และเกษตรอัจฉริยะ) (2) อุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต (3) สร้างความหลากหลายด้านการท่องเที่ยว (4) โครงสร้างพื้นฐาน เชื่อมไทย เชื่อมโลก (5) พัฒนาเศรษฐกิจบนพื้นฐานผู้ประกอบการยุคใหม่

แผนระดับ 2	**แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ.2566-2580) (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม)** **ประเด็นการเกษตร** ● **เป้าหมายประเด็นของแผนแม่บทฯ** **(1) ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศในสาขาเกษตรเพิ่มขึ้น** **ตัวชี้วัด** คือ อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศสาขาเกษตร (ร้อยละต่อปี) ขยายตัวไม่น้อยกว่า ร้อยละ 4.5 (ปี 2566-2570) **(2) ผลิตภาพการผลิตของภาคเกษตรเพิ่มขึ้น** **ตัวชี้วัด** คือ อัตราผลิตภาพการผลิตของภาคเกษตร (เฉลี่ยร้อยละ) เพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่าร้อยละ 1.0 ● **แผนย่อยของแผนแม่บทฯ 6 แผนฯ** ประกอบด้วย **1) แผนย่อยเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น** - เป้าหมายแผนย่อย : สินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นมีมูลค่าเพิ่มขึ้น **2) แผนย่อยเกษตรปลอดภัย** - เป้าหมายแผนย่อย: สินค้าเกษตรปลอดภัยมีมูลค่าเพิ่มขึ้นและผลิตภัณฑ์เกษตรปลอดภัยของไทยได้รับการยอมรับด้านคุณภาพความปลอดภัยและคุณค่าทางโภชนาการสูงขึ้น **3) แผนย่อยเกษตรชีวภาพ** -เป้าหมายแผนย่อย: สินค้าเกษตรชีวภาพมีมูลค่าเพิ่มขึ้น และวิสาหกิจการเกษตรจากฐานชีวภาพและภูมิปัญญาท้องถิ่นมีการจัดตั้งในทุกตำบลเพิ่มขึ้น **4) แผนย่อยเกษตรแปรรูป** -เป้าหมายแผนย่อย: สินค้าเกษตรแปรรูปและผลิตภัณฑ์มีมูลค่าเพิ่มขึ้น **5) แผนย่อยเกษตรอัจฉริยะ** -เป้าหมายแผนย่อย: สินค้าที่ได้จากเทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะมีมูลค่าเพิ่มขึ้น และผลผลิตต่อหน่วยของฟาร์มหรือแปลงที่มีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะเพิ่มขึ้น **6) แผนย่อยการพัฒนาระบบนิเวศการเกษตร** -เป้าหมายแผนย่อย: ประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรต่อหน่วยมีการปรับตัวเพิ่มขึ้น และสถาบันเกษตรกร (สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน และกลุ่มเป้าหมาย) ที่ขึ้นทะเบียนกับกระทรวงเกษตรฯ มีความเข้มแข็งในระดับมาตรฐานเพิ่มขึ้น	**(ร่าง) กรอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 14 (พ.ศ. 2571 - 2575))** วัตถุประสงค์ : “เศรษฐกิจขยายตัวสูงขึ้น อย่างทั่วถึง และยั่งยืน ” **ธีมการพัฒนา (Theme) :** การเพิ่มผลิตภาพและความสามารถในการแข่งขันด้วยการซ่อมและเสริมรากฐานให้มั่นคง ควบคู่ไปกับการสร้างความพร้อมและโอกาสสำหรับอนาคต **หลักคิดนำทาง (Guiding Principles) : ประกอบด้วย 4 ประการ ดังนี้** 1) **การมุ่งยกระดับผลิตภาพของประเทศ (Productivity)** 2) **การสร้างประโยชน์อย่างทั่วถึงแก่ประชาชน (Inclusivity)** 3) **การเสริมสร้างความสามารถในการปรับตัว (Adaptability)** 4) **การสร้างภูมิคุ้มกันและความมั่นคง (Immunity)** **เสาหลักการพัฒนา :** กำหนดธีมการพัฒนาของแผน คือ การเพิ่มผลิตภาพและความสามารถในการแข่งขัน ด้วยการซ่อมและเสริมรากฐานให้มั่นคง ควบคู่ไปกับการสร้างความพร้อมและโอกาสสำหรับอนาคต เพื่อเพิ่มความพร้อมของประเทศในการยกระดับศักยภาพในการขยายตัวของเศรษฐกิจให้สูงขึ้น และสามารถรับมือกับแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงในอนาคต โดยกำหนดให้มีการพัฒนาใน 5 ด้านหลัก หรือเรียกว่า “5 เสาหลักการพัฒนา” **เสาหลักที่ 1 : การพลิกโฉมโครงสร้างเศรษฐกิจ (Transform the Economy)** โครงสร้างเศรษฐกิจแบบดั้งเดิมไม่สามารถสร้างการขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศได้จึงจำเป็นที่จะต้องปรับโครงสร้างเศรษฐกิจรายสาขาด้วยการมุ่งเพิ่มผลิตภาพและสร้างมูลค่าเพิ่มในภาคการผลิตเดิมที่มีศักยภาพ พร้อมทั้งยกระดับเครื่องยนต์ทางเศรษฐกิจใหม่ พัฒนาระบบนิเวศที่สร้างแรงจูงใจและเงื่อนไขที่เอื้ออำนวยต่อการปรับตัวของแรงงาน ภาคธุรกิจ และภาครัฐ ตามบริบทที่เปลี่ยนแปลงเร็ว ลดสัดส่วนของเศรษฐกิจนอกระบบ พัฒนา SMEs ให้มีโอกาสในการแข่งขันอย่างเป็นธรรม รวมถึงการรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ เพื่อให้ประเทศไทยสามารถเปลี่ยนผ่านสู่โครงสร้างเศรษฐกิจที่สามารถแข่งขันได้และเติบโตอย่างยั่งยืน	**นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. 2566– 2570)** **“ประเทศชาติมีเสถียรภาพ ประชาชนอยู่ดีมีสุข ปลอดภัยจากภัยคุกคามทุกรูปแบบ มีศักยภาพบริหารจัดการความมั่นคงแบบองค์รวมและรักษาไว้ซึ่งผลประโยชน์แห่งชาติอย่างยั่งยืน”** นโยบายและแผนความมั่นคง 1) การเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ 2) การปกป้องอธิปไตยและผลประโยชน์ของชาติและการพัฒนาศักยภาพการป้องกันประเทศ 3) การรักษาความมั่นคงและผลประโยชน์ของชาติพื้นที่ชายแดน 4) การรักษาความมั่นคงและผลประโยชน์ของชาติทางทะเล 5) การป้องกันและแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ 6) การบริหารจัดการผู้หลบหนีเข้าเมืองและผู้โยกย้ายถิ่นฐานแบบไม่ปกติ 7) การป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ 8) การป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด 9) การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย 10) การป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคงทางไซเบอร์ 11) การป้องกันและแก้ไขปัญหาการก่อการร้าย 12) การสร้างดุลยภาพระหว่างประเทศ 13) การบริหารจัดการภาวะฉุกเฉินด้านสาธารณสุขและโรคติดต่ออุบัติใหม่ 14) การพัฒนาศักยภาพการเตรียมพร้อมแห่งชาติ และการบริหาร จัดการวิกฤตการณ์ระดับชาติ 15) การพัฒนาระบบข่าวกรองแห่งชาติ 16) การบูรณาการข้อมูลด้านความมั่นคง และ 17) การเสริมสร้างความมั่นคงเชิงพื้นที่ มุ่งเน้นการป้องกัน และแก้ไขปัญหาความมั่นคงในพื้นที่เป้าหมายระดับตำบลเพื่อให้เกิดความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน โดยขยายแนวคิด การพัฒนาพื้นที่เพื่อเสริมความมั่นคงของชาติและแผนตำบล มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ให้เป็นรูปธรรม โดยพัฒนาคุณภาพชีวิตและเสริมสร้างภูมิคุ้มกันด้านความมั่นคงเชิงพื้นที่ให้แก่ประชาชน

แผนระดับ 2		**เสาหลักที่ 2 : การปฏิรูปภาครัฐ (Reform the Public Sector)** ภาครัฐมีบทบาทโดยตรงในการกำหนดกรอบกติกา นโยบาย แรงจูงใจ และกลไกสนับสนุนต่าง ๆ ที่มีผลต่อต้นทุนในการดำเนินธุรกิจและความเชื่อมั่นของนักลงทุน โดยในการปฏิรูปภาครัฐต้องให้ความสำคัญกับการปฏิรูปการบริหารจัดการภาครัฐทั้งในด้านของโครงสร้างและการบริหารจัดการ และวิธีการทำงานและวัฒนธรรมขององค์กร การปรับปรุงระเบียบ ขั้นตอน และกฎหมายให้สอดคล้องกับบริบทเศรษฐกิจยุคใหม่ ตลอดจนการสร้างบทบาทใหม่ของรัฐให้เชื่อมโยงและสนับสนุน รวมทั้งการแก้ไขปัญหาทุจริตคอร์รัปชัน เพื่อให้ภาครัฐสามารถเป็นกลไกหลักในการยกระดับผลิตภาพและความสามารถในการแข่งขันของประเทศ **เสาหลักที่ 3 : การยกระดับทุนมนุษย์ (Upgrade Human Capital)** เป็นปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนการขยายตัวทางเศรษฐกิจและกำหนดความทั่วถึงของการเติบโต โดยให้ความสำคัญกับการส่งเสริมการมีจำนวนประชากรรองรับการพัฒนาประเทศ การปรับแนวคิดและรูปแบบการจัดการศึกษาและการเรียนรู้ การปรับกลไกการพัฒนาทักษะแรงงานที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ ตลอดจนการวางรากฐานสวัสดิการที่มั่นคงเพื่อยกระดับผลิตภาพของทุนมนุษย์ให้เป็นพลังสำคัญของการพัฒนาประเทศ **เสาหลักที่ 4 : การบริหารจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน (Sustain Resources and the Environment)** เป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการเพิ่มความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจภายใต้บริบทใหม่ และการเติบโตอย่างยั่งยืนของประเทศ โดยให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้เป็นฐานในการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศอย่างยั่งยืน ครอบคลุมทั้งทรัพยากรน้ำทรัพยากรธรรมชาติและความหลากหลายทางชีวภาพ การแก้ไขปัญหา PM 2.5 การจัดการขยะและของเสีย และการใช้กลไกทางเศรษฐศาสตร์เพื่อการอนุรักษ์ รวมถึงการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจและสังคมไทย และการมุ่งสู่สังคมคาร์บอนต่ำเพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน **เสาหลักที่ 5 : การถ่ายทอดและลงทุนในวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรม (Transfer and Invest in Research, Technology and Innovation)** ซึ่งเป็นเงื่อนไขสำคัญในการยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันและขับเคลื่อนประเทศสู่เศรษฐกิจฐานนวัตกรรมอย่างยั่งยืน การพัฒนาในเสานี้จึงมุ่งให้ความสำคัญกับการลงทุนพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรม และการพัฒนาระบบนิเวศ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรมที่ครอบคลุมทั้งทางด้านกลไกและเครื่องมือในการสร้างแรงจูงใจ การสร้างความร่วมมือ การใช้ประโยชน์และขยายผล จากการวิจัย โครงสร้างพื้นฐานทางคุณภาพ และกลไกทรัพย์สินทางปัญญาและระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง	

แผนระดับ 3	**(ร่าง) กรอบเป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาคใต้ พ.ศ. 2571 – 2575** **ทิศทางการพัฒนาภาคใต้** เป็น **“มุ่งขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจสุขภาพ (Wellness Economy) เพื่อสร้างการเติบโตทางเศรษฐกิจของภาคใต้อย่างทั่วถึงและยั่งยืน”** แนวทางพัฒนา ดังนี้ **แนวทางการพัฒนาที่ 1** พัฒนาการท่องเที่ยวและบริการคุณภาพสูงให้มีความหลากหลาย สร้างประสบการณ์ และสามารถสร้างการเติบโตได้อย่างยั่งยืน **แนวทางการพัฒนาที่ 2** พัฒนาภาคเกษตรกรรมของภาคใต้ตลอดห่วงโซ่อุปทานสู่เศรษฐกิจมูลค่าสูงที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและยั่งยืน **แนวทางการพัฒนาที่ 3** ยกระดับภาคอุตสาหกรรมด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและเติบโตอย่างยั่งยืน **แนวทางการพัฒนาที่ 4** ยกระดับด่านชายแดนและเศรษฐกิจพื้นที่รอบด่านสู่ประตูเศรษฐกิจภูมิภาค มีแนวทางเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนา **แนวทางการพัฒนาที่ 5** ยกระดับทักษะฝีมือแรงงานให้สอดคล้องกับความต้องการของภาคการผลิตและบริการในพื้นที่ พัฒนาทุนมนุษย์ในเชิงคุณภาพอย่างเสมอภาคและยกระดับคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชนอย่างครอบคลุมและทั่วถึง **แนวทางการพัฒนาที่ 6** บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อการเติบโตอย่างยั่งยืนมีแนวทางเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนา	**(ร่าง) แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน พ.ศ.2571-2575** **(ระนอง พังงา ภูเก็ต กระบี่ ตรัง และสตูล)** เป้าหมายการพัฒนา**“ศูนย์กลางเศรษฐกิจสีน้ำเงิน (Blue Economy) บนฐานการท่องเที่ยวที่เน้นคุณค่าสู่ความเป็นสากล และเกษตรแนวใหม่ เพื่อสังคมแห่งความสุขและวิถีชีวิตที่ยั่งยืน”** เป้าประสงค์รวม 1) เพื่อยกระดับการพึ่งพาตนเองภายในท้องถิ่น เน้นการสร้างเศรษฐกิจรูปแบบใหม่ ๆ ที่หลากหลาย เช่น การส่งเสริมการท่องเที่ยวเน้นมูลค่าที่มีมาตรฐานและปลอดภัย การใช้การเกษตรยั่งยืนและเกษตรแนวใหม่อย่างครบวงจร เพื่อเพิ่มมูลค่าในการผลิตของห่วงโซ่มูลค่า (Value chain) ในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว 2) เพื่อให้สังคมมีความสุขถ้วนหน้า ไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง มีความมั่นคงในทุกมิติ มีความยืดหยุ่นสามารถนำพาตนเองและครอบครัวให้ก้าวผ่านวิกฤติต่าง ๆ รวมทั้งใช้ประโยชน์จากการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น (Resilience) 3) เพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารภาครัฐที่ตอบสนองกับความต้องการของประชาชน **ประเด็นการพัฒนา** **ประเด็นการพัฒนาที่ 1** : ยกระดับการท่องเที่ยวเน้นคุณค่าเชิงฟื้นฟูสู่ระดับสากล บนฐานเศรษฐกิจ สีน้ำเงิน (Blue Economy) ที่ยั่งยืน **เป้าประสงค์** เพื่อยกระดับการท่องเที่ยวเน้นคุณค่าสูงหมุดหมายระดับโลก บนฐานเศรษฐกิจสีน้ำเงิน (Blue Economy) ที่ยั่งยืน **ประเด็นการพัฒนาที่ 2** : ส่งเสริมการเกษตรยั่งยืนและเกษตรสมัยใหม่ให้มีประสิทธิภาพ **เป้าประสงค์** เพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจสีน้ำเงิน (Blue Economy) บนฐานนวัตกรรมเกษตรและประมงชายฝั่งมูลค่าสูง ยกระดับโครงสร้างพื้นฐานที่ยั่งยืน และพัฒนาศักยภาพกลุ่มเกษตรกรยุคใหม่ให้พึ่งพาตนเองด้วยปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและการตลาดนำการผลิต **ประเด็นการพัฒนาที่ 3** : การพัฒนาสังคมและความมั่นคงในทุกมิติ **เป้าประสงค์** เพื่อยกระดับสังคมอันดามันสู่เมืองปลอดภัย เท่าเทียม และมีภูมิคุ้มกันรอบด้าน บนฐานระบบบริการอัจฉริยะและทุนมนุษย์สมรรถนะสูง ขับเคลื่อนด้วย	**(ร่าง) แผนพัฒนาจังหวัดระนอง พ.ศ. 2571-2575** เป้าหมายการพัฒนาจังหวัด **“ระนองเมืองน่าอยู่ เมืองท่องเที่ยวเชิงสุขภาพระดับสากล เศรษฐกิจทางทะเลเติบโต เชื่อมโยงการค้าสู่นานาชาติ”** เปาประสงค์ (1) รายได้จากการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพเพิ่มขึ้นอย่างยั่งยืนภายใต้การมีส่วนร่วมของชุมชนและบริการ/ผลิตภัณฑ์เชิงสุขภาพได้รับการยกระดับสู่มาตรฐานสากล (2) เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น ต้นทุนการผลิตลดลง และผลผลิตได้รับการยกระดับมาตรฐานและเพิ่มมูลค่าเพื่อสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขัน (3) ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี เป็นเมืองสุขภาพที่น่าอยู่ ปลอดภัย และเข้าถึงบริการสุขภาพและสาธารณูปโภคพื้นฐานอย่างทั่วถึง (4) ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้รับการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และใช้ประโยชน์อย่างสมดุล มุ่งสู่เมืองสุขภาพคาร์บอนต่ำที่ยั่งยืน (5) มูลค่าการค้าชายแดนและการลงทุนเชื่อมโยงกับภูมิภาคเอเชีย (BIMSTEC/อาเซียน) เพิ่มขึ้น ยกระดับระนองเป็นประตูเศรษฐกิจฝั่งอันดามัน **ประเด็นการพัฒนา 5 ประเด็นการพัฒนา คือ** **ประเด็นการพัฒนาที่ 1** ยกระดับการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพและชุมชนสร้างสรรค์สู่สากลอย่างยั่งยืน **ประเด็นการพัฒนาที่ 2** ขับเคลื่อนเศรษฐกิจทางทะเลและเกษตรมูลค่าสูงด้วยนวัตกรรมและเศรษฐกิจ BCG **ประเด็นการพัฒนาที่ 3** ยกระดับคุณภาพชีวิตและทุนมนุษย์สู่เมืองสุขภาพน่าอยู่และปลอดภัย **ประเด็นการพัฒนาที่ 4** บริหารทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลสู่เมืองคาร์บอนต่ำที่ยั่งยืน **ประเด็นการพัฒนาที่ 5** ยกระดับระนองสู่ประตูเศรษฐกิจและโลจิสติกส์อันดามัน เชื่อมโยงการค้าสู่ภูมิภาคเอเชีย	**(ร่าง) กรอบแผนปฏิบัติการด้านการเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. 2571 – 2575** เป้าหมายการพัฒนา **“เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดี เกษตรไทยสู่เกษตรสมัยใหม่ที่มั่นคง ปลอดภัย และแข่งขันได้ ด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม”** เป้าหมาย 1) เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องและมีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ แรงงานภาคเกษตร มีผลิตภาพเพิ่มขึ้น 2) สถาบันเกษตรกรและผู้ประกอบการธุรกิจเกษตรมีความเข้มแข็งและสามารถบริหารจัดการ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ 3) ยกระดับคุณภาพการผลิตและมาตรฐานสินค้าเกษตรให้ได้ตามมาตรฐานสากล 4) เพิ่มการแปรรูปสินค้าเกษตรสู่ผลิตภัณฑ์มูลค่าสูง อาหาร และผลิตภัณฑ์ที่ตอบโจทย์ตลาดโลก 5) พื้นที่เกษตรเข้าถึงโครงสร้างพื้นฐานและระบบนิเวศที่ยั่งยืน ลดผลกระทบสิ่งแวดล้อมและรับมือการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ **ประเด็นการพัฒนา** **ประเด็นการพัฒนาที่ 1** เสริมสร้างศักยภาพเกษตรกร สถาบันเกษตรกร และผู้ประกอบการธุรกิจเกษตรให้เข้มแข็งอย่างยั่งยืน **ประเด็นการพัฒนาที่ 2** ยกระดับการผลิตสู่เกษตรอัจฉริยะ ปลอดภัย และยั่งยืน **ประเด็นการพัฒนาที่ 3** การสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรมูลค่าสูงด้วยการแปรรูปและการตลาด **ประเด็นการพัฒนาที่ 4** การพัฒนาระบบนิเวศทางการเกษตรเพื่อความมั่นคง	**แผนปฏิบัติการด้านการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG พ.ศ. 2564 – 2570** เป้าหมายการพัฒนา **“เศรษฐกิจเติบโตอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน ประชาชนมีรายได้ดี คุณภาพชีวิตดี รักษาและฟื้นฟูฐานทรัพยากรจากความหลากหลายทางชีวภาพให้มีคุณภาพที่ดี ด้วยการใช้ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรม ”** **ประกอบด้วย 4 ยุทธศาสตร์** ได้แก่ **ยุทธศาสตร์ที่ 1** สร้างความยั่งยืนของฐานทรัพยากร ความหลากหลายทางชีวภาพ และวัฒนธรรมด้วยการจัดสมดุลระหว่างการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์ **ยุทธศาสตร์ที่ 2** การพัฒนาชุมชนและเศรษฐกิจฐานรากให้เข้มแข็ง ด้วยทุนทรัพยากร อัตลักษณ์ ความคิดสร้างสรรค์ และเทคโนโลยีสมัยใหม่ **ยุทธศาสตร์ที่ 3** การยกระดับการพัฒนาอุตสาหกรรมภายใต้เศรษฐกิจ BCG ให้สามารถแข่งขันได้อย่างยั่งยืน **ยุทธศาสตร์ที่ 4** เสริมสร้างความสามารถในการตอบสนองต่อกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลก โดยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีความเกี่ยวข้องในทุกยุทธศาสตร์

		เศรษฐกิจสีน้ำเงิน และท่องเที่ยวเชิงฟื้นฟู เพื่อลดความเหลื่อมล้ำและสร้างคุณภาพชีวิตที่ยั่งยืน			

สาระสำคัญแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดระนอง

(ร่าง) แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง (พ.ศ.2571-2575)

เป้าหมายการพัฒนา: **“เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดี มั่นคง มั่งคั่ง มุ่งสู่เกษตรมูลค่าสูง ด้วยเกษตรสมัยใหม่บนพื้นฐาน ทรัพยากรเกษตรยั่งยืน”**

พันธกิจ (Mission)

1. เสริมสร้างสถาบันเกษตรกรและองค์กรเกษตรกรให้มีความเข้มแข็งและมีธรรมาภิบาล ในการบริหารจัดการพัฒนาขีดความสามารถของเกษตรกรสู่ความเป็นมืออาชีพตามความถนัดและความต้องการ บนพื้นฐานปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และส่งเสริมการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมที่เหมาะสม
2. ยกระดับประสิทธิภาพการผลิตและพัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐานความปลอดภัย และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ตอบสนองความต้องการของตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศพร้อมสร้าง มูลค่าเพิ่มตลอดห่วงโซ่การผลิต
3. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบนิเวศทางการเกษตรรวมถึงบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ ด้านการเกษตรอย่างสมดุลและยั่งยืน เพื่อสร้างความมั่นคงด้านอาหารและรักษาฐานทรัพยากรสำหรับการผลิต ในระยะยาว
4. บูรณาการการบริหารจัดการด้านเกษตรและสหกรณ์ อย่างมีประสิทธิภาพและมีธรรมาภิบาล โดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคีเครือข่ายและนำระบบดิจิทัลและข้อมูลสารสนเทศมาสนับสนุนการวางแผนและ ขับเคลื่อนการพัฒนาเชิงรุก

เป้าประสงค์หลัก (Goals)

1. สถาบันเกษตรกรและองค์กรเกษตรกรมีความเข้มแข็ง มีธรรมาภิบาลและสามารถบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีรายได้เพิ่มขึ้น และสามารถพึ่ง พาตนเองได้อย่าง ยั่งยืน
2. ผลผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญของจังหวัดมีปริมาณและผลิตภาพเพิ่มขึ้น มีคุณภาพได้ มาตรฐาน สากล ปลอดภัย เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและมีมูลค่าเพิ่มสูงขึ้น สอดคล้องกับความต้องการของตลาดทั้ง ในประเทศและต่างประเทศ
3. ทรัพยากรการเกษตรและโครงสร้างพื้นฐานทางการเกษตรได้รับการพัฒนาอย่างเป็นระบบ สอดคล้องกับศักยภาพพื้นที่ มีการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมทางการเกษตรอย่างสมดุล และสามารถรองรับ การผลิตสินค้าเกษตรได้อย่างยั่งยืน
4. การบริหารจัดการด้านเกษตรและสหกรณ์มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น มีการบูรณาการการทำงาน เชิงรุกร่วมกับทุกภาคีเครือข่าย และนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาเพิ่มขีดความสามารถในการขับเคลื่อนการพัฒนา ภาคเกษตรของจังหวัด

ตัวชี้วัดความสำเร็จตามเป้าหมายการพัฒนา

ประเด็นการพัฒนาที่ 1 เสริมสร้างศักยภาพเกษตรกร สถาบันเกษตรกร ให้เข้มแข็งอย่างยั่งยืน พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

เป้าประสงค์

1.เพื่อให้เกษตรกรสามารถพึ่งพาตนเองได้ และก้าวสู่การเป็นเกษตรกรมืออาชีพ ที่มีทักษะการบริหารจัดการฟาร์มและการผลิตตามมาตรฐานสากล โดยเฉพาะในสินค้าเกษตรหลักของจังหวัด เช่น ทุเรียน ปาล์มน้ำมัน ยางพารา กุ้งและสัตว์น้ำ และสินค้าประมงพื้นบ้าน ที่ต้องปรับตัวสู่กฎระเบียบการค้าระหว่างประเทศยุคใหม่ (Smart Farmer และ Young Smart Farmer) และพร้อมรับปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
2.เพื่อส่งเสริมให้องค์กรเกษตรกรมีการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน มีธรรมาภิบาล โปร่งใส ตรวจสอบได้ และสมาชิกมีส่วนร่วมในการตัดสินใจอย่างแท้จริง
3.เพื่อพัฒนาเกษตรกรและสถาบันเกษตร ให้มีทักษะดิจิทัล นวัตกรรมเกษตร และ สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มจากทรัพยากรเกษตรของจังหวัดระนองสู่ตลาดได้อย่างมั่นคง
4.เพื่อสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคมให้กับครัวเรือนเกษตร ผ่านระบบประกันความเสี่ยง สวัสดิการเกษตรกรที่สอดคล้องกับบริบทของจังหวัดระนอง

ตัวชี้วัด

1. ร้อยละของเกษตรกรเป้าหมายสามารถลดรายจ่ายและ/หรือเพิ่มรายได้ (ร้อยละ 70)
2. จำนวน Smart Farmer และ Young Smart Farmer ที่ผ่านการรับรองสะสม (เป้าหมาย: ไม่น้อยกว่า 300 ราย ภายในปี พ.ศ. 2575
3. ร้อยละขององค์กรเกษตรกรเป้าหมายที่มีการดำเนินงานตามมาตรฐาน (ร้อยละ 70)
4. ร้อยละของจำนวนสมาชิกสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรเป้าหมาย ที่มีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมกับสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร (ร้อยละ 80)
5. ร้อยละของเกษตรกรเป้าหมายที่เข้าถึงระบบประกันภัยพืชผล ประกันรายได้ หรือสวัสดิการเกษตรกรที่เหมาะสม (ร้อยละ 60)
6. จำนวนสหกรณ์และวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดระนองที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานธรรมาภิบาลสหกรณ์ของกรมส่งเสริมสหกรณ์ (ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของจำนวนสหกรณ์ทั้งหมดในจังหวัด)
7. จำนวนผลิตภัณฑ์หรือกลุ่มเกษตรกร/สหกรณ์ที่ได้รับการรับรองมาตรฐานที่เกี่ยวข้องกับการค้าและสิ่งแวดล้อม เช่น RSPO, GAP, มาตรฐานอินทรีย์ หรือ GI (ไม่น้อยกว่า 5 ผลิตภัณฑ์ ภายในปี 2575)

ประเด็นการพัฒนาที่ 2 ยกระดับการผลิตสู่เกษตรปลอดภัย และยั่งยืน

เป้าประสงค์

1. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการบริหารจัดการสินค้าเกษตรที่สำคัญของจังหวัด ตามความเหมาะสมของพื้นที่
2. สินค้าเกษตรหลักของจังหวัดระนองได้รับการรับรองมาตรฐานความปลอดภัยและสิ่งแวดล้อมระดับสากล
3. ผลผลิตต่อหน่วยพื้นที่เพิ่มขึ้นและต้นทุนการผลิตลดลง
4. จำนวนเกษตรกรที่ผ่านเข้าสู่การรับรองมาตรฐาน (GAP/ อินทรีย์/ RSPO/ GFM) เพิ่มขึ้น
5. การใช้สารเคมีเกษตรลดลงและคุณภาพสิ่งแวดล้อมดีขึ้น
6. ห่วงโซ่อุปทานสินค้าเกษตรหลักของจังหวัดระนองได้รับการพัฒนาสู่ Green Supply Chain ที่ตรวจสอบย้อนกลับได้
7. สินค้าเกษตรอัตลักษณ์ระนองเข้าถึงตลาด Premium/ Wellness/ Halal

ตัวชี้วัด

1. ส่งเสริมการผลิตตามความเหมาะสมพื้นที่ ≥ ..... ครั้ง
2. ร้อยละสินค้าตรวจติดตาม/รับรองความปลอดภัย (ร้อยละ 70 /ปี)
3. เกษตรกรรับรองมาตรฐาน (GAP/ อินทรีย์/ RSPO) เพิ่มขึ้น ≥ ร้อยละ .....ต่อปี
4. มูลค่าสินค้าเกษตรรับรองมาตรฐานขยายตัว ≥ ร้อยละ ... ต่อปี (ฐานปี 2568)
5. ลดการใช้สารเคมีในพื้นที่เป้าหมาย ≥ ร้อยละ 20 ภายปี 2575
6. สินค้าหลัก (ยางพารา ปาล์มน้ำมัน ประมง) มีระบบ Traceability ≥ ร้อยละ 80 ภายปี 2575

สาระสำคัญแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดระนอง		**ประเด็นการพัฒนาที่ 3 การสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรมูลค่าสูงด้วยการแปรรูปและการตลาด** **เป้าประสงค์** 1. สร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตร/ ผลิตภัณฑ์แปรรูปเชื่อมโยงเครือข่ายการผลิตและการ ตลาดตลอดห่วงโซ่อุปทาน 2. ผลักดันสินค้า GI ระนองสู่ตลาด Premium เผยแพร่ และกระจายสินค้าบ่งชี้ทาง ภูมิศาสตร์สู่ตลาดในและต่างประเทศ 3. พัฒนาสถาบันเกษตรกรสร้างนวัตกรรมผลิตภัณฑ์ขยายช่องทางการตลาดยกระดับขีด ความสามารถแปรรูปและการจัดการ 4. ส่งเสริมท่องเที่ยวเชิงเกษตร-นิเวศอัตลักษณ์ระนอง เชื่อมธรรมชาติ-วัฒนธรรม สร้างรายได้เสริมยั่งยืนแก่ชุมชน 5. ยกระดับห่วงโซ่อุปทานฮาลาลครบวงจร รองรับตลาด IMT-GT/BIMSTEC ขยายฐานส่งออกสินค้าแปรรูปสู่ตลาดมุสลิมโลก **ตัวชี้วัด** 1) จำนวนชนิดสินค้าเกษตรที่ได้รับการเพิ่มมูลค่า และ/หรือพัฒนาการเชื่อมโยงตลาด และ/หรือพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขัน ไม่น้อยกว่า 5 ชนิด ภายในปี 2575 2) สถาบันเกษตรกร/วิสาหกิจชุมชนในจังหวัดระนองที่ได้รับการพัฒนาขีดความสามารถ ไม่น้อยกว่า 50 ราย ต่อปี 3) รายได้จากการท่องเที่ยวเชิงเกษตรและนิเวศของจังหวัดระนองเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า ร้อยละ..... ต่อปี 4) สินค้า GI ระนอง ≥ 3 รายการ เข้าสู่ตลาด Premium/Wellness/Halal ภายในปี 2575 5) ผู้ประกอบการแปรรูปได้รับมาตรฐาน Halal และ/หรือ GMP/HACCP/Organic ≥ ..... ราย ภายในปี 2575 6) ยอดขายสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์แปรรูปของจังหวัดระนองผ่านช่องทางดิจิทัลและ e-Commerce เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ..... ต่อปี **ประเด็นการพัฒนาที่ 4 การพัฒนาระบบนิเวศทางการเกษตรเพื่อความมั่นคง** **เป้าประสงค์** 1. บริหารจัดการทรัพยากรดิน น้ำ และป่าไม้ระนองให้เกิดประโยชน์สูงสุด ควบคู่การอนุรักษ์ 2. ภาคเกษตรระนองมีความยืดหยุ่นต่อ Climate Change ลดความเสียหายจากอุทกภัย ดินถล่ม โรคพืช และโรคระบาดสัตว์อย่างมีประสิทธิภาพ 3. บริหารจัดการพื้นที่เกษตรระนองให้สอดคล้องกับเขตอนุรักษ์ป่าสงวน/อุทยานฯ แก้ปัญหาที่ดินทำกินอย่างถูกกฎหมายและยั่งยืน 4. บริหารงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง มีประสิทธิภาพบูรณาการตามพระราชกฤษฎี กาว่าด้วยการบริหารงานเชิงพื้นที่ 5. ระบบนิเวศเกษตรและทรัพยากรธรรมชาติระนองได้รับการดูแลสมดุล สร้างความมั่นคง ทางอาหาร พลังงาน และรายได้แก่เกษตรกร ชาวประมงและชุมชนชายฝั่งอย่างยั่งยืน **ตัวชี้วัด** 1. แผนงานเกษตรและสหกรณ์จัดทำด้วยกระบวนการมีส่วนร่วม (1 แผน) 2. หน่วยงาน/ภาคีเครือข่ายร่วมบูรณาการแผนพัฒนาเกษตรและสหกรณ์ระนอง ≥ 10 หน่วยงาน 3. ฐานข้อมูลได้รับการปรับปรุงให้เป็นปัจจุบัน ≥ 4 ฐานข้อมูล 4. ร้อยละผลดำเนินงานและการใช้จ่ายงบประมาณตามแผนปฏิบัติการเกษตรและสหกรณ์จังหวัด ≥ ร้อยละ 95 ต่อปี 5. พื้นที่เกษตรระนองเข้าถึงแหล่งน้ำชลประทานและแหล่งน้ำขนาดเล็กเพิ่มขึ้น ≥ .....ไร่ ภายในปี 2575 6. พื้นที่เกษตรกรรมระนองบริหารจัดการด้วยเทคโนโลยีพัฒนาที่ดินยั่งยืน ≥ 0.5 ล้านไร่ ภายในปี 2575 7. ความไม่มั่นคงทางอาหารระดับบุคคลในระนองลดลง ≥ ร้อยละ ..... ของค่าฐาน ภายในปี 2575 8. ปริมาณน้ำกักเก็บในแหล่งน้ำเกษตรขนาดเล็ก (สระทฤษฎีใหม่ ฝาย แก้มลิง) เพิ่มขึ้น ≥ ร้อยละ 20 เทียบปีฐาน 2570 ภายในปี 2575

ประเด็นการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดระนอง	ประเด็นการพัฒนาที่ 1 **เสริมสร้างศักยภาพเกษตรกร สถาบันเกษตรกร ให้เข้มแข็งอย่างยั่งยืน พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ** แนวทางการพัฒนา 1. พัฒนาทักษะเกษตรกรอย่างทั่วถึงและตรงกับบริบทจังหวัดระนอง	ประเด็นการพัฒนาที่ 2 **ยกระดับการผลิตสู่เกษตรปลอดภัย และยั่งยืน** แนวทางการพัฒนา 1. ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร	ประเด็นการพัฒนาที่ 3 **การสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรมูลค่าสูงด้วยการแปรรูปและการตลาด** แนวทางการพัฒนา 1. ยกระดับการแปรรูปสู่อุตสาหกรรมเกษตรมูลค่าสูง (ส่งเสริมการแปรรูปสินค้าเกษตร)	ประเด็นการพัฒนาที่ 4 **การพัฒนาระบบนิเวศทางการเกษตรเพื่อความมั่นคง** แนวทางการพัฒนา 1. การอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ทรัพยากรทางการเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพ 2. การสร้างความมั่นคงด้านอาหาร

	2. พัฒนาเกษตรกรสู่ผู้ประกอบการเกษตรมืออาชีพ 3. ยกระดับผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร 4. สนับสนุนการเข้าถึงปัจจัยการผลิตอย่างเป็นธรรมและยั่งยืน	2. ยกระดับกระบวนการผลิตสินค้าเกษตร 3. ส่งเสริมและพัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง 4. เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการอุปสงค์และอุปทานสินค้าเกษตร 5. ยกระดับมาตรฐานและพัฒนาระบบตรวจสอบย้อนกลับสินค้าเกษตรและอาหาร	2. การตลาดเชิงรุกและการสร้างแบรนด์ 3. ท่องเที่ยวเชิงเกษตรและนิเวศอัตลักษณ์ระนอง 4. ส่งเสริมเกษตรกรพัฒนาเข้าสู่ระบบโลจิสติกส์และ Cold Chain สำหรับสินค้าเกษตรแปรรูป	3. การพัฒนาระบบโลจิสติกส์สินค้าเกษตรครบวงจร 4. การพัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศทางการเกษตร 5. การพัฒนาพลังงานสะอาดในภาคเกษตร	
โครงการสำคัญ ปี 2571	1. โครงการยกระดับศักยภาพเกษตรกรและสร้างความมั่นคงด้านอาชีพในพื้นที่โครงการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล จังหวัดระนอง	2. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับมูลค่าสินค้าเกษตรจังหวัดระนอง 3. โครงการบูรณาการขยายผลการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เพื่อยกระดับเกษตรกรรมยั่งยืน จังหวัดระนอง	4. พัฒนายกระดับคุณภาพผลิตภัณฑ์ OTOP สู่มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.) 5. พัฒนาศักยภาพ พัฒนาผลิตภัณฑ์ประมง ยกระดับสัตว์น้ำท้องถิ่น สู่ตลาดสินค้าประมงมูลค่าสูง	6.โครงการยกระดับสัตว์น้ำเศรษฐกิจเพื่อความมั่นคงทางอาหารทะเลรองรับการท่องเที่ยวจังหวัดระนอง 7. ส่งเสริมการเลี้ยงเป็ดไข่และอนุรักษ์พันธุ์เป็ดบ้านนาของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรด้านปศุสัตว์ 8. ยกระดับฟาร์มปศุสัตว์ด้วยการจัดการมูลสัตว์และผลิตพลังงานทดแทนจากก๊าซชีวภาพ 9. โครงการสร้างแหล่งอาศัย ยกระดับความมั่นคงสัตว์น้ำเศรษฐกิจสนับสนุนการท่องเที่ยวจังหวัดระนอง	

7. ค่าเป้าหมายและตัวชี้วัดด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด (พ.ศ. 2571 – 2575)

เป้าหมายการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด

“เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดี มั่นคง มั่งคั่ง มุ่งสู่เกษตรมูลค่าสูง ด้วยเกษตรสมัยใหม่ บนพื้นฐานทรัพยากรเกษตรยั่งยืน”

ประเด็นการพัฒนา	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย					
		2571	2572	2573	2574	2575	รวม 5 ปี
1. เสริมสร้างศักยภาพเกษตรกร สถาบันเกษตรกร ให้เข้มแข็งอย่างยั่งยืน พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ	1.1 ร้อยละของเกษตรกรเป้าหมายสามารถลดรายจ่ายและ/หรือเพิ่มรายได้ (ร้อยละ 70)	70	70	70	70	70	70
	1.2 จำนวน Smart Farmer และ Young Smart Farmer ที่ผ่านการรับรองสะสม (เป้าหมาย: ไม่น้อยกว่า 300 รายภายในปี พ.ศ. 257)	60	60	60	60	60	≥ 300
	1.3 ร้อยละขององค์กรเกษตรกรเป้าหมายที่มีการดำเนินงานตามมาตรฐาน (ร้อยละ 70)	70	70	70	70	70	70
	1.4 ร้อยละของจำนวนสมาชิกสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรเป้าหมายที่มีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมกับสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร (ร้อยละ 80)	80	80	80	80	80	80
	1.5 ร้อยละของเกษตรกรเป้าหมายที่เข้าถึงระบบประกันภัยพืชผล ประกันรายได้ หรือสวัสดิการเกษตรกรที่เหมาะสม (ร้อยละ 60)	60	60	60	60	60	60
	1.6 จำนวนสหกรณ์และวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดระนองที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานธรรมาภิบาลสหกรณ์ของกรมส่งเสริมสหกรณ์ (ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของจำนวนสหกรณ์ทั้งหมดในจังหวัด)	≥ 80	≥ 80	≥ 80	≥ 80	≥ 80	≥ 80
	1.7 จำนวนผลิตภัณฑ์หรือกลุ่มเกษตรกร/สหกรณ์ที่ได้รับการรับรองมาตรฐานที่เกี่ยวข้องกับการค้าและสิ่งแวดล้อม เช่น RSPO, GAP, มาตรฐานอินทรีย์ หรือ GI (ไม่น้อยกว่า 5 ผลิตภัณฑ์ ภายในปี 2575)	≥ 5	≥ 5	≥ 5	≥ 5	≥ 5	≥ 5

ประเด็นการพัฒนา	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย					
		2571	2572	2573	2574	2575	รวม 5 ปี
2. ยกระดับการผลิตสู่เกษตรปลอดภัย และยั่งยืน	2.1 ส่งเสริมการผลิตตามความเหมาะสมพื้นที่ ≥ ..... ครั้ง	≥...	≥...	≥...	≥...	≥...	≥...
	2.2 ร้อยละสินค้าตรวจติดตาม/รับรองความปลอดภัย (ร้อยละ 70 /ปี)	70	70	70	70	70	70
	2.3 เกษตรกรรับรองมาตรฐาน (GAP/ อินทรีย์/ RSPO) เพิ่มขึ้น ≥ ร้อยละ .....ต่อปี	≥...	≥...	≥...	≥...	≥...	≥...
	2.4 มูลค่าสินค้าเกษตรรับรองมาตรฐานขยายตัว ≥ ร้อยละ ... ต่อปี (ฐานปี 2568)	≥...	≥...	≥...	≥...	≥...	≥...
	2.5 ลดการใช้สารเคมีในพื้นที่เป้าหมาย ≥ ร้อยละ 20 ภายปี 2575	≥ 20	≥ 20	≥ 20	≥ 20	≥ 20	≥ 20
	2.6 สินค้าหลัก (ยางพารา ปาล์มน้ำมัน ประมง) มีระบบ Traceability ≥ ร้อยละ 80 ภายปี 2575	≥ 80	≥ 80	≥ 80	≥ 80	≥ 80	≥ 80
3. การสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรมูลค่าสูงด้วยการแปรรูปและการตลาด	3.1 จำนวนชนิดสินค้าเกษตรที่ได้รับการเพิ่มมูลค่า และ/หรือพัฒนาการเชื่อมโยงตลาด และ/หรือพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขัน ไม่น้อยกว่า 5 ชนิด ภายในปี 2575	≥ 5	≥ 5	≥ 5	≥ 5	≥ 5	≥ 5
	3.2 สถาบันเกษตรกร/วิสาหกิจชุมชนในจังหวัดระนองที่ได้รับการพัฒนาขีดความสามารถ ไม่น้อยกว่า 50 ราย ต่อปี	≥ 50	≥ 50	≥ 50	≥ 50	≥ 50	≥ 250
	3.3 รายได้จากการท่องเที่ยวเชิงเกษตรและนิเวศของจังหวัดระนอง เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า ร้อยละ..... ต่อปี	≥...	≥...	≥...	≥...	≥...	≥...
	3.4 สินค้า GI ระนอง ≥ 3 รายการ เข้าสู่ตลาดPremium/Wellness/Halal ภายในปี 2575	≥ 1	≥ 1	≥ 1	≥ 1	≥ 3	≥ 3
	3.5 ผู้ประกอบการแปรรูปได้รับมาตรฐาน Halal และ/หรือ GMP/HACCP/Organic ≥ ..... ราย ภายในปี 2575	≥ ...	≥ ...	≥ ...	≥ ...	≥ ...	≥ ...
	3.6 ยอดขายสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์แปรรูปของจังหวัดระนองผ่านช่องทางดิจิทัลและ e-Commerce เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ..... ต่อปี	≥ ...	≥ ...	≥ ...	≥ ...	≥ ...	≥ ...

ประเด็นการพัฒนา	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย					
		2571	2572	2573	2574	2575	รวม 5 ปี
4. การพัฒนาระบบนิเวศทางการเกษตรเพื่อความมั่นคง	4.1 แผนงานเกษตรและสหกรณ์จัดทำด้วยกระบวนการมีส่วนร่วม (1 แผน)	1	1	1	1	1	5
	4.2 หน่วยงาน/ภาคีเครือข่ายร่วมบูรณาการแผนพัฒนาเกษตรและสหกรณ์ระนอง ≥ 10 หน่วยงาน	≥ 10	≥ 10	≥ 10	≥ 10	≥ 10	≥ 10
	4.3 ฐานข้อมูลได้รับการปรับปรุงให้เป็นปัจจุบัน ≥ 4 ฐานข้อมูล	≥ 4	≥ 4	≥ 4	≥ 4	≥ 4	≥ 4
	4.4 ร้อยละผลดำเนินงานและการใช้จ่ายงบประมาณตามแผนปฏิบัติการเกษตรและสหกรณ์จังหวัด ≥ ร้อยละ 95 ต่อปี	≥ 95	≥ 95	≥ 95	≥ 95	≥ 95	≥ 95
	4.5 พื้นที่เกษตรระนองเข้าถึงแหล่งน้ำชลประทานและแหล่งน้ำขนาดเล็กเพิ่มขึ้น ≥ .....ไร่ ภายในปี 2575	≥ ...	≥ ...	≥ ...	≥ ...	≥ ...	≥ ...
	4.6 พื้นที่เกษตรกรรมระนองบริหารจัดการด้วยเทคโนโลยีพัฒนาที่ดินยั่งยืน ≥ 0.5 ล้านไร่ ภายในปี 2575	≥ ...	≥ ...	≥ ...	≥ ...	≥ 0.5	≥ 0.5
	4.7 ความไม่มั่นคงทางอาหารระดับบุคคลในระนอง ลดลง ≥ ร้อยละ ..... ของค่าฐาน ภายในปี 2575	≥ ...	≥ ...	≥ ...	≥ ...	≥ ...	≥ ...
	4.8 ปริมาณน้ำกักเก็บในแหล่งน้ำเกษตรขนาดเล็ก (สระทฤษฎีใหม่ ฝายแก้มลิง) เพิ่มขึ้น ≥ ร้อยละ 20 เทียบปีฐาน 2570 ภายในปี 2575	≥ ...	≥ ...	≥ ...	≥ ...	≥ 20	≥ 20

ส่วนที่ 4

8. โครงการภายใต้ประเด็นยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง (พ.ศ. 2571-2575)

สรุปโครงการด้านการเกษตรและสหกรณ์ที่สำคัญของจังหวัด พ.ศ. 2571 - 2575

ประเด็นการพัฒนา	งบประมาณ (บาท)					
	พ.ศ.2571	พ.ศ.2572	พ.ศ.2573	พ.ศ.2574	พ.ศ.2575	รวม 5 ปี
ประเด็นการพัฒนาที่ 1 เสริมสร้างศักยภาพเกษตรกร สถาบันเกษตรกร ให้เข้มแข็งอย่างยั่งยืน พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ						
งบประมาณปกติ	56,679,978	56,679,978	56,679,978	56,524,378	56,524,378	283,088,690
งบประมาณจังหวัด	530,600					530,600
งบประมาณกลุ่มจังหวัด						
งบประมาณอื่นๆ	20,000	20,000	20,000			60,000
รวม	57,230,578	56,699,978	56,699,978	56,524,378	56,524,378	283,679,290
ประเด็นการพัฒนาที่ 2 ยกระดับการผลิตสู่เกษตรปลอดภัย และยั่งยืน						
งบประมาณปกติ	23,751,070	23,761,070	23,761,070	21,195,395	21,195,395	113,664,000
งบประมาณจังหวัด	10,974,700					10,974,700
งบประมาณกลุ่มจังหวัด						
งบประมาณอื่นๆ	400,000	400,000	400,000	400,000	400,000	2,000,000
รวม	35,125,770	24,161,070	24,161,070	21,595,395	21,595,395	126,638,700
ประเด็นการพัฒนาที่ 3 การสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรมูลค่าสูงด้วยการแปรรูปและการตลาด						
งบประมาณปกติ	403,180	403,180	403,180	403,180	403,180	2,015,900
งบประมาณจังหวัด	5,609,100	0	0	0	0	5,609,100
งบประมาณกลุ่มจังหวัด						
งบประมาณอื่นๆ	800,000	17,800,000	800,000	800,000	800,000	21,000,000
รวม	6,812,280	18,203,180	1,203,180	1,203,180	1,203,180	28,625,000
ประเด็นการพัฒนาที่ 4 การพัฒนาระบบนิเวศทางการเกษตรเพื่อความมั่นคง						
งบประมาณปกติ	7,525,698	7,525,698	7,525,698	7,525,698	7,525,698	37,628,490
งบประมาณจังหวัด	22,824,300	1,278,000	8,000	8,000	8,000	24,126,300
งบประมาณกลุ่มจังหวัด						
งบประมาณอื่นๆ	117,336,500	40,481,860	23,721,500	11,596,500	11,591,500	204,727,860
รวม	147,686,498	49,285,558	31,255,198	19,130,198	19,125,198	266,482,650
รวม 4 ประเด็นการพัฒนา	246,855,126	148,349,786	113,319,426	98,453,151	98,448,151	705,425,640

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญภายใต้ประเด็นการพัฒนาตามแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดระนอง พ.ศ. 2571-2575 ปีงบประมาณ พ.ศ. 2571

ประเด็นการพัฒนาที่ 1 เสริมสร้างศักยภาพเกษตรกร สถาบันเกษตรกร ให้เข้มแข็งอย่างยั่งยืน พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

ที่	แผนงาน/โครงการ	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงานดำเนินการ
			พ.ศ.2571	พ.ศ.2572	พ.ศ.2573	พ.ศ.2574	พ.ศ.2575	รวม 5 ปี(71-75)	
	รวม 32 โครงการ		**57,230,578**	**56,699,978**	**56,699,978**	**56,524,378**	**56,524,378**	**283,679,290**	
แนวทางการพัฒนาที่ 1.1 พัฒนาทักษะเกษตรกรอย่างทั่วถึงและตรงกับบริบทจังหวัดระนอง									
1	โครงการถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการผลิตยางพารา	กองทุนพัฒนายางพารา	138,478	138,478	138,478	138,478	138,478	692,390	การยางแห่งประเทศไทยจังหวัดระนอง
2	โครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพให้เกษตรกรชาวสวนยาง	กองทุนพัฒนายางพารา	115,800	115,800	115,800	115,800	115,800	579,000	การยางแห่งประเทศไทยจังหวัดระนอง
3	โครงการยกระดับการพัฒนาหมอดินอาสาเพื่อส่วนร่วมและศูนย์ปฏิบัติการพัฒนาที่ดิน	ปกติ	155,600	155,600	155,600			466,800	สถานีพัฒนาที่ดินระนอง
4	ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพเพื่อแก้ไขปัญหาที่ดินทำกินของเกษตรกร	ปกติ	53,340	53,340	53,340	53,340	53,340	266,700	สนง. สหกรณ์จังหวัดระนอง
5	โครงการพัฒนาผู้แทนเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน	ปกติ	20,600	20,600	20,600	20,600	20,600	103,000	สนง.การปฏิรูปที่ดินจังหวัดระนอง
*6	โครงการยกระดับและเพิ่มศักยภาพเกษตรกรรุ่นใหม่ให้ผลิตสินค้าเกษตรคุณภาพ ปลอดภัย (แผนพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้าน ปี 2568 – 2572 ภายใต้โครงการขับเคลื่อนการเกษตร ระดับหมู่บ้านสู่การผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง) ในพื้นที่ 1) บ้านนกงาง หมู่ที่ 5 ตำบลราชกรูด อำเภอเมืองระนอง 2) บ้านพรุตาโรย หมู่ที่ 5 ตำบลบางแก้ว อำเภอละอุ่น 3) บ้านบกกราย หมู่ที่ 8 ตำบลน้ำจืด อำเภอกระบุรี 4) บ้านบางมัน หมู่ที่ 1 ตำบลนาคา อำเภอสุขสำราญ 5) บ้านหินขาว หมู่ที่ 9 ตำบลกะเปอร์ อำเภอกะเปอร์								สนง.เกษตรจังหวัดระนอง , สนง.เกษตรอำเภอ , ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรระนอง, สถานีพัฒนาที่ดินระนอง, สนง.สาธารณสุขจังหวัดระนอง , สนง.พาณิชย์จังหวัดระนอง

ที่	แผนงาน/โครงการ	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงานดำเนินการ
			พ.ศ.2571	พ.ศ.2572	พ.ศ.2573	พ.ศ.2574	พ.ศ.2575	รวม 5 ปี(71-75)	
	(แผนพัฒนาการเกษตร ระดับหมู่บ้าน ปี 2569 - 2573 ภายใต้โครงการขับเคลื่อนการเกษตร ระดับหมู่บ้านสู่การผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง) พื้นที่ 1) บ้านบางนา หมู่ที่ 9 ตำบลลำเลียง อำเภอกระบุรีระนอง 2) บ้านห้วยปริง หมู่ที่ 7 ตำบลราชกรูด อำเภอเมืองระนอง 3) บ้านสองแพรก หมู่ที่ 7 ตำบลลำเลียง อำเภอกระบุรี จังวัดระนอง 4) บ้านทรัพย์สมบูรณ์ หมู่ที่ 8 ตำบลบ้านนา อ.กะเปอร์ จ.ระนอง 5) บ้านบางมัน หมู่ที่ 1 ตำบลนาคา อำเภอสุขสำราญ จังหวัดระนอง 6) บ้านบางใหญ่ หมู่ที่ 4 ตำบลบางพระเหนือ อำเภอละอุ่น จังหวัดระนอง								
*7	โครงการศึกษาดูงานด้านการบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตร (ศูนย์การเรียนรู้การจัดการน้ำ ดิน และป่าไม้) (แผนพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้าน ปี 2568– 572 ภายใต้โครงการขับเคลื่อนการเกษตร ระดับหมู่บ้านสู่การผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง) 1) บ้านพรุตาโรย หมู่ที่ 5 ตำบลบางแก้ว อำเภอละอุ่น แผนพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้าน ปี 2569 – 2573 ภายใต้โครงการขับเคลื่อนการเกษตร ระดับหมู่บ้านสู่การผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง 1) บ้านบกกราย หมู่ที่ 8 ตำบลน้ำจืด อำเภอกระบุรี จังหวัดระนอง 2) บ้านบางนา หมู่ที่ 9 ตำบลลำเลียง อำเภอกระบุรีระนอง 3) บ้านห้วยปริง หมู่ที่ 7 ตำบลราชกรูด อำเภอเมืองระนอง 4) บ้านสองแพรก หมู่ที่ 7 ตำบลลำเลียง อำเภอกระบุรี จังวัดระนอง 5) บ้านทรัพย์สมบูรณ์ หมู่ที่ 8 ตำบลบ้านนา อ.กะเปอร์ จ.ระนอง 6) บ้านบางมัน หมู่ที่ 1 ตำบลนาคา อำเภอสุขสำราญ จังหวัดระนอง 7) บ้านบางใหญ่ หมู่ที่ 4 ตำบลบางพระเหนือ อำเภอละอุ่น จังหวัดระนอง								สนง.เกษตรจังหวัดระนอง , สนง.เกษตรอำเภอ , สนง.เกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง, อปท.

ที่	แผนงาน/โครงการ	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงานดำเนินการ
			พ.ศ.2571	พ.ศ.2572	พ.ศ.2573	พ.ศ.2574	พ.ศ.2575	รวม 5 ปี(71-75)	
8	โครงการโรงเรียนเกษตรกร (สำหรับสินค้าเกษตรด้านพืช : มังคุด ทุเรียน) (มีแผนวางการผลิต การบริหารจัดการแปลงครบวงจร มีปฏิทินการผลิต ร่วมกันคิด ร่วมกันทำในกลุ่มฯ) 1) บ้านบกกราย หมู่ที่ 8 ตำบลน้ำจืด อำเภอกระบุรี จังหวัดระนอง 2) บ้านบางนา หมู่ที่ 9 ตำบลลำเลียง อำเภอกระบุรีระนอง 3) บ้านห้วยปริง หมู่ที่ 7 ตำบลราชกรูด อำเภอเมืองระนอง 4) บ้านสองแพรก หมู่ที่ 7 ตำบลลำเลียง อำเภอกระบุรี จังวัดระนอง 5) บ้านทรัพย์สมบูรณ์ หมู่ที่ 8 ตำบลบ้านนา อ.กะเปอร์ จ.ระนอง 6) บ้านบางใหญ่ หมู่ที่ 4 ตำบลบางพระเหนือ อำเภอละอุ่น จังหวัดระนอง								-สนง.เกษตรจังหวัดระนอง , สนง.เกษตรอำเภอ
แนวทางการพัฒนาที่ 1.2 พัฒนาเกษตรกรสู่ผู้ประกอบการเกษตรมืออาชีพ									
9	โครงการพัฒนาทักษะและแนวคิดผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร (เกษตรกรปราดเปรื่อง Smart Farmer)	ปกติ	59,000	59,000	59,000	59,000	59,000	295,000	สนง.เกษตรจังหวัดระนอง
10	โครงการสร้างเกษตรกรปราดเปรื่องด้านปศุสัตว์	ปกติ	20,500	20,500	20,500	20,500	20,500	102,500	สนง.ปศุสัตว์จังหวัดระนอง
11	โครงการ สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรและสถาบันเกษตรกร (Smart Farmer)	กองทุนพัฒนายางพารา	112,960	112,960	112,960	112,960	112,960	564,800	การยางแห่งประเทศไทยจังหวัดระนอง
แนวทางการพัฒนาที่ 1.3 ยกระดับผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร									
12	พัฒนาเกษตรกรเพื่อให้บริการทางการเกษตร	ปกติ	48,900	48,900	48,900	48,900	48,900	244,500	สนง.เกษตรจังหวัดระนอง
13	โครงการพัฒนาธุรกิจชุมชนในเขตปฏิรูปที่ดิน	ปกติ	66,560	66,560	66,560	66,560	66,560	332,800	สนง. การปฏิรูปที่ดินจังหวัดระนอง
14	ยกระดับสถาบันเกษตรกรให้เป็นผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร	ปกติ	18,600	18,600	18,600	18,600	18,600	93,000	สนง.สหกรณ์จังหวัดระนอง

ที่	แผนงาน/โครงการ	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงานดำเนินการ
			พ.ศ.2571	พ.ศ.2572	พ.ศ.2573	พ.ศ.2574	พ.ศ.2575	รวม 5 ปี(71-75)	
15	โครงการการพัฒนาศักยภาพเกษตรกร ในการการเขียนแผนธุรกิจอย่างมืออาชีพ (ประโยชน์ ต่อการขยายธุรกิจเข้าถึงแหล่งเงินทุน และการแก้ไขปัญหาด้านธุรกิจที่ชัดเจน) แผนพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้าน ปี 2569 – 2573 ภายใต้โครงการขับเคลื่อนการเกษตร ระดับหมู่บ้านสู่การผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง) 1) บ้านบางนา หมู่ที่ 9 ตำบลลำเลียง อำเภอกระบุรีระนอง 2) บ้านห้วยปริง หมู่ที่ 7 ตำบลราชกรูด อำเภอเมืองระนอง 3) บ้านสองแพรก หมู่ที่ 7 ตำบลลำเลียง อำเภอกระบุรี จังวัดระนอง 4) บ้านทรัพย์สมบูรณ์ หมู่ที่ 8 ตำบลบ้านนา อ.กะเปอร์ จ.ระนอง 5) บ้านบางมัน หมู่ที่ 1 ตำบลนาคา อำเภอสุขสำราญ จังหวัดระนอง 6) บ้านบางใหญ่ หมู่ที่ 4 ตำบลบางพระเหนือ อำเภอละอุ่น จังหวัดระนอง 7) บ้านบกกราย หมู่ที่ 8 ตำบลน้ำจืด อำเภอกระบุรี จังหวัดระนอง								ธ.ก.ส. , สถาบันการศึกษา
แนวทางการพัฒนาที่ 1.4 สนับสนุนการเข้าถึงปัจจัยการผลิตอย่างเป็นธรรมและยั่งยืน (ดิน แรงงาน ทุน พันธุ์และปัจจัยชีวภาพ)									
16	โครงการผลิตพันธุ์พืชและปัจจัยการผลิต	ปกติ	227,620	227,620	227,620	227,620	227,620	1,138,100	ศวพ.ระนอง
17	ผลิตและขยายพืชพันธุ์ดีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับความมั่นคงด้านอาหาร	ปกติ	10,000	10,000	10,000	10,000	10,000	50,000	สนง.เกษตรจังหวัดระนอง
15	โครงการการพัฒนาการผลิตปศุสัตว์	ปกติ	229,600	229,600	229,600	229,600	229,600	1,148,000	สนง.ปศุสัตว์จังหวัด ระนอง
16	โครงการส่งเสริมสนับสนุนและให้ความช่วยเหลือเกษตรกรชาวสวนยางเพื่อการปลูกแทน	กองทุนพัฒนายางพารา	53,462,765	53,462,765	53,462,765	53,462,765	53,462,765	267,313,825	การยางแห่งประเทศไทยจังหวัดระนอง
17	การประกอบธุรกิจทางการเกษตรในระบบเกษตรพันธสัญญา	ปกติ							สนง.เกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง
18	โครงการพัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืนในเขตปฏิรูปที่ดิน	ปกติ	448,630	448,630	448,630	448,630	448,630	2,243,150	สนง.ส.ป.ก
19	การบริหารจัดการวิชาการเกษตร	ปกติ	53,000	53,000	53,000	53,000	53,000	265,000	ศวพ.ระนอง
20	โครงการตรวจเลือดหาสารเคมีตกค้างในกลุ่มเกษตรกรที่ใช้สารเคมี	อปท.	20,000	20,000	20,000			60,000	อปท.
21	โครงการส่งเสริม และพัฒนาอาชีพเพื่อแก้ไขปัญหาที่ดินทำกินของเกษตรกร	ปกติ	107,000	107,000	107,000	107,000	107,000	535,000	ศวพ.ระนอง
22	โครงการจัดการปัญหาแรงงานต่างด้าวและการค้ามนุษย์ด้านการประมง	ปกติ	217,500	217,500	217,500	217,500	217,500	1,087,500	สนง.ประมงจังหวัดระนอง

ที่	แผนงาน/โครงการ	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงานดำเนินการ
			พ.ศ.2571	พ.ศ.2572	พ.ศ.2573	พ.ศ.2574	พ.ศ.2575	รวม 5 ปี(71-75)	
23	การพัฒนาคุณภาพชีวิตเกษตรกรและส่งเสริมองค์กรเกษตรกรให้เข้มแข็ง ภายใต้ (ร่าง) แผนพัฒนาตำบลเกาะพยาม (พ.ศ.2567 -2570) หมู่ ที่ 1 บ้านเกาะพยาม และหมู่ที่ 2 บ้านเกาะช้าง ตำบลเกาะพยาม อำเภอเมืองระนอง จังหวัดระนอง 1) ส่งเสริมการรวมกลุ่มและพัฒนาศักยภาพเกษตรกรในชุมชนตามความต้องการ/ความถนัด เพื่อก้าวไปสู่เกษตรกรมืออาชีพ 2) สร้างความมั่นคงทางอาหารให้กับครัวเรือน (ลดรายจ่าย/เพิ่มรายได้/เกษตรกรรมยั่งยืน) 3) การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม (การบริหารจัดการขยะในเขต สปก.) และพื้นที่ทำการเกษตร (โฉนด ส.ป.ก.) 4) ส่งเสริมการสร้างรายได้เพิ่มจากการท่องเที่ยววิถีชุมชนที่สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่	ปกติ/อปท.							อบต. เกาะพยาม , คณะกรรมการหมู่บ้าน และหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ หน่วยงานภาคีที่เกี่ยวข้อง
24	โครงการบริหารจัดการพื้นที่ให้เกษตรกรได้รับสิทธิประโยชน์ในการทำกินอย่างถูกต้อง (แผนพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้าน ปี 2567 – 2571 ภายใต้โครงการขับเคลื่อนการเกษตร ระดับหมู่บ้านสู่การผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง) 1) บ้านคลองหลีก หมู่ที่ 11 ตำบลปากจั่น อำเภอกระบุรี จังหวัดระนอง 2) บ้านชลนิมิตร หมู่ที่ 7 ตำบลเชี่ยวเหลียง อำเภอกะเปอร์ จังหวัดระนอง 3) บ้านหินช้าง หมู่ที่ 3 ตำบลปากน้ำ อำเภอเมืองระนอง จังหวัดระนอง 4) บ้านไร่ใน หมู่ที่ 7 ตำบลนาคา อำเภอสุขสำราญ จังหวัดระนอง 5) บ้านคอกช้าง หมู่ที่ 3 ตำบลบางพระเหนือ อำเภอละอุ่น จังหวัดระนอง								1) กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติฯ - กรมป่าไม้ - กรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่าและพันธุ์พืช - กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติฯ - กรมป่าไม้ - กรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่าและพันธุ์พืช -กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง 2) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ - กรมพัฒนาที่ดิน - สานักงานปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม - กรมส่งเสริมสหกรณ์ 3) กระทรวงกลาโหม - กรมแผนที่ทหาร

ที่	แผนงาน/โครงการ	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงานดำเนินการ
			พ.ศ.2571	พ.ศ.2572	พ.ศ.2573	พ.ศ.2574	พ.ศ.2575	รวม 5 ปี(71-75)	
	(แผนพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้าน ปี 2569 – 2573 ภายใต้โครงการขับเคลื่อนการเกษตร ระดับหมู่บ้านสู่การผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง) 1) บ้านบางนา หมู่ที่ 9 ตำบลลำเลียง อำเภอกระบุรีระนอง 2) บ้านห้วยปริง หมู่ที่ 7 ตำบลราชกรูด อำเภอเมืองระนอง 3) บ้านสองแพรก หมู่ที่ 7 ตำบลลำเลียง อำเภอกระบุรี จังวัดระนอง 4) บ้านทรัพย์สมบูรณ์ หมู่ที่ 8 ตำบลบ้านนา อ.กะเปอร์ จ.ระนอง 5) บ้านบางมัน หมู่ที่ 1 ตำบลนาคา อำเภอสุขสำราญ จังหวัดระนอง 6) บ้านบางใหญ่ หมู่ที่ 4 ตำบลบางพระเหนือ อำเภอละอุ่น จังหวัดระนอง								
*25	โครงการผลิตต้นกล้าพืชพันธุ์ดีในพื้นที่ (แผนพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้าน ปี 2568 – 2572 ภายใต้โครงการขับเคลื่อนการเกษตร ระดับหมู่บ้านสู่การผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง) ในพื้นที่ 1) บ้านนกงาง หมู่ที่ 5 ตำบลราชกรูด อำเภอเมืองระนอง (ทุเรียน) 2) บ้านหินขาว หมู่ที่ 9 ตำบลกะเปอร์ อำเภอกะเปอร์ (พริก)								สนง.เกษตรจังหวัดระนอง , สนง. เกษตรอำเภอเมืองระนอง , สนง. เกษตรอำเภอกะเปอร์ , ศวพ. ระนอง
26	โครงการยกระดับศักยภาพเกษตรกรและสร้างความมั่นคงด้านอาชีพในพื้นที่โครงการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล จังหวัดระนอง (เสนอขอบรรจุในแผนปฏิบัติราชการจังหวัด ปี 71)	จังหวัด	530,600					530,600	สนง.สหกรณ์จังหวัดระนอง ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงทะเลระนอง
*27	โครงการส่งเสริมองค์ความรู้การฟักไข่เป็ดและสนับสนุนตู้ฟักไข่ (แผนพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้าน ปี 2569 – 2573 ภายใต้โครงการขับเคลื่อนการเกษตรระดับหมู่บ้านสู่การผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง) บ้านบางมัน หมู่ที่ 1 ตำบลนาคา อำเภอสุขสำราญ จังหวัดระนอง (กลุ่มพลังเป็ดฯ)								สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดระนอง

ที่	แผนงาน/โครงการ	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงานดำเนินการ
			พ.ศ.2571	พ.ศ.2572	พ.ศ.2573	พ.ศ.2574	พ.ศ.2575	รวม 5 ปี(71-75)	
แนวทางการพัฒนาที่ 1.5 เสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับสถาบันเกษตรกร									
28	ส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร	ปกติ	157,900	157,900	157,900	157,900	157,900	789,500	สนง.เกษตรจังหวัดระนอง
29	โครงการส่งเสริมและพัฒนาวิสาหกิจชุมชน	ปกติ	420,425	420,425	420,425	420,425	420,425	2,102,125	สนง.ตรวจบัญชีสหกรณ์ระนอง, สนง.เกษตรจังหวัดระนอง สนง.ส.ป.ก
30	โครงการส่งเสริมและพัฒนาสถาบันเกษตรกร	ปกติ	493,300	493,300	493,300	493,300	493,300	2,466,500	สนง.ตรวจบัญชีสหกรณ์ระนอง, สนง.สหกรณ์จังหวัดระนอง
31	โครงการพัฒนาศักยภาพการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ / กลุ่มเกษตกร - การพัฒนาศักยภาพการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ กลุ่มเกษตรกร และธุรกิจชุมชน -การส่งเสริมและพัฒนาสถาบันเกษตรกร	ปกติ	15,680	15,680	15,680	15,680	15,680	78,400	สนง.สหกรณ์จังหวัดระนอง
32	โครงการเกษตรกรได้รับการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพ	ปกติ	26,220	26,220	26,220	26,220	26,220	131,100	สนง.เกษตรจังหวัดระนอง

หมายเหตุ: * อยู่ระหว่างประสานการเตรียมความพร้อมในพื้นที่ เพื่อจัดทำโครงการ

- (ร่าง) โครงการภายใต้แผนพัฒนาฯ พ.ศ. 2571 - 2575 ใช้การประมาณการจากงบประมาณของโครงการที่ได้รับปี 2569 เป็นฐาน

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญภายใต้ประเด็นการพัฒนาตามแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดระนอง พ.ศ. 2571-2575 ปีงบประมาณ พ.ศ. 2571

ประเด็นการพัฒนาที่ 2 ยกระดับการผลิตสู่เกษตรปลอดภัย และยั่งยืน

ที่	แผนงาน/โครงการ	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงานดำเนินการ
			พ.ศ.2571	พ.ศ.2572	พ.ศ.2573	พ.ศ.2574	พ.ศ.2575	รวม 5 ปี(71-75)	
	รวม 69 โครงการ		**35,125,770**	**24,161,070**	**24,161,070**	**21,595,395**	**21,595,395**	**126,638,700**	
แนวทางการพัฒนาที่ 2.1 ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร									
1	โครงการชุมชนนวัตกรรมวิชาการเกษตร	ปกติ	78,400	78,400	78,400	78,400	78,400	392,000	ศวพ. ระนอง
2	โครงการบริหารจัดการองค์ความรู้และนวัตกรรมด้านการเกษตร	ปกติ	43,688	43,688	43,688	43,688	43,688	218,440	ศวพ.ระนอง, ด่านตรวจพืชท่าเรือระนอง
3	โครงการส่งเสริมประสิทธิภาพด้านการเงินการบัญชีของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศ	ปกติ	6,700	6,700	6,700	6,700	6,700	33,500	สนง.ตรวจบัญชีสหกรณ์ระนอง
4	วิจัยและพัฒนาการประมง	ปกติ	370,000	370,000	370,000	370,000	370,000	1,850,000	ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงทะเล
5	โครงการทดสอบและถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อเพิ่มผลิตภาพการผลิตสินค้าเกษตร	ปกติ	408,200	408,200	408,200	408,200	408,200	2,041,000	สนง.เกษตรจังหวัดระนอง
แนวทางการพัฒนาที่ 2.2 ยกระดับกระบวนการผลิตสินค้าเกษตร									
2.2.1 ส่งเสริมเกษตรกรรมยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง									
6	โครงการเสริมสร้างความรู้เพื่อขับเคลื่อนภาคการเกษตรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	อบจ.	300,000	300,000	300,000	300,000	300,000	1,500,000	อบจ.ระนอง , สนง.เกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง
7	โครงการส่งเสริมการดำเนินงานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	ปกติ	546,840	546,840	546,840	546,840	546,840	2,734,200	สถานีพัฒนาที่ดินระนอง, สนง.ปศุสัตว์จังหวัดระนอง, สนง.เกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง, สนง.การปฏิรูปที่ดินจังหวัดระนอง, สนง.ตรวจบัญชีสหกรณ์ ,ศวพ.ระนอง, สนง.ประมงจังหวัดระนอง, สนง.เกษตรจังหวัดระนอง, สนง.สหกรณ์จังหวัดระนอง
8	โครงการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง	ปกติ	500,000	500,000	500,000	500,000	500,000	2,500,000	สนง.พัฒนาชุมชนจังหวัดระนอง
9	โครงการจัดตั้งศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง	อปท.	30,000	30,000	30,000	30,000	30,000	150,000	อปท.
10	โครงการตามแนวทางพระราชดำริ (อบต.ละอุ่นเหนือ) (แผนพัฒนาท้องถิ่น พ.ศ.2566-2570)	อปท.	20,000	20,000	20,000	20,000	20,000	100,000	สำนักปลัด อบต.ละอุ่นเหนือ
11	โครงการส่งเสริมการดำเนินงานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ - กิจกรรมอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้ากรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯสยามบรมราชกุมารี (อพ.สธ.) ในเขตปฏิรูปที่ดิน	ปกติ	13,000	13,000	13,000	13,000	13,000	65,000	สนง.การปฏิรูปที่ดิน
12	โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้ากรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯสยามบรมราชกุมารี(แผนพัฒนาท้องถิ่น พ.ศ.2566-2570)	อปท.	30,000	30,000	30,000	30,000	30,000	150,000	สำนักปลัด อบต.ละอุ่นเหนือ

ที่	แผนงาน/โครงการ	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงานดำเนินการ
			พ.ศ.2571	พ.ศ.2572	พ.ศ.2573	พ.ศ.2574	พ.ศ.2575	รวม 5 ปี(71-75)	
13	โครงการขับเคลื่อนการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในสหกรณ์กลุ่มเกษตรกร	ปกติ	3,200	3,200	3,200	3,200	3,200	16,000	สนง.สหกรณ์จังหวัดระนอง
14	โครงการบูรณาการขยายผลการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เพื่อยกระดับเกษตรกรรมยั่งยืนจังหวัดระนอง (เสนอขอบรรจุในแผนปฏิบัติราชการจังหวัด ปี 71)	จังหวัด	1,304,200					1,304,200	สนง.เกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง
15	ส่งเสริมเกษตรทฤษฎีใหม่ด้านปศุสัตว์	ปกติ	69,600	69,600	69,600	69,600	69,600	348,000	สนง.ปศุสัตว์จังหวัดระนอง
2.2.2 ส่งเสริมการผลิตตามมาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (GAP)									
16	โครงการพัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตรสู่มาตรฐาน (GAP ด้านพืช) - พัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตรสู่มาตรฐาน - ตรวจรับรอง GAP พืช - ตรวจสอบรับรองแหล่งผลิตพืช GAP/GAP Plus/ เกษตรอินทรีย์	ปกติ	2,106,660	2,106,660	2,106,660	2,106,660	2,106,660	10,533,300	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรระนอง, สนง.เกษตรจังหวัดระนอง
17	โครงการยกระดับการผลิตและคุณภาพผลผลิตสินค้าเกษตรสู่มาตรฐาน GAP (กาแฟ)	ปกติ	35,000	35,000	35,000	35,000	35,000	175,000	สนง.เกษตรจังหวัดระนอง
18	การพัฒนาศัยภาพกระบวนการผลิตสินค้าเกษตร	ปกติ	732,000	732,000	732,000	732,000	732,000	3,660,000	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรระนอง,
19	การผลิตทุเรียนตามระบบการเกษตรปลอดภัย	ปกติ	220,000	220,000	220,000	220,000	220,000	1,100,000	สถานีพัฒนาที่ดินระนอง,
*20	การขอรับรองมาตรฐาน GAP ผึ้ง (งบประมาณ ปี 2570-2573)(แผนพัฒนาการเกษตร ระดับหมู่บ้าน ปี 2569 - 2573 ภายใต้โครงการขับเคลื่อนการเกษตร ระดับหมู่บ้านสู่การผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง) พื้นที่บ้านบางใหญ่ หมู่ที่ 4 ตำบลบางพระเหนือ อำเภอละอุ่น จังหวัดระนอง (ผึ้งโพรง ชันโรง)								สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดระนอง
2.2.3 ส่งเสริมเกษตรอินทรีย์									
21	โครงการส่งเสริมเกษตรอินทรีย์ - โครงการส่งเสริมเกษตรอินทรีย์ในเขตปฏิรูปที่ดิน - โครงการพัฒนาการผลิตเกษตรอินทรีย์ - โครงการตรวจรับรองแหล่งผลิตพืชอินทรีย์ - โครงการเกษตรอินทรีย์ในโรงเรียน - โครงการส่งเสริมปศุสัตว์อินทรีย์	ปกติ	114,200	114,200	114,200	114,200	114,200	571,000	สนง.การปฏิรูปที่ดินจังหวัดระนอง, สนง.เกษตรจังหวัดระนอง, ศวพ.ระนอง, สถานีพัฒนาที่ดินระนอง, สนง.ปศุสัตว์จังหวัดระนอง
2.2.4 ส่งเสริมการเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม									
22	โครงการอบรมให้ความรู้ด้านการจัดการบำบัดของเสียแก่ผู้เลี้ยงสัตว์ เช่น สุกร ไก่ไข่ ไก่พื้นเมือง	อปท.	20,000	20,000	20,000	20,000	20,000	100,000	อปท.

ที่	แผนงาน/โครงการ	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงานดำเนินการ
			พ.ศ.2571	พ.ศ.2572	พ.ศ.2573	พ.ศ.2574	พ.ศ.2575	รวม 5 ปี(71-75)	
23	ส่งเสริมการเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	ปกติ	60,300	60,300	60,300	60,300	60,300	301,500	สนง.เกษตรจังหวัดระนอง
24	โครงการสร้างมูลค่าเพิ่มจากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร	ปกติ	36,000	36,000	36,000	36,000	36,000	180,000	สนง.เกษตรจังหวัดระนอง, สถานีพัฒนาที่ดินระนอง
25	โครงการส่งเสริมและพัฒนาสินค้าเกษตรชีวภาพ	ปกติ	142,200	142,200	142,200	142,200	142,200	711,000	สนง. เกษตรจังหวัดระนอง, ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรระนอง
*26	โครงการส่งเสริมการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม(Zero Waste)(แผนพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้าน ปี 2568 – 2572 ภายใต้โครงการขับเคลื่อนการเกษตร ระดับหมู่บ้านสู่การผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง(สินค้าไข่เป็ด) ในพื้นที่บ้านบางมัน หมู่ที่ 1 ตำบลนาคา อำเภอสุขสำราญ								สนง. พลังงานจังหวัดระนอง, สนง.ปศุสัตว์จังหวัดระนอง สนง. ปศุสัตว์อำเภอ สนง.พัฒนาชุมชนจังหวัดระนอง
2.2.5 ส่งเสริมการทำการเกษตรที่เหมาะสมกับพื้นที่									
27	โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)	ปกติ	215,300	215,300	215,300	215,300	215,300	1,076,500	สนง.เกษตรจังหวัดระนอง, ศวพ.ระนอง, สถานีพัฒนาที่ดินระนอง, สนง.ปศุสัตว์จังหวัดระนอง, สนง.ตรวจบัญชีสหกรณ์ระนอง, สนง.ประมงจังหวัดระนอง
28	โครงการบริหารจัดการทรัพยากรประมง	ปกติ	1,256,200	1,256,200	1,256,200	1,256,200	1,256,200	6,281,000	ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงทะเลระนอง, สนง.ประมงจังหวัดระนอง, ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งระนอง
29	โครงการพัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืน (ด้านประมง)	ปกติ	570,150	570,150	570,150	570,150	570,150	2,850,750	หน่วยงานภายใต้ กรมประมง
30	โครงการเพิ่มศักยภาพการทำการประมงพื้นบ้านเชิงอนุรักษ์จังหวัดระนอง (เสนอขอบรรจุในแผนปฏิบัติราชการจังหวัด ปี 71)	จังหวัด	1,986,300					1,986,300	สนง.ประมงจังหวัดระนอง
2.2.6 ส่งเสริมการทำการเกษตรแบบแปลงใหญ่									
31	โครงการส่งเสริมการทำสวนยางในรูปแบบแปลงใหญ่ (ยางพารา)	กองทุนพัฒนายางพารา	80,000	80,000	80,000	80,000	80,000	400,000	การยางแห่งประเทศไทยจังหวัดระนอง
32	โครงการระบบการส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่	ปกติ	1,259,770	1,259,770	1,259,770	1,259,770	1,259,770	6,298,850	สนง.สหกรณ์จังหวัดระนอง, สนง.เกษตรจังหวัดระนอง, สถานีพัฒนาที่ดินระนอง, สนง.ตรวจบัญชีสหกรณ์ระนอง, สนง.ปศุสัตว์จังหวัดระนอง, ศวพ.ระนอง
แนวทางการพัฒนาที่ 2.3 ส่งเสริมและพัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง									
33	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับมูลค่าสินค้าเกษตรจังหวัดระนอง(เสนอขอบรรจุในแผนปฏิบัติราชการจังหวัด ปี 71)	จังหวัด	7,684,200					7,684,200	สนง.เกษตรจังหวัดระนอง สนง. พลังงานจังหวัดระนอง
34	เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับมูลค่าสินค้าเกษตรจังหวัดระนอง	ปกติ	5,373,600	5,373,600	5,373,600	5,373,600	5,373,600	26,868,000	สนง. พลังงานจังหวัดระนอง
35	โครงการยกระดับสินค้าเกษตรมูลค่าสูงกาแฟโรบัสต้าคุณภาพ	ปกติ	171,000	171,000	171,000	171,000	171,000	855,000	ศวพ.ระนอง

ที่	แผนงาน/โครงการ	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงานดำเนินการ
			พ.ศ.2571	พ.ศ.2572	พ.ศ.2573	พ.ศ.2574	พ.ศ.2575	รวม 5 ปี(71-75)	
36	โครงการยกระดับการผลิตสินค้าเกษตรที่เป็นอัตลักษณ์และเหมาะสมกับศักยภาพพื้นที่ของภาค (ทุเรียน/มังคุด)	ปกติ	320,000	320,000	320,000	320,000	320,000	1,600,000	สนง.เกษตรจังหวัดระนอง
37	ส่งเสริมให้มังคุดระนองเป็นสินค้า GI เพื่อสร้างอัตลักษณ์และเพิ่มมูลค่าสินค้า	ปกติ	650,000	650,000	650,000	650,000	650,000	3,250,000	สนง.พาณิชย์จังหวัดระนอง, สนง.เกษตรจังหวัดระนอง, สนง.อุตสาหกรรมจังหวัดระนอง, สนง.พัฒนาชุมชนจังหวัดระนอง และหน่วยงานภาคีที่เกี่ยวข้อง
38	ส่งเสริมให้กาแฟและมะม่วงหิมพานต์ระนองเป็นสินค้า GI เพื่อสร้างอัตลักษณ์และเพิ่มมูลค่าสินค้า	ไม่ใช้งบประมาณ							สนง.พาณิชย์จังหวัดระนอง, สนง.เกษตรจังหวัดระนอง, หน่วยงานภาคีที่เกี่ยวข้อง
39	โครงการยกระดับตลาดสินค้าเกษตรอัตลักษณ์มูลค่าสูง	จังหวัด							สนง.สหกรณ์จังหวัดระนอง
40	โครงการพัฒนาสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นและสินค้าชุมชน ด้านปศุสัตว์	ปกติ	182,200	182,200	182,200	182,200	182,200	911,000	สนง.ปศุสัตว์จังหวัดระนอง
*41	โครงการค้นหาอัตลักษณ์ ทุเรียน/มังคุด เพื่อขอ GI ((ร่าง) แผนพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้าน ปี 2568 – 2572 ภายใต้โครงการขับเคลื่อนการเกษตร ระดับหมู่บ้านสู่การผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง) ในพื้นที่ 1) บ้านนกงาง หมู่ที่ 5 ตำบลราชกรูด อำเภอเมืองระนอง (ทุเรียน) 2) บ้านพรุตาโรย หมู่ที่ 5 ตำบลบางแก้ว อำเภอละอุ่น (ทุเรียน) 3) บ้านบกกราย หมู่ที่ 8 ตำบลน้ำจืด อำเภอกระบุรี (มังคุด)								สนง.เกษตรจังหวัดระนอง , สนง.พาณิชย์จังหวัด , หน่วยงานสถาบันวิจัย/สถาบันการศึกษา
*42	โครงการส่งเสริมการผลิตน้ำผึ้งรากลอย (แผนพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้าน ปี 2568 – 2572 ภายใต้โครงการขับเคลื่อนการเกษตร ระดับหมู่บ้านสู่การผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง) ในพื้นที่บ้านนกงาง หมู่ที่ 5 ตำบลราชกรูด อำเภอเมืองระนอง								สนง.เกษตรจังหวัดระนอง , ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจจังหวัดชุมพร
43	โครงการส่งเสริมและพัฒนาเพื่อเข้าสู่ห่วงโซ่อุปทานและบริการมูลค่าสูง	ปกติ	457,930	457,930	457,930	457,930	457,930	2,289,650	สนง.เกษตรจังหวัดระนอง
44	โครงการจัดทำสถานที่ผลิตน้ำผึ้ง / แปรรูปน้ำผึ้งที่ได้มาตรฐาน GMP และอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้อง (แผนพัฒนาการเกษตร ระดับหมู่บ้าน ปี 2569 - 2573 ภายใต้โครงการขับเคลื่อนการเกษตร ระดับหมู่บ้านสู่การผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง) บ้านบางใหญ่ หมู่ที่ 4 ตำบลบางพระเหนือ อำเภอละอุ่น จังหวัดระนอง								สำนักงานสภาพเกษตรฯ , สสว. สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดระนอง สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง
แนวทางการพัฒนาที่ 2.4 เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการอุปสงค์และอุปทานสินค้าเกษตร									
45	แผนการบริหารจัดการไม้ผลจังหวัดระนอง	ปกติ							สนง.เกษตรจังหวัด และหน่วยงานในสังกัดและนอกสังกัด
46	โครงการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันสินค้าเกษตรแปรรูป	ปกติ							สนง.เกษตรจังหวัดระนอง
47	โครงการส่งเสริมการแปรรูปสินค้าเกษตร	ปกติ	19,000	19,000	19,000	19,000	19,000	95,000	สนง.สหกรณ์จังหวัดระนอง

ที่	แผนงาน/โครงการ	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงานดำเนินการ
			พ.ศ.2571	พ.ศ.2572	พ.ศ.2573	พ.ศ.2574	พ.ศ.2575	รวม 5 ปี(71-75)	
แนวทางการพัฒนาที่ 2.5 ยกระดับมาตรฐานและพัฒนาระบบตรวจสอบย้อนกลับสินค้าเกษตรและอาหาร									
46	โครงการอาหารนมเพื่อเด็กและเยาวชน	ปกติ	221,220	221,220	221,220			663,660	สนง.ปศุสัตว์จังหวัดระนอง
47	โครงการยกระดับคุณภาพมาตรฐาสินค้าเกษตร -โครงการสนับสนุนการทำเกษตรปลอดภัยสำหรับสินค้าผักและผลไม้	ปกติ	20,800	20,800	20,800	20,800	20,800	104,000	สนง.สหกรณ์จังหวัดระนอง
48	โครงการตรวจสอบรับรองคุณภาพสินค้าปศุสัตว์	ปกติ	58,400	58,400	58,400			175,200	ด่านกักกันสัตว์ระนอง, สนง.ปศุสัตว์จังหวัดระนอง
49	โครงการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุม บำบัด และชันสูตรโรคสัตว์ - งานควบคุมเคลื่อนย้ายสัตว์/ซากสัตว์ - ทำลายเชื้อโรคยานพาหนะ ผ่านจุดตรวจ - ตั้งจุดตรวจควบคุมการเคลื่อนย้ายสัตว์ และซากสัตว์) - จำนวนการปฏิบัติงานป้องกันและปราบปรามการลักลอบนำเข้าสินค้าปศุสัตว์ผิดกฎหมาย(ห้องเย็น และ Food Service)	ปกติ	906,360	906,360	906,360	906,360	906,360	4,531,800	หน่วยงานสังกัดกรมปศุสัตว์
50	ยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร	ปกติ							ศวพ. ระนอง
51	โครงการพัฒนาคุณภาพสินค้าประมงสู่มาตรฐาน	ปกติ	752,055	752,055	752,055			2,256,165	ด่านตรวจประมงระนอง, ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงทะเลระนอง, ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งระนอง
52	โครงการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรค และเชื้อดื้อยาในสัตว์น้ำและผลิตภัณฑ์	ปกติ	2,000	2,000	2,000			6,000	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งระนอง
53	โครงการพัฒนาสินค้าและส่งเสริมอุตสาหกรรมฮาลาล ด้านปศุสัตว์	ปกติ		10,000	10,000			20,000	สนง.ปศุสัตว์จังหวัดระนอง
54	โครงการเฝ้าระวังความปลอดภัยอาหารในแหล่งจำหน่ายอาหาร (สุ่มเก็บตัวอย่างอาหารตรวจวิเคราะห์สารปนเปื้อน โดยใช้ชุดทดสอบเบื้องต้น เช่น สารเร่งเนื้อแดง ยาฆ่าแมลง ฟอร์มาลิน ฯ)	ปกติ	150,000	150,000	150,000			450,000	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดระนอง
55	โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทำประมงผิดกฎหมาย	ปกติ	1,372,000	1,372,000	1,372,000			4,116,000	ด่านตรวจประมงระนอง
56	โครงการ การตรวจปัจจัยการผลิต/ศัตรูพืช ออกใบรับรอง และควบคุมกำกับดูแลและ พ.ร.บ.	ปกติ	445,500	445,500	445,500	445,500	445,500	2,227,500	ด่านตรวจพืชท่าเรือระนอง, ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรระนอง
57	โครงการควบคุมกำกับดูแลการดำเนินการตามกฎหมายที่กรมวิชาการเกษตรรับผิดชอบและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อส่งเสริมการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยียกระดับการผลิตสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพ	ปกติ	99,800	99,800	99,800	99,800	99,800	499,000	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรระนอง, ด่านตรวจพืชท่าเรือระนอง
58	ขับเคลื่อนภารกิจกำกับดูแลสินค้าด้านพืชฯ	ปกติ							

ที่	แผนงาน/โครงการ	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงานดำเนินการ
			พ.ศ.2571	พ.ศ.2572	พ.ศ.2573	พ.ศ.2574	พ.ศ.2575	รวม 5 ปี(71-75)	
59	โครงการร้านอาหารวัตถุดิบปลอดภัยเลือกใช้สินค้า Q (Q Restaurant)	ปกติ							สนง.เกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง
60	โครงการส่งเสริมการบริโภคและใช้วัตถุดิบสินค้า Q	ปกติ							สนง.เกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง
61	Mobile Lab ตรวจคุณภาพวัตถุดิบอาหารในพื้นที่จังหวัดระนอง(เบื้องต้น)								ศวพ.ระนอง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
62	โครงการส่งเสริมการจัดการสุขภาพพืชเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร	ปกติ	236,230	236,230	236,230	236,230	236,230	1,181,150	สนง.เกษตรจังหวัดระนอง
63	ส่งเสริมการพัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อยกระดับมาตรฐานและสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าชุมชน	ปกติ	11,460	11,460	11,460	11,460	11,460	57,300	สนง.สหกรณ์จังหวัดระนอง
64	โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทำประมง	ปกติ	1,562,000	1,562,000	1,562,000	1,562,000	1,562,000	7,810,000	หน่วยงานสังกัดกรมประมง
65	โครงการยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร (ด้านประมง)	ปกติ	570,775	570,775	570,775	570,775	570,775	2,853,875	สนง.ประมงจังหวัด
66	สวัสดิภาพสัตว์และการบริการปศุสัตว์ กิจกรรมย่อยงานควบคุมเคลื่อนย้ายสัตว์/ซากสัตว์-กสก	ปกติ	1,266,332	1,266,332	1,266,332	1,266,332	1,266,332	6,331,660	หน่วยงานสังกัดกรมปศุสัตว์
67	ตรวจสอบรับรองคุณภาพสินค้าปศุสัตว์ กิจกรรมย่อยคุณภาพอาหารสัตว์-อยส	ปกติ	35,000	35,000	35,000	35,000	35,000	175,000	หน่วยงานสังกัดกรมปศุสัตว์
*68	โครงการจัดทำระบบการตรวจสอบย้อนกลับผลผลิตทางการเกษตร (QR CODE ทวนสอบแหล่งผลิต/Smart track) (แผนพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้าน ปี 2568 – 2572 ภายใต้โครงการขับเคลื่อนการเกษตรระดับหมู่บ้านสู่การผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง ในพื้นที่ 1) บ้านพรุตาโรย หมู่ที่ 5 ตำบลบางแก้ว อำเภอละอุ่น 2) บ้านบกกราย หมู่ที่ 8 ตำบลน้ำจืด อำเภอกระบุรี 3) บ้านนกงาง หมู่ที่ 5 ตำบลราชกรูด อำเภอเมืองระนอง								สนง.เกษตรจังหวัด , สนง.อุตสาหกรรมจังหวัด , สถาบันการศึกษา
*69	ส่งเสริมมาตรฐานฮาลาล (แผนพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้าน ปี 2569 – 2573 ภายใต้โครงการขับเคลื่อนการเกษตร ระดับหมู่บ้านสู่การผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง) บ้านบางมัน หมู่ที่ 1 ตำบลนาคา อำเภอสุขสำราญ จังหวัดระนอง								กลุ่มเกษตรกร คณะกรรมการอิสลามระดับจังหวัด

หมายเหตุ: * อยู่ระหว่างประสานการเตรียมความพร้อมในพื้นที่ เพื่อจัดทำโครงการ

- (ร่าง) โครงการภายใต้แผนพัฒนาฯ พ.ศ. 2571 - 2575 ใช้การประมาณการจากงบประมาณของโครงการที่ได้รับปี 2569 เป็นฐาน

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญภายใต้ประเด็นการพัฒนาตามแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดระนอง พ.ศ. 2571-2575 ปีงบประมาณ พ.ศ. 2571

ประเด็นการพัฒนาที่ 3 การสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรมูลค่าสูงด้วยการแปรรูปและการตลาด

ที่	แผนงาน/โครงการ	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงานรับผิดชอบ
			พ.ศ.2571	พ.ศ.2572	พ.ศ.2573	พ.ศ.2574	พ.ศ.2575	รวม 5 ปี (71-75)	
	รวม 23 โครงการ		**6,812,280**	**18,203,180**	**1,203,180**	**1,203,180**	**1,203,180**	**28,625,000**	
แนวทางการพัฒนาที่ 3.1 ยกระดับการแปรรูปสู่อุตสาหกรรมเกษตรมูลค่าสูง (ส่งเสริมการแปรรูปสินค้าเกษตร)									
1	พัฒนายกระดับคุณภาพผลิตภัณฑ์ OTOP สู่มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.) (เสนอขอบรรจุในแผนปฏิบัติราชการจังหวัด ปี 71)	จังหวัด	3,880,000					3,880,000	สนง.อุตสาหกรรมจังหวัดระนอง
2	โครงการส่งเสริมและพัฒนาด้านการมาตรฐานเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน (ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน)	ปกติ	25,000	25,000	25,000	25,000	25,000	125,000	สนง.อุตสาหกรรมจังหวัดระนอง
3	ส่งเสริมการผลิตและการแปรรูปสินค้าที่มีศักยภาพของจังหวัด (แผนพัฒนาท้องถิ่น พ.ศ.2566-2570)	อปท.	500,000	500,000	500,000	500,000	500,000	2,500,000	อบจ.ระนอง
*4	โครงการยกระดับพืชเศรษฐกิจจังหวัดระนอง <u>กิจกรรม</u> -ก่อสร้างโรงแปรรูปผลิตภัณฑ์จากมังคุด (ต้นแบบ) -ก่อสร้างร้านจำหน่ายผลผลิตและผลิตภัณฑ์ชุมชน -สำรวจและขุดเจาะบ่อน้ำบาดาล -ปรับปรุงและพัฒนา/บำรุงรักษาเครื่องจักรด้านการแปรรูป -ถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านการสร้างมูลค่าเพิ่ม - ติดตั้งระบบน้ำเพื่อการส่งน้ำเข้าไปใช้งานภายในอาคาร (แผนพัฒนาท้องถิ่น 2566-2570 อบจ.ระนอง)	อบจ.		17,000,000				17,000,000	อบต.ลำเลียง, อบจ.ระนอง, สนง.เกษตรจังหวัดระนอง, สนง.อุตสาหกรรมจังหวัดระนอง, สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, สนง. เกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง และหน่วยงานภาคีที่เกี่ยวข้อง

ที่	แผนงาน/โครงการ	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงานรับผิดชอบ
			พ.ศ.2571	พ.ศ.2572	พ.ศ.2573	พ.ศ.2574	พ.ศ.2575	รวม 5 ปี (71-75)	
*5	โครงการส่งเสริมการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร (แปรรูปทุเรียน/กาแฟ/มะม่วงหิมพานต์/ พริก) **กิจกรรม** 1) สร้างโรงแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร ที่มีมาตรฐาน 2) จัดซื้อเครื่องจักร วัสดุ อุปกณ์ที่เกี่ยวเนื่องกับการแปรรูป 3) ถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรม ด้านการสร้างมูลค่าเพิ่ม 4) กิจกรรมอื่น ๆ ที่เกี่ยวเนื่องกับ โรงแปรรูป (ยังไม่มีที่ดินในการก่อสร้าง) ในพื้นที่ (แผนพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้าน ภายใต้โครงการขับเคลื่อนการพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้านสู่การผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง) ในพื้นที่ 1) บ้านหมอลำ หมู่ที่ 3 ต.ในวงเหนือ อ.ละอุ่น จ.ระนอง 2) บ้านไร่ใน หมู่ที่ 7 ต.นาคา อ.สุขสำราญ จ.ระนอง 3) บ้านเกาะพยาม หมู่ที่ 1 ต.เกาะพยาม อ.เมืองระนอง								อบต. , คณะกรรมการหมู่บ้าน, หน่วยงานวิจัย, สถาบันการศึกษา, สนง.เกษตรจังหวัดระนอง, สนง.อุตสาหกรรมจังหวัดระนอง, สนง.เกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง และหน่วยงานภาคีที่เกี่ยวข้อง
	4) บ้านนกงาง หมู่ที่ 5 ตำบลราชกรูด อำเภอเมืองระนอง 5) บ้านพรุตาโรย หมู่ที่ 5 ตำบลบางแก้ว อำเภอละอุ่น (ทำทุเรียนกวน ทุเรียนทอด ทุเรียนหนืบ ฯลฯ) 6) บ้านหินขาว หมู่ที่ 9 ตำบลกะเปอร์ อำเภอกะเปอร์ (แปรรูปพริก และบรรจุภัณฑ์)								

ที่	แผนงาน/โครงการ	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงานรับผิดชอบ
			พ.ศ.2571	พ.ศ.2572	พ.ศ.2573	พ.ศ.2574	พ.ศ.2575	รวม 5 ปี (71-75)	
*6.	โครงการวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่ครบถ้วนทุกด้าน (R&D) สูตรของสินค้าแปรรูป และการพัฒนาบรรจุภัณฑ์มีและการวิจัยด้านการตลาดที่ตรงตามความของผู้บริโภค (แผนพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้าน ปี 2569 – 2573 ภายใต้โครงการขับเคลื่อนการเกษตร ระดับหมู่บ้านสู่การผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง) ในพื้นที่ 1) บ้านบางนา หมู่ที่ 9 ตำบลลำเลียง อำเภอกระบุรี 2) บ้านสองแพรก หมู่ที่ 7 ตำบลลำเลียง อำเภอกระบุรี (กาแฟ จัดทำ Gift Set Box ชุดของขวัญ) 3) บ้านทรัพย์สมบูรณ์ หมู่ที่ 8 ตำบลบ้านนา อ.กะเปอร์ 4) บ้านบางมัน หมู่ที่ 1 ตำบลนาคา อำเภอสุขสำราญ 5) บ้านบางใหญ่ หมู่ที่ 4 ตำบลบางพระเหนือ อำเภอละอุ่น								-สนง.เกษตรจังหวัด , สนง.เกษตรอำเภอ, มหาวิทยาลัย / สถาบันการศึกษา
*7.	โครงการสนับสนุนองค์ความรู้และวัสดุอุปกรณ์ในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตกาแฟ - จัดซื้อเครื่องผสมปุ๋ยลดต้นทุน - จัดซื้อเครื่องสีกาแฟ - จัดซื้อเครื่องคั่ว ขนาดไม่น้อยกว่า 500 กรัม/ครั้ง (แผนพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้าน ปี 2569 – 2573 ภายใต้โครงการขับเคลื่อนการเกษตร ระดับหมู่บ้านสู่การผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง) ในพื้นที่ 1) แปลงใหญ่กาแฟ หมู่ที่ 8 ต.บ้านนา อ.กะเปอร์ 2) บ้านสองแพรก ต. ลำเลียง อ.กระบุรี จ.ระนอง								เทศบาลตำบลลำเลียง อบต.บ้านนา สนง.เกษตรจังหวัดระนอง สถานีพัฒนาที่ดินระนอง สำนักงานสหกรณ์จังหวัดระนอง สสว. Depa กลุ่มเกษตรกร
*8	การจัดตั้งโรงหีบน้ำมันปาล์ม (แผนพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้าน ปี 2569 – 2573 ภายใต้โครงการขับเคลื่อนการเกษตร ระดับหมู่บ้านสู่การผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง) ในพื้นที่ กลุ่มแปลงใหญ่ปาล์มน้ำมัน บ้านนกงาง หมู่ที่ 5 ตำบลราชกรูด อำเภอเมืองระนอง								สนง.อุตสาหกรรมจังหวัดระนอง สนง.เกษตรจังหวัดระนอง

ที่	แผนงาน/โครงการ	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงานรับผิดชอบ
			พ.ศ.2571	พ.ศ.2572	พ.ศ.2573	พ.ศ.2574	พ.ศ.2575	รวม 5 ปี (71-75)	
9	พัฒนาศักยภาพ พัฒนาผลิตภัณฑ์ประมง ยกระดับสัตว์น้ำท้องถิ่นสู่ตลาดสินค้าประมงมูลค่าสูง (เสนอขอบรรจุในแผนปฏิบัติราชการจังหวัด ปี 71)	จังหวัด	1,729,100					1,729,100	สนง.ประมงจังหวัดระนอง
แนวทางการพัฒนาที่ 3.2 การตลาดเชิงรุกและการสร้างแบรนด์									
10	โครงการสนับสนุนเครือข่ายตลาดยางพารา	กองทุนพัฒนายางพารา	69,600	69,600	69,600	69,600	69,600	348,000	การยางแห่งประเทศไทยจังหวัดระนอง
11	โครงการตลาดเกษตรกร	ปกติ							สนง.เกษตรจังหวัดระนอง,
13	เชื่อมโยงตลาดกับร้าน ก.ไก่ และบริษัทประชารัฐ								
14	การออกบูธ ในงานต่างๆ								
*15	โครงการส่งเสริมช่องทางการจำหน่ายรูปแบบออนไลน์และออฟไลน์ เชื่อมโยงตลาดกระจายผลผลิต (แผนพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้าน ปี 2568 – 2572 ภายใต้โครงการขับเคลื่อนการเกษตรระดับหมู่บ้านสู่การผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง) ในพื้นที่ 1) บ้านนกงาง หมู่ที่ 5 ตำบลราชกรูด อำเภอเมืองระนอง 2) บ้านพรุตาโรย หมู่ที่ 5 ตำบลบางแก้ว อำเภอละอุ่น 3) บ้านบกกราย หมู่ที่ 8 ตำบลน้ำจืด อำเภอกระบุรี 4) บ้านบางมัน หมู่ที่ 1 ตำบลนาคา อำเภอสุขสำราญ 5) บ้านหินขาว หมู่ที่ 9 ตำบลกะเปอร์ อำเภอกะเปอร์								สนง.เกษตรจังหวัด , สนง.สหกรณ์จังหวัด , สนง.การปฏิรูปที่ดินจังหวัดระนอง , สนง.พาณิชย์จังหวัด, สนง.พาณิชย์จังหวัด , สนง.พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัด
	(แผนพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้าน ปี 2569 – 2573 ภายใต้โครงการขับเคลื่อนการเกษตร ระดับหมู่บ้านสู่การผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง) ในพื้นที่ 1) บ้านบางนา หมู่ที่ 9 ตำบลลำเลียง อำเภอกระบุรี 2) บ้านห้วยปริง หมู่ที่ 7 ตำบลราชกรูด อำเภอเมืองระนอง 3) บ้านสองแพรก หมู่ที่ 7 ตำบลลำเลียง อำเภอกระบุรี 4) บ้านทรัพย์สมบูรณ์ หมู่ที่ 8 ตำบลบ้านนา อ.กะเปอร์ 5) บ้านบางมัน หมู่ที่ 1 ตำบลนาคา อำเภอสุขสำราญ 6) บ้านบางใหญ่ หมู่ที่ 4 ตำบลบางพระเหนือ อำเภอละอุ่น								สนง.เกษตรจังหวัด , สนง.สหกรณ์จังหวัด , สนง.การปฏิรูปที่ดินจังหวัดระนอง , สนง.พาณิชย์จังหวัด, สนง.พาณิชย์จังหวัด , สนง.พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัด
แนวทางการพัฒนาที่ 3.3 ท่องเที่ยวเชิงเกษตรและนิเวศอัตลักษณ์ระนอง									
16	โครงการส่งเสริมและพัฒนาสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นเพื่อเข้าสู่ห่วงโซ่อุปทานเศรษฐกิจสร้างสรรค์	ปกติ	258,000	258,000	258,000	258,000	258,000	1,290,000	สนง.เกษตรจังหวัดระนอง

ที่	แผนงาน/โครงการ	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงานรับผิดชอบ
			พ.ศ.2571	พ.ศ.2572	พ.ศ.2573	พ.ศ.2574	พ.ศ.2575	รวม 5 ปี (71-75)	
17	โครงการส่งเสริมและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยววิถีเกษตร	ปกติ	46,100	46,100	46,100	46,100	46,100	230,500	สนง.เกษตรจังหวัดระนอง
18	ส่งเสริมและสนับสนุนการผลิตสินค้าชุมชนและท้องถิ่น (แผนพัฒนาท้องถิ่น พ.ศ. 2566-2570)	อปท.	300,000	300,000	300,000	300,000	300,000	1,500,000	อบจ.ระนอง
19	ส่งเสริมและพัฒนาสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น	ปกติ	4,480	4,480	4,480	4,480	4,480	22,400	สนง.สหกรณ์จังหวัดระนอง
แนวทางการพัฒนาที่ 3.4 ส่งเสริมเกษตรกรพัฒนาเข้าสู่ระบบโลจิสติกส์และ Cold Chain สำหรับสินค้าเกษตรแปรรูป									
20	การศึกษาการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร (ทุเรียนแช่แข็ง) เพื่อเพิ่มช่องทางในการสร้างรายได้และมูลค่าของทุเรียนจังหวัดระนอง	ปกติ							สนง.เกษตรจังหวัดระนอง , สนง.พาณิชย์จังหวัดระนอง ,สนง.เกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง
*21	โครงการก่อสร้างอาคารจุดรวบรวมผลผลิตทุเรียน (แผนพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้าน ปี 2568 – 2572 ภายใต้โครงการขับเคลื่อนการเกษตร ระดับหมู่บ้านสู่การผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง) ในพื้นที่ 1) บ้านนกงาง หมู่ที่ 5 ตำบลราชกรูด อำเภอเมืองระนอง 2) บ้านพรุตาโรย หมู่ที่ 5 ตำบลบางแก้ว อำเภอละอุ่น								สนง.เกษตรจังหวัด, คณะกรรมการหมู่บ้านฯ , หน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
*22	โครงการปรับปรุงอาคารอเนกประสงค์หลังเก่า เพื่อรวบรวม และกระจายผลผลิตทางการเกษตร หมู่ที่ 9 บ้านหินขาว ตำบลกะเปอร์ อำเภอกะเปอร์ จังหวัดระนอง (แผนพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้าน ปี 2568 – 2572 ภายใต้โครงการขับเคลื่อนการเกษตร ระดับหมู่บ้านสู่การผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง)								อบต.กะเปอร์ , สนง.เกษตรจังหวัด, องค์การบริหารส่วนจังหวัดระนอง
*23	โครงการซ่อมแซมและขยายอาคารรวมรวมผลผลิตมังคุด บ้านบกกราย หมู่ที่ 8 ตำบลน้ำจืด ให้มีมาตรฐาน และมีความพร้อมของอุปกรณ์ (แผนพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้าน ปี 2569 – 2573 ภายใต้โครงการขับเคลื่อนการเกษตร ระดับหมู่บ้านสู่การผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง)								กลุ่มเกษตรกร , อบต.น้ำจืด

หมายเหตุ: * อยู่ระหว่างประสานการเตรียมความพร้อมในพื้นที่ เพื่อจัดทำโครงการ

- (ร่าง) โครงการภายใต้แผนพัฒนาฯ พ.ศ. 2571 - 2575 ใช้การประมาณการจากงบประมาณของโครงการที่ได้รับปี 2569 เป็นฐาน

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญภายใต้ประเด็นการพัฒนาตามแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดระนอง พ.ศ. 2571-2575 ปีงบประมาณ พ.ศ. 2571

ประเด็นการพัฒนาที่ 4 การพัฒนาระบบนิเวศทางการเกษตรเพื่อความมั่นคง

ที่	แผนงาน/โครงการ	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงานที่รับผิดชอบ
			พ.ศ.2571	พ.ศ.2572	พ.ศ.2573	พ.ศ.2574	พ.ศ.2575	รวม 5 ปี(71-75)	
	รวม 76 โครงการ		**147,686,498**	**49,285,558**	**31,255,198**	**19,130,198**	**19,125,198**	**266,482,650**	
แนวทางการพัฒนาที่ 4.1 การอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ทรัพยากรทางการเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพ									
1	แผนป้องกันและบรรเทาสาธารณะภัยด้านการเกษตร จังหวัดระนอง ปี 2570/71 - ในช่วงฤดูฝน - ในช่วงฤดูแล้ง	ปกติ							หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง
2	ฟื้นฟูและป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน	ปกติ	3,911,300	3,911,300	3,911,300	3,911,300	3,911,300	19,556,500	สถานีพัฒนาที่ดินระนอง
3	โครงการส่งเสริมการดำเนินงานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พัฒนาและรณรงค์การใช้หญ้าแฝกอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	ปกติ	5,000	5,000	5,000	5,000	5,000	25,000	สนง. การปฏิรูปที่ดินจังหวัดระนอง
4	โครงการรักษ์ป่า รักษ์น้ำ รักแผ่นดิน (แผนพัฒนาท้องถิ่น พ.ศ.2566-2570)	อปท.	5,000	5,000	5,000	5,000		20,000	สำนักปลัด อบต.ละอุ่นเหนือ
5	ส่งเสริมและพัฒนาเทคโนโลยีชีวภาพทางดิน	ปกติ	98,700	98,700	98,700	98,700	98,700	493,500	สถานีพัฒนาที่ดินระนอง
6	โครงการปรับปรุงคุณภาพดินในพื้นที่ดินที่มีปัญหา	ปกติ	68,925	68,925	68,925	68,925	68,925	344,625	สถานีพัฒนาที่ดินระนอง
7	ส่งเสริมการผลิตและใช้สารอินทรีย์ ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร	ปกติ	748,100	748,100	748,100	748,100	748,100	3,740,500	สถานีพัฒนาที่ดินระนอง
8	การบริหารจัดการทรัพยากรดินระดับตำบล	ปกติ	13,500	13,500	13,500	13,500	13,500	67,500	สถานีพัฒนาที่ดินระนอง
9	จัดตั้งธนาคารปุ๋ยอินทรีย์	ปกติ	86,850	86,850	86,850	86,850	86,850	434,250	สถานีพัฒนาที่ดินระนอง
10	สร้างฝายชะลอน้ำเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ	ปกติ	262,212	262,212	262,212	262,212	262,212	1,311,060	สถานีพัฒนาที่ดินระนอง
11	การก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน	ปกติ	849,300	849,300	849,300	849,300	849,300	4,246,500	สถานีพัฒนาที่ดินระนอง
12	ส่งเสริมและพัฒนาเทคโนโลยีชีวภาพทางดิน	ปกติ	98,700	98,700	98,700	98,700	98,700	493,500	สถานีพัฒนาที่ดินระนอง

ที่	แผนงาน/โครงการ	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงานที่รับผิดชอบ
			พ.ศ.2571	พ.ศ.2572	พ.ศ.2573	พ.ศ.2574	พ.ศ.2575	รวม 5 ปี(71-75)	
13	โครงการส่งเสริมการปรับปรุง บำรุงดินและการใช้สารชีวภัณฑ์ (ไตรโคเดอร์ม่า บิวเวอร์เรียเมตตาไรเซียม ปูนขาวจากเปลือกหอย (แคลเซียมสูง)) โดยมีการปรับปรุงบำรุงดินตามค่าการวิเคราะห์ดิน (แผนพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้าน ปี 2568 – 2572 ภายใต้โครงการขับเคลื่อนการเกษตร ระดับหมู่บ้านสู่การผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง) ในพื้นที่ 1) บ้านบกกราย หมู่ที่ 8 ตำบลน้ำจืด อำเภอกระบุรี (แผนพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้าน ปี 2569 – 2573 ภายใต้โครงการขับเคลื่อนการเกษตร ระดับหมู่บ้านสู่การผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง) ในพื้นที่ 1) บ้านบางนา หมู่ที่ 9 ตำบลลำเลียง อำเภอกระบุรีระนอง 2) บ้านห้วยปริง หมู่ที่ 7 ตำบลราชกรูด อำเภอเมืองระนอง 3) บ้านสองแพรก หมู่ที่ 7 ตำบลลำเลียง อำเภอกระบุรี จังวัดระนอง 4) บ้านทรัพย์สมบูรณ์ หมู่ที่ 8 ตำบลบ้านนา อ.กะเปอร์ จ.ระนอง	ปกติ							สนง.เกษตรจังหวัดระนอง , สนง.เกษตรอำเภอ, สถานีพัฒนาที่ดินระนอง
14	โครงการปรับปรุงฝายเพื่อกักเก็บน้ำ พื้นที่บ้านบกกราย และวางระบบน้ำสำหรับใช้ในด้านการเกษตร (แผนพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้าน ปี 2568 – 2572 ภายใต้โครงการขับเคลื่อนการเกษตร ระดับหมู่บ้านสู่การผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง) ในพื้นที่บ้านบกกราย หมู่ที่ 8 ตำบลน้ำจืด อำเภอกระบุรี								สำนักงานชลประทานที่ 14 , โครงการชลประทานระนอง, องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น, อบต.น้ำจืด
15	โครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรที่เหมาะสมกับศักยภาพพื้นที่ในพื้นที่โครงการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล จังหวัดระนอง (คทช.) (เสนอขอบรรจุในแผนปฏิบัติราชการของจังหวัด ปี 71)	จังหวัด	744,900					744,900	คณะทำงานด้านการส่งเสริมพัฒนาอาชีพภายใต้โครงการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล (คทช.) จังหวัดระนอง (สนง.สหกรณ์จังหวัดระนอง ทำหน้าที่เลขานุการฯ)
16	ซ่อมแซมอาคารอัดน้ำคลองมัดออก (ปชด.) พร้อมระบบส่งน้ำ ตำบลปากจั่น อำเภอกระบุรี จังหวัดระนอง	ปกติ							โครงการชลประทานระนอง
17	ซ่อมแซมบำรุงรักษาอาคารชลประทาน ตามข้อเสนอของเกษตรกรผู้ใช้น้ำโครงการชลประทานระนอง จังหวัดระนอง	ปกติ							โครงการชลประทานระนอง
18	บำรุงรักษาห้วงานและระบบท่าส่งน้ำสายใหญ่,สายซอยโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริและโครงการหมู่บ้านป้องกันตนเองชายแดน พื้นที่ 160 ไร่,ระยะทาง 150 กิโลเมตร เขตพื้นที่ฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษาที่ 2	ปกติ							โครงการชลประทานระนอง

ที่	แผนงาน/โครงการ	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงานที่รับผิดชอบ
			พ.ศ.2571	พ.ศ.2572	พ.ศ.2573	พ.ศ.2574	พ.ศ.2575	รวม 5 ปี(71-75)	
19	ซ่อมแซมระบบส่งน้ำฝายคลองบางใหญ่ใต้ (ปชด.) ตำบลบางใหญ่ อำเภอกระบุรี จังหวัดระนอง	ปกติ							โครงการชลประทานระนอง
20	ซ่อมแซทฝายห้วยน้ำหัก (ปชด.) พร้อมระบบส่งน้ำ ตำบลปากจั่น อำเภอกระบุรี จังหวัดระนอง	ปกติ							โครงการชลประทานระนอง
21	บริหารการส่งน้ำโครงการชลประทาน โครงการชลประทานระนอง จำนวน 29 แห่ง	ปกติ							โครงการชลประทานระนอง
22	ซ่อมแซมระบบไฟฟ้าที่ทำการ โครงการชลประทานระนอง ตำบลบางริ้น อำเภอเมืองระนอง จังหวัดระนอง	ปกติ							โครงการชลประทานระนอง
23	ปรับปรุงระบบส่งน้ำพร้อมอาคารประกอบฝายคลองรังแตน ตำบลจปร. อำเภอกระบุรี จังหวัดระนอง	ปกติ							โครงการชลประทานระนอง
24	บำรุงรักษาหัวงานและระบบท่อส่งน้ำสายใหญ่,สายซอยโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริและโครงการหมู่บ้านป้องกันตนเองชายแดน พื้นที่ 55 ไร่,ระยะทาง 51.81 กิโลเมตร เขตพื้นที่ฝายส่งน้ำและบำรุงรักษาที่ 1 โครงการชลประทานระนอง	ปกติ							โครงการชลประทานระนอง
25	บำรุงรักษาโครงการชลประทานขนาดกลางอ่างเก็บน้ำคลองหาดส้มแป้น พื้นที่ 413 ไร่ โครงการชลประทานระนอง	ปกติ							โครงการชลประทานระนอง
26	อาคารป้องกันตลิ่งคลองลำเลียง (ด้านข้างโรงเรียนบ้านสองแพรกและด้านท้ายสะพาน) ตำบลลำเลียง อำเภอกระบุรี จังหวัดระนอง	ปกติ							โครงการชลประทานระนอง
27	ขุดลอกตะกอนดินด้วยเรือขุดอ่างเก็บน้ำคลองหาดส้มแป้น ตำบลหาดส้มแป้น อำเภอเมืองระนอง จังหวัดระนอง (กันเหลื่อมปี)	ปกติ							โครงการชลประทานระนอง
28	ประตูระบายน้ำคลองนาคาสายใหญ่ ตำบลนาคา อำเภอสุขสำราญ จังหวัดระนอง (กันเหลื่อมปี)	ปกติ							โครงการชลประทานระนอง
29	ประตูระบายน้ำคลองกะเปอร์พร้อมอาคารประกอบ ตำบลกะเปอร์ อำเภอกะเปอร์ จังหวัดระนอง (กันเหลื่อมปี)	ปกติ							โครงการชลประทานระนอง
30	ประตูระบายน้ำคลองนาคาสายใหญ่ ตำบลนาคา อำเภอสุขสำราญ จังหวัดระนอง	ปกติ							โครงการชลประทานระนอง
31	อาคารบังคับน้ำบ้านนาน้อย-เกาะกลาง ตำบลปากจั่น อำเภอกระบุรี จังหวัดระนอง (กันเหลื่อมปี)	ปกติ							โครงการชลประทานระนอง
32	อาคารบังคับน้ำบ้านบางไทรพร้อมอาคารประกอบ ตำบลมะมุ อำเภอกระบุรี จังหวัดระนอง	ปกติ							โครงการชลประทานระนอง

ที่	แผนงาน/โครงการ	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงานที่รับผิดชอบ
			พ.ศ.2571	พ.ศ.2572	พ.ศ.2573	พ.ศ.2574	พ.ศ.2575	รวม 5 ปี(71-75)	
33	ประตูระบายน้ำคลองกะเปอร์พร้อมอาคารประกอบ ตำบลกะเปอร์ อำเภอกะเปอร์ จังหวัดระนอง	ปกติ							โครงการชลประทานระนอง
34	อาคารบังคับน้ำชอยน้ำตกชุมแสงพร้อมระบบส่งน้ำ ตำบลจปร. อำเภอกระบุรี จังหวัดระนอง	ปกติ							โครงการชลประทานระนอง
35	อาคารบังคับน้ำห้วยบ้านพร้อมระบบส่งน้ำ ตำบลบางใหญ่ อำเภอกระบุรี จังหวัดระนอง	ปกติ							โครงการชลประทานระนอง
36	อาคารบังคับน้ำบ้านในสวน พร้อมอาคารประกอบ ตำบลบางใหญ่ อำเภอกระบุรี จังหวัดระนอง	ปกติ							โครงการชลประทานระนอง
37	ฝายคลองน้ำขาว (บ้านทุ่งมะพร้าว 1) ตำบล จ.ป.ร. อำเภอกระบุรี จังหวัดระนอง	ปกติ							โครงการชลประทานระนอง
38	ระบบส่งน้ำอาคารอัดน้ำบ้านบางแกะ ระยะที่ 2 พร้อมส่วนประกอบอื่น ตำบลละอู่นใต้ อำเภอละอู่น จังหวัดระนอง โครงการก่อสร้างสำนักงานชลประทานที่ 14 ตำบลลำสูยง อำเภอกระบุรี จังหวัดระนอง (กันเหลื่อมปี)	ปกติ							โครงการชลประทานระนอง
39	อาคารบังคับน้ำอ่าวเขาควาย พร้อมระบบส่งน้ำ ตำบลเกาะพยาม อำเภอเมืองระนอง จังหวัดระนอง	ปกติ							โครงการชลประทานระนอง
40	ฝายบ้านหัวหนองพร้อมอาคารประกอบตำบลมะมุ อำเภอกระบุรี จังหวัดระนอง	ปกติ							โครงการชลประทานระนอง
41	ปรับปรุงและเพิ่มประสิทธิภาพอ่างเก็บน้ำอ่าวใหญ่ (พรด.)พร้อมส่วนประกอบอื่น โครงการชลประทานระนอง ตำบลเกาะพยาม อำเภอเมืองระนอง จังหวัดระนอง (กันเหลื่อมปี)	ปกติ							โครงการชลประทานระนอง
*42	การปรับปรุงระบบส่งน้ำอาคารบังคับน้ำห้วยนกงางน้อย ตำบลราชกรูด อำเภอเมืองระนอง (แผนพัฒนาการเกษตร ระดับหมู่บ้าน ปี 2569 - 2573 ภายใต้โครงการขับเคลื่อนการเกษตร ระดับหมู่บ้านสู่การผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง) พื้นที่ บ้านห้วยปริง หมู่ที่ 7 ตำบลราชกรูด อำเภอเมืองระนอง								โครงการชลประทานระนอง
แนวทางการพัฒนาที่ 4.2 การสร้างความมั่นคงด้านอาหาร									
43	โครงการคลังอาหารปลอดภัยครัวเรือนต้นแบบ	งบจังหวัด/กลุ่มจังหวัด		1,270,000				1,270,000	สนง.เกษตรจังหวัดระนอง , สนง.ประมงจังหวัดระนอง, สนง.ปศุสัตว์จังหวัดระนอง , สนง.เกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง (บูรณา
44	การจัดการพื้นที่ผลิตอาหารและการเข้าถึงอาหารของเด็กนักเรียนในสถานศึกษา จังหวัดระนอง	งบจังหวัด/ อปท.		1,500,000				1,500,000	สนง.เกษตรจังหวัดระนอง, สนง.ประมงจังหวัดระนอง, สนง.ปศุสัตว์จังหวัดระนอง, สนง.เกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง (บูรณาการ)

ที่	แผนงาน/โครงการ	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงานที่รับผิดชอบ
			พ.ศ.2571	พ.ศ.2572	พ.ศ.2573	พ.ศ.2574	พ.ศ.2575	รวม 5 ปี(71-75)	
45	โครงการสร้างความมั่นคงทางอาหารให้กับครัวเรือน (แผนพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้าน ภายใต้โครงการขับเคลื่อนการพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้านสู่การผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง)	อปท.	271,500	271,500	271,500	271,500	271,500	1,357,500	คณะกรรมการหมู่บ้าน, สมาชิกในชุมชน, อบต.ละอุ่นเหนือ, อบต.ลำเลียง ,อบต.บ้านนา,อบต.นาคา, อบต.เกาะพยาม, อบต. จ.ป.ร., อบต.หาดส้มแป้น หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
46	โครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน (ในโรงเรียน)	ปกติ,จังหวัด/กลุ่มจังหวัด	8,000	8,000	8,000	8,000	8,000	40,000	สนง.เกษตรจังหวัดระนอง
47	ส่งเสริมการเลี้ยงเป็ดไข่และอนุรักษ์พันธุ์เป็ดบ้านนาของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรด้านปศุสัตว์ (เสนอขอบรรจุในแผนปฏิบัติราชการจังหวัด ปี 71)	จังหวัด	1,029,700					1,029,700	สนง.ปศุสัตว์จังหวัดระนอง
48	โครงการยกระดับสัตว์น้ำเศรษฐกิจ เพื่อความมั่นคงทางอาหารทะเลรองรับการท่องเที่ยวจังหวัดระนอง (เสนอขอบรรจุในแผนปฏิบัติราชการจังหวัด ปี 71)	จังหวัด	4,046,000					4,046,000	สนง.ประมงจังหวัดระนอง วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีระนอง
49	โครงการสร้างแหล่งอาศัย ยกระดับความมั่นคงสัตว์น้ำเศรษฐกิจสนับสนุนการท่องเที่ยวจังหวัดระนอง (เสนอขอบรรจุในแผนปฏิบัติราชการจังหวัด ปี 71)	จังหวัด	15,514,000					15,514,000	สนง.ประมงจังหวัดระนอง
50	การสร้างความมั่นคงทางด้านอาหาร/เกษตรกรรมยั่งยืน (แผนพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้าน ปี 2567 – 2571 ภายใต้โครงการขับเคลื่อนการเกษตร ระดับหมู่บ้าน สู่การผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง) 1) บ้านคลองหลีก หมู่ที่ 11 ตำบลปากจั่น อำเภอกระบุรี จังหวัดระนอง 2) บ้านชลนิมิตร หมู่ที่ 7 ตำบลเชี่ยวเหลียง อำเภอกะเปอร์ จังหวัดระนอง 3) บ้านหินช้าง หมู่ที่ 3 ตำบลปากน้ำ อำเภอเมืองระนอง จังหวัดระนอง 4) บ้านไร่ใน หมู่ที่ 7 ตำบลนาคา อำเภอสุขสำราญ จังหวัดระนอง 5) บ้านคอกช้าง หมู่ที่ 3 ตำบลบางพระเหนือ อำเภอละอุ่น จังหวัดระนอง								สำนักปลัด (อบต.ปากจั่น, เชี่ยวเหลียง, ปากน้ำ, นาคา, บางพระเหนือ) , คณะกรรมการหมู่บ้าน และหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์, หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ที่	แผนงาน/โครงการ	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงานที่รับผิดชอบ
			พ.ศ.2571	พ.ศ.2572	พ.ศ.2573	พ.ศ.2574	พ.ศ.2575	รวม 5 ปี(71-75)	
51	การสร้างความมั่นคงทางด้านอาหาร/เกษตรกรรมยั่งยืน (แผนพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้าน ปี 2568 – 2572 ภายใต้โครงการขับเคลื่อนการเกษตร ระดับหมู่บ้าน สู่การผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง) 1) บ้านนกงาง หมู่ที่ 5 ตำบลราชกรูด อำเภอเมืองระนอง 2) บ้านพรุตาโรย หมู่ที่ 5 ตำบลบางแก้ว อำเภอละอุ่น 3) บ้านบกกราย หมู่ที่ 8 ตำบลน้ำจืด อำเภอกระบุรี 4) บ้านบางมัน หมู่ที่ 1 ตำบลนาคา อำเภอสุขสำราญ 5) บ้านหินขาว หมู่ที่ 9 ตำบลกะเปอร์ อำเภอกะเปอร์								สำนักปลัด (อบต.ราชกรูด, บางแก้ว, น้ำจืด, นาคา, กะเปอร์) , คณะกรรมการหมู่บ้าน และหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์, หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
52	การสร้างความมั่นคงทางด้านอาหาร/เกษตรกรรมยั่งยืน (แผนพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้าน ปี 2569 – 2573 ภายใต้โครงการขับเคลื่อนการเกษตร ระดับหมู่บ้าน สู่การผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง) 1) บ้านบางนา หมู่ที่ 9 ตำบลลำเลียง อำเภอกระบุรีระนอง 2) บ้านห้วยปริง หมู่ที่ 7 ตำบลราชกรูด อำเภอเมืองระนอง 3) บ้านสองแพรก หมู่ที่ 7 ตำบลลำเลียง อำเภอกระบุรี จังวัดระนอง 4) บ้านทรัพย์สมบูรณ์ หมู่ที่ 8 ตำบลบ้านนา อ.กะเปอร์ จ.ระนอง 5) บ้านบางมัน หมู่ที่ 1 ตำบลนาคา อำเภอสุขสำราญ จังหวัดระนอง 6) บ้านบางใหญ่ หมู่ที่ 4 ตำบลบางพระเหนือ อำเภอละอุ่น จังหวัดระนอง								สำนักปลัด (อบต.ราชกรูด, บ้านนา, นาคา, บางพระเหนือ, เทศบาลตำบลลำเลียง) , คณะกรรมการหมู่บ้าน และหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์, หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
แนวทางการพัฒนาที่ 4.3 การพัฒนาระบบโลจิสติกส์สินค้าเกษตรครบวงจร									
53	โครงการพัฒนาประสิทธิภาพโลจิสติกส์เกษตรเพื่อลดการสูญเสีย	ปกติ	614,600	614,600	614,600	614,600	614,600	3,073,000	สนง.เกษตรจังหวัดระนอง
54	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพด้านการผลิตและการขนส่งของสหกรณ์เพื่อเป็นต้นแบบในการบริหารจัดการ	ปกติ	12,360	12,360	12,360	12,360	12,360	61,800	สนง.สหกรณ์จังหวัดระนอง
55	โครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบสาธารณูปโภค (แผนพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้าน ภายใต้โครงการขับเคลื่อนการพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้านสู่การผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง)	อปท.	14,450,000	25,135,360	12,125,000			51,710,360	อบต.ลำเลียง , อบต. นาคา, อบต.ละอุ่นเหนือ , อบต.บ้านนา , อบต.เกาะพยาม, อบต. จ.ป.ร. , อบต. หาดส้มแป้น
แนวทางการพัฒนาที่ 4.4 การพัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศทางการเกษตร									
56	โครงการจัดการระบบเทคโนโลยีสารสนเทศฯ	ปกติ	36,000	36,000	36,000	36,000	36,000	180,000	สนง.เกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง
57	โครงการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	ปกติ	23,400	23,400	23,400	23,400	23,400	117,000	สนง.ปศุสัตว์จังหวัดระนอง, ด่านกักกันสัตว์ระนอง
58	โครงการประชาสัมพันธ์ด้านการเกษตรและสหกณ์	ปกติ							หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรฯ

ที่	แผนงาน/โครงการ	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงานที่รับผิดชอบ
			พ.ศ.2571	พ.ศ.2572	พ.ศ.2573	พ.ศ.2574	พ.ศ.2575	รวม 5 ปี(71-75)	
59	โครงการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร - ด้านพืช - ด้านประมง - ด้านปศุสัตว์	ปกติ	94,551	94,551	94,551	94,551	94,551	472,755	สนง.เกษตรจังหวัดระนอง, สนง.ปศุสัตว์จังหวัดระนอง, สนง.ประมงจังหวัดระนอง
60	จัดประชุมคณะอนุกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง	ปกติ	540,000	540,000	540,000	540,000	540,000	2,700,000	สนง.เกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง
61	โครงการสนับสนุนการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรในระดับพื้นที่ (SC)	ปกติ	12,500	12,500	12,500	12,500	12,500	62,500	สนง.เกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง
62	การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง (ด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคีเครือข่ายภาคเกษตร)	ปกติ/จังหวัด	30,000	30,000	30,000	30,000	30,000	150,000	คณะทำงานจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง
63	โครงการขับเคลื่อนการเกษตรระดับหมู่บ้านสู่การผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง (เกษตรกรรมยั่งยืน)	ปกติ	19,700	19,700	19,700	19,700	19,700	98,500	สนง.เกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง
64	โครงการขับเคลื่อนแผนหมู่บ้านให้เกิดผลสำเร็จเป็นรูปธรรม (แผนพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้าน ภายใต้โครงการขับเคลื่อนการพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้านสู่การผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง)	อปท.	20,000	20,000	20,000	20,000	20,000	100,000	คณะกรรมการหมู่บ้าน, อบต.ละอุ่นเหนือ,อบต.ลำเลียง , อบต. นาคา, อบต.ละอุ่นเหนือ , อบต.บ้านนา , อบต.เกาะพยาม, อบต. จ.ป.ร. , อบต. หาดส้มแป้น, อบต.ราชกรูด, อบต.บางแก้ว , อบต.น้ำจืด และหน่วยงานในพื้นที่ที่เกี่ยวข้อง
65	การบริหารจัดการของชุมชน ภายใต้ (ร่าง) แผนพัฒนาตำบลเกาะพยาม (พ.ศ.2567 -2570) หมู่ ที่ 1 บ้านเกาะพยาม และหมู่ที่ 2 บ้านเกาะช้าง ตำบลเกาะพยาม อำเภอเมืองระนอง จังหวัดระนอง	อปท.							อบต. เกาะพยาม , คณะกรรมการหมู่บ้าน และหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ หน่วยงานภาคีที่เกี่ยวข้อง
66	สินค้าเกษตรและบริการมูลค่าสูง 1 ท้องถิ่น 1 สินค้าเกษตรมูลค่าสูง	ปกติ							สนง.เกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง
67	การควบคุมทะเบียนและจัดทำบัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ.2551	ไม่ใช้งบประมาณ							สนง.เกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง

ที่	แผนงาน/โครงการ	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงานที่รับผิดชอบ
			พ.ศ.2571	พ.ศ.2572	พ.ศ.2573	พ.ศ.2574	พ.ศ.2575	รวม 5 ปี(71-75)	
แนวทางการพัฒนาที่ 4.5 การพัฒนาพลังงานสะอาดในภาคเกษตร									
*68	โครงการส่งเสริมเทคโนโลยีพลังงานเพื่อการเกษตรที่ยั่งยืน (ตู้อบแห้งพลังงานแสงอาทิตย์) (แผนพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้าน ปี 2568 – 2572 ภายใต้โครงการขับเคลื่อนการเกษตร ระดับหมู่บ้านสู่การผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง) ในพื้นที่ 1) บ้านหินขาว หมู่ที่ 9 ตำบลกะเปอร์ อำเภอกะเปอร์ (พริก) 2) บ้านไร่ใน หมู่ที่ 7 ตำบลนาคา อำเภอสุขสำราญ (กาแฟ) (แผนพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้าน ปี 2569 – 2573 ภายใต้โครงการขับเคลื่อนการเกษตร ระดับหมู่บ้านสู่การผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง) ในพื้นที่ 1) บ้านบางนา หมู่ที่ 9 ตำบลลำเลียง อำเภอกระบุรีระนอง 2) บ้านทรัพย์สมบูรณ์ หมู่ที่ 8 ตำบลบ้านนา อ.กะเปอร์ จ.ระนอง 3) บ้านบางมัน หมู่ที่ 1 ตำบลนาคา อำเภอสุขสำราญ จังหวัดระนอง 4) บ้านสองแพรก หมู่ที่ 7 ตำบลลำเลียง อำเภอกระบุรี จังวัดระนอง								สนง.เกษตรอำเภอ , อบต.กะเปอร์, นาคา, บ้านนา, บางพระเหนือ , เทศบาลตำบลลำเลียง , สนง.พลังงานจังหวัด, สนง.เกษตรจังหวัด
*69	โครงการส่งเสริมและพัฒนาสินค้าเกษตรชีวภาพกิจกรรม ส่งเสริมการแปรรูปสมุนไพรด้วยโรงอบพลังงานแสงอาทิตย์ต้นทุนต่ำในเขตปฏิรูปที่ดิน งบประมาณ ปี 2571 บ้านบางใหญ่ (แผนพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้าน ปี 2568 – 2572 ภายใต้โครงการขับเคลื่อนการเกษตร ระดับหมู่บ้านสู่การผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง) หมู่ที่ 4 ตำบลบางพระเหนือ อำเภอละอุ่น จังหวัดระนอง	งบปกติ (เข้าแผน สปก.ปี 2571)							สนง.ปฏิรูปที่ดินจังหวัดระนอง

ที่	แผนงาน/โครงการ	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงานที่รับผิดชอบ
			พ.ศ.2571	พ.ศ.2572	พ.ศ.2573	พ.ศ.2574	พ.ศ.2575	รวม 5 ปี(71-75)	
*70	โครงการส่งเสริมเทคโนโลยีพลังงานเพื่อการเกษตรที่ยั่งยืน การสร้างมูลค่าเพิ่มจากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร (เตาเผาถ่านไบโอชาร์) (แผนพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้าน ปี 2568 – 2572 ภายใต้โครงการขับเคลื่อนการเกษตร ระดับหมู่บ้านสู่การผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง) ในพื้นที่ 1) บ้านนกงาง หมู่ที่ 5 ตำบลราชกรูด อำเภอเมืองระนอง 2) บ้านพรุตาโรย หมู่ที่ 5 ตำบลบางแก้ว อำเภอละอุ่น 3) บ้านบกกราย หมู่ที่ 8 ตำบลน้ำจืด อำเภอกระบุรี 4) บ้านบางมัน หมู่ที่ 1 ตำบลนาคา อำเภอสุขสำราญ 5) บ้านหินขาว หมู่ที่ 9 ตำบลกะเปอร์ อำเภอกะเปอร์ 6) บ้านไร่ใน หมู่ที่ 7 ตำบลนาคา อำเภอสุขสำราญ (กาแฟ) 7) บ้านคลองหลีก หมู่ที่ 11 ตำบลปากจั่น อำเภอกระบุรี จังหวัดระนอง (มังคุด) 8) บ้านบางนา หมู่ที่ 9 ตำบลลำเลียง อำเภอกระบุรีระนอง (มังคุด)								สนง.เกษตรอำเภอ , อบต.กะเปอร์, นาคา, บ้านนา, บางพระเหนือ , เทศบาลตำบลลำเลียง , สนง.พลังงานจังหวัด, สนง.เกษตรจังหวัด
*71	โครงการส่งเสริมเทคโนโลยีพลังงานเพื่อการเกษตรที่ยั่งยืน การรถสูบน้ำโดยใช้พลังงานแสงอาทิตย์ (แผนพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้าน ปี 2568 – 2572 ภายใต้โครงการขับเคลื่อนการเกษตร ระดับหมู่บ้านสู่การผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง) ในพื้นที่ 1) บ้านบกกราย หมู่ที่ 8 ตำบลน้ำจืด อำเภอกระบุรี (แผนพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้าน ปี 2569 – 2573 ภายใต้โครงการขับเคลื่อนการเกษตร ระดับหมู่บ้านสู่การผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง) ในพื้นที่ 2) บ้านบางนา หมู่ที่ 9 ตำบลลำเลียง อำเภอกระบุรีระนอง 3) บ้านห้วยปริง หมู่ที่ 7 ตำบลราชกรูด อำเภอเมืองระนอง 4) บ้านสองแพรก หมู่ที่ 7 ตำบลลำเลียง อำเภอกระบุรี 5) บ้านนกงาง หมู่ที่ 5 ตำบลราชกรูด อำเภอเมืองระนอง								อบต.น้ำจืด, อบต.ราชกรูด , เทศบาลตำบลลำเลียง สนง.พลังงานจังหวัด

ที่	แผนงาน/โครงการ	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงานที่รับผิดชอบ
			พ.ศ.2571	พ.ศ.2572	พ.ศ.2573	พ.ศ.2574	พ.ศ.2575	รวม 5 ปี(71-75)	
*72	โครงการด้านสาธารณูปโภค (น้ำ ,ไฟฟ้า/พลังงานทดแทน,ถนน,ที่ดิน) (แผนพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้าน ปี 2567 – 2571 ภายใต้โครงการขับเคลื่อนการเกษตร ระดับหมู่บ้านสู่การผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง) 1) บ้านคลองหลีก หมู่ที่ 11 ตำบลปากจั่น อำเภอกระบุรี จังหวัดระนอง 2) บ้านชลนิมิตร หมู่ที่ 7 ตำบลเชี่ยวเหลียง อำเภอกะเปอร์ จังหวัดระนอง 3) บ้านหินช้าง หมู่ที่ 3 ตำบลปากน้ำ อำเภอเมืองระนอง จังหวัดระนอง 4) บ้านไร่ใน หมู่ที่ 7 ตำบลนาคา อำเภอสุขสำราญ จังหวัดระนอง 5) บ้านคอกช้าง หมู่ที่ 3 ตำบลบางพระเหนือ อำเภอละอุ่น จังหวัดระนอง	อปท./ปกติ							คณะกรรมการหมู่บ้าน ,อบต. ปากจั่น ,อบต.เชี่ยวเหลียง, อบต.ปากน้ำ, อบต.นาคา, อบต.บางพระเหนือ และ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
*73	โครงการด้านสาธารณูปโภค (น้ำ ,ไฟฟ้า/พลังงานทดแทน,ถนน,ที่ดิน) (แผนพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้าน ปี 2568 – 2572 ภายใต้โครงการขับเคลื่อนการเกษตร ระดับหมู่บ้านสู่การผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง) 1) บ้านนกงาง หมู่ที่ 5 ตำบลราชกรูด อำเภอเมืองระนอง 2) บ้านพรุตาโรย หมู่ที่ 5 ตำบลบางแก้ว อำเภอละอุ่น 3) บ้านบกกราย หมู่ที่ 8 ตำบลน้ำจืด อำเภอกระบุรี 4) บ้านบางมัน หมู่ที่ 1 ตำบลนาคา อำเภอสุขสำราญ 5) บ้านหินขาว หมู่ที่ 9 ตำบลกะเปอร์ อำเภอกะเปอร์								คณะกรรมการหมู่บ้าน ,อบต. ราชกรูด ,อบต. บางแก้ว, อบต.น้ำจืด, อบต.นาคา, อบต.กะเปอร์ และ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
*74	โครงการด้านสาธารณูปโภค (น้ำ ,ไฟฟ้า/พลังงานทดแทน,ถนน,ที่ดิน) (แผนพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้าน ปี 2569 – 2573 ภายใต้โครงการขับเคลื่อนการเกษตร ระดับหมู่บ้านสู่การผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง) 1) บ้านบางนา หมู่ที่ 9 ตำบลลำเลียง อำเภอกระบุรีระนอง 2) บ้านห้วยปริง หมู่ที่ 7 ตำบลราชกรูด อำเภอเมืองระนอง 3) บ้านสองแพรก หมู่ที่ 7 ตำบลลำเลียง อำเภอกระบุรี จังวัดระนอง 4) บ้านทรัพย์สมบูรณ์ หมู่ที่ 8 ตำบลบ้านนา อ.กะเปอร์ จ.ระนอง 5) บ้านบางมัน หมู่ที่ 1 ตำบลนาคา อำเภอสุขสำราญ จังหวัดระนอง 6) บ้านบางใหญ่ หมู่ที่ 4 ตำบลบางพระเหนือ อำเภอละอุ่น จังหวัดระนอง 7) บ้านคลองจั่นพัฒนา หมู่ที่ 8 ต.จ.ป.ร. อำเภอกระบุรี (ไฟฟ้า)								คณะกรรมการหมู่บ้าน ,อบต.ราชกูด ,อบต.บ้านนา, อบต.นาคา, อบต.บางพระเหนือ, อบต.จ.ป.ร. เทศบาลตำบลลำเลียง และ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ที่	แผนงาน/โครงการ	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงานที่รับผิดชอบ
			พ.ศ.2571	พ.ศ.2572	พ.ศ.2573	พ.ศ.2574	พ.ศ.2575	รวม 5 ปี(71-75)	
*75	เพิ่มประสิทธิภาพระบบสาธารณูปโภคและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ภายใต้ (แผนพัฒนาตำบลเกาะพยาม (พ.ศ.2567 -2570) หมู่ ที่ 1 บ้านเกาะพยาม และหมู่ที่ 2 บ้านเกาะช้าง ตำบลเกาะพยาม อำเภอเมืองระนอง จังหวัดระนอง 1) เพิ่มประสิทธิภาพระบบสาธารณูปโภค 2) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน	อปท./ปกติ	102,590,000	13,550,000	11,300,000	11,300,000	11,300,000	150,040,000	อบต. เกาะพยาม , คณะกรรมการหมู่บ้าน และหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ หน่วยงานภาคีที่เกี่ยวข้อง
76	ยกระดับฟาร์มปศุสัตว์ด้วยการจัดการมูลสัตว์และผลิตพลังงานทดแทนจากก๊าซชีวภาพ (เสนอขอบรรจุในแผนปฏิบัติราชการจังหวัด ปี 71)	จังหวัด	1,481,700					1,481,700	สนง.ปศุสัตว์จังหวัดระนอง

หมายเหตุ: * อยู่ระหว่างประสานการเตรียมความพร้อมในพื้นที่ เพื่อจัดทำโครงการ

- (ร่าง) โครงการภายใต้แผนพัฒนาฯ พ.ศ. 2571 - 2575 ใช้การประมาณการจากงบประมาณของโครงการที่ได้รับปี 2569 เป็นฐาน

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญภายใต้ประเด็นการพัฒนาตามแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดระนอง พ.ศ. 2571-2575

ประเด็นการพัฒนา		จำนวนโครงการ	ปี					รวม 5 ปี
			พ.ศ.2571	พ.ศ.2572	พ.ศ.2573	พ.ศ.2574	พ.ศ.2575	
1	เสริมสร้างศักยภาพเกษตรกร สถาบันเกษตรกร ให้เข้มแข็งอย่างยั่งยืน พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ	32	57,230,578	56,699,978	56,699,978	56,524,378	56,524,378	283,679,290
2	ยกระดับการผลิตสู่เกษตรปลอดภัย และยั่งยืน	69	35,125,770	24,161,070	24,161,070	21,595,395	21,595,395	126,638,700
3	การสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรมูลค่าสูงด้วยการแปรรูปและการตลาด	23	6,812,280	18,203,180	1,203,180	1,203,180	1,203,180	28,625,000
4	การพัฒนาระบบนิเวศทางการเกษตรเพื่อความมั่นคง	76	147,686,498	49,285,558	31,255,198	19,130,198	19,125,198	266,482,650
รวม		200	246,855,126	148,349,786	113,319,426	98,453,151	98,448,151	705,425,640

- (ร่าง) โครงการภายใต้แผนพัฒนาฯ พ.ศ. 2571 - 2575 ใช้การประมาณการจากงบประมาณของโครงการที่ได้รับปี 2569 เป็นฐาน

ส่วนที่ 5

แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea) ของโครงการด้านการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2571 มีโครงการที่สอดคล้องกับกรอบแผนพัฒนาจังหวัดระนอง (พ.ศ. 2571 – 2575) เพื่อเสนอขอบรรจุในแผนปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2571 ของจังหวัดระนอง จำนวน 9 โครงการ ภายใต้แผนพัฒนาจังหวัด **ประเด็นการพัฒนาที่ 2 ขับเคลื่อนเศรษฐกิจทางทะเลและเกษตรมูลค่าสูงด้วยนวัตกรรมและเศรษฐกิจ BCG รวม วงเงินงบประมาณ 37,199,500 บาท** โดยเชื่อมโยงกับประเด็นการพัฒนาภายใต้แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด พ.ศ. 2571 – 2575 ดังนี้

ลำดับที่	โครงการ	กิจกรรมหลัก	งบประมาณ (บาท)	หน่วยดำเนินงาน
<u>ประเด็นการพัฒนาที่ 1</u> เสริมสร้างศักยภาพเกษตรกร สถาบันเกษตรกร ให้เข้มแข็งอย่างยั่งยืน พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ				
<u>แนวทางการพัฒนาที่ 1.4</u> สนับสนุนการเข้าถึงปัจจัยการผลิตอย่างเป็นธรรมและยั่งยืน (ดิน แรงงาน ทุน พันธุ์และปัจจัยชีวภาพ)				
1.	**โครงการยกระดับศักยภาพเกษตรกรและสร้างความมั่นคงด้านอาชีพในพื้นที่โครงการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล จังหวัดระนอง**		**530,600**	สนง.สหกรณ์จังหวัดระนอง
		1.1 ยกระดับศักยภาพเกษตรกรและพัฒนาอาชีพตามศักยภาพพื้นที่เพื่อสร้างความมั่นคงด้านอาหารและเพิ่มรายได้	401,800	
		1.2 ยกระดับมูลค่าผลผลิตจากประมงพื้นบ้านและการแปรรูปสัตว์น้ำเพื่อสร้างรายได้และอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลอย่างยั่งยืน	128,800	ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงทะเลระนอง
<u>ประเด็นการพัฒนาที่ 2</u> ยกระดับการผลิตสู่เกษตรปลอดภัย และยั่งยืน				
<u>แนวทางการพัฒนาที่ 2.2</u> ยกระดับกระบวนการผลิตสินค้าเกษตร				
2.	**โครงการบูรณาการขยายผลการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เพื่อยกระดับเกษตรกรรมยั่งยืนจังหวัดระนอง**		**1,304,200**	สนง.เกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง
		1) เกษตรกรรมยั่งยืนทางรอดของเกษตรกร	605,300	
		2) การส่งเสริมเพิ่มประสิทธิภาพการเลี้ยงสัตว์เพื่อเป็นแหล่งอาหารในครัวเรือน	663,500	
		3) ติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานโครงการ	35,400	
<u>แนวทางการพัฒนาที่ 2.3</u> ส่งเสริมและพัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง				
3.	**โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับมูลค่าสินค้าเกษตรจังหวัดระนอง**		**7,684,200**	สนง.เกษตรจังหวัดระนอง
		1) เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับมูลค่าสินค้าเกษตรจังหวัดระนอง	6,306,500	

ลำดับที่	โครงการ	กิจกรรมหลัก	งบประมาณ (บาท)	หน่วยดำเนินงาน
		2) การส่งเสริมเทคโนโลยีพลังงานเพื่อการเกษตรที่ยั่งยืน	1,377,700	สนง.พลังงานจังหวัดระนอง
<u>ประเด็นการพัฒนาที่ 3</u> การสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรมูลค่าสูงด้วยการแปรรูปและการตลาด				
<u>แนวทางการพัฒนาที่ 3.1</u> ยกระดับการแปรรูปสู่อุตสาหกรรมเกษตรมูลค่าสูง (ส่งเสริมการแปรรูปสินค้าเกษตร)				
4.	**พัฒนายกระดับคุณภาพผลิตภัณฑ์ OTOP สู่มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.)**		**3,880,000**	สนง.อุตสาหกรรมจังหวัดระนอง
		1) จัดแสดงและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชนที่ได้รับการรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.) หรือผลิตภัณฑ์เด่นจังหวัดระนองที่ได้รับมาตรฐานอื่น	3,200,000	
		2) อบรม สัมมนาและให้คำปรึกษาแนะนำด้านการผลิตสินค้าให้ได้เกณฑ์มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.)และมาตรฐานอื่นที่ทางราชการกำหนด	80,000	
		3) อบรมและให้คำปรึกษาแนะนำด้านการพัฒนาบรรจุภัณฑ์และฉลาก	120,000	
		4) การออกแบบและทำต้นแบบบรรจุภัณฑ์ หรือฉลาก	480,000	
5.	**พัฒนาศักยภาพ พัฒนาผลิตภัณฑ์ประมง ยกระดับสัตว์น้ำท้องถิ่น สู่ตลาดสินค้าประมงมูลค่าสูง**	1) ปฏิบัติการแปรรูปสัตว์น้ำท้องถิ่นและเทคนิคการออกแบบแพคเกจจิ้งสร้างผลิตภัณฑ์ประมงสู่ตลาดมูลค่าสูง ฟื้นฟูทรัพยากรสัตว์น้ำท้องถิ่น	**1,729,100**	สนง.ประมงจังหวัดระนอง
<u>ประเด็นการพัฒนาที่ 4</u> การพัฒนาระบบนิเวศทางการเกษตรเพื่อความมั่นคง				
แนวทางการพัฒนาที่ 4.2 การสร้างความมั่นคงด้านอาหาร				
6.	**ส่งเสริมการเลี้ยงเป็ดไข่และอนุรักษ์พันธุ์เป็ดบ้านนาของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรด้านปศุสัตว์**	1) ส่งเสริมการเลี้ยงเป็ดไข่และอนุรักษ์พันธุ์เป็ดบ้านนาของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรด้านปศุสัตว์	**1,029,700**	สนง.ปศุสัตว์จังหวัดระนอง
7.	**โครงการยกระดับสัตว์น้ำเศรษฐกิจ เพื่อความมั่นคงทางอาหารทะเลรองรับการท่องเที่ยวจังหวัดระนอง**		**4,046,000**	สนง.ประมงจังหวัดระนอง
		1) สร้างสัตว์น้ำเศรษฐกิจสร้างอาหาร สร้างรายได้ ส่งเสริมการท่องเที่ยวเมืองระนอง	3,500,800	
		2) บูรณาการองค์ความรู้และเทคโนโลยีการเพาะเลี้ยงกุ้งแม่น้ำกระบุรี เพื่อการอนุรักษ์และขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากจังหวัดระนอง	545,200	วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีระนอง

ลำดับที่	โครงการ	กิจกรรมหลัก	งบประมาณ (บาท)	หน่วยดำเนินงาน
8.	**โครงการสร้างแหล่งอาศัยยกระดับความมั่นคงสัตว์น้ำเศรษฐกิจสนับสนุนการท่องเที่ยวจังหวัดระนอง**	1) สร้างแหล่งอาศัยสัตว์ทะเล (ปะการังเทียม) โดยชุมชนมีส่วนร่วม	**15,514,000**	สนง.ประมงจังหวัดระนอง
<u>แนวทางการพัฒนาที่ 4.5</u> การพัฒนาพลังงานสะอาดในภาคเกษตร				
9.	**ยกระดับฟาร์มปศุสัตว์ด้วยการจัดการมูลสัตว์และผลิตพลังงานทดแทนจากก๊าซชีวภาพ**	1) ยกระดับฟาร์มปศุสัตว์ด้วยการจัดการมูลสัตว์และผลิตพลังงานทดแทนจากก๊าซชีวภาพ	**1,481,700**	สนง.ปศุสัตว์จังหวัดระนอง
รวม 9 โครงการ (9 หน่วยงาน)			**37,199,500 บาท**	

โครงการแบบย่อ (Project idea) ของโครงการด้านการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง

<u>ประเด็นการพัฒนาที่ 1</u> เสริมสร้างศักยภาพเกษตรกร สถาบันเกษตรกร ให้เข้มแข็งอย่างยั่งยืน พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการ	**โครงการยกระดับศักยภาพเกษตรกรและสร้างความมั่นคงด้านอาชีพในพื้นที่โครงการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล จังหวัดระนอง**
2. แนวทางการพัฒนา	**แนวทางการพัฒนาที่ 1.4** สนับสนุนการเข้าถึงปัจจัยการผลิตอย่างเป็นธรรมและยั่งยืน (ดิน แรงงาน ทุน พันธุ์และปัจจัยชีวภาพ)
3. หลักการและเหตุผล	รัฐบาลได้ดำเนินนโยบายการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน (คทช.) เพื่อแก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำด้านการถือครองที่ดินและสร้างโอกาสในการประกอบอาชีพของประชาชน โดยจังหวัดระนองมีพื้นที่ดำเนินโครงการ คทช. จำนวน 11 พื้นที่ และมีเกษตรกรได้รับการจัดสรรที่ดินมากกว่า 2,200 ครัวเรือน อย่างไรก็ตาม การมีที่ดินเพียงอย่างเดียวไม่เพียงพอต่อการยกระดับคุณภาพชีวิต หากเกษตรกรยังขาดองค์ความรู้ เทคโนโลยี การบริหารจัดการอาชีพ และการเชื่อมโยงตลาด ส่งผลให้การใช้ประโยชน์พื้นที่ยังไม่เต็มศักยภาพ จากการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นที่เป้าหมาย พบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่ยังมีรูปแบบการผลิตแบบดั้งเดิม ใช้ปัจจัยการผลิตในต้นทุนสูง ขาดการวางแผนการผลิต การแปรรูป และการสร้างมูลค่าเพิ่ม ส่งผลให้รายได้ครัวเรือนไม่มั่นคง ขณะที่สถานการณ์การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ต้นทุนการผลิตที่เพิ่มขึ้น และความผันผวนของราคาสินค้าเกษตร ทำให้จำเป็นต้องพัฒนาระบบการผลิตที่ลดต้นทุน เพิ่มมูลค่า และสร้างความมั่นคงด้านอาหารควบคู่กับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ดังนั้น จังหวัดระนองจึงจัดทำโครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรที่เหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่ เพื่อยกระดับศักยภาพเกษตรกรในพื้นที่ คทช. ให้สามารถประกอบอาชีพได้อย่างมั่นคง มีรายได้เพิ่มขึ้น ใช้ประโยชน์จากทรัพยากรอย่างคุ้มค่า ลดการบุกรุกพื้นที่ป่า และสร้างความเข้มแข็งให้แก่ชุมชนในระยะยาว อันจะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนอย่างยั่งยืน ซึ่งโครงการนี้ยังสนับสนุนยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน โดยยกระดับศักยภาพเกษตรกรให้สามารถผลิตสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพ ลดต้นทุน เพิ่มมูลค่า และเชื่อมโยงตลาด สอดคล้องกับแผนแม่บทภาคการเกษตร (ร่าง) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 14 เสาหลักที่ 1 : การพลิกโฉมโครงสร้างเศรษฐกิจ (Transform the Economy) และประเด็นการพัฒนาจังหวัดระนอง

หัวข้อ	รายละเอียด
	ที่ 2 ขับเคลื่อนเศรษฐกิจทางทะเลและเกษตรมูลค่าสูงด้วยนวัตกรรม และเศรษฐกิจ BCG ตลอดจนสนับสนุนการดำเนินนโยบายการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนของรัฐบาลให้เกิดผลสัมฤทธิ์อย่างเป็นรูปธรรม
4. วัตถุประสงค์ของโครงการ	(1) เพื่อพัฒนาองค์ความรู้ ทักษะ และศักยภาพของเกษตรกรในพื้นที่โครงการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาลให้สามารถประกอบอาชีพการเกษตรที่เหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ (2) เพื่อส่งเสริมการใช้ทรัพยากรที่ดิน น้ำ และทรัพยากรธรรมชาติอย่างคุ้มค่า เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และสอดคล้องกับ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (3) เพื่อเพิ่มความมั่นคงด้านอาหาร ลดต้นทุนการผลิต สร้างอาชีพเสริม และเพิ่มรายได้ให้แก่ครัวเรือนเกษตรกร (4) เพื่อส่งเสริมการรวมกลุ่มของเกษตรกรในการผลิต การแปรรูป และการตลาด อันนำไปสู่การสร้างความเข้มแข็งของชุมชน (5) เพื่อสนับสนุนการบรรลุผลสัมฤทธิ์ของนโยบายการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนของรัฐบาลอย่างเป็นรูปธรรมและยั่งยืน
5. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	(1) เกษตรกรที่ได้รับการจัดสรรที่ดินทำกินในพื้นที่โครงการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล จังหวัดระนองจำนวน 160 คน ได้รับการถ่ายทอดความรู้การส่งเสริมพัฒนาอาชีพและเทคโนโลยีด้านการเกษตรที่เหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่ (2) เกษตรกรที่ได้รับการจัดสรรที่ดินทำกินในพื้นที่โครงการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล จังหวัดระนอง เข้าร่วมกิจกรรมอบรมหรือฝึกปฏิบัติจริง ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของเกษตรกลุ่มเป้าหมาย
6. พื้นที่เป้าหมาย	(1) พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ป่าน้ำขาว ตำบล จ.ป.ร. อำเภอกระบุรี จังหวัดระนอง (2) พื้นที่ป่าชายเลน ชุมชนบ้านเกาะเหลา หมู่ที่ 6 ตำบลปากน้ำ อำเภอเมืองระนอง จังหวัดระนอง (3) พื้นที่ป่าชายเลน ชุมชนบ้านหาดทรายดำ หมู่ที่ 5 ตำบลหงาว อำเภอเมืองระนอง จังหวัดระนอง
7. ขอบเขตของกิจกรรมหลักโดยสังเขป	ระบุแนวทางและวิธีการดำเนินงานที่เป็นกิจกรรมที่ส่งผลให้โครงการบรรลุวัตถุประสงค์
7.1 กิจกรรมหลักที่ 1 งบประมาณ **กิจกรรมย่อยที่ 1** งบประมาณ	**ยกระดับศักยภาพเกษตรกรและพัฒนาอาชีพตามศักยภาพพื้นที่เพื่อสร้างความมั่นคงด้านอาหารและเพิ่มรายได้** 401,800 บาท **ให้ความรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรที่เหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่** 98,800 บาท

หัวข้อ	รายละเอียด
ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	สำนักงานสหกรณ์จังหวัดระนอง หน่วยงานในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
กิจกรรมย่อยที่ 2 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	**ส่งเสริมการเลี้ยงไก่ไข่เพื่อสร้างความมั่นคงด้านอาหารและเพิ่มรายได้** 303,000 บาท สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดระนอง
7.2 กิจกรรมหลักที่ 2 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	**ยกระดับมูลค่าผลผลิตจากประมงพื้นบ้านและการแปรรูปสัตว์น้ำเพื่อสร้างรายได้และอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลอย่างยั่งยืน** 128,800 บาท ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงทะเลระนอง หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และหน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
8. หน่วยงานดำเนินการ	**หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลักของโครงการ** (1) สำนักงานสหกรณ์จังหวัดระนอง (2) ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงทะเลระนอง **หน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการ** สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดระนอง
9. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	1 ต.ค. 2570 - 30 ก.ย. 2571
10. งบประมาณ	**จำนวน 530,600 บาท**
11. ผลผลิต (Output)	(1) เกษตรกรที่ได้รับการจัดสรรที่ดินทำกินในพื้นที่โครงการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล จังหวัดระนองได้รับการถ่ายทอดความรู้การส่งเสริมพัฒนาอาชีพและเทคโนโลยีด้านการเกษตรที่เหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่ จำนวน 160 คน (2) เกษตรกรมีแหล่งอาหารโปรตีนและสามารถสร้างรายได้จากอาชีพเสริม
12. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	(1) รายได้เกษตรกรเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 (2) ต้นทุนการผลิตลดลงไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 (3) เกษตรกรมีรายได้จากอาชีพเสริมไม่น้อยกว่า 80 ครัวเรือน

<u>ประเด็นการพัฒนาที่ 2</u> ยกระดับการผลิตสู่เกษตรปลอดภัย และยั่งยืน

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการ	**โครงการบูรณาการขยายผลการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริเพื่อยกระดับเกษตรกรรมยั่งยืนจังหวัดระนอง**
2. แนวทางการพัฒนา	**แนวทางการพัฒนาที่ 2.2** ยกระดับกระบวนการผลิตสินค้าเกษตร
3. หลักการและเหตุผล	การดำเนินงานที่ผ่านมาจังหวัดระนองโดยหน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในจังหวัด ได้ให้ความสำคัญกับการน้อมนำแนวพระราชดำริมาแก้ไขปัญหาและพัฒนาคุณภาพชีวิตของเกษตรกรรายย่อยและประชาชน โดยในพื้นที่จังหวัดระนองมีโครงการพระราชดำริ ประกอบด้วย โครงการพัฒนาด้านแหล่งน้ำ 11 โครงการ โครงการพัฒนาด้านการเกษตร 2 โครงการ โครงการพัฒนาด้านสาธารณสุข 2 โครงการ โครงการพัฒนาด้านสวัสดิการสังคม/การศึกษา 1 โครงการ ซึ่งที่ผ่านมาการขยายผลการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริในพื้นที่จังหวัดระนอง มีลักษณะแยกส่วนดำเนินการตามความรับผิดชอบพื้นที่ ภารกิจและตามแนวทางที่ต้นสังกัดของแต่ละหน่วยงานกำหนด จึงทำให้การบูรณาการยังขาดประสิทธิภาพและการผลักดันเป้าหมายของจังหวัดยังไม่สามารถดำเนินการได้อย่างเต็มที่ อีกทั้ง ยังมีเกษตรกรรายย่อยอีกจำนวนมากที่ควรได้รับการพัฒนาตามแนวพระราชดำริ ตั้งแต่การปรับแนวคิดการทำการเกษตรตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อวางรากฐานการทำเกษตรกรรมยั่งยืนของเกษตรกร/กลุ่มเกษตรกรในจังหวัดระนองต่อไป ซึ่งต้องอาศัยการบูรณาการร่วมกันของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตั้งแต่การวางแผนการทำงานในภาพรวมของจังหวัด การพิจารณากำหนดกิจกรรมการขยายผลการดำเนินงานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ การวิเคราะห์พื้นที่และกลุ่มเกษตรกรเป้าหมายเข้าร่วมกิจกรรม การถ่ายทอดองค์ความรู้ให้เกษตรกร การบูรณาการทุกหน่วยงานสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมตามที่กำหนด การติดตามและประเมินผลการดำเนินโครงการและผลประโยชน์ที่เกษตรกรได้รับ รวมทั้งการถอดบทเรียนและการจัดทำชุดความรู้เพื่อเป็นต้นแบบการขยายผลดำเนินการในพื้นที่อื่นๆ ต่อไป ดังนั้น จึงควรเร่งส่งเสริมให้เกษตรกรรายย่อยในพื้นที่จังหวัดระนองได้รับการพัฒนาตามแนวพระราชดำริ ตั้งแต่การปรับแนวคิดการทำการเกษตรตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อวางรากฐานการทำเกษตรกรรมยั่งยืนของเกษตรกร/กลุ่มเกษตรกรในจังหวัดระนอง เพื่อสร้างความเข้มแข็งในการประกอบอาชีพเกษตรกรรมโดยเร็วต่อไป

หัวข้อ	รายละเอียด
4. วัตถุประสงค์ของโครงการ	1. เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรรายย่อยในพื้นที่จังหวัดระนองได้รับการพัฒนาพัฒนาตามแนวพระราชดำริ 2. เพื่อให้เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการขยายผลการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริมีรายได้เพิ่มขึ้นหรือลดรายจ่าย
5. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	1. จำนวนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในพื้นที่จังหวัดระนองได้รับการขยายผลการพัฒนาส่งเสริมอาชีพด้านการเกษตร 2. จำนวนเกษตรกรกลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมโครงการมีรายได้เพิ่มขึ้นและ/หรือรายจ่ายลดลง
6. พื้นที่เป้าหมาย	เกษตรกร 150 ราย ในพื้นที่เป้าหมาย ดังนี้ 1. โครงการอาคารอัดน้ำบ้านเนินทองพร้อมระบบส่งน้ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริ หมู่ที่ 2 ตำบลในวงใต้ อำเภอละอุ่น จังหวัดระนอง 2. โครงการอาคารอัดน้ำห้วยหอยพร้อมระบบส่งน้ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริ หมู่ที่ ในพื้นที่โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ 3. โครงการอาคารอัดน้ำบ้านโป่งรวยพร้อมระบบส่งน้ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริ หมู่ที่ 7 ตำบลปากจั่น อำเภอกระบุรี จังหวัดระนอง 4. โครงการฝายคลองรังแตนพร้อมระบบส่งน้ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริ หมู่ที่ 7 ตำบล จ.ป.ร. อำเภอกระบุรี จังหวัดระนอง 5. โครงการฝายคลองหินเพิงพร้อมระบบส่งน้ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริ หมู่ที่ 1 ตำบลหาดส้มแป้น อำเภอเมืองระนอง จังหวัดระนอง
7. ขอบเขตของกิจกรรมหลักโดยสังเขป	1. คัดเลือกเกษตรกรที่อยู่ในพื้นที่โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (ด้านการพัฒนาแหล่งน้ำ) หรือพื้นที่ใกล้เคียงเข้าร่วมโครงการ 2. ถ่ายทอดองค์ความรู้ 3. ติดตามผลการดำเนินงาน
7.1 กิจกรรมที่ 1 งบประมาณ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	เกษตรกรรมยั่งยืนทางรอดของเกษตรกร 605,300 บาท สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง -สำนักงานเกษตรจังหวัดระนอง -สำนักงานสหกรณ์จังหวัดระนอง -สำนักงานประมงจังหวัดระนอง -สถานีพัฒนาที่ดินระนอง -โครงการชลประทานจังหวัดระนอง

หัวข้อ	รายละเอียด
7.2 กิจกรรมที่ 2 งบประมาณ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	**ส่งเสริมเพิ่มประสิทธิภาพการเลี้ยงสัตว์เพื่อเป็นแหล่งอาหารครัวเรือน** 594,500 บาท สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดระนอง -
7.3 กิจกรรมที่ 3 งบประมาณ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	**ติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานโครงการ** 35,400 บาท สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง -
8. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดระนอง
9. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	1 ตุลาคม 2570 – 30 กันยายน 2571
10. งบประมาณ	**1,304,200 บาท**
11. ผลผลิต (Output)	1.การขยายผลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในพื้นที่จังหวัดระนองไม่น้อยกว่า 5 พื้นที่ โดยมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเครือข่ายมีส่วนร่วมในการสนับสนุนเกษตรกรกลุ่มเป้าหมาย 2.เกษตรกรกลุ่มเป้าหมายได้รับการพัฒนาส่งเสริมอาชีพด้านการเกษตร จำนวน 150 ราย
12. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	1. เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจในการทำการเกษตรตามแนวพระราชดำริและสามารถปฏิบัติใช้ในแปลงของตนเองได้ 2.หน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์และเครือข่ายความร่วมมือที่เกี่ยวข้องในจังหวัดระนองมีการบูรณาการขับเคลื่อนการขยายผลการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ นำไปสู่การแก้ไขปัญหาต่างๆ ให้กับเกษตรกรของจังหวัดได้

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการ	**โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับมูลค่าสินค้าเกษตรจังหวัดระนอง**
2. แนวทางการพัฒนา	**แนวทางการพัฒนาที่ 2.3** ส่งเสริมและพัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง
3. หลักการและเหตุผล	ปัจจุบันจังหวัดระนองประสบปัญหาสำคัญในภาคเกษตร โดยผลผลิตทางการเกษตรมีมูลค่าต่ำ ส่งผลให้เกษตรกรมีรายได้ไม่เพียงพอต่อการดำรงชีพ สถานการณ์นี้เกิดจากหลายปัจจัย เริ่มจากการขาดการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้ในกระบวนการผลิต ทำให้ผลิตภาพอยู่ในระดับต่ำ ไม่สามารถแข่งขันในตลาดได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ ยังพบว่าขาดการแปรรูปผลผลิตเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม ทำให้สินค้าเกษตรของจังหวัดไม่สามารถสร้างรายได้ที่สูงขึ้นได้ ปัญหาด้านคุณภาพและมาตรฐานของผลผลิตก็เป็นอีกประเด็นสำคัญ ส่งผลให้สินค้าเกษตรของจังหวัดไม่เป็นที่ต้องการของตลาดระดับสูง การขาดความรู้และทักษะในการบริหารจัดการฟาร์มอย่างมีประสิทธิภาพของเกษตรกรเป็นอีกปัญหาหนึ่ง ทำให้ไม่สามารถลดต้นทุนการผลิตและเพิ่มผลผลิตได้อย่างเต็มที่ อีกทั้งยังขาดการรวมกลุ่มที่เข้มแข็งของเกษตรกร ทำให้ขาดอำนาจต่อรองทางการตลาด ปัญหาด้านการตลาดและช่องทางการจัดจำหน่ายที่จำกัดก็เป็นอุปสรรคสำคัญ ทำให้เกษตรกรไม่สามารถเข้าถึงตลาดที่ให้ราคาดีได้ นอกจากนี้ การขาดการวางแผนการผลิตที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดยังทำให้เกิดปัญหาผลผลิตล้นตลาดในบางช่วง ส่งผลให้ราคาตกต่ำ ปัญหาเหล่านี้ส่งผลกระทบต่อเนื่องไปยังความมั่นคงทางอาชีพและรายได้ของเกษตรกร ทำให้คุณภาพชีวิตโดยรวมของเกษตรกรในจังหวัดระนองอยู่ในระดับที่ต่ำกว่าที่ควรจะเป็น ดังนั้น จึงจัดทำโครงการนี้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรโดยนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ๆ มาประยุกต์ใช้ ควบคู่ไปกับการแปรรูปผลผลิต เพื่อเพิ่มมูลค่าให้แก่สินค้าเกษตร ช่วยลดต้นทุนการผลิต เพิ่มรายได้ให้แก่เกษตรกร ประกอบการเกษตรกรมีความต้องการนำเทคโนโลยีด้านพลังงานมาใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพผลผลิตทางการเกษตรให้ดีขึ้น และมีแนวคิดนำวัสดุที่เหลือทิ้งกลับมาใช้ประโยชน์ สร้างมูลค่าเพิ่มโดยมีความต้องการใช้ตู้อบแห้งพลังงานแสงอาทิตย์ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตเมล็ดกาแฟที่มีคุณภาพของกลุ่มเกษตรกรผู้ผลิตเมล็ดกาแฟกลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงเป็ดได้อบเศษเปลือกหอยเปลือกปูจากภาคประมง เพื่อนำมาบดเป็นอาหารเสริมในการเลี้ยงเป็ดไข่ และการใช้เตาเผาถ่านเพื่อเปลี่ยนของเสียจากแปลงมังคุดมาเพิ่มมูลค่า เช่น มังคุดอ่อน มังคุดร่วง เปลือกมังคุด และส่วนเหลือจากผลผลิตอื่นๆ ให้เป็นถ่านชีวภาพ นำมาพัฒนาเป็นของที่

หัวข้อ	รายละเอียด
	ระลึก หรือนำไปใช้ในการปรับปรุงบำรุงดิน เครื่องสูบน้ำพลังงานแสงอาทิตย์ เพื่อช่วยบริหารจัดการน้ำในแปลงเกษตรของเกษตรกร อันเป็นการพัฒนาที่สร้างรายได้เพิ่มให้กับกลุ่มเกษตรกรแล้วยังเป็นการส่งเสริมการทำเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และสอดคล้องกับแนวทาง BCG Model ช่วยยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของสินค้าเกษตรและผลักดันให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืนในภาคการเกษตรของจังหวัดระนองต่อไป
4. วัตถุประสงค์ของโครงการ	1. เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร และส่งเสริมการลดต้นทุนการผลิต เพิ่มผลผลิต สินค้าเกษตร โดยการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้ในกระบวนการผลิต 2. ยกระดับคุณภาพ มาตรฐานของสินค้า และสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตร 3. เพื่อส่งเสริมและประชาสัมพันธ์สินค้าเกษตรของจังหวัดระนองให้เป็นที่รู้จักแก่ผู้บริโภคโดยทั่วไป 4. ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของเกษตรกรและผู้ประกอบการด้านการเกษตรให้มีความรู้และทักษะที่จำเป็นในการยกระดับการผลิตและการแปรรูป 5. เพื่อส่งเสริมการใช้เตาเผาถ่าน 200 ลิตร ให้กับกลุ่มเกษตรกร ผู้ปลูกมังคุด เพื่อนำวัสดุที่เหลือทิ้งมาใช้ให้เกิดประโยชน์ ผลิตเป็นถ่านชีวภาพ 6. เพื่อส่งเสริมการใช้ตู้อบแห้งพลังงานแสงอาทิตย์ ขนาด 2X2 เมตร ให้กับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนกาแฟ เพื่อผลิตเมล็ดกาแฟที่มีคุณภาพและสม่ำเสมอ และกลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงเป็ด เพื่อผลิตอาหารเสริมเลี้ยงเป็ดไข่ 7. เพื่อส่งเสริมการใช้เครื่องสูบน้ำพลังงานแสงอาทิตย์แบบเคลื่อนที่ได้ เพื่อช่วยบริหารจัดการน้ำในแปลงเกษตรของเกษตรกรผู้ปลูกมังคุด 8. เพื่อให้สอดคล้องกับแนวทางการขับเคลื่อน BCG Model ด้านการเกษตร
5. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	1. เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 นำความรู้ไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผลผลิต ลดต้นทุนการผลิตและเพิ่มผลผลิต 2. ร้อยละที่ลดลงของต้นทุนการผลิตของกลุ่มเกษตรกร (ร้อยละ 5) 3. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของรายได้จากผลผลิตทางการเกษตร (ร้อยละ 3)
6. พื้นที่เป้าหมาย	เกษตรกรผู้ผลิตสินค้าเกษตรในจังหวัดระนอง
7. ขอบเขตของกิจกรรมหลักโดยสังเขป	ระบุแนวทางและวิธีการดำเนินงานที่เป็นกิจกรรมที่ส่งผลให้โครงการบรรลุวัตถุประสงค์

หัวข้อ	รายละเอียด
7.1 กิจกรรมหลักที่ 1 **งบประมาณ** หน่วยงานผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	**เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับมูลค่าสินค้าเกษตรจังหวัดระนอง** **6,306,500 บาท** สำนักงานเกษตรจังหวัดระนอง หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
7.2 กิจกรรมหลักที่ 2	**การส่งเสริมเทคโนโลยีพลังงานเพื่อการเกษตรที่ยั่งยืน** **<u>กิจกรรมย่อยที่ 1</u>** ส่งเสริมการใช้เตาเผาถ่าน 200 ลิตร ในพื้นที่ 3 แห่ง จำนวน 25 เตา ดังนี้ (1) อาคารอเนกประสงค์เทศบาลตำบลลำเลียง อำเภอกระบุรี จังหวัดระนอง จำนวน 10 เตา (2) บริเวณจุดประมูลมังคุด หมู่ที่ 11 ตำบลปากจั่น อำเภอกระบุรี จังหวัดระนอง จำนวน 10 เตา (3) ที่ทำการกลุ่มเกษตรทำสวนนาคา หมู่ที่ 7 ตำบลนาคา อำเภอสุขสำราญ จังหวัดระนอง จำนวน 5 เตา **<u>กิจกรรมย่อยที่ 2</u>** อบรมให้ความรู้วิธีใช้และการบำรุงรักษาเตาเผาถ่าน 3 กลุ่ม จำนวน 60 คน แบ่งเป็น (1) อาคารอเนกประสงค์เทศบาลตำบลลำเลียง อำเภอกระบุรี จังหวัดระนอง จำนวน 20 คน (2) บริเวณจุดประมูลมังคุด หมู่ที่ 11 ตำบลปากจั่น อำเภอกระบุรี จังหวัดระนอง จำนวน 20 คน (3) ที่ทำการกลุ่มเกษตรทำสวนนาคา หมู่ที่ 7 ตำบลนาคา อำเภอสุขสำราญ จังหวัดระนอง จำนวน 20 คน **เป็นเงินงบประมาณ 210,400 บาท (กิจกรรมย่อยที่ 1-2)** **<u>กิจกรรมย่อยที่ 3</u>** ส่งเสริมการใช้ตู้อบแห้งพลังงานแสงอาทิตย์ ขนาด 2X2 เมตร จำนวน 41 ตู้ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตเมล็ดกาแฟและผลิตอาหารเสริมในการเลี้ยงเป็ดไข่ (1) กลุ่มวิสาหกิจชุมชนกาแฟผงสำเร็จรูป หมู่ 7 ตำบลนาคา อำเภอสุขสำราญ จังหวัดระนอง จำนวน 35 ตู้ (2) กลุ่มวิสาหกิจชุมชนอันดามันเป็ดพันธุ์ไข่ ตำบลบ้านนา อำเภอกะเปอร์ จังหวัดระนอง จำนวน 6 ตู้ **เป็นเงินงบประมาณ 1,037,300 บาท (กิจกรรมย่อยที่ 3)** **<u>กิจกรรมย่อยที่ 4</u>** ส่งเสริมระบบสูบน้ำพลังงานแสงอาทิตย์แบบเคลื่อนที่ได้ จำนวน 5 ชุด เพื่อใช้ในแปลงมังคุด (1) กลุ่มมังคุดหวานเพื่อการส่งออกตำบลลำเลียง อำเภอกระบุรี จังหวัดระนอง จำนวน 5 ชุด

หัวข้อ	รายละเอียด
งบประมาณรวมทั้งสิ้น หน่วยงานผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	**เป็นเงินงบประมาณ 130,000 บาท (กิจกรรมย่อยที่ 4)** **1,377,700 บาท** สำนักงานพลังงานจังหวัดระนอง หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
8. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานเกษตรจังหวัดระนอง สำนักงานพลังงานจังหวัดระนอง หน่วยงานสนับสนุน หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
9. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	1 ตุลาคม 2570 – 30 กันยายน 2571
10. งบประมาณ	**7,684,200 บาท**
11. ผลผลิต (Output)	เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการได้รับการส่งเสริมและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตค้าเกษตรกร และลดต้นทุน การแปรรูปและการสร้างมูลค่าและเทคโนโลยีและนวัตกรรมการเกษตรที่ทันสมัยและเหมาะสม
12. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	1. ผลผลิตสินค้าเกษตรของจังหวัดระนอง ได้รับการพัฒนาและมีคุณภาพดีขึ้น ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 5 2. เกษตรกรกรผู้เข้าร่วมโครงการสามารถลดต้นทุนการเพิ่มผลผลิตไม่น้อยกว่า ร้อยละ 5 3. เกษตรกรกรมีรายได้เพิ่มการแปรรูปผลผลิตและผลิตสินค้าเกษตรคุณภาพ และสามารถประกอบธุรกิจการเกษตรได้ต่อไป 4. กลุ่มเกษตรกรสามารถนำวัสดุเหลือทิ้งจากการเกษตรกลับมาใช้ประโยชน์เพิ่มมูลค่าเกิดรายได้ ตามแนวทาง BCG Model 5. ส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทนจากพลังงานแสงอาทิตย์ซึ่งเป็นพลังงานสะอาดในพื้นที่จังหวัด

<u>ประเด็นการพัฒนาที่ 3</u> การสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรมูลค่าสูงด้วยการแปรรูปและการตลาด

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการ	**พัฒนายกระดับคุณภาพผลิตภัณฑ์ OTOP สู่มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.)**
2. แนวทางการพัฒนา	**แนวทางการพัฒนาที่ 3.1** ยกระดับการแปรรูปสู่อุตสาหกรรมเกษตรมูลค่าสูง (ส่งเสริมการแปรรูปสินค้าเกษตร)
3. หลักการและเหตุผล	**ที่มา** การส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนและท้องถิ่น เป็นนโยบายหลักด้านหนึ่งของรัฐบาลทุกสมัยที่ได้ให้ความสำคัญโดยมุ่งเน้น การพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากของประเทศ จากการที่จังหวัดระนองได้มีการส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนและท้องถิ่น กันมาอย่างต่อเนื่อง มีการจ้างงาน สร้างรายได้แก่ราษฎรเป็นอย่างดี อย่างไรก็ตามพบว่ายังมีผู้ผลิตผลิตภัณฑ์ชุมชนและท้องถิ่นของจังหวัดอีกจำนวนมากที่ยังมีกระบวนการผลิต และคุณภาพผลิตภัณฑ์ยังไม่ได้มาตรฐาน และการบรรจุภัณฑ์ที่ไม่ทันสมัยเป็นที่ยอมรับของตลาด จึงจำเป็นจะต้องพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์ให้ได้มาตรฐานและมีบรรจุภัณฑ์ที่ทันสมัยเป็นที่ยอมรับของตลาดตลอดจนการพัฒนาและสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน **ความเร่งด่วน** มีความจำเป็นเร่งด่วน สูง โดยต้องเร่งพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์ของผู้ผลิตที่มีความมุ่งมั่นในการ พัฒนาผลิตภัณฑ์ให้ได้รับการรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.) และมาตรฐานอื่นทางราชการกำหนดและในขณะเดียวกันจะต้องพัฒนา บรรจุภัณฑ์ ให้แก่ผู้ผลิตผลิตภัณฑ์ที่โดดเด่น มีชื่อเสียงของจังหวัดเพื่อเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันต่อไป
4. วัตถุประสงค์ของโครงการ	1. เพื่อสร้างองค์ความรู้ด้านการผลิตสินค้าให้ได้เกณฑ์มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.) และมาตรฐานอื่นที่ทางราชการกำหนดและสอดคล้องกับยุทธศาสตร์จังหวัดระนอง 2. เพื่อพัฒนารูปแบบบรรจุภัณฑ์ตามแนวโน้มทิศทางความต้องการของตลาดและเหมาะสมกับผลิตภัณฑ์ 3. เพื่อส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์ชุมชนและท้องถิ่นให้ได้การรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.) หรือมาตรฐานอื่นที่ทางราชการกำหนด 4. ผู้ผลิตผลิตภัณฑ์ชุมชนมีรายได้จากการเชื่อมโยงการตลาดในการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ที่เพิ่มขึ้น
5. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	1. ผู้ผลิตผลิตภัณฑ์ชุมชนและท้องถิ่นได้รับการถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับกระบวนการผลิต ระบบคุณภาพ การควบคุมคุณภาพผลิตภัณฑ์ ตามเกณฑ์มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.)และมาตรฐานอื่นที่ทางราชการกำหนดจำนวน 60 ราย

หัวข้อ	รายละเอียด
	2. ผู้ผลิตผลิตภัณฑ์ชุมชนและท้องถิ่นได้รับการพัฒนาองค์ความรู้ด้านการพัฒนาบรรจุภัณฑ์ และฉลากจากการฝึกอบรมและการให้คำปรึกษาแนะนำด้านการพัฒนาบรรจุภัณฑ์และฉลาก จำนวน 30 ราย 3. ผู้ผลิตผลิตภัณฑ์ชุมชนได้รับรูปแบบและต้นแบบบรรจุภัณฑ์และฉลากที่ทันสมัยตามแนวโน้มทิศทางความต้องการของตลาดและความเหมาะสมกับผลิตภัณฑ์ จำนวน 10 ผลิตภัณฑ์ 4. ผู้ผลิตผลิตภัณฑ์ชุมชนมีรายได้จากการเชื่อมโยงการตลาดในการจัดแสดงและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ที่เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 5
6. พื้นที่เป้าหมาย	อำเภอเมืองระนอง จังหวัดระนอง
7. กิจกรรมหลัก	**พัฒนายกระดับคุณภาพผลิตภัณฑ์ OTOP สู่มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.)**
7.1 กิจกรรมย่อยที่ 1 **งบประมาณ** ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	**จัดแสดงและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชนที่ได้รับการรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.) หรือผลิตภัณฑ์เด่นจังหวัดระนองที่ได้รับมาตรฐานอื่นที่ทางราชการกำหนด ไม่น้อยกว่า 25 บูท ในพื้นที่ต่างจังหวัด** **3,200,000 บาท** อุตสาหกรรมจังหวัดระนอง สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดระนอง
7.2 กิจกรรมย่อยที่ 2 **งบประมาณ** ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	**จัดอบรม สัมมนาและให้คำปรึกษาแนะนำด้านการผลิตสินค้าให้ได้เกณฑ์มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.) และมาตรฐานอื่นที่ทางราชการกำหนด (1วัน)** **80,000 บาท** อุตสาหกรรมจังหวัดระนอง สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดระนอง
7.3 กิจกรรมย่อยที่ 3 **งบประมาณ** ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	**อบรมและให้คำปรึกษาแนะนำด้านการพัฒนาบรรจุภัณฑ์และฉลาก (2 วัน)** **120,000 บาท** อุตสาหกรรมจังหวัดระนอง สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดระนอง
7.4 กิจกรรมย่อยที่ 4 **งบประมาณ** ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	**การออกแบบและทำต้นแบบบรรจุภัณฑ์ หรือฉลาก (10 รูปแบบ ๆ ละไม่น้อยกว่า 500 ชิ้น)** **480,000 บาท** อุตสาหกรรมจังหวัดระนอง สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดระนอง
8. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดระนอง
9. ระยะเวลาในการดำเนินงาน	ระยะเวลาดำเนินโครงการ 1 ปี เริ่มต้นปี 1 ตุลาคม 2570 สิ้นสุด 30 กันยายน 2571

หัวข้อ	รายละเอียด
10. งบประมาณ	**3,880,000.-บาท (สามล้านแปดแสนแปดหมื่นบาทถ้วน)**
11. ผลผลิต (output)	1. ผู้ผลิตผลิตภัณฑ์ชุมชนและท้องถิ่น ได้รับความรู้ด้านการผลิตสินค้าให้ได้เกณฑ์มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน และมาตรฐานอื่นที่ทางราชการกำหนด จำนวน 60 ราย 2. ผู้ผลิตผลิตภัณฑ์ชุมชนและท้องถิ่น ได้รับการฝึกอบรมและคำปรึกษาแนะนำด้านการพัฒนาบรรจุภัณฑ์และฉลากจำนวน 30 ราย 3. ผู้ผลิตผลิตภัณฑ์ชุมชนและท้องถิ่นได้รับต้นแบบบรรจุภัณฑ์หรือฉลากไว้ใช้ประโยชน์ รูปแบบละไม่น้อยกว่า 500 ชิ้นต่อผลิตภัณฑ์ จำนวน 10 ผลิตภัณฑ์ 4. ผู้ผลิตผลิตภัณฑ์ชุมชนมีรายได้จากการเชื่อมโยงการตลาดในการจัดแสดงและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ที่เพิ่มขึ้นร้อยละ 5
12. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	1. ผู้ผลิตผลิตภัณฑ์ชุมชนและท้องถิ่นที่ได้รับการพัฒนา ได้รับการรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.) และมาตรฐานอื่นที่ทางราชการกำหนด จำนวน 20 ผลิตภัณฑ์ 2. มูลค่าการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการพัฒนาเพิ่มขึ้นร้อยละ 5 3. ผู้ประกอบการสามารถแข่งขันได้ ผลิตภัณฑ์มีมูลค่าเพิ่ม เชื่อมโยงด้านการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ สอดคล้องกับการพัฒนาเศรษฐกิจ BCG ของจังหวัด

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการ	**พัฒนาศักยภาพ พัฒนาผลิตภัณฑ์ประมง ยกระดับสัตว์น้ำท้องถิ่นสู่ตลาดสินค้าประมงมูลค่าสูง**
2. แนวทางการพัฒนา	**แนวทางการพัฒนาที่ 3.1** ยกระดับการแปรรูปสู่อุตสาหกรรมเกษตรมูลค่าสูง (ส่งเสริมการแปรรูปสินค้าเกษตร)
3. หลักการและเหตุผล	ยุทธศาสตร์ชาติได้ให้ความสำคัญด้านการสร้างความสามารถทางการแข่งขัน ประเด็นการเกษตรสร้างมูลค่า จากแผนการสร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจให้เข้มแข็ง การเพิ่มมูลค่าผลผลิตการเกษตรด้านทรัพยากรสัตว์น้ำเพื่อความมั่นคงด้านอาหาร รองรับการเป็นเมืองท่องเที่ยว ปัจจุบันสภาวะราคาผลผลิตทางการเกษตรส่งผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตของเกษตรกรผู้มีรายได้น้อย เนื่องจากรายได้ส่วนใหญ่ขึ้นอยู่กับราคาของผลิตผลทางการเกษตรหรือการประมง อาชีพการประมงจัดเป็นหนึ่งในอาชีพหลักของเกษตรกรในจังหวัดระนอง เนื่องจากมีแม่น้ำสายสำคัญไหลผ่านทำให้พื้นที่อุดมไปด้วยสัตว์น้ำหลากหลายชนิด ทั้งสัตว์น้ำจืด น้ำกร่อย และสัตว์น้ำเค็ม ซึ่งจัดเป็นสัตว์น้ำของจังหวัด ปลาท้องถิ่นส่วนใหญ่จำหน่ายในรูปของปลาสดเพื่อปรุงอาหารรับประทานในครัวเรือน แต่การแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ในรูปแบบอื่น เช่น การทำแห้งและการรมควัน การทำเค็ม ปลาส้มหรือผลิตภัณฑ์อื่นๆ ยังมีจำกัด ดังนั้นการแปรรูปผลิตภัณฑ์ปลาท้องถิ่นจึงเป็นแนวทางหนึ่งทางการใช้ประโยชน์และเพิ่มมูลค่าปลาท้องถิ่น นอกจากนี้ยังเป็นการเพิ่มความหลากหลายของผลิตภัณฑ์ให้กับกลุ่มผู้ประกอบการรายย่อย กลุ่มวิสาหกิจชุมชน กลุ่มประมงพื้นบ้าน การเสริมสร้างความเข้มแข็งด้านอาชีพแก่ชุมชน สร้างทางเลือก ส่งเสริมสาธิต การการเลี้ยงสัตว์น้ำจืด ตลอดจนการแปรรูป เป็นการส่งเสริมให้เกษตรกรผู้มีทุนน้อยสามารถแปรรูปสัตว์น้ำในท้องถิ่น ได้ในเชิงเศรษฐกิจการบริโภค ผลิตภัณฑ์เป็นที่ต้องการของตลาด สร้างรายได้ สร้างอาชีพ ให้เกษตรกร โดยเฉพาะเกษตรกรที่มีผลผลิตจากการทำการประมงด้วยเครื่องมือประมงพื้นบ้าน และเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำทั้งน้ำจืดและน้ำกร่อย และผู้สนใจทั่วไปที่จับสัตว์น้ำจากแหล่งน้ำธรรมชาติในพื้นที่จังหวัดระนอง
4. วัตถุประสงค์ของโครงการ	1. เพื่อสร้างอาชีพ สร้างรายได้ สร้างความเข้มแข็งและการพึ่งพาตนเองให้กับชุมชนประมงพื้นบ้าน และผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ 2. เพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยีการเลี้ยงสัตว์น้ำ การแปรรูปสัตว์น้ำ และการสร้างแพคเกจจิ้ง 3. เพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำท้องถิ่นให้ได้มาตรฐาน ถูกสุขลักษณะ สามารถเพิ่มมูลค่าสัตว์น้ำของ เรือประมงพื้นบ้านและผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำให้สูงขึ้น 4. เพื่อฟื้นฟูสัตว์น้ำเศรษฐกิจในแหล่งน้ำธรรมชาติ

หัวข้อ	รายละเอียด
5. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	- จำนวนผู้สนใจเข้าร่วมกิจกรรมแปรรูปสัตว์น้ำ ไม่น้อยกว่า 75 ราย - ผู้เข้าร่วมโครงการสามารถนำความรู้ไปสร้างผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำเพื่อบริโภคและจำหน่ายได้ ร้อยละ 100 -ปล่อยสัตว์น้ำเศรษฐกิจในแหล่งน้ำจืดไม่น้อยกว่า 1,520,500 ตัว
6. พื้นที่เป้าหมาย	1. อำเภอเมืองระนอง 2. อำเภอกะเปอร์ 3. อำเภอกระบุรี 4. อำเภอสุขสำราญ 5. อำเภอละอุ่น
7. ขอบเขตของกิจกรรมหลักโดยสังเขป	**กิจกรรมหลัก** ปฏิบัติการแปรรูปสัตว์น้ำท้องถิ่น และเทคนิคการออกแบบแพคเกจจิ้ง สร้างผลิตภัณฑ์ประมงสู่ตลาดมูลค่าสูง ฟื้นฟูทรัพยากรสัตว์น้ำท้องถิ่น 1. ประชุมชี้แจง และคัดเลือกพื้นที่ /กลุ่มเป้าหมาย /ความต้องการพัฒนาผลิตภัณฑ์ 2. ประสานจัดหาลูกพันธุ์สัตว์น้ำ 3. วางแผนการดำเนินกิจกรรม/ประสานวิทยากร 4. อบรมให้ความรู้การแปรรูปอาหารแก่ผู้เข้าร่วมโครงการ เนื้อหาประกอบด้วย เรื่องหลักการแปรรูปสัตว์น้ำ สุขลักษณะที่ดีเกี่ยวกับการแปรรูป และบรรจุภัณฑ์ผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำเพื่อสร้างมูลค่า 5. สาธิตและฝึกปฏิบัติการแปรรูปผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำ แก่ผู้เข้าร่วมโครงการ 6. ให้ความรู้การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรสัตว์น้ำอย่างสมดุลและยั่งยืน 7. ฟื้นฟูทรัพยากรสัตว์น้ำเศรษฐกิจในแหล่งปล่อยพันธุ์สัตว์น้ำชุมชน 8. ติดตามและประเมินผล
7.1 กิจกรรมย่อยที่ 1 **งบประมาณ** หน่วยงานผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	สาธิต ปฏิบัติการแปรรูปสัตว์น้ำท้องถิ่น และเทคนิคการออกแบบแพคเกจจิ้งสร้างผลิตภัณฑ์ประมงสู่ตลาดมูลค่าสูง **169,100 บาท** สำนักงานประมงจังหวัดระนอง หน่วยงานสังกัดกรมประมง
7.2 กิจกรรมย่อยที่ 2 **งบประมาณ** หน่วยงานผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ฟื้นฟูและเพิ่มผลผลิตทรัพยากรสัตว์น้ำเศรษฐกิจในแหล่งน้ำธรรมชาติ (น้ำจืด)โดยชุมชน **1,560,000** บาท สำนักงานประมงจังหวัดระนอง หน่วยงานสังกัดกรมประมง
8. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานประมงจังหวัดระนอง หน่วยงานสังกัดกรมประมง
9. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	1 ตุลาคม พ.ศ. 2570 สิ้นสุด 30 กันยายน พ.ศ. 2571

หัวข้อ	รายละเอียด
10. งบประมาณ	**1,729,100** บาท แหล่งที่มาของงบประมาณ : ตามแผนปฏิบัติราชการจังหวัดระนอง
11. ผลผลิต (Output)	1. เกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ มีความรู้ ผลิตสัตว์น้ำได้อย่างมีประสิทธิภาพ 2. เกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ประมงพื้นบ้าน มีความรู้ในการแปรรูปสัตว์น้ำ และมีเทคนิคการสร้างผลิตภัณฑ์สินค้าประมงให้มีมูลค่าสูง ไม่น้อยกว่า 50 ราย 3. แหล่งน้ำชุมชนในพื้นที่จังหวัดระนองได้รับการฟื้นฟู ไม่น้อยกว่า 5 แห่ง มีสัตว์น้ำถูกปล่อยในแหล่งน้ำชุมชน ไม่น้อยกว่า 1,520,500 ตัว
12. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	1. ชุมชนประมงพื้นบ้านและกลุ่มผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ มีรายได้จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์สินค้าประมงเพิ่มขึ้นและมีอาหารประมงแปรรูปบริโภคในครัวเรือน 2. ผลิตภัณฑ์สินค้าประมงมีมาตรฐาน ถูกสุขลักษณะ มีมูลค่าที่สูงขึ้น 3. ชุมชนสามารถบริหารจัดการ และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรสัตว์น้ำเศรษฐกิจ ได้อย่างประหยัด คุ้มค่า ยั่งยืน และ สมดุล โดยใช้มติข้อตกลงของชุมชน 4. ระบบนิเวศเศรษฐกิจด้านประมงของจังหวัดระนองเข้มแข็ง

<u>ประเด็นการพัฒนาที่ 4</u> การพัฒนาระบบนิเวศทางการเกษตรเพื่อความมั่นคง

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการ	**ส่งเสริมการเลี้ยงเป็ดไข่และอนุรักษ์พันธุ์เป็ดบ้านนาของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรด้านปศุสัตว์**
2. แนวทางการพัฒนา	**แนวทางการพัฒนาที่ 4.2** การสร้างความมั่นคงด้านอาหาร
3. หลักการและเหตุผล	**ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้าง ความสามารถในการแข่งขัน :** การเกษตรสร้างมูลค่า ประเทศไทยเป็นหนึ่งในผู้เล่นสำคัญด้านการผลิตและการค้าสินค้าเกษตรในเวทีโลกด้วยพื้นฐานทางพืชเกษตรเขตร้อน และมีข้อได้เปรียบด้านความหลากหลายทางชีวภาพที่สามารถพัฒนาต่อยอดโครงสร้างธุรกิจการเกษตรด้วยการสร้างมูลค่าเพิ่ม เน้นเกษตรคุณภาพสูงและขับเคลื่อนการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม ที่ให้ความสำคัญกับการเพิ่มผลิตภาพการผลิตทั้งเชิงปริมาณและมูลค่าและความหลากหลายของสินค้าเกษตร เพื่อรักษาฐานรายได้เดิมและสร้างฐานอนาคตใหม่ที่สร้างรายได้สูงทั้งเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น เกษตรปลอดภัย เกษตรชีวภาพ เกษตรแปรรูป และเกษตรอัจฉริยะ เพื่อให้เกษตรกรมีรายได้สูงขึ้น **แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2566 – 2580) (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม) : ประเด็นการเกษตร** มีเป้าหมายเพื่อเพิ่มผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศในสาขาเกษตร และผลิตภาพการผลิตของภาคเกษตร โดยการให้ความสำคัญกับการยกระดับความสามารถในการแข่งขัน ควบคู่กับการสร้างความมั่นคงทางอาหารและสร้างรายได้ให้กับประเทศ โดยอาศัยจุดเด่นทั้งเอกลักษณ์และความโดดเด่นของสินค้าเกษตร รวมถึงการใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพของไทย พร้อมทั้งประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม และภูมิปัญญาในการพัฒนาและสร้างมูลค่าสินค้าเกษตร ตลอดจนการบริหารจัดการระบบนิเวศตลอดห่วงโซ่การผลิต มีเป้าหมายเพื่อให้สินค้าเกษตรชีวภาพมีมูลค่าเพิ่มขึ้น รวมทั้งวิสาหกิจการเกษตรจากฐานชีวภาพและภูมิปัญญาท้องถิ่นมีการจัดตั้งทุกตำบลเพิ่มขึ้น ผ่านการพัฒนาและส่งเสริมการสร้างมูลค่าเพิ่มจากเกษตรชีวภาพ ซึ่งจะให้ความสำคัญต่อการสนับสนุนการใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพในการผลิตและการแปรรูปสินค้าเกษตรด้วยกระบวนการทางชีวภาพ เพื่อนำไปสู่ผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่าสูง ภายใต้ระบบการผลิตที่คำนึงถึงการทำเกษตรที่อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติเกษตรชีวภาพ ปลอดสารพิษ และคำนึงถึงสิ่งแวดล้อม โดยสนับสนุนการใช้ประโยชน์จากการอนุรักษ์ทรัพยากรชีวภาพ พันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ และเชื้อจุลินทรีย์ เพื่อนำไปสู่การผลิตและขยายผลเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม ตลอดจนการเชื่อมโยงไปสู่

หัวข้อ	รายละเอียด
	ภาคอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและบริการ และส่งเสริมและสนับสนุนการผลิต การแปรรูปและการพัฒนาสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์จากฐานเกษตรกรรมและฐานทรัพยากรชีวภาพ มีการยกระดับให้เกษตรกรเป็นผู้ประกอบการวิสาหกิจการเกษตรขนาดกลางและเล็กบนฐานทรัพยากรชีวภาพ ตลอดจนมีการใช้ฐานจากการทำเกษตรกรรมยั่งยืน **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 14 : เสาหลักที่ 1 การพลิกโฉมโครงสร้างเศรษฐกิจ** การส่งเสริมการผลิตภาคเกษตรให้มีคุณภาพและมาตรฐานตลอดห่วงโซ่คุณค่า ควบคู่กับการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการและแรงงานให้มีความพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ รวมถึงการส่งเสริมธุรกิจดิจิทัล การพัฒนาเศรษฐกิจรูปแบบใหม่ และการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรและการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับเศรษฐกิจในระยะยาว **นโยบายกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ : ยกระดับสินค้าเกษตรและบริการมูลค่าสูง ด้วยการต่อยอดโครงการ 1 ท้องถิ่น 1 สินค้าเกษตรมูลค่าสูง** สร้าง Brand หรือ Story ของจังหวัด/อำเภอ โดยเน้นการผลิตสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพ รวมถึงส่งเสริมการสร้างอาชีพเสริมเพื่อเพิ่มรายได้ให้กับเกษตรกร จัดการทรัพยากรทางการเกษตรที่มีประสิทธิภาพ **แผนพัฒนาจังหวัดระนองระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2571-2575) : ประเด็นการพัฒนาที่ 2 ขับเคลื่อนเศรษฐกิจทางทะเลและเกษตรมูลค่าสูงด้วยนวัตกรรมและเศรษฐกิจ BCG** เพื่อลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต โดยการถ่ายทอดองค์ความรู้ทางวิชาการเพื่อลดต้นทุนการผลิต และการใช้ปุ๋ย/ปัจจัยการผลิตอย่างมีประสิทธิภาพและส่งเสริมการรวมกลุ่มเพื่อบริหารจัดการต้นทุนร่วมกัน โดยการเลี้ยงเป็ดไข่เป็นอาชีพที่ช่วยสร้างรายได้ให้กับเกษตรกรในชุมชนได้อย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะในกลุ่มวิสาหกิจชุมชนซึ่งมีศักยภาพในการจัดการและพัฒนาผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร การสนับสนุนความรู้ เทคนิคการเลี้ยงที่มีประสิทธิภาพ การพัฒนาอาหารสัตว์ และการบริหารจัดการกลุ่ม จะช่วยยกระดับคุณภาพการผลิตและเพิ่มรายได้ให้แก่เกษตรกรอย่างยั่งยืน และยังช่วยอนุรักษ์สายพันธุ์เป็ดบ้านนาสัตว์พื้นถิ่น จังหวัดระนอง ไม่ให้สูญหายและเป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวาง และการส่งเสริมการเลี้ยงเป็ดไข่ช่วยให้ชุมชนมีอาหารโปรตีน (ไข่เป็ด) ไว้บริโภคภายในครัวเรือนเหลือจากการบริโภคก็สามารถจำหน่ายได้ แปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ได้หลายอย่าง อีกทั้งสามารถขยายให้เป็นแหล่งเรียนรู้การเลี้ยงสัตว์ตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง ให้แก่ชุมชน และผู้สนใจได้อีกทางหนึ่งด้วย

หัวข้อ	รายละเอียด
4. วัตถุประสงค์ของโครงการ	1) เป็นแหล่งอาหารโปรตีนในครอบครัวและชุมชน 2) เพื่อยกระดับการผลิตเป็ดไข่ให้ได้มาตรฐานและมีประสิทธิภาพ 3) เพื่อเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์จากไข่เป็ดและเชื่อมโยงตลาด 4) เพื่อลดต้นทุนการผลิตด้วยการใช้ทรัพยากรตามแนวคิด BCG และเศรษฐกิจหมุนเวียน 5) เพื่อพัฒนาองค์ความรู้เกี่ยวกับการเลี้ยง การดูแลสุขภาพ และการจัดการฟาร์ม พัฒนาเกษตรกรสู่ Smart Famer ด้านปศุสัตว์ 6) เพื่อสร้างรายได้ให้แก่กลุ่มวิสาหกิจชุมชนและความมั่นคงทางอาหารของชุมชนอย่างยั่งยืน 7) เพื่อส่งเสริมการรวมกลุ่มและบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม 8) เพื่อเป็นการอนุรักษ์สายพันธุ์เป็ดบ้านนา 9) เพื่อให้ ศพก.เป็นศูนย์ฯ ที่สามารถถ่ายทอด แลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านการเลี้ยงสัตว์ให้แก่ชุมชนและผู้ที่สนใจได้
5. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	เกษตรกร จำนวน 30 ราย
6. พื้นที่เป้าหมาย	ณ วิสาหกิจชุมชนกลุ่มอันดามันเป็ดพันธุ์ไข่ อำเภอสุขสำราญ
7. กิจกรรมหลัก	ส่งเสริมการเลี้ยงเป็ดไข่และอนุรักษ์พันธุ์เป็ดบ้านนาของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรด้านปศุสัตว์
7.1 กิจกรรมหลักที่ 1 **งบประมาณ** ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ส่งเสริมการเลี้ยงเป็ดไข่และอนุรักษ์พันธุ์เป็ดบ้านนาของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรด้านปศุสัตว์ **1,029,700 บาท** สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดระนอง หน่วยงานในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
8. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดระนอง
9. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	เริ่มต้นปี 1 ตุลาคม 2570 – 30 กันยายน 2571.
10. งบประมาณ	**1,029,700 บาท**
11. ผลผลิต (Output)	1.เกษตรกรกลุ่มเป้าหมายได้รับเป็ดไข่พร้อมเลี้ยง จำนวน 1,500 ตัว 2.เกษตรกรกลุ่มเป้าหมายได้รับเป็ดบ้านนา จำนวน 150 ตัว 3.มีการจัดอบรมความรู้การเลี้ยงเป็ดไข่ให้แก่เกษตรกร จำนวน 30 คน 4.เกษตรกรได้รับวัสดุการเกษตรและเวชภัณฑ์ในการเลี้ยงเป็ด 5.เกษตรกรเริ่มต้นการเลี้ยงเป็ดไข่ในพื้นที่จริง จำนวน 30 ราย 6.มีการลงพื้นที่ติดตาม ให้คำแนะนำ จำนวน 15 ครั้ง 7.มีการผลิตไข่เป็ดเพื่อบริโภคและจำหน่ายภายในชุมชน 8.เกษตรกรได้รับการพัฒนาสู่ Smart Farmer ด้านการเลี้ยงสัตว์ปีก 9.ผลผลิตไข่เป็ดได้รับการพัฒนาคุณภาพและเพิ่มมูลค่า

หัวข้อ	รายละเอียด
12. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	1.เกษตรกรสามารถเลี้ยงเป็ดไข่ได้อย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ 2.เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นจากการขายไข่เป็ดเฉลี่ย 4,000 บาท/เดือน/ครัวเรือน 3.ต้นทุนการซื้อไข่เป็ดบริโภคในครัวเรือนลดลง 4.เกิดการรวมกลุ่มการผลิตของวิสาหกิจชุมชน มีการวางแผนการตลาดไข่เป็ด 5.ความมั่นคงทางอาหารในครัวเรือนและชุมชนเพิ่มขึ้น 6.กลุ่มวิสาหกิจสามารถนำผลผลิตแปรรูปต่อยอด เช่น ไข่เค็ม, ไข่เป็ดดอง เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม 7.ต้นทุนการผลิตลดลง 8.ผลผลิตมีคุณภาพและมีมูลค่าเพิ่ม 9.กลุ่มวิสาหกิจสามารถเชื่อมโยงตลาดกับผู้ประกอบการ ร้านอาหาร และภาคการท่องเที่ยว 10.สนับสนุนการผลิตอาหารคุณภาพเพื่อรองรับเมืองสุขภาพของจังหวัดระนอง

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการ	**โครงการยกระดับสัตว์น้ำเศรษฐกิจเพื่อความมั่นคงทางอาหารทะเล รองรับการท่องเที่ยวจังหวัดระนอง**
2. แนวทางการพัฒนา	**แนวทางการพัฒนาที่ 4.2** การสร้างความมั่นคงด้านอาหาร
3. หลักการและเหตุผล	จากแผนการสร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจให้เข้มแข็ง การเพิ่มมูลค่าผลผลิตการเกษตรด้านทรัพยากรสัตว์น้ำเพื่อความมั่นคงด้านอาหาร รองรับการเป็นเมืองท่องเที่ยว จังหวัดระนองเป็นจังหวัดที่ติดกับชายฝั่งทะเลอันดามัน มีทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่หลากหลาย มีป่าชายเลนสมบูรณ์ จึงมีทรัพยากรสัตว์น้ำที่หลากหลาย ซึ่งเป็นแหล่งอาหารของประชาชนในพื้นที่จังหวัดระนองและพื้นที่จังหวัดข้างเคียง รวมถึงนักท่องเที่ยว ประชาชนส่วนหนึ่งจึงมีอาชีพการประมงและยังเป็นรายได้สำคัญของประชาชนในพื้นที่จังหวัดระนอง และรวมถึงการสร้างรายได้สร้างอาหารของชุมชนที่ทำการประมงพื้นบ้าน แต่ปัจจุบันสภาวะทรัพยากรสัตว์น้ำในพื้นที่จังหวัดระนองมีแนวโน้มลดลงอย่างเห็นได้ชัด โดยเฉพาะสัตว์น้ำประเภทปูทะเล หอยชักตีน หอยลาย ซึ่งเป็นสัตว์น้ำเศรษฐกิจ เป็นเมนูอาหารที่สำคัญของจังหวัดระนอง การปล่อยพ่อแม่พันธุ์ปูไข่ ลูกปู หอยลาย หอยชักตีน คืนสู่ธรรมชาติในพื้นที่ที่เหมาะสมและพื้นที่ที่เคยเป็นแหล่งที่เคยมีสัตว์น้ำดังกล่าว เป็นวิธีการหนึ่งที่ช่วยเพิ่มโอกาสการขยายพันธุ์ตามธรรมชาติ และช่วยให้ระบบนิเวศชายฝั่งกลับมาสมดุล พร้อมทั้งยังเป็นการสร้างการมีส่วนร่วมของชุมชนในการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำอย่างยั่งยืนและจะส่งเสริมการเป็นเมืองท่องเที่ยวมีแหล่งอาหารทะเลที่มีคุณภาพและปลอดภัยอย่างยั่งยืน และกุ้งก้ามกรามสายพันธุ์กระบุรี ถือเป็น "สินทรัพย์ทางชีวภาพ" (Biological Asset) ที่สำคัญยิ่งของจังหวัดระนอง ด้วยลักษณะทางพันธุกรรมที่ผ่านกระบวนการคัดเลือกและปรับตัวให้เข้ากับระบบนิเวศเฉพาะถิ่นของลุ่มน้ำกระบุรีมาอย่างยาวนาน ทำให้กุ้งสายพันธุ์นี้มีความทนทานต่อสภาพแวดล้อม และมีเอกลักษณ์ที่โดดเด่นทั้งในด้านขนาดลำตัว ความแน่นของเนื้อ และรสชาติที่แตกต่างจากกุ้งก้ามกรามในภูมิภาคอื่น ความมีอัตลักษณ์นี้ส่งผลให้กุ้งกระบุรีมีศักยภาพสูงมากในการผลักดันและขึ้นทะเบียนเป็น สินค้าสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI - Geographical Indication) ซึ่งจะสามารถยกระดับมูลค่าทางเศรษฐกิจและสร้างแบรนด์สินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นของจังหวัดระนองให้เป็นที่รู้จักในระดับประเทศ
4. วัตถุประสงค์ของโครงการ	1) เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำและใช้ประโยชน์อย่างสมดุลให้กับชุมชนชาวประมงและเยาวชน 2) เพื่อสร้างความมั่นคงด้านอาหารส่งเสริมเศรษฐกิจด้านการประมงของจังหวัดระนอง 3) เพื่อสร้างอาชีพ สร้างรายได้ของชุมชนประมงในระยะยาว

หัวข้อ	รายละเอียด
	4) เพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการบริหารจัดการทรัพยากรหอยลายในจังหวัดระนอง 5) เพื่อสร้างโรงเรือนเพาะฟักกุ้งก้ามกรามแบบกรีนเฮ้าส์ต้นทุนต่ำกึ่งอัตโนมัติด้วยพลังงานโซลาร์เซลล์ สำหรับใช้เป็นแหล่งฝึกทักษะปฏิบัติจริงของผู้สนใจเข้าร่วมโครงการ และเพื่อศึกษาวิจัยข้อมูลการเจริญเติบโตของกุ้งก้ามกรามสายพันธุ์กระบุรีในระบบดังกล่าว 6) เพื่อเพาะพันธุ์และขยายพันธุ์กุ้งก้ามกรามสายพันธุ์กระบุรี โดยนำลูกพันธุ์กุ้งส่วนหนึ่งไปปล่อยคืนสู่แหล่งน้ำธรรมชาติ เป็นการเพิ่มความอุดมสมบูรณ์และอนุรักษ์สายพันธุ์ดั้งเดิมไม่ให้สูญพันธุ์ 7) เพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้ นวัตกรรม และเทคโนโลยีการสร้างโรงเรือนเพาะฟักต้นทุนต่ำให้แก่เกษตรกรและผู้ที่สนใจ พร้อมทั้งสนับสนุนลูกพันธุ์กุ้งให้เกษตรกรนำไปเลี้ยงเพื่อเป็นอาชีพเสริมและสร้างรายได้ให้แก่ชุมชน
5. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	1) จำนวนชาวประมงได้รับความรู้ กฎหมายประมง และการใช้ทรัพยากรสัตว์น้ำให้สมดุลควบคู่กับการอนุรักษ์ ไม่น้อยกว่า 100 ราย 2) จำนวนแหล่งอนุรักษ์พ่อแม่พันธุ์ปูทะเล 3 แห่ง 3) จำนวนแหล่งปล่อยพ่อแม่พันธุ์หอยลาย 3 แห่ง 4) จำนวนแหล่งปล่อยลูกพันธุ์หอยชักตีน 3 แห่ง 5) รวบรวมข้อมูลพื้นฐานด้านทรัพยากรหอยลายในพื้นที่จังหวัดระนอง ได้ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 80 ของค่าเป้าหมาย 6) จำนวนเกษตรกรมีความรู้ในการเพาะเลี้ยงกุ้งก้ามกราม กระบุรี 75 ราย 7) มีโรงเรือนเพาะฟักกุ้งก้ามกรามแบบกรีนเฮ้าส์กึ่งอัตโนมัติ พลังงานโซลาร์เซลล์ 1 ระบบ 8) สามารถผลิตลูกพันธุ์กุ้งก้ามกรามสายพันธุ์กระบุรีได้ไม่น้อยกว่า 1,000,000 ตัว/รอบการผลิต
6. พื้นที่เป้าหมาย	1) อำเภอเมืองระนอง 2) อำเภอกะเปอร์ 3) อำเภอกระบุรี 4) อำเภอสุขสำราญ 5) อำเภอละอุ่น
7. ขอบเขตของกิจกรรมหลักโดยสังเขป	**กิจกรรมหลักที่ 7.1 สร้างสัตว์น้ำเศรษฐกิจ สร้างอาหารสร้างรายได้ส่งเสริมการท่องเที่ยวเมืองระนอง** 1) ประชุมชี้แจงและกลุ่มเป้าหมาย /พื้นที่ 2) ประสานจัดหาพ่อแม่พันธุ์ ลูกพันธุ์ 3) จัดเตรียมอุปกรณ์สำหรับการรวบรวมข้อมูลติดต่อชาวประมงที่ทำการประมงชนิดเครื่องมือคราด เพื่อดำเนินการจ้างเหมาเรือประมง และขออนุญาตกรมประมง ตามระเบียบกรมประมงว่าด้วยหลักเกณฑ์การขอ

หัวข้อ	รายละเอียด
	อนุญาตและการอนุญาตให้กระทำการเพื่อประโยชน์ทางวิชาการ การศึกษาวิจัย หรือเพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำ 4) ให้ความรู้ชาวประมง กลุ่มองค์กร และเยาวชนหลักสูตรกฎหมายประมงและแนวทางการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำและการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรสัตว์น้ำอย่างสมดุลได้อย่างไร 5) ดำเนินการรวบรวมข้อมูลทางทะเล โดยใช้เรือประมง
7.1.1 กิจกรรมย่อยที่ 1 **งบประมาณ** หน่วยงานผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ให้ความรู้กลุ่มองค์กร ชาวประมง เยาวชน หลักสูตรกฎหมายประมงและแนวทางการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำและการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรสัตว์น้ำอย่างสมดุลได้อย่างไร **73,700 บาท** สำนักงานประมงจังหวัดระนอง หน่วยงานสังกัดกรมประมง
7.1.2 กิจกรรมย่อยที่ 2 **งบประมาณ** หน่วยงานผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	สำรวจพื้นที่การแพร่กระจายหอยลาย จังหวัดระนอง **730,600 บาท** ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงทะเลจังหวัดระนอง หน่วยงานสังกัดกรมประมง
7.1.3 กิจกรรมย่อยที่ 3 **งบประมาณ** หน่วยงานผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ปล่อยพันธุ์สัตว์น้ำเศรษฐกิจสู่แหล่งอนุรักษ์ชุมชนโดยชุมชน **2,696,500 บาท** สำนักงานประมงจังหวัดระนอง หน่วยงานสังกัดกรมประมง
	กิจกรรมหลักที่ 7.2 บูรณาการองค์ความรู้และเทคโนโลยีการเพาะ เลี้ยงกุ้งแม่น้ำกระบุรี เพื่อการอนุรักษ์และขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากจังหวัดระนอง 1) แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน 2) ประชุมหรือประสานงานทั้งภายในและหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้องเพื่อวางแผนงาน รวบรวมข้อมูล 3) ศึกษาพื้นที่ วิเคราะห์คุณภาพน้ำ หรือสำรวจพื้นที่ เพื่อกำหนดพื้นที่เป้าหมายที่เหมาะสมในการปล่อยลูกกุ้งคืนสู่ธรรมชาติเพื่อฟื้นฟูระบบนิเวศจังหวัดระนอง 4) ประชาสัมพันธ์เผยแพร่โครงการ 5) กำหนดพื้นที่เป้าหมายที่เหมาะสมในการปล่อยลูกกุ้งคืนสู่ธรรมชาติเพื่อฟื้นฟูระบบนิเวศจังหวัดระนอง 6) สร้างโรงเรือนเพาะฟักกุ้งก้ามกรามแบบกรีนเฮ้าส์ต้นทุนต่ำกึ่งอัตโนมัติด้วยพลังงานโซลาร์เซลล์ สำหรับใช้เป็นแหล่งฝึกทักษะปฏิบัติจริง 7) รับสมัครและคัดเลือกเกษตรกร ประชาชนกลุ่มเป้าหมาย

หัวข้อ	รายละเอียด
	8) อบรมให้ความรู้แก่ผู้เข้าร่วมโครงการ เนื้อหาประกอบด้วย เรื่อง เพาะพันธุ์และขยายพันธุ์กุ้งก้ามกรามสายพันธุ์กระบุรี การเลี้ยงกุ้ง การใช้เทคโนโลยีการสร้างผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำ 9) สาธิตและฝึกปฏิบัติเพาะพันธุ์และขยายพันธุ์กุ้งก้ามกรามสายพันธุ์กระบุรี เทคโนโลยีการสร้างผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำ แก่ผู้เข้าร่วมโครงการ 10) ปล่อยลูกกุ้งในพื้นที่เป้าหมายคืนสู่ธรรมชาติเพื่อฟื้นฟูระบบนิเวศ จังหวัดระนอง 11) ติดตามและประเมินผล 12) สรุปผลโครงการ รายงานผลโครงการ
7.2.1 กิจกรรมย่อยที่ 1 **งบประมาณ** หน่วยงานผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	บูรณาการองค์ความรู้และเทคโนโลยีการเพาะเลี้ยงกุ้งแม่น้ำ กระบุรี เพื่อการอนุรักษ์และขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานราก จังหวัดระนอ **545,200 บาท** วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีระนอง หน่วยงานสังกัดกรมประมง
8. หน่วยงานดำเนินการ	1) สำนักงานประมงจังหวัดระนอง หน่วยงานสังกัดกรมประมง 2) วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีระนอง
9. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	1 ตุลาคม พ.ศ. 2570 สิ้นสุด 30 กันยายน พ.ศ. 2575
10. งบประมาณ	**4,046,000 บาท**
11. ผลผลิต (Output)	1. ชาวประมง เยาวชน เข้าร่วมอบรม ไม่น้อยกว่า 100 ราย 2. แหล่งอนุรักษ์พ่อแม่พันธุ์ปูทะเลได้รับการฟื้นฟู จำนวน 3 แปลง 3. แหล่งปล่อยพ่อแม่พันธุ์หอยลายได้รับการฟื้นฟู จำนวน 3 แปลง 4. แหล่งปล่อยลูกพันธุ์หอยชักตีนได้รับการฟื้นฟู จำนวน 3 แปลง 5. รายงานผลการสำรวจพื้นที่การแพร่กระจายหอยลาย จังหวัดระนอง จำนวน 1 เรื่อง 6. มีโรงเรือนเพาะฟักกุ้งก้ามกรามแบบกรีนเฮ้าส์กึ่งอัตโนมัติ พลังงานโซลาร์เซลล์ 1 ระบบ เป็นโรงเรือนต้นแบบเพื่อใช้ในการผลิตพันธุ์กุ้งสู่ชุมชนและแหล่งน้ำธรรมชาติ 7. ผลิตลูกพันธุ์กุ้งก้ามกรามสายพันธุ์กระบุรีได้ไม่น้อยกว่า 1,000,000 ตัว/รอบการผลิต
12. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	1. ชาวประมงจับสัตว์น้ำด้วยเครื่องมือทำการประมงที่ถูกต้องตามกฎหมาย และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรสัตว์น้ำได้อย่างคุ้มค่าและสมดุล 2. อาหารทะเลจังหวัดระนองมีปริมาณมากขึ้น สามารถรองรับนักท่องเที่ยวได้อย่างเพียงพอ สร้างเศรษฐกิจให้จังหวัดระนองได้อย่างเข้มแข็งและยั่งยืน

หัวข้อ	รายละเอียด
	3. สัตว์น้ำมีมูลค่าเพิ่ม ชาวประมงมีรายได้จากการจับสัตว์น้ำมากขึ้น 4. ผลการสำรวจสามารถใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานด้านทรัพยากรหอยลายเพื่อประกอบการตัดสินกำหนดแนวทางการฟื้นฟู การอนุรักษ์ และบริหารจัดการทรัพยากรหอยลายในจังหวัดระนอง 5. เกษตรกรประมงพื้นบ้านหรือประชาชนที่สนใจ ที่เข้ารับการถ่ายทอดเทคโนโลยีโรงเรือนต้นทุนต่ำมีความเข้าใจในกระบวนการผลิตลูกกุ้งก้ามกราม 6. จำนวนกุ้งในธรรมชาติเพิ่มมากขึ้น 7. มีโรงเรือนต้นแบบที่ใช้เพาะพันธุ์กุ้ง

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการสำคัญ	**โครงการสร้างแหล่งอาศัย ยกระดับความมั่นคงสัตว์น้ำเศรษฐกิจ สนับสนุนการท่องเที่ยวจังหวัดระนอง**
2. แนวทางการพัฒนา	**แนวทางการพัฒนาที่ 4.2** การสร้างความมั่นคงด้านอาหาร
3. หลักการและเหตุผล	จากแผนการสร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจให้เข้มแข็ง การเพิ่มมูลค่าผลผลิตการเกษตรด้านทรัพยากรสัตว์น้ำเพื่อความมั่นคงด้านอาหาร รองรับการเป็นเมืองท่องเที่ยว การสร้างแหล่งที่อาศัยสัตว์ทะเล หรือปะการังเทียม เพื่อให้เป็นแหล่งที่อาศัยและแหล่งเพาะพันธุ์สัตว์ทะเลซึ่งประชาชนส่วนใหญ่เห็นว่าเป็นวิธีการที่ประสบความสำเร็จได้รับความสนใจจากทุกภาคส่วนทั้งชาวประมงพื้นบ้าน ประมงพาณิชย์ รวมทั้งผู้ประกอบการ การท่องเที่ยว ที่ต้องการเห็นทรัพยากรธรรมชาติในทะเลได้รับการฟื้นฟูให้มีปริมาณเพิ่มขึ้น การลดลงของปริมาณทรัพยากรสัตว์น้ำอย่างรวดเร็ว ทำให้ไม่เพียงพอต่อความต้องการบริโภคสัตว์น้ำส่งผลให้ราคาสัตว์น้ำสูงขึ้น ชาวประมงได้รับความเดือดร้อนจากการทำการประมง เพราะไม่สามารถจับสัตว์น้ำได้จำเป็นต้องออกไปทำการประมงที่ไกลขึ้น ต้นทุนในการทำการประมงสูงขึ้นซึ่งไม่คุ้มกับความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นเมื่อออกไปทำการประมง
4. วัตถุประสงค์ของโครงการ	1) เพื่อฟื้นฟูระบบนิเวศ ฟื้นฟูผลผลิตทรัพยากรสัตว์น้ำเศรษฐกิจจังหวัดระนอง สร้างความอุดมสมบูรณ์ระบบนิเวศน์ทรัพยากรชายฝั่ง 2) เพื่อเพิ่มแหล่งทำการประมงสำหรับชาวประมง ส่งเสริมชาวประมงให้มีรายได้เพิ่มขึ้น 3) เพื่อให้เป็นแหล่งอาศัย หลบภัย ผสมพันธุ์ วางไข่ แหล่งอนุบาลสัตว์น้ำวัยอ่อน และแหล่งท่องเที่ยวดำน้ำดูปะการัง
5. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	1) จำนวนแหล่งอาศัยสัตว์ทะเล (ปะการังเทียม) จำนวน 1 แห่ง
6. พื้นที่เป้าหมาย	อำเภอเมืองระนอง
7. ขอบเขตของกิจกรรมหลัก โดยสังเขป	**กิจกรรมหลัก** สร้างแหล่งอาศัยสัตว์ทะเล(ปะการังเทียม) โดยชุมชนมีส่วนร่วม 1) ประชุมชี้แจงและกลุ่มเป้าหมาย / พื้นที่ /จัดทำประชาคมผู้มีส่วนได้ส่วนเสียให้ความรู้ชาวประมง กลุ่มองค์กร กฎหมายประมง แนวทางการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำและการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรสัตว์น้ำอย่างสมดุล 2) ดำเนินการจัดซื้อ-จัดจ้าง 3) ดำเนินการจัดสร้างปะการังเทียมพร้อมอุปกรณ์ 4) ดำเนินการจัดวางปะการังเทียมพร้อมอุปกรณ์ 5) สรุปผลโครงการ รายงานผลโครงการ
7.1.1 กิจกรรมย่อยที่ 1 **งบประมาณ** หน่วยงานผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ประชุมชี้แจงและกลุ่มเป้าหมาย / พื้นที่ /จัดทำประชาคมผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย **100,500 บาท** สำนักงานประมงจังหวัดระนอง หน่วยงานสังกัดกรมประมง

หัวข้อ	รายละเอียด
7.1.2 กิจกรรมย่อยที่ 2 **งบประมาณ** หน่วยงานผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ดำเนินการสร้าง จัดวาง และติดตามประเมินผล **15,413,500** บาท สำนักงานประมงจังหวัดระนอง หน่วยงานสังกัดกรมประมง
8. หน่วยดำเนินงาน	สำนักงานประมงจังหวัดระนอง
9. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	1 ตุลาคม พ.ศ. 2570 สิ้นสุด 30 กันยายน พ.ศ. 2571
10. งบประมาณ	**15,514,000** บาท
11. ผลผลิต (Output)	แหล่งที่อยู่ของสัตว์ทะเลได้รับการฟื้นฟู จำนวน 1 แห่ง
12. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	1. ระบบนิเวศบริเวณชายฝั่ง ทรัพยากรสัตว์น้ำ มีความอุดมสมบูรณ์ 2. ชาวประมงจับสัตว์น้ำด้วยเครื่องมือทำการประมงที่ถูกต้องตามกฎหมาย และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรสัตว์น้ำได้อย่างคุ้มค่าและสมดุล สร้างรายได้จากการทำการประมงได้มากขึ้น 3. อาหารทะเลจังหวัดระนองมีปริมาณมากขึ้น สามารถรองรับนักท่องเที่ยวได้อย่างเพียงพอ สร้างเศรษฐกิจให้จังหวัดระนองได้อย่างเข้มแข็งและยั่งยืน

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการสำคัญ	**ยกระดับฟาร์มปศุสัตว์ด้วยการจัดการมูลสัตว์และผลิตพลังงานทดแทนจากก๊าซชีวภาพ**
2. แนวทางการพัฒนา	**แนวทางการพัฒนาที่ 4.5** การพัฒนาพลังงานสะอาดในภาคเกษตร
3. หลักการและเหตุผล	**ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างด้านการความสามารถในการแข่งขัน :** การเกษตรสร้างมูลค่า ประเทศไทยเป็นหนึ่งในผู้เล่นสำคัญด้านการผลิตและการค้าสินค้าเกษตร และมีข้อได้เปรียบด้านความหลากหลายทางชีวภาพที่สามารถพัฒนาต่อยอดโครงสร้างธุรกิจการเกษตรด้วยการสร้างมูลค่าเพิ่ม เน้นเกษตรคุณภาพสูงและขับเคลื่อนการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม ที่ให้ความสำคัญกับการเพิ่มผลิตภาพการผลิตทั้งเชิงปริมาณและมูลค่าและความหลากหลายของสินค้าเกษตรที่สร้างรายได้สูง ทั้งเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น เกษตรปลอดภัย เกษตรชีวภาพ เกษตรแปรรูป และเกษตรอัจฉริยะ เพื่อให้เกษตรกรมีรายได้สูงขึ้น **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 14 : เสาหลักที่ 1** การพลิกโฉมโครงสร้างเศรษฐกิจ การส่งเสริมการผลิตภาคเกษตรให้มีคุณภาพและมาตรฐานตลอดห่วงโซ่คุณค่า **นโยบายของคณะรัฐมนตรี : ด้านการเกษตร** “เปลี่ยนผ่านจากเกษตรกรรมแบบดั้งเดิม” ไปสู่ “เกษตรแม่นยำ เกษตรมั่นคง เกษตรยั่งยืน” ควบคู่กับการสร้างมูลค่าเพิ่มตลอดห่วงโซ่อุปทาน เพื่อยกระดับรายได้และคุณภาพชีวิตของเกษตรกรไทยอย่างยั่งยืน เพิ่มผลิตภาพและลดต้นทุนการทำการเกษตร รวมถึงช่วยให้ เกษตรกรไทยสามารถปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศได้อย่างยืดหยุ่นควบคู่กับการสร้างองค์ความรู้และเทคนิคการเกษตรสมัยใหม่ **นโยบายกระทรวงเกษตรและสหกรณ์** มีประเด็นสำคัญที่จะต้องดำเนินการอย่างเร่งด่วน 6 เรื่อง เพื่อให้เห็นผลอย่างเป็นรูปธรรมโดยเร็วที่สุด หนึ่งในนั้น คือ การแก้ปัญหา PM 2.5 กำหนดมาตรการสนับสนุนและสร้างแรงจูงใจในการนำเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรมาแปรรูปเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มหรือแปลงสภาพเป็นพลังงานทางเลือก **แผนพัฒนาจังหวัดระนอง ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2571-2575) : ประเด็นการพัฒนาที่ 2** ขับเคลื่อนเศรษฐกิจทางทะเลและเกษตรมูลค่าสูงด้วยนวัตกรรมและเศรษฐกิจ BCG ในแนวทางการพัฒนาที่ 2.3 เพิ่มมูลค่าด้วยการแปรรูปและนวัตกรรมเศรษฐกิจ BCG โดยพัฒนาทรัพยากรเฉพาะถิ่นตามหลักเศรษฐกิจหมุนเวียนและสีเขียว การเลี้ยงสัตว์เป็นอาชีพที่สร้างรายได้และเป็นแหล่งผลิตอาหารที่สำคัญของเกษตรกรรายย่อย แต่การขยายการผลิตและการเลี้ยงสัตว์อย่างต่อเนื่องส่งผลให้เกิดมูลสัตว์และน้ำเสียในปริมาณมาก หากไม่มีการจัดการที่เหมาะสม อาจก่อให้เกิดปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม เช่น

หัวข้อ	รายละเอียด
	กลิ่นรบกวนการปนเปื้อนของแหล่งน้ำ การสะสมของแมลงพาหะ และการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ซึ่งส่งผลกระทบต่อสุขอนามัยของเกษตรกร ชุมชนโดยรอบ และความยั่งยืนของการประกอบอาชีพ ระบบก๊าซชีวภาพจากมูลสัตว์เป็นเทคโนโลยีที่เหมาะสมสำหรับฟาร์มปศุสัตว์รายย่อย เนื่องจากสามารถนำของเสียจากการเลี้ยงสัตว์มาแปรรูปเป็นก๊าซชีวภาพเพื่อใช้เป็นพลังงานทดแทนสำหรับหุงต้มหรือใช้ภายในฟาร์ม ช่วยลดค่าใช้จ่ายด้านพลังงาน ลดปัญหามลพิษจากมูลสัตว์ และลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก นอกจากนี้ กากและน้ำหมักที่ได้จากระบบก๊าซชีวภาพยังสามารถนำไปใช้เป็นปุ๋ยอินทรีย์เพื่อปรับปรุงบำรุงดินและลดต้นทุนการใช้ปุ๋ยเคมี ทำให้เกิดการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าและเกิดการหมุนเวียนทรัพยากรภายในฟาร์ม การส่งเสริมให้เกษตรกรรายย่อยมีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถติดตั้งหรือใช้ประโยชน์จากระบบก๊าซชีวภาพได้อย่างถูกต้อง จะช่วยยกระดับการบริหารจัดการฟาร์มให้มีมาตรฐาน เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ลดต้นทุนการผลิต เพิ่มประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากร และสร้างความมั่นคงทางอาชีพให้แก่เกษตรกร สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาภาคปศุสัตว์ที่มุ่งเน้นการผลิตที่ปลอดภัย เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และการขับเคลื่อนเศรษฐกิจชีวภาพ–เศรษฐกิจหมุนเวียน–เศรษฐกิจสีเขียว (BCG Economy) ดังนั้น จึงได้จัดทำ โครงการยกระดับฟาร์มปศุสัตว์ด้วยการจัดการมูลสัตว์และผลิตพลังงานทดแทนจากก๊าซชีวภาพ เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์รายย่อยสามารถจัดการมูลสัตว์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ผลิตพลังงานทดแทนไว้ใช้ภายในครัวเรือนและฟาร์ม ลดต้นทุนการผลิต และยกระดับฟาร์มปศุสัตว์รายย่อยให้มีความเข้มแข็ง สามารถประกอบอาชีพได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน
4. วัตถุประสงค์ของโครงการ	1.เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์รายย่อยมีระบบจัดการมูลสัตว์ที่มีประสิทธิภาพและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม 2.เพื่อสนับสนุนการผลิตและการใช้ประโยชน์จากก๊าซชีวภาพที่ได้จากมูลสัตว์เป็นพลังงานทดแทนภายในครัวเรือนและฟาร์ม ลดค่าใช้จ่ายด้านพลังงาน 3.เพื่อส่งเสริมการนำกากและน้ำหมักจากระบบก๊าซชีวภาพไปใช้เป็นปุ๋ยอินทรีย์ ลดต้นทุนการใช้ปุ๋ยเคมีและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตทางการเกษตร 4.เพื่อยกระดับฟาร์มปศุสัตว์รายย่อยให้มีการบริหารจัดการฟาร์มที่ได้มาตรฐาน ลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาปศุสัตว์อย่างยั่งยืน

หัวข้อ	รายละเอียด
	5.เพื่อเพิ่มศักยภาพและสร้างความเข้มแข็งให้เกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์รายย่อย โดยลดต้นทุนการผลิต เพิ่มประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากร และสร้างรายได้ที่มั่นคงจากการประกอบอาชีพ
5. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	เกษตรกร จำนวน 50 ราย
6. พื้นที่เป้าหมาย	เกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์รายย่อย ในพื้นที่อำเภอเมืองระนอง อำเภอละอุ่น อำเภอกะเปอร์ อำเภอกระบุรี และอำเภอสุขสำราญ
7. ขอบเขตของกิจกรรมหลักโดยสังเขป	ยกระดับฟาร์มปศุสัตว์ด้วยการจัดการมูลสัตว์และผลิตพลังงานทดแทนจากก๊าซชีวภาพ
7.1 กิจกรรมที่ 1 **งบประมาณ** หน่วยงานผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ยกระดับฟาร์มปศุสัตว์ด้วยการจัดการมูลสัตว์และผลิตพลังงานทดแทนจากก๊าซชีวภาพ **1,481,700 บาท** สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดระนอง หน่วยงานในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
8. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดระนอง
9. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	เริ่มต้นปี 1 ต.ค. 2570 สิ้นสุดปี 30 ก.ย. 2571
10. งบประมาณ	**1,481,700 บาท**
11. ผลผลิต (Output)	1.เกษตรกรผู้เลี้ยงปศุสัตว์รายย่อยได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนการติดตั้งระบบก๊าซชีวภาพจากมูลสัตว์ จำนวน 50 ราย 2.เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการมีความรู้และทักษะในการจัดการมูลสัตว์การใช้งาน และการบำรุงรักษาระบบก๊าซชีวภาพอย่างถูกต้อง 3.ฟาร์มปศุสัตว์รายย่อยที่เข้าร่วมโครงการมีระบบจัดการมูลสัตว์ที่ได้มาตรฐาน สามารถลดปัญหากลิ่น น้ำเสีย และผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม 4.เกษตรกรสามารถผลิตและใช้ก๊าซชีวภาพเป็นพลังงานทดแทนภายในครัวเรือนหรือฟาร์ม เพื่อลดการใช้เชื้อเพลิงจากภายนอก 5.เกษตรกรนำกากและน้ำหมักจากระบบก๊าซชีวภาพไปใช้ประโยชน์เป็นปุ๋ยอินทรีย์ในการเพาะปลูก ช่วยลดต้นทุนการผลิตทางการเกษตร 6.เกิดต้นแบบฟาร์มปศุสัตว์รายย่อยที่มีการจัดการของเสียอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และสามารถขยายผลสู่เกษตรกรรายอื่นในพื้นที่
12. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	1.เกษตรกรผู้เลี้ยงปศุสัตว์รายย่อยสามารถจัดการมูลสัตว์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ลดปัญหากลิ่น น้ำเสีย และผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมในฟาร์มและชุมชน 2.เกษตรกรสามารถผลิตและใช้ก๊าซชีวภาพจากมูลสัตว์เป็นพลังงานทดแทนภายในครัวเรือนหรือฟาร์ม ช่วยลดค่าใช้จ่ายด้านพลังงานและเชื้อเพลิง

หัวข้อ	รายละเอียด
	3.เกษตรกรนำกากและน้ำหมักจากระบบก๊าซชีวภาพไปใช้เป็นปุ๋ยอินทรีย์ ช่วยลดต้นทุนการใช้ปุ๋ยเคมีและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตทางการเกษตร 4.ฟาร์มปศุสัตว์รายย่อยมีการบริหารจัดการฟาร์มที่ได้มาตรฐานเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และมีการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าตามแนวทางเศรษฐกิจหมุนเวียน 5.เกษตรกรมีต้นทุนการผลิตลดลง มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น และมีความมั่นคงในการประกอบอาชีพจากการใช้พลังงานทดแทนและการบริหารจัดการฟาร์มอย่างมีประสิทธิภาพ 6.เกิดต้นแบบฟาร์มปศุสัตว์รายย่อยที่สามารถถ่ายทอดองค์ความรู้และขยายผลการใช้ระบบก๊าซชีวภาพไปสู่เกษตรกรรายอื่นในพื้นที่

ที่ปรึกษา

ผู้ว่าราชการจังหวัดระนอง (นายราชัน มีน้อย)

รองผู้ว่าราชการจังหวัดระนอง (นางสาวคณาธิป สุขเจริญ)

ผู้จัดทำ

คณะทำงานจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง

รวบรวม/พิมพ์/ทาน

1. กลุ่มสารสนเทศการเกษตร สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง
   สนับสนุนด้านข้อมูลการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด
2. กลุ่มช่วยเหลือเกษตรกรและโครงการพิเศษ สนับสนุนด้านข้อมูลปราชญ์ชาวบ้านของจังหวัด โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และข้อมูลด้านภัยพิบัติ
3. กลุ่มยุทธศาสตร์พัฒนาการเกษตร สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง
   รวบรวม/พิมพ์/ทาน ยกร่างแผนฯ

ภาคผนวก 1

- คำสั่งคณะกรรมการนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์
- คำสั่งจังหวัดระนอง
- คำสั่งคณะอนุกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับจังหวัด

คำสั่งคณะกรรมการนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์
ที่ ๓ /๒๕๖๒
เรื่อง แต่งตั้งคณะอนุกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับจังหวัด

ตามคำสั่งคณะกรรมการนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ ที่ ๒/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๖๒ ได้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับจังหวัด เพื่อดำเนินการและปฏิบัติงานพัฒนาการเกษตรในระดับพื้นที่ ไว้แล้ว นั้น

เพื่อให้การดำเนินการและปฏิบัติงานพัฒนาการเกษตรในระดับพื้นที่ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น คณะกรรมการนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติเศรษฐกิจการเกษตร พ.ศ. ๒๕๒๒ ให้ยกเลิกคำสั่งคณะกรรมการนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ ดังกล่าวข้างต้น และแต่งตั้งคณะอนุกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับจังหวัดขึ้นใหม่ โดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ ดังนี้

องค์ประกอบ

๑. ผู้ว่าราชการจังหวัด	ประธานอนุกรรมการ
๒. ผู้แทนหน่วยทหารกองทัพบกในพื้นที่ หรือผู้แทนกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร (กอ.รมน.) ในจังหวัด	อนุกรรมการ
๓. ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัด	อนุกรรมการ
๔. ปลัดจังหวัด	อนุกรรมการ
๕. หัวหน้าสำนักงานจังหวัด	อนุกรรมการ
๖. ท้องถิ่นจังหวัด	อนุกรรมการ
๗. พาณิชย์จังหวัด	อนุกรรมการ
๘. อุตสาหกรรมจังหวัด	อนุกรรมการ
๙. ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด	อนุกรรมการ
๑๐. ประธานสภาเกษตรกรจังหวัด	อนุกรรมการ
๑๑. ประธานสภาอุตสาหกรรมจังหวัด	อนุกรรมการ
๑๒. ประธานหอการค้าจังหวัด	อนุกรรมการ
๑๓. ผู้แทนสถาบันการศึกษาด้านการเกษตรในพื้นที่จังหวัด	อนุกรรมการ
๑๔. ผู้อำนวยการสำนักงานธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร จังหวัด	อนุกรรมการ
๑๕. ประมงจังหวัด	อนุกรรมการ
๑๖. ปศุสัตว์จังหวัด	อนุกรรมการ
๑๗. ผู้แทนหน่วยงานกรมการข้าวที่รับผิดชอบพื้นที่จังหวัด	อนุกรรมการ
๑๘. ผู้แทนหน่วยงานกรมวิชาการเกษตรที่รับผิดชอบพื้นที่จังหวัด	อนุกรรมการ
๑๙. ผู้แทนหน่วยงานกรมหม่อนไหมที่รับผิดชอบพื้นที่จังหวัด	อนุกรรมการ

๒๐. ผู้อำนวยการ...

๒๐. ผู้อำนวยการโครงการชลประทานจังหวัด	อนุกรรมการ
๒๑. ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินพื้นที่จังหวัด	อนุกรรมการ
๒๒. ปฏิรูปที่ดินจังหวัด	อนุกรรมการ
๒๓. เกษตรจังหวัด	อนุกรรมการ
๒๔. สหกรณ์จังหวัด	อนุกรรมการ
๒๕. หัวหน้าสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์	อนุกรรมการ
๒๖. ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่รับผิดชอบพื้นที่จังหวัด	อนุกรรมการ
๒๗. หัวหน้าส่วนราชการ และ/หรือ หัวหน้าหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ ที่มีภารกิจเกี่ยวข้องในพื้นที่จังหวัดนั้น ตามที่ผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นสมควร จำนวนไม่เกิน ๓ หน่วยงาน	อนุกรรมการ
๒๘. ผู้อำนวยการการยางแห่งประเทศไทยจังหวัด	อนุกรรมการ
๒๙. ผู้อำนวยการองค์การตลาดเพื่อเกษตรกร/ผู้แทนที่รับผิดชอบพื้นที่จังหวัด	อนุกรรมการ
๓๐. ผู้ทรงคุณวุฒิ ไม่เกิน ๒ ท่าน ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้ง	อนุกรรมการ
๓๑. ประธานกรรมการบริษัท ประชารัฐรักสามัคคีจังหวัด (วิสาหกิจเพื่อสังคม) จำกัด	อนุกรรมการ
๓๒. ประธานสมาพันธ์ SME ไทย จังหวัด	อนุกรรมการ
๓๓. ประธานกรรมการเครือข่ายศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ระดับจังหวัด	อนุกรรมการ
๓๔. เกษตรและสหกรณ์จังหวัด	อนุกรรมการและเลขานุการ

<u>อำนาจหน้าที่</u>

๑. กำหนดยุทธศาสตร์ แผนงาน โครงการกิจกรรมพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด ให้สอดคล้องกับนโยบาย (Agenda) และแนวทางการดำเนินงานการพัฒนาการเกษตรของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อขับเคลื่อนภาคการเกษตรของประเทศไทย ให้เป็นไปตามนโยบายของรัฐบาล

๒. วางแผน ส่งเสริม สนับสนุนการผลิตสินค้าเกษตรให้ตรงตามความต้องการของตลาด (Demand Driven) ครอบคลุมกระบวนการผลิตทางการเกษตร รวมทั้งรายงานสถานการณ์การผลิตสินค้าเกษตร และคาดการณ์ปริมาณผลผลิตในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง

๓. ประสานข้อมูลด้านการตลาด กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อวางแผนการบริหารจัดการสินค้าเกษตรที่สำคัญ รวมถึงสนับสนุนให้มีการเจรจารับซื้อผลผลิตระหว่างเกษตรกรและผู้ประกอบการ

๔. ประสานการแก้ไขปัญหาด้านการเกษตรและสหกรณ์ในจังหวัด (Area-based) กับหน่วยงานรัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้อง

๕. ทำหน้าที่เป็นกลไกในการกำกับ ดูแล ขับเคลื่อนการดำเนินการตามนโยบายและแนวทางการพัฒนาการเกษตรของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รวมทั้งแผนพัฒนาจังหวัดนั้น ๆ

๖. ติดตามและรายงานผลการดำเนินงานโครงการตามนโยบายที่สำคัญด้านการเกษตรและสหกรณ์ในจังหวัด ต่อคณะกรรมการบริหารการขับเคลื่อนงานนโยบายสำคัญและการแก้ไขปัญหาภาคเกษตร

๗. สื่อสาร ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารด้านการเกษตรและสหกรณ์ เพื่อสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับข้อเท็จจริงต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อเกษตรกรและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

๘. แต่งตั้งคณะทำงาน และอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องตามความจำเป็นและเหมาะสม

๙. ปฏิบัติงาน...

๙. ปฏิบัติงานอื่นๆ ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และคณะกรรมการนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์มอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๕ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๒

(นายกฤษฎา บุญราช)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ประธานกรรมการนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์

คำสั่งจังหวัดระนอง
ที่ ๑๕๓๕/๒๕๖๒
เรื่อง แต่งตั้งหัวหน้าส่วนราชการ หัวหน้าหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ และผู้ทรงคุณวุฒิ
ในคณะอนุกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับจังหวัด

ด้วยคณะกรรมการนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นประธานคณะกรรมการนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์) ได้มีคำสั่งที่ ๓/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๖๒ แต่งตั้งคณะอนุกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับจังหวัดขึ้นใหม่ โดยให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิไม่เกิน ๒ ท่าน และแต่งตั้งหัวหน้าส่วนราชการ และ/หรือ หัวหน้าหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ ที่มีภารกิจเกี่ยวข้องในพื้นที่จังหวัด (เพิ่มเติม) ตามที่ผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นสมควร จำนวนไม่เกิน ๓ หน่วยงาน ในคณะอนุกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับจังหวัด

เพื่อให้องค์ประกอบของคณะอนุกรรมการพัฒนาการเกษตรฯ ชุดใหม่ มีความครบถ้วนสมบูรณ์ และการขับเคลื่อนการดำเนินงานพัฒนาภาคการเกษตรในพื้นที่จังหวัดระนอง เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จึงขอยกเลิกคำสั่งจังหวัดระนอง ที่ ๙๔๔/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๖๑ และแต่งตั้งหัวหน้าส่วนราชการ หัวหน้าหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ และผู้ทรงคุณวุฒิ ดังนี้

๑. หัวหน้าส่วนราชการ และ/หรือ หัวหน้าหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ
   ๑.๑ พัฒนาการจังหวัดระนอง
   ๑.๒ นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดระนอง
   ๑.๓ หัวหน้าสำนักงานท่าเทียบเรือประมงระนอง
๒. ผู้ทรงคุณวุฒิ
   ๒.๑ นายกสมาคมประมงระนอง
   ๒.๒ ที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน ด้านเศรษฐกิจ

ทั้งนี้ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๒ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๒

(นายจตุพจน์ ปิยัมปุตระ)
ผู้ว่าราชการจังหวัดระนอง

คำสั่งจังหวัดระนอง
ที่ ๑๙๔๒/๒๕๖๒
เรื่อง แก้ไขคำสั่งแต่งตั้งหัวหน้าส่วนราชการ หัวหน้าหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ และผู้ทรงคุณวุฒิ ในคณะอนุกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับจังหวัด

ตามที่คณะกรรมการนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นประธานคณะกรรมการนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์) ได้มีคำสั่งที่ ๓/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๖๒ แต่งตั้งคณะอนุกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับจังหวัด และจังหวัดระนองได้มีคำสั่ง ที่ ๑๕๓๙/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๒ แต่งตั้งหัวหน้าส่วนราชการ หัวหน้าหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ และผู้ทรงคุณวุฒิ ในคณะอนุกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับจังหวัด เป็นองค์ประกอบในคณะอนุกรรมการฯ นั้น

เนื่องจาก การแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิ ตำแหน่ง ที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชนด้านเศรษฐกิจ ซึ่งเป็นไปตามคำสั่งสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๙๙ / ๒๕๕๙ ลงวันที่ ๓๐ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๙ โดยมีวาระการปฏิบัติหน้าที่ ๒ ปี นับตั้งแต่วันที่คำสั่งมีผลบังคับใช้ และได้หมดวาระเมื่อวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๖๑ จึงไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิในตำแหน่งที่ได้รับการแต่งตั้งได้ อย่างไรก็ตาม ผู้ทรงคุณวุฒิรายดังกล่าวมีความสามารถในการให้คำปรึกษา ให้ข้อมูลข้อเท็จจริงและประสานงานในคณะอนุกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับจังหวัดได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงขอแก้ไขคำสั่งจังหวัดระนอง ที่ ๑๕๓๙/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ข้อ ๒. ผู้ทรงคุณวุฒิ เฉพาะราย ข้อ ๒.๒ ที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชนด้านเศรษฐกิจ เป็น นายสมชาย วัชระสุขโพธิ์ เป็นผู้ทรงคุณวุฒิในคณะอนุกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับจังหวัด จังหวัดระนอง

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๙ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๒

(นายจตุพจน์ ปิยัมปุตระ)
ผู้ว่าราชการจังหวัดระนอง

คำสั่งคณะอนุกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับจังหวัด จังหวัดระนอง
ที่ ๖ /๒๕๖๕

เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง

ตามคำสั่งคณะอนุกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง ที่ ๕/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ ได้แต่งตั้งคณะทำงานจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง เพื่อทำหน้าที่ในการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด แผนพัฒนาการเกษตรรายสินค้า และแผนปฏิบัติการด้านการเกษตรและสหกรณ์ประจำปีเป็นไปด้วยความเรียบร้อย นั้น

เนื่องจากหน่วยงานที่เป็นองค์ประกอบในคณะทำงานมีการปรับปรุงชื่อตำแหน่ง และที่ประชุมคณะทำงานจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง มีมติในคราวประชุม ครั้งที่ ๑/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๖๕ ณ ห้องประชุมโกมาซุม ชั้น ๒ ศาลากลางจังหวัดระนอง เห็นชอบให้เพิ่มองค์ประกอบของคณะทำงานฯ เพื่อให้มีหน่วยงานครอบคลุมในทุกมิติของการพัฒนาด้านการเกษตร ดังนั้น เพื่อดำเนินการตามมติที่ประชุมดังกล่าว และองค์ประกอบของคณะทำงานมีความครบถ้วนสมบูรณ์ จึงขอยกเลิกคำสั่งคณะอนุกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง ที่ ๕/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ และแต่งตั้งคณะทำงานจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนองขึ้นใหม่ โดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ ดังนี้

ก. องค์ประกอบ

๑) เกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง	ประธานคณะทำงาน
๒) ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ที่ ๘	คณะทำงาน
๓) นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดระนอง	คณะทำงาน
๔) พาณิชย์จังหวัดระนอง	คณะทำงาน
๕) ท้องถิ่นจังหวัดระนอง	คณะทำงาน
๖) พัฒนาการจังหวัดระนอง	คณะทำงาน
๗) อุตสาหกรรมจังหวัดระนอง	คณะทำงาน
๘) ประมงจังหวัดระนอง	คณะทำงาน
๙) เกษตรจังหวัดระนอง	คณะทำงาน
๑๐) ปศุสัตว์จังหวัดระนอง	คณะทำงาน
๑๑) สหกรณ์จังหวัดระนอง	คณะทำงาน
๑๒) ปฏิรูปที่ดินจังหวัดระนอง	คณะทำงาน
๑๓) ผู้อำนวยการโครงการชลประทานระนอง	คณะทำงาน
๑๔) ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรระนอง	คณะทำงาน
๑๕) ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินระนอง	คณะทำงาน
๑๖) ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งระนอง	คณะทำงาน
๑๗) ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงทะเลระนอง	คณะทำงาน
๑๘) หัวหน้าสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ระนอง	คณะทำงาน

/๑๙) หัวหน้า...

๑๙) หัวหน้าด่านตรวจประมงระนอง	คณะทำงาน
๒๐) หัวหน้าด่านกักกันสัตว์ระนอง	คณะทำงาน
๒๑) หัวหน้าด่านตรวจพืชท่าเรือระนอง	คณะทำงาน
๒๒) ผู้อำนวยการการยางแห่งประเทศไทยจังหวัดระนอง	คณะทำงาน
๒๓) หัวหน้าสำนักงานท่าเทียบเรือประมงระนอง	คณะทำงาน
๒๔) หัวหน้าสำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดระนอง	คณะทำงาน
๒๕) หัวหน้าสำนักงานกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร จังหวัดระนอง	คณะทำงาน
๒๖) ผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีเกษตรและนวัตกรรม (Agritech and Innovation Center: AIC) จังหวัดระนอง	คณะทำงาน
๒๗) ประธานคณะกรรมการเครือข่ายศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรระดับจังหวัด	คณะทำงาน
๒๘) หัวหน้ากลุ่มสารสนเทศการเกษตร สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง	คณะทำงาน
๒๙) หัวหน้ากลุ่มช่วยเหลือเกษตรกรและโครงการพิเศษ สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง	คณะทำงาน
๓๐) หัวหน้ากลุ่มยุทธศาสตร์พัฒนาการเกษตร สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง	คณะทำงานและเลขานุการ
๓๑) นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการหรือชำนาญการ ที่ได้รับมอบหมาย สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง	คณะทำงานและผู้ช่วยเลขานุการ

ข. อำนาจหน้าที่

๑) จัดทำและทบทวนแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง ให้เป็นปัจจุบัน และสอดคล้องกับสถานการณ์เป็นประจำทุกปี และเป็นไปตามนโยบายการพัฒนาภาคเกษตรในระดับต่างๆ รวมถึงตามความต้องการของตลาด เกษตรกร และศักยภาพของพื้นที่

๒) จัดทำแผนพัฒนาการเกษตรรายสินค้า ด้านพืช/ปศุสัตว์/ประมง ให้สอดคล้องกับความต้องการของพื้นที่และความต้องการของตลาด

๓) ประสานการบูรณาการแผนงาน/งบประมาณในการขับเคลื่อนการพัฒนาภาคเกษตรจังหวัดระนอง และเชื่อมโยงแผนงาน/โครงการสู่แหล่งงบประมาณ

๔) ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง และรายงานให้คณะอนุกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนองทราบ

๕) ปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๕ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๕

(นายสมเกียรติ ศรีษะเนตร)
ผู้ว่าราชการจังหวัดระนอง
ประธานคณะอนุกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับจังหวัด

...กมลนาฏย์...ร่าง
...กมลนาฏย์...พิมพ์
.....ทาน/ตรวจ

คำสั่งจังหวัดระนอง
ที่ ๓๖๗/๒๕๖๘
เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานขับเคลื่อนประเด็นการพัฒนาจังหวัดระนอง

.....

ด้วยพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๖๕ หมวด ๑ การบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ มาตรา ๗ (๒) กำหนดให้การบริหารงานให้เป็นไปตามแผนพัฒนาจังหวัด แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด และเป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค และหมวด ๒ การจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด มาตรา ๒๑ ให้ ก.บ.จ. จัดทำแผนพัฒนาจังหวัด โดยคำนึงถึงความต้องการและศักยภาพของประชาชนในจังหวัด ยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนพัฒนาประเทศด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค และนโยบายของรัฐบาล รวมตลอดถึงความพร้อมของภาครัฐ ภาคประชาสังคม และภาคธุรกิจเอกชน

จังหวัดระนอง ได้กำหนดจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดระนอง พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ และแผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัดระนอง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ ซึ่งเป็นแนวทางหลักในการกำหนดทิศทางการพัฒนาของภาคส่วนต่างๆ ให้มุ่งไปสู่การบรรลุเป้าหมายการพัฒนาจังหวัดร่วมกัน โดยมีประเด็นการพัฒนา ๕ ประเด็น ประกอบด้วย ๑) พัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพและชุมชนอย่างยั่งยืน ๒) พัฒนาการเกษตรมูลค่าสูง ๓) ยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน ๔) อนุรักษ์และใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุล และ ๕) การเชื่อมโยงการค้ากับภูมิภาคเอเชีย

เพื่อให้มีกลไกขับเคลื่อนประเด็นการพัฒนาจังหวัดทั้ง ๕ ประเด็น อันนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายการพัฒนาจังหวัดอย่างมีประสิทธิภาพ ภายใต้การบูรณาการร่วมกันของภาคส่วนต่างๆ จังหวัดระนองจึงแต่งตั้งคณะทำงานขับเคลื่อนประเด็นการพัฒนาจังหวัดระนอง ดังนี้

<u>ที่ปรึกษา</u>

๑. ผู้ว่าราชการจังหวัดระนอง
๒. รองผู้ว่าราชการจังหวัดระนอง
๓. ปลัดจังหวัดระนอง

<u>คณะทำงาน</u>

๑. คณะทำงานขับเคลื่อนประเด็นพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพและชุมชนอย่างยั่งยืน

๑.๑ ท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดระนอง	ประธานคณะทำงาน
๑.๒ ผู้แทนสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดระนอง	คณะทำงาน
๑.๓ ผู้แทนสำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดระนอง	คณะทำงาน
๑.๔ ผู้แทนสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดระนอง	คณะทำงาน
๑.๕ ผู้แทนสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดระนอง	คณะทำงาน
๑.๖ ผู้แทนสำนักงานพาณิชย์จังหวัดระนอง	คณะทำงาน

/๑.๗ ผู้แทน...

๑.๗ ผู้แทนสำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดระนอง	คณะทำงาน
๑.๘ ผู้แทนสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดระนอง	คณะทำงาน
๑.๙ ผู้แทนสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย จังหวัดระนอง	คณะทำงาน
๑.๑๐ ผู้แทนแขวงทางหลวงระนอง	คณะทำงาน
๑.๑๑ ผู้แทนแขวงทางหลวงชนบทระนอง	คณะทำงาน
๑.๑๒ ผู้แทนสำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานชุมพร	คณะทำงาน
๑.๑๓ ผู้แทนสำนักงานการกีฬาแห่งประเทศไทย จังหวัดระนอง	คณะทำงาน
๑.๑๔ ผู้แทนสำนักงานเจ้าท่าภูมิภาค สาขาระนอง	คณะทำงาน
๑.๑๕ ผู้แทนสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน ๔๔ ระนอง	คณะทำงาน
๑.๑๖ ผู้แทนสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จังหวัดระนอง	คณะทำงาน
๑.๑๗ ผู้แทนสถานีตำรวจท่องเที่ยวระนอง	คณะทำงาน
๑.๑๘ ผู้แทนอำเภอทุกอำเภอ	คณะทำงาน
๑.๑๙ ผู้แทนองค์การบริหารส่วนจังหวัดระนอง	คณะทำงาน
๑.๒๐ ผู้แทนเทศบาลเมืองระนอง	คณะทำงาน
๑.๒๑ ผู้แทนเทศบาลเมืองบางริ้น	คณะทำงาน
๑.๒๒ ผู้แทนหอการค้าจังหวัดระนอง	คณะทำงาน
๑.๒๓ ผู้แทนสภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวจังหวัดระนอง	คณะทำงาน
๑.๒๔ ผู้แทนสมาคมธุรกิจการท่องเที่ยวจังหวัดระนอง	คณะทำงาน
๑.๒๕ ผู้แทนผู้ประกอบการรุ่นใหม่หอการค้าจังหวัดระนอง (YEC)	คณะทำงาน
๑.๒๖ ผู้แทนสภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวเขต ๑๐	คณะทำงาน
๑.๒๗ ผู้แทนสมาคมส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัดระนอง	คณะทำงาน
๑.๒๘ ผู้แทนชมรมผู้ประกอบการโรงแรมและที่พัก จังหวัดระนอง	คณะทำงาน
๑.๒๙ หัวหน้ากลุ่มส่งเสริมและพัฒนาด้านท่องเที่ยว สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดระนอง	คณะทำงาน และเลขานุการ
๑.๓๐ ผู้อำนวยการกลุ่มงานยุทธศาสตร์และข้อมูล เพื่อการพัฒนาจังหวัด สำนักงานจังหวัดระนอง	ผู้ช่วยเลขานุการ
๑.๓๑ นายอรรถพล เสือแท้ นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ สำนักงานจังหวัดระนอง	ผู้ช่วยเลขานุการ
๑.๓๒ นางสาวญาณิศา เพชรอาวุธ นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดระนอง	ผู้ช่วยเลขานุการ

/๒. คณะทำงาน...

๒. คณะทำงานขับเคลื่อนประเด็นพัฒนาการเกษตรมูลค่าสูง

๒.๑ เกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง	ประธานคณะทำงาน
๒.๒ ผู้แทนสำนักงานเกษตรจังหวัดระนอง	คณะทำงาน
๒.๓ ผู้แทนสำนักงานประมงจังหวัดระนอง	คณะทำงาน
๒.๔ ผู้แทนสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดระนอง	คณะทำงาน
๒.๕ ผู้แทนสำนักงานสหกรณ์จังหวัดระนอง	คณะทำงาน
๒.๖ ผู้แทนโครงการชลประทานระนอง	คณะทำงาน
๒.๗ ผู้แทนสถานีพัฒนาที่ดินระนอง	คณะทำงาน
๒.๘ ผู้แทนศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรระนอง	คณะทำงาน
๒.๙ ผู้แทนสำนักงานปฏิรูปที่ดินจังหวัดระนอง	คณะทำงาน
๒.๑๐ ผู้แทนสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ระนอง	คณะทำงาน
๒.๑๑ ผู้แทนสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดระนอง	คณะทำงาน
๒.๑๒ ผู้แทนสำนักงานพาณิชย์จังหวัดระนอง	คณะทำงาน
๒.๑๓ ผู้แทนสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดระนอง	คณะทำงาน
๒.๑๔ ผู้แทนสำนักงานพลังงานจังหวัดระนอง	คณะทำงาน
๒.๑๕ ผู้แทนวิทยาลัยชุมชนระนอง	คณะทำงาน
๒.๑๖ ผู้แทนศูนย์การศึกษาจังหวัดระนอง มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา	คณะทำงาน
๒.๑๗ ผู้แทนสำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดระนอง	คณะทำงาน
๒.๑๘ ผู้แทนหอการค้าจังหวัดระนอง	คณะทำงาน
๒.๑๙ ผู้แทนสภาอุตสาหกรรมจังหวัดระนอง	คณะทำงาน
๒.๒๐ ผู้แทนเกษตรกรรุ่นใหม่ Young Smart Farmer (YSF)	คณะทำงาน
๒.๒๑ หัวหน้ากลุ่มยุทธศาสตร์พัฒนาการเกษตร สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง	คณะทำงาน และเลขานุการ
๒.๒๒ ผู้อำนวยการกลุ่มงานยุทธศาสตร์และข้อมูล เพื่อการพัฒนาจังหวัด สำนักงานจังหวัดระนอง	ผู้ช่วยเลขานุการ
๒.๒๓ นายดิลลา หะมิดง นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ สำนักงานจังหวัดระนอง	ผู้ช่วยเลขานุการ
๒.๒๔ นางสาวกมลนาฏย์ คงวัดใหม่ นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง	ผู้ช่วยเลขานุการ

๓. คณะทำงานขับเคลื่อนประเด็นพัฒนายกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน

๓.๑ นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดระนอง	ประธานคณะทำงาน
๓.๒ ผู้แทนสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จังหวัดระนอง	คณะทำงาน
๓.๓ ผู้แทนสำนักงานตำรวจภูธรจังหวัดระนอง	คณะทำงาน
๓.๔ ผู้แทนสำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดระนอง	คณะทำงาน

/๓.๕ ผู้แทน...

๓.๕ ผู้แทนสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดระนอง	คณะทำงาน
๓.๖ ผู้แทนสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดระนอง	คณะทำงาน
๓.๗ ผู้แทนสำนักงานพัฒนาการจังหวัดระนอง	คณะทำงาน
๓.๘ ผู้แทนสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย จังหวัดระนอง	คณะทำงาน
๓.๙ ผู้แทนสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดระนอง	คณะทำงาน
๓.๑๐ ผู้แทนสำนักงานแรงงานจังหวัดระนอง	คณะทำงาน
๓.๑๑ ผู้แทนเรือนจำจังหวัดระนอง	คณะทำงาน
๓.๑๒ ผู้แทนสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน จังหวัดระนอง	คณะทำงาน
๓.๑๓ ผู้แทนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดระนอง	คณะทำงาน
๓.๑๔ ผู้แทนสำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดระนอง	คณะทำงาน
๓.๑๕ ผู้แทนอำเภอทุกอำเภอ	คณะทำงาน
๓.๑๖ ผู้แทนองค์การบริหารส่วนจังหวัดระนอง	คณะทำงาน
๓.๑๗ ผู้แทนเทศบาลเมืองระนอง	คณะทำงาน
๓.๑๘ ผู้แทนศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด จังหวัดระนอง	คณะทำงาน
๓.๑๙ ผู้แทนหอการค้าจังหวัดระนอง	คณะทำงาน
๓.๒๐ ผู้แทนสภาอุตสาหกรรมจังหวัดระนอง	คณะทำงาน
๓.๒๑ ผู้แทนผู้ประกอบการรุ่นใหม่หอการค้าจังหวัดระนอง (YEC)	คณะทำงาน
๓.๒๒ ผู้แทนเครือข่ายประชาคมงดเหล้าจังหวัดระนอง	คณะทำงาน
๓.๒๓ หัวหน้ากลุ่มงานพัฒนายุทธศาสตร์สาธารณสุข สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดระนอง	คณะทำงาน และเลขานุการ
๓.๒๔ ผู้อำนวยการกลุ่มงานยุทธศาสตร์และข้อมูล เพื่อการพัฒนาจังหวัด สำนักงานจังหวัดระนอง	ผู้ช่วยเลขานุการ
๓.๒๕ นายสิริภักดิ์ จิรสัตย์สุนทร นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ สำนักงานจังหวัดระนอง	ผู้ช่วยเลขานุการ
๓.๒๖ นางสาวพัทธมนัส โชติมณีวัฒนา นักสาธารณสุขปฏิบัติการ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดระนอง	ผู้ช่วยเลขานุการ

๔. คณะทำงานขับเคลื่อนประเด็นพัฒนาอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุล

๔.๑ ผู้อำนวยการสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดระนอง	ประธานคณะทำงาน
๔.๒ ผู้แทนสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง	คณะทำงาน

/๔.๓ ผู้แทน...

๔.๓ ผู้แทนโครงการชลประทานระนอง	คณะทำงาน
๔.๔ ผู้แทนส่วนบริหารจัดการพื้นที่ป่าชายเลนระนอง สู่มรดกโลก	คณะทำงาน
๔.๕ ผู้แทนศูนย์บริหารจัดการทรัพยากรป่าชายเลน จังหวัดระนอง	คณะทำงาน
๔.๖ ผู้แทนสำนักงานทรัพยากรน้ำภาค ๑๐	คณะทำงาน
๔.๗ ผู้แทนสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๑๑	คณะทำงาน
๔.๘ ผู้แทนสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๔	คณะทำงาน
๔.๙ ผู้แทนสำนักงานทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งที่ ๖	คณะทำงาน
๔.๑๐ ผู้แทนเครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน (ทสม.)	คณะทำงาน
๔.๑๑ ผู้อำนวยการส่วนยุทธศาสตร์ สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดระนอง	คณะทำงาน และเลขานุการ
๔.๑๒ ผู้อำนวยการกลุ่มงานยุทธศาสตร์และข้อมูล เพื่อการพัฒนาจังหวัด สำนักงานจังหวัดระนอง	ผู้ช่วยเลขานุการ
๔.๑๓ นายณัฏฐากร เกื้อนุ่น นักวิชาการคอมพิวเตอร์ปฏิบัติการ สำนักงานจังหวัดระนอง	ผู้ช่วยเลขานุการ
๔.๑๔ นายสุกฤษฎิ์ สุทธินนท์ นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดระนอง	ผู้ช่วยเลขานุการ

๕. คณะทำงานขับเคลื่อนประเด็นพัฒนาการเชื่อมโยงการค้ากับภูมิภาคเอเชีย

๕.๑ พาณิชย์จังหวัดระนอง	ประธานคณะทำงาน
๕.๒ ผู้แทนสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดระนอง	คณะทำงาน
๕.๓ ผู้แทนสำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดระนอง	คณะทำงาน
๕.๔ ผู้แทนองค์การบริหารส่วนจังหวัดระนอง	คณะทำงาน
๕.๕ ผู้แทนด่านศุลกากรระนอง	คณะทำงาน
๕.๖ ผู้แทนท่าเรือระนอง	คณะทำงาน
๕.๗ ผู้แทนวิทยาลัยชุมชนระนอง	คณะทำงาน
๕.๘ ผู้แทนหอการค้าจังหวัดระนอง	คณะทำงาน
๕.๙ ผู้แทนสภาอุตสาหกรรมจังหวัดระนอง	คณะทำงาน
๕.๑๐ ผู้แทนสภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวจังหวัดระนอง	คณะทำงาน
๕.๑๑ ผู้แทนเครือข่ายธุรกิจ MOC Biz Club จังหวัดระนอง	คณะทำงาน
๕.๑๒ ผู้แทนผู้ประกอบการรุ่นใหม่หอการค้าจังหวัดระนอง (YEC)	คณะทำงาน
๕.๑๓ หัวหน้ากลุ่มยุทธศาสตร์และแผนงาน สำนักงานพาณิชย์จังหวัดระนอง	คณะทำงาน และเลขานุการ

/๕.๑๔ ผู้อำนวยการ...

๕.๑๔ ผู้อำนวยการกลุ่มงานยุทธศาสตร์และข้อมูล เพื่อการพัฒนาจังหวัด สำนักงานจังหวัดระนอง — ผู้ช่วยเลขานุการ

๕.๑๕ นางสาวณัฐธยาน์ ทองขุนดำ นักวิชาการพาณิชย์ปฏิบัติการ สำนักงานพาณิชย์จังหวัดระนอง — ผู้ช่วยเลขานุการ

๕.๑๖ นายวรชัย ทองศรี พนักงานวิเคราะห์นโยบายและแผน สำนักงานจังหวัดระนอง — ผู้ช่วยเลขานุการ

โดยมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

๑. ขับเคลื่อนประเด็นการพัฒนาจังหวัดให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

๒. จัดทำข้อเสนอโครงการแต่ละประเด็นการพัฒนา เสนอต่อคณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ จังหวัดระนอง เพื่อขอรับจัดสรรงบประมาณตามแผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัดระนองและแผนปฏิบัติราชการประจำปีของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน

๓. จัดประชุมหารือการจัดทำข้อเสนอโครงการตามข้อ ๒. โดยกลั่นกรองโครงการ พิจารณาตามความเหมาะสม ความพร้อมของโครงการก่อนนำเสนอโครงการมายังจังหวัด

๔. ทบทวนและปรับปรุงเป้าหมายการพัฒนาจังหวัด ประกอบด้วย ประเด็นการพัฒนาจังหวัด เป้าประสงค์ ตัวชี้วัด และแนวทางการพัฒนาที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาจังหวัด ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน แผนและนโยบายที่เกี่ยวข้อง และแนวทางในอนาคต

๕. ขับเคลื่อนการดำเนินงานตามตัวชี้วัดในแผนพัฒนาจังหวัดให้บรรลุค่าเป้าหมายของตัวชี้วัด รวมทั้งเก็บข้อมูลตามตัวชี้วัดและวัดผลการพัฒนาตามตัวชี้วัด เพื่อนำผลมาบรรจุในแผนพัฒนาจังหวัด

๖. จัดทำข้อมูลสถานการณ์การพัฒนาจังหวัด วิเคราะห์สถานการณ์การพัฒนาจังหวัดของทั้ง ๕ ประเด็นการพัฒนา ในห้วงเวลาของการจัดทำแผนฯ โดยใช้กรอบการจัดทำข้อมูลสถานการณ์การวิเคราะห์ในแผนพัฒนาจังหวัดเป็นต้นแบบ และเสนอมายังจังหวัดเพื่อบรรจุในแผนพัฒนาจังหวัด

๗. บูรณาการประเด็นการพัฒนาจังหวัดทั้ง ๕ ประเด็น กับงบประมาณ/โครงการตามภารกิจกระทรวง กรม (Function) และงบประมาณองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้งบประมาณ/โครงการของทั้งสองช่องทางสนับสนุนการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด

๘. ประชุมหารือและขับเคลื่อนการพัฒนาจังหวัดในส่วนที่เกี่ยวข้อง

๙. บูรณาการและประสานความร่วมมือในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์และการพัฒนาจังหวัดกับภาคส่วนอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

๑๐. แต่งตั้งคณะทำงานย่อยเพื่อขับเคลื่อนประเด็นพัฒนาจังหวัดให้บรรลุเป้าหมาย

๑๑. ดำเนินภารกิจหรือนโยบายอื่นๆ ตามที่ผู้ว่าราชการจังหวัด และรองผู้ว่าราชการจังหวัดมอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๘

(นายสุพจน์ ภูติเกียรติขจร)
ผู้ว่าราชการจังหวัดระนอง

ภาคผนวก 2

- สภาพภูมิอากาศ (รายเดือน) จังหวัดระนอง ปี พ.ศ. 2560-2568
- รายชื่อหมู่บ้านที่มีรอยเลื่อนพาดผ่าน ในพื้นที่จังหวัดระนอง

สภาพภูมิอากาศ (รายเดือน) จังหวัดระนอง พ.ศ.2560 - 2568

ปี พ.ศ. 2560

เดือน	ปริมาณน้ำฝน	จำนวนวันที่ฝนตก	อุณหภูมิเฉลี่ย (องศาเซลเซียส)			ความชื้นสัมพัทธ์		
	(มิลลิเมตร)	(วัน)	สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ย	สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ย
มกราคม	472.8	17	32.6	19.5	26.05	98	39	81.5
กุมภาพันธ์	16.2	4	34.8	19	27.21	95	35	71.49
มีนาคม	47.9	8	34.9	21.5	27.98	95	35	75.1
เมษายน	141	15	35.3	22.8	28.34	94	43	79.09
พฤษภาคม	473.6	30	34.8	23.1	27.76	98	57	84.13
มิถุนายน	661.9	20	33.8	22	27.54	98	54	83.61
กรกฎาคม	920	28	32.4	22.5	26.94	97	63	87.11
สิงหาคม	781.6	25	32.8	21.6	26.94	97	60	86.76
กันยายน	574.7	23	33.6	22	27.11	97	59	85.57
ตุลาคม	440.5	21	34.4	22	27.13	96	47	84.15
พฤศจิกายน	89.4	17	33.5	21.4	26.90	97	55	82.04
ธันวาคม	84.9	11	33.5	19.5	26.32	96	44	76.05
รวม	**4,704.50**	**219.00**	**406.40**	**256.90**	**326.22**	**1,158.00**	**591.00**	**976.60**
เฉลี่ยทั้งปี	**392.04**	**18.25**	**33.87**	**21.41**	**27.19**	**96.50**	**49.25**	**81.38**

ปี พ.ศ. 2561

เดือน	ปริมาณน้ำฝน	จำนวนวันที่ฝนตก	อุณหภูมิเฉลี่ย (องศาเซลเซียส)			ความชื้นสัมพัทธ์		
	(มิลลิเมตร)	(วัน)	สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ย	สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ย
มกราคม	85.8	13	33.2	19.9	26.56	96	52	77.83
กุมภาพันธ์	3.6	3	34.9	19.5	27.45	93	37	70.32
มีนาคม	106.6	10	36	22.7	28.38	96	40	72.77
เมษายน	198	16	35.8	22.8	28.21	96	45	77.67
พฤษภาคม	471	22	35	24	27.87	96	51	81.81
มิถุนายน	793.5	24	34	23.4	27.13	97	55	84.00
กรกฎาคม	1,055.1	31	32	22.8	26.91	96	63	86.60
สิงหาคม	1,124.8	28	32.3	23	26.89	97	62	85.79
กันยายน	524.2	24	33.5	22.4	26.85	97	50	84.36
ตุลาคม	307.2	20	33.7	22.6	27.09	97	53	83.80
พฤศจิกายน	197.4	12	34.1	21.5	27.50	97	47	78.37
ธันวาคม	88.1	18	33.7	21.7	26.93	96	52	80.81
รวม	**4,955.30**	**221**	**408.2**	**266.3**	**327.77**	**1,154**	**607**	**964.13**
เฉลี่ยทั้งปี	**412.94**	**18.42**	**34.02**	**22.19**	**27.31**	**96.17**	**50.58**	**80.34**

ปี พ.ศ. 2562

เดือน	ปริมาณน้ำฝน	จำนวนวันที่ฝนตก	อุณหภูมิเฉลี่ย (องศาเซลเซียส)			ความชื้นสัมพัทธ์		
	(มิลลิเมตร)	(วัน)	สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ย	สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ย
มกราคม	61.2	9	33.6	21.9	27.27	95	41	72.90
กุมภาพันธ์	46.7	2	35.5	20.9	27.79	92	38	70.19
มีนาคม	7.7	6	36.4	21	29.06	92	35	69.77
เมษายน	216.5	14	37.2	24.4	29.57	93	42	75.25
พฤษภาคม	558.3	23	34.8	24	27.86	97	54	83.45
มิถุนายน	456.1	24	34.5	24.2	27.85	96	56	83.79
กรกฎาคม	396.9	19	33.7	24	28.03	97	51	80.67
สิงหาคม	1,104.9	29	33.1	22.9	26.75	96	62	85.92
กันยายน	728.8	20	33.9	23	26.76	97	55	84.55
ตุลาคม	133.1	22	33.9	23.5	27.06	96	54	83.48
พฤศจิกายน	105.9	18	33.5	21.9	27.1	96	49	79.06
ธันวาคม	12.6	4	33.6	20.3	26.84	94	47	72.23
รวม	**3,828.70**	**190**	**413.7**	**272**	**331.94**	**1,141**	**584**	**941.3**
เฉลี่ยทั้งปี	**319.06**	**15.83**	**34.48**	**22.67**	**27.66**	**95.08**	**48.67**	**78.44**

ปี พ.ศ. 2563

เดือน	ปริมาณน้ำฝน	จำนวนวันที่ฝนตก	อุณหภูมิเฉลี่ย (องศาเซลเซียส)			ความชื้นสัมพัทธ์		
	(มิลลิเมตร)	(วัน)	สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ย	สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ย
มกราคม	7.9	2	34.9	20	27.68	93	37	70.97
กุมภาพันธ์	15.7	6	35.3	20.5	27.93	96	35	67.91
มีนาคม	0	0	37	22.5	29.27	91	34	66.98
เมษายน	52.9	10	37.3	23.5	29.65	95	38	70.76
พฤษภาคม	136.9	15	37.8	24.4	29.48	95	36	76.3
มิถุนายน	448.3	26	34.5	23	27.35	96	56	83.33
กรกฎาคม	361.6	25	34	23.3	27.42	96	55	82.7
สิงหาคม	520.5	14	33.7	23	27.69	99	51	82.14
กันยายน	715.1	26	35	22.9	26.94	96	49	84.22
ตุลาคม	631.5	29	32.5	22.9	26.18	97	57	86.65
พฤศจิกายน	73	13	33.5	22.5	27.39	97	48	77.84
ธันวาคม	78.4	10	33.2	20.5	26.56	96	48	75.17
รวม	**3,041.80**	**176**	**418.7**	**269**	**333.54**	**1,147**	**544**	**925.0**
เฉลี่ยทั้งปี	**253.48**	**14.67**	**34.98**	**22.42**	**27.80**	**95.58**	**45.33**	**77.08**

ปี พ.ศ. 2564

เดือน	ปริมาณน้ำฝน	จำนวนวันที่ฝนตก	อุณหภูมิเฉลี่ย (องศาเซลเซียส)			ความชื้นสัมพัทธ์		
	(มิลลิเมตร)	(วัน)	สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ย	สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ย
มกราคม	2.5	1	33.6	18.9	26.66	93	37	70.97
กุมภาพันธ์	0	0	35.9	18.5	27.86	96	35	67.91
มีนาคม	13.5	3	36.7	22.5	29.09	91	34	66.98
เมษายน	239.4	23	34.8	22.9	28.02	95	38	70.76
พฤษภาคม	493.4	20	35.6	23	27.83	95	36	76.3
มิถุนายน	580.9	25	34.3	23.1	27.69	96	56	83.33
กรกฎาคม	964.9	26	33.5	22.3	27.35	96	55	82.7
สิงหาคม	907.5	28	32.8	22.6	26.83	99	51	82.14
กันยายน	781.6	22	33.6	22.7	26.55	96	49	84.22
ตุลาคม	959	23	33.9	23	26.81	97	57	86.65
พฤศจิกายน	526.6	25	33	22.4	26.26	97	48	77.84
ธันวาคม	60.6	2	33.6	19.6	26.82	96	48	75.17
รวม	**5,529.90**	**198**	**411.3**	**261.50**	**327.8**	**1,147**	**544**	**925.0**
เฉลี่ยทั้งปี	**460.83**	**16.5**	**34.28**	**21.79**	**27.31**	**95.58**	**45.33**	**77.08**

ปี พ.ศ. 2565

เดือน	ปริมาณน้ำฝน	จำนวนวันที่ฝนตก	อุณหภูมิเฉลี่ย (องศาเซลเซียส)			ความชื้นสัมพัทธ์		
	(มิลลิเมตร)	(วัน)	สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ย	สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ย
มกราคม	13.8	3	34.6	20.5	27.45	95	39	70.06
กุมภาพันธ์	156.8	13	34.8	22.1	27.53	95	41	75.20
มีนาคม	206.1	13	34.7	22.7	28.16	96	45	76.16
เมษายน	119.2	14	35.6	23.0	28.31	96	52	78.41
พฤษภาคม	692.7	28	33.5	22.5	27.38	96	58	83.97
มิถุนายน	364.8	22	33.6	23.5	27.69	96	54	81.69
กรกฎาคม	889.5	30	33.3	22.9	26.68	97	60	86.43
สิงหาคม	394.6	25	32.7	22.4	27.47	96	55	82.52
กันยายน	866.7	27	32.8	22.0	26.41	96	60	86.38
ตุลาคม	644.4	26	33.7	22.8	26.50	98	53	85.23
พฤศจิกายน	289.9	17	33.2	20.4	26.56	97	47	82.21
ธันวาคม	99.3	10	32.7	19.1	26.29	97	39	76.64
รวม	**4,737.80**	**228.0**	**405.2**	**263.9**	**326.4**	**1,155.00**	**603.0**	**964.9**
เฉลี่ยทั้งปี	**394.82**	**19.0**	**33.77**	**21.99**	**27.20**	**96.25**	**50.25**	**80.41**

ปี พ.ศ. 2566

เดือน	ปริมาณน้ำฝน	จำนวนวันที่ฝนตก	อุณหภูมิเฉลี่ย (องศาเซลเซียส)			ความชื้นสัมพัทธ์		
	(มิลลิเมตร)	(วัน)	สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ย	สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ย
มกราคม	2.4	1	34.1	18.0	26.75	90	30	68.16
กุมภาพันธ์	3.1	4	35.3	22.0	27.66	91	40	69.73
มีนาคม	0.7	3	37.3	22.0	28.67	89	34	66.49
เมษายน	18.4	8	37.4	23.5	29.82	93	33	71.50
พฤษภาคม	295.9	18	37.1	24.1	29.37	95	36	76.42
มิถุนายน	544.0	25	34.1	24.0	27.59	96	55	83.68
กรกฎาคม	734.2	26	33.5	23.0	27.64	96	51	83.00
สิงหาคม	668.9	26	33.6	23.5	27.59	97	58	83.87
กันยายน	909.0	25	33.5	22.8	26.79	96	53	85.87
ตุลาคม	338.4	27	33.9	23.1	27.08	96	60	85.35
พฤศจิกายน	334.2	22	33.7	22.3	26.72	98	53	87.39
ธันวาคม	11.8	6	34.5	22.2	27.67	95	47	74.70
รวม	**3,861.0**	**191.0**	**418.0**	**270.5**	**333.4**	**1,132.00**	**550.0**	**936.2**
เฉลี่ยทั้งปี	**321.75**	**15.92**	**34.83**	**22.54**	**27.78**	**94.33**	**45.83**	**78.01**

ปี 2567

เดือน	ปริมาณน้ำฝน	จำนวนวันที่ฝนตก	อุณหภูมิเฉลี่ย (องศาเซลเซียส)			ความชื้นสัมพัทธ์		
	(มิลลิเมตร)	(วัน)	สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ย	สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ย
มกราคม	4.5	4	34.8	22.4	28.24	95	41	71.25
กุมภาพันธ์	21.7	4	35.8	22.5	28.56	92	35	69.35
มีนาคม	10.4	2	37.9	22.9	29.64	94	37	67.89
เมษายน	8.9	4	38.2	24.4	31.00	91	25	67.07
พฤษภาคม	312.0	13	37.5	24.8	29.61	95	38	76.10
มิถุนายน	495.1	18	34.5	23.0	28.00	96	52	81.21
กรกฎาคม	644.8	27	33.5	23.5	27.45	98	59	85.10
สิงหาคม	362.9	26	33.9	23.9	27.80	97	57	82.78
กันยายน	712.8	27	33.5	23.5	27.11	97	57	86.08
ตุลาคม	297.1	26	33.5	23.5	27.13	97	59	85.28
พฤศจิกายน	139.5	17	34.0	23.0	27.33	97	51	81.50
ธันวาคม	247.5	10	33.0	21.8	26.71	96	46	77.31
รวม	**3,257.2**	**178**	**420.1**	**279.2**	**338.58**	**1,145.0**	**557.0**	**930.92**
เฉลี่ยทั้งปี	**271.43**	**14.83**	**35.01**	**23.27**	**28.22**	**95.42**	**46.42**	**77.58**

ปี 2568

เดือน	ปริมาณน้ำฝน	จำนวนวันที่ฝนตก	อุณหภูมิเฉลี่ย (องศาเซลเซียส)			ความชื้นสัมพัทธ์		
	(มิลลิเมตร)	(วัน)	สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ย	สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ย
มกราคม	5.4	2	34.9	19.1	26.88	94	34	66.40
กุมภาพันธ์	72.4	7	35.4	19.5	27.40	95	38	71.55
มีนาคม	0.6	3	36.5	22.6	28.91	90	37	69.88
เมษายน	253.7	16	35.7	23.5	28.34	97	36	77.64
พฤษภาคม	306.3	23	34.3	24.0	27.93	96	53	83.16
มิถุนายน	813.7	28	33.2	21.1	27.30	97	60	84.57
กรกฎาคม	457.7	28	33.0	23.5	28.08	96	61	82.28
สิงหาคม	789.9	26	33.6	22.2	26.84	96	50	84.41
กันยายน	587.7	27	32.2	23.5	26.66	96	55	85.53
ตุลาคม	279.8	25	33.9	22.8	26.75	97	48	84.32
พฤศจิกายน	147.6	10	32.5	19.8	26.49	98	38	77.05
ธันวาคม	10.5	4	34.0	20.4	27.05	92	27	70.03
รวม	**3725.3**	**199**	**409.2**	**262.0**	**328.63**	**1144.0**	**537.0**	**936.82**
เฉลี่ยทั้งปี	**310.44**	**16.58**	**34.10**	**21.83**	**27.39**	**95.33**	**44.75**	**78.07**

ที่มาข้อมูล/ ตรวจวัดที่ : สถานีอุตุนิยมวิทยาระนอง อ.เมืองระนอง จ.ระนอง

หมายเหตุ: ข้อมูลนี้เป็นเพียงข้อมูลเบื้องต้น ไม่สามารถใช้ประกอบนิติกรรมได้

ตารางที่ 143 รายชื่อหมู่บ้านที่มีรอยเลื่อนพาดผ่านจังหวัดระนอง

ที่	หมู่ที่/หมู่บ้าน	ตำบล	อำเภอ	รอยเลื่อน	ที่	หมู่ที่/หมู่บ้าน	ตำบล	อำเภอ	รอยเลื่อน
๑	ม.๑ บ้านหินช้อง	จ.ป.ร.	กระบุรี	ระนอง	๔๑	ม.๒ บ้านเหิก	บางพระใต้	ละอุ่น	ระนอง
๒	ม.๒ บ้านนิคมสัง ๒	จ.ป.ร.	กระบุรี	ระนอง	๔๒	ม.๓ บ้านบางนา	บางพระใต้	ละอุ่น	ระนอง
๓	ม.๓ บ้านนิคมสัง ๓	จ.ป.ร.	กระบุรี	ระนอง	๔๓	ม.๑ บ้านล่าง	ละอุ่นใต้	ละอุ่น	ระนอง
๔	ม.๑๐ บ้านนิคมสัง ๑	จ.ป.ร.	กระบุรี	ระนอง	๔๔	ม.๒ บ้านบางแก่นจันทร์	ละอุ่นใต้	ละอุ่น	ระนอง
๕	ม.๑ บ้านปลายคลอง	น้ำจืด	กระบุรี	ระนอง	๔๕	ม.๓ บ้านวัดควน	ละอุ่นใต้	ละอุ่น	ระนอง
๖	ม.๔ บ้านตอนตำเสา	น้ำจืด	กระบุรี	ระนอง	๔๖	ม.๔ บ้านพรุข่า	ละอุ่นใต้	ละอุ่น	ระนอง
๗	ม.๕ บ้านตอนกลาง	น้ำจืด	กระบุรี	ระนอง	๔๗	ม.๕ บ้านด่าน	ละอุ่นใต้	ละอุ่น	ระนอง
๘	ม.๖ บ้านบางกุ้ง	น้ำจืด	กระบุรี	ระนอง	๔๘	ม.๑ บ้านในไร่	บางพระเหนือ	ละอุ่น	ระนอง
๙	ม.๘ บ้านบกกราย	น้ำจืด	กระบุรี	ระนอง	๔๙	ม.๒ บ้านบางขุนแพ่ง	บางพระเหนือ	ละอุ่น	ระนอง
๑๐	ม.๑ บ้านน้ำจืดน้อย	น้ำจืดน้อย	กระบุรี	ระนอง	๕๐	ม.๑ บ้านบางแก้วน้อย	บางแก้ว	ละอุ่น	ระนอง
๑๑	ม.๒ บ้านน้ำจืดน้อย	น้ำจืดน้อย	กระบุรี	ระนอง	๕๑	ม.๒ บ้านบางแก้วใหญ่	บางแก้ว	ละอุ่น	ระนอง
๑๒	ม.๓ บ้านน้ำจืดน้อย	น้ำจืดน้อย	กระบุรี	ระนอง	๕๒	ม.๔ บ้านเขาฝาชี	บางแก้ว	ละอุ่น	ระนอง
๑๓	ม.๕ บ้านน้ำแดงนอก	น้ำจืดน้อย	กระบุรี	ระนอง	๕๓	ม.๕ บ้านพรุตาโรย	บางแก้ว	ละอุ่น	ระนอง
๑๔	ม.๖ บ้านน้ำแดงใน	น้ำจืดน้อย	กระบุรี	ระนอง	๕๔	ม.๑ บ้านม่วงกลวง	ม่วงกลวง	กะเปอร์	ระนอง
๑๕	ม.๑ บ้านบางสองรา	บางใหญ่	กระบุรี	ระนอง	๕๕	ม.๒ บ้านบางเบน	ม่วงกลวง	กะเปอร์	ระนอง
๑๖	ม.๒ บ้านบางสองราใต้	บางใหญ่	กระบุรี	ระนอง	๕๖	ม.๓ บ้านสำนัก	ม่วงกลวง	กะเปอร์	ระนอง
๑๗	ม.๓ บ้านบางใหญ่เหนือ	บางใหญ่	กระบุรี	ระนอง	๕๗	ม.๔ บ้านอ่าวเคย	ม่วงกลวง	กะเปอร์	ระนอง
๑๘	ม.๔ บ้านทับจาก	บางใหญ่	กระบุรี	ระนอง	๕๘	ม.๑ บ้านชาคลี	บางหิน	กะเปอร์	ระนอง
๑๙	ม.๕ บ้านบางใหญ่ใต้	บางใหญ่	กระบุรี	ระนอง	๕๙	ม.๑ บ้านบางฉัน	นาคา	สุขสำราญ	ระนอง
๒๐	ม.๒ บ้านนาน้อย	ปากจั่น	กระบุรี	ระนอง	๖๐	ม.๕ บ้านฝ่ายท่า	นาคา	สุขสำราญ	ระนอง
๒๑	ม.๖ บ้านเกาะกลาง	ปากจั่น	กระบุรี	ระนอง	๖๑	ม.๖ บ้านแหลมนาว	นาคา	สุขสำราญ	ระนอง
๒๒	ม.๗ บ้านคลองเงิน	ปากจั่น	กระบุรี	ระนอง	๖๒	ม.๕ บ้านสุขสำราญ	กำพวน	สุขสำราญ	ระนอง
๒๓	ม.๙ บ้านปลายคลองวัน	ปากจั่น	กระบุรี	ระนอง	๖๓	ม.๖ บ้านโตนกลอย	กำพวน	สุขสำราญ	ระนอง
๒๔	ม.๑๑ บ้านคลองหลีก	ปากจั่น	กระบุรี	ระนอง	๖๔	ม.๑ บ้านละออง	ราชกรูด	เมือง	ระนอง
๒๕	ม.๑ บ้านสองพี่น้อง	มะมุ	กระบุรี	ระนอง	๖๕	ม.๒ บ้านล่าง	ราชกรูด	เมือง	ระนอง
๒๖	ม.๒ บ้านมะมุ	มะมุ	กระบุรี	ระนอง	๖๖	ม.๓ บ้านเขาหยวก	ราชกรูด	เมือง	ระนอง
๒๗	ม.๕ บ้านคลองวัน	มะมุ	กระบุรี	ระนอง	๖๗	ม.๔ ห้วยน้ำใส	ราชกรูด	เมือง	ระนอง
๒๘	ม.๖ บ้านตอนพลา	มะมุ	กระบุรี	ระนอง	๖๘	ม.๕ บ้านนกงาง	ราชกรูด	เมือง	ระนอง
๒๙	ม.๗ บ้านปากสวะ	มะมุ	กระบุรี	ระนอง	๖๙	ม.๖ บ้านคลองของ	ราชกรูด	เมือง	ระนอง
๓๐	ม.๘ บ้านบางไทร	มะมุ	กระบุรี	ระนอง	๗๐	ม.๗ บ้านห้วยปลิง	ราชกรูด	เมือง	ระนอง
๓๑	ม.๑ บ้านลำเลียง	ลำเลียง	กระบุรี	ระนอง	๗๑	ม.๘ บ้านขจัดภัย	ราชกรูด	เมือง	ระนอง
๓๒	ม.๒ บ้านห้วยไทร	ลำเลียง	กระบุรี	ระนอง	๗๒	ม.๑ บ้านทุ่งหงาว	หงาว	เมือง	ระนอง
๓๓	ม.๓ บ้านบางหมีล่าง	ลำเลียง	กระบุรี	ระนอง	๗๓	ม.๓ บ้านพรรั้ง	บางริ้น	เมือง	ระนอง
๓๔	ม.๔ บ้านลำเลียงใน	ลำเลียง	กระบุรี	ระนอง	๗๔	ม.๑ บ้านบางนอนใน	บางนอน	เมือง	ระนอง
๓๕	ม.๕ บ้านบางบอน	ลำเลียง	กระบุรี	ระนอง	๗๕	ม.๒ บ้านเขาพริกไทย	บางนอน	เมือง	ระนอง
๓๖	ม.๗ บ้านสองแพรก	ลำเลียง	กระบุรี	ระนอง	๗๖	ม.๓ บ้านบางนอก	บางนอน	เมือง	ระนอง
๓๗	ม.๘ บ้านสองแพรกขวา	ลำเลียง	กระบุรี	ระนอง	๗๗	ม.๔ บ้านหลุมเก่าน	บางนอน	เมือง	ระนอง
๓๘	ม.๙ บ้านบางนา	ลำเลียง	กระบุรี	ระนอง	๗๘	ม.๑ บ้านทรายแดง	ทรายแดง	เมือง	ระนอง
๓๙	ม.๑๑ บ้านห้วยไทรเหนือ	ลำเลียง	กระบุรี	ระนอง	๗๙	ม.๒ บ้านหินดาด	ทรายแดง	เมือง	ระนอง
๔๐	ม.๑ บ้านกลาง	บางพระใต้	ละอุ่น	ระนอง	๘๐	ม.๓ บ้านน้ำตก	ทรายแดง	เมือง	ระนอง
รวมทั้งหมด ๕ อำเภอ ๒๐ ตำบล ๘๑ หมู่บ้าน					๘๑	ม.๔ บ้านบางสีกุ้ม	ทรายแดง	เมือง	ระนอง

ประมวลภาพกิจกรรม
การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง
(พ.ศ. 2571 - 2575)

ประชุมคณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับจังหวัด (SCP) จังหวัดระนอง

ครั้งที่ 4/2568 เมื่อวันที่ 4 พฤศจิกายน 2568

ณ ห้องประชุมพลับพลึงธาร ชั้น 3 ศาลากลางจังหวัดระนอง

(เห็นชอบปฏิทินการจัดทำ/ทบทวน (ร่าง) แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง (พ.ศ. 2571 -2575))

ประชุมคณะอนุกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับจังหวัด จังหวัดระนอง

ครั้งที่ 3/2568 เมื่อวันที่ 20 พฤศจิกายน 2568

ณ ห้องประชุมพลับพลึงธาร ชั้น 3 ศาลากลางจังหวัดระนอง

(เพื่อทราบ (ร่าง) ปฏิทินการจัดทำฯ/ ทบทวนแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง)

โครงการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อจัดทำ

(ร่าง) แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง (พ.ศ.2571-2575)

เมื่อวันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2569 ณ ห้องประชุมรัตนรังสรรค์ ชั้น 5 ศาลากลางจังหวัดระนอง

โครงการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อจัดทำ

(ร่าง) แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง (พ.ศ.2571-2575)

เมื่อวันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2569 ณ ห้องประชุมรัตนรังสรรค์ ชั้น 5 ศาลากลางจังหวัดระนอง

การประชุมรับฟังความคิดเห็นต่อ

(ร่าง) แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง (พ.ศ. 2571 – 2575)

ผ่านช่องทางการประชุมแบบผสมผสาน (Hybrid)

เมื่อวันที่ 7 กรกฎาคม 2569 ห้องประชุมโกมาซุม ชั้น 2 อาคารศาลากลางจังหวัดระนอง

การประชุมหารือการจัดทำข้อเสนอโครงการเพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณ
โครงการตามแผนปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2571 ของจังหวัดระนอง
เมื่อวันที่ 15 กรกฎาคม 2569
ณ ห้องประชุมรักษะวาริน ชั้น 5 ศาลากลางจังหวัดระนอง

การประชุมคณะอนุกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง

ครั้งที่ 1/2569 เมื่อวันที่ 22 กรกฎาคม 2569

ณ ห้องประชุมโกมาซุมชั้น 2 ศาลากลางจังหวัดระนอง

(เพื่อเห็นชอบ แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง (พ.ศ.2571 - 2575)

โครงการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อจัดทำ/ทบทวนแผนพัฒนาการเกษตร (รายสินค้า)
แปลงใหญ่กาแฟบ้านนา หมู่ที่ ๘ ตำบลบ้านนา อำเภอกะเปอร์
ระดับหมู่บ้าน ภายใต้โครงการสินค้าเกษตรและบริการมูลค่าสูง ๑ ท้องถิ่น ๑ สินค้าเกษตรมูลค่าสูง
ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙
เมื่อวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๘ ณ ศาลาอเนกประสงค์ หมู่ที่ ๘ ตำบลบ้านนา อำเภอกะเปอร์ จังหวัดระนอง

โครงการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อจัดทำ/ทบทวนแผนพัฒนาการเกษตร (รายสินค้า)
(วิสาหกิจชุมชนอันดามันเป็ดพันธุ์ไข่ หมู่ที่ ๑ ตำบลนาคา อำเภอสุขสำราญ)
ระดับหมู่บ้านภายใต้ โครงการสินค้าเกษตรและบริการมูลค่าสูง ๑ ท้องถิ่น ๑ สินค้าเกษตรมูลค่าสูง
ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ เมื่อวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๖๘
ณ ห้องประชุมองค์การบริหารส่วนตำบลนาคา อำเภอสุขสำราญ จังหวัดระนอง

โครงการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อจัดทำ/ทบทวนแผนพัฒนาการเกษตร (รายสินค้า)
(แปลงใหญ่ปาล์มน้ำมัน หมู่ที่ ๗ ตำบลราชกรูด อำเภอเมืองระนอง)
ระดับหมู่บ้านภายใต้ โครงการสินค้าเกษตรและบริการมูลค่าสูง ๑ ท้องถิ่น ๑ สินค้าเกษตรมูลค่าสูง
ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ เมื่อวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๖๘
ณ โรงคลุมลานปาล์มน้ำมันชุมชน หมู่ที่ ๕ ตำบลราชกรูด อำเภอเมืองระนอง จังหวัดระนอง

โครงการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อจัดทำ/ทบทวนแผนพัฒนาการเกษตร (รายสินค้า)
(แปลงใหญ่มังคุด หมู่ที่ ๘ ตำบลน้ำจืด และวิสาหกิจชุมชนมังคุดหวานเพื่อการส่งออก
ตำบลลำเลียง อำเภอกระบุรี จังหวัดระนอง)
ระดับหมู่บ้านภายใต้ โครงการสินค้าเกษตรและบริการมูลค่าสูง ๑ ท้องถิ่น ๑ สินค้าเกษตรมูลค่าสูง
ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ เมื่อวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๖๘
ณ ห้องประชุมเทศบาลตำบลลำเลียง อำเภอกระบุรี จังหวัดระนอง

โครงการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อจัดทำ/ทบทวนแผนพัฒนาการเกษตร (รายสินค้า)
ระดับหมู่บ้าน ภายใต้โครงการสินค้าเกษตรและบริการมูลค่าสูง ๑ ท้องถิ่น ๑ สินค้าเกษตรมูลค่าสูง
ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙
วิสาหกิจชุมชนอนุรักษ์ฟาร์มและเกษตรชุมชนบางพระเหนือ หมู่ที่ ๔ ตำบลบางพระเหนือ
อำเภอละอุ่น จังหวัดระนอง
เมื่อวันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๖๙ ณ วิสาหกิจชุมชนอนุรักษ์ฟาร์มและเกษตรชุมชนบางพระเหนือ
หมู่ที่ ๔ ตำบลบางพระเหนือ อำเภอละอุ่น จังหวัดระนอง

โครงการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อจัดทำ/ทบทวนแผนพัฒนาการเกษตร (รายสินค้า)
ระดับหมู่บ้านภายใต้ โครงการสินค้าเกษตรและบริการมูลค่าสูง ๑ ท้องถิ่น ๑ สินค้าเกษตรมูลค่าสูง
ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙
วิสาหกิจชุมชนกาแฟคุณภาพและผลิตภัณฑ์แปรรูปทางการเกษตร บ้านสองแพรก หมู่ที่ ๗ ตำบลลำเลียง อำเภอกระบุรี จังหวัดระนอง
เมื่อวันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๖๙ ณ วิสาหกิจชุมชนกาแฟคุณภาพและผลิตภัณฑ์แปรรูปทางการเกษตรบ้านสองแพรก หมู่ที่ ๗ ตำบลลำเลียง อำเภอกระบุรี จังหวัดระนอง

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง
เลขที่ 999 ศาลากลางจังหวัดระนอง ชั้น 5 หมู่ที่ 3
ถ.เพชรเกษม ต.บางริ้น อ.เมือง จ.ระนอง 85000
โทรศัพท์: 077-800154 โทรสาร: 077-800156